

Alle de werken van W. v. Focquenbroch

<https://hdl.handle.net/1874/36411>

ALLE DE
WERKEN
VAN
W. VAN FOCQVEN
BROCH.

T AMSTELDAM

By de Med. van Gysbert de Groot op den Nieuwendyk 1723

J. Goeree Del.

J. Baptist Schulp.

2802760

ALLE DE
WERKEN

VAN

W. V. FOCQUENBROCH.

EERSTE DEEL.

Verzamelt en Uitgegeven

Door

ABRAHAM BÓGAERT.

De tweede Druk.

1696 1er ar.

AMSTELDAM,

By de Erve van de Wed. Gysbert de Groot en Antoni
van Dam, Bockverkoopers op de N. Dyk, 1723.

SIMON SCHYNVOET,

Beminaar aller Kunsten en Wetenschappen.

M Ishaage u niet, dat ik een Poëzy,
 Ô SCHYNVOET, diegy eer beveelde aan my,
 U op kom dragen;

Een Poëzy, die eertyds door den druk
 Gerabraakt was, en tot 's mans ongeluk
 Ter neêr geslagen.

U is de zorg, die ik heb aangewend
 Tot aanwas van 's mans naam en lof, bekend,
 Uit zucht en yver.

Geen Poëzy had ooit dat zout of zoet,
 Geen Dichter streelde ooit zo myn droef gemoed
 Als deze Schryver.

Wie schaatert niet, als hy zyn toonen zet
 Op 't huwlyksfeest, en zingt de Bruid naer bed,
 Die, blyde en wakker,

Den Bruigom wacht, die haar met praat
 En liever had, dat door hem wierd bezaait
 Haar malschen akker,

Wie blooft niet, als hy zucht en vlied, en streeld,
 En van Klimeene, en haare schoonheid speelt,
 Die elk doet branden?

Of als hy eens Eranemite nood;
 Dan als hy weêr der Juffren lof vergroot,
 En pryft haar handen?

In scherzery, in geestig boert en jok
 Wykt Frankryks roem Scarron voor dezen FOR, } +
 En alle Geesten.

Wat zeg ik van Zounet en Madrigaal?
 Dees Dichter schoeit, volmaakt van trant en taal,
 Op alle leesten.

Hoe geestig zingt hy Trojes ondergang!
Hoe kunstig maakt hy al de Goden bang
Voor 't heir der Reuzen!

Die, om Japyn te bonzen uit zyn troon,
De zonneriem, en 't hoog paleis der Goôn
Met bergen kneuzen.

Arkadie weêrgalmt op zyn geluit,
Als hy den lof van Vorst Augustus uit
Door geestig kweelen.

Zyn tegenzang, de ziel en oor vermaakt,
Braveert Virgyl, wanneer zyn yver blaakt,
En alle keelen.

Hy heeft zo klaar gelyk de dag getroont,
Dat nooit de min haar standplaats kiest, of woont,
Dan in de zotten.

Ovidius herleeft door zyn gedicht,
En Lucian is aan 's mans brein verplicht
Door 't geestig spotten.

+ Dees Dichter mag by Hooft, by Westerbaan,
By Brand, by Vos, by Kats en Dekker staan,
Ja zelfs by Vondel.

Zyn Poëzy, een gadelooze schat,
Is nier dan geest en kunsten, t'zaam gevat
Als in een bondel.

Gy, die volmaakt alle edle kunsten eert,
De Poezy als Delfis mond waardeert,
Ontfang dees dichten,

Als tekenen van myn genegtheid,
Op dat ik eens (dit heeft me alleen gevleid)

A. BÓGAERT.

DE UITGEVER

AAN DEN

L E Z E R.

Onder de Nederlandsche Dichteren, die zich door hunne Poëzye de sterfelykheid ontoogen hebben, draagt de Geneesheer *W. van Fokkenbroch* geen geringen lof weg; kiezende, volgens zyn gemoedsaart, wars van alle stuersheid, eene boertige wyze van Dichten uit, welke de Franschen den naam van *Burlesque* geven. Hier toe wierd hy aangezet door 't lezen der overaardige Spotvaarzen des Franschen Dichters *Paul Scarron*, echtgenoot van *Mevrouw de Maintenon*, die thans zo berucht aan 't Hof van *Lodewyk den XIV* is: en zyn hem die zeldzame aardigheden, overvloeyende van snaaksche en miltkittelende greepen, zo wel geslaagt, dat tot noch toe niemand van alle de genen, die hem gepoogt hebben na te volgen, niet tegenstaande zy tot walgens toe zich van zyne çieraden bedienen, hem heeft kunnen in zyn zog nastevenen, maar zich dwazelyk ten toon gestelt hebben. Jammer is het echter, dat hy de gewoonelyke feilen der meeste Amsterdammer Dichteren onderhevig is; rymende heid op

DE UITGEVER.

tyd, krygen op dreigen, niet op vlyd, schreid op verblyd, eigen op zwygen; zonder dat ik reppe van eeuwigheid op trouwigheid, en wat van dien aardt meer is. Zyne Gedichten, voor dezen stuksgewyze gedrukt, en den Liefhebber dier aardigheden mede gedeelt, zyn met zulke genegene handen ontfangen, dat ze vaaken by zyn leven en na zyn dood ter Drukperffe vervaardigt zyn; overmids men, hoe schertzende zyne taale ook is, uit den t'zamenhang der zaken kan bemerken, dat hy met geen geringe kennisse van alles wat tot de rechtschape Poëzy vereifcht word, is begaast geweest, ontbeerende sijne belacchelyke vertellingen noch gieraden, noch zout en peper. Doch het dikwils herdrukken zynet Gezangen had, door de zorgeloosheid der Printerén, geen gering gedeelte van 's Dichters luifster gestoolen, en zyne vloeyende zachtheid in eene onaangenaame hartheid verandert, zonder van een onnoemelyk getal van feilen te gewagen. Zo groot was echter de zugt, die eenigen tot dezen Dichter hadden, dat de Weduwe van *Gysbert de Groot* in den jare seftienhondert en ses-en-tnegentig te raade wierd alle sijne Werken ter Drukperffe te leggen; met byvoeginge van alle het geene, dat tot noch

Aan den L E Z E R.

toe ongedrukt , en voor 't grootſte gedeelte onder my beruſtende was, beloopende byna het vierde deel van 't geheel. Teffens wierd my de zorge van 't Werk opgedragen , met beede van het in een voegelyker rang te ſchikken , en 't , zo veel 't my mogelyk was , van feilen te zuiveren , en de valſche klank der eigene namen wat te gemoed te komen. Hoe ongaarne ik myne penne en arbeid tot een werk, dat het ſmaalen der Nyd onderhevig was , leende , bewoog my nochtans het gemeene noodlot der Dichteren , dat hem ook de dood, na een geruimen tyd foolens, verre van zyn waarde Vaderland , onder een ziedenden hemel deed ſmaaken , dien laſt t' aanvaarden ; waar op ik alle 's Mans ongedrukte Schriften by de Liefhebbers opgezamelt , en het in dien ſtaat gebracht hebbe , als het thans den dag ziet. En heeft men na verloop van weinig jaren vernomen , met welke opene armen het ontfangen wierd ; overmids de genoemde Weduwe, haare Erve , het weder ter Drukperſſe heeft moeten vervaardigen , om de gretigheid dier Beminnaars te voldoen ; in welken Druk de miſſlagen , in den eerſten door eene te groote haſtigheid over 't hoofd gezien, naukeurig verbeterd zyn. Vaar wel.

De Geest

V A N

FOCQUENBROCH,

Ziende zyne Werken op nieuws herdrukt,
Vermeedert, en Verbeterd.

HOe! leef ik noch, of ben ik dood?
Om hier recht antwoord op te geven,
Zo dunkt my heb ik noch geen nood;
Neen, F o k die leeft, en zal wel leven.
't Is waar, myn vleesch lag lang in 't graf,
Bedekt met een verheven koorsteen,
Nu mooglyk slechts een weinig kaf,
Zo zwart als 't roet van eenig schoorsteen;
Ook weet ik, dat myn Heer de dood
Al lang vermaak nam in myn knooken,
En daaglyks meêr als dardhalf loot
Uit bei myn schinkels zit te rooken;
Dien hy zeer kunstig draayen liet,
Als Turkse, of Persiaansche pypen,
Zo haast hy my in zyn gebied
Verradelings had weg gaan slypen;
Maar is het met myn lichaam uit?
Is 't vleesch verrot? en zyn myn beenen
De dood geworden tot een buit?
Myn Geest is vlugger dan voorheenen.
Myn Geest, waar mede ik aan het Y
Zo menig vriend plag te vermaaken:
Zo menig zoete Juffer bly
Deed zingen, met verheugde kaaken.
Myn Geest, waar mede ik plag te zyn
't Vermaak op gast-, en bruiloftsmalen,
Met zang en dichten by 't dozyn,
Zonnet, Rondeel, en Madrigalen.

Myn

Myn Geest geneigt tot vrolykheid,
En duizend aangename geuren,
Dien ik Thaly had toegeweid,
Zelfs lachend midden in myn treuren:
Dien Geest, zeg ik, van meester F o k,
En 'zal geen magre dood verslinden,
Noch sluiten in zyn duister hok,
Zo lang 'er Drukkers zyn te vinden;
Zo lang 'er minnaars zullen zyn,
Die naer zyn geurige Gezangen,
Meêr als een dronkaart naar de wyn,
Of smooker naer de pyp verlangen.

Zie hier myn Geest weêr kars, en vars,
Met veel bekoorelyker wezen.

En grooter van *de Groot* zyn Pars,
Als men dien immer zag voor dezen.
Hier hebje, by het geen ik zong
In ons Euroop, weleer myn woning,
Ook 't geen my rolde van de tong
By d'Afrikaan, als Onderkoning.

Foei! als my dat komt in het hoof,
Moet ik myn goudlust noch vervloeken,
Waar door ik, als van brein berooft,
Dat helfsch Del Mina ging bezoeken,
Ach! had ik my vernoegt aan 't Y,
Met zang, en vlytig pis bekyken,
Al was 't maar met myn felpy,
Noch draafde ik licht langs straat en wyken,
Noch wandelde ik door Amsterdam,
En dampde by myn oude vrienden,
By wien ik nimmer t'onpas kwam,
En duizend geuren wist te vinden,

Maar zacht! wat leg ik als een zot
Hier over noch te lamenteeren?
Helaas! dat was myn droevig lot,
Hier valt niet aan te corrigeeren:
Des zwyg ik best van vleesch, en been,
Daar zich de dood meê mag vermaken,
Terwyl myn Geest, meêr als voorheen,

Zich

Zich overal zal gaan vermaken.
Myn Geest, die nu geen schoon zalet
Van Juffers voor hem zal zien sluiten,
Geen dis, geen ledekant, geen bed,
Daar 't voor myn lichaam was, sta buiten.
Myn Geest, van groot en klein geëert,
Om zeker trant, vol snaakse kuuren,
Daar myn Thalie op kwinkeleert
Heel anders dan zyn nagebuuren:
Ik laat dat staan, of 't beter is,
Elk heeft zyn eigen snaak in 't eeten,
Maar even als het aan den dis,
Zo gaat het ook met ons Poëeten:
Voor my, 'k beken geen Geest en kon,
Myn Geest oit grooter indruk geven,
Als wel die aardige Scarron,
Die snaak van Frankryk in zyn leven,
Zo dat myn Geest aan zynen Geest
Geyvert heeft te mogen raken,
Dien nemende als een Franse leest
Om Duitse zangen op te maken.

Of Fok nu naer Scarron gelykt?
Of nu zyn rymgeest wel zo aardig
Dat geestig oogmerk heeft bereikt?
Dunkt my en is geen vragens waardig;
Doordien myn geest niet minder leest
In Holland, door zyn snakeryen,
Als ooit Scarrons geest heeft gezweeft
In rym, door Frankryks heerschappyen.

Op alle de Werken van

W. V. FOCQUENBROCH,

Op nieuws vergaderd, en in een netten rang gebragt

Door den Heere

ABRAHAM BOGAERT.

REed Eskulapius, ô Dichters, op uw tongen,
En is zyn naam en kunst de weerd door gezongen,
Toen hy Hippolitus, mishandeld, en geseurt
Langs Pelops oever, en van lit tot lit gescheurt,
Weer kunstig hechte aan een, en eindlyk deed herleven,
Wat lof, wat eer, wat roem zult gy aan BÓGAERT geven,
Die FOK, zo dikmaals meê gerabraakt door den Druk,
(Helaas, der Dichteren onmybaar ongeluk!)
Door gadelooze vlyt en arbeid kon herstellen?
Die BOGAERT, die vermoeid van Cefars op te tellen,
Hun dulle wreedheid, en hun kroonzucht gaa te slaan,
En zich te spieglen in hun op-en ondergaan,
By FOK zyn adem haald; wiens geurige Thalyen
Zyn geest verkwikken aan een ditch vol potzeryen
En fratzen: daar hy toeft, en, midlerwyl bedaard,
Zyn Keizerlyke lier gemaklyk steld en snaard.
Of slopt een bittere nyd voor 't pryffelyke uw ooren,
En poogt die vuile te verstrikken en te smooren,
Al wat niet heulen wil met uw onreedlykheid,
Die brave Dichteren den waaren prys ontzeid?
Welaan, vergalde, schoon ook vriend en vyand zwegen,
Die dus zyn yver toont, is omgeen lof verlegen;
Doe wat gy wilt: 'k weet hy zo lang ten minsten leeft
Als FOK, dien hy hersteld, en weder 't leven geeft.

LUD. SMIDS. M. D.

Op

Op alle de Werken van
W. V. FOCQUENBROCH,

Op nieuws vergadert, en in netten rang gebracht

Door den Heere

ABRAHAM BOGAERT.

Wie is hy, die dus draaft met blyde toonen,
En weiden gaat zo breed in 't open veld?
't Is een der oudste en grootste Apolloos zoonen,
En wakkere en vermaade letterheld,
Die eeuwig leven zal op alle tongen;
Wiens naam en lof, reeds door de Faam verbreid,
Alle eeuwen door zal werden opgezongen,
't Geen hem belooft een wisse onsterfelykheid;
Een voesterling van al de Zanggodinnen,
Een Plautus in geleertheid, styl, en taal,
Een Nazo in volmaakt te leeren minnen.
't Is FOCQUENBROCH, een tweede Juvenaal,
Die zyn Thalie alhier op nieu laat hooren,
En moedig streeft der Dichtren Prins op zy:
De Mantuaan schynt in zyn dicht herbooren,
Wanneer hy zingt den Troisohen brand aan 't Y.
Een geest, berucht door snaakse minneryen,
Niet buiten 't pad, noch het bestek der deugd,
Maar zo den weg baand van te leeren vryen,
Dat hy verstrekt een noodbaak voor de jeugd.
Hier leeft hy in een zwerm van Bruilofsgoodjes,
En wyft de Bruyd, door een verliefde trant,
Verzeld nu met een jacht van Kupidoodjes,
Den heirbaan naer het huwlyks ledikant.
Gins blaakt zyn geest, van iever aangedreven,
Als hy de God der minne in 't Lazrushijs
Een gekkerol doet speelen naer het leven,
Die 't oor vervult met aangenaam geruis.
Elk een verbrei, tot zyn gedachtenisse,
Den naam en lof van dezen Batavier,

Door

Door tyd noch nyd noch eeuwen uit te wiffen,
Dewyl hy voerd Apolloos veldbanier.
O BÓGAERT, die Pernas zyt opgefteegen,
En thans uw pen in paerlen doopt en gout,
Die Vondel noch, en Hooft dreigt t' overweegen
En ons volmaakt den Roomschen staat ontfouwt,
Dank zy uw vlyd, door edle drift gefteven,
Dat gy dit werk, hoewel 't zich zelve pryft,
Een meerder glans en luifter hebt gegeven,
Verrykt met noch veel fchoonder goude lyft.

T. ASSELYN.

Op alle de Werken van

W. V. FOCQUENBROCH.

ZOpraalt de Dichtkunft noch door FOCQUENBROCH
gefchreven.

Zyn geestig brein vertoont zyn Heldepoëzy,
En fchetft ons Reuzen, die een berg de maan voorby
Doen vliegen, dat Jupyn, en al de Goden beven.

't Is hy die d' ondergang van Troje doet herleven,
Die Grieken woede toont, en doller razerny,
En thans Virgilius, door fnaakfe boertery,
Op nieu het leven door zyn vaarzen heeft gegeven.

Ja, 't is die Dichter, die het droef gemoed verfrift,
En zelfs de fchoonheid met zyn Poëzy vernift:
Zyn roemblinkt aan het Y, en by de zwarte Mooren.

d' Onfterfkykheid vlecht hem ter eere een lauwerkroon.
Apollo acht hem en Minerva voor haar zoon,
Terwyl de faam zyn lofde Weereld door laat hooren.

A. V. HALMAAL.
Ab: Zoon.

I N-

I N H O U D

Der

G E D I C H T E N,

In het Eerste Deel begreepen.

	<i>Pag.</i>
<i>Ant. Caron</i> TYPHON, of REUZENSTRYD. - - -	1
ENEAS VAN VIRGILIUS, I Boek. - -	62
ENEAS VAN VIRGILIUS, II Boek. - -	146
HARDERSZANGEN VAN VIRGILIUS.	213
DE MIN in't LAZARUSHUIS. - - -	333
DE VERWARDE JALOUZY. - - -	435
TYMON VAN LUCIANUS. - - - -	461

W. V. FOC-

W. V. FOCQUENBROCHS
T H A L I A,
 O F
 GEURIGE ZANGGODIN.
 EERSTE DEEL.

T Y P H O N,
 Of de
REUZEN-STRYD.
 EERSTE GEZANG.

IK zing met Harp, noch Luit, noch Orgel,
 Noch met een kunstig Maatgezag,
 Maar met een half verroeste Gorgel,
 Niet den Trojaanschen ondergang,
 Noch dappre daaden der Romeinen,
 O neen! dat is my te gering:

Myn Muza wil zich niet verkleinen,
 Met zingen van zo slechten ding.
 Maar 'k zing den Oorelog der Reuzen,
 Die met een schrikkelyke macht,
 Gelyk een Leger groene Geuzen,
 De Goden vielen op haar Vacht;
 Die meer als driemaal, al haar lappen
 Al hadden fraai by een gepakt,
 Om Typhons Tant, en Klaauw t'ontsnappen,
 Die haar aars had tot moes gehakt.
 Ik zing van Typhon, welkers vingeren,
 Zo opgeblaazen, en zo trots,

T Y P H O N,

De Goôn na 't Aersgat dorsten slingeren,
 Zo meenig vast geklonken Rots.
 't Geen Jupiter van angst deed piepen,
 Gelyk een half verwurgt Conyn:
 Terwyl Messieurs de Renzen riepen,
 De duivel haal nu God Jupya:
 Die in het end moest gaan verhuizen,
 Gevolligt van de rest der Goôn,
 Die meê vertrokken met haar Luizen;
 Het welk haar stond te lyd'ig schoon.
 Maar 'k zing ook hoe na lang te tergen,
 De Reus wierd voor zyn geld berecht,
 Gemetselt onder drie vier Bergen,
 Het welk hem stond noch ja zo slecht.

ô Meester Hendrik die myn Zangen
 Vaak hebt geleezen met vermaak;
 Wil deze met uw' gunst ontfangen;
 Nadien ik u daar Voogd van maak.
 Gy die zo meenig schoon Historie
 Doorzocht hebt, deur, en weder deur;
 En die schier heel kend per-memorïe
 Van Floris, en van Blanche Fleur,
 En van de Ridder mei de Zwaanen,
 Van Orffon en van Valentyn,
 En tagtig diegelyké Haanen,
 Daar tagtig Boeken vol van zyn;
 Kom, lees nu eens hoe Reus en Goden
 Malkander zaaten in den baard:
 En hoe zy vaak als duivels vlooden,
 Voor minder dan een scheet vervaard.
 Lees, hoe zy vaak met zachte passen
 De Zeên doorliepen, even eens
 Gelyk als kleine reegenplaffen,
 Noch niet eens nat ter halver beens.
 In 't end, doorlees hun dappre daaden,
 Die 'k (schoon ik ze niet heb gezien)
 U echter in dees weinig blaaden,
 Ootmoedig aan durf komen biên.

Hoewel ik u goetsmoeds durf zweeren,
 Dat ik beken, dat gy dit veers
 Meer als genoegzaam zult vereeren,
 Veeg je'et op 't Kakhuis aan je Neers.

o Muzen! die dees dappre krygers
 Zo vaak elkaar het spits zaagt bien,
 Wanneer gy bang voor deze Tygers,
 Van uw Parnassus af moest vliên:
 En die voorzeker hun Bataljes
 Ordentlyk hebt in schrift gesteld,
 Zo je niet zyt een deel Canailjes,
 Daar men wat sprookjes van verteld.
 Komt, wilt myn harszenvat verlichten,
 Met een dicht Toverende Geest,
 En maakt dat men in myn Gedichten,
 De waarheid van d'Historie leeft.
 Want wyl d'Historie al zo waar is,
 Als 't waar is dat je Maagden bent,
 En dat Jupyn je rechte Vaar is,
 Schoon licht je Moer 't niet heeft bekend,
 Zo wil ik die zoo waar beschryven,
 Gelyk zy nimmer is geschied;
 Des helpt my wat, zo niet, laar 't blyven,
 Want ik begin gelyk gy ziet.

't Was op een Woensdag achtermiddag,
 Dat Typhon, met het dorstig rot,
 Van zyn Gebroeders, eens hield zitdag,
 In 't een of 't ander Hoerekot:
 Na men een Jonas van drie dagen,
 En zo veel nachten, had gemaakt;
 En dat de Waard begon te klagen,
 Dat heel de Kroeg was vaats geraakt,
 Zo zou men het gelag gaan maaken,
 't Geen zo door 't huis geschreeven stond,
 Dat men geen Balk noch Wand kon raaken.
 Die men niet wit beschilderd vond:
 De Waard zwoer ook by ziel en leeven,
 Dat hy een heele Krytberg had

Alleen aan dat gelag verschreeven,
 En zei, dat hy noch veel vergat.
 In 't end, hy eifchte 't geen verteerd was,
 't Geen op de man twee blanken kwam:
 Want weer, dat 't geld toen vry meer weerd was
 Als 't nu wel doet hier t'Amsterdam
 De Reuzen lykwel aan 't krakkeelen,
 Want 't docht in 't eerst hen vry te veel;
 Doch eindlyk floeg men voor te speelen,
 Wie 't lag zou gelden in 't geheel.
 Want een bedroefde man te maaken
 Was zeer by die Messieurs gemeyn,
 Daarom, om 't werk ras af te maaken,
 Zo zou het spel de Klosbaan zyn.
 Dees Klosbaan was het gansche Arcadie,
 't Geen men, alzo 't wat kleintjes was,
 Straks ging ontblooten van Boschadie:
 En toen was 't naauwlyks noch van pas.
 De klooten daar men mee zou smakken,
 Dat waaren Bergen van dat Land;
 Die rond gedraaid en styf gebakken,
 Zy werpen zouden met den hand.
 Want om daar Lepels toe te vinden,
 Dat was onmooglyk; want het woud
 Dat had geen Eiken, Den, noch Linden:
 Die daar toe groot g'noeg was van hout.
 Doe men nu dacht dat alles klaar was,
 En dat men schier aan 't speelen ging;
 Zo dacht het Typhon (als het waar was)
 Dat men moest speelen door een Ring.
 Wat raad dan om te praetizeeren
 Een Ring die hier toe kost bestaan?
 Elk Reus begon bykans te zweeren,
 Dat 't best was dat men 't spel liet staan;
 Dus onder 't raazen, en het warren,
 Dat men schier niemant kon verstaan,
 Zag Typhon by geval van varren,
 Den Regenboog aan d'Hemel slaan:

En,

En, wyl die scheen op d' Aard te steunen,
 Zich buigende op den Horizont,
 Zo docht het Typhon en zyn Zeunen,
 Dat men daar Rings genoeg aan vond,
 Des zou men na dees Ring gaan gooyen,
 Op dees conditie, na 'k vertrou,
 Dat die, die 't slechste kwam te rooyen,
 Het gansch gelag betalen zou.
 Dewyl dit zo voor goed gekeurd was,
 Zo maakt zich ieder op een kant;
 Wyl Typhon die 't juyft eerst zyn beurt was;
 Een kloot ging kiezen na zyn hand.
 Hy neemt 'er een eyndelyk een van allen,
 En, die hy de alderzwaarste vond;
 ('k Wed had hy die eens laten vallen,
 d' Aard had gespleten tot de grond)
 Die dan dus hebbende in zyn vingeren,
 Begint hy die straks zo gezwind,
 Vyf, zesmaal, om zyn kop te slingeren,
 Dat daar uit voortkwam zulken wind
 Dat al de Scheepen, die daar zeylden,
 In die tyd, op den Hellespont,
 Gezwind de diepte daar van peylden,
 Want alles bruyden in den grond.
 In 't end, de Kloot, als had hy vleugels,
 Raakt door de Lucht, tot aan de boog,
 Maar trefte juyft een van de beugels,
 Waar doorze aan duizend stukken vloog,
 Dit niet alleen; maar zonder weêrstand
 Te voelen, sloeg hy in het end,
 De Hemel, die hy daar wat teêr vand,
 Aan stukken, met het Firmament,
 Waar van de splinters zich versbryden
 Zo Oost, als West, tot in de Zaal
 Der Goden, daar zy zich verblyden,
 Noch zittende over 't Middagmaal.
 Wat duivel of dit hier sal werden?
 (Riep God Jupyn, schier buyten west)

TYPHON;

Die myn Paleys dus finyt in fterden,
 Die flaa de donder, en de Pest.
 Vrouw Juno, die juyft voor haar finater
 Een splintertje kreeg in paffant,
 Die tolde als een Maartfche Kater,
 Mits 't haar ontnam haar beste tand.
 God Mars die zwoer gelyk een Ketter,
 Mits hem een Balk kwam op de kop,
 Die zyn Helmet heel floeg te pletter;
 Waar door hy kermde als een Sint Job.
 Maar die Vulkaan eens had zien stampen,
 Hy had gezeid de vend word gek:
 Om dat een splinter onder 't dampen,
 De pyp floeg stukken in zyn bek.
 Vrouw Venus zette 'et op een janken,
 Of zy de Pokken had gevreesft.
 Haar Zeuntje ftelde mee de banken,
 Als of hy was een mensch geweest.
 God Bacchus vloekte als een duivel,
 Om dat hem juist een paarfloops glas,
 Gevult met zyn beminde zuivel,
 In dit rumoer ontlopen was.
 Al zyn vermoên was op Silenus,
 Die vast zo mak zat als een Lam:
 Wyl hy op Bacchus, en op Venus,
 De fchuld lei van zyn podagram.
 Van die de minfte vrees deên merken,
 Hield Pallas zich het alderbest;
 Hoewel haar Uyl aan bei zyn vlerken
 Meê door een splinter was gekweft.
 Mercurius, gezwind in 't vliegen,
 Die 't gat, het geen'er was gemaakt,
 Was weezen zien, begon te liegen
 Dat het geen kant noch wal en raakt.
 Want hoor, dus fprak hy tot zyn Vader:
 Na ik het werk heb onderzocht,
 Zo vind ik het wel driemaal kwader,
 Dan ik in 't eerfte had gedoeht,

Voor eerst, leid Iris gins te karmen,
 En roept geduurig om de dood:
 Om dat zy mist een van haar armen,
 Gebrooken door de zelfde Kloot,
 Die uw Paleys dus heeft geïchonden;
 En die een Reus die Typhon hiet,
 Die d'Opperhond is van die hondcn,
 Dus heeft gesmaakt, gelyk je ziet.
 Gins leit de gantsche Koorenfolder
 In stukken: 't Kooren loopt'er heen,
 En rolt als Turf holder de bolder
 Door 't gat ter zaal uit naar beneën.
 Een Balk, die barsten moet of buigen,
 Kwam in de Kelder zo om leeg,
 Die al je vaaten brak in duigen:
 Weg was de Nectar met een veeg.
 In 't end, ik zie 't'er zo geleege,
 Dat, by gebrek van onderhoud,
 Wy, eer het Jaar is hallef weegen.
 Zyn t'zaam van dorst, en honger, kout.
 En zo men 't werk niet gaat vervormen
 Noch d'Opper Hemel repareert,
 Zal 't rot der Reuzen ons bestormen,
 Wy zyn al t'zaam gefricassleert.

Na dat Mercur dus had gesprooken,
 Schoon hy noch niet wou houden op,
 Wierd van Jupyn zyn reën gebrooken,
 Die bleek van vrees wierd om zyn kop.
 Hoe! riep hy, die verdoemde Reuzen,
 Die 'k schier by duivels vergelyk,
 Veel slimmer als de groene Geuzen,
 Die steuren my dan in myn Ryk?
 En durven my met aarde klooten
 Bestormen zelfs tot in myn zaal?
 En die van kant aan stukken stooten?
 Dat dat gespuys de duivel haal!
 Ik zweer haar by het hemd van Pallas,
 (Dat was zyn ordinary vloek,

T Y P H O N;

Hoewel dat voor een God wat mal was)
 Dat ik als Amsterdamsche koek
 Aan duizend stukken haar zal kappen:
 Daarom Zoon (zeid hy tot Mercur)
 Ga straks naar dat Canailje stappen,
 En zeg dat ik u tot haar stuur:
 Loop, vlieg, en doe die beesten weeten
 Wie dat ik ben, en wie zy zyn,
 Of dat ik, zo zy dat vergeeten,
 Zal toonen dat ik heet Jupyn.
 Ga wil je bootschap zo beleigen,
 Met alles 't geen'er by behoord,
 Dat op uw werk niet valt te zeggen,
 Of anders wachtje voor de koord.
 Mercur straks met een Saluade,
 Kwam fluks te voorschyn uit een hoek;
 En makende zulk een srykade,
 Dat hem een haak vloog van de kroek,
 De borst scheen zo beleeft te wezen,
 Of hy zo straks kwam van Parys,
 En zonder voor gevaar te vreezen,
 Vervaardigde zich tot de reys.
 Des nam hy zyn Zondaagsche lappen;
 Maar wyl hy juist geen schoenen had,
 Dan dien hy eerst had laten lappen,
 Was hy geweldig in de mat.
 Want ziet op al zyn Ambassades
 Was deze borst gewend altyd
 Te maaken bystere brevades,
 En hield zich heel net in 't habyt.
 Doch eyndlik het wierdt tyd van trekken
 Des nam hy d'ouwe met een veert;
 Schoon Momus hem, om wat te gekken,
 De zyne had gepresenteert.
 Mercur dan met zyn slok met slang n,
 (Misschien maar aalen in zyn hand)
 En hebbende adieu ontfangen,
 Van ieder vloog naar 't Reuzenland.

Doch wyl hy vast was onderwegen,
 Gevoelde hy, door al de brand,
 Dat hy had sellen dorst gekreegen;
 Des zocht hy rondzom, in passant,
 Een kroeg, of pleysterplaats te vinden,
 Daar hy zyn dorst wat lessen kon;
 Doch eindlyk kwam hy by zyn Vrinden,
 En Nichten, op den Helicon.

De Muzen kwamen met haar allen,
 Van vreugd, en met een groot getier,
 Hem zo fel om den hals gevallen,
 Dat zy de Vend verwurgde schier.
 Of hy al riep; wat zellementen!
 (Half slaamlend, en schier heel gekropt)
 Tree Treevis var van complimenten,
 't Was voor een dood mans deur geklopt:
 d'Een vatt' hem boven, d'ander onder,
 Elk viel om stryd hem op zyn dak:
 In 't end, 't was wonder boven wonder,
 Dat hem de maagre moord niet stak,
 En had Apol niet t'huis gekomen,
 Na hy zyn dagreis had gedaan,
 En 't compliment had opgenomen,
 Ik weet niet, hoe 't noch had vergaan.
 Doch eindlyk hy begon te zuffen,
 Hoewel Mercur, gelyk een gek,
 Verlangende om zyn brand te bluffen,
 Noch roerden even staag zyn bek.
 En riep niet aars, als *drinken, drinken,*
 't Welk zynde van Apol verstaan,
 Gebood een van zyn volk door 't winken,
 Dat hy wat nat zou halen gaan:
 Dees bragt hem (zynde weer gekomen)
 Een teugjen uit den Hengstenbron;
 't Geen, als 't Mercur had ingenomen,
 ('t Welk wel een vaan was) straks begon
 Zo in zyn harffens t'opereeren,
 Dat hy (het was hem lief of leet)

Zo wierd vervoerd tot Poëzeeren,
 Dat hy straks wierd een goed Poët,
 Waarom de Muzen dapper lachten,
 Want of de Quibus sprak of niet,
 Je had niet als op Rym te wachten,
 Schoon hy zo vaak in 't Rymen stiet,
 Dat een der Muzen bei haar ooren
 Op 't lest zo vol van Boomwol stak,
 Uit vrees van zulk een Rym te hooren,
 Dat zy bykans haar Oorvlies brak.
 Hy lykwel, zonder op te houwen,
 Na hy geëyst had wat papier,
 Begon dit Liedjen uit te spouwen:
 Waar in hy op den Lauwerier
 Apolloos Hoofdkrans dapper schrolde,
 En 't geen hy, na 't voleindigd was,
 Gelyk als 't volgt, zo droevig lolde,
 Gelyk een Kater in het gras.

Gezang van

M E R C U R I U S.

T O O N: *La Princesse.*

1. **H**Oe Apol! is noch uw zin bedooft;
 Benje noch niet van de Min berooft,
 Die u zo lang heeft geplaagt;
 Datje noch, schoonje alle kruiden kent,
 Nochtans blyft zulk een verbruiden vent,
 Datje Daphnes blaân noch draagt?
 Denkt gy dan dat de Lauwrier,
 Blussen zal uw Minnevier?
 Wyl gy schoon by de Muzen woont,
 Niet vergeet die vuile Bruid,
 Maar noch steeds uw hoest, en Luizen kroond,
 Met haar droog en schadelyk kruid?

2. *Wilje*

2. *Wilje wel doen, laatje beter raan,
 En verkieft voortaan wat beter blaan,
 Die u nutter zullen zyn:
 Gy die aller kruyden deugden kend,
 Kieft'er een 't geen noyt je vreugd en schend,
 Maar u strekt tot Medecyn.
 Kies Tobak, die eedle plant,
 Waare hulp voor Minnebrand:
 Draagt ge dat, zo zal 't u weten doen,
 Dat het zotte min verjaagd,
 En dat het, om een Poët te voên,
 Alle deugd en krachten draagt.*

Dit dus gemaakt, en dus gezongen,
 Wierd van Apol, en van zyn stoet,
 Die daar uit groot vermaak ontfongen,
 Gekeurd voor byster fraai en goed.
 Ook zeidmen, dat Apol, door 't hooren
 Van deze raad, zo wyselyk wierd,
 Dat, hebbende 't Lauwrier verzworeen,
 Hy met Tobak zyn kruin nu ciert.
 't Welk wis ook zal de reeden wezen,
 Dat elk Poët dat edel kruid,
 Nu heeft voor heylzaam uitgelezen,
 Mits daar zo menig veers uit spruit.

Doch dit 's genoeg gezeid van 't pleyfteren
 Van onzen dorstigen Mercur;
 Ik zou, als hy, my wel verbyfteren,
 En blyven daar noch wel een uur.
 Maar holla, wyl de nacht gaat dalen,
 Is 't tyd te laten Helicon,
 En dat wy t'zaam weêr heen gaan dwalen
 Na d'aard, en zien wat hy daar von.

Na hy zyn afscheid had genomen
 Van al de Zusters, en haar Broer,
 Is hy wel haast op aard gekomen:
 Daar hem, het geen dat volgt, weêrvoer.
 Gekomen dan in 't Land Arcadien,

Zag hy wat ver ter flinker hand,
 Hoe dat de Reuzen de Boschadien
 Gestookten hadden in den brand.
 Want weet, dat na hun Spel gestuit was,
 Vermits de poort aan stukken lag,
 Waar door het heel proces verbruid was,
 Dat elk betaald had zyn gelag.
 En zonder cenig kwaad te giffen,
 Begosten zy met alle man,
 In Zee wat uit vermaak te viffen;
 Gelyk men dat wel denken kan.
 Waar zy bykans droogvoets in sprongen
 En daar zo in een uur, of twee,
 Ses zeven Wallevisjes vongen;
 Doorloopende de gantsche Zee.
 Zy dan, met deze vangst beladen,
 Begosten die voor 't Avondmaal,
 Op 't afgehouden bosch te braden.

Doch dit's genoeg van dit verhaal;
 Want dit was 't dat Mercurus gewaar wierd
 Wanneer hy in dat Landschap kwam;
 En waar zyn hert door in gevaar wierd,
 Toen hy dit vreemt gebrat vernam,
 Doch eindlik, als een stouten jongen,
 Is hy, niet zonder ongemak,
 In 't midden van hun troep gedrongen,
 Waar hy dees reden tot haar sprak:

Jupyn, den Opperbaas der Goden,
 En die my heden tot u zend,
 Heeft u te zeggen my geboden,
 Datje niet als Canailje bend:
 Ja tienmaal slimmer als Canailje,
 Wylje zyn Hemel stukken bost
 Met kloffen, maar de duivel haalje,
 Zo je ooit je leven zo weer kloft.
 Dat bruyen zal hem haast verveelen,
 Want zo je weer tergt zyn gedult,
 Met den gebraden Haan te speelen,

'k Zweer dat je het beklagen zult.
 Zyn Ambrozyen, en Nectar vaten,
 Zyn ichier door u verdelstrueert:
 Des zal 't Jupyn daar niet by laten,
 Zo je dat niet weer repareert.
 Des heeft hy my wel strik bevoolen,
 Dat ik als vrienden u zou raân,
 Dat een van u lien straks uit Poolen,
 Zes Schepen Tarw zal halen gaan.
 En dat een ander zich zal spoeien,
 Naar Bacherach, ontrent den Rhyn;
 Om zo zyn Nectar te vergoeien,
 Met tachtig Voeders Rinliche Wyn.
 Dit doende, zult gy hem betalen,
 En zo zyn donderkloot ontgaan;
 Die je anders op je kop zult halen,
 Om u tot stromd en drek te slaan.
 Na dat hy dus geharangeerd had,
 Stiet Typhon (trots het naar gerucht,
 't Geen dees Oratie gekanzeerd had)
 Dees harde woorden in de Lucht;
 Wat of ons noch zal overkomen?
 En wie of ons noch dreygen zal?
 Een much zal hier een Paard doen schroomen,
 En hem hier dwingen met zyn gal.
 Hoor hier jy, Ambassaad van 't kloffen!
 Of Vryer met je Poddebaard!
 Wil jy je niet dicht of zien rossen,
 Zo pakje vry weg met een vaard.
 Want zo je kwestie wilt moveeren,
 Om een geworpen Klosbaankloot;
 Zo zal ik jou zo daadlik leeren,
 Te zwygen in, en na myn schoot.
 En of Jupyn wat leit te blazen,
 Die acht ik minder als een drek;
 En jou, die hier durft komen razen,
 Een jonge melkmuyt, en een gek.
 Des neemtje neers en bei jou armen,

En pak je daadlyk aan een kant,
 Zo je niet wilt, dat men je darmen
 Straks op een Klaverfingel spant.

Dus sprak de Reus, en sloot zyn kaken,
 Met een gemaakte grimmelach:
 't Welk straks Mercur deé voeten maken,
 Die niet eens naar zyn hielen zag.
 En straks de Reuzen weer aan 't stoken
 En 't braden van hun Avondmaal;
 Waar van zy 't gaarste nauwliks rooken,
 Of stikten 't in als speetjes aal.
 Dat eten wel verzeld met zuipen,
 Bracht eindlik dit geipuys in rust:
 Waar van elk in zyn kooi ging kruipen
 En sloop daar heen dat jou hart lust.
 En ik, die dit vast zit te schryven,
 Vind ook voor my wel 't alderbest,
 Dat ik myn oogen staak te vryen,
 En meé ga duiken in myn nest.

T W E E D E Z A N G.

ZO dra Aurora uit haar bed trad,
 En voor de spiegel was gaan staan,
 En zo dra zy haar kap gezet had,
 Was om een wandeltje gegaan:
 En dat zy noch haar zilvre traanen
 Op 't vreugdig aardryk vallen liet,
 Om aan Apol den wech te baanen,
 Die haar vast volgde in het verschiet.
 Zo werd Mercur (schoon hem geen bakker
 Met toeten van zyn warrembrood
 In 't oor geraast had) schieelyk wakker
 Op 't kantje van een drooge sloot:
 't Geen hem die nacht een bed verstrekt had,
 En daar hy angstig, en beschroomt,
 Mits hy zich zelf niet wel gedekt had,
 Zeer van de nachtmeer had gedroomt.

Doch

Doch wyl hy dus den dag zag naken,
 Sprong hy op 't vaardigste over end;
 En zonder veel gerucht te maken,
 Vloog Hemelwaart langs 't Firmament,
 Waar hy, om haast dit werk te redden,
 Straks trad Jupyn zyn slaapplaats in:
 Die hy verraste noch te bedden,
 Met zyn eerwaarde Gemalin.
 Die juist vast lei op hem te grollen,
 Om dat hy (als hy dikwils dee)
 Te veel by andre liep uit krollen,
 Waar door zy zelve hunger lee.
 Hoewel hy anders een fraai God was,
 Gelyk gy straks wel zult verstaan,
 En zien zult dat hy gantsch niet zot was,
 Door 't geen hy namaals heeft gedaan.
 Want had hy zich niet wel gekweeten,
 Door kloekheid zonder wederga,
 De Reuzen hadden hem gevreeten,
 In plaats van krop, of Koolzala.
 Want Typhon had zo veel couragie,
 Dat hy dorst zweeren, als de Goon.
 En de Godinnen, voor pottagie,
 Voor hem en voor zyn maats te zoön.
 Maar hoe zich 't werk heeft toegedragen,
 En hoe hem dat voer op zyn hart,
 Toen hy als Stokvis wierd geslagen,
 Dat zulje zien, lees maar zo vart.
 Jupyn dan lei noch in de Lauren,
 Toen hem Mercur van 't bed af riep:
 Want, 'k loof 't was noch pas zeven uren
 Daar hy altyd tot tien en sliep.
 Doch kruipende eindlyk uit de deeken,
 En springende in zyn hemt van 't dons,
 Trok hy dus tot Mercur te spreken:
 Wel zoon! wat tyding brengt gy ons!
 Wat antwoord geeft ons 't volk van onderen?
 Zeg, is hy goed, of is hy kwaad?

Wat

Wat moet men, blikfemen en donderen?
Of hen vergeven deze daad?

Doorluchte God! (kreeg hy tot antwoord)

Indien je niet de bok wilt zyn,
En uit je Troon gefmakt; zo spant voort
Vry al je Blikfems in een lyn;
Breng al je donderklooten zamen,
En breek hen ftraks al t'zaam de nek,
Want na dat ik het kan beramen,
Zy houden jou maar voor de gek.
En, God lof, dat ik ben ontkomen:
Maar 'k was hen trouwens wat te rad,
Maar 'k mogt wel van de duivel dromen,
Zo 'k noch maar wat gebleven had;
Want dat Canailje met malkander,
Zocht my te werpen in het vuur:
Maar wyl ik was geen Salamander,
Vreesde ik daar voor te weinig duur.
In 't end, of 't werk op ernst of spot leit,
Ik vond wel dat ik was bevreest,
Dat fchier je zeun met al zyn Godheid
Braaf had gebastoneerd geweest.
Zie daar dan, groote God des donders,
Al 't geen ik daar heb uitgerecht,
En fchoon het is niet veel bezonders,
't Is nochtans als ik heb gezegt,
En zo 'k'er niet heb by geloogen,
Of afgedaan het minfte flik,
Waar aan je licht zou twyfflen moogen,
Zo haal my daadlik hentje pik.

Dus fprak Mercur, en zweeg vol vrezèn
Dat hem zyn vaar van toorn niet fmeect:
Hoewel de goe man in zyn wezen
De minfte gramfchap blinken deed.
Loop heen, zei hy, en ga ontbyt wat,
En roep dan al de Goôn by een,
Op dat ik zo hun liên befcheid vat,
Op d'oorlog daar wy in gaan treên.

Doch

Doch Typhon, met zyn Rotgezellen,
 Die raafde midlerwyl by een,
 Als bare duivels uit der heilen:
 Om dat haar docht datze onrecht leen,
 De rukeloze Encelades,
 En Mimas, met zyn domme kop,
 Die maakten eyslik de bravades,
 En sneeden elk om zeeriten op.

Indien wy dit affront verdraagen,
 Riep Mimas, als een halve zot,
 Zo zie ik ons in korte dagen,
 Al t'zamen repick en kapot.
 Want of Jupyn den baas wil ipelen,
 En ons hier stellen wet op wet,
 Dat zou de duivel wel verveelen;
 Dus is 't best men 't hem belet;
 En dat men 't werk eens ga vervormen,
 En dat men straks die menschenpest,
 Tot in zyn Hemel ga bestormen,
 Om hem te lichten uit zyn nest.
 Voor my, die geen gepoch gewent ben,
 Ik zweer, dat ik de Goden al,
 Eer dat ik noch dees week ten end ben,
 Met een kort mesje lubben zal.
 En 'k wil dat elk van de Godinnen,
 Met een in 't kort bevind, en ziet,
 En voelt, met al haar zeven zinnen,
 Of ik een knegje ben of niet.

Toen Typhon dit discours gehoord had,
 Stak hy vol moed zyn ooren op;
 't Gezicht, 't geen hem vol bloed en moort zat,
 Dat draaid al lachende in zyn kop.
 Waar Encelades zo op gilde,
 Van vreugde, met een stem, zo hees,
 Dat d'Antipoden daar van lilden,
 En wierden bleek van enkle vrees,
 Waar op hun makkers al te zamen,
 Als, Athos en Porphyron,

(Want zie, dit zyn de maats haar namen)
 En Damafor, en Celedon,
 Alciënus, Peloor, Eurites,
 Thoön, Japhet, en Echion,
 Polybotes, en Hippolites,
 Damaforus en Gration,
 Ephialtes, en ook Pallene,
 Die uit een oog in 't voorhoofd keek;
 En Athos met zyn dartien beenen,
 Met Cinnes, die een droes geleek.
 Agrië, Besbos, en veel andren,
 Begosten op een zelfde toon,
 Zo naâr te schreeuwen met malkandren,
 Dat het deê beven al de Goôn.
 Zy hadden ook wel reên te beven,
 Want dit geroep kwam in hun Zaal:
Lang moet ons vader Typhon leven,
Maar dat de Goôn de duivel haal.
 Jupyn dan, dus met vrees beladen,
 En zo beteuteld in zyn gat
 Dat m'er wel kost een Ey in braden,
 Indien men had wat haast gehad,
 Trok voort aan 't vloeken, en aan 't zweeren,
 Gelyk een Schot, of wilde Yr:
 En deed heel wys te commandeeren
 Dat ieder God, in zyn kwartier
 Zich reed zou houden in de wapen,
 Uit vrees van eenig overval,
 En zonder voorts hier op te slapen,
 Ging hy zelf in persoon, den wal
 Die men gemaakt had, visiteeren;
 Als mee zyn Oorlogs Magazyn,
 Zyn blikfems, donders, en onweeren,
 En al 't geen hen kost dienstig zyn.
 Maar wyl hy van die Ammonitie
 Zich zelve vry wat schraal bevond,
 Tot een langduyrige oppositie,
 Zo was 't dat hy Mercur afzond,

Om naar de God van 't weer te treden,
 (Die hem uit damp van Zee en Aard
 Stof schafte om Blikfems van te smeeden)
 Met last, dat hy hem met een vaard
 Daer een goed deel van mee zou deelen;
 En dat menz' hem betalen zou:
 Of dat Mercur z' hem zou ontfleelen,
 Zo hyze niet verkopen wou.

Mercur dan by de Zon gekomen,
 Vroeg hem, zo dra als hy hem zag,
 Of hy Jupyn te goe wou komen,
 Met Ammonitie van zyn slag.

Schoon ik daer nooit geld heb genooten,
 (Zei hem de Zon) wyl 't schynt Jupyn,
 Meê eeven eens als al degrooten,
 Een kwaa betaalder lykt te zyn ;
 En, dat ik hem schier vrees te borgen,
 Wyl ik schier ducht voor een bankroet,
 Zo zal ik hem nochtans verzorgen,
 Van alles 't geen hy hebben moet.
 Ga, zeg hem, dat hy die mach wachten,
 En dat ik hem op zyn bevel,
 Noch van dees avond, voor den achten,
 Een heel scheeps lading senden zel.
 Met dees tyding trok Mercur weêr henen,
 Zo blyd, van dat hy die verkreeg,
 Dat hy (als zynde rad ter beenen)
 Geen hallef uur bleef onder weeg.

Zo dra hy weêr was t'huis gekomen,
 Kwam al het Goddelyk gestoet,
 Toen elk zyn weêrkomst had vernomen,
 Hem met een groot gedrang te moet,
 d'Een vroeg hem, of de Reuzen zwichten?
 Een ander weêr, vol angst en pyn,
 Vroeg, wat voor volk de Reuzen lichten?
 En of hun leger sterk zou zyn?
 Maar onze boo, in plaats van spreken,
 Gaf haar de Haarlemse Courant:

't Geen hen de hoofden zaam doet steeken,
 Tot kennis van de staat van 't Land.
 En, even als de Leydsche Walen
 Des Zondaags voor de Laakenhal,
 Begon elk 't zyne by te halen,
 Wat men moest doen in dit geval.

Mercur was onderwyl vertellen
 Aan zyn Heer Vader, dat de Zon
 Beloofst had alles te bestellen,
 Het geen hy van hem wenschen kon.
 Des deed hy straks de Goden nadren;
 Vol vreugd van 't geen hy daar vernam.
 Dus zag men straks den Raad vergadren,
 Die in goeje order binnen kwam.
 Want zonder te complimenteren,
 ('t Geen ik zo fraai vind in die Maats)
 't Geen anders kwestie kon moveeren,
 Koos ieder straks zyn eigen plaats.

Jupyn, aan 't hooger end gezeten,
 Zyn Vaar Saturnus aan zyn zy,
 Deed hen in korte woorden weeten,
 Hoe dat het met de zaken ly:
 En wat de Reus had voor intentie;
 Waar op hy wou, dat ieder een
 Hem raden zou naar zyn Conscientie,
 Hoe dat men tot dit werk moest treên.

God Mars, die noit zyn bek kon houwen,
 En zo dra men van den oorlog sprak,
 Begon hier op helfch vuur te spouwen;
 En riep: 'k wou dat de moord my stak,
 Zo niet de Hemel is vol zotten:
 Of zo te minste, God Jupyn,
 De beeft niet speeld, om wat te spotten.
 Met ons, die gantsch niet zot en zyn.
 Want waar toe zo veel stanks te maken,
 Om pas een Reusjes acht, of tien?
 Die ik alleen neem op myn kaaken,
 Zo zy myn tanden niet ontvlien.

Ik zweer, en heb het meer gezworeen,.....

Hou daar jou bakhuis, riep Jupyn,
Gezwollen om zyn kop van tooren,
Gelyk een Padde van fenyn;
't Stond aan myn Broer Neptuin te spreken,
En niet aan u, gy domme kop!

Had Mars nooit op zyn neus gekeeken,
Hy deed het doen, en hield kort op:
Schoon hy zich naulyks kon bedaren,
Maar beet zyn lippen daar hy zat.

Waar op Neptuin, de God der baren,
(Na hy een wyl gerochelt had,
Om een goed tal van zoute fluimen,
Daar hy zich zeer gequelt mee von,
Zyn schrale gorgel te doen ruimen)
Dus met een raauwe toon begon:

Ik, die niet ben gewend te spreken,
Dan wen myn drietand raazen mag,
Die ik in 't stryden meerder reeken,
Als eenig slagzweerd, speer, of dag,
Zal ook voor dees tyd niet veel zeggen,
Maar u flegs in een woord, of drie,
Die goeje vonden voor gaan leggen,
Die, of ik ze gevolligt zie,
Of niet, my weinig zullen scheelen:
Het eerste is, dat men zal aerbiên
Buiten de Poort te loopen speelen:
Het tweede is..... zagt, ei, laat eens zien.

Hy zweeg, en schein het niet te weeten:
Waar door een ieder overluid
(Ziende dat hy het had vergeeten)
Borst met een schriklyk lachen uit.

Jupyn om dees zyn Broeders schanden
Beschaamt, en vol van vrees en pyn,
Vroeg hem, al bytende op zyn tanden,
Wel nu, wat zal het tweede zyn?
Fy! myn memorie speeld my parten,
Antwoorde hem de Watergod,

En 'k ben beducht van gantscher harten,
 Dat zy nu deeglijk met my spot.
 Want 't darde is my meê vergeten:
 Maar als t' my weêr schiet in den zin,
 Zo zweer ik zulje 't daadlik weeten.
 Dat 's spytig, (viel 'er Momus in,
 Die met de goeje man wou gekken)
 Want zulk een wyffelyken Kaad,
 Zou ons voor duizent man verstrekken,
 Zo hy zo vast als d' eerste gaat.

Neptunus; diê den spotter kende;
 En zig zo voelde gepikkeert,
 Dee wel zyn ironie om te wende,
 Alze van schaamte in bloed verkeert,
 Om dat hem al de Goôn uitlachten:
 Welk lacchen eindelijk brak zyn kours,
 Mits Bacchus, zonder 't end te wachten,
 Daar in viel met dit zoet discours.

'k Wou datze my in alle kroegen,
 Daer 'k van my leven komen zal,
 Veel platter noch als stokvis floegen;
 Indien u 't Aardsche Volk niet mal
 En zot, in plaats van Goôn gaat noemen:
 Wyl gy hen zo veel wyn vergund,
 Dat zy daar boven u van roemen;
 Die niet als Nectar zuipen kund.
 Zy, vry wat wyser als wy zamen,
 Door 't zwelgen van dat vreugdig nat,
 By minglen, stooopen en by aamen,
 Hebben de kracht van 't warck gevat,
 Want wy hier met een Ambrozyntje,
 Dat kost past voor een Kraamvrouw is,
 Of van een glaesje of van een pyntje,
 Met Nectar, zitten aan den dis,
 Gelyk een party halve gekken;
 En weeten schier niet eens van vreugd,
 Daer zy die wyn by aamen lekken,
 Zyn altyd vroolyk, en verheugd.

Laat ons eer d'Ambrozyn verlaten,
 En kiezen den Westfaalschen Ham;
 En laat ons meê den Nectar haten,
 En zuipen 't nat van d'Echte stam.
 Laat ons de wyn aan alle kanten
 Uitroojen hier beneên op d'Aard,
 En die hier in den Hemel planten:
 En dan zult gy ons zien bewaard
 Van alle schade der Vyanden:
 Want missen zy maar eens de wyn,
 Ik zweer, voortaan hun hart en handen
 Die zulten als gebonden zyn;
 En zo zult gy hun macht doen zinken,
 En nooit uw Hemel zien geschend

Za, za, geef deze man eens drinken,
 Riep Momus (springende over end)
 Want niemant heeft'er van zyn leven
 Zo lang de Hemel Hemel was,
 Zo wyze en goeje raad gegeven,
 Nog die ooit zo wel kwam te pas.
 Zel jy dan nooit je bakhuis houwen,
 (Voer hem Jupyn weêr in zyn schild)
 Doch wil jy je dicht of zien touwen,
 Zo zeg noch een woord, zo je wilt.

Doch hoe hem Jupiter mocht dreigen,
 Noch ging zyn snater evenwel:
 Vermits hy in de plaats van zwygen,
 Noch zat en lachten even fel.

Vulkaan die hem niet wel mocht lyen,
 Trok God Jupyn stil by zyn vacht,
 En zei hem zafjes van ter zyen,
 Heer! zie je wel, hoe dat hy lacht?

Ja, heel wel!, (zei Jupyn met d'ooogen
 Vol gramfchap) maar ik weet, dat hy
 Heeft van zyn leven niet gedoogen,
 Noch niemand van zyn Maagschappy.
 Kom, ga gy u weer weder zetten,
 En zegt ons eens, gy God van 't Vier!

Of gy geen raad weet te beletten,
 De macht van 't aardſche Monſterdier.
 Waar op Vulkaan: Ô hooge Vader!
 Wyl gy te ſpreken my belaft,
 Zo weet dat ik dit werk zal nader
 Dan men wel denkt heb ondertaſt:
 Daarom dunkt my, om die Canailjes
 Te ſtuiten in hun moeilikheên,
 Dat 't beſt zal zyn, dat gy my trailjes
 Rontom den Hemel heen laat ſmeên.
 En ik neem aan die zo te maken,
 Dat boyen Kloſkloot, boven al,
 Geen duivel daar ooit in zal raken,
 Noch dat geen Reus die breeken zal.
 Vermits ik ons als Klooſternonnen,
 Zo zetten zal in zekerheid;
 Dat gy hen zult verplettren kommen,
 Gelyk een Bal, die 't hair uit ſcheit.
 En dit is nou de Conferratie,
 Die ik heb op dit werk gehad.
 (Hy meende juist Conſideratie,
 Want d'arme Smit verſprak zich wat)
 Des Momus weer aan 't Kookermuilen,
 En zei: 't was wel geproclameert,
 En trok door 't lachen ſchier aan 't huijen,
 Waar door de Smit, geaſgrontceert,
 Schier groot gerucht begon te maken;
 Maar Jupiter, die 't komen zag,
 Beſloot voor die tyd 't werk te ſtaken,
 En ſtelden 't uit tot d'andren dag.
 Want wyl de nacht toen was aan 't zakken,
 Zo ſchejde voor die tyd den Raad,
 En ik ga ook myn ſpillen pakken,
 Want 't is tot onzent ook al laat.

DERDE ZANG.

TErwyl men zich dus tot het kampen,
 Van beide kanten maakt bereid,
 Had onderwyl de Zon veel dampen
 Rontzom den Hemel heen verspreid.
 Dees dampen, die de twee partyen
 Verhinderden malkaar te zien,
 Die scheenen Typhon in die tyen
 Een heel groot voordeel aan te biën:
 Want wyl hy met zyn Rotgezellen
 Die heele nacht gearbeid had,
 En al wat noodig aan te stellen,
 't Geen dient tot winnen van een Stad,
 Had Mimas Berg op Berg gaan planten
 Begunstigd door de duisterheid,
 (Die hem bevryde aan alle kanten)
 En had een Brug in stilligheid
 Voor een der Vensteren gaan maaken,
 Die in Jupyn zyn slaapplaats kwam;
 En was op 't punt daar in te raaken,
 Toen hy daar iemand voor vernam.
 Alzo Jupyn (mits hy van buiten
 Een weinig ramlen had gehoord)
 Dat kwam al bevende ontsluiten,
 Geheel beteutelt in zyn Poort.
 Maar nauiliks zag hy 't yslyk Bakhuis
 Van Mimas, 't geen ik vast vertrou,
 Zo 't stond voor 't Papenbrugfche Kakhuis,
 Daar al de neering steelen zou,
 Of zette zulken keelgat open,
 En riep zo deerlyk moord en brand,
 Dat is 't gewei hem niet ontloopen,
 Zo gaat het boven myn verstand.
 Altyd, hy viel van schrik ter aarde:
 Des sprong zyn wyf van 't Leedekant,
 Wylze als een helfche drommel baarde,

En Zocht een endje blaauwe band,
 Om hem dat branden te doen ruiken:
 Gelyk zy deê; waar door Jupyn
 Zyn oogen weêr begon t'ontluiken,
 En eifchte een teugje Brandewyn.
 't Geen na dat men 't hem had gegeven,
 Hem gaf een nieuwe moed in 't lyf:
 En deed hem daadlyk als herleven,
 Tot groot vernoegen van zyn wyf.
 Hy roepende fluks om een Bliksem,
 Sprong op zo lustig als een Koe;
 Maar zagt, ik vind geen Rym op ixem,
 Doch lykwel dat 's tot daar en toe.

De Goden, die hier op al t'zamen
 Gekomen waren voor den dag,
 Om met den andren te beramen,
 Hoe men zou treden tot den slag,
 Die wierden van Jupyn verzonden,
 Elk fchier in een byzonder oord,
 Om zo van alle kaut die honden,
 Te doen verhuizen van de Poort.
 Hy zelf is vol van moed gelopen,
 Met een goe Bliksem in zyn klau:
 En deed 't vervloekte venster open,
 't Geen hem gebracht had zo in 't nau,
 Met voorneem van zich zelf te wreken,
 Op die hem fluks zo had vervaart;
 En hem den Helfchen kop te breeken:
 Maar och, hy telde zonder waart.
 Want nauliks had hy 't venster open,
 Of deze stouthed, had op nieu,
 Hem 't fchier doen met de dood bekoopen,
 Vermits dat Mimas, als een Lieu
 (Die aan de Schans loopt wel verstaande)
 Hem gaf zo yffelyken smak,
 Hem met zyn knots zo deerlyk slaande,
 Dat hem het kouwe zweet uitbrak.
 De Keus, die hem hier door verzet zag,

Maakte

Maakte hier op terftont begin,
(Mits hy van niemant zich belet zag)
Te klimmen 't open venfter in.

Maar, of het venfter al te kleyn was,
Dan of hy zelf was al te groot :

Hy kon 'er niet in : des Jupyn ras,

Hem ziende daar in zulken nood,

Hem gaf zo fchrikkelyken klater,

Met zynen Blikfem, dat het Vuur

Den baard verbranden aan den Snater.

Van defe mottige Figuur.

Wyl hy hier door ftond zeer verlegen,

Herhaalde Jupiter zyn smak :

Waar op met een , een dichte regen.

Van fnik heet water, op zyn dak,

Uit Junoos pispot kwam gevallen,

't Geen hem zo kout was op zyn huid,

Dat hy, die dus het fpul zag prallen,

Gelyk een Os viel 't venfter uit.

Waar op den helfchen Encelades,

Terftond zyn plaats kwam nemen in,

Met een goet tal Rodemontades,

Die hy eerst uitspoog in 't begin.

Maar zelje lichtelik mogen vragen.

Wyl Mimas niet in 't venfter kofft,

Hoe dorft zyn Makker het dan wagen,

Die niet veel kleinder wezen moft?

Maar wat een domme duivel binfte!

Ga zie alsje d' Hiftorie leeft,

Wat Encelades voor het minfte,

Wel zes vaam kleinder is geweest.

Jupyn dan, die dees kwant zag komen,

Liet hem wel haaft, heel onverzaagt,

Meê van dien zelfden duyvel droomen,

Die flus zyn makker had geplaagt.

Want met een averechtze flinger,

En toen nog met een rechte keer,

Wierp hy den ftouten Godendwinger

Het venster uit, ter aarde neer:

Waar op terstont een bly geklater
 Den gantschen Hemel deur ontfond:
 Daar (riep Jupyn, met open snater)
 Daar leid dien onbeschaafden Hond;
 Daar ist Canailje al hun macht kwyt.
 Za mannen! nu hen achter 't gat,
 Keelt hen als Varkens in de Slachttyt,
 En helpt hen nu voort in de mar.
 Hier op, met vreugd en moed in d'oogen,
 Steeg hy ter Arend ('k had bykans
 Gezeid te paard, maar 'k had gelogen)
 Gewapend met een goeje Laus:
 Schoon een Autheur hier meê wil stryen,
 En 't een kort piekje noemen derft;
 En zeid, dat het Jupyn te Leyen,
 Lest van een stoepje had geêrft.
 Doch 'k laat voor my dat daar by blyven,
 Elk mag gelooven dat hem lust,
 En ik vervolg weêr te beschryven,
 Hoe dat Jupyn, dus toegerult,
 Gevolgt van de Messieurs de Goden,
 Vast langs de Brug, op een galop,
 De Reuzen, die als duivels vlooden,
 Vervolgde met rapier, en strop.
 Hen dan dus zittende op de hielen,
 Riep Mars, vast staak: sla dood, sla dood,
 En wou hen voort al t'zaam vernielen;
 Maar Jupiter, als wys, gebood
 Dat hy zich daar van wat zou wachten,
 Mits dat men door voorzichtigheid
 Zyn vyand niet te klein moet achten,
 Die zomtyds op zyn luimen leid,
 Gelyk 't hier in der daad geschieden,
 Want min in dan een oogenblik,
 Had Typhon hen gestuit in 't vlieden
 En deed hen zetten voet by 't stuk:
 Want hy had eerst door dreigementen,

En

En daar na door welspreekentheid,
 Hen zo veel weten in te prenten,
 Dat zy zich keerden tot den fryd.
 't Welk God Jupyn naau kwam te merken,
 Of hield heel kort stand op de plaats,
 En om zyn volk de moed te sterken,
 Sprak hy dees reeden tot de maats:
 Hier is het nu gy dappre Goden!
 Dat gy uw vroomheid toonen moet;
 En dat ik u lién heb van nooden,
 Om niet te raaken uit myn goed.
 Laat nu je deugd dan niet vermindren;
 Doch denkt ook niet alleen op my,
 Maar denkt ook op je Wyf en Kindren,
 En haar aanstaande slaverny,
 Daar gy haar nu kund van bevryden,
 Indienje als eerlyke lui,
 Met my die schenders helpt bestryden,
 Die ons hier maaken dit gebrui.
 Maar 'k zweer, myn Bliksem, en myn Donder,
 (De duivel haal my zo ik lieg)
 Zal hen gaan smakken zo glad onder,
 Of ik hen zaam had in een wieg.
 Daar, za dan mannen Broers! Wel aan dan,
 Een ieder volg my nu die wil,
 Want na dat ik het werk verstaan kan,
 Zy hebben 't Lood al in de Bil.
 Hier moest Jupyn zyn reden staaken,
 Vermits de Reus met al zyn macht
 Hem onder d'oogen kwam genaaken,
 Om hem te vallen op zyn vacht.
 Den weerbedarden Encelades
 Was aan het hoofd van d'eerste trop,
 Die met een lengte van bravades,
 Den kloeken Mars dorst eiffchen op.
 Mars die zich nooit veel uit liet dagen,
 Maakte zich tot den fryd gereed;
 Om met den Reus de kamp te wagen,

Die 't zelfde van zyn kant ook deed.
 Waar op men daadlyk de twee Legers
 Zag bidden, ieder van zyn zy,
 Dat elk van dees twee felle-veggers
 Verwinnen mocht zyn weerparty,
 Waar na dees bitze Campioenen,
 Zo yflik liepen tegen een,
 Dat, mits hun 't hart zonk in de schoenen,
 Zy juist malkaar geen kwaad en deên;
 Nochtans 't geweer was al getrokken;
 Daarom getuigde een Quaakers geest,
 Was d'een voor d'ander niet verschrokken,
 Dat dat gevecht had fel geweest
 Maar juist d'een vrezende, voor d'ander,
 Zo liepen zy malkaar verby,
 En groetend' heel beleeft malkander,
 Voegde elk zich weêr aan zyn party,
 Die daadlyk op malkander vielen,
 Zo schriklyk, ieder van zyn kant,
 Als of zy 't wouden al vernielen,
 En zetten 't al in bloed en brand.
 Wyl men dus vocht van wederzyen,
 Zo speelde Pan vast op zyn Riet,
 De nieuwe Veldslag van Pavyen,
 Kreunde zich met vechten niet.
 Jupyn had nu al met zyn donder
 Gedreeven Mimas op de vlucht,
 En Damafor gewurpen onder,
 Die met zyn pissert in de Lucht
 Zeer deerlik lei in 't zand te kyken:
 Toen Typhon met zyn zware knots,
 Die wel een half myl ver kon ryken:
 Aan Pallas gaf zo fellen bots.
 Dat zo haar schild met 't hoofd met Slangen
 (Van al de Reuzen zo gevreesd)
 Die loggen stoot niet had ontfangen,
 Zy had'er al om koud geweest.
 Waar op zy, om zich zelf te wrecken,

Hem naderde, om hem met haar speer
 Door den vervloekten Balk te steeken,
 Maar och! zy reek pas half zo veer.
 Met zag zy Pelor tot haar stappen,
 Die zy met een steek, van zyn bloed,
 Wel zestien vanen af deed tappen,
 't Geen ruim zo zwart was als myn hoed.
 Doch Encelades ondertussen
 Gaf aan Mercur zo plompen slag,
 Dat hy hem Juffrou d'aard deed kussen,
 Die hy al voor zyn graf aan zag.
 En zo Sileen hem niet ontzet had,
 Gezeeten op zyn moedig Beest,
 't Geen nochtang een heel zoete tred had,
 't Was met de borst gedaan geweest.
 Maar deze dikke dronken vuilbast,
 Hoe Podagreus, en stram hy was,
 Gaf Encelades zulk een muilast,
 Dat hy hem tuimlen deed in 't gras.
 Doch licht dat iemand graag zou weten,
 Wat voor een Beest dit weezen mogt,
 Daar dees Silenus opgezeeten,
 Zo stouten daad te weeg meê brogt.
 Daarom tot dees Histories klaarheid,
 Zo weet vry, dat het is geweest
 Een grooten Ezel in der waarheid,
 Daar men zeer grooten deugd van leeft.
 Mits hy braaf balken kon en dansen;
 Zo dat Silenus op zyn Beest
 Zeer wel geleek dien Sanche Panfen,
 Daar men in Don Quichot van leeft.
 Ook kan ik u veel wonders zeggen,
 Van dit mooi graauwtje van Sileen,
 Mits 't in dees stryd plat neêr ging leggen,
 En balkten daar zo droevig heên,
 Dat al de Reuzen (die de Goden
 Alreets schier hadden op de vlucht)
 Daar voor als bare duivels vlooden

Verschrikt van zulk en naár gerucht,
 De Goden hen weér op de hakken,
 Weer grypente een nieuwe moed,
 Die zy eerst hadden laten zakken,
 Ziet zo veel deed dien Ezel goed.

Maar mits de Reuzen, wyl zy vlooden,
 Te bystre groote stappen deên,
 Zo was 't onmooglyk voor de Goden,
 Hen t'achterhalen op hun treên.

Ook wou Jupyn zich zo niet reppen;
 Maar als vermoeid door dit geweld,
 Sloeg hy, om weder aam te scheppen,
 Zyn leeger neêr in 't open veld.

Doch onderwyl een ouwe Pagie,
 Die hem zyn Vaar Saturnus zond,
 Benam Jupyn een deel kouragie,
 En maakte'em korzel als een Hond:
 Mits dees Lakei aan hem een Brief brocht,
 (Daar 't port zelf niet van was betaald)
 Waar van hem d'inhoud niet zeer lief docht,
 Nadien dat daar in stond verbaald,
 Dat hem zyn Vaar hier door liet weeten,
 Dat hy te Romen had verstaan,
 Van een groot kenner der sekreten,
 Dat hy den Reus nooit zou verstaan,
 Zonder de kracht en assistentie,
 Van eenig aardfch en sterfelyk mensch.

Het welk Jupyn heel van intentie
 Veranderen deed, en meê van wensch:
 Want eerst was al zyn wensch te vechten,
 Maar nu verstaande dat hy niet
 Kan zonder mensche hulp uitrechten;
 Zo staat hy alzo loens en ziet,
 Als of hy had in sneê gescheeten.
 Want nu was hy alleen in pyn;
 En wenste maar te mogen weten,
 Wie dat dat sterfelyk mensch mogt zyn,
 Waar op Vrou Pallas, als doorsleepen,

En niet gevangen voor een gat,
Die 't werk al lang al had begrepen,
Met deze reden tot hem trad:

Heer Vader! g'hoeft u niet te kwellen,
Om hem te kennen, die de Goôn
Moet door zyn kracht in vryheid stellen,
't Is Herkulus, uw eige zoon;
Die uit een aardfche Vrou geteeld is,
Zo kloek en ftark gelyk een rots,
Mits hy zyns Vaders tweede beeld is:
Dees zal, indien hy met zyn knots
Mach onder dat rapalje fpeelen,
Hen zo tracteeren dat 't je luft,
Mits hy haar zal als Offen keelen,
En u herftellen in uw ruft.

Dit uitleg wierd zeer goed bevonden
Van Jupiter, en van zyn Raân,
Des wierd'er ftarks een post gezonden
Om Herkules te halen gaan:

Doch onderwyl komt een der Goden,
(Zyn naam gedenkt my nu juist niet)
Die toegetaakt als een Bode,
Het Reuzenleger had befped,
Aan God Jupyn dees tyding dragen;
Te weten, dat hy had gezien,
Hoe dat de Reuzen, half verflagen,
Alleen niet hielden op van vliên,
Maar dat hen Typhon had vergaderd,
En weêr gemoedigd tot den ftryd:
Zo dat hy (voer hy voort) ons naderd,
En geeft het hagje noch niet kwyt,
Maar ftapt met opgefparde blikken,
Aan 't hoofd van zyn verfchriklyk Rot;
Dat wis elk een moet doen verfchrikken,
Al was 't een duivel, en geen God.
Jupyn dees flechte maâr verftaande,
Kreeg fchier de koorts op 't lyf met kou;
Vermits hy nu voorzeker waande,

Dat men hem leevend lubben zou.
 Doch echter, midts hy wel kon veinzen,
 Hield hy zich altyd genereus;
 Voor my (zeid hy) ik kan niet peinzen,
 Uit wat voor reeden, dat de Reus,
 Daar hy 't ver best had in het slyden,
 Flus op een stip, en op een sprong,
 Zo schielyk uit 't gevecht ging scheiden,
 En zonder reeden loopen gong.
 Heer! (zei de bedgenoot van Venus,
 En zonder dat hem iemand vroeg)
 Het was den Ezel van Silenus
 Die door zyn stem den Reus verjoeg.

Dees daad, die hy zo braaf, en vaardig,
 Deê tot ons dienst (herriep Jupyn)
 Die maakt hem, by my zieter, waardig,
 Zo wel als wy, een God te zyn.
 Maar laat Silen my eens verhalen,
 Waar hy dit schoone beest toch vond?

Heer! 'k bracht hem leest meê uit Westfalen,
 (Antwoorde hem zyn baas terstond)
 Daar hy laalt weenaar was gebleeven,
 Door 't overlyden van zyn vrou;
 Schoon hy noch kinders heeft in 't leven,
 Die 'k noch schier alzo goelyk hou.

Jupyn begon te kookermuilen,
 En lachte, maar 't was met den mond;
 Want 'k wêd zyn hart deed niet als huilen,
 Wyl hy zyn Bliksem machtloos vond,
 Om daar dees Oorlog door te enden.

Doch onderwyl, een gerucht gerucht,
 Deed hem gezwind zyn hoofd omwenden,
 En roepen, met een nare zucht;
 Helpt Goden! of wy zyn verlooren:
 Want hy zag Typhon, als een Leeu,
 Hem nadren, die hem vast liet hooren
 Met 't dreunen, van een naar gesebreeu.
 Hy hield in bei zyn grove klauwen,

Zo zware en yffelyke knots,
 Dar het een hart zou doen verflaauwen,
 Al was 't geklonken uit een rots.
 De Godn hier door heel in disorders,
 Behalven God Jupyn alleen,
 Die hen vast stelden in slagorder,
 Die keeken vast rondzom hen heen,
 Om 't hazepad te kunnen kiezen,
 Zo dra het op een nyen gong:
 Want door het zien van Typhons kiezen,
 Zo beefde en lilde oud en jong.
 Jupyn had goed te leggen gillen,
 Om hen te roepen tot den stryd,
 De meeste paken vast hun spillen,
 En gaven 't heele hagje kwyt!
 Maar God Jupyn die juist zo datelik
 Zyn Bliksem vars geladen had,
 Trok daar vol moed, zo ongenaadlik,
 Den stouten Typhon meê naer 't gat,
 Dat hy hem schier zyn groote snavel,
 Daar meê joeg van zyn troonie af:
 Hoewel hy door de stank van 't zwavel,
 Niet dan een twee drie kuchen gaf;
 Die luider klonken van de donder:
 Want door de naârheid des geschals,
 Viel d' een God boven, d' ander onder,
 En braken schier hun magre hals.
 Jupyn die het langer niet dorst keeren,
 Hoewel hy stand hield tot op 't lest,
 Sprong schrylings op zyn Arends veeren,
 En vluchtte meê gelyk de rest.
 God Mars, en Pallas die hun kooten
 Meê reedlik hadden tot hun wil,
 Die gingen zo droog heenen stooten,
 Als of 'er niet te doen en vil.
 Maar Typhon, door die avantagie,
 Had hen te volgen niet in 't zin;
 Maar trok ter stond aan hun Bagagie,

En viel daar als een weerwolf in.
 De volle vlessen, die zy vonden
 In het kwartier van God Sileen,
 Die wierden in een vaard verflonden,
 't Welk hen deed joelen onder een,
 Gelyk een party halve gekken:
 Die, als verhongerd op het nat,
 Te greetig aan het zwelgen trekken,
 En razen met een dronken gat.
 Doch onderwyl Messieurs de Goden,
 Terwyl zy zonder fluit of trom,
 Gelyk als halve Nikkers vloten,
 Die keeken al te met eens om:
 Verwondert, dat die Griffioenen
 Hen niet vervolgden op het spoor;
 Terwyl Jupyn een van zyn schoenen
 In 't loopen, langs de weg verloor:
 Die hem, wyl hy die weêr zou zoeken,
 Bykans op 't hart gevaren had:
 Mits hem hier op uit alle hocken
 De Reuzen kwamen achter 't gat.
 't Geen hem geheel de moed deed zinken,
 Te meer, wyl hy 't onmoglik von
 (Nadien hy zonder schoen most hinken)
 Dat hy hen var ontloopen kon;
 't Welk 't Typhon naau begon te speuren,
 Of deê van vreugde sprong op sprong,
 En maakte duizend gekke geuren;
 Waar onder hy dit Liedje zong,
*Van, Hei waar ben je Kooker Janssen
 Met jou stopmesje. . . & cetera.*
 En liep gelyk een zot te danffen,
 Terwyl hy joeg de Goden na.
 Die ziende anders niet op handen,
 Dan dat wel haast Monsieur de Reus
 Hen op zou vatten in zyn tanden,
 Hem leelik hadden by de neus.
 Want God Jupyn door zich te reppen,

Kwam eindelijk in een kreupelbosch;
 Waar hy zich zelve ging verscheppen
 Met een gezwindheid, in een Vos
 Zyn Huisvrouw wierd een klein Parkietje:
 Diaan een schoone Papegaai.
 Vrouw Venus een zoet Honigbietje,
 Momus een Aap, Apol een Kraai,
 Vulkaan een Bok, Bacchus een Varken,
 Mercurius een Oyevaar,
 Neptuin een Uil, God Mars een starken
 En grooten Beer, met pik zwart hair;
 Pan wierd een Geitje met ruige ooren,
 Silenus wierd zyn Ezels bruur;
 In 't end, schoon z'hun gestalt verlooren,
 Zo hield elk God nog zyn natuur,
 Waar door zy toen als brave bazen,
 De Reus die hen geduurig zocht,
 Eens lieten op een honsvot blazen,
 En vloeken zo lang als hy mogt.
 Want Typhon, met zyn groote vrienden,
 Stond met een neus van drie el lang,
 Verbaast, van niet te kunnen vinden,
 't Geen hy gezien had noch eer lang.
 Waar door hy dol, en uitgelaten,
 Al wat hy zag ter neder sineet:
 En niet een boom in rust kon laten,
 Die niet ontgelden moest zyn leet.
 Terwyl vast de voornoemde Goden
 In stilligheid, met myl op myl,
 In 't korten hem zo wel ontvlooden,
 Dat zy in 't end de vruchtbre Nyl,
 In 't ryk Egyptenland, ontdekte.
 't Geen in Jupyn, en in zyn stoet,
 Te met wat minder vrees verwekte,
 Mits 't hem weêr gaf een weinig moed.
 Doch laat de Reus hier wat op schelden
 Wyl dat hy hen vast zoekt om niet:
 Zyn razen zal hy wel ontgelden,

T Y P H O N;

Zo dra als hy hen weder ziet.
 Mits hy dan zal zyn loon ontfangen,
 Voor 't plagen van zo vroomen liên;
 Gelyk gy zulks haast in de Zangen
 Die volgen, klaar zult kunnen zien.

V I E R D E G E Z A N G

DE nacht die was alreets aan 't zakken,
 En de vier paarden van de Zon
 Die snooven vast als twee paar brakken;
 Om dat de zeelucht haar begon
 Van var al in de neus te slygen;
 't Geen haar op nieuws kouragie gaf,
 En, om wel haast goet voer te krygen,
 Deed runnen op een styven draf.
 Wanneer de Goôn in mascarade
 (Gelyk ik daadlyk heb verteld)
 Noch liepen als op Gods genade,
 Geheel bedroeft door bosch en veld.
 Jupyn, die juist ontrent zyn inkel
 Een splintertje had ingetreên,
 Die hinkte met zyn eene schinkel,
 En liep gelyk een horlebeen:
 Terwyl Vrou Venus, om te rusten,
 Op Mars zyn staart wat zitten ging,
 Die zy zo minlyk zat en kustten,
 Als ofz'er honig uit ontfing.
 Het welk Vulkaan niet wel mocht lyen,
 Want 't deed hem aan zyn hoorens zeer;
 Des deed hy niet dan van ter zyen,
 Geduurig vloeken op dien Beer.
 Silenus met zyn Ezels pooten,
 Die slechts maar liep door dun en dik;
 En niet ontzag noch gracht noch sloten,
 Bespatte ieder schier met sliik.
 En Bacchus met zyn Varckens veeren,
 Deed niet dan vloeken zonder end,
 Om dat hy moest het nat ontbeeren,

Zyn waar een loflyk Element.
 In 't end, dees aftocht van de Goden,
 Zo vol verdriet, en zo vol rou
 Had wel een boek apart van nooden,
 Zo men die recht beschryven zou.
 Want lachen was'er ver te zoeken,
 Zelfs Momus, met zyn apery,
 Deed niet dan razen, schelden vlocken,
 Op dees uitheemsche mommery.
 Doch eindelyk, na lang te draven,
 Ontdekten zy met groot plaizier,
 Gelyk een lang gewenste haven,
 Den zevenmondigen rivier.

Waar op dees Goddelyke beesten,
 Of eer, dees beeltelyke Godn,
 Hun droeve, en half verstrooide geesten
 Weêr met'er vaard by een outboon:
 't Geen hen een weinig stand deed houwen:
 Terwyl Jupyn (die vast zyn oor
 Zat met zyn slinker poot te klouwen)
 De maats verzocht om wat gehoor,
 Het welk hem (na hy 't had verkregen)
 Wel zesmaal, als Ovidius
 Deê roepen, byster zeer verleggen,
Ecce, Ego Supervacuis!

Ach, riep hy, ben ik dan gebooren,
 Om, na dat ik myn Koninkryk,
 En al myn rykdom heb verlooren,
 Te loopen trapplen dus door 't slyk?
 Helaas! wat zal de waereld zeggen,
 Als men zal hooren, dat Jupyn
 Moest al zyn Godheid af gaan leggen,
 Om maar een simple Vos te zyn?
 Wat zal men van ons ryk gelooven?
 O trouwe vrienden in myn nood!
 Dan dat de Hemel draait daar boven,
 Gelyk als hier de Waereldkloot.
 Ziet ons hier nu van groote Heeren

In kleine beesten ras verkeert;
 Die zonder geld, en zonder kleeren,
 't Land hebben plat getracasseert.
 't Is waar, wy zyn den Reus zyn handen
 Voor dees tyd noch als wel ontsnapt,
 Die anders met zyn stale tanden,
 Ons had voor klokspys opgeknapt.
 't Is waar, dat wy na lang te loopen
 Door velden, bossen en door duin,
 Wel reeden hebben, om te hoopen,
 Dat ons Mejuffer de fortuin
 Niet altyd zal de rug toe keeren;
 Nadien ik hier, ontrent de Nyl,
 Geen vrees heb dat men ons zal deeren,
 Mits ik te Memphis, in der yl,
 Zal Herkulus, myn zoon, doen halen;
 Wiens knots, gelyk my is beloofd,
 De Reus tot front en drek zal malen,
 Met hun verdoemden Opperhoofd.
 Maar, wat zal men, helaas, beginnen,
 In deze beestelyke schyn?
 Want dus de Stad te treden binnen,
 Dat dunkt my kan niet raadzaam zyn.
 Want 't volk, indien 't ons zo zag nadren,
 Kwam ons voorzeker op de vagt;
 Mits men om ons zich zou vergadren,
 En trekken op de beeste jagt.
 En zo dan wy die zyn verlaten,
 En komen puur naakt in de Stad;
 Zo krygen wy wis langs de straten,
 Een duizend jongens after 't gat,
 En dat gebrui zou my verveelen:
 Daarom zal 't best zyn, dat Mercur
 Ziet in passant een kleed te steelen,
 Van d'een of d'andre nagebuur,
 Om daar mee naer de Stad te trekken;
 Waar hy wat lappen koopen zal,
 Om ons al 't zamen mee te dekken;

of REUZENSTRYD.

41

Terwyl men hem in 't naaste dal
Zal wachten, en zich wat bedaren.

Waar op Mercur, fluks in der yl,
En zonder zich t'ont-Oyevaren,
Zyn kours ging zetten naer den Nyl,
Waar hy wel zes paar naakte billen
(k Versta hier naakte menschen deur)

Naer eyeren van Krocodillen
Zag zoeken, zo dat hy daar keur
Van plunje, langs de weg vond leggen:
Waar op hy met een slimme trek,
Stil kruipende achter een der heggen,
Daar een van mee nam in zyn bek

Het volk dit ziende, stond met troepen
En vloekten op dien Leepelaar;
En trok met alle man aan 't roepen;
Jou schelm, jou dief, jou moordenaar.

Maar hy, die met dat roepen lachte,
Vloog met dat goedje door de lucht;
Tot dat hy 's avonds, noch voor achte,
Neërdaalde by een oud gehucht,

Daar hy zich zelf ging transformeeren,
In een heel goelyk jongeling;
Die fluks in die gestoole kleeren,
Recht toe recht aan, naer Stad toe ging.

Zo dra hy Memphis in kwam stappen,
Vond hy een Jood of Schachelaar,
Aan wien hy zyn gestoole lappen
Verschacherde voor andre waar.

Dees Jood (die 'k loof dat Mozes heeten)

Na hy Mercur met wat kort voer
Onthaald had, en gedist wat eeten;
Verschaft hem voor een Parelsnoer,
Daar Venus eer mee placht te proaken,
De kleeren die hy noodig had:

En na men noch eens had gedronken
Begaf Mercur zich door de Stad;

En kost van eenen Abelcaro

(Die lange jaren was geweest
 De stalknecht van den Koning Pharo)
 Een kloek en goelyk Eezelbeest
 Want zei ik Muilbeest, 'k had gelogen:
 Schoon hy in kloekheid van gestalt
 Een Muil heel wel had tarten mogen,
 Mits hy bespat was noch begalt.

Mercurus dan, dreef dit beest geladen,
 Met al die plunje, uit de stad;
 Schoon hy, om de beslikte paden,
 Hem vaak wat zitten ging op 't gat.
 En kwam dus zyn verlate vrinden,
 Die hem vast wachte met gedult,
 In staat van Eezeldryver vinden:
 Waar door een ieder wierd vervult
 Met blydschap, toen men hem zag nadren;
 Zo dat Mercurus straks dit gespuis
 Zag rondom om zyn lyf vergadren,
 Als vliegen om een peperhuis.
 Elk viel terstond op zyn bagagie,
 Als of het schier op plundren ging;
 In 't end, elk kreeg van d'equipagie,
 Die hem ducht dat hem 't beste sving.

Hier meê ging men naer stad toe treden,
 Daar juist Jupyn logeeren wou
 In het Paleis, of 't Hof van Sweeden,
 Daar by geval de waard zyn vrou,
 Gelyk men zei, wat licht van gat was,
 Weshalven dat Vrou Juno vroeg,
 Of daar geen beter kroeg in stad was;
 Alzo zy byster zorg droeg,
 Dat haar gemaal niet weg zou geven
 't Geen zy zo wel als andre mocht:
 Mids zy nu vreesde, dat dit even
 De kooten waaren die hy zocht.
 Maar hoe zy ook zocht te beletten
 Dat men hier niet huisvesten zou,
 Zo was Jupyn niet te verzetten,

Mids hy al lucht had op de vrou,
 Die ook van haar kant zeer vernoegd was,
 Om dat van 't luk (gelyk haar dacht)
 Haar dit gezelschap toegevoegd was,
 't Geen zy zo laat niet had verwacht.
 Nadien zy ook niet veel gewend was,
 Een volk te zien van zulken slag,
 Dat altemaal zo schoon en jent was,
 En dat'er zo geschikt uit zag.
 Ook mids dat in 't gemeen den aassem,
 En 't zweet der menschen vry wat ruikt,
 Ja dikwils slimmer als de waasem
 Die uit een achterdeur ontluikt.
 Zo was 't contrarie met de Goden,
 Nadien hun aassem, en hun zweet,
 Een lucht gaf naer de nieuwe mode,
 Die ieder een schier sniezen deed.
 Dees lucht, die d'Amber overtreffe,
 Vloog door de buurt en 't heel kwartier,
 Waar niemand d'oorzaak van bezefte,
 Maar ieder vroeg: wat droes is hier?
 In 't end, dees schoone vreemdelingen,
 Daar men wel haast heel Memphis door
 Van sprak met veel verwonderingen
 Waren gehuisvest naast de Moor,
 In 't hof (gelyk ik zeg) van Sweeden:
 Nu beurden 't eens op zeker tyd,
 Dat zy (om zich wat te vertreeden)
 Na 't nemen van een goed ontbyt,
 De stad wat waren gaan bekyken;
 Waar door wel haast een groot getal
 Van volk, byna uit alle wyken,
 Hen achtervolgden overal;
 Geduurig vragende aan malkandren,
 Wat men moest denken van Jupyn?
 Van Mars, Mercur en alle d'andren?
 In 't end, wat dit voor volk mocht zyn?
 Maar zonder ooit op 't wit te doelen,

Gaf niemand daar recht vonnis af:
 Doch eindlyk, naer 't gemeen gevoelen,
 Daar elk daar na geloof aan gaf.
 Zo zei men; 't zyn Comedianten;
 Die uit het een of andre land,
 Hun Schoutooneel daar kwamen planten,
 Mids daar de Kermis was op hand.

Jupyn (het geen ik had vergeeten
 Te zeggen) had al onderwyl
 Aan zyn Zoon Herkules doen weeten,
 Dat hy zich hield ontrent den Nyl;
 En had hem daar by hem ontboden,
 Zo dat hy byster kwalyk nam,
 Gelyk als meê al d'andre Goden,
 Dat hy noch niet te voorschyn kwam.
 In 't end, 't geviel eens na den eten,
 Wyl hy (gelyk hy veelyds plag)
 Was op de stoep voor deur gezeeten,
 Dat hy zyn zoon verschynen zag:
 Weshalven hy, om hem t'omvatten,
 Hem te gemoet liep als een Gek,
 En brak, mids hem zyn voet uitspatten,
 Zich zelve bykans hals en nek.
 Dit zoete Zeuntje van Alkmene,
 Na hy zyn Vaar lang om den hals
 Gehad had, en na lang te weenen,
 Ruim tien dozyn *Hoe Vaar, jy all's?*
 Had in zyn ooren hooren klinken,
 Wierd voorts begroet van al de Goôn:
 Waar op hem straks een kelk met drinken
 Van aarhalf stoop, wierd aangeboôn;
 Die hy zo straks stiet na zyn nieren,
 Schoon 't volk alreeds gelyk als zaad,
 De Goôn om 't lyf begon te zwieren,
 Want 't was op 't midden van de straat.
 Elk was op 't alderhoogst verwonderd,
 Om de gedaante van Jupyn;
 Dewelke van de God die donderd

Nu aangenomen had de schyn.
 Al d'andre Goden van gelyken,
 Die hadden mede iets in 't gezicht,
 Daar 't volk pas tegen op kon kyken,
 Want 't leek wel wat naer 't zonnelycht.

Jupyn had onder andre mienen,
 Een zekere opslag in het oog,
 Waar voor het volk zomtyds by tienem,
 Geheel verbaast naer huis toe vloog.

Een zekre vent, uit een der troepen,
 Hem ziende, trok gelyk een zot,
 Over de volle straat aan 't roepen,
 't Is, of de duivel haalme een God.

Ik zie 't hem aan van alle zyen,
 Ook gaat hy niet op eene wys:
 Maar hy doet anders niet als glyen,
 Gelyk de Jongens op het Ys.

Dit roepen, 't geen elk een kost hooren,
 Wierd straks van ieder opgevat;

En kwam dien avond noch ter ooren
 Aan d'Opperpriester van de Stad,
 Die heel nieuwfchierig t'ondervinden,
 De waarheid van dit vreemd verhaal,
 Straks met een lengte van zyn vrienden,
 (Voorname luiden altemaal)

Zich voor Jupyn kwam presenteeren,
 Met een wydloopig compliment:
 Waar nevens hy hem kwam vereeren
 Met dit navolgende present.

Te weten honderd Krokodillen,
 Zes, zeven korven vol met Aal,
 Vier honderd blanke Kikkers billen,
 Die op dien dag noch altemaal
 Varfch waren uit de Nyl gevangen;
 En van Gevogelt, tam en wild,
 Deed hy hem zulken lengte tangen
 Of 't was voor 't heele Wevers Gild.

Met kwam men met een vat aan rollen

Daar

Daar ruimtjes tien aam Wyn in ftak,
 Gevolgt van zes of zeven rollen
 Van damptuig, alias Tabak.
 In 't end men gaf hem zo veel zaaken,
 Dat hy daar van, met goed fatzoen,
 Een jaar kon goeje cier van maaken,
 Al had hy anders niet te doen,
 En vorders, nademaal zy willen,
 Dat God Jupyn in oorlog was,
 En dat de Reuzen met hem twiften,
 Zo offerden z' hem in dat kas,
 Tot hulp hun volk, hun ftad en Landen.

Tot dank, gaf hen weërom Jupyn
 Verlof van zonder fcha, of fchanden,
 Oneerlyke lui te zyn.

En zwoer hen nooit te fullen straffen
 Met oorlog hongersnood, noch peit,
 Ja, dat hy oock zou raad verfcchaffen
 Dat hen de Nyl, als ze overgeft,
 't Geen hy gewend is alle Jaaren,
 In plaatze van hun fcha te doen,
 Voor eeuwiglyk zou wel doen varen,
 Door 't land met vruchtbaarheid te voën.

Mercuur ftond onderwyl te vloeken
 Gelyk als dol om dat Jupyn
 Hem had gefchikt, om t' onderzoeken
 Wat dat den Reus had voor defleyn:
 Mids hy voor vaft had voorgenomen,
 Terwyl men daerhet minft op dacht,
 Hem van de duyvel te doen droomen,
 En hem te vallen op zyn vacht.

Mercuur vertrekt dan, en vertrokken,
 Keerd hy weërom, en weërgekeerd,
 Brengt hy voor tyding, dat die bokken,
 Of Reuzen aârs geintituleerd,
 Vaft hadden berg op berg doen planten,
 Dat Offa ftond op Pelion;
 Dat Typhon en zyn lyftrawanten

of REUZENSTRYD.

47

Vast zwoeren, dat, eer dat de Zon
 Noch tweemaal op zou gaan, en onder,
 Dat hy (in spyt van God Jupyn,
 Ja schyt zyn bliksem en zyn donder)
 Voogd van den Hemel zelfs zou zyn.
 Dces tyding was maar al te zeeker:
 Want na dit Hellsche Rot een wyl
 Naer God Jupyn, die slimmen steeker,
 Gezocht had, schier tot by de Nyl,
 Zo hadden zy zich weêr begeben
 Vol spyt, aan hun begonnen werk;
 Waar zy, met iever aangedreeven,
 Met alleman zo kloek en sterk,
 Aan wrochten, dat met berg op bergen
 Te zetten, zy in korten tyd
 De Goôn fatzoenlyk konnen tergen,
 En maaken hen den Hemel kwyt.
 Maar Jupiter, die ook al reed was,
 En die het yzer wilde sineên,
 Terwyl het vast zo glocijend heet was,
 Smeet hen wel haast een blok aan 't been.
 Want Herkules, die schier zyn handen
 Uit puure boosheid zat en vrat,
 Deê niet dan knarssen op zyn tanden,
 En wou haar daadlyk achter 't gat.
 Waar toe (riep hy) dus lang te toeven?
 Laat toe, Heer Vader! dat ik ga
 En hen alleen myn kracht doe proeven,
 En al dien brui tot morsen sla.
 Ik zal alleen hun macht verstrooijen,
 'k Zal Typhon by zyn cene been
 Zo hoog door lucht en wolken gooijen,
 Dat hy, eer hy weêr komt beneên,
 Al had hy achtentachtig korven
 Met Roggenbrooden aan zyn gat,
 Zal puur van honger zyn gestorven,
 Schoon dat hyze altemaal op vrat.
 Al d'andere Goden van geiyken,

Als

Als opgeweckt door dese taal,
 Die deén minder iever blyken,
 Maar zwoer al by vuur en staal.

In 't end 't was op een dingsdags morgen
 (Een dag daar Mars op zegepraald)
 Dat onze Goden (die met borgen
 Slegts hadden hun logys betaald)
 Met groote vreugd te veldwaart rukten;
 't Geen elk een zeer goed teken dacht
 Van 't werk , 't geen hem zo wel geluckten,
 En 't geen de Reuzen t' onder bracht.
 Dat ik u nu zou gaan beschryven
 Dese aftocht, en met een 't bedryf,
 't Geen op dees reis al ging op schyven,
 't Welk niets byzonders heeft om 't lyf,
 Dat zou ik my een weynig schamen :
 Laat het u daarom zyn genoeg,
 Dat zy by het Reuzen leger kwamen,
 Waar dat Jupyn zich neder sloeg :
 En dat hy zonder lang te toeven,
 Verzelfschapt van zyn dappere Zoon,
 Den Reus in 't korte deed beproeven,
 Dat hy te doen had met de Goôn.

Nadien hy hen noch vry wat wonders
 Deed hooren op den eersten nacht;
 Want na hy uit een kar met donders
 Die hy van Memphis had gebracht,
 Een half dozyn had gaan verkiezen,
 Trok hy met Herkules te veld;
 Die door het knarsen van zyn kiezen,
 Zich tonde als een dapper Held.

Aan 't Reuze leger dan gekomen,
 In 't midden van de duisterheid,
 Wyl Typhon vast al lei te droomen,
 En sliep in alle zekerheid,
 Liet God Jupyn een donder vliegen,
 Die door zyn yffelyk gerught,
 De Reuzen haast in slaap kan wiegen,

En schier deed tyen op de vlucht.
 Hier op zo volgden noch twee andren,
 Noch een zo krachtig, en zo kloek,
 Het welk de Reuzen met malkandren,
 Bykans deed schyten in hun broek.
 Doch Typhon deed hen weêr bedaaren,
 En wou, dat voor die heele nacht
 Men zich van 't slaapen wat zou spaaren,
 En houden rondzom dubble wacht.
 Zo dra de dag begon te nadren,
 Liet hy terstond, in aller haast,
 Den Raad op staande voet vergadren,
 Die noch was even zeer verbaast:
 Waar op hen Typhon ging verwyten
 Hun schrik, en al te zotte vrees,
 Mids die niet dan uit 't zimpel schyten,
 Of 't kraaken van een donder, rees.
 Wy hoeven, zeid hy, niet te duchten,
 Of alles zal ons wel vergaan;
 Nadien Jupyn door zyn geruchten,
 Van dondren, aârs niet heeft gedaan,
 Dan ons doen zien een zeker teken,
 Van dat hy, met zyn zotte Goôn,
 Zich in zyn Hemel heeft versteeken,
 Waar zy van angst zyn in gevloôn?
 En waar men hen van daan moct jagen.
 'k Wil daarom dat Porphyron
 Daar op flus zal een aanval wagen,
 Kort nagevolgt van Echion,
 Met zyn verstaalde Beerevingren;
 Verzeld met noch een vyftig man,
 Die al t'zaam bergen kunnen slingren,
 Die God noch duivel stuiten kan.
 Dus sprak zyn Reuslyke genade
 En voerde yffelyk de vlag:
 Maar 't had hem kunst geweest te raden,
 Dat die uitheemschen donderslag,
 Die hen zo angstig deed ontwaken,

Alleen maar was een oorlogstreek,
 Om aan den Vyand wys te maaken;
 Een zaak, die wel haalt anders bleek.
 Nadien het Typhon deed gelooven,
 Dat hem dit dondrende gerucht
 Slechts uit den Hemel kwam van boven,
 En dat Jupyn daar was gevluht:
 Die zich nochtans slechts hield versteecken
 Met al zyn makkers in het bosch.
 't Geen Typhon haast zuur op zal breeken,
 Mids hem Jupyn, die slimme vos
 Haast lichten zal van zyn stellagie,
 Die hy van bergen had gemaakt;
 En hem doen kiezen een passagie,
 Daar hy zyn hert en ziel uitbraakt.
 Want naer Sicilie zal hy trekken,
 Al vluchtende; waar juist Jupyn
 Hem met den Etna zal bedekken,
 Die hem zal tot zyn zarksteen zyn.

Voorts had dees dag niet veel bezonders,
 Dan dat de Reuzen, schier als dol,
 In spyt van bliksems, en van donders,
 Slegs zoopen hart en darmen vol;
 En taaffelden wel twaalf uren:
 Terwyl de Goden vast hun tyd
 Besteeden, in 't-geweer te schuuren,
 't Geen hen zou dienen in den stryd.
 God Mars trok vaak zo grof aan 't tieren,
 Uit vechtlust, dat men menigmaal
 Hem vast moest houwen met zyn vieren,
 En hem schier binden aan een paal,
 't Welk Jupiter zo offenzeerde
 Dat hy (schoon hy het lang verdroeg)
 Hem schier tot driemaal toe casseerde,
 En hem byna uit 't leger joeg.
 Maar Venus, die de Vent beminde,
 Deed door haar voorspraak, by Jupyn,
 Hem weêr wel haast genade vinden,

En deed hen weêr goe vrienden zyn.
 't Gezang dat volgt, dat zal u zeggen
 Hoe Typhon, dien onnooslen kwant,
 Bleef onder den Berg Etna leggen,
 Die hem wierd op zyn bast geplant.

V Y F D E G E Z A N G.

Thalia, die van al de Muizen,
 Steeds waard myn waardigste Vriendin,
 Za, Kom nu herwaards met je luizen,
 En blaas my noch wat geuren in.
 Want wyl ik voel myn geest verflauwen,
 En dat ik vast myn nagels byt,
 En bei myn ooren zit te krauwen,
 Om deze zotte Reuzenstryd
 Op 't koddigst op 't papier te malen
 Zo zie ik wel dat zonder jou
 Ik van het rechte spoor zou dwalen,
 En al te stemmig worden zou.

Ik die de stemmigheid van Plato
 Gelyk gy weet, steeds heb gehaat,
 En die van u, en van Erato,
 Steeds ben geweest een groote maat,
 Zou ik myn Rym nu zien verballren?
 En einden niet als ik begon?
 Zo zou my Meester Hendrik lastren,
 En noemen my een Salomon.
 En dat zou my wat g'affronteerd zyn,
 En jy, die myn Beschermer bent,
 Zou daar geen kleintje door onteerd zyn,
 Mits jy niet stemmig wezen kent.

Za, kom dan met je ratelbeenen,
 En wek myn logge geest wat op;
 Al zouj'er noch een paar gaan leenen,
 En halen die van onze Job.

Doe myn bevrooze herffens smelten,
 Op dat ik haer den eisch beschryf,

Van hun stellagie af kwam bonzen,
En tuimelen deed ter platter aard.

Dees Bliksem, die 't helischvuur kon trotzen
Wierd noch tot vyfmaal toe herhaalt,
Waar door wel haast veel steile rotzen
Wierden tot gloeyende afch gemaalt;
Die meenig Reus een Kerkhof strekten,
En die'er meenig onder 't puin,
Met vuur, in plaats van aarde dekten,
't Geen hen niet zacht kwam op hun kruin.
De dappre Goôn, hier op als leeuwen
Straks uit hun schuilplaats voor den dag;
En deên de Reuzen, door hun schreeuwen,
Meer schrikken, als een donderslag.
Want dat was 't, dat zy 't minst verwachten
En 't geen hen zo veel vrees aanjoeg,
Dat Jupiter daar zelf om lachten;
Die slegs al onder 't honderd floeg,
Terwyl zyn Bliksem niet eens misste
(Mits hy een heel goed schutter was)
Hoewel het landkruid tweemaal ziste,
Doch dat kwam by geen kunst te pas.
Voorts deed ook voor die tyd zyn donder
Zyn werking wel, want ieder slag
Smeet voor het minst drie Reuzen onder,
Behalven die men niet en zag.

Zyn maakzel by Mevrouw Alkmene
(Of anders Monsieur Herkules)
Die scheen het ook niet min te meenen,
Want hy had in een slag vyf zes,
Wel tien paar armen op doen rapen,
Die zonder fout haar eigenaars
Die nacht wel vreedig lieten slapen:
Maar 't was een slaap voor alle jaars.
Zyn knots, die hy rondzom zich zwaaide,
Deed dat hy d'arme Celadon
Zo net zyn beste kop afmaaide,
Dat meester Hans 't niet netter kon,

Hier

Hier nazo volgde noch veel andren,
 Die hy gelyk een halve droes,
 Zo hakten, in en deur malkandren
 Gelyk een pot met warremoets.
 God Bacchus, op zyn Kar gezeeten,
 Wel opgevuld met bier en wyn,
 Deê hen meê door zyn daaden weeten,
 Dat dronke lui vaak dapper zyn.

Apol, een kloek en dapper vechter,
 Trof Besbos net in 't slinker oog;
 Neptuin doorboorde hem het rechter,
 Waar door hy bloed, en ziel uit spoog.

Mercur, met vleugels aan zyn inkels,
 Trof, met een brave zabelslag,
 Porphyrion aan bei zyn schinkels,
 Waar door hy plots ter aarde lag.

Mars die zo even van te vooren
 Van mimas klop gekreegen had,
 Gaf hem een hou, die heel van d' ooren
 Hem kloofde schier tot aan zyn gat.

De parcen deden ook veel wonder
 In deze stryd; want Atropos,
 Die wierp Pallene tweemaal onder
 En deed hem tuimlen als een os.
 Waar op hem Clotho voort kwam moorden.
 Mids zy (gelyk zy was gewent)
 Hem met haar schietspoel dwars doorboorde
 Die zy hem joeg door 't fundament.

In 't end, de Goden deden dingen,
 Die schier van d' andre waereld zyn;
 En daar men eeuwig van zal zingen,
 Zo lang men spreekt van God Jupyn.

Doch wyl zy dachten, dat door 't dooden
 Van de voornaamste drie of vier,
 Men schier geen werck had van nooden,
 Om dat veelhoofdige monsterdier
 Geheel en al ter neêr te hakken,
 Kwam Encelades met zyn troep,

Op't ſchielykſt op hun hielen zakken,
 't Geen daadlyk gaf een andre roep.
 Vermits Eurites, reeds aan 't wyken,
 Zo dra hy dit ſecours vernam,
 Weêr ſtand hield, en wel haaft deed blyken
 Dat hy een haan was met een kam.
 Wat met een boom van achtien ellen,
 Trok hy Silenus naar het gat:
 Die hy gezonden had ter hellen,
 Indien de ſlag wel had gevat,
 Maar juist zoo trof hy twee drie fleſſen
 Die hy niet achter by zyn maal,
 Maar om zomtyds zyn dorſt te leſſen,
 Voor aan de knop droeg van zyn zaal.
 Zo dra dees dus zyn wyn zag vlieten,
 (Waar door hy liever van zyn bloed
 De helft gewenſt had vergieten)
 Verloor hy t' eenemaal de moed.
 En zo God Mars hem niet ontzet had,
 't Was wis geweest zyn laaſte dag,
 Mits hem Eurites, wis verſpelt had,
 Met een nieuws herhaalde ſlag;
 Maar Mars, juist de ſlag pareerde,
 Gaf hem hier door gelegenheid,
 Dat hy zich zagjes retireerde:
 Waar op hy voorts in hevigheid
 Is op zyn vyand ingevallen,
 Waar aan hy vond een goe party;
 Vermits hy hem die harde ballen
 Met goet fatzoen weêr effen ly.
 Toen was het, dat men meenigharnas
 En meenig hart geharde kop,
 Zo groot als die van Olifarnas,
 Vertieên zag leggen in de trop:
 Toen was het dat men meenig armen,
 En meenig been, en voet, en hand,
 Ja dat men meenig ellen darmen,
 Zag leggen rollen in het zand.

Doch lichtelyk mag hier iemand vragen,
 Wat onderwylen Typhon deed?
 Des om dien vrager te behagen,
 Zo zal ik maaken dat hy 't weet.
 Hy stond met God Jupyn te hakken,
 Die hy alreeds uit bangigheid,
 Zyn hemt had tweemaal doen bekakken,
 Hoewel hy opgevult van spyt,
 Noch stand hield om zich zelf te wreken;
 Doch wyl hy met zyn bliksem juist
 Zyn vyands harffens dacht te breeken,
 Sloeg Typhons knots die uit zyn vuist.
 En wyl hy won een ander grypen,
 Zo greep hem Typhon by zyn krop,
 Die hy hem zo kwam toe te nypen,
 Dat hy al paars wierd om zyn kop,
 En met een taal van lasterwoorden,
 Die hy hem in zyn bakhuis spoog,
 Ging hy hem wislyk voort vermoorden;
 Maar juist kreeg dat Mercur in 't oog,
 Die daarom dit kwaad te weeren,
 Tot bystand van zyn Vaâr Jupyn,
 Zich straks in Hebeging verkeeren,
 Die hy wist Typhons Hoer te zyn.
 Het welk hem byster wel gelukte;
 Want nauwelyks zag Typhon haar,
 Wanneer hy datelyk derwaartsrukte,
 Waar door Jupyn uit dit gevaar
 Gelukkig door zyn zoon ontsnapte,
 En wyl hy zag dat Typhon vast
 Gezwind na zyn Matres toestapte,
 Greep hy een donder by de tast.
 Waar meê hy hem zoo stilverrafte
 Dat wyl de Reus daar 't minst op dacht,
 Hy hem zyn kruin zo wel betafte,
 Dat deze lompe dommekraght
 Daar heen viel als een steyle tooren:
 Waar op de schim van zyn Matres

Op't schieelykft op hun hielen zakken,
 't Geen daadlyk gaf een andre roep.
 Vermits Eurites, reeds aan 't wyken,
 Zo dra hy dit fecours vernam,
 Weêr stand hield, en wel haast deed blyken
 Dat hy een haan was met een kam.
 Wat met een boom van achtien ellen,
 Trok hy Silenus naar het gat:
 Die hy gezonden had ter hellen,
 Indien de slag wel had gevat,
 Maar juist zoo trof hy twee drie flessen
 Die hy niet achter by zyn maal,
 Maar om zomtyds zyn dorst te lessen,
 Voor aan de knop droeg van zyn zaal.
 Zo dra dees dus zyn wyn zag vlieten,
 (Waar door hy liever van zyn bloed
 De helft gewent had vergieten)
 Verloor hy t' eenemaal de moed.
 En zo God Mars hem niet ontzet had,
 't Was wis geweest zyn laaste dag,
 Mits hem Eurites, wis verfpelt had,
 Met een nieuw herhaalde slag;
 Maar Mars, juist de slag pareerde,
 Gaf hem hier door gelegenheid,
 Dat hy zich zagjes retireerde:
 Waar op hy voorts in hevigheid
 Is op zyn vyand ingevallen,
 Waar aan hy vond een goe party;
 Vermits hy hem die harde ballen
 Met goet farzoen weêr effen ly.

Toen was het, dat men meenig harnas
 En meenig hart geharde kop,
 Zo groot als die van Olifarnas,
 Vertreên zag leggen in de trop:
 Toen was het dat men meenig armen,
 En meenig been, en voet, en hand,
 Ja dat men meenig ellen darmen,
 Zag leggen rollen in het zand.

Doch lichtelyk mag hier iemand vragen,
 Wat onderwylen Typhon deed?
 Des om dien vrager te behagen,
 Zo zal ik maaken dat hy 't weet.
 Hy stond met God Jupyn te hakken,
 Die hy alreeds uit bangigheid,
 Zyn hemt had tweemaal doen bekakken,
 Hoewel hy opgevult van spyt,
 Noch stand hield om zich zelf te wreeken;
 Doch wyl hy met zyn bliksem juist
 Zyn vyands harffens dacht te breeken,
 Sloeg Typhons knots die uit zyn vuift.
 En wyl hy won een ander grypen,
 Zo greep hem Typhon by zyn krop,
 Die hy hem zo kwam toe te nypen,
 Dat hy al paars wierd om zyn kop,
 En met een taal van lasterwoorden,
 Die hy hem in zyn bakhuis spoog,
 Ging hy hem wiflyk voort vermoorden;
 Maar juist kreeg dat Mercur in 't oog,
 Die daarom dit kwaad te weeren,
 Tot byftand van zyn Vaar Jupyn,
 Zich straks in Hebeging verkeeren,
 Die hy wift Typhons Hoer te zyn.
 Het welk hem byfter wel gelukte;
 Want nauwelyks zag Typhon haar,
 Wanneer hy datelyk derwaarts rukte,
 Waar door Jupyn uit dit gevaar
 Gelukkig door zyn zoon ontsnapte,
 En wyl hy zag dat Typhon vast
 Gezwind na zyn Matres toestapte,
 Greep hy een donder by de taft.
 Waar meê hy hem zoo ftil verraste
 Dat wyl de Reus daar 't minft op dacht,
 Hy hem zyn kruin zo wel betafte,
 Dat deze lompe dommekraght
 Daar heen viel als een fteyle tooren:
 Waar op de fchim van zyn Matres

Hem met Jupyn viel op zyn ooren;
 Trou bygestaan van Herkules,
 Die meê met een op hem kwam pikken:
 Waar door de Reus , schier mank en laau,
 Op 't laatste punt was te verstikken,
 Wanneer juist Iris derwaarts kwam;
 Die heel verbaaft, met bleeke kaaken,
 Jupyn kwam zeggen dat de Goôn
 Begosten weer in 't naau te raaken;
 En dat zy voor de Reuzen vloôn;
 Zo dat zyn hulp daar was van nooden.

Jupyn daar met zyn Zeuns naar toe:
 En Hield dus op zyn Reus te dooden,
 Die vast al bulkten als een koe.

Hy vliegt, en vind 't end zyn vrienden,
 Schier afgemat en op de vlugt,
 Maar deed hun haast weer aantocht vinden
 Zo dra zyn donderend gerugt
 Een Reus vyf zes daar deder smakte,
 Waar door de winnende party
 Wel haast wéêrom hun spille pakte,
 En zelve raakte in de ly.

Jupyn vervolgde hen op de hielen,
 En bei zyn Zoonen nevens hem,
 Met hondert Reuzen te vernielen,
 Die gaven 't werk zyn rechte klem.
 Want toen was 't dat de rest der Goden
 Betoonden eerst hun dapperheid,
 En Reus op Reus als luyzen dooden,
 Zo waren zy in zekerheid.

Zelf Venus heeft zich daar gekweeten
 Niet minder loffelyk, dan braaf,
 Mits ze op een Reus (ter neêr gesmeeten
 Door Mars, haar onderdaange slaaf)
 Met grooten iever zat te prikken,
 En stak zyn billen met een spel,
 En balkte schier alle oogeblikken,
 Ik vrees dat hy my zeer doen zel.

Waar

Waar op hem Mars dat haast belette,
 Nadien hy met een zabelslag
 Hem kort daar aan de kop verplette,
 Die breineloos ter aarden lag.
 Hier na doorstak hy noch Eurites,
 Gelyk Vulkaan aan Atos deê,
 Mercur doorboorde Hippolites,
 Die dacht dat hy groot onrecht leê,
 Nadien 't het eerst was van zyn leven,
 Dat men hem had ter dood gebracht.

Alcyonus, die juist zo even
 Pan had gezeten op zyn vacht,
 Wierd van Neptuin met twee drie steeken,
 Waar van dat elk drie gaten stak,
 Belet zich zelf den hals te breeken,
 Mits hy nu sturf op zyn gemak.

Polybotes verloor zyn leven,
 Door 't instrument, daar God Cupied
 (Als hy een mensch de dood wil geven)
 Meê dwars door huid en ribben schiet.

Pallene moest zyn leven laten,
 Toen hy de zwynspriet van Diaan:
 Gelyk een werk van caritaten,
 Zach door zyn kronkel darmen gaan.

Vrouw Juno die met al hen krachten
 Niet kost beletten, dat Japhet
 Haar wech droeg, om haar te verkrachten
 Wierd door Mevrouw Minerve ontzet.
 Die na dat zy hem in zyn ribben
 Een stoot twee drie gegeven had,
 Hem met vrou Juno trok aan 't lubben
 En rukt' hem 't hagje van zyn gat.
 Hier na zo zag zy Encelades
 Al dreigend komen op hem aan,
 Doch niet verschrikt voor zyn bravades,
 Begon zy tegen hem te slaan:
 En na zy een slag had ontweeken,
 En noch een met haar schild gekeerd,

Deed zy hem met een twee drie steeken,
 Meê proeven hoe men sterven leerd.

Toen dees Messieurs gewandeld waren
 Zo koos de rest het hasepad,
 De Goôn die niemand wilden sparen,
 Die zaten deze rest naar 't gat,
 En volgden hen met groote treden:
 Toen zy in dees vervolleging
 By Typhon kwamen, die alreede
 Op nieuws weêr op zyn kooten sting.
 Want schoon hy deerlyk was gemartelt,
 Nochtans na dat hy in het veld
 Een wyl geschreeut had en gespartelt,
 Had hy zig Weêr ter beengesteld;
 En kwam vol moed weêr ter batailje;
 En naer dat hy zyn vluchtig volk
 Lang had gescholden voor canailje,
 Trock hy zyn schrikkelyke dolk,
 Die weêr op nieuws de Goôn deed beven,
 En ter contrarie, aen zyn maats
 Weerom een nieuwe moet kwam geven,
 Waar van elk stand hield op de plaats.
 Zo dat Jupyn ontrent de Goden,
 Die hy het vluchten had verboôn,
 Al zyn gezag wel had van nooden:
 Waar op hy met zyn dappre Zoon,
 Terstont op Typhon is gevallen,
 Die zich, (schoon hy hen komen zag)
 Zo veel ontzette als niet met allen,
 Maar leverde hen slag op slag.
 Maar toen hy zo veel bliksemstralen,
 Verzeld van Herkules zyn knots,
 Voelde op zyn harffens nederdalen,
 En zag, dat, was hy schoon een rots,
 Hy in het end daer moest bezwyken,
 Zo schoot hy midden door de trop,
 En liet de Goôn zyn hielen kyken,
 En vluchte heen op een galop,

Jupyn hem weêr aan op zyn hakken,
 Mits hy hem niet verlaten wou
 Voor hy hem deed de ziel uitkakkén,
 Uit vrees dat hy 't ontkomen zou.
 De Reus die taptén onderwylen
 Zo braaf, hoewel schier halleflam,
 Dat hy na ruimtjes hondert mylen,
 In 't kort heel in Sicilie kwam.
 Waar hy zich trachte te verbergen,
 Maar och! de bloed die had dat mis,
 Vermits Jupyn met een der bergen,
 Die daar nou noch te kyken is.
 Hem ging een steene klappmuts maken;
 Waar onder hy, noch op dees uur,
 Van spyt leid vuur en vlam te braken
 Tot teken van dees avontuur.

Zo moet in 't ende d' ondeugd lyden;
 Zo word vol moetwil raad verschaft;
 Zo worden die de Goôn bestryden
 Met onuitbluslyk vuur gestraft.

Al d' andre Reuzen van gelykken,
 Die wierden mee haast aangepakt,
 En konden nooit hun straf ontwyken;
 Maar wierden al tot moes gekapt.
 En ik, die dit heb leggen schryven.
 Als of ik 'er myn brood meê won;
 Wil hier d' Historie laten blyven,
 Gehaalt uit Monfr. Paul Scaron.

*Eynde van het vyfde en laefte Gezang
 van TYPHON.*

D E
E N E A S.
V A N
V I R G I L I U S,
I N Z Y N Z O N D A A G S P A K.
E E R S T E B O E K.

IK, die met harp, noch luit, noch orgel,
 Maar met de pypzak van myn long,
 Dwars door een half verroefte gorgel,
 Wel eer den ftryd der Reuzen zong,
 't Geen menig prees en menig laakte,
 (Hoewel hun laaken, en geprys,
 My nooit een oortje ryker maakte)
 Ik trek nu, op die zelfde wys,
 Van daag, op nieus, na myn beloften
 Te zingen, dien vermaarden held,
 Die met zyn Vaâr op bei zyn schoften,
 Zo deerlyk vlood door bosch, en veld,
 Verlaatend' het verbrande Trooijen,
 't Geen reeds al tot een puinhoop lag,
 Om langs de buurt te loopen schooijen,
 Zo menig jammerlyken dag;
 Tot hy, na ettelyke jaren,
 Na vry wat zuklens, om en om,
 En na veel hobblens op de baren,
 Te land kwam aan Lavinium:
 Veel wreedheid hebbende verdraagen,
 Van Juno, dat hartbastig wyf,
 Die hem met duizend andre plaagen,
 Zo dikwils joeg de koorts op 't lyf,

't Geen

DE ENEAS VAN VIRGILIUS. 63

't Geen hem zo vaak de kop deed klouwen,
Eer dat hy noch, in 't end, die stad
Voor hem, en voor zyn volk kon houwen,
Die hy daar na als Vorst bezat.

Waar van daar na is voorgekomen,
d'Albaanfche, en de Latynfche ftam;
Als inê dat stedeke van Romem,
Ruim eens zo groot als Amsterdam.

O Muza! welkers gunft voor dezen
(In fpyt van 't noodlot, dat my haat)
Placht al myn vreugd en trooft te wezen,
En die my nooit verlegen laat,
Kom, wil my nu eens d'oorzaak melden,
Waarom de Koningin der Goon
Dit roompje van de melk der Helden,
Dus heeft vervolgd met fmaat en hoon.
Zeg my, wat reden zy gehad heeft,
Dat zy dien eerlyken man
(Daar elk haar steeds voor wys gefchat heeft)
Deed zo veel zotte potzen an?

Of zyn die ouwerwetze Goden
Meê zomryds op haar beurt eens mal?
En kwaad daar 't niet en is van noden?
Ik docht, zy waren zonder gal.

Ik Africa, verr' van den Tyber,
(Mids die Italien befpat)

En licht noch verder van den Yber,
Daar stond wel eer een oude stad,
Genoemt Karthago; daar de bouwers
De Tyriers van zyn geweest,
Zo men aan d'ouwers van onze ouwers
Gelooven mag, wanneer men 't leeft.
Dees stad was heerlyk boven maten,
En had in rykdom geen gelyk:
Het goud dat lei daar langs de straten,
Gelyk hier aan den Dam het flyk.
Ja 't fcheen dat d'overvloed haar booten,
Voor eeuwig daar had vast geplant,

En

En al haar zakken leeg gegooten;
In 't end, 't was een lui lekkerland.

De meeste Fransche kokeragies,
Als van poulet gefricaffeert,
En honderd andere pottagies,
Die zyn daar eerst gepractiseert.
Ook was dat volk heel kloek ter wapen,
Elk was in d'oorlog als een leeu;
En in het ambacht van het kapen,
Week niemand d'alderstoutste Zeeu.

Dees plaats was 't die vrou Juno minde,
Meer dan een ander, dat men weet;
(Spyt Somos, dat zy eerst bezinde)
Mids zy meest hier haar tyd verleet.
Dees stad was al haar welbehagen,
Hier was haar oorlogsmagazyn,
Hier hield zy speeljacht, koets, en wagen
En paerden, meer dan drie dozyn.
Al d'oude muuren, die och lacie!
Vervallen waren door de tyd,
Liet zy, heel na fortificatie,
Herbouwen, met een groote vlyt;
Want zie, zy docht de stad na dezen
Zo groot te maken, en vermaard,
Dat zy als Koningin zou wezen,
Van alle steden hier op aard.

Maar juist was haar ter oor gekomen,
Ik weet schier niet op wat manier,
Misschien dat zy 't had leggen droomen,
Dat door een averechts bestier,
Het zaat der dappere Trojaanen,
Dees stad, zo heerlyk van gebou,
Met al zyn arme Tyriaanen,
In 't kort geheel verdelgen zou.

Dit vreezende, en noch wel indachtig
Aan d'oorlog, die zy den Trojaan
Voor die van Argos, eer zo krachtig,
Doch schandelyk, had aangedaan;

Als

Als meê noch denkende aan het oordeel
 Van Paris, en dien ouden haat,
 Om dat hy tot vrou Venus voordeel,
 Haar schoont' zo schandig had verſmaat.
 Te meer, mids hy van haar dit vitie
 Had gaan vertellen door de ſtad;
 Dat voor een vrou, van haar conditie,
 Sy al te lange mammen had,
 En vry wat vuil was by haar navel:
 't Geen al te zaam by een gehoopt,
 Haar gramſchap zieden deed, als zwavel,
 Of, als een pot die overloopt.
 't Geen haar hier by noch zeer geraakt had,
 Was den geſtoolen Ganimeed;
 Waar van haar man zyn vriend gemaakt had,
 Het welk dit wyf te lydig ipet.
 Des deed zy, om dees ſmaad te wreeken,
 Aan 't arm Trojaanſche overſchot,
 Dat vluchtig was op zee geweeken,
 Beproeven zulk een deerlyk lot.
 Want ſchoon zy nu al veele jaren
 Gezworven hadden, om en om,
 Dreef zy door kracht van wind, en baren,
 Hen altyd ver van Latium,
 Waar dees Meſſieurs te landen dachten,
 En waar hen docht, dat zy die ſchat,
 En ſtaat, weêr hadden te verwachten,
 Die hen de Griek ontſtoolen had.
 Ziet, zo veel had dat werk te zeggen,
 En zo veel bruijens had het in,
 Eer men den eerſten ſteen kon leggen
 Van 't Roomſche Ryk, en zyn begin.
 De vloot ging zaſjes heenen kruyen,
 Langs de Siciliaanſche ſtrand,
 Met een zoet koeltjen uit het zuyen,
 Dat pas de lappen hield van 't wand.
 Matroos zat vaſt in mars en touwen
 En dampte een pypje in volle vree;

Of zong, Wilhelmus van Nassauwen,
 Of, van Malakken op de reë.
 In 't end, de golven, en de winden
 Deën aan dees brave passagiers,
 (Wyl 't al voor wind ging) aârs niet vinden,
 Dan dat hun vlucht was vol plaiziers.

Maar in die tyd (of 't juist wou wezen)
 Stak Juno 't heuft ter deuren oet,
 En zag met een gramsteurig wezen,
 Dees vloot van verre te gemoet.
 't Geen haar van spyt (toen zy in weelde
 Hen dus zag lachchen op de zee,
 Terwyl matroos vast klugjes speelde)
 Schier als een braadworst barsten deë.
 Van spyt dan bytende op haar nagel,
 Zo sloeg haar gorgel dit geluit:
 Hoe! riep zy, dit verdoemd Janhagel,
 Dat lacht my dan noch deerlyk uit;
 Misschien geloovend' dat de wetten
 Van 't wrevlyg noodlot, my verbiën,
 Hen dezen aftocht te beletten,
 En dat ik dit dus aan moet zien!
 Hoe! Pallas die van al haar leven
 Slechts Juffrou Pallas is geweest,
 Heeft die den Griek wel eer verdreven?
 Toen die zottin juist in haar geest
 Alleen op Ajax zo verstoord was?
 Heeft zy den bliksem van haar Vaâr
 (Die oorzaak van zo grooten moord was)
 Zo fel gellingerd, hier en daar,
 Dat zy held Ajax heeft verslonden,
 En, zonder eenig onderscheid,
 De vloot der Grieken dreef te gronde,
 En dat door pure koppigheid?
 En zal ik, Koningin der Goden,
 En vrou, en zuster, van Jupyn,
 Zo lange jaren met dit bloode
 En lomp canailje in oorlog zyn?

En zal het noodlot (spyt myn tanden)
 Bewaaren noch den schobbejak
 Van dien Eneas, die myn handen
 Dus tracht t'ontvluchten, met gemak?
 He! aas! wie zal niet met my gekken,
 Wanneer hy my dus machtloos ziet:
 Wie zal ik niet tot spot verstrekken,
 Wanneer men hoord myn klein gebied?
 Wie zal my vieren, dienen, eeren?
 Wie zal (of 't was een domme beest)
 Myn eer en glorie celebreeren,
 Op 't vieren van myn jaarlyks feest;
 Wie zal'er rooken tot myn offer?
 De minste doffer, duif, of krak.
 Wat zeg ik? krak, of duif, of doffer?
 Wie zal de minste pyp tabak
 My smooken tot een offerhande?
 Wanneer hy hoord, dat Jovis wyf,
 Tot 't wreken van haar eigen ichande,
 Zo weinig kracht heeft in haar lyf?
 Dit met een gram gemoed gesproken,
 Zo daald zy van de wenteltrap,
 (Waar van het tou juist was gebroken)
 En is, met een verhaaste slap,
 Den barffen Eolus gaan vinden,
 Die, hoewel hy geen Koning hiet,
 Nochtans de baas is van de winden,
 Die hy als Opperhoofd gebied.
 Schoon zy vaak weinig naer hem luistren;
 Hem speelende zo menig pots,
 Dat hy haar vast heeft moeten kluiſtren;
 En zetten in een duistre rots;
 Daar zonder fakken, of lantaren,
 Een Kristenmensch niet in durfd gaan:
 Want zonder haar zo te bewaaren,
 Was 't met de waereld haast gedaan.
 Want, dat canailje zo aan 't razen,
 En eens ter deeg aan 't buldren raakt,

Sta vast dan torens, schoorstens, glazen,
 Mids 't al dan zidderd, beeft en kraakt.
 Sta vast dan kabels, zeilen, masten,
 Sta vast dan bomen, dak en huis,
 Want komt dit volk u aan te tasten,
 Het maald je wel tot stof en gruis.

Dit vreesden ook den Baas der Goden,
 Des dacht hy, dat in dees spelonk
 Haar vast te sluiten was van nooden,
 Om haar te houden dicht by honk.
 Des had hy ook by haar gaan plaatzen,
 Een Opperhoofd, die, wen tot straf
 Hy met de waereld wat wou kaatzen,
 Haar fluks den vollen teugel gaf.

Dees was 't die Juno aan kwam spreken,
 En die haar ook, op zyn gemak,
 Aanhoorde, wyl zy onder 't smeeken,
 Tot hem dees zoete woorden sprak.

O Eeolus gy die de winden
 Bedwingt en los laat naar u zin,
 Ja haar in zakken weet te binden,
 Schyt al de kunst van Lap, of Fin.
 Gy, die het weêr hebt in uw handen,
 Door het believe van Jupyn;
 En die de zee jaagd op de stranden,
 En wederom in rust doet zyn

Daar zeild een bende van Trojanen,
 Vol moed langs de Tyrreensche zee;
 Die, als een Turksche Caravane,
 Een groote rykdom voeren mee.
 Hun huisgoên, die al lang verwonnen
 Geweest zyn, binnen Ilium,
 Die trachten zy indien zy kunnen,
 Te sleepen naar Lavinium.
 Het is een doodelyk Canailje,
 Zo wel van vrouwen, als van mans,
 Veel slimmer als het slimst rapailje,
 Dat ooit kan wonen aan de schans.

Niet

Niet een en is'er van hen allen
 Die my wil eeren naer waardy,
 Zy lachen naer hun welgevallen,
 En hebben vlak den brui van my.
 't Geen (zo ik hen dus liet volharden)
 Myn godheid zo onteeren zou,
 Dat die in 't kort wel lei in flarden,
 Tot grooter schand van Jovis vrou.
 En daarom heb ik voorgenomen,
 Om hen te wreeken deze schand,
 En noch zyn moedwil in te toomen,
 Eer dat hun Scheepsvloot komt te land,
 Des, om my te verobligeeren,
 Doet straks deze aangename wind
 In een ontzinde storm verkeerren,
 Die daadlyk, vloot en volk verslind.
 Laat al u winden uit haar hollen,
 Die al te zaam, met open mond,
 Hen fluks tot aan de wolken zollen,
 Om hen te ploffen in den grond.
 'k Heb veertien schoone staatjuffrouwen
 Dat uitgelezen Nimfen zyn,
 De schoonste zal ik u doen trouwen,
 En schenken tot u wyvelyn.
 Dat zal Deiopea wezen;
 Een meisjen als een kermispop,
 Die 't boek van Kats zo heeft doorlezen,
 Dat zy 't schier zaid van achtren op,
 Die voorts zo net kan linnen naayen,
 Met kloffen werken om de speld,
 Borduuren, stikken, kouffebraayen,
 Dat ik met haar roep haagneveld
 In 't end een meid van d'andre waereld;
 Die zingt, en danffen kan van all's,
 Die alle zondaags gaat bepaereld,
 Door hair, om armen, en om hals.
 En die niet stinkt, uit mond, of aassern,
 Naer look, naer uyen, of naer kool,

Maar die steeds heeft een varfche waassem,
 Als van een lekkre Viool.

Ja, die haar Fransch en Italiaans kan,
 Bykans, of wel zo goed, als ik;
 En die by na nu meê al Spaans kan,
 Maar dat gaat noch maar passelik.
 In 't end, in tien, ja twintig vrouwen,
 En vondje licht haar weerga niet.
 Een man die isser meê behouwen,
 Die haar eens tot zyn wyf geniet.
 En ziet die wil ik u vereeren,
 Om des u diensten te vergoën:
 Waar door gy zult uw stam vermeerren,
 Door puik van jongen uit te broen.
 En dit zal zyn tot uw betaling:
 Wat zeyd Heer Eolus hier op?

Ik was den Dorpersten Westfaling,
 Ja d'alderdomsten doedendop,
 (Gaf hy tot antwoord) die zyn dagen
 In Kristenland te voorschyn kwam,
 Zo ik, 't geen gy my op komt dragen,
 Met dankbaarheid niet aan en nam.
 Aan u, ô Koninklyke vrouwe!
 Komt alles te gebieden toe,
 En my slechts uw gebod t'onthouwen,
 Zonder te vragen, wat, of hoe.
 'k Ben reeds al lang aan u verschuldigd;
 Gy hebt my, 't geen ik ben, doen zyn,
 Gy hebt myn macht vermenigvuldigd,
 En doet my maats zyn met Jupyn;
 Die my zo dikwils, op uw beede,
 Heeft aan zyn dis te gast genood;
 Daar ik schier nooit weer af kwam treden,
 Dan dik, en rond, gelyk een klood.
 Daar ik met tal van Nestarkroezen,
 En met den besten Ambrozyen,
 My, vaak tot barsten van myn loezen,
 Heb stom gezopen, als een zwyn.

En al dees heerlyke zaken
 Zyn my alleen van u geschied;
 Des zal ik steeds myn glorie maken,
 Van al te doen wat gy gebied.
 Nau was dit compliment daar buiten,
 Of hy gaf op de rots een klop,
 Die straks dien afgrond deed ontsluiten;
 Uit welkers keel, op een gallop,
 De winden als een party drommels,
 Met zulk een snorrende gerucht,
 Gelyk als van een zwarm van hommels,
 Straks heenen inooven in de lueht.

De zee verhief terstond zyn golven,
 Waar door in 't korte meenig schip
 Tot in den afgrond wierd gedolven,
 Of stuk gesmeten op een klip.
 De noord, en westenwind, die loeide,
 Om stryd, als op den andren aan;
 In 't end, het onweer 't geen zy broeide,
 Wierd in het korten een Orkaan.
 't Gejank van mannen, en van vrouwen,
 't Geruis van golven, en van wind,
 't Geklap van mast, van zeil en touwen,
 Dat maakte elk een schier doof, en blind.
 Het rammelen der hagelbuyen,
 Vermengd met donder te gelyk,
 't Gesnor uit oost, noord, west en zuyen
 Dat maakten hier een naâr muzyk.
 De nacht spreide aanstonds toen haar vlerken,
 Van zwarte wolken, langs de zee:
 Of zo men noch wat licht kon merken,
 Zo was 't de bliksem die 't deê.
 Want voor de zon, die sloeg op 't hooren
 Van zulk een yffelyk geruis,
 Zyn regenmantel om zyn ooren,
 En pakte zich eens sloeg naer huis.
 In 't end het was een deerlyk leven,
 Dees arme reizigers te zien,

Waar van vast ieder stond te beven,
 Om dat de dood niet was t'ontvliên.
 Eneas zelf, die goeje Eneas,
 Die aars op 't land zo dapper was,
 Stond meê, terwyl hy hier op zee was,
 Van schrik te lillen als een das.
 Doch zonder des zich eens te schamen,
 Zo borst hy, met een naâr geluid,
 Met bei zyn witte handjes zamen,
 In deze droeve woorden uit:

Ach! riep hy, wie zal niet verflaauwen
 Door 't naken van dees laatste tyd,
 Waar in misschien de kabbeljauwen,
 Ons vreten zullen voor ontbyt.
 O drie, ja viermaal zalge zielen!
 Hoe lukkig waart gy in uw val,
 Wyl gy voor 't Grieksche zwaard mogt knielen
 In het gezicht van Trojes wal!
 O Diomedes! puik der helden!
 En roem van 't leger van den Griek,
 Zeg, waarom gy my meê niet velden,
 En spitten aan uw speer, of piek?
 Waarom ben ik niet meê gedolven,
 Daar Hektor leid, met Sarpedon?
 Waarom of ik meê in de golven,
 Niet van Simois sneuven kon?
 Die toch zo menig tal van schonken
 Van dappre mannen sleepte meê;
 Ach! 'k was ten minsten dan verdronken,
 In zoeter water dan de zee,
 Daar my nu aârs niet staat voor handen,
 Dan dat een rog, of tarrebot,
 Of dat een bruinvis, s'cherp van tanden,
 My deur zal slingren, in zyn strot.
 't Geen my (gelyk ik u durf zweeten)
 Zo slecht behaagd, dat hy my nou
 Op 't hoogste zou verobligeeren,
 Die my zo daadlyk hangen wou.

Terwyl hy dus stond uit te varen,
 Zo komt een felle dwarrelwind,
 Verzeld met vyf zes dikke baren,
 En valt als dol, en puur ontzint,
 Dees fynman midden in zyn woorden,
 En sloeg zo hevig in het zeil,
 En raafde zo in tou, en koorden,
 Dat 't gantsche fchip zo in der yl
 Byna aan duizend splinters raakte;
 De riemen ftoven buiten boord,
 Galjoen, en achterfteven kraakte,
 Janhagel fchreende, brand, en moord;
 In 't end, 't was al in rep en roeren,
 De wind die dreef de zee zo snel,
 Dat zy by wyl ten Hemel voeren,
 En dan weêr ploften naer de hel.
 Drie van hun beste fchepen, raken
 Op blinde klippen, heel te fchand,
 Drie andre, gaan haar graffte maken,
 En delven zich in 't wellend zand.
 't Schip dat de trouwe Orontes voerde,
 Wierd van een hoogverheve golf
 (Die 't fchynd dat lang al op hem loerde,
 Gelyk een fchaapje van de wolf)
 Geflingert in zyn holle darmen:
 De ftuurman wierd gefmak van 't roer,
 Die over hals, en kop, och armen!
 Met fchip met al, ten afgrond voer;
 Al d'arme zwemmers, die geen biezen
 Noch blazen hadden onder 't lyf,
 Die moften 't leven daar verliezen;
 En dreven uitgestrekt, en ftyf,
 Heel onder 't fcheepftuig, en de maften,
 En onder kisten, vol van fchat,
 Die men om d'overloop t'ontlasten,
 Ter vluchs in zee gefmeeten had.
 De storm had nu het fchip alreede
 Waar op Ilioneus voer,

Gelyk dat van Achates mede,
 Ontbloot van masten, zeil en roer;
 Dees leiden vast op zee te draaien,
 Naer 't welgevallen van de wind,
 Malkaar niet kunnende bepraaien,
 Al schreeuden zy zich doof en blind,
 Die van Heer Abas, en den gryzen
 Aletes, waren reeds zo lek,
 Dat 't water, 't geen'er in kwam dyzen,
 Alreeds schier stond tot aan 't verdek:
 Wanneer Neptuin, die van beneden
 Een wyl dat buldren had gehoord,
 Op 't schielykft voor den dag kwam treden,
 En met een aanzicht heel verstoord,
 Zyn kop kwam steeken uit de baren:
 Die daadlyk, spyt haar dolligheid,
 Wel moesten op zyn komst bedaren,
 En toonen hem eerbiedigheid.

Noch nauylk zag hy met zyn oogen,
 De gansch verstrooide Troische vloot,
 Of hy wierd in zyn hart bewoogen
 Met deernis, om hun hooge nood:
 't Geen hem met hevigheid deed schelden,
 Op al de winden, met malkaar,
 Die zulk een tal van brave helden
 Hadden gebracht in dit gevaar.
 Want nademaal dat hy een vent was,
 Zo lydzaam nergens na, als Job,
 En wien ook byster wel bekend was
 Mevrouw zyn zusters booze kop,
 Die hy wel daadlyk presumeerde,
 Dat hier van *Cause movens* was,
 Zo was 't dat hy straks commandeerde,
 Dat daadlyk, op dat zelfde pas,
 Een koppel van de stoutste winden
 (Te weten die van west, en oost)
 Zich voor hem zouden laten vinden;
 Waar op hy dus zyn galblaas loofd:

Hoe is 't? verdoemde galgenazen!
 Wie meend gy langer dat gy bend?
 Van dus ontzint te leggen blazen,
 Zonder dat gy myn macht erkend.
 Wat meend gy, dat ik ben gedwongen
 Te zien, al of my niet en raakt,
 Dat gy uwe gesperde longen,
 Dus op myn golven ydel maakt!
 Gaat gy dus zee en lucht ontroeren?
 En durft gy zonder myn verlof,
 Zo grooten schellemikuk volvoeren?
 De duivel haald, dat gaat te grof:
 Ik zweer..... hier maakte hy een clause,
 Want ziet, de gramfchap brak zyn woord,
 Doch eindelyk na een korte pauze,
 Zo voer hy met dees reden voort:
 Gaat (zeid hy) 'k wil het u vergeven;
 Maar pas wel op, van myn gebied
 Nooit weer t'ontroeren, van uw leven,
 Want ik verfta dat bruien niet.
 Vertrekt, en raad u fchoone Koning,
 Dat hy niet met de Goden gekt,
 Maar dat hy aan myn waterwooning,
 Zal eerbied dragen en respect.
 't Is met zyn meerder kwaad te mallen.
 De groote heerschappy der zee
 Is my, niet hem te beurt gevallen;
 Laat hem daarom, in rust, en vree,
 Zich houden in zyn nare hollen;
 Daar flichtelyk meenig zwarte kol
 (Wanneer dat tuig 's nagts loopt uit krollen)
 Hem geeft Aubades van gelol.
 En laat hem daar zyn dulle winden,
 Dat mee een deel Canailjen is,
 Voor eeuwig in haar ketens binden,
 En houden in gevangenis.
 Hier liet Neptuin zyn reden leggen;
 Waar op de winden alle bei,

Die daar niets hadden op te zeggen,
 Zich aanstonds pakten aan een zy.
 Zo daadlyk slonken al de baren;
 Des zeevoogds drietand, en gezag,
 Deed in der yl het weêr bedaren,
 En bracht de zon weêr voor den dag.
 Straks deed hy Tryton, met zyn makker,
 De schepen rukken van het strand;
 Hy zelve werkte meê vry wakker,
 En stiet die met zyn vork van 't land.

Het weêr dan dus gestilt in 't hollen,
 Zo liet hy lang de stille zee,
 Met vreugd zyn gladde wielen rollen,
 En bracht het voorts in volle vree.
 't Geen zonder twyffel groot vermaak was,
 Voor die geen die het mochten zien,
 Gelyk het mee een fraaie zaak was,
 Die straks een Tryton, acht, of tien,
 Hem hier op deên hun complimenten,
 Met groote stacie, en gestoet:
 Want weet vry dat dit volk in Twenten,
 Noch Drenten, niet is opgevoed.

De vissen zelf, dat aârs een natie
 Zo stom is als de stomste mier,
 Die deden hem meê een oratic,
 Van dankbaarheid, op haar manier:
 Om dat dees storm, die haar beledigd,
 En deerlyk had geconturbeert,
 Door hem nu weder was bevredigd,
 En alles was in rust gekeert.

Pas even eens, gelyk 't canailje,
 Dat na lang morren onder een,
 In 't end geraakt aan een batalje,
 Daar men vast vecht met stok en steen,
 (Want iemand die zich poogd te wreken,
 Die zal, naer 't zeggen van Jan Vos,
 In nood geen wapentuig ontbreken,
 Want gramschap maakt de banden los)

Wanneer zy merken, dat geen gryzaard
 In 't midden van hen alle komt,
 Den Cato spelen, en den wyzaard,
 Zo staat Janrap straks zo verftomt,
 En kykt zo zuinig op malkander,
 Als of'er ganfch niet was begaan;
 Elk leid de fchuld dan op een ander,
 En zaid: Seigneur, die heeft 't gedaan.
 Gelyk als bang, dat hem de rakkers,
 Op 't Burgermeesterlyk gebod,
 Straks met een vyf zes van zyn makkers
 Gaan fleepen zouden naer het kot.
 Daar doch dien ouden man, uit goedheid,
 Hen liever alles pardonneerd.
 En met verftand, het volks verwoedheid
 In stilltant, en in vree, verkeerd.

Zo had Neptunus aan de winden,
 Die oproermakers, ook gedaan;
 Die hy deed door zyn komft verzwinden,
 En elk zyns weegs, naer huis toe gaan.

Doch ondertuffchen, de vermoede
 Matroozen van de Troifche vloot,
 Die zetten 't vlak naer land, en roeide,
 Naer Lybien, met floep, en boot.

Hier ziet men in een inham leggen
 Een eiland, dat de kufft bewaakt,
 En 't zeenat afkaatft op zyn regge,
 Waar door 't van binne een haven maakt.

Van weder zyds staan fteile roezen,
 En dubble klippen die de lucht
 Byna als met haar kruinen trotzen;
 Waar onder, als in een gehucht,

Bevryd van ftorm, of wind t'onfangen,
 Men veiliglyk ten anker leid;
 Van boven ziet men 't bosloof hangen,
 Wiens zwarte fchau de zee befpreid.

Van vooren, ziet men in de kaken
 Van deze klippen, een fpeJonk

Daar

Daar zich de Nymfen vrolyk maken,
 En zwelgen meenig koelen dronk.
 Hier vind men stoelen van Kamillen,
 Die 'k loof, dat niet per avontuur,
 Maar wel expres voor Juffers billen,
 Daar zyn geplant van vrou Natuur.
 Men hoeft op deze ree geen fchepen
 Aan tou, of paal te binden; want,
 Daar 's niemand die die weg zou fleepen,
 Zo vroom is 't volk daar van dat land.

Hier was 't, dat flechs met zeven kielē
 De Vorst Eneas binnen kwam:
 Mids hy van d'andre vrome zielen
 Noch fchip, noch fchips gelyk vernam.

Straks fprongen d'arme Trojanen
 Vol vreugd, op het gewenfte land,
 Daar zy als afgematte hanen,
 Zich nederfpreiden op het zand.
 Achaat was d'eerfte, die uit keyen
 Hier vuur in drooge bladers floeg,
 Of licht dat by in al die tyen
 Een tonteldoosje by zich droeg,
 Om, als 't hem lufte eens te dampen,
 Wanneer daar juist geen lont en brand,
 Door keyen tegens een te fchampen,
 Straks vuur te hebben by der hand.

Al d'andren ondertuffchen, halen
 't Bedurve kooren vast van boord,
 Om dat te droogen, en te malen,
 Tot weering van de magre moord.

Terwyl gaat Heer Eneas klimmen
 Op een der rotzen, en hy ziet
 De zee dwars over, langs de kimmē,
 Of hy het fchip van Capys niet
 Of dat van Anteus op ziet komen,
 Of van Kaïcus; maar ð neen;
 Daar word noch fchip, noch zeil vernomen,
 En van die drie, vind hy niet een.

Maar

Maar wel zo ziet hy een troep harten,
 Die, van haar makkers afgedwaald,
 Hem hier op strand als kwamen tarten,

Wel, datje nou de duivel haald!

(Riep hy, haar ziende) 'k zal jou leeren,
 Jou krenge hier in myn gezicht
 Zo stout te komen voltizeeren:

En met zo greep hy boog, en schicht,
 Die hem de trouwe Achates na droeg;

Waar meê dat hy'er een doorschoot,
 En al de rest voorts zo lang na joeg,

Dat hy'er eindlyk, zeven dood,
 In min dan niet, ter aarde velde:

Hier meê was hy van 't jagen zat,

Mids hy net zo veel harten telde,

Gelyk hy schepen by zich had.

Hier op, zo slapt hy naer de haven

En deeld die aan zyn makkers om;

Gelyk als meê, om hen te laven,

Een ton, twee drie, met ouwe mom,

En ettelyke voedervaten

Met spaansche wynen, en met zek,

Die hem Acestes had gelaten,

Als tot een foi, op zyn vertrek:

Hier na, om hen wat moeds te geven,

Spreekt hy hen aan op deze trant:

O makkers! die met my uw leven

Gerukt hebt uit de Troische brand,

Gy, die met my, van wind, en golven,

En van zo meenigen tempeest,

Gelyk als schaapjes van de wolven,

Tot noch toe zyt vervolgd geweest,

Houd moed, 't geluk dat wil verkeeren:

De Goden, schynt het worden moê,

Van ons dus lang te tormenteren,

En leggen ons een uitkomst toe.

Gy hebt, met my, de nare Scyllen

(Daar 'k loof dat meenig helische geest

In duistere klippen leid te gillen)
 Al byster dicht ontrent geweest:
 Gy hebt met my, die met u heen toog,
 't Gebergt van Polyphœen gezien:
 Dat lompe bakbeest, met zyn een oog,
 Die ons als duivels weg deed vlien.
 En dit zyn wy verby gekomen,
 Als dappre mannen, als wy zyn,
 Pas even eens, gelyk als droomen,
 Daar niet van na blyft, dan de schyn.
 Houd moed dan, noch eens, rotsgezellen
 Het zal, als gy 't uw kinders meugd
 In 't hoekje van den haard vertellen,
 U licht noch strekken tot geneugd.
 Na zo veel bystere gevallen,
 Na zo veel zuklens, om, en om,
 Gezolt, gekaatst gelyk als ballen,
 Zo streven wy naer Latium;
 Daar ons een rustplaats is beschooren,
 Van de bestierders van 't geval;
 En daar men, als een Babels tooren,
 't Oude Trojen weer herbouwen zal.
 Za, wilt de droefheid dan verdelgen,
 En laat ons eens een kelk, vyf, zes,
 Hier in het groen gaan zitten zwelgen
 Op ons geluk, en 't goed succés.
 Dus spreekt hy lachend met zyn oogen,
 Maar krytend binnen in zyn hart,
 Waar uit de vreugd lang is vervlogen,
 En plaats gemaakt had aan de finart.
 Straks valt men aan 't hartevillen,
 Tot meenig delikaat gerecht;
 Men bakt door ribben, spier, en billen,
 Trots eenig slager, of zyn knecht,
 d'Een steekt het lillend vleesch aan speten;
 Een ander brengt de pot te vuur;
 In 't end, men maakte dat het eten.
 Was, op zyn Franfch, gaar, in een uur.

Hier

Hier op zo teeg men aan het fchranffen,
 De minfte at naby voor tien:
 Elk liet zyn kakebeenen danffen,
 Dat het een luft was om te zien.
 Zo gaf men kracht aan maag, endarmen,
 Waar toe een kroes met verffe wyn,
 Die daadlyk d' ooren kon verwarmen,
 Hen onder een deed vrolyk zyn.

De honger dus gefield te vreden,
 En dis, en fchotels weg gezet,
 Zo trekt men, in het lang, en brede,
 (Gelyk als tot een nabanket)
 Van de verdoolde maats te fpreken:
 Niet wetend, tuffchen vrees, en hoop,
 In welk een gat zy mochten fteken,
 Of waar zy waren op de loop.
 d' Een zei, zy zyn al lang verzopen;
 Een ander zei, zy zullen wis
 In andere havens zyn gelopen:
 Een darde die wat vromer is,
 Gaat voor hun zieleen Ave lezen,
 Of mompeld zafjes zyn gety;
 Een vierde, om meê niet ftill te wezen,
 Die hangt 'er 't Paternoster by.
 Maar boven al, de vrome Eneas,
 Die toonde wel, door zyn gezucht,
 Hoe byfter dat zyn hart gedwee was,
 En hoe bekommert, en beducht
 Hy in zyn ziel was, om den braven
 Orontes, die met Amycus,
 Licht nu al lei in zee begraven;
 Dank heb hier voor Heer Eolus.
 Met deze, trekt hy ook met eenen,
 't Geval van Lycus, en Cloant,
 En dat van Gyas, te beweenen,
 Zo deerelyk geraakt van kant.

Doch dit liep nu byna ten enden,
 Wanneer Jupyn, juift by geval,

Kwam uit zyn Troon zyn oog te wenden,
Langs zee, en aard, langs berg, en dal;
Om dat hy zien zou of beneden
Noch alles in goe order stond.

En na hy nu byna alrede

Den ganschen aardkloot, in het rond
Had met zyn godlyk oog door loopen,
Zo blyft hy op het schielyks staan,
En stercoogd met zyn bliken open,
Op 't Landschap van den Lybiaan,
Wanneer vrou Venus, in haar oogen
Van tranen bigglend, en beklat,
(Die zy espres niet af wou droogen)
Met deze reden tot hem trat.

O gy, die hier, zo wel als onder
Op 't aardryk, ieder wetten geeft,
En voor wiens bliksem, en wiens donder,
Het alles zidderd, lild, en beeft:
Wat heeft, ik bid u, myn Eneas
Met zyn Trojanen, u gedaan;
Dat gy op die verdoemde zeeplas,
Hen dus als honden laat vergaan?
Dat gy hem met zyn arme makkers,
Dus dolen doet van oost tot west?
Gevolgt als van een troep met rakkers,
Een volk, veel slimmer dan de pest.
En dat men, om hen uit Italje
Te houwen, hen uit enkle spyt,
Gelyk als Heidens of canailje,
Van alle kant de pas affnyd?
In dat dan uw belofte houwen?
Is dat hem handlen als een vriend?
Ach! op wiens woord zal men dan bouwen,
Zo men luyen op leugens vind!
Gy had my meer als eens gezworen,
(Maar j'houd je woord, gelyk een vrou)
Dat 't zaat uit Teucers stam geboren,
In 't end noch eens op borlen zou:

En dat uit hen dat heerlyk Romen,
 Daar men zo veel van heeft gekout
 (Hoewel 't slechts sprookjeszyn, of dromen)
 Noch eens zou worden opgebout,
 't Welk daar na alles zou regeeren,
 En speelen overal den baas,
 Waar het zyn wapens slechts zou keeren;
 Maar ja, zo vangd de koe een haas;
 Want gy, ô vader! laat dit steken,
 En lykt daar dwars van af te zien,
 Want 'k zie, voor my geen eenig teken,
 Dat dit ooit zal, of kan geschien.
 Dit placht wel eer myn troost te wezen,
 Wanneer ik dacht aan Trojes val;
 Wat legt gy (zey ik vaak) te vrezen?
 Hoe Venus! benje zot, of mal?
 Denk datje hebt vier witte voeten,
 Denk God Jupyn is uw Papa,
 Die zal dit onluk wel verzoeten,
 En schaffen weer geluk daar na,
 Maar, ach! hoe ging dit uyt myn giffen
 Want daar word een deel van haar
 Vast op gevreten van de vissen,
 Terwyl de rest, noch hier en daar,
 Kampzaliglyk op zee te zwerven,
 En waar wil dit ô Vader heen?
 En wat zal ik toch hoopen derven,
 Uit zo veel ramp en moejelykheen.
 Antenor gaf het aan de Grieken,
 Wanneer hy hun geweld ontvloot,
 Heel op een aâr fatzoen te ricken,
 Wanneer hy over graft en sloot,
 Dwars door Ilyricum dorst streven,
 Daar de Tymajus ruyst van daan;
 Tot daar hy weêr zyn tol komt geven,
 Vol eerbied aan den Oceaen.
 En daar heeft dees wel kunnen slichten,
 Het wydberoemd Batavium.

Dat heel de wereld schier doet zwichten,
 En kykt naar land noch steeden om.
 Daar heeft hy met zyn onderdanen,
 Zich toen wel zacht ter neêr gefield,
 En floeg ter eere der Trojanen,
 De Troifche wapens op zyn geld.
 Daar hield hy hof en land, en wooning,
 Daar maakt' hy fchatting en tribuit,
 En foop, en dampte als Prins of Koning,
 En lachte zelfs de waereld uit.
 En dees nochtans, ô groote vader!
 Die kend gy meê wel, naar ik gis,
 En weet dat hy flechs een verrader,
 En maar een rechte vuilik is.
 Daar wy in 't tegendeel, die roemen
 Van het geflacht der Goôn te zyn:
 En onze namen mogen noemen
 Als kind, en kindskind van Jupyn,
 Die worden dus, helaas! verftooten,
 Verfchopt, beknort, befpot, benyd?
 En raken Vaderland, en vlooten,
 Ja eindlyk, 't heele hage kwyt.
 En dat alleen, door pure boosheid,
 Van een die in hun razerny,
 Ons fleeds vervolgd met zo veel loosheid,
 Om dat ik mooi'er ben dan zy.
 En die daarom wel durft gaan zweeren
 Dat ik een hoer ben in myn vel;
 Maar 'k ben, God lof, een vrou met eeren,
 En al de wereld kent my wel.
 En ziet, dat moet ik al verdragen,
 Maar dat ik ook eens fpreeken dorft,
 Ik zweer, daar zou wat anders wagen,
 Maar ik verkrop het in myn borft.
 Doch gy, die dit behoort te weeren,
 O groote Vader! ziet dit aan,
 Als of 't je niet ging aan je kleeren,
 En laat myn vroome zoon vergaan.

ER is dit dan tot zyn belooning;
 En voor al zyn godvruchtigheid?
 En, in het end, is dit de kroning,
 Die gy myn bloed hebt toegezeid!
 Jupyn door dit discours bewogen
 ('t Geen zy al fnikkend bracht ten end),
 Die zag haar aan met dat paar oogen,
 Die, als hy die op 't aardryk zend,
 Straks storm en nevel op doen klaren,
 Hy zag haar dan een wyl tyds aan,
 En trock in 't end dus uit te varen:
 Foei, foei, het zou te leelyk staan,
 Dat iemand u dus zag staan janken,
 En balken als een nuchter kalf;
 Kom Cytherea! slaak dit janken,
 En toon ten minsten, zo je half,
 Datje niet heel bent zot geworden:
 Vrees niet, al 't geen u is beloofd,
 Dat zal u zekerlyk geworden
 Dat zweer ik noch eens by myn hoofd.
 Schep moed (dus voer hy voort te snakken)
 En met een zoen die hy haar gaf,
 Trock hy zyn neusdoek uit zyn zakken,
 En droogde haar de konen af.
 Schep moed! gy zult noch met uw oogen
 Dat lang beloofd Lavinium
 Tot aan de starren zien verhoogen,
 En tarten het oude Ilium.
 Gy zult uw zoon, die stad zien bouwen,
 En heerschen daar als oppervorst;
 En 't zal my nimmermeer berouwen,
 Dat ik u zulks belooven dorst. †
 Doch om het u recht uit te zeggen,
 Zo moet gy weten, eer hy daar
 Den eersten steen noch van zal leggen,
 Dat hy door meenig groot gevaar,
 Door meenig scharpgedopte lanssen,
 En zwaarden, meer dan tien dozyn,

En pieken heen zal moeten danffen,
 Ja dikmaal fel in 't naau zal zyn.
 Want zie, hy gaat een volk bestryen,
 Dat zulke domme slagen slaat,
 Dat iemand, die niet wel kan myen,
 Daar dikwils arm en beenen laat.
 Maar weet dat hy die zo pareren,
 En naar de kunst verzetten zal,
 Dat hy hem mores zal doen leeren,
 En jagen hen uit stad, en wal.
 Naar dees Barbaren uit te roejen,
 Zal 't aardryk (dat myn voetbank strekt)
 Tot driemaal in de zomer bloeien,
 En driemaal zyn met ineê bedekt,
 Dat is te zeggen net drie jaren,
 Niet eenen dag noch min of meer
 Die zullen 'er meê henen varen,
 Terwyl dat hy, als opperheer,
 Zal binnen Latium regeeren.
 Maar voor myn heer zyn zoon, Ascaan,
 (Die me Ilius placht te nomineeren,
 Zo lang men Ilium zag staan,
 Maar die Iulus nu herdoopt is)
 Die zal de jaren tweemaal tien,
 En daar dan noch tien aangeknoopt is,
 Zich koning van Lavinje zien.
 Wiens troon (zyt des niet eens verwondert)
 Hy brengen zal in Albaas wal;
 Waar 't zaad van Hector, wel drie hondert
 Jaar, achter een, regeren zal.
 Tot dat een Quezel, of een Klopje,
 Of eer een Koninklyke Non,
 Twee kinderen werpt voor een gallopje,
 Die zy by Mavors overwon.
 Hier na zal Romulus, eens roffen
 Wolvins beminde voesterling,
 En by de beesten opgewossen,
 Dit ryk aanvaarden, en zyn kring

Van 't oosten, tot het west, uitbreien;
 En de Romeinen naer zyn naam
 Alzo genoemt, aan alle zyen
 Bekend doen maken, door de faam.
 Ja zelf Mevrouw, myn Gemalinne,
 Die nu zo leid de beest en speeld;
 En zo veel garens leid te spinnen,
 Dat het my zelf al lang verveeld,
 Die zal dan beter zyn beraden,
 En water gieten op haar gal,
 Mids zy, met my, de Roomsche Raden,
 En Rome zelf opkweken zal.

Hier na zult gy noch zien met eene,
 Hoe dat Assarakus geslacht
 Het Hof van Phitye, en van Mycene
 Zal hebben tot den val gebracht,
 En over Argos zal regeeren.

Hier na zal Keizer Julius
 Wiens stam correct zal descendeeren
 (Uit den Trojaanschen Julius)
 Zyn Ryk met d'Occaan bepalen,
 En met der Starrenkryts zyn naam,
 En zo veel roof uit 't oosten halen,
 Dat tot in eeuwigheid de faam
 Nooit van zyn eer, en lof zal zwygen,
 Waar door hy in het hemelsvak,
 Zal by de Goôn een plaats verkrygen,
 Gelyk zyn naam in d'Almanak.

Dan zal de kryg een end verkrygen,
 Dan zullen trommels, en trompet
 Gelyk als moffen moeten zwygen,
 En niemand jagen uit het bed.
 Dan zullen al de groote Heeren,
 Als Kapiteins, en Luitenants,
 Haar bottertje zo vet niet smeeren,
 Maar droog broot vreten langs de schans.
 Dan zal men Vaandrighs, en soldaten,
 Dat nu een volk is van waardy,

Zien loopen beedlen langs de straten,
 Of zien staan rukken aan een hei.
 Dan zal men menig leere kolder,
 En menig brave wapenrok
 Zien hangen rotten op de zolder,
 Of gans vermolmen in een hok;
 Dan zal men piek, noch zwaard, noch degen,
 Dan zal men harnas, noch panzier,
 Niet hoeven schoon, noch glad te veggen,
 Want uitgebluft is 't oorlogs vier.
 Vrouw Vesta, met de gryze trouheid,
 En Remus, met zyn broer Quiryn,
 Die zullen dan gaan in hun boutyd,
 En overal de bazen zyn.

12 Het slot van Janus tempeldeuren
 Zal, nacht en dag, vernageld staan;
 De razerny zal zich verscheuren,
 En aan zich zelf de handen slaan,
 Zo zy haar klauwen los kan krygen,
 Die op haar rug geketend zyn,
 In 't end, de dolle twist zal zwygen:
 En geven rust aan 't myn, en 't dyn.
 En dit zal dan de glorie wezen,
 Die gy, ô dochter! uit uw zoon,
 En uit zyn zaad, zult zien verzezen,
 Gelyk een welverdiende loon.
 En dit is dan, naer lang beramen,
 Myn laatste en uiterste besluit.

Hier op riep Venus driemaal Amen,
 En daar meê was dat praaten uit.

Jupyn dan, zo als dit ten end was,
 Ontbied terstond Vrouw Mayâs zoon,
 Dat in zyn tyd een snaakze vent was,
 Hoewel hy neef was van de Goôn.
 Want wyl hy was Mercur geheeten,
 Zo werkte hy ook meenig kuur;
 En maakte 't aan zyn Ooms, en Peeten,
 En aan zyn Moer, vaak vry wat zuur.

Want

Want 't liegen, 't kakelen, en 't klappen,
 Het dobbelen, steelen, kyven, slaan,
 Het schachren, en het koopmanschappen,
 Komt altemaal van hem van daan.

Want van hem komt het woord *Mercator*,
 't Welk, als het wel word uitgeleid,
 Door een Notaris, of *Translator*,
 Een koopman is in duits gezeid.

Maar 't beste van zyn fielterytjes,
 Was, dat hy, zelve voor zyn vaâr,
 Sterk handel dreef in kopperytjes,
 Want daar in was hy Makelaar.

Doch, om niet van dees Vent te dromen,
 Zo laat dit hier genoeg van zyn.

Dees dan, gelyk ik zeg, gekomen
 By zyn heer Vader, God Jupyn,
 Kreeg daadlyk last van heên te rennen,
 Naer Mevrouw Didoos groot gebied,
 (Die ik u daadlyk zal doen kennen,
 Indien 't my niet uit 't hoofd en schiet)
 Om hen, met al haar Cartagezen,
 (Dat aâr een volk was in die tyd,
 Zo bars als Turken, of Chineezen)

Te brengen tot medogentheid,
 Ontrent onze arme Trojanen;
 Die anders, zonder God Jupyn,
 Van die verdoemde Tyrianen
 Licht lang gehangen zouden zyn.
 Maar, Heer Mercur zyn Ambassade,
 Die hem naer wil, en wensch, verging,
 Deed dat haar Dido in genade
 (Gelyk gy hooren zult) ontfing.

Myn Heer Eneas, ondertuffen,
 (Die lichtelyk die gausche nacht,
 Slechjes had geslapen op een kussen,
 En die vry slechjes deur gebracht)
 Gaat eer de droes zyn schoenen aan had,
 Verzelschapt met Achaat alleen,

Waar aan hy steeds een vriend en man had,
 Heel vroeg, wat landwaard binnen treên,
 Om t'onderzoeken, en te vinden,
 Waar dat zy zyn, en in wat oord:
 En of dit land aan vreemd, of vrienden,
 Aan Turk, of Kristen toebehoord,
 En of hier beesten (mids hy d'akkers
 Gansch woest en onbearbeid zag)
 Huis hielden, om zyn andre makkers
 Zulks aan te dienen op den dag.

Na dat hy dan zyn zeven schepen
 Had in de schaduw van het wout,
 En onder het gebergt, doen slepen,
 Zo stapt hy onbevreesd, en stout,
 Met zyn Achaat, langs veld, en paden,
 Gewapend met een schicht, of twee,
 En met een achtvoeds estokkade,
 Die lang verroest was in de scheê.

Na hy door veel bewosse wegen
 Geslenterd had, een uur, vyf, zes,
 Zo komt hem op het schielykft tegen
 De aangenaamste Jageres,
 Die ooit een boog, of pyl hanteerde;
 Gedoft in een Spartaans gewaat,
 Waar in zy zo galant pareerde,
 Dat het gezicht van onze maat,
 Haar voor Diaan begon te keuren,
 Hoewel het in der daad Mevrouw
 Zyn Moeder was, die, om de geuren,
 Haar zoon dit potsje speelen wou.
 Hy, die haar in dees schyn niet kende,
 Stond vast haar kleding aan te zien,
 Die vry wat dartel, aan twee enden,
 Ontdekte beid haar bloote knien;
 Wanneer zy naer hem toe kwam treden,
 Met 't hair wuft in de lucht verspreid,
 En hen begroete met dees reden:
 Hou, jongelingen! wie gy zyt,

(Dus

(Dus sprak zy met zo lekkre woorden,
 Als of zy muskus erten at;
 Waar door Eneas, diese hoorde,
 Schier al zyn tegenspoet vergat)
 Hebt gy (herriepze) in uw passagie
 Een van myn speelnoots niet gezien?
 Die jagende in dees Boffchagie,
 Een hart, of zwyn, voor uit deed vliên?
 Dit vroeg zy, en myn Heer, den vromen
 Eneas riep haar dit weer toe?
 'k Heb hoofd, noch staart, van haar vernomen,
 O schoone! die ik niet weet, hoe
 Dat ik haar best zal tituleren,
 Of als een mensch, of een goddin,
 Nadien ik wel zou durven zweeren,
 Dat ik u meer dan godlyk vin.
 Want ik zie in u lodrige ooggen
 Iets blinken, dat niet menschelyk staat,
 En dat my maakt als opgetogen,
 Ja dwars door al zyn ribben gaat.
 Uw lipjes, rooder dan korallen,
 Die maken zulken zocren lag,
 Dat heintje pik my wel moet halen,
 Zo 'k ooit zo hupzen deeren zag,
 Gans seldrement, wat zoeter wezen!
 Recht als een poppetje van was.
 Wie kan u aanzien en niet vrezen
 Zo straks verbrand te zyn tot asch?
 Je spraak, je kleding, en je minnen,
 Die zwymen vry wat naar 't Spartaans;
 Maar, schoon jy 't my zwoerd met je tienem,
 Soo lyk je my niet heel Africaans,
 In 't eend, ik zie iet in u blinken,
 Dat ruikt naar 't maagschap van Jupyn,
 Of ik wil daadlyk wel verzinken,
 En niet meer Heer Eneas zyn,
 Ei, dat belieje zo te zeggen,
 (Viel hem vrou Venus in zyn woord)

(Doch

Doch, 'k bid u, ons eens uit te leggen,
 (Dus voer haar zoon weêr daadlyk voort)
 O schoone die 'k dan zo zal laten,
 Waar, en in wat land, dat wy zyn,
 By Turken, Heidens, of Kroaten,
 Of waar ontrent de middellyn?
 Want 'k zweer; wy weten 't geen van allen:
 Wy zyn hier door een zwaar tempeest,
 Door onluk op de kust vervallen,
 En kennen hier noch mensch, noch beest.
 Ik bid u, wil my dan vertoonen,
 By wat voor landlui dat ik ben;
 De hemel zal u daar voor loonen
 Wyl ik het zelf niet doen en ken.

Hier op, hief Venus dus te spreken:
 't Is uw beleeftheid, jonge Heer!
 Of eer, het zyn uw hoofliche trekken,
 Waar door gy my zo grooten eer,
 Die ik niet waard ben, om te geven.

Hier op zo boog zy knie, en sluit;
 Terwyl haar zoon, die wel kon leven,
 Met speelen 't beentjen achteruit.
 't Is hier (dus voer zy voort te zeggen)
 Juffren mode, in 't heele land,
 Dus met een koker op de regge,
 Met boog en pylen in de hand,
 Op hart, en hind, te loopen jagen,
 Gelykerwys gy my nu ziet.

Doch om t'antwoorden op uw vragen,
 Zo weet, dat gy 't Kartaags gebied,
 En 't Tiriansche ryk, bewandeld,
 Daar 't volk vry korzel is van bloed,
 En mids het sterk in wapens handeld,
 Zo dom als eenig Mof, of Knoet.

De Stad, die eer Agenor stichte,
 En daar vrou Dido nu gebied,
 Die voor haar Broeders haat moet zwichten,
 Die is 't, die gy van verre ziet.

Zo 'k dacht, gy niet met my zoud gekken
 'k Zou van die Koninglyke vrou
 U hier d'Historie eens vertrekken,
 Daar me een Romein 'uit maken zou.

Geenzins ô schoone Tiriane!

Ik bid u zyt des niet beducht;
 (Antwoorde 't heerschap der Trojanen)

'k Wil van gelyken, om de klucht,
 De myne meê wel eens verhalen:
 Daar 'k wel wil wedden om een vaan,
 Dat d'uwe niet eens by zal halen,
 Al loeg j'er noch de helft aan.

Wel, laat eens zien, wiens best zal wezen;
 (Herriep zy, en begoft aldus)

De schoone Dido was voor dezen
 De bedgenoot van Sicheus;
 Aan wien haar vader, en haar moeder
 (Vermids men niemand ryker von)
 Haar huwelykte, maar haar broeder
 Den schellemzen Pygmalion,
 Door vrekke geldzucht aangedreven,
 Die bracht hem in de Tempel om,
 En nam hem door een sleek het leven,
 Die gink door 't Pericardium.

Zyn Bruid, die deze dood zeer drukte
 Wierd des byna ontzint, en dol;
 Weshalven zy haar hair uitrukte,
 By meenig schoone handen vol.
 Zy wou getuigenis doen beleggen,
 Van deze goddeloze moord;
 Maar niemand dorst 'er een woord zeggen,
 Want elk was bang, voor galg en koord,
 Dus bleef dit schelmstuk lang verborgen,
 En zy vol wanhoop, dag, aan dag.

Nu beurde 't eens, op zekre morgen,
 Dat zy, terwylze in 't droomen lag,
 Haar man zich voor haar zag vertoonen,
 Heel naâr, en gansch bebloed, en bleek?

Zo dat hy met zyn holle koonen,
 Byna een bare droes geleek.
 Dees ging haar in het breed vertellen,
 Wat onrecht dat haar broeder had,
 Hem dus te zenden na der hellen,
 Daar men te brood, en water zat.
 Hier op ried hy haar voort te vluchten,
 (Vermits hy zorg droeg voor zyn vrou)
 Uit vrees, gelyk het stond te duchten,
 Dat het haar mee eens kosten zou,
 Een groote lengte van pistolen,
 Die men al over duizend jaar,
 In diepe kuilen had verholen,
 Die toonde hy hier op aan haar,
 Om overal te kunnen leven,
 Waar het haar lusten heen te vlien.
 Vrou Dido, die vast lei te beven,
 En die de vent niet aan dorst zien,
 Lag vast gedoken in de dekn;
 Maar toen zy hoorden het geluit,
 Dat hy van geld begon te spreken,
 Zo stak zy haar kop ten bedden uit,
 En wenste hen een goejen morgen:
 Maar hy, wiens boodschap was verricht,
 Bleef d' antwoord hier van aan hem verborg
 En pakte zich uit haar gezicht.

Hier op gaat z' haar vertreck beramen,
 Met alles wat zy bergen kon;
 Het halve ryk liep datelyk zamen,
 En wou, om van Pygmalion
 De vrede tirani my ontvlieden,
 Haar volgen over land, en Zee.

Hier op zo maaktme op haar gebieden
 Straks volk, en geld, en schepen ree,
 Die in het end ter zeewaard rukte,
 Onder haar vrouwelyk bestier;
 Het welk haar zo voorspoedig lukte,
 Dat zy in 't kort behouden, hier

Aan Lybien, te landen raakte:
 Waar gy Karthago, nu herboud,
 (Daar d'offenhuit de kryts van maakte)
 Zo heereelyk, van verre aanschoud.

Maar gy! wat zyt gy toch voor kwanten,
 Komt, zegt my nu ook eens in 't end,
 Waar heen gy dus loopt lanterfantent,
 En van wat ambacht dat je bend?

Ik zal 't ô schoone! aan u verhalen
 (Antwoorde Eneas, met een zucht)
 Wy zyn, 't is waar, niet uit Westfalen,
 Maar uit een ander land gevluht,
 Daar ons de Griek uit heeft verdreven,
 En daar door zwaard, door moord en brand,
 Meest al myn nichten, en myn neven,
 Zyn deerlyk geraakt van kant.

Indien de naam van 't oude Trojen
 (Dat eertyds zo doorluchtig was,
 Eer het de Griek kwam uit te rojen,
 Doch nu slechts stof, en puin, en afch)
 U ooit ter ooren is gekomen,
 Zo hebt ge ô goddelyke vrou!
 Haar ondergang wel meê vernomen,
 Die ik u aârs verhalen zou.

Ik ben de vrome Heer Eneas,
 Die met zyn huisgoôn, en een vloot,
 Van twintig schepen, lest op zee was,
 Alleen ontvluchte uit deze nood.
 Doch, hoewel dat Mevrouw myn moeder
 Ons had gezworen vry gely,
 Zo heeft een storm, die veel verwoeder,
 Dan hy wel goed was tegen my,
 Ons hier alleen, met zeven kielen,
 Gesmeten aan de barre strand,
 Terwyl onze andre vroomme zielen
 Vergaan zyn, in 't gezicht van 't land.

Daar leid nu al dat werk in sferden,
 Dat my zo schoon gelukken zou;

Italje zou my geworden,
 Naer de belofte van een vrou.
 Daar zou men Troje zien verrezen,
 Daar zou men flichten een nieu ryk,
 Daar zou Eneas Koning wezen;
 Maar 'k bid u eens, hoe 'k hen lyk.
 Want 'k loop hier fchraal, en naakt, en arrem.
 Met duit, noch ftuiver in myn zak,
 Gansch hol van maag, en leeg van darmen,
 Gelyk een pure fchobbejak,
 In deze wildernis te zwerven:
 En dat zou zyn die dappere man,
 Die kroon en fchepters, zou beërven,
 Ik bid u, zie my dit eens an.

Vrou Venus, wyl hy dus van 't klagen
 Begon te maken een begin,
 Die kon zulks langer niet verdragen,
 Maar viel daar met dees woorden in,
 't Zy, fyn man, wien gy ook moogt wezen,
 Zo dunkt my dat ik heel wel weet,
 Dat gy geen goën nu hebt te vrezen,
 Noch cenig onheil, fmaad, noch leet,
 Want dat durf ik u wel belooven,
 Dat u dit land zo wreed in fchyn,
 Zo gy by Dido trekt ten hove,
 In alle ding zal gunftig zyn.
 Voorts, om u 't hart geruft te ftellen,
 Zo boodfchap ik u, dat uw vloot,
 Met al uw trouwe medgezellen,
 Heelshuits ontsnapt zyn uit de nood,
 En reeds zyn in behouwen haven.
 Want indien dat myn beftevaar,
 (Die, eer hy dood was, en begraven,
 Ging voor een meester tovenaar)
 Zyn kunst, die nimmermeer kan liegen,
 My recht en zuiver heeft geleert,
 Zo let eens hoe die zwanen vliegen,
 Die gy van verre contempleert.

In contempler (zei hy) geen zwanen.
 Wat (vroeg zei) contempler je dan?
 Ik zie (zei 't Heerschoop der Trojaanen)
 Die vogels gints voor ganzen an.
 Voor ganzen (zei zy) 'k loof je zot zyt.
 Ja ganzen riep hy wederom.

Vrou Venus, om dees groote botheid,
 Die keerde zich van schaamten om,
 En zei: 't mag zyn, dat jy Trojaanen
 Dat tuig tot jouwent ganzen heet,
 Maar hier tot onzent zyn het zwanen,
 Zo ik altyd niet beter weet.

Doch 't zy dan wat ze wezen mogen,
 Gy ziet altyd wel, met wat vaart
 Dat zy zich in de lucht verhogen,
 En dan weêr dalen heel op aard.
 Gy ziet wel datze dapper bly zyn,
 Om dat zy d'arend zyn ontsnapt,
 En dat ze van zyn klauwen vry zyn,
 Waar meê hy naer haar heeft gehapt.
 Zo zyn uw makkers van gelyken,
 Die ik u zweer, dat nu alree,
 Vol vreugd voor 't land hun zeilen stryken,
 Of reeds al leggen op de ree.

Gy daarom, keer vry naer dat pad toe,
 Dat gy daar ginder voor u ziet;
 En draaf, op een gallop, naer stad toe,
 En kreun u met je schepen niet.

Dit zeggende, koos, zonder groeten,
 Hy 't hazepad; maar zeker licht,
 Dat haar van 't hoofd scheen, tot de voeten,
 Trof onze maat zo in 't gezicht,
 Dat, en door 't zwieren van haar rokken,
 En door een zekre zoete geur,
 Die in zyn neus vloog uit haar lokken,
 Hy stond te gapen als een scheur,
 En bleef, gelyk een zot, staan kyken;
 Doch wyl zy door haar fiere tret

Hem een Godin begon te lyken,
 En dat hy haar, daar door, te met
 Begon voor zyn mama te keunen,
 Zo deed hy haar op een gallop
 Dees klacht kort op de hieën rennen,
 En stiet dees woorden uit zyn krop:

Ach! (riep hy, toenze weg geing peuren)
 Ach! waarom, myn mamaatje lief,
 Speel jy my altyd zulke geuren,
 Dat gy my als een schelm, of dief
 Niet toelaat u te mogen spreken
 Maar altyd in een valsche schyn,
 U zelve, als voor my gaat verstekten,
 En nooit aan my bekend wilt zyn?
 Ach, zal ik u dan van myn leven
 Niet eens omhelzen als u zoon?
 Zal ik dan nooit een kusje geven,
 Op uwe roosgeverfde koon?

Dus trok hy op haar uit te varen;
 Maar wyl zyn klag geen werking had,
 Zo moest hy wel van zelfs bedaren,
 En volgen voort zyn weg naar stad.

Doch Venus, wyl zy zyn aan 't trekken,
 Die gaat hen om de zekerheid,
 Met zeker soort van nevel dekken
 Die, schoon ty door haar dikkigheyd
 Hen voort 't gezicht van elk bevryde,
 (Gelyk een zak, noodzakelyk,
 Om alle schelmery t' ontmyden,
 Die zeer gemeen was in dat ryk)
 Nochtans van hun liën kant zo klaar was,
 Dat zy een ieder konnen zien:
 Om zo, indien 'er wat gevaar was,
 Onzichtbaar wech te kunnen vliën.

Zy zelve, gaat naar Paphos varen,
 En ziet haar schoone Tempel weer,
 Daar daaglyks honderd ryke Altaren,
 Met Amber smoken tot haar eer.

En daar zy, op haar Throon gezeten,
 Verzelschapt met haar zoon Kupied,
 De min met lepels geeft te eten,
 Aan ieder die de mond slechts bied.

Doch ondertusschen, onze kwanten
 Die stapten vrolyk steewaard aan,
 Gelyk een koppel lanterfantent,
 Die om een avontuurtje gaan;
 En raken eindlyk aan het klimmen,
 Op zekre berg, die heel om laag
 De menschen lyken deed als schimmen;
 En die, byzonderlyk by daag,
 't Gezicht tot in de stad deed ryken,
 Die in het naaste dat geboud,
 Van boven toeliet te bekyken,
 Al watze in zich beslooten houd.

Hier maakten onze twee passanten
 Een weinig halte, wyl hun oog
 Rondzom de stad, aan alle kanten,
 Langs vest, langs mart, en straten vloog.
 De Vorst, in d'omtrek te beschouwen,
 Staat gansch verwonderd, en verbaast,
 Om zo veel heerlyke gebouwen,
 En zo veel poorten, net geplaatst,
 Hoe dat de Tyriers krioelen,
 En bezig langs de straten vliên,
 Hoe dat zy draven, werken, woelen,
 Dat scheen een lust hem om te zien.

Hier zit een deel een muur te maken,
 Gints ziet me'er in 't verschieet een deel,
 Die tichels leggen op de daken,
 En bouwen Vesting en Kasteel.
 Daar ziet men groote steenen rollen,
 Hier heit men masten in de grond,
 Gints rukt men dapper aan katrollen,
 Hier maakt men een vierkant, daar een rond,
 Hier hakt men, en daar ginder slaat men,
 Hier maakt men, en daar breekt men of,

Hier komt men, en daar ginder gaat men,
 Hier sticht men 't Raadhuis, daar het Hof,
 Hier kiest men wyze Magistraten,
 Tot onderhouding van het recht,
 Hier ziet men burgers, daar zoldaten,
 Hier kyft men, wyl men ginder vecht,
 Hier maakt me een schuur, daar gints een pakhuis,
 Hier bout me een kaatsbaan, daar een kroeg,
 Hier maakt me een keuken, daar een kakhuis,
 Hier werkt men laat, daar werkt men vroeg
 Hier spitmen, en daar ginder graaft men,
 Hier drinkt men bier, daar zuipt men hui,
 Hier zit men stil, daar ginder draaft men,
 Hier doet men wat, daar niet een brui,
 Hier zingt, daar loft men als een kater,
 Hier sticht me een Schouburg, daar een Kerk,
 Hier maakt me een preekstoel, daar 't theater;
 In 't end een ieder doet zyn werk.

Pas even eens gelyk de byen,
 Die, schoon zy in haar beezigheid
 Geen kykers by haar korven lyen,
 Nochtans, na dat een ieder zeid,
 En koddig zoort is van een natie,
 Zo in haar honig uit te broën,
 Als in haar Konings conservatie,
 En in den oorlog aan te doen
 Aan dat verdoemde tuig van hommels,
 Die zy, in spyt van al 't gevaar,
 Zomtyds gelyk, als jonge drommels,
 Te schendig zitten in het hair;
 En levren veldslag en batailje,
 Om met haar gansche regiment
 Dat diefachtig, en lui canailje
 Te weeren uit haar logiment;
 't Geen zy met iever, nacht, en dagen,
 Vol moeiten hebben opgeboud,
 Daar door haar afgang in te dragen,
 In plaats van kalk, en steen, en hout.

Zo dat my dunkt dat deze natie,
 Zo arbeidzaam, en nimmer lui,
 Al maakt een zoete comparatie,
 Met dees Kartaagze timmerlui.

Ook meen ik, dat méê van gelyken,
 Eneas die gedachten had,
 Toen hy hun werk stond aan te kyken,
 Mids hy dus uitvoer om de stad:

Ach! riep hy, wat 's uw luk te pryzen,
 O burgers! die op uw gemak
 Uw stad tot in de lucht doet ryzen,
 En vredig huisvest onder 't dak:
 En die niet hoëfd door wind, en regen,
 Te doen zo meenig droeve stap,
 Gelyk als wy, die langs de wegen
 Schier gaan, als op de lazrusklap.
 Die in zyn mymery gesproken,
 Zo daalt hy met zyn maat om leeg,
 Te zaam als in de wolk bedoken,
 Zo dat hen niemand onderweeg,
 (O wondre zaak) gewaar kon worden,
 Want schoon dat menigmaal het volk
 Iets voelde, dat verby hen snorde,
 Zo docht men slechts, het was een wolk,
 Of hoos, of ietwes diergelyken,
 En sloeg daar voort geen achtig op;
 Het geen de Vorst verbaast deed kyken,
 Om dat, wanneer hy voor een trop
 Met volk, dat hen op straat ontmoete,
 Vaak heel beleefd zyn hoed af nam,
 Hy niet zag, dat m' hem weder groete,
 Waar door, zo dra als hy vernam,
 Dat hem zyn moeder in vizibel
 (Dat is onzichtbaar) had gemaakt,
 Hy vaak met vuisten, heel sensibel
 (Dat is gevoelyk) heeft geraakt,
 Op meenig, Karthagesche koonen:
 Die in passiant, en om de klucht,

Hy met zyn knokkels eens wou toonen,
 Dat hy wat meerder was dan lucht.
 Het welk'er meenig fel deed vloeken,
 Om dat hy niet een mensch en zag,
 Op wien hy kon revengie zoeken,
 Van dees onzichtbre kinbakslag.
 Eneas, die in deze geuren
 Een zonderling plaiziertje nam,
 Deed aan Achaat zyn milt schier scheuren,
 En lachen zich schier mank, en lam.
 Doch eindlyk, na zy wel ter degen
 Hun vreugd hier hadden van gehad,
 En wel gelachen onderwegen,
 Zo raakten zy wel haast in stad.

Waar dat een bos, met dichte takken,
 Een zekre schoone kerk bedekt,
 Om dat daar juist een kinnebakken,
 Dat wel voor dezen had verstrekt
 Tot maaltuig, zo van hoi, als haver,
 (Want datje 'et weet, 't was van een paard.
 Dat zeker delvenaar, of graver,
 Daar opgedolven had uit d'aard.
 't Welk naer vrou Junoos Profetyen,
 Een teken was, aan groot, en klyn,
 Dat dit noch eens in oude tyen
 Een kloek en strydbaar volk zou zyn.
 Des had vrou Dido daar doen bouwen
 Een Kerk, tot haar gedachtenis,
 Die men toen ryker placht te houwen,
 Dan onze nieuwe Kerk hier is.

Men klom daar in, langs kopre trappen,
 Zo lang, zo dik, zo breed, zo zwaar,
 Dat, om van d'eene, op d'aâr te slappen,
 Men zomtyds was in groot gevaar
 Van zich de liezen op te scheuren,
 Voornaamlyk, kortgebeende lui.

De grendels vorders van de deuren,
 Die boven zelfs in d'eerste pui

Al kraffend wierden ingefchoven,
 Die waren zo maffief, en dik,
 Dat 'er veel lui zyn, die geloven,
 Dat zy, naar gifling, op een prik,
 Die yzre fpil heeft wel geleken,
 Die in den Haag, op 't binnenhof,
 Vaak als wat wonders word bekeken,
 Van meenig dikgekopte Mof.
 Hier was het, dat de goeje Eneas
 Zyn hert vry wat geruffter vond,
 Dan toen hy in de froom op zee was:
 Want hier was 't dat terwyl hy ftond,
 Schier als met oog en mond wyd open,
 Te gapen, op het een, en 't aâr,
 Hy eerft begon te durven hoopen
 Het end te zien van zyn gevaar.
 Onder veel andre fraaijgheden,
 Die hy gewaar wierd in 't begin,
 Zag hy (wyl hy zich ging vertreden)
 Al wachtende de Koningin,
 Den ganschcn ondergang van Trojen,
 Met al dat voor en naderhand,
 Gebeurt is, in het uitterojen,
 Net af gefchilderd op de wand.

Hier zag hy hoe dat de Trojanen,
 De Grieken zaten achter 't gat;
 Daar, hoe de Grieken de Dardanen
 Ter vluchs weêr nemen naer de ftad.
 Hier zag hy Atreus dappre zoonen,
 Daar vader Priam, gints Achil,
 Die met zyn opgeblaze koonen
 Het al regeerde naer zyn wil:
 En vaak den baas zo fcheudig fpeelde,
 Dat het dien goejen ouden man
 Heer Agamemnon, zo verveelde,
 Dat hy hem fchier deed in den ban.

Op dit gezicht, leek 't dat de tranen
 Van onze Vorft, met twee, en twee,

(Als 't bier uit half gesloote kranen)

Uit droetheid, en uit hartenwee,
 Begonnen voor den dag te komen,
 Waut met de neusdoek uit zyn zak,
 Waar meê ik loof dat hy die stroomen
 Al hikkende, de loop wat brak,
 Troock hy Achaat dus aan te spreken:

O landman! (zeid hy) in wat hol
 Des waerelds kunnen wy ons verstekken,
 Dat nu alreeds niet boorde vol
 Zal zyn van onze droeve ellenden?
 Zie hier ik bid u, in dit stuk
 Waar dat gy slechts uw oog komt wenden
 De trekken van ons ongeluk.
 Hoe droes is dat toch by gekomen?
 Dat men in Lybien alree,
 Ons wedervaren heeft vernomen,
 Daar wy zo datelyk uit de zee,
 Hier eerst te landewaard komen stappen?
 Heeft dan de faam niet een secreet,
 Of moet zy het datelyk over klappen?
 En maken dat het ieder weet?

Zie daar Heer Priam by myn zolen!

Ik kan hem aan zyn bonte rok,
 Die hem gezonden wierd uit Polen?
 En aan zyn lange flinker lok.

Zie, hoe hy in de rou geschilderd,
 Zyn Hectors droeve dood beweend.

Dit volk is zo zeer niet verwilderd,
 Na 'k zie, gelyk ik had gemeend,
 O neen, eens anders ongelukken,
 Die ik zie, gaan hen noch aan 't hart;
 Want dees Historie uit te drukken,
 Is deel te nemen aan ons smart.

Het zyn geen Turken, noch geen Heidens,
 Noch menschevreeters, naar ik merk;
 Die schildery, vol medelydens,

Geplaatst in 't midden van hun Kerk,

Doet my recht aars van hen gelooven:
 Mids ik daar uit besluit, dat zy
 De eer niet aan de deugd ontrooven,
 Maar die noch houden in waardy.
 Wel aan dan, laat ons hier niet vrezen,
 Want heeft men hier de vroomheyd lief,
 Zo zullen wy 'er welkom wezen,
 En niet gelyk als schelm of dief,
 Gevangen worden of verstootten:
 En zo de deugd hen 't herte raakt,
 God lof wy zyn uit hout gesprootten,
 Daar men zulk slag van volk uit maakt.
 En zeker 't komt ons wel ter stade,
 Dat men alhier, zo wyd, en breed,
 Onz' brave en loffelyke daden
 Alree zo fiks te melden weet!
 Want dat zal, als wy ons ontdekken,
 En eens doen blyken wie wy zyn,
 Ons wislyk tot groot voordeel strekken.
 Daarom couragie, broeder myn,
 En alles zal ons wel gedyen.

Dit zeggende, viel hy weêrom
 Al krytende, op zyn schilderyen,
 Waar dat een zaamgepakte drom
 Van brave Troijsche jongelingen,
 Aan d'een zy, den stouten Griek
 In 't vlakke veld besfryden gingen,
 Met lans, met zabel, en met piek.
 Hier zag hy, hoe de Grieken vloden,
 Wyl hy aan d'andre kant vernam,
 Hoe dat Achil in 't menschenmoorden,
 Een zonderling plaiziertje nam,
 En hoe dat hy door vleesch en schonken,
 Gelyk een jonge Nikker sloeg,
 En hoe (waar slegs zyn pluimen blonken)
 Hy de Trojaan naer huis toe joeg.

Dicht hiet ontrent ziet hy de tenten,
 Sneewit en noch spikspelder nuu,

Van Rhezus, die juist in de lenten
 Zyn leven met een valsche duu,
 (Wyl dat hy vredig lag te ronken)
 Van Diomed werd neêr gemaft,
 Om dat hy daags te voren dronken,
 Niet wel op schildwacht had gepaft.
 Zo dat hy al zyn equipagie,
 't Geen hy zo varsch had meê gebracht,
 En al de rest van zyn bagagie
 Met het lyf verloor in eenen nacht,
 Want meenig tel en menig draver,
 En meenig ander kostelyk paard,
 Die licht noch gras, noch hoi, noch haver,
 Gewossen op den Troisohen aard,
 Geproeft en hadden, noch haar tanden
 Gespoeld in Nanthus zuivere vloed,
 Die vielen Diomed in handen,
 Met al haar meesters gelt, en goed.
 Aan d' andere kant, ziet hy den wagen
 Van Troilus, die met Achil
 Zich zelven in duël dorst wagen,
 Waar door hy 't loot kreeg in zyn bil:
 Want met een effchenlans doorsteken,
 Hing hy voor dood den wagen of,
 In prykel van den hals te breken:
 Want wyl zyn kop byna tot stof
 Gemaald wierd door langs d'aard te slepen,
 En dat hy 't toom van zyn karos
 Zo dicht had in zyn vuist gegrepen,
 Dat zelf de dood het nalyks los
 Kon krygen, uit zyn koude vingeren,
 Zo hing zyn been in 't eene wiel,
 't Geen eindlyk, door dat stuk te slingeren,
 Een uitgang maakte voor zyn ziel.
 Hier by zag hy de Troisohen vrouwen,
 Met losse tuiten al te maal,
 (Behalve zes of zeven ouwe,
 Die meest al waren, grys, en kaal)

En met haar troontjes niet bewonden,
 Gaan stappen naer vrou Pallas kerk;
 Waar door 't beweenen van haar zonden,
 En met wel hart en styf en sterk,
 Te kloppen, op haar magre mammen;
 Zy dees verstoorde krygs Godin
 Om heul, en bystand imeken kwammen,
 Om haar te hebben tot vrindin.
 Maar, noch haar tranen, noch gebeden,
 Noch zelf een ryken offerhand,
 Die zy hier toe aan haar besteeden,
 ('t Welk was een heele luiermant
 Vol van makrons, en konfituuren)
 Wierd niet de minste gunst ontfaan;
 Mids zy haar nautyks wou begluuren,
 Maar keek haar met de schouwers aan.

Hier na komt noch zyn oog te vallen
 Op een verschiet, waar in Achil
 Den dooden Hector om de wallen
 Van Troje sleept, waar voor hy wil
 (Gelyk men hem ook moest betalen)
 Tot lossing hebben zo veel goud,
 Als 't rift in zwaarten op kon halen.

De Held, terwyl hy dit beschoud,
 En dat hy Priam met zyn handen
 Zich zelf zag zitten in het hair,
 Beet schier uit boosheid op zyn tanden,
 En zwoer zo hy dien moordenaar
 Toen eens aan 't gat had mogen tyen,
 Dat hy hem, als een aardstiran,
 Het endje wel had af gaan snyen,
 Dat hem gemaakt had tot een man.

Doch wyl hy dit vast staat te zweeren,
 Zo word hy juist zyn zelf gewaar,
 Omzingeld van veel Griekse Heeren;
 Waar onder, schoon hy in gevaar
 Was, van het hagjen in te schieten,
 Hy 't zo braaf op een hakken steld,

Dat in het Griekse bloedvergieten,
Hy wel mocht roepen haagneveld.

Ook ziet hy d'Oosterfche Armade,
En 't fchild van Memmon in 't verfchiet;
Die vry wat van de zon gebraden,
Zo zwart gelyk een duivel ziet.

Ook ziet hy 't heir der Amazonen,
Geldid van vrou Penthazile,
Die aan het manvolk eens kwam toonen,
Hoe dat men vecht met hou, en snee.
De broek, die zy in plaats van rokken,
't Pantzier, 't geen zy voor borftlap had,
Of voor een ryglyf aangetrokken,
Dat ftond haar zo gallant, en glad,
Dat geen van die zy heeft verflagen,
Of die zy heeft gemaakt van kant,
Ooit heeft van onrecht kunnen klagen,
Zo zoet was 't fterven van haar hand.

Dit vroumenfch was heel kloek ter wapen
En ftreed heel dapper, ftout en koen,
Pas of, gelyk in 't by te flapen,
Geen fpeer, of lans, haar zeer kon doen.

Terwyl Eneas opgetogen
Om deze fchilderyen ftond,
Waar in hy, met bekretene oogen,
Zyn heele Troifche historie vond,
Zo komt hem een gerucht ter ooren,
Dat nu al vloog den Tempel in:
Hy kykt van achtere en van vooren,
En ziet in 't end de Koningin
(Gevolgt van een heel groote ftatie)
Alreeds al in de tempeldeur:
Hy ziet, en maakt een comparatie
Die ik heel net, en aardig keur.

Want even eens gelyk Diane,
Zo docht hem dat vrou Dido was,
Wanneerze in 't bofch, en dichte lane,
Of langs de ftand van Eurotas.

Met al haar stoet ter jacht gaan ryen;
 Verzien met koker, pyl, en boog,
 Gevolgt van Nimf, en maagderyen,
 Waar onder zy wel twe span hoog,
 Met hals, en ſchouwers uit komt ſteken.
 't Gebas der honden, en 't getoet
 Der hoorens, 't rechte jagers teken,
 't Geen bosch, en berg weërgalmen doet,
 Verspryd zich vast met heldre toonen,
 En maakt de gansche jagt vol vreugd,
 Waarom haar moeder, vrou Latone,
 Zich zelf in 't heimlyk zo verheugd,
 Dat zy, haar dochters deugd ter eeren,
 Met al de waereld daar van praat,
 En geen discours kan intameren,
 Dat op haar dochter niet en slaat.

Zodanig docht hem Dido mede,
 Toen hy haar eerstmaal kwam te zien,
 En zy de Tempel in kwam treden,
 Verzeld met jonge Edeliën,
 En Juffers, ieder om het beste,
 En op 't galanste opgeschikt,
 En zo wel d'eerste als tot de leste,
 Op 't netst gepaereld, en gestrikt,
 Waar onder zy, met heel geslonker,
 Zo uitstak als de zonneshyn,
 Want by haar schein de rest maar donker,
 En zonder glans, en licht te zyn.
 't Muzyk van Cyters, en Cymbalen,
 't Geklank van trommels en van fluit
 Dat maakten zulken muzicalen,
 En zulk een vrolyken geluit,
 Dat zo de Vorst door deze dingen
 Schier niet als roerloos was gemaakt,
 Hy wisselyk al lang aan 't springen,
 En aan het danssen was geraakt.
 Maar wyl hy met dees muzikanten
 De Koningin vast nadren zag,

In 't midden van haar lyftrawanten,
 Met zulk een goddelyk gezag,
 Zo dorst hy hand noch voeten roeren,
 Maar bleef op deze schoone vrou
 Van achter een pilaar staen loeren,
 En dacht wat zy daar maken zou.
 Maar Goôn, met wat een alteratie
 Wierd hy getroffen door zyn oog?
 Wat kreeg hy menigen tentatie,
 Die hem door hart, en nieren vloog,
 Toen hy haar, op haar troon gezeten,
 Met zulk een groote Majesteit,
 Het recht aan ieder uit zag meren,
 Naer redenen van billikheid!
 Want hier was 't dat zy alle twiſten,
 In 't politiek, en 't crimineel,
 Zelf in perzoon, op 't vaardigst ſliſten,
 Want geen injurie, noch krakeel,
 Noch geen proces, hoe zwaar, of wichtig,
 Of zelve gafz'er vonnis van.

Derhalven deed zy, heel voorzigtig,
 Alle Advocaten in den ban,
 Vermids dat anderzins een natie
 Van twiſt en van verwarring is;
 Want hun relief, en proteſtatie,
 Loopt dikwils 't ſpoor te byſter mis.
 Des had zy, om dat kwaad te weeren,
 Dat volk met klokslag uitgeluit,
 En dat rampzandig appelleeren,
 Waar mee men vaak 't proces verbruit,
 Vond hier ten Hoof geen approbatie:
 Maar, na eens vonnis was gegaan,
 En na een ſimpele condemnatie,
 Was daadlyk 't heel proces gedaan.
 En die het kreeg tot zynen laſte,
 Die gaf men fluks een voet in 't gat,
 Of zo hy zich wat grof vertaſte,
 Men hing, of lei hem op een rad.

Dus

Dus gingen hier ten Hoof, de zaken:
 Waar Dido voorts geen minder vlyt,
 Om haast haar stad volboud te maken,
 Betoonde tot den arbeid.

De woekenaars, en alchimisten,
 De tuiffchers, en de dobbelaars,
 Die tyd en geld, en al verkwiſten
 Leegloopers, hoeren, koppelaars,
 En al die luie liedjeszangers,
 En vorder al dat vuil gelpuis,
 Die liet zy, door de luifevangers,
 Straks zetten in een werkhuis,
 Om ſteen, of balken houts te zagen,
 Of deed hen zetten aan de krui;
 Of liet hen kalk, en ſteen aandragen,
 En maakte hen tot opperlui.

Zo wierd het recht aan alle kanten
 Gehanthaafd van dees Koningin?

Die dees luie lanterfantien
 Zich noch deed ſtrekken tot gewin.
 Eneas ſprong door deſe dingen,
 Schier door verbaaſtheid, uit zyn huilt,
 En borſt, als vol verwonderinge
 In 't end met deſe woorden uit:

O Godn! wat is een land behouwen,
 Door zulk een wyze Koningin;
 Sy ſchud de wetten uit haar mouwen,
 Al had z'er 't Corpus Juris in
 Achaat, om hier iets by te hangen,
 Die zei hem in het oor heel ſtil:
 Zy is voor een gat niet gevangen,
 Zy mag daar zitten daar zy wil.
 Maar juist zo als zy hier van ſpreken,
 Zo hooren zy een groot krioel,
 Waar op, zo dra zy derwaards keken,
 Zy midden in een groot gewoel,
 (Dat vaſt al in de kerk kwam dringen)
 En vyf ſes karels ſagen, die

Geboeiend, als ter Vierfchaar gingen;
 En die stracks op hun eene knie,
 Zich voor de Koningin begaven,
 Met zonderlinge ootmoedigheid.
 Achates met myn Heer den braven
 Eneas, naar een korten tyd
 Het oog op dees Meffieurs te wenden,
 Die stonden verfteld,
 Toen zy hen voor hun makkers kenden,
 Waar op de goeje Troifche held
 Verzuchte, tot verfcheide malen,
 En riep met verbaafde trant:
 't Is de duivel moet my halen,
 Segest, Anteiis, en Cloant.
 O Hemel! door wat voor mirakel,
 Hebt gy hen uit den viffen balg
 Verloft, om door dit droef fpectakel
 En licht te fleepen naer de galg
 Dit zeggende, hy door 't tipje
 Van zich te voegen aan hun zy,
 Indien Achaat hem niet op 't flipje
 Had vast gehouden van zyn py.
 Wat droes (riep hy) zal dit beduien;
 Wy zyn 'er by myn keel om kout,
 En je zult al het werk verbruien,
 Indien gy u niet ftill en houdt.

Hier door liet zich de Vorft beprate,
 En bleef zich houden op zyn plaats,
 En in zyn wolk, om door de gaten
 Te zien, hoe dat het met de maats,
 En met hun fchepen was gelegen,
 En waarom dat men dees gevat,
 En by de lurven had gekreegen,
 En hoe zy kwamen in de ftad:
 Daar hy hen in d' onstuime baren
 Al lang verzopen dacht te zyn.
 Om dit zich dan te doen verklaren,
 Hield hy zich, tuffchen hoop, en zyn

Noch fyntjes in zyn wolk beslooten,
 En hoord' hoe dat Ilionê,
 Met bei zyn t'zaam gebonde pooten,
 Aan Dido dees harange deê.

Wyl dat, ô Koningin! myn handen,
 Gelyk gy ziet, geboeiend zyn,
 En dat ik klapper met myn tanden,
 Alleen uit enkle vrees, en pyn,
 Zo zal ik licht zo wel niet spreken,
 Als aars misfchien wel zou geschien;
 Waar door, zo ik'er in blyf steken,
 Gy 't heele werk confuis zult zien:
 Des bid ik, wil doch kommandeeren,
 Dat men dees' marling, die my prangt,
 Komt van myn handen dechargeeren,
 En eens een teug te drinken langt:
 En dan zal ik u gaan verhalen,
 Eens d'alderdroevigste Roman,
 Die men in een van 's waerelds talen
 Ooit van zyn leven lezen kan.

Hier meê zo floot de borst zyn kaken,
 Want Dido wenkte met haar staf,
 Dat men de fynman los zou maken,
 En dat men hem te drinken gaf.

Gelyk geschiede, want zyn handen
 Die raakte los; waar meê hy strak
 Een minglen Luiksbier, door zyn tanden,
 Naer 't centrum van zyn penshuis stak.
 Waar door, zo dra zyn alteratie
 Wat deurgespoeld was met het nat,
 Hy, met een groote exclamatie,
 Aldus zyn reden heeft hervat:
 O overschoone Koninginne!
 Aan wien dat God Jupyn vergund
 De wreedste volkren te verwinnen,
 En dat gy steden bouwen kund,
 Voor u, en voor uw Afrikanen,
 Die gy beheerscht in volle vree

Wy arme, ellendige Trojanen,
 Die door de wreedheid van de zee
 Hier zyn geworpen op uw kusten,
 Waar dat wy, zonder arg, of liil,
 Ons zelf slechts dachten wat te rusten,
 (Hoewel dat ons zulks is gemist,
 Nadien Messieurs uw onderzaten
 Ons hebben by de kop gevat,
 En pas als Heidens, of Krabaten
 Geboeid, gesleept naer deze stad)
 Wy komen u Genade smeken,
 En bidden, dat ge uw volk verbied,
 Dat zy hun handen toch niet steken
 Aan onze schepen, en die niet
 Gaan maken tot een karbonnade,
 Door die te steken in de brand;
 Want zulks was wis voor u Genade
 Voor eeuwig al te groote schand.

Let eer, ik bid, op onze zaken,
 En zie, wat onrecht men ons doet,
 Van ons by u verdacht te maken,
 Als rovers van een aar mans goet:
 Wy zyn'er niet van afgekomen,
 Om zulke guitery te doen,
 O neen, wy zyn meê van de vromen,
 En meê gesproten uit de goên.
 Wy zoeken 't land niet af te loopen;
 Wy komen niet, om met geweld,
 Uw volk te plunderen, en te stroopen,
 Of om te rooven langs het veld;
 Wy komen hier niet, om uw boeren
 Te spoliëren van hun vee,
 Noch om uw Huisgoôn weg te voeren,
 Want zie, wy brengen d'onze meê.

Indien wy zulke schelmen waen,
 'k Beken, men deed maar wel, en recht,
 Straks galgewaard met ons te varen,
 Al keeken wy noch eens zo slecht.

Maar

Maar, ach! wat zouden wy beginnen;
 Wy arme duivels als wy zyn
 Om zulke stukken te verziinnen,
 Is ons de moed voorwaar te klein.
 De Grieken, och! die helse Grieken,
 Daar Troje door leid neêrgestort,
 Die, lykt het, hebben ons de wicken
 Tot aan het lyf toe afgekort.
 Wy hebben langer geen couragie;
 O neen, wy kwamen maar alleen,
 U bidden, datje ons vry passagie
 Wou gunnen door uw landen heên
 Daar leid een zeker vruchtbaar landje,
 In 't Grieks Hespiri gedoopt,
 Waar dat men meeuig diamantje
 Om zes, of zeve stuivers koopt.
 Want 't heeft in rykdom geen gelyken;
 Het veld dat bloeid daar tweemaal's jaars,
 Het koren groeid daar langs de dyken,
 Men vangt daar puik van blanke baars,
 En pos, en braassem, snoek, en korper,
 En alle soort van goeje vis;
 En naulyks vindj'er boer, of dorper,
 Dat nier een goed foldaat en is.
 In 't end, ons dunkt, voor ons Trojanen,
 Dat het ons heel wel lyken zou:
 De dappere Enotrianen
 Bewoonden 't wel eertyds; doch nou
 Huisvest daar weêr een nieu canaalje,
 Dat naer zyn baas, of dominus,
 Dat land nu heeft genoemt Itaalje,
 Want zie, die heete Italus.
 Daar was, om uw recht uit te spreken,
 Dat wy het hadden op gemunt;
 Daar dachten wy naer toe te sleken,
 Indien ons 't noodlot had vergunt:
 Maar 't lykt wel, dat die buienmaker,
 Den bulderenden Orion,

Die storm, en wind, en bliktëm maker,
 Zulks in zyn kop niet veelen kon;
 Want met zyn opgespeerde longen,
 Heeft hy ons arme Troifche vloot
 Met zulk een felle wind befprongen,
 Dat d' alderfneedigfte piloot
 Terftond de heele moed liet flippen,
 Waar door van ons het meefte deel
 Is ftuk gefmakt, op rots, en klippen,
 Of in den onverzaadbren keel
 Geflokt, van d' ongeftuime baren,
 Wy raakten met een klein getal,
 Die noch de Hemel wou bewaren,
 In 't end alleen noch aan uw wal;
 En dachten dat wy daar noch vrenden
 Of goeje, en eerlyke lui
 By heele bosjes zouden vinden,
 Maar 't fchynt wel, dat ons al den brui,
 Was dat wy doen, moet tegen loopen:
 Want, wat fatfoen van doen is dat,
 Dat al uw volk ons ftraks, met hoopen,
 Met ftok, en fteen, zit achter 't gat?
 Dat men ons daadlyk aan komt randen,
 En flaat, en vat ons by de kop?
 En keveld ons aan hals en handen,
 En bruid ons als de duivel Job?
 Wat helſche ja verdoemde natie
 Of op dees kuften habiteerd,
 Daar men met zulken kwaajen gratic,
 Den armen vreemdeling tracteerd?
 Men ziet niet, dat wy onze zoolen
 Pas even zetten aan het ſtrand,
 Om by een vuur van doove koolen,
 Om wat te droogen, op het land,
 En om onze ydle voeder vaten
 Weêr op te vullen uit den ſtroom,
 Of daadlyk komt een troep ſoldaten,
 Die, in de plaats van wellekoom,

Of ietwes diergelyks te zeggen,
 Ons deerlyk vallen op den bast,
 En meeten ons de magre reggen,
 Met kneppelslagen by de taff;
 En dreigen onze ontmande fchepen
 Ter vluchts te fteken in de brand,
 Terwyl zy ons naar ftad toe fleepen,
 Geboeid aan armen, en aan hand.

Is dit aan vreemde gaffvry wezen?
 Is dit te troosten iemands pyn?
 Is dit de groote Goden vrezē?
 Het mocht de bare duivel zyn.
 Men hoorde, by myn keel, te denken,
 Hoe dat de Hemel 't kwaad doen ftraft,
 En hoe hy weder goed kan fchenken,
 Aan die de goeden hulp verfchaft.
 Wy zoeken niemands kwaad, of fchade;
 Wy doen geen mensch ter waereld leet;
 Wy zyn een volk daar u Genade
 Miffchien de deugd noch niet van weet.
 Want Heer Eneas, die vermaarde,
 Die dappere, en godvruchte held,
 Wiens deugd vast langs de gansche aarde
 Word met verwondering verteld,
 Dat is, verftaje, onze koning;
 Merkt hier, ik bid u, eens uit an,
 Of zulks dan niet tot verfchooning,
 En tot ons onfchuld ftrekken kan?
 Och! zo de Hemel hem gefpaard heeft,
 En hem noch uit het ingewand,
 Van rog, of kabbeljau, bewaard heeft,
 En hem noch hier eens brengt te land,
 Zo zweer ik, zal 't u niet berouwen,
 Dat gy ons red, uit ons verdriet,
 Mids hy 't al even eens zal houwen,
 Als of 't hem zelve was gefchied:
 Want zo gy, in ons wel t' onthalen,
 Miffchien wat kosten kwam te doen,

Die zal hy dubbeld weêr betalen,
 En tot een stuyver toe vergoên.
 Want om daar over te krakkeelen,
 Daar is hy gansch niet gelogeert,
 Mits het hem weinig lykt te scheelen,
 Hoe veel hy voor een vriend spendeerd.
 En vorders, om recht uit te spreken,
 Zo zyn we, ô Koninklyke Vrou,
 Noch zo van vrienden niet versteeken,
 Dat niemand ons hier redden zou.
 Wy hebben zeker in Sicielje
 Noch wel een man die met zyn geld.
 Wel zo veel macht heeft, dat, al hielje
 Ons ook zes jaaren, met geweld,
 Hy ons rantzoen wel zou betalen,
 Of zelfs, indienje koppig waard
 Ons wel met wapens weêr zou haalen;
 Wand ik weet, zyn vrienden zyn hem waard.
 Ook is Eneodo trots van wezen,
 Die uit het Trooische bloed geteeld,
 Van al de waereld is te vreezen,
 Wanneer men hem wat potzen speeld.
 Laar ons dan liever in uw landen,
 Wat minnerlyker zyn onthaald,
 Op dat hier na ons scha en schanden,
 Niet op uw eige kop en daald.
 Als onze schepen zyn deurwaterd,
 En alle ding is reddeloos,
 En alles diend wel gekaltaterd,
 Daar om zo gun, dat wy een poos
 Hier veilig in u havens blyven,
 Om ons te herstellen in postuur,
 En onder tuffchen zal men schryven
 (Of lichtelyk, per avontuur,
 De Vorst noch ergens was behouwen,
 Dat wy hier zyn te land geraakt:
 Waar door wy vastelyk vertrouwen.
 Als zulks zal zyn bekend gemaakt,

Dat wy by een wel zullen komen,
Om zo, met alle man, weêrom,
Gelyk wy hadden voorgenomen,
Te rukken naer ons Latium.

Of, zo de hoop, met onze traanen,
Geheel, en al slechts vruchtloos is,
En dat het heerschap der Trojaanen
In 't lyf zit van een wallevis,
En dat wy gansch geen tyding hooren,
Van hem, noch van myn heer zyn zoon,
Die, als zyn vaartje, s'cheen gebooren,
Om pal te zitten op den troon;
En dat daar meê dat sprookjen uit is,
Van 't langbeloofd Latynsche land,
En dat het heele werk verbruid is,
Dat eerst zo vast leek als een wand;
Zo wilt ons, ô Vorstin! vergunnen,
Dat we, als van een verlooren reis,
Weêr na Acesters keeren kunnen,
En hem weer vallen op zyn vleis;
Want die man, is een man met eeren,
Die in zyn nieuwe stad, en wal,
Ons steeds als vrienden zal tracteeren,
En altyd wel onthalen zal.

Dit was Ilionees harange,
Die vol van bange talmery,
Hy in het lange, als met tangen,
Vast had staan prangen uit zyn py;
En die van d'andere Trojaanen
Door 't knikken wierd geaprobeerd;
Hoewel ze een deel der Lybiaanen,
Al lang al had geimportuneerd.
Vrou Dido, zonder zulks te toonen,
Hoewel'er vry wat wierd gemord,
Stiet uit haar purperroode koonen
Dees zoete woorden in het kort:

Wilt, goeje lui! hier geenzins vreezen,
Voor eenig onheil, smaad, noch schand,

Gy zult hier alzo veilig weezen,
 Als in uw eige vaderland;
 Ik heb hier in myn nieuwe Staten
 Een deel maximes vast gesteld,
 Die my tot noch niet toe en laten,
 (Uit vrees van eenig vreemd geweld,
 Waar door men my licht kost bespringen)
 Dat enig schip hier op myn kust
 (Voornameelyk vol vreemdelingen)
 Beland, of in myn havens rust.
 Hier toe heb ik, in 't rond, de stranden
 Wel dicht met oorlogsvolk bezet,
 Op dat, zo men ons aan kwam randen,
 Men hen zulks door geweld belet.
 En hier door is het, dat gy lieden
 Terstond zyt by de kop gevat,
 En dat men u, op myn gebieden,
 Geboeid gevoerd heeft naer dees stad.
 Doch zo gy onderweeg wat slagen
 Ontfangen hebt, dat is my leed,
 Ja 'k wenschte zelve die te dragen,
 Indien het u wat voordeel deed.
 Daarom zo zullen voor de teisters,
 Die op uw schouders zyn geraakt,
 Een goed tal defensive pleisters
 In aller yl zyn toegemaakt;
 Een ieder, om u te verfrissen,
 Zal ik een kop met warremoes,
 Van goede kruiden op doen diffen,
 Verzelfchapt met een goede kroes,
 Van zekre Vinum Medicatum,
 Of zeer Restaurative wyn;
 Die u vry meer dan Oxycratum,
 Of ander tuig, zal dienttig zyn.
 Voords zal ik geenzins my beklagen,
 Van al de kosten die ik doe,
 Indien ik uw ontfange slagen
 Slechs door myn traktement vergoe.

Ik voel my zelf daar toe verschuldigd,
 Want wie kent Heer Eneas niet?
 Wiens lof de faam vermenigvuldigd,
 En door de gansche waereld vlied.
 Wie weet van het vermaarde Trojen,
 Wie weet van d'oorlog, en de brand,
 Waar door 't de Griek kwam uit te rojen,
 Hier niet te spreken in ons land?
 Wy Punischen zyn, by myn schoolen,
 Zo dom, noch onverstandig niet,
 Dat ons iets blyven zou verhoelen,
 Van al 't geen hier op aard geschied:
 O neen, al wat'er mag gebeuren,
 Al was het heel aan 's waerelds end,
 Van allerleie zoort van geuren,
 Dat is ons in der yl bekend.
 Wy hebben weeklyks twee couranten,
 Waar door wy heel correkt verstaan,
 Door tydingen van alle kanten,
 Wat hier ter waereld om mag gaan:
 Derhalven, wyl uw ongelukken,
 Als meê, die van myn Heer en Vorst,
 (Die my al vry aan 't harte drukken,
 En meely stookten in myn borst)
 My lang ter ooren zyn gekomen,
 Zo zyt verzekerd, by myn hand,
 (Het zy, dat gy hebt voorgenomen,
 Te trekken naer 't Latynsche land,
 En naer Saturnus welige akkers,
 Of naer Acestes, uwen vriend)
 Dat gy van my, met al uw makkers
 Met raad, en daad, zult zyn gediend.
 Veel geld kan ik u niet vereeren,
 Maar 't geen ik hier heb in myn tas,
 Daar moogt gy vry van disponeeren,
 Als of het heel uw eige was.

Doch, zo 't u hier belieft te blyven,
 Logys, en al is u vergund:

En ondertuffchen kund gy fchryven,
 Of gy uw maats weër vinden kund.
 Voorts, zal ik tuffchen uw Trojaanen,
 Zo gy hier toe genegen zyt,
 En tuffchen al myn Tyriaanen,
 Nooit maaken eeuig onderfchyt:
 Elk zal my even welkom weezen,
 Haal des uw fchepen vry op ftrand,
 En wil voor fcha, noch onheil vreezen,
 Maar huisveft vredig in myn land.

En och! of ook met een uw Koning
 Slechs hier aan land gedreeven waar!
 Ik zweer dat ik tot een belooning,
 (Indien hy flechs uit 't zeegevaar
 Verloft was) aan de God der baaren
 Zou doen zo ryken offerhand,
 Dat hy daar beter van zou vaaren,
 Dan of hy in zyn ingewaand
 Een fchip, vyf, zes, had in gaan flikken.

Derhalven zal ik zo terftond
 Een deel foldaaten af gaan fchikken,
 Langs al myn kufften in het rond,
 Om alle hoolen te doorzoeken,
 Zo wel in ftad, als wildernis,
 Om zo te zien, in wat voor hoeken
 Dat toch uw Vorft vervloogen is.

Met deze minnelyke woorden,
 Was 't dat vrou Dido hen outfing;
 Waar door een ieder, die ze hoorden,
 Byna van vreugd aan 't danffen ging;
 Zo kroop de blydfchap door hun kooten.

En God weet, of die twee Meffieurs,
 In die uitheemsche wolk beflooten,
 Niet wel om drie vaan, uit hun beurs,
 Daar wenschten uit te mogen breken:
 Weshalven dat myn Heer Achaat
 De Vorft dus aan begon te fpreken:

Wat dunkt u, zeid hy, groote maat!

Wat

Want dunkt u? is het nu geloogen
 Het geen uw moeder heeft voorzien?
 Nu ziet gy immers met uw oogen,
 Uw maats, en vloot in zekerheid.
 Een scheepje mogen wy noch missen,
 Waar van het volk al lang al dood,
 Of opgeslokt is van de vissen,
 Maar als de rest is uit de nood,
 En heelhuits hier te land gekomen:
 Wel aan, verlaat dan deze wolk,
 En staat hier langer niet te droomen,
 Maar openbaard u aan uw volk,
 En aan dees schoone Koninginne,
 Die 't schynd dat reeds naer u verlangt,
 En die my dunkt, dat met haar zinnen
 Al vry wat naer de liefde hangt.

Terwyl Achaat dus stond te spreken,
 Zo deed vrou Venus van om hoog,
 De nevel aan twee stukken breken,
 Waar door Eneas in het oog
 Van al de waereld, kwam staan pronken;
 Zo braaf, en welgemaakt van leest,
 Zo recht, en vierkant op zyn schonken,
 Dat, mits hy daar, gelyk een geest,
 Zo schielijk voor den dag kwam springen,
 Hem ieder aanzag voor een God;
 't Geen menig vol verwonderingen,
 Deed op zyn neus zien, als een zot.

De reden van dees transformatie,
 Waar door een ieder op hem keek,
 En waar door hy, zo vol van gratie
 Een Engel, of een God geleek,
 Was, dat Mejuffer zyn mamaatje,
 Hem met een zeker aardig nat
 (Getapt uit haar blanketzelvaatje)
 De gantsche trony had bespat:
 Gelyk zy ook zyn zwarte lokken
 Had op het aardigst gefriseert,

(Want anders krulde die als stokken)
 En na de kunst gepomadeert,
 En dicht met poeijer overgooten;
 Gelyk zy meê in het gezicht
 (Daar niet dan vlammen uit en sproten)
 Een zeker vuurtje had geflight,
 Dat vry wat godlyks leek te wezen
 Waar door hy met een zoet gelonk,
 Heel glad, en gloeiend in zyn wezen,
 Gelyk een koper bekken blonk.

Pas even eens, gelyk de lyften,
 Van Sakkerdaan, of Ebbenhout,
 Door vryven, boenen, en polysten,
 Straks staan te glimmen als een gout;
 Of even als de achterflikken,
 Of aârs de hakken van een schoen,
 Wannecr de makers door hun likken
 Die net en gladjes glimmen doen.
 Zo stond Eneas hier te pryken,
 Wyl hem dien adelyken hoop
 Geheel verbaast, stond aan te kyken;
 Waar van alreeds een groote hoop,
 Uit schrik zyn poort begon te schuuren,
 Op 't zien van dit onzaglyk beeld:
 Want niemand docht 'er om de kuuren,
 Die hier vrou Venus had gespeeld.

Hy ondertuffchen, om het voetje,
 Of flinker beentjen, achter uit,
 En in de rechterhand het hoedje,
 Sloeg vol van vreugde dit geluit.

Hier, zeid hy, met een bevend toontje,
 Hier ziet ge, ô schoone Koningin!
 Hier ziet gy dat vrou Venus zoontje
 En broeder van myn Heer de min,
 Daar straks zo nyver na gevraagd is:
 Hier ziet ge Eneas, in het end,
 Die deerlyk op uw kufft gejaagd is,
 Door dat onkristlyk element,

Dat

Dat met zyn importune baaren,
 Uw Lybiaanfche strand bespoelt;
 En dat de moeite wel mag spaaren,
 Als 't my weêr op zyn golven voeld:
 Hoewel het my nu niet kan rouwen,
 Vermits ik door de tyranny,
 Nu 't luk heb, aan te mogen fchouwen
 Zo fchoone Koningin, als gy,
 Die door haar toverende lonken.
 Eer een Godin lykt, dan een mensch,
 Mids ik daar van alreeds de vonken
 Kan voelen gloejen in myn pens.

O overfchone Lybiaane,
 Die met zo grooten goedigheid,
 Aan myn ellendige Trojaanen
 Als moeder, en befchermfter zyt;
 Mits gy hen, uit hun land verdreeven,
 En van het wreed geval geplaagd,
 En beter woonplaats komt te geven,
 Dan daar men hen uit heeft verjaagd.
 Helaas! wat kan ik u betoonen,
 Daar ik uw dienft meê kan vergoên?
 Gewis den hemel moet 't u loonen,
 Want, by myn keel, ik kan 't niet doen.

Nu is het, dat ik eerst die plagen,
 En storm, voor ons gelukkig hou,
 Door ons juist aan het land te jaagen,
 Van zulken eerlyken vrou;
 Want, 't is gewiffelyk dat een ander
 Ons vry wat flimmer had geplaagd,
 En ons, als fchelinen, met malkander
 Voor vast het gat had uitgejaagt;
 En lichtelyk niet een moffel fchelpje,
 Voor ons ten beften had gehad,
 Maar met een deerelyk God helpje,
 Een voet gegeven in ons gat.
 't Had wis geweest, her uit canailje!
 En dieffche fchuimers van de zee!

Maakt voeten of de duivel haaltje,
 Of daatelyk aan de galg daar mee
 Maar gy ô schoone Koninginne!
 Onthaald ons op een andere trand:
 Nadien gy als een goe vriendinne,
 Ons goed logys gund in uw land.

Gewis dat was ter goeder uure,
 Dat eer myn Heer, U E. Pappa,
 In het trounoispel der nature
 Trad, met Mevrouw U. E. Mama,
 Om 't schooonste schepzel toe te taaklen,
 Dat oit de zon of 't kaarslicht zag,
 En die men onder de myrakelen
 Van dese eeuw wel tellen mag.

Zo lang dan, al de waterstroomen
 Zich zelfs ontlasten in de zee,
 Zo lang men schauw vind by de boomen,
 En zo lang die meer is als twee,
 Ja zo lang als van 't kindermaken
 De mode noch niet af en gaat,
 Zo lang zal men met volie kaaken,
 Uw lof noch zingen langs de straat.

Dus sprak de Vorst; en na het spréecken,
 Gaf hy Ilione zyn hand.

Die, 't beentjen achter uit gestreeken,
 Schier met de neus dook in het zand.
 Hier op zo valt hem aan zyn voeten
 Dien eerlyken man Sergest,
 Die hy heel Cypriaansch begroeten,
 Met Heer Kloanthus, en de rest.

Vrou Dido zat vast ondertussen
 (Verwonderd om dees schoone kuaap)
 Met bei haar billen op het kuffen,
 Te kokermuilen als op een aap,
 En wierp hem duizenden van lonkjes,
 En vriendelyke lachjes toe,
 En wierd, trots duizend tovervonkjes,
 Hem aan te schouwen nimmer moe.

Doch eindlyk, na dees admiratie,
 Hem zafjes drukkende aan zyn mou,
 Vroeg zy hem met een zoete gratie,
 Wel goejen Heer! hoe vaart het nou?
 Zeer wel, God lof, om u te dienen,
 Gaf hy tot antwoord, maar ik ben
 (Gelyk men aan myn vaadsche minen
 Wel zonder twyffel merken ken)
 Vry wat ontfeld van myn voyagie,
 En 't fcheurbuik speelt my door de leën.

Is 't aârs niet, zei zy, fchep couragie,
 Die ziekte heb je niet alleen,
 Gewis, gy zyt wel te beklaagen,
 (Hernam zy met een droef gelaat)
 Om dat u, met zo groote plaagen,
 Het noodlot steeds vervolgen gaat.

Wat of die styfkop zich wel inbeeld;
 Of hy aan ieder, die 't hem lust,
 Die potzen flechs zo naer zyn zin speelt,
 En niet eens ziet wie dat hy bruft?
 Of hy wel weet, dat hy dien vröomen
 Achifes zoon heeft voor gehad?
 Die by de Libiaansche stroomen,
 Uit Venus in de waereld trad.
 Indien hy 't had zo wel geweeten,
 Als ik, ik zweer u dat hy jou
 Zo fel niet had aan 't gat gezeeten,
 Maar vry meer estimeeren zou.
 Het heugd my (schoon ik toen noch klein was,
 En noch liep speelen met de pop)
 Dat Teucer, dat myn vaârs coufyn was,
 Uit Griekenland op een gallop,
 By ons te Sydon aan kwam draaven,
 Waar hy (wyl hy zyn vaderland
 Verlooren had, met al zyn haaven)
 Myn Vader bad om onderstand;
 Die 't hem gewillig presenteerde,
 En 't eiland Cyprus voor hem won;

Waar

Waar Teucer, daar na lang regeerde,
 En zo lang leefde als hy toen kon.
 Toen hoorde ik uw naam al melden,
 Toen wist ik al wie dat gy waard,
 Mids Teucer ons zomtyds vertelde,
 By winteravond aan den haart,
 Uw braave, en loffelyke daaden,
 Waar door gy menig stoute Griek
 Gemaakt hebt tot een huspottade,
 Met hak, met steek, met zwaard, en piek:
 Voords, hoe gy danzen kost, en springen,
 En voltizeeren als een aap,
 Op luit, en cyter slaan, en zingen,
 Gelyk een vroeggelubde paap;
 En alle soort van vaarzen maaken,
 En voords al dat men denken kan,
 Van geest, en van galante zaaken,
 Die hooren tot een eerlyk man.
 Toen estimeerde ik u alreede
 Voor d'alderbeste die'er leeft;
 En die in deugd en dapperheden,
 Misschien geen wederga en heeft.
 Derhalven ben ik opgetoogen,
 Van puure vreugd op dezen dag,
 Dat ik u zien mag met myn oogen,
 En in myn hof ontfangen mag.
 Wel weest dan welkom, braave vrienden,
 Gy zult hier in myn nieuwe stad,
 En kost, en drank, en slaapstee vinden,
 Als of je een zuster van my had.
 Want wyl ik meê voor dees ter degen
 Geleerd heb, wat het onluk is,
 Zo ben ik uit myn hart geneegen,
 Te zyn tot uw behoudenis,
 En u uit alle nood te redden.
 Wel aan, geef dan noch wat geduld,
 En in het korte wil ik wedden,
 Dat gy my des bedanken zult.

Dus

Dus spreekt de schoone Libiaane,
 En na een ryken offerhand,
 Beschikt tot voordeel der Trojaanen,
 Neemt zy Eneas by der hand,
 Om hem naer 't hoog palleis te leiden,
 Verzelt met een zeer groote floet,
 Van voor, van achtren, en ter zyden,
 Te paard, te wagen, en te voet.

Hier op beveelt zy, dat de bakkers,
 Noch sloop gebleeven, of op strand,
 Van ruïn een aardhaif honderd bakkers,
 Elk een gevulde turrifmand
 Met brood, zou worden toegezonden:
 Gelyk zy hen ook zenden deê,
 (Tot troost van zo veel graage monden,
 Schier uitgehongerd op de zee)
 Net twintig wel gemeste slieren,
 En honderd zwynen, dik van spek,
 Die in dat land, als andre dieren,
 Het hoofd meê draagen op den nek.
 Hier by noch honderd oude schaapen,
 Met zo veel jongetjes daar by;
 Een schip met wortlen, kool, en raapen;
 En noch tien ketels ryltenbry,
 Met zes of zeven voedervaten,
 Met Spaanse, Rhyne, en Franse wyn,
 Om zo matroozen en soldaaten,
 In gloria te laren zyn.

Terwyl zo pronktme aan alle kanten
 Het Hof vast op het sierlykst op;
 Men slaat tapyten aan de wanten,
 Men komt met menig zilvre kop.
 En goude schaal te voorfchyn springen,
 Waar in men zag gedreven staan,
 Tot glorie der nakomelingen,
 Vrou Didoos grootvaars dappre daân:
 Men gaat gezwind de tafel dekken,
 Terwyl dat vast den schoorsteen rookt:

Men gaat kapoen, en haas doorspekken,
 Men bakt, men braad, men stooft, men kookt,
 Men spoeld, men vuld vast kan, en glazen;
 Men komt met bier, en draaft met wyn,
 In 't end, men woeld, en leid te razen,
 Als of 'er puur zou Bruiloft zyn.

Myn Heer Eneas onderwyl en
 (Ontruff in 't vaderlyk gemoed)
 Doet zyn Achates strandwaard ylen,
 Om zo terstond, op staande voet,
 Myn Heer zyn zoon Ascaan te halen,
 En hem te leiden naar de stad,
 En hem in 't korte te verhalen,
 Hoe braaf men hen ontfangen had.
 Met last, van zich net op te toien,
 En d'overblyfzels altemaal,
 Die men noch in de brand van Trojen
 Geburgen had uit Priams zaal,
 Met zich naer Didoos Hof te dragen;
 Om aan die Koninklyke vrou,
 Die tot vereering op te dragen,
 Mids hy den haan wat speelen wou.

't Register nu van dees geschenken,
 (Waar aan myn Heer Virgilius
 My hier ter rechter tyd doet denken)
 Dat luid, na dat my dunkt aldus

Voor eerst, een ouwerwetsche nagtrok,
 Zo zwaar van 't goud 't geen daar op blonk,
 Dat iemand die hem om zyn vacht trok,
 Daar mee bykans ter aarde zonk.
 Ten tweede, een sluier die voor dezen
 Placht van de schoone meid Heleen
 Een zondags regenkleed te wezen;
 En die, als ietwes ongemeen,
 Daar van haar moeder was geschonken,
 Toen zy ter Troische Bruiloft ging;
 Schoon zy daar daaglyks mee liep pronken,
 Want 't was een zeer hovaardig ding.

Ten darde, een scepter, met twee kroonen,
 Daar Priams oudste dochterlyn,
 Mevrouw de schoone Ilione,
 Wel eer plag draagster van te zyn.
 Ten vierde, hals en borstjuweelen,
 Van deze zellefde Princes;
 Ten vyfde, zekere rond fluweele
 Bonnet, die met een koord, vyf, zes,
 Pyramidaalsche wys bewrocht was,
 En die in 't boelhuis van een kroeg
 Voor vader Priamus gekocht was,
 Hocwel hy hem zeer zelden droeg.
 Ten zeste; vier paar fyne kraagen;
 Item, een oude porte fraas,
 Die Hecuba eer plach te draagen,
 Als zy gekleed ging op haar Paasch.
 Item, een franfche zonnewyzer,
 Die Paris eerst van Hector kreeg:
 Item, een Hollands waaffelyzer,
 Herkomstig uit de Zervetsteeg.
 Hier by een borstlap van Helene,
 Die mammen, buik, en al besloeg:
 Item, een huik van Polyxene,
 Daarze over Hector rouw meê droeg.
 Voords noch drie kristalyne brillen,
 Wel eer gebruikt van Hecuba;
 Met noch een doosje goude pillen,
 Zeer dienstig voor het podagra.

Dit was het, 't geen Achaat ging halen,
 En waar meê wy hem, met Afcaan,
 (Om eens wat anders te verhaalen)
 Naer stad toe zullen laten gaan.

Vrou Venus lei vast ondertuffen
 Te practifeeren in haar geest,
 (Als of haar zoon by Pool, of Ruffen,
 Of Turk, en Heidens was geweest)
 Hoe zy, om tot haar wit te raaken,
 Haar zaaken best beleggen zou;

En hoe ze hem bemind zou maaken,
 Van deze Koninglyke vrou.
 Want midts dat zy de Tyriaanen
 Heel wispeltourig wist te zyn,
 En boven al, de Courtisaanen
 Slechts eerelyke lui, in schyn,
 Maar in der daad, slechts valliche fielen,
 Die, als 't al omkwam, woord, noch eed,
 Noch trou, noch niet een brui en hielen,
 Maar zulks slechts achten als een scheet;
 En dat hier by haar wel bewust was,
 Hoe Juno, dat hertnekkig wyf,
 Noch daaglyks in haar geest ontrufft was,
 En slechts, als puur per tyd verdryf,
 Al d'arme, ellendige Trojaanen
 Alleen maar wat te bruijen zocht,
 En daarom door de Tyriaanen,
 Licht hun verderf weêr overdocht;
 Zo vond zy, om dit voor te komen,
 Geen raad zo gunstig, naer haar zin,
 Dan die zy reeds had voorgenomen,
 't Welk was, de schoone Koningin
 Van nieuwe liefde te doen blaaken,
 En haar op Monseigneur haar zoon
 Zo schrikkelyk verzot te maaken,
 Dat schoon de Tyriers al schoon
 Hem zochten het gat uit te jaagen,
 Zy zulks, als haar Princes, en Vrou,
 In eeuwigheid niet zou verdraagen,
 Maar hem steeds wel onthaalen zou.
 Hier toe had zy voor al van noden
 Haar jongste zoon, myn Heer Kupied,
 Die, schoon de kleinste van de Goden,
 Nochtans zeer groot is van gebied:
 Mids hy met zyn verdoemde schichten,
 En Goôn, en mensch, en vee inclus,
 En alles wat dat leefd doet zwichten,
 Ja zelve tot de minste luis.

Dees was 't dan, die zy straks liet roepen,
 En die zy (wyl z'hem uit haar zak
 Wat muscusernten gaf te snoepen)
 Aldus, gelyk haar zoon, aansprak:
 O kind, gy die van uw Mamatje
 Alleen de kracht zyt, en de macht,
 En die het vuur van myn Papatje
 Slecas als een blaas met boonen acht,
 Ten aanzien van uw toorts en schichten,
 Waar door (en zonder dat men liegt)
 Men zeld, dat gy het al doet zwichten,
 Wat gaat, of loopt, of zwemt, wat vliegt.
 By u kom ik myn bystand zoeken,
 Gy moet my nu eens hulpzaam zyn,
 Al zou vrou Juno noch zo vloeken,
 Ja eeuwig knorren, als een zwyn.
 Gy weet, hoe dat zy lange jaaren
 Uw broêr Eneas heeft geplaagt,
 En hem door storm, en wind, en baaren;
 Nu heeft aan Lybien gejaagt.
 (Want daarom hebt gy menigmaalen,
 Gelyk als ik bedroefd geweest)
 Des zal 'k u maar alleen verhaalen,
 Hoe dat nu dat halfstarrig beeft
 Hem nieuwe potzen zoekt te speelen,
 En weêrom nieuwe laagen lyd,
 Vermids zy onlust zoekt te teelen
 In 't hof van Dido, die met vlyt
 Haar nieuwe gast wel zoekt t'onthaalen,
 En alle soort van diensten doet,
 Derhalven leg ik vast te maalen,
 En overpeins in myn gemoed,
 Dat deze gunst, door Junoos laagen
 In 't korten wel verandren mocht,
 En dat men hem in korte daagen,
 Zag deerlyk galgewaard gebrocht:
 Derhalven heb ik voorgenomen,
 Dees overschoone Koningin

(Om alle rampen voor te komen)
 Zo fel t'ontsteken van de min,
 Dat zy om al haar onderzaaten,
 Noch Juno, noch zelf Heintjepik,
 Eneas nooit zal kunnen haaten,
 Maar zelf hem niet een oogenblik
 Zal uit haar oogen kunnen missen,
 En hem beschermen voor 't geweld,
 En lagen, die gy wel kund gissen
 Dat hem die donderheks besteld.

Hoe dat gy dit nu aan zult leggen,
 En hoe gy dit bestellen zult,
 Dat is 't, 't geen ik u nu ga zeggen,
 Geef maar een oogenblik gedult.

Askaan, daar ik als groot mamatje,
 Voor zorg als voor myn eigen kind,
 Trekt fluks, door last van zyn papatje,
 Met Heer Achates, zynen vriend,
 Naer stad toe, om de Koninginne
 Een magnifiek geschenk te doen:
 Hier op zo heb ik gaan verzinnen,
 Dat, eer hy zich op weg gaat spoën,
 Ik hem een slaapdrank in zal geven,
 Om zo terwyl hy d'oogen luikt,
 (Op dat hy van zyn gansche leven
 Van deze pots geen lont en ruikt)
 Hem naer myn hoog palleis te voeren:
 En onderwyl en zult gy dan,
 Om dees Comedie te volvoeren,
 Straks zyn gedaante nemen an,
 En in zyn plaats, naer Dido stappen,
 Die, onder 't wezen van Askaan,
 Gy dan op 't kunstigst zult betrappen,
 En eenig pyl door 't hart doen gaan.
 Ga dan, en wil uw rol wel speelen;
 En wyl dat zy u, op haar schoot
 Vast zit te kussen en te streelen,
 Zo pas correkt op kruut en loot;

En in het midden van 't omarmen,
 Zo zend haar, met dit zoet plaizier,
 Tot midden in haar kronkeldarmen,
 De vonken van uw kittlig vier.

En zo gy dit, naer myn begeeren
 Wel uitvoerd, zal ik u een koek
 Die vol Succade is, dan vereeren,
 En steken je eerstdaags in de broek.

Op dees belofte, schud het guitje
 Terstond gezwind zyn vleugels uit,
 En maakte zich naer 't Troische spruitje,
 Straks zo gelyk, tot op een duit.

En gaat op zyn Mamaas beveelen,
 Straks nederdaalen naer Askaan,
 Om naer de kunst zyn rol te speelen,
 Gelyk gy daadlyk zult verstaan.

Vrou Venus maakt de zoete jongen,
 Vast onderwylen in den slaap;

Waar meê hy nautyks was besprongen,
 Of daadlyk neemt hy deze knaap,
 En voerd hem naer d'Idaasche velden;

Waar hy in roos en majoryn,
 (Daar zy hem op te slapen stelde)

Een nacht alleen zal moeten zyn.

Terwyl Kupido, en de gocijen

Achates (die hem voor Askaan

Genomen had) zich steêwaard spoeijen,

En hem geschenken brengen gaan.

Daar komend, had de Koninginne

Zich reeds al aan den dis geplant,

Terwyl, om 't gastsmaal te beginnen,

De rest vast tand, en mond, en hand,

In roozewater staan te spoelen,

Tot dat Troiaan, en Lybiaan,

Na lange tyd door een te woelen,

Zich meê ter diswaard voegen gaan.

De Vorst, aan 't hooger end gezeten,

Met Dido aan zyn rechter zy,

En pafte fnedig op zyn vreten,
 En ftak geen kleintje naer zyn py,
 Van een goê fchottel met spinagie,
 Daar hy heel trouw zyn deel van nam,
 Zo viel de borft aan een pottagie,
 Daar menig dattle hanekam,
 En zweefarik, in lei te fwenmen;
 Waar meê hy, zo te met, hoe graag,
 De lufden wat begoft te temmen,
 Van zyn half uitgeteerde maag.

Vrou Dido had genoeg met nooden,
 Ontrent al dees Meffieurs te doen;
 Hoewel zulks gansch niet was van noden,
 Waat ieder at zo ftout, en koen,
 Zo van gebraden, als gebakken,
 Dat Dido menigmaal al docht,
 Of menig Troifche kinnebakken
 Niet wel betooverd wezen mocht.

Ruim vyftig fchoone ftatjuffrouwen
 Die palen aan de tafel op,
 En fchafte vafte, in menig gouwe,
 En menig fchoone zilvre kop,
 De wyn ter kimmen vol gefchonken,
 Aan al de gaffen in het rond,
 Die daadlyk wierden uitgedronken,
 Tot aan den platgeboomden grond.
 Met honderd andre van gelyken,
 Met zo veel jongen, even oud,
 Staan vafte de fpyzen aan te ryken,
 Gedift in zilver, of in goud,
 En maakte, dat'er voor de kaaken,
 (Hoe happig, hoe gezwind, en ras,
 Dat de genoode by zich ftaken)
 In 't minfte geen gebrek en was.

In 't midden nu van 't banketteeren,
 En wyl een ieder vafte niet deê,
 Dan met 't gebit te fchermtufteeren,
 Zo komt'er een lakei, oft twee,

Gezwind de kamer ingesprongen,
 En brengen tyding, dat Achaat,
 Verzelschapt met myn Heer, den jongen
 Afcaan, haar Hoogheid bidden laat,
 Van daadlyk in te mogen komen;
 Het welk hen straks wierd toegestaan.

Waar op terstond, myn Heer, den vromen
 Eneas zynen zoon Askaan,

Of eer, het kleine minneguitje,
 (Die ik u daadlyk heb verteld,
 Dat in den schyn van 't Troische spruitje
 De goede Achates had verzeld)

Met vreugde liep verwellckomen,
 Hem gevende zo menig zoen,
 Dat, wyl hy zich niet in kost roomen,
 Hy 't kind schier zeer begon te doen.
 Doch eindlyk, van zyn hals ontslagen,
 Bracht hy hem voor de Koningin,
 Om haar zyn giften op te dragen,
 Als aan een waardige vriendin.

Waar op hy, met een goede gracie,
 En met een aardig compliment,
 In forreim van een halve oratie,
 Haar met dit heereylyk present,
 Op zyn papaas bevel, vereerde,
 't Welk deze schoone Koningin,
 Met al haar natie, zo charmeerde,
 Dat ieder, als met ziel, en zin
 Verrukt wierd, door die zoete jongen,
 En door zyn aangenaame taal;
 Gelykze ook vreemd te kyken stongen
 Om de geschenken altemaal,
 Die zy te voorschyn zagen komen:

De sluier van Mevrouw Heleen,
 Met goude kanten aan de zomen;
 Als meê de huik van Polyxeen;
 Met jonker Paris zonnewyzer,
 En al de rest, behaagd' haar zeer;

Maar boven al het wafelyzer
 Behaagd' haar noch wel driemaal meer,
 Want midts dat vreemd gebak van wafels
 In dat land noch niet was bekend,
 Noch ooit gezien op hun liên tafels,
 Zo nam vrou Dido, dit present,
 Uit alles 't geen men haar vereerde,
 Voor 't fraaiste en 't alderaardigste aan,
 Weshalven zy straks commandeerde,
 Dat men een pot vol zou beslaan,
 Om zo terstond eens te probeeren
 De smaak van dit uitheemsch gebak;
 Waar ieder van de Troische Heeren
 Een zonderlinge lof van sprak.

Terwyl men dit zou uit gaan voeren,
 Zo blyft de schoone Koningin
 Steeds op het kind te zitten loeren,
 En zwelgt allengs het lokaas in,
 Waar meê dat hy haar zocht te vangen;
 Want na dat hy de Troische Vorst
 Een poos had om den hals gehangen,
 En hem de vaderlyke borst
 Kwanzuis met liefde zeer vervuld had,
 Zo vliegt hy naer de Koningin,
 Die nauwelyks zo veel geduld had,
 Maar schiet zo daadlyk op hem in,
 En vat, en douwt hem in haar armen,
 En (slechte sloof, gelyk zy was)
 Ontfangt zo in haar kronkel darmen,
 't Fenyn 't geen haar met kelk noch glas,
 Maar door de min wierd ingefchonken,
 Die haar door menig felle schicht,
 Alreeds door puure liefde dronken,
 Het vuur deed puilen uit 't gezicht.

Zy kust, en zit het wicht te streelen,
 Pas als de kinders, altemet,
 Die door te veel met vuur te spelen,
 's Nachts leelyk piffen in het bed:

Want,

Want, al zo, flecht is 't haar bekomen,
 Gelyk gy noch wel hooren zult,
 Zo den Autheur dit voorgenomen,
 En pas begonne werk vervuld;
 Mids gy haar dan in korte dagen
 Misschien dees zotte troeteling,
 Noch op het hoogst zult zien beklagen,
 Waar door de koorts haar eerst beving,
 Die daadlyk dreef uit haar gedachten;
 Hem, die zy eertyds, voor zyn dood,
 Steeds placht te minnen, en hoog t'achten,
 Als tweede ziel, en bedgenoot,
 En die de liefde nu deed wyken,
 En fluks verhuizen uit haar zin,
 En 't zeil voor Heer Eneas stryken,
 Als d'oorzaak van dees tweede min.

Zy dan, geheel als opgetogen,
 Zat vast, en keek hem zomtyds aan,
 Met starrende en verliefde oogen,
 Die blyklyk gaven te verstaan
 Het binnenste van haar gedachten,
 Terwyl Eneas van zyn kant,
 Vast overlei, met al zyn krachten,
 Op wat voor amoureuse trant
 Dat hy haar best zou onderhouden,
 En zat vast heimlyk in zyn zin,
 Kasteelen in de lucht te bouwen,
 Om dat hy in de Koningin,
 Gelyk hem docht, een gunst bemerkte,
 Die verder als tot vriendschap ging,
 Het welk zyn hoop te byster sterkte,
 Die hy alreeds van haar ontfing.
 Derhalven, om van zynent wegen
 Zyn liefde eens net te doen verstaan,
 Dacht hem, 't was lang genoeg gezwegen,
 En sprak haar dus, al zuchtende, aan:
 O Schoone! die de doove koolen
 Weer in myn boezem gloeiend maakt,

En die van 't hoofd of, tot myn zoolen,
 My met de blikzem hebt geraakt,
 Die uit uw twee bekoorlyke oogen
 My neêrgeploft is op het hart.
 Helaas! wat zal ik hoopen mogen
 Uit dit beginzel van myn smart?

Wyl ik myn maag zit te verzaden,
 En vast wat werk geef aan 't gebit,
 Zo dunkt my, raakt myn hart aan 't braden,
 Pas, of het aan dat zelfde spit,
 Dat dit Kapoentje heeft doorregen;
 ('t Geen ik vai rabraak op myn bord)
 Zes uren had voor 't vuur gelegen,
 Vermids ik puur als gloeiend word.
 Ik voel vast door myn nieren kruipen,
 Een vuurtje dat my schier versmelt,
 En 't geen my 't merg schier doet ontdruipen
 Zo klaar gelyk als pure geld.

Ach! dat het noodlot my na dezen
 Die koorts eens dryven wou van 't lyf!
 En my zo gunstig eens wou wezen,
 Van u te maken tot myn wyf.
 Ik zweer, dat door d'immatriculatie
 Met zulk een Koninglyke vrou,
 Na een gewisse impregnatie,
 Dit ryk haast Princen krygen zou,
 Waar van de minste zyn papatje
 In schoonheid, deugd, en aardigheên,
 Zo zou gelyken op een draatje,
 Of 't uit zyn tronie was gesneên.

Terwyl hy dus volvoer te snakken,
 Zo speelde de genoode lui
 Vast zo trou met hun kinnebakken,
 Dat'er byna niet eenen brui
 Van eetbre waar bleef overschieten:
 Want, voor 't gebeent' van poot, en kop,
 Die zy, doch weinig, over lieten,
 Die nam men met de tafel op.

De honger dan in 't end verflagen,
 Zo brocht men kelken voor den dag,
 Bekwaam voor zes paar Switzers magen,
 Vermids men nimmer grooter zag.
 Hier door begoft me in vreugd te raken,
 En 't zop dat kroop te met in 't hout,
 Waar door vrou Didoos hooge daken,
 Verkeerde pas als in een woud,
 Van wilde, en redenlooze dieren:
 Mids ieder door de kracht van 't nat,
 Door 't hof liep razen, schreeuwen, tieren,
 Of hy de drommel binnen had.

De nacht die ging alreeds op 't nypen,
 En meest de kaarzen altemaal
 Die branden schier al in de pypen,
 Toen, tot besluit van 't avondmaal,
 Vrou Dido (om de Troische Heeren
 Met alle soorten van banket
 Op 't magnifikst te regaleeren)
 Tobak liet brengen in 't zalet:
 Waar van zy zelve, om de geuren,
 Een pypje vulden, en ontfak,
 En dampte zo lang uit den treuren,
 Tot dat haar 't koude zweet uitbrak.
 Want d'arme sloof die raakte aan 't kotzen,
 En deed al 't vulzel van haar maag
 Haar gordel uit ter aarde plotzen,
 Gelyk een dikke regenvlaag.

Eneas, hierom zeer verlegen,
 En meenend' dat zy sterven wou,
 Trok haar de kaken af te vegen,
 En riep, dat me een verschaffen zou,
 Om weer haar geest te doen bekomen;
 Maar zekre nimf, of kamermaagd,
 Schoon dat zy heel wel had vernomen
 Waar dat de Vorst naer had gevraagd,
 Kwam met een goude kelk aanstappen,
 Met ruimpjes twee stoop wyn bevracht,

Die men wel eer placht vol te tappen,
 Voor Belus, en zyn ganfch geflacht:
 Waar van zy vaakmaal leeg gefept was,
 En die per testament gemaakt
 Aan Dido, een zeer goed recept was,
 Voor die in flaaute was geraakt.

Dees kelk, kwam deze Hooffche Deeren
 Voor 't neusgat van de Koningin,
 Met groote ftatie prefenteeren,
 Die naau de waaffem daar van, in
 Haar harffenvat had opgetrokken,
 Of daadlyk, has, pas weder pas,
 Was al haar flaauwigheid vertrokken,
 Als of zy fris herbooren was.
 Zy dan weêr ryzende op haar kooten,
 Trok met dees beker in de hand,
 Dit klein gebedjen uit te ftoeten,
 Op een zeer hospitaale trant.
 O Jupiter! patroon der Goden!
 Van wien men in d'Historie leeft,
 Die d'inventeur van 't gaffen nooden,
 En van de Kroegen zyt geweest:
 U bid ik, wil de Tyriaanen
 Dees dag gelukkig laten zyn,
 En met myn Heeren de Trojaanen,
 Voortaan doen trekken eenen lyn,
 U breng ik, als tot offerhanden,
 Dees friffe kelk met vrolyk nat,
 En ftoot die naer myn ingewanden,
 Op d'aanwas van myn nieuwe ftad.
 En gy! ô baas der natte neering!
 O Bacchus met je dikke kop!
 Kom, ftrekt ons hier tot vreugd vermeerding,
 En doet ons zingen helder op.
 En gy, vrou Juno, die voor dezen
 Ons steeds zo gunftig zyt geweest,
 Laat dees dag ons voorfpoedig wezen,
 Tot voorfpoek van myn huulyksfeest.

En voords gy Heeren al te zamen,
Zo maak u vrolyk onder een,
Voor my ik zal my gantsch niet schamen,
U met dit teugje voor te treen.
Dus sprak zy, en zy trok aan 't vegen,
En zag den kelk tot op de grond,
Dat is, zy zoop die halver wegen,
Schoon ze 'em pas raakte met haar mond.
Straks liet zy die, weêr vol geschonken,
Toereiken aan Heer Bitias,
Die, hoewel nu hallif dronken,
Een zeer trouhertig veger was.
Dees sliet dit hage naer zyn darmen;
Geloovend', dat hem voor de kou
Die voering al zo wel zou warmen,
Als eenig watte borstrok zou.
Hier op zo volgden, nu al d'andren,
Die al te zaam in 't ronden om,
Dat kunsje naer deên met malkandren,
Waar door 'er meer als zeven stom,
En roereloos, ter aarde zeegen;
Terwyl de rest by pyp en glas
Stand hielden, en met voordacht zwegen,
Om dat den ruigen Iöpas
Zyn violon begon te snaaren;
Waar onder dat hy uit B duur,
Zyn roeste stem begoft te paaren,
Naer hy wel ryklyk dard'half uur,
De compagnie gemolesteert had,
Met 't accordeeren van zyn kwint.
Dees zong schier al wat hy geleerd had,
Van Atlas zynen ouden vriend,
Hy zong het loopen der planeeten,
En wist net, hoe veel myl de maan
(Pas even of hy 't had gemeeten)
Op eenen dag wel af moest gaan.
Hy zong, hoe dat de zonnewagen,
Geduurig door den hemel snord;

Hy zong de kracht der dondervlagen,
 Hoe wind, en inee gefchapen word,
 En hoe 't komt dat de Bliksem heet is,
 En voords, hoe alles wat'er leefd,
 ('t Geen anders een heel groot secreet is)
 Zyn wezen eerst gekregen heeft.
 Voords zong hy, hoe dat alle dieren
 Gemaakt zyn in den ouden tyd,
 En hoe die fynman, die de gieren
 Zyn lever steeds fchaft tot ontbyt,
 (Waar op zy daaglyks komen aazen)
 Den eerften mensch gefchapen had,
 Daar door den aaffem in te blaazen,
 Niet door de mond, maar doot het gat.
 Voords zong hy, waarom 't 'swinters koud is
 En hoe het zomers is zo heet;
 En waarom dat een mensch die oud is,
 Niet zo veel als een jongen eet.
 En honderd andre fraaije stukken,
 Die hy tot barflens van zyn long,
 Dat uit zyn magre hals te rukken,
 Schoon dat hy als voor dooden zong:
 Want nergens was gehoor te krygen,
 Want d'een die riep, en d'ander kreet,
 Zo dat hy eindlyk wel moest zwygen,
 Het was den fynman lief, of leet.
 Maar d'Afrikaanfche Koninginne
 Zoop ondertuffchen, door de Vorft,
 Allengs de minneteugjes binnen,
 En wierd zo heet als peperworft.
 En deed hem zo veel duizend vragen,
 Van Hector, en van Heer Priaam,
 En van de reft van al zyn magen,
 Dat ik het fchier my zelve fchaam.
 Dan vroegz'hem met wat zoort van wapens
 Auroraas zoon te velde kwam,
 En na wel hoe veel uren flapens
 De ftad geraakt was in de vlam.

Dan wou zy dat hy zou vertellen,
Of Diomedes paardestaf
Wel zo vol dravers was, als tellen,
En hoe veel hengsten in getal?
Dan kwanze van Achil te vragen,
Wat slag 't geweest was van een vent?
En of hy meê gesteven kragen,
Wel eer te dragen was gewent?
Dan vroeg zy of Mevrouw Helene,
Zich niet blankette in haar tyd,
En dan weêr eens, of Polyxene
Niet drie was van haar tanden kwyt?
Dan vroegze hem een reis zes, zeven,
Of d'appel, die Heer Paris ging
Wel eertyds aan vrou Venus geven,
Een aagt was, of een ribbeling?
En hondêrd andre zoete geuren,
Die zy zo voor de vuist bedocht,
Waar door men heel wel kon bespeuren,
Dat Juffrou slechts een praatje zocht.
In 't end begoft zy dus te spreken:
Ik bid u (zei zy) waarde held,
Dat gy my al de looze trecken
Der Grieken eens in 't lang verteld;
Laat my, dat bid ik u, eens hooren
Dien heelen oorlog van 't begin;
En hoe gy 't alles hebt verlooren,
Met uw papa, en gemalin;
En hoe dat gy den brand ontsnapte,
En hoe gy met uw vaâr bedoft,
Ter sluik de stad, en 't land uitstapte,
En hoe gy voords uw reis begoft;
En wat u in die zeven jaren,
Zint gy gevlucht zyt uit uw land,
Al wondre geuren zyn weêrvaren,
En hoe gy kwaamt aan onze strand.

DE

E N E A S

VAN

V I R G I L I U S

IN ZYN ZONDAAGSPAK.

T W E D E B O E K ,

ELk zweeg, en hield teftond zyn kaken,
 Wanneer de groote Iulus vaâr
 Dees droeve reden uit kwam braken,
 Voor dees verzade, en zatte fchaar.
 Wel als je 't dan perfors wilt weeten,
 Myn alderlieffte Koningin,
 Zal ik dit kiekjen eerst op eten,
 En maken dan een naër begin.

Zou dan dat bar gerucht herklinken,
 Hoe 't Griekfe leger inood, en vals,
 Het Trooife geld hulp in de vinken,
 En bracht hun trots gebied om hals?
 't Welk ik, helaas! meê aan most fchouwen,
 Ja daar ik al myn besjes erf,

35 Zo droevig zelf in d' as zag brouwen,
 Och! lieye Dido nicht, ik sterf,
 Wat Mensch zou zo zyn hart verftalen,
 Die niet met kinderlyk geweên,
 Zou smelten op dat bang verhalen,
 Al was 't de hart gekopfte Deen?
 Ja 'k zou een vaan thans durven wagen,
 Al ben ik nu wat fchraal van fplint,
 Dat zelfs Ulyffes met zyn magen
 Zou staan te kryten als een kind

De nacht is ook al aan het zakken,
 En met zyn sterren lang genoeg,
 Zo dat, die zich naer bed ging pakken,
 Hy kwam'er zeker niet te vroeg;
 Doch zo gy zulken vreugd moet rapen,
 En dat gy zo belutt mocht zyn,
 Dat gy niet licht zoud konnen slapen
 En eerder niet geruft zoud zyn,
 Eer gy dees' droeven onheil hoorde,
 En Trojes laatsten ondergang,
 Zo luister dan na deze woorden,
 Al vallen zy my vry wat bang:

Na dat de Griekse legerbazen,
 Nu zo veel jaren achter een,
 Pas vorderden met al hun razen,
 Als of zy zaagden op een steen.
 Zo teeg men aan een paard te werken,
 Geribt gelyk een oorlogschip,
 't Welk met zyn kop keek over kerken,
 En stak een hals op als een klip:
 Dit wierd kwanzuis slechts opgeslagen.
 (Zo maakte men het volk wat wys)
 Om aan de Goden op te dragen,
 Tot fooi van hun aanstaande reis;
 In welkers buik het Griekse puikje
 Zich stil verstak en school in 't hol,
 Als of ze speelde kuikre muikje
 Dus kreeg dit paard zyn darmen vol.

Daar dryft in het gezicht van Trojen
 Een stukje lands in zee als kurk,
 't Geen (zo myn Muza recht kan roojen,
 Zeer wel geleck naer Ens, of Urk:
 Dit landje placht wel te verbrussen,
 Want 't was heel weelderig van aart,
 Als Priamus noch zat op 't kussen,
 Nu is 't een goddelooze vaart,
 En een bedrieglyke haven,
 Daar menig kiel den hals op brak:

Hier was 't dat zy zich heen begaven,
 Hier was 't dat zich de Griek verftak,
 Zo dat wy fchip, noch boot en zagen.
 Wie hoed zich voor zo fnoden find?
 Elk riep (wanneer 't begon te dagen)
 De Griekfe vloot is aan de wind,
 En naer Mycenen heen gaan fchuren.
 Men zag geen zeilen diert noch veer,
 Wat dat wy oogen, wat wy turen,
 Men zag noch vloot, noch leger meer.
 Daar mee zo gaan de poorten open,
 En pas als honden van de band,
 Loopt Troje leeg met heele hoopen,
 En wandelt langs de waterkant.
 't Luft hen met byfter groot behagen,
 En langs verwachte vreugd, te zien,
 De wallen daar de Grieken lagen
 De plaats waar uit zy moesten-vliên,
 De strand ontbloot van hunne kielen;
 Hier vocht de dolle Dolopier,
 Hier was Achilles aan 't ontzielen,
 Hier lag hun zeil en wimpel zwier:
 Hier plachtmen menschen te doorspitten;
 Als men de viand, en ons volk,
 Malkaâr zag in de lokken zitten,
 En woeden met bebloeden dolk;
 Gins gaat een hoop, het paard aanschouwen
 En roept met een verbaafde drift,
 Hoe pronkt Minerva met haar bouwen,
 Om zulken ongemenen gift?
 Het grauw dat staat als opgetogen,
 En loopt om 't houte dier als mal,
 Terwyler sterk wierd overflagen
 Om uit te vinden zulken stal,
 Genoegzaam om dit beest te stallen:
 Thimetes was eerst van advis,
 Dat men 't zou voeren in de wallen,
 En stellen op het groot Paleis;

't Zy hem 't bedrog dit voor deed stellen,
 Of dat het Trojes noodlot was
 Dat Juno voor had om te vellen,
 Dat laat ik daar, want 't geeft geen pas,
 Maar Capis zat hem op de hakken,
 Die vry van beter oordeel was,
 En raade het in zee te smakken,
 Of straks te legen gaan in d' as;
 Die wou 'er mee victori branden,
 En kyken 't in zyn ingewant
 Gans bloet, hoe splitsen de verstanden,
 Hoe vlogen zy na alle kant!
 Of doe de Griekjes die daar schuilden
 Als Capys dit kwam voor te slaan,
 Hun schoone broekjes niet bevullen,
 Dat laat ik op u oordeel staan.
 Maar toen Laokoön aan kwam schuiven,
 De voorste van een groote floet,
 Die van het slot om laag kwam stuiven,
 Riep hy van veer, al dol van moed,
 O mal gespuis vol zotternyen!
 Wat razerny bezit uw kruin?
 Looft gy de griekse cermonien?
 Zy leiden u slechts om den tuin
 De Griek ging zich naar huis niet pakken,
 Noch sloop zo zonder oorzaak voort
 O neen, hier word wat aars gebakken:
 Of hebt gy nooit zyn list gehoord?
 Meent gy, dat dan de griekse giften,
 Zo zyn bevryd, van schendery,
 Dat men daar niet vind op te ziften;
 Is Grieken zo op onze zy?
 Wy zyn Ulyffes zo vergeten?
 Geverft in alle listigheyd,
 Dat wy zyn strecken niet meer weten?
 O doove, en blinde dommigheid!
 Of dit gediert heeft, by myn zieken!
 Zyn onbeschofte dikke bast,

Gepropt vol goddelooze Grieken,
 Die 't uit hun leger heeft gebrast:
 Of 't is geboid, om onze muren,
 Stil op te klautren in der nacht
 En alle huizen onder de gluren,
 Of 't geen de droes zelf niet bedacht.
 Het zy dan, wat het ook mag wezen,
 Al wierd ik ook van elk belacht,
 De Griekse gaven zal ik vreezen,
 Ulyffs girt is my verdacht.

Mit dreef hy (zo als hy gink zwygen)
 Een schicht gesmakt uit al zyn macht,
 Of hy 'er door had willen rygen,
 In dit gediert zyn holle vacht;
 Die op zyn dik gevoerde billen,
 (Mits deze pyl niet door en gonk
 Bleef staan te ziddren en te driilen:
 De buik, ramlend weder klonk,
 Die bromden met zyn zolderingen,
 Daar dit bedekt gespuis in zat:
 't Geloci kwam door de houten dringen,
 En loeiden uit zyn achter gat.
 Och! hadden doe die naare parkens!
 Ons droef bederf niet vast geschat,
 Of hadden wy, wy domme varkens,
 Maar slechts een aas verstand gehad;
 Men ha! de Grieken haatt doen kruipen
 Van onder 't houte paard zyn staard
 Om fluks, voor hutspot te verkuipen,
 Of frikkedillen door het zwaard.
 Noch zou oud Trojen elk bekoren,
 En Piraams hof stond met zyn traus,
 Gelyk de Monkelbaanze toren,
 Op 't hoekje doet van d' oude schans,
 Maar wat geschiet 'er onderwylen?
 Een tropje rakkers van de stad,
 Die komen met een gaff aan zeilen
 Wiens handen lydig op zyn gar,

Gekneveld waren jong van wezen.
 Dit sloof zo met een groot geraas,
 Naer onzen Oppervorst voor dezen,
 Of Priam onzen ouden baas.
 Die kwan, had zich zo laten vangen,
 Uit puure moetwil, en bedrog,
 Gelyk een die perfors wou hangen
 Uit speculatie, maar och! och!
 't Was maar om Trojen op te zetten,
 Voor 't Griekse heir, meer snood als koen,
 En ons te vangen in zyn netten,
 Daar was het dien vlegel om te doen,
 Hierom liet hy zich graagjes knoopen,
 Om dit eens te einden op zyn loofst,
 Al zou hy 't met de strop bekoopen,
 De schelm, die was van byts getroost.
 De jongens om hem aan te schouwen,
 Omringde hem, van alle kant,
 En teegen om het zeerst, aan 't jouwen,
 En schooren dees gevangen kwant
 Gelyk m' een rol tobak kan rieken,
 Schoon dat men slechts een endje proeft.
 Zo hoort uit een van deze Grieken,
 Een heelen aart van dit geboeft.
 Want als die guit zich zag omvangen,
 Van 't gansche leger zonder heul,
 Keek hy, als of hy straks zou hangen,
 En dat men slechts liep om de beul.
 Maar als hy langzaam, met zyn oogen
 Om hoog te heffen, en rontom
 Het gansche leger had bewoogen,
 Al draejende om dien ronden drom,
 Helaas! waar zou ik dan belanden!
 (Riep deze doorsleepe guit)
 IK zie geen veilge zee, noch stranden,
 Nu is het liedje met my uit:
 De Griek heeft my de dood gezwooren,
 En roept niet aars als brand, en moord,

En mits ik viand ben gebooren,
 Is Troje recht op my verstoort.
 Die zucht, die uit zyn hart kwam flygen
 Deed al de moetwil en 't geraas,
 En 't jouwen van de jongens zwygen,
 En bond de kat vast aan de kaas.
 Wy porden hem om straks te klappen,
 In welken land, in welken stad,
 Zyn moer hem eerst slak in de lappen,
 En wat hy op zyn horens had.
 Hy, (als hy onbeschroomt mocht snakken)
 Stelde alle vreeze voortter zy,
 En roerde dus zyn kinnebakken,
 En stiet dees woorden uit zyn py:
 O gryze Priaam! oud van dagen,
 Ik zal, (na dienje 't zo gebied)
 Hier waarlyk alles op gaan zagen,
 't Geen in der waarheid is geschied;
 Voor eerst, zal ikje niet verheelen
 Dat ik in 't land gebooren ben,
 't Geen al uw schatten dacht te steelen,
 En kaal te plukken als een hen,
 O neen, ik zeg met styve tanden,
 Myn treurig ongeval, zie daar!
 Mag doen dat Zinon noch moet branden,
 Maar 't maakt hem tot geen leugenaar.

De Faam blies met zyne kromme hooren,
 De groote naam van Palameed,
 Met hard getoet wel in uw ooren,
 Want hy was luit genoeg van kreet:
 Zo dat ik niet hoef op te noemen,
 Den lof van dees bedroefde vent,
 Daar 't heele heir van wist te roemen,
 Zy is nu al te wel bekend.
 Och, hoe onnozel moest hy bloeden!
 Gedoemt door 't goddeloos verraat,
 Om dat hy 't heir naer huis wou spoeden,
 Nu rouwt het elk, maar laas! te laat.

Aan deze man, zond my myn Vaartje,
 (Vry zobertjes, en schraal van kas)
 Om dat gy eenigzins een haartje
 Van onze na verwantschap was:
 Ja, 'k was noch nauw de wieg ontwassen
 Wanneer ik louter aan zyn zy,
 Al moest aan 't reizen, en aan 't roffen
 Voor ruitcr in zyn compagny,
 Zo lang als hy ons volk regeerde,
 En in de krygsraad zat als baas,
 Zo had ik al wat ik begeerde,
 Maar naar zyn dood was 't mis, helaas!
 De zaak is kennelyk by myn zolen;
 Ulys brocht Palameed om hals,
 En joeg hem voort naar Plutoos hoolen,
 O hart vol roets! ô borst vol gals!
 Hoe ging my dat verlies ter harten?
 Al 's werelds vreugd was my verdriet,
 Zo dat myn trony wel mocht tarten,
 Meducaas trony in 't verschiec.
 Ik school geduirc in het duister,
 Mits my het zonnelyc verdroot,
 En zat slaags met een stil gefnuister,
 Te vloeken op myn meesters dood:
 Och! zei ik (maar had ik gezweegen
 Het had my wel zo gezont geweest)
 Gunt my Jupyn slechts zo veel zegen,
 Dat ik eens 't huis kom, fris van geest,
 Wee, die myn baas zyn dood beschooren,
 En stemden in zyn snoode moord,
 Ik zweer, men zyn 'er noch van hooren:
 Maar ach! dat onverzichtig woord,
 Dat woort, dat dee Ulysses woeden.
 Die my met nieuwe vonden zocht,
 By 't volk te brengen in vermoeden,
 Door leugens, die hy slim bedocht:
 Nu wist hy 't grau wat wys te maken,
 En sineede 't dat hy wierd geloofc:

Dan had ik , die , dan die gaan laken :
 Dan had ik deze moord in 't hoofd ,
 Tot dat hy kans zag my te knellen ,
 Door Kalchals ach.... maar ben ik niet mal
 Wat mag ik arme hals vertellen ,
 Wie kreunt zich hier myn ongeval ?
 Wat mag ik u hier voor gaan praten ?
 De grieken zyn u even vals ,
 Ik zal het hier dan zo by laten .
 't Is tyd , brengt Zinon maar om hals ,
 Hy hoord nu al een uur te hangen ,
 Ja half bykans verdroogt te zyn :
 Dus volgt gy Itakus verlangen ,
 En helpt Artydes uit de pyn .
 * Doe branden wy om hem te vragen ,
 Naar d' oorzaak van zyn ongeluk ,
 Maar onbewuft voor zulke lagen ,
 En zulken snooden schellemstuk .
 Wy , zei hy (en bestont te trillen ,
 Of hy de koorts had op zyn vleis)
 Die namen dikwils voor ons spillen
 Te pakken , maar helaas ! de reis
 Kon nimmermeer zyn voortgang krygen :
 Dan was het ys ons in de weeg ,
 Dan kwam een donderbui ons dreigen ,
 Dan weêr wat aârs , 't was noit geen deeg ,
 Byzonder toen men 't paard gemaakt had ,
 Doe bulderden het weêr als dol ,
 Of Eoöl al zyn wind gebrakt had
 Die hy bestierden in zyn hol ;
 Daar had men het hoofd vol muizenesten ,
 Eurypyl op een gram galop
 Liep naar den drievoet , die ten lesten ,
 Dees woorden schudden uit zyn krop ;
 Gy hebt de wind , met bloed en billen ,
 En 't dooden van de schoone maagd
 Zyn breidelooos geweld doen stillen ,
 Eer gy hier noch ten anker laagt :

Gy zult ook, zo naar huis niet streven,
Bevryd van alle tegenspoed,
Ten zy gy niemand hier doet sneven,
En plengt voor ons het Griekse bloed,
Dit kwam Janhagel nauw te hooren,
Of een verbaafde en bleeke vrees,
Klom van hun kooten tot hun ooren ;
En deed hen gillen als een mees,
Helaas, riep elk, wie zal dit wel gelden!
Dat is te droeven ongemak,
Wie of 't Orakel hier mee spelde ;
Wie wait dat onweer op zyn dak ?
Terwyl sleep Itakus een bende,
Die Kalchas onze gryze tolk ,
Steets met zyn raad, en oordeel mende,
En steltze midden onder 't volk.
Leg ons Apols geheimenissen,
Riep hy, en zyn Orakel uit,
Door wie is 't ongeval te sissen ?
Wie eist de Godspraak tot een buit ?
Doe kwam het my alree ter ooren,
(Want veele merkten deze streek,)
Dat my dat onheil was beschooren
Gelyk het namaals zuiver bleek :
Maar Kalchus, om dit wis te vragen
Hiet doe kwanzuis zyn waffel toe,
En zweeg zo ettelyke dagen
En maakte Ulys tien dagen moe :
Ik schrik (zo wilt hy 't te verbloemen)
Een mensch te noemen door myn woord,
Die ik onnozel moed verdoemen,
Tot zulken jammerlyken moord ?
En naulyks wou het uit zyn longen
Had Itakus met vloek, op vloek,
Hem die ten hals niet uitgewrongen :
Doen nam hy eerst zyn tooverboek,
En zong met onderaartsche toonen ;
Het is de jonge Zinon dan,

Daar gy uw val meê kond verschoonen:
 In somma, ik, ik was de man.
 Elk knikje op dat verdoemlyk oordeel
 En stemde dit gelyk op myn,
 Want ieder trok het tot zyn voordeel
 Mits elk zig zag bevryd van pyn.
 De nare nacht was reeds op handen,
 Die my van licht zou zien berooft,
 Men knoopt alrede d' offerbanden,
 Met zout en garst Zin om ons hoof,

Als hy ter vlucht zich door ging pakken,
 En school in een beleefde plas.
 Daar hy ten hals toe in ging zakken,
 Tot dat dat onweer over was,
 Tot dat de vloot zyn ankers lichte,
 En ging met schade, en schande t' zeil,
 Mis zy hier niet meer uit kan richten,
 Och! was zy over duizend myl:
 Ik zal dog nooit in Grieken komen.
 Adieu myn Vader, 't valt me zwaar,
 Dat ik u aangezicht moet missen,
 Adieu myn Kinders, altegaar:
 Maar ach gy zult het noch betaalen,
 Ik vrees voor uw onnoosle bloên,
 Wanneer Ulys op u verhaale
 Die straf, die hy my dacht te doen.
 Ach moedige Trojaansche helden
 Ik smeek uw nu by d' Oppergoôn,
 By die, daar waarheid by mach gelden,
 By al de schellemery verboôn,
 Zo medelyden niet, och armen!
 De gantsche waereld is ontzeid,
 Zo wilt u over my ontfarmen,
 Die dus aan uwe voeten leid,
 En smeekt met troostelooze kaken:
 Laat toch myn eindloos ongeluk,
 Uw zielen slechts een weinig raken,
 Na zo veel onverdiende druk.

Op dit gejang, schonk elk het leven
 Voi mededoogen, aan dien guit,
 Zelf Priaam, die beval hier neven
 Aan zyn lakeien met een fluit,
 Dat men hem datelyk los zou binden,
 En spreekt hem dus heel vriendlyk aan,
 Gelyk als een zyner vrinden;
 Gy zyt dan waar gy zyt van daan,
 Vergeet nu uw ontvloode Grieken,
 Die haken naer uw ongeluk,
 En schuilt u onder onze wieken,
 Maar antwoord my net op dit stuk:
 Waar toe, met wat verborgen reden,
 Wierd dit onmenschelyk gevaart
 Gebouwt, zo onbeschoft van leden?
 Wie was de werkbaas van dit paard?
 Wat of de Griek hier toch meê voor heeft
 Wat voor verborgen heiligheid?
 Wat oorlogstrek of hen toch spoor geeft,
 Dat zulken monster is bereid?
 Uit had Priaam, en floot zyn wangen.
 Hy strekte (listig van beleid,
 Dat hy de droes had kunnen vangen,
 Had hy met hem geveinst om (stryd)
 Hier voort op uit zyn diefze handen,
 Zo pas ontknevelt uit de strop,
 Zo pas ontnestelt uit de banden,
 En stakze, recht ten hemel op,
 En teeg, met deze toon, aan 't gieren:
 O ongeschonde Godlykheid!
 O onvergankkelyke vieren,
 Ik zweer by uwe Majesteit.
 O moort geweer! ô altaar vonken!
 Die ik gelukkelyk ontkwam,
 O kranzen! daar ik meê most pronken
 Gelyk een droevig Offerlam
 Met recht verdoem ik deze Grajers:
 Ik ken my vry van hunnen eed,

Het zyn maar schelmen en verrajers,
 En ik zal klappen dat ik weet.
 Ik ken geen vaderland noch wetten,
 Zo Trooje slechts haar woord maar houd,
 En haar gemoed niet om gaat zetten,
 Noch in haar woorden niet verflout.
 Neen, ik zal waarlyk niet verzwigen,
 Op al dat gy my hebt gevraagd,
 Indien ik vryheid mag verkrygen,
 En zo gy u maar eerlyk draagt.
 Al 't heil en hoop der Dardanezen
 Wanneer hun krygsvloot wierd bemand,
 Was aan Minerva toegewezen,
 En stond alleen in Pallas hand:
 Ziet hierom was 't, myn goede vrienden,
 Dat eens Thydides (of jet weet.)
 Die nimmer eenig God beminde,
 Maar d'alderminste godsdienst speet:
 Aanspande met het hooft der guiten,
 Ulyffes, vinder van dit werk,
 Om eens, heel grouwlyk te vruiten,
 In Pallas heerelyke Kerk,
 Zy gingen 't al ter neder hakken,
 En maakten al de wacht kapot,
 En dorsten eindlyk 't beeld aanpakken,
 En tegen zo met Pallas fchot.
 Zy kneusden, met bebloede pooten,
 Haar lieffelyke roozekrans,
 En vatten 't meisje by haar kooten,
 En schonden zelf haar uil en lans,
 Ja d'uil die brak zyn flinker vleugel,
 De lans die vloog het yzer of,
 Dit mag byloo niet door den beugel,
 Dit ging bygammen al te grof.
 Van die uur, of ons luk verkeert was
 Was onze hoop maar enkel wind,
 Mits Pallas, zo geaffronteert was:
 Van die tyd waren wy het kind,

Zy deed haar kwaadheid uit haar oogen
 Wel zien, als 't beeld kwam in het heir;
 Mids dat 'er staag straallichjes vloogen,
 En zwierden over veld en meir,
 Dees scheen de moed al op te geven,
 En droop het klamme zweet van 't lyf:
 Een aar begon van angst te beven,
 Of stond gelyk een paal zo styf,
 Tot driemaal (dit staat te verwondren)
 Wierp Pallas vuur ten oogen uit,
 En deed haar lans ook dapper dondren,
 Het schild dat grimden op ons uit.
 Straks raad ons Kalchas zee te kiezen,
 En gaf geen oogenblik respyt,
 Aan die niet alles wou verliezen,
 En raken 't heele hachje kwyt.
 Voor Troje viel niet meer te veggen,
 Voor dat men weêr in Griekenland
 Met al de Goden raad ging plegen,
 En dan weêr bracht naer dese kant.
 Ziet hierom zynze dan gaan spatten,
 Om naar dit goddelyk advys
 Wel haast dien oorlog te hervatten
 En u te vallen op je vleis.
 Doch om met spoed naar huis te waajen,
 Docht elk met reden op dat pas,
 Dat men vrou Pallas wel mogt paajen,
 Die zo bezukt vertoorend was.
 Dat wist Heer Kalchas weer te brouwen:
 Ziet dees gekwetste Majesteit,
 Riep hy, zult gy een paard gaan bouwen,
 Daar meê zo scheltze u alles kwyt,
 Maar zo hoog moet dit dier zich rekken
 Van houdt ten hemel opgewrocht,
 Dat men 't de poort niet in kan trekken,
 Noch in uw wallen wierd gebrocht.
 Op dat het volk naer onze zeden,
 En volgens hun voorgaande wys,

Niet knielen zou in zyn gebeden
 Voor Pallas beeld, op het paleis.
 Och! zo gy dit geschenk ging schenden,
 Dat aan Minerve is toegewyd,
 De plaag zou u voorzeker schenden;
 Ik ben'er dapper om verblyd,
 Dat gy het noch niet aan ging tasten,
 Tot u, en Trojes ongemak,
 Dat liever Grieken moet belasten,
 En storten Kalchas op zyn dak.
 Maar als gy 't in uw muur kwam rokken,
 Zou Azien in tegendeel,
 Het heele Griekenland opflokken,
 Met tak, en telg, en blad, en steel:
 Ja zelf de nichten, en de neven,
 Tot heel in d'achtste, en tiende graad,
 Die zouden door uw zwaarden sneven;
 Zo luid de godspraak op een draad.
 Met deze slimme en looze trecken
 Wist Zidon, vol van schelmery,
 Dat volk te dwingen, en te brecken,
 Door loosheid en bedriegery:
 Dat volk daar Tydeus voor moest wyken,
 Daar zelf Achilles, zo vol moed,
 Voor stond te zuffen en te kyken,
 Gelyk een krachteloozen bloed.
 Dat volk, dat om den oorlog lachte
 Van tien jaar, als ik zelf wel weet,
 En duizend schepen niet meer achte
 Als 't klinken van een Griekse scheet,
 Moest nu naer Zinons pypen dansen:
 Maar zie, al weêr een slimmer kwaat,
 Dat ons zeer schielyk aan kwam ranzen,
 En maakt dat elk verbystert staat.
 Laook, vol heilige gedachten,
 Stond juist gereed, dien goejen zul,
 Om aan de zeevoogt te gaan slachten,
 Een ongemeene groote bul;

Terwyl 'er langs de stille golven,
(Want ziet het water lag zo net,
Dat men 'er op had kunnen kolven,
Gelyk op 't gladde ys, aan bet)
Twee pas gelyke slangen zullen
Recht van het eiland Tenedos,
Met yffelyke groote krullen,
Al zwemmende op ons alle los.
Gans bloet, ik schrik noch in 't verhalen!
My dunkt, ik zie die blaauwe gloed,
Die van haar schubbig vel kwam stralen,
Ik zie van haar noch halver vloed,
Bedeckt met etterige maanen,
Terwyl de staart, met krommen bocht,
Een snellen weg door zee kwam baanen,
En stiet met kracht, door 't zoute vocht.
De gantsche vloed begon bruizen,
En morden op die harde vaart,
Als op een schip, dat aan komt zuizen,
Daar Eool vloed noch wind aan spaard.
Nu kwamen zy de strand op kruypen,
En likten met een bar geschal
Haar oogen die van etter druipen,
Vol vuur en schitterende gal.
Elk scheen de moed en 't bloed ontzonken
En vloog gelyk een haas uit 't riet,
Als hy de jachttrompet hoord ronken;
Het was loop je niet zo heb je niet:
Zy volgden Laook op zyn hakken,
Die ook in een verwerde trop,
Zyn best deed om zich voort te pakken,
En vatten eerstmaal by de kop,
Zyn twee onnoosle kleine kinderen,
Die zy met dicht, en vasten slag,
Zo naau in haren straat verhindren,
Dat men 'er hoofd, noch staart of zag.
Zy zonden deze teere leedjes,
Met vel en been te wonder graag,

Met smakelyke en propre beetjes,
 Tot een ontbytje naar haar maag.
 Die vaâr, die juift verwoed kwam loopen,
 Tot hulp verzien met speer en zwaard,
 Die gingen zy zo dicht beknoopen,
 Dat men pas zag zyn spitse baard;
 Verby zyn hals dan liepen krullen,
 Tot aan de helft van zyn paruik
 Zo dat hy wel, in al die prullen,
 't Model leek van een alykruik.
 Hy zocht met desperate geuren,
 Doch te vergeefs, met rok op rok,
 Dees ronde slingers los te scheuren,
 Maar neen, dien bloed die was den bok,
 't Vergif dat sloeg hem om zyn nieren
 En maakte voort zyn kop zo los,
 Dat hy te groulyk trok aan 't gieren,
 En bulkte als een Deense os,
 Die met zyn losgeraakte touwen,
 Al vliegendè op een gran galop
 Door markt, en straat, en steeg komt klouwen,
 Bedwelmd door een vergeefte klop.
 Maar dese propre gladde aaltjes
 Gaan voort naar 't hoog paleis toe vliên
 En dat met propere kleine haaltjes
 Pas elk zo van een roede of tien,
 En kroopen onder Pallas rokken,
 En scholen achter haar rondas,
 En krulden onder aan haar zokken,
 En bleven hangen in het vlas.
 Dees nieuwe schrik, met kille spieren,
 Deed al den hoop, zo bleek als doôn,
 Uitroepen met gelyke gieren,
 Dien boef die had zyn rechte loon,
 Kost hy met vrede 't paard niet laten,
 Most hy het kwetzen met zyn spriet:
 Wat kost hem Pallas schâ toch beten:
 Hy heeft zyn loon, dien deugeniet.

Wy zullen Pallas beter loven,
 En halen 't beeld met groot gedrang
 In hare vryfterlyke hoven,
 En smeken het met zoet gezang.
 Voort breektmen onze wal in stukken,
 En maakt een yzelyke mond,
 En trok zo vaardig aan het bikken,
 Tot datze vlak was tot de grond;
 Doe was 't, za! za! Trojaansche bollen,
 Za! mannen nu niet veel gekals,
 Za! plant dit trotsse dier op rollen,
 En slaat dees kabel om zyn hals:
 Daar meê zult gy het voort zien glien,
 Rukt, elk moet dapper aan die koort,
 Net als hier na de key der kyen,
 Zal rammlen binnen Amersfoort.
 Nu steeg 't gevaart vast op de wallen,
 Met menig wapen in zyn pens,
 Omringt van heilige geschalien;
 Het ging de kinders naer haar wensch,
 De meisjes, en de jongens haaken,
 En achten 't voor een groote vreugd,
 De kabel maar eens aan te raaken,
 En zwaar te trekken, voor geneugt.
 Nu komt het van de vest af klaavren,
 En drukt de ronde kegels plat,
 Tot dat het dreigend stond te daavren,
 In 't midden van de schoone stad.
 O vaderland! ô machtig Trojen!
 O Heere logement der Goden!
 Daar zy vaak trokken aan het poojen,
 En danzen op een zatte toon.
 O vesten! zo vermaard van 't vechten,
 Dat niemand uws gelyk en wa.
 Maar ach! in 't oordeel zulke slechten;
 Als men kon vinden in de kas.
 Tot driemaal heeft het paard gestooten,
 En stond pal op den drempelplaat,

Met onbeweegelyke kooten,
 Als of het zelve riep verraad.
 Vierwerf op bulderende toonen,
 Klonk hem met yffelyk geluit,
 Gelyk een ydle blaas met boonen,
 Het rommlend harnas in zyn huilt.
 Maar wy, ô onbedachte bokken!
 Die gingen'er nochtans meê fchot,
 En fleepen 't paard met fchok op fchokken,
 Tot dat het stond in Pallas slot.
 Kassandra ging ons 't kwaad voorspelden,
 En heeft zich dapper uitgesloofd,
 Hoewel haar Godspraak niet mocht gelden,
 Die nimmermeer en wierd geloofd.
 Wy gaan vast kerk en tempel cieren,
 En toojen ieder wat hy mag,
 En sparen palm noch lauwerieren,
 Op Trojes jongfte fterrefdag.
 Het grimmelt 'er in kroeg en kotten,
 Hier gild een fluit, gints knord een bas,
 In 't end, de stad was zo vol zotten,
 Als of het vastenavond was.
 Terwyl zo fcheurd Apol zyn fchinkels,
 En dryft zyn roffen naer het wed,
 En ieder floot zyn kas en winkels,
 En loopt vast mat en zat naer bed;
 Behalven die de wachten houwen,
 Die zoopen tot op 't alderleest,
 Tot zy met fchyten, en met fpouwen,
 Verftrooijen langs de gansche veft,
 En fliepen zonder zorg voor wallen,
 Of vrees voor eenig byfter lot,
 Daar hen de fleep eerst neêr deed vallen,
 Gelyk als zwynen op het fchot.
 De nacht (als of het juist wou wezen)
 Viel doe zo duifter neêr als pik,
 Zo dat de Griek niet had te vreezen,
 Maar toog aan 't zeilen zonder fchrik.

Mevrou Diaan, in gunst der Grieken,
Die doofde doenmaals al haar vier;
En sloop met haar verbleekte wicken,
In Nobis kroeg die nacht te bier.
Zo helpt een toveres de dieven,
Een hoer de stroopers in der nacht,
Om eereyke liên t'ontrieven,
En haar te zetten in haar vacht.
De Grieken sloopen dan in 't donker,
Lyn recht naer hun bekende strand,
En volgden t'zamen het geslonker,
En 't schittren van een helle brand,
Die d'Admiraal had op doen steken,
Op 't tipje van zyn fokkemaft,
Op dat een ieder op zou breken,
En volgen als hy had belast:
Beschermd van die verdoemde Goden,
Die schendig waren op de been,
Om Priaams braaf geslacht te doden,
En neer te matzen groot en kleen.
En Sinon lei ook niet te ronken,
Maar opent stil 't bedrieglyk paard,
Daar zich de Grieken schier verstonken
By menig schoonen appeltaart.
Straks rept een ieder zich om 't zeerste,
En maakte 't paard zyn vragje kwyt,
In 't landen wierp men wel om d'eerste,
In 't lossen vocht me'er om, om stryd.
Doch d'eerste nochtans was Tiffander,
Doe Schenelus, die styve drent,
Twee Kolonellen met malkander,
Elk van een Grajers regiment:
Dees wierden van dees siel der sielen
Gevolgd, te weten van Ulis,
Die in het paard zyn buik vol zielen
Lang had geklaagd van koude pis:
Dees makkers schooven met malkander
Gelyklyk langs een maarlyn of,

Uit 't paard zyn pens viel d'een op d'ander,
 Met geen gemakkelyke plof;
 Mids Athamas, en jonker Thoas,
 Die t'zamen hadden mis getast,
 (Door dien den een zo 't schein wat bloed was)
 Hier lydig storten op hun bast.
 Pelides, bet aan 't wand bedreven,
 En Neoptolemus zyn vriend,
 Die licht wel tien jaar van zyn leven
 Had op een Groenlands schip gediend,
 Die vlogen langs het touw als katten;
 Wyl Menelaus vol jalouzy
 Op zyn Heleen, het tou mis vatte,
 En storte Pelis op zyn py:
 Gans die die vent had hooren vloeken!
 Ja had Ulis dit niet gestuit,
 Hy had met vechten al de boeken
 Van onze Maro wel verbruit.
 De laatste was Epee, de stichter
 Van al die doodelyke rou,
 Och! had die slechts zyn beul, en richter
 Noch wezen mogen aan dat tou,
 Maar neen! zy gaan de stad in zakken,
 Bedooven in de slaap, en wyn,
 En doen de kortegaard aanpakken,
 En marzen menig dronke zwyn.
 Men rukt terstond de poorten open,
 Men laat de Grieken al hun best
 Met heele benden binnen loopen,
 En zich vergaren op de vest:
 't Was even om die streek van uren,
 Dat al het sterffelyk geslacht,
 Of in het bed, of in de luuren,
 Van d'eerste slaaplust word verkracht:
 Te weten. (om geenzins te missen)
 't Was twalef uren, net die tyd,
 Die ons, om ons wat te verfrissen,
 Van Jupiter is toegewyd.

Toen dacht my, zag ik bleek van koonen,
 Den droeven Hektor in myn droom,
 Die traanen, pas als Turkse boonen,
 Uitstorte met een heele stroom:
 Hy zag'er uit van top tot teenen,
 Als doen hy van zyn kar geveld,
 Eens wierd gesleept door slyk en steenen,
 Te droef en deerelyk gesteld:
 Zyn beenen door 't moordadig hollen,
 Wel vast benesteld in den toom,
 Die waren als een pad gezwollen,
 Die ziet te pratten by een boom.
 Helaas! hoe stond die bloed te kyken,
 En keek gelyk pietsnot zo bril,
 Hoe weinig sicheen hy doen te lyken,
 Dien Hektor, die wel eer Achil
 Zyn barste wapens af deed leggen,
 En schoot ze moedig op zyn pens,
 Ja dorst het Trooische vuur gaan leggen
 In al zyn sichepen naer zyn wensch.
 Zyn baard, die eertyds met pomade
 Zo net en spits te pryken stond,
 Die stonk nu naer een malmelade
 Van etter, slyk, en paardestront:
 Zyn blonde hairen van gelyken,
 Wel eer bepoejerd uit een pot,
 Staan als de blader van een eiken,
 Wiens wortel lang is afgerot.
 Ik zag zyn deerelyke wonden,
 Die hy ontving om deze wal,
 Die pas met even zo veel monden,
 Vast schreiden om zyn ongeval.
 Ik kon myn zelf niet meer bedwingen,
 Maar sloeg aan 't huijen als een kind,
 En ging dees droeve woorden wringen,
 Uit deze gordel als ontzint:
 O helder licht der Dardanensen!
 Waar slaakt gy dus lang in een gat?

O Hoop van ons Trojaansche grensen!
 Wat hield u dus lang in de mat!
 Hoe pynigden ons u verlangen;
 Van waar kwam gy toch hier by my?
 Ik meende gy waart lang gehangen;
 Ha! vriendschap, welkom moet gy zyn.
 Ach! seg my toch, uit welke velden
 Komt gy tot ons zo droevig vliên,
 Dat wy (na zo veel kloeke heiden
 Hun sncuvlen) u weêr herwaarts zien;
 Wat noodlot heeft op uwe kaken,
 Zo versch gelyk een Ieliblad,
 Haar drek, en bloed, en mist gaan braken,
 Gelyk als op een vullensvat?
 Van waar die deerelyke hakken,
 Gy zyt gekorven als een vis,
 Gereed om in de pan te bakken:
 Zeg op wat daar van d' oorzaak is.
 Maar neen, hy zweeg gelyk een platvis,
 En trok zich myn gerel niet aan,
 Dat niet meer waart gelyk een gatwis,
 Hy onbeantwoord heen liet gaan:
 Maar na een diep en laag verzuchten,
 Uit 't alderuiterst van zyn hals,
 Riep hy: Eneas trek aan 't vluchten,
 En maak my hier niet veel gekals,
 Pak met je Huisgoôn straks je biezen,
 Vlucht, vlucht, uw stad is in de nood,
 Want ziet de vyand met zyn kiezen
 Zit nu al lang al in je boord;
 Het machtig Trojen is aan 't vallen,
 En gy hebt al genoeg gedaan
 Voor Koning Priaam, en zyn wallen,
 Dies laat de Goden nu begaan.
 Neen, had men Troje kunnen houwen,
 't Zy met de speer; of met het zwaard,
 Men had my noch wel aârs zien klouwen,
 Maar nu was 't niet de pyne waard

De stad van Troje, nu aan 't zakken,
 Beveeld u zyn Huisgodekens,
 Op dat gy die met u zoud pakken,
 En kleeden als een eerlyk mensch:
 Neem deze tot uw waarde makkers,
 En medestanders van uw druk,
 En zoek met haar vry beter akkers,
 En beter vest tot uw geluk;
 Een vest, die gy noch op zult maken,
 Na gy op zee een ruime tyd
 Hebt leggen zukkelen, en braken,
 Met eindelooze arrebeid.
 Zo sprak hy, bleek en naâr besturven,
 En greep den heiligen offerband,
 En Vestaas pronkbeeld by de turven,
 Met haar onbluffelyke brand,
 En kwam'er meê te voorschyn stappen,
 En ging'er zo terstond meê door,
 Ja teeg'er zo meê op de lappen,
 Gelyk een kerkdief uit het koor.
 Bezondre droefheên onderwylen
 Vervullen straat, en burrigwal,
 En komen langs hoe dichter zeilen
 Naer 't slot van ons met naâr geschal:
 En schoon ons huis diep in de blaâren
 Zyn dak verschool in 't duister loof,
 Begon 't geluid zo op te klaaren,
 Dat ik (wel slapend', maar niet doof)
 Heel onzacht op schoot uit myn droomen,
 En klam op 't dak met een galop,
 En stond te luitren in de boomen,
 En rechte bei myn ooren op,
 Gelyk een ezel, die van veeren
 Het klaarten van de zweeplym grout,
 Terwyl met vloeken, en met zweeren,
 Zyn baas hem zoekt door 't gantsche woud:
 Of als een ryke vrek by 't duister,
 Die heel beangstigd op zyn bed,

Verneemt een merkelyk geluister
 Omtrent zyn goudryk kabinet.
 En doen begon men klaar te speuren
 De Griekse loosheid, snood en vals,
 En hoe dat Sinon om de geuren,
 Zo had staan liegen door zyn hals.
 Vuikaan met zyn gevlamde pooten,
 Speelde in Deïfobus zyn huis.
 Dit beest met rokken, en met stooten,
 Als in een taarvat vol harpuis :
 Nu vloog hy over tot zyn buurman
 U kalegon, dat braaf gebou,
 En zag het zo bedampt, en zuur an,
 Of hy het straks opvreeten wou.
 De vlam die schitterde op de baaren,
 Rondom, van de Sigeesche vloed,
 Die meer en meer begon te klaaren,
 Door het vermeerdren van de gloed.
 Daar ryft een naar geschrei, en klatren
 Van zwaarden, helm, en harnasplaat,
 Daar hoord men weér trompetten schatren,
 En hoorens loejen langs de straat.
 Ik greep myn wapens by de lurven,
 Maar vry wat door de haast verzet,
 Stulpte ik myn pispot, half besturven,
 Op 't hoofd, in plaats van myn kasket :
 Ik greep de bedstok voor myn degen,
 En paste 't borststuk aan myn voet,
 Zo dat ik uitriep heel verlegen,
 Hoe meerder haast hoe minder spoet.
 Myn hart dat brande om met myn makkers
 Een trop te rukken vlug by een,
 Al was 't van wevers, en van bakkers,
 Verzien met schup, of stok, of steen,
 Om straks het slot te gaan bezetten :
 De gramschap, en de razerny,
 Die deed myn moed zo zeer verhetten,
 Ja 'k gloeide zelve in myn py.

De glorie kwam al meê aanpakken,
 Van in het harnas nu myn lyf
 Aan flenteren te laten hakken,
 Tot roem, en 's vaderlands geryf.
 Maar 'k zie hoe Panthus aan komt stappen,
 Die lieve Panthus, Otreus zoon,
 Die 't Griekse volk was gaan ontsnappen,
 En heel verbaast kwam aangevloôn:
 Die heilige Priester, van den grooten
 Apol, en van 't kasteel daar by,
 Kwam met de Huisgoôn aangestooten,
 En met zyn neefjen aan zyn zy,
 Die hy met heel vermocide schreden
 Nasleepte met godyruchte hand,
 En ging vast hygend' heene treden,
 En zakken naer de dorre strand.
 Waar is het meest gevaar aan 't hollen,
 Myn lieve Panthus sla geluit?
 Wat slot hoordmen met volk te vollen,
 Riep ik, eer 't ons de Griek verbruit.
 Maar 'k had noch nau myn mond geflooten,
 Wanneer hy met een nare zucht,
 Dees woorden uit begon te slooten,
 Tot antwoord op myn hard gerucht:
 Zie nu die droeve nacht aan 't glyen,
 En die onworstelbaare tyd,
 Die Trojen in de grond zal ryen,
 En op zal flokken voor ontbyt.
 Wy Trojers zyn nu in de vinken,
 En Trojen is 'er zo geweest,
 Ja d'eer der Teucers gaat verzinken,
 En pas verzwinden als een veest:
 God Jupiter, die by myn zieken,
 Nu pas zo dol is als een stier,
 Die gund nu alles aan de Grieken,
 En blaast vast lustig in hun vier.
 De dollen Griek als uitgelaten,
 Speelt braaf de beest aan alle kant,

En hold door stegen en door straten,
 By 't gloejen van zyn scheimsche brand:
 Dat vreeslyk paard in onze wallen,
 Braakt vast soldaaten uit zyn pens,
 Terwyl dat Sinon staat te brallen,
 En brand, en blaakt nu naer zyn wensch:
 Het krield om poorten, en om bruggen,
 Zo dicht, als om een zuikerton,
 Een eindeloos getal van muggen,
 By 't branden van de zomerzon.
 De straten, floppen, stegen proppen
 Van Grieken met zo grooten macht,
 Dat 'k nau geloof dat zo veel koppen,
 Ooit uit hun land hier zyn gebracht.
 Elk staat manhaftig op zyn kooten,
 Met zyn gevreesde kling van leer,
 Gereed om in een mensch te stooten,
 Zo glad als in een vat met smeer.
 De laatste wacht is al aan 't zakken,
 En is te lydig in de mat,
 En slaat noch zo wat blinde hakken,
 Maar kiest allengskens 't hazepat.
 Ik hier door wakker aangedreven,
 En door een goddelyk bestier,
 Ga dwars door vlam en zwaarden streven,
 En acht myn zelve niet een zier.
 Ik vloog, waar my de gramfchap voerde,
 Of waar een yfelyk redement
 De gantsche aarde en lucht beroerde,
 Daar was ik dadelyk ontrent:
 Doen kreeg ik 't zelschap van twee knapen,
 Als Rifeus, Ifitus van pas,
 Die eer zo groots was in zyn wapen,
 Dat niemand zyns gelyk en was:
 Dit volk schoot my by 't maanlicht tegen,
 Als Hypanis, en Dymas ook,
 Die zich eerst voelde heel verlegen,
 En waande dat ik was een spook,

Mids ik zo half in 't hemd liep draven
 Als dol, en mal op een galop,
 Maar doe zy zich wat nader gaven,
 Vermeerden zy al mee den trop:
 Gelyk Chorebus, vol van kueren,
 Een jong gezel uit Mygdons stam,
 Die doe juist meê ter kwader uuren,
 Om vryery te Troje kwam:
 Kassandraas vier, en minnevonken,
 Die joegen hem in deze brand,
 En maakte dat hy minnedronken,
 By Priaam kwam tot onderstand:
 Helaas verdoemde minnekluiſtren,
 Helaas! ô onbedachte held,
 Dat gy niet naer uw lief woud luiſtren,
 Die u dit kwaad lang had voorſpelt.
 Dit volkje dan zo t'zaamgetogen,
 Dat ſcheen me gansch de dood getrooft;
 Waarom ik ganschelyk bewogen,
 Hen dus aansprak als hun Provoost:
 Za borſten, jong, en fris van dagen,
 Zo hebt gy liên voor 't laaſt noch hard,
 Om eens een kans met my te wagen,
 Al iſſet hier vry wat verward,
 Al zyn de Goden uit de kerken,
 En 't choor gevluſt met pak en zak,
 Gelyk een uil met vlugge vlerken
 Wanneer de vlam ſtaat in het dak:
 Zo dat wy met vergeeffſche hakken
 (Verlaten van Monſjeurs de Goden
 De vyand moeten aan gaan pakken
 Gelykerwys gewiſſe doên)
 Hier moetje met my niet om geven,
 Want zie, een eerelyke dood,
 Is beter als een ſchandig leven,
 Dat ſcheelt als rog en wittebrood:
 Neen, laat ons moedig toe gaan loopen;
 Want die verwonnen is, na 'k gis:

Is al zyn troost slechts dit te hopen
 Dat al zyn hoop maar ydel is.
 Met jonge maats dus aangedreven,
 En aangewakkert, dol van moed,
 Gereed om met my lyf en leven
 Te wagen, en hun edel bloed,
 Die gaan met my de stad in peuren
 Door staal, door yzer, vuur en vlam,
 En achten pyl en zwaard voor leuren,
 En voort al wat hen tegen kwam,
 Pas als een rot van grage beeren,
 Of wolven, die by duister nacht,
 Een schaapskooi zoeken t'affronteren,
 En op te flokken vacht voor vacht,
 Terwyl haar jongen leggen huilen
 Van honger, met een dol geraas,
 En haaken vast met open muilen,
 En grage kiezen naer wat aas.
 De dood kon ons niet meer verschrikken,
 Wy liepen recht de stad slecht op,
 Al scheen hy noch zo wis te mikken
 Op onze zaam gerukte trop:
 De nacht met zyn bepikte vleugels,
 Vloog doe zo zwart gelyk een kau,
 Of als noch zwarter slag van veugels,
 Rontom ons met zyn holle schau;
 Maar wie zou doch met dicht, of zangen,
 Den moord van deze nare nacht,
 Uit kunnen balken met zyn wangen,
 En zetten in zyn volle kracht?
 Wie zou dat kreischen en dat kraaken
 Uit kunnen bulderen naer waard,
 Ja 't 'k loof al had men stalen kaaken,
 Dat menzer op sleet metter vaart?
 Of wie zou zo veel tranen laten,
 En storten kunnen in het zand,
 Om, 't zy met emmers of met vaten,
 Hier meê te bluffen zulk een brand,

Dat

Dat oude stedeken van Trojen,
Dat wierd dan zo eensloegs geslecht
En lange jaaren te tornojen,
En na een eindeloos gevecht;
De huizen, tempels, en de dyken
Die wierden vast met bloet besmeert
Bezaait met werelooze lyken,
Zo vars met pikken gelardeert:
Daar sneuvelde niet slechts Trojanen,
Maar vaak maakt hen de moet zo stout
Dat zy een lengte Griekse hanen
Weer deerlyk leggen in het zout
De droefheid met bekreete kaken
Die huile balk vast over al:
De vrees zo bleek als linnenlaken,
Bezet de gantsche stad, en wal,
Een magere schim met dorre schinkels
(Het wezen van myn Heer de dood)
Dit grinsde schier door al de winkels,
En raapte alles in zyn schoot
Maar d' eerste die ons van de Grieken
Te moet kwam, was Androgeos,
Gevolgt van een goet tal pikken:
Dees liep zo bot toe als een os,
En dacht wy waren Griekse kwanten,
Des riep hy vriendelyk, maats was dat,
Dat gy hier noch loopt lanterfantten,
En tred zo proper door de stad?
Veel andere reppen reeds hun handen
En dragen nu al pak by pak
Uit Troje, dat vast staat te branden
En vullen menig leege zak.
En gy komt hier zo laat aan slepen,
Pas offer niet te doen en was,
Om eens te kyken uit de schepen
Niet naar de vlam, maar naar d' as;
Maar ei! doe nu dit vragen uit was,
Daar 't rechte antwoord op ontbrak,

Zag hy wel dat het ſchoon verbruid was,
 Mits dat hy in de vyand ſtak.
 Hy dan verbaaft trok ſtraks zyn koten
 Te rug, en deilde al achterwaarts,
 Ja Zonder een woord meer te ſtooten,
 En popelde vaſt in zyn maars:
 Gelyk een die met bange leden
 Al zidderend te rug gaat ſpoen,
 Die onverziens een ſlag ging treden,
 Die leid te ſpelen in het groen,
 Terwyl zy toornig op gaat ryzen,
 En ſchittert op haar blauwe huid,
 Zo teeg Antrogeos aan 't dyzen,
 En drong vol vrees al achter uit;
 Maar wy gaan voort zyn troep bezetten,
 Die van ons zo in ly geraakt,
 Dat niemand het ons kon beletten,
 Of alles wierd kapot gemaakt,
 Want zie wy konnen ſtraat, en ſtegen,
 En zy lui wiſten nergens van,
 Dees heel bevreesd en ganſch verlegen,
 Geraakten alles in de pan:
 Dit luk dan maakt myn jonge maatjes
 Elk als een Hektor voor het miuſt,
 Hoewel ik vaak riep kammeraatjes,
 O d' eerſte winſt is katte winſt,
 Nochtans zo riep Kassandraas vryer
 Heel opgeblazen door dees ſtryd,
 Za maats! elk toont zich nu een ſtryer,
 En volgt daar ons dit luk geleid.
 Laat ons hun wapens en iondaſſen,
 Laat ons hun helm en harnasplaat
 Om deze leën en darmen paſſen,
 Wat ſcheeld het ons hoe men verſlaat,
 Wat dat men zeggen mag of denken!
 Al achten men ons voor kojōns:
 Als men de vyand ſlegs kan krenken
 Op deze wys, wat bruiſt het ons.

Men kan hier veilig wapens krygen,
 De vyand ſchaft ons zelf geweer,
 Dat gaatje voor niet langs te dreigen,
 Dus ſprak hy, en hy ſprak niet meer;
 Maar vrtte met gezwinde vingers,
 Androgos wapens by de kop,
 En had met drie gezwinde ſlingers,
 De gantsche ruſting by zyn krop.
 Het zet ook (zonder veel te dralen)
 Op 't hoofd zyn breed gekwande helm
 Die hem ſtond op zyn kruin te pralen,
 Pas of hy ſelver was dien ſchelm.
 Zyn ſchild die haakte hy aan zyn ſchouwer,
 Zo ſteeg en heerlyk van ſchil,
 En hing voor 't laaſt zyn brede houwer
 Heel gierlyk op zyn linkerbil;
 In 't end, zo deen al ons gezellen,
 Elk ruilde datelyk zyn geweer
 Terwyl ik dacht in dit herſtellen,
 Daar een gek loopt daar loopter meer.
 Wy gaan vermout dus by de Grieken,
 Hoewel in weerwil van ons lot,
 En raakten vaak met zwaard en pieker,
 Eens handgemeen met eenig rot.
 Veel zonden wy naer Karons boot toe:
 Veel vluchten, vreezende voor ſlaag,
 En loopen cenſloegs naar hun vloot toe:
 Of kruypen in het paard zyn maag;
 O ja, dit ſcheen zo wat van buiten
 Of 't luk naer onze zy toe vil,
 Maar och! men ſtaat vergeefs te fluiten,
 Wanneer het paard niet piſſen wil.
 Wy vonden ons wel haalt verlegen,
 Door een verſchriklyk avontuur,
 Want hadden Goon en Grieken tegel,
 En dat was niemendal partuur.
 Want ziet, Kassandra wierd getrokken,
 (Die ſchoone dochter van Priaam!

Uit Pallas tempel by haar lokken,
 Dit gaf een wonderlyke kraam.
 Zy sloeg vergeefs haar godlyke oogen,
 (Want d'armen waren valt gekoord),
 Naar God Jupyn, die eer bewogen,
 Wel slechter meisjes heeft verhoord,
 Dit kon Chorebus, dol van zinnen,
 Gansch niet verdragen in zyn kop,
 Maar schoot heel dukdeloos van minne,
 In 't midden van dees schelmfche trop:
 Wy volgden hem, wel dicht geslooten,
 In 't diepste van dit heet gedrang
 Met onbeweegelyke koten,
 En maakten 't daar al vry wat bang;
 Doch hier begon het eerst te stinken,
 Want zie, ons eige volk van 't dak
 Deed pylen op ons neder zinken,
 En wierp ons steenen op ons zak:
 Dit deed 'er veel voor eeuwig slapen,
 En sneuvelen niet wel te pas,
 Om dat men aan dit vyands wapen,
 Ook meende dat men vyand was.
 Door dit gerucht en deerlyk schreeuwen
 Van deze weêr hernomen meid,
 Zo komt 'er voort een trop, als spreeuwen,
 Zo dicht aan zetten met gekryt,
 De heffige Ajax, bei de zoonen
 Van Atreus, en een groote drom
 Van Grieken met gelyke toonen
 Dringt op ons toe met groot gebrom:
 Pas als vier winden teffens hollen,
 Met een verbaasde en doller stoet,
 En doen, en brug, en duinen rollen
 Langs Nereus bulderende vloed;
 Ja, die, die wy flus naer de haven,
 En voorts de straten op en neer,
 Voor onze zwaarden deden draven,
 Die gaan ons nu al meê te keer,

En merken datelyk onze strecken
 Aan pluim, helmetten, en rondas:
 Maar doen men ook begon te spreken,
 Doen gaf het vizen niet meer pas.
 Toen storten 't ons van alle zyen,
 Zo deerlyk op onze zak,
 Gelyk een zwarm van honingbyen,
 Die zich vergaren om een tak;
 Chorebus, onze zoete vryer,
 Die was juist d' eerste die ter neêr
 Ging storten als een eerlyk sryer,
 Door Penelens zyn moordgeweer.
 Het speet hem niet dat hy moest sterven
 (Zo 't scheen) voor Pallas groot altaar,
 Maar dat hy zo zyn lief moest derven,
 Gesleurt gelyk een hoer by 't hair;
 Ook Rifeus snevelde op zyn vallen,
 Zo goejen ziel uit 's herten grond
 Dat men nooit in de Trooische wallen,
 Een vromer, of oprechter vond;
 En door de Goôn (die pas als fielen
 Ons vrinden hadden aan gestout)
 Geraakten ook die vrome zielen,
 Dymas en Hypanis om kout.
 Uw deugd kon ook uw dood niet weeren
 O Panthus! neen, niet een en sier,
 Ja al uw priesterlyke kleeeren,
 Die waren maar als pik in 't vier:
 O asch! ô zwarte doove koolen!
 O heldere Trojaansche vlam!
 Gy kunt getuigen (by myn zoolen)
 Hoe ik u schâ ter herten nam
 Hoe vierig ik die zigt te weeren,
 Ja meer als ooit in Engeland
 De dappre Jork met al zyn heeren,
 Zal doen als Londen staat in brand;
 Gy kunt voor wis en vast getuigen;
 Dat ik de zabels heb geacht,

Gelyk als half verrotte duigen,
 In deze jammerlyke nacht:
 De lanssen slegs voor bezemstokken,
 De morgensterren, fel gerand,
 Voor lang gesteelde aartjezokken
 In meester Priaams tuin geplant;
 Zeg op, wat kon ik meer verrechten?
 Had 't noodlod daar myn tyd bepaald,
 Gewis, ik had myn dood met vechten,
 Ook noch wel dier genoeg betaald.
 Ik ruk van hier dan met listus,
 Wiens slinker poot wat mislelyk stond,
 Uit zyn natuurelyke zitus,
 Mids hem Ulysses, had gewond,
 Als ook met Pelias zyn makker,
 Die eerst met ons wel gansch begoft
 Maar door zyn ouderdom wat zwakker
 Ons wederom verlaten most.
 Wy datelyk naer Priaams hof toe,
 Op 't schreeuwen an, zo regel recht:
 Maar zeker daar ging 't wat te grof toe
 Voor een recht eerlyk gevecht:
 Want daar, daar zag men koppen vallen,
 En beenen met zo grooten macht,
 Of voorts door al de stad, en wallen
 Niet een mensch meer wierd omgebracht,
 Daar klom God Mars als een der dollen,
 Met duizend Grieken naer het dak
 Hoewelder vaak een afkwam rollen,
 Die arm, en hals, en beenen brak:
 Daar zagme een trop bedekt met schilden,
 Net als een groote schillepad,
 Die mids de wind wat snipjes kilde
 De beenen dicht treckt in zyn gat:
 Dees houden zich ontrent den drempel
 Terwyl men 't hof aan alle kant
 Met ladders vast zit op den tempel
 Van boven tot beneën bemand:

Daar

Daar klautert men gelyk als katten,
Met schilden in de linkerhand,
Terwyl de rechter tracht te vatten,
Naar steen of balken van de kant;
De Trojers smakken vast de daken
Van Kerk, en huis van boven neer,
En passen wakker wat te raken,
En speelen zo wat lap om leer;
Zy rollen balk en goude posten,
Wel eer een kostelyk çieraat
Daar zy de Grieken vaak meê trosten
Tot barstens van hun rugge-grad.
Een deel met uitgetoge zwaarden,
Die passen snedig op in huis,
Om wyn en kelders by der aarde,
Te vryen voor dit droog gespuis;
Een deel, weer goede moed gekregen,
Gaan op zyn Spaans met kling en dolk,
En helpen Priaam heel verlegen,
Met zyn schier afgevochten volk.
Daar was een deur of blind portaaltje
Daar Priaam, noch een jonge kwant,
Wel eer zo menigen mooi aaltje
Door had gesproken als galant,
En daar Andromache, by 't pralen,
Van deze stad, vaak met haar zoon,
Naer haar voorouders door liep dwalen,
Met een beklagelyken toon:
Doch 't geen dat eigentlyk beduide,
En wel met voordacht was bedacht
Om zonder guur devuile bruiden,
Door uit te leiden in de nacht.
Hier klom ik voorts de wenteltrappen
Door op, tot boven op het dak,
En kwam zo by ons volkje stappen,
En voegde my mee aan den bak,
Ons bloejen stonden wat te goyen,
Het geen de Griek pas zo veel acht,

Als ymand 't fteken van de vloyen,
 In zyn vereelde en dicke vacht:
 Hier rees een lang gefpitte tooren,
 Van welkers hooge trans by dag,
 De heele ftad rondom zyn ooren,
 En 't gantsche Griekfe leger zag:
 Dees hakken wy van al de pooten,
 De ftunzels van zyn zware pui,
 En gaan van boven neder ftooten,
 En fpits, en kap, en al den brui:
 Dat maakt ruim baan in 't nederftorten,
 Met zulken yffelyken krak,
 Dat 'k loof dees pui met al zyn sporten,
 Wel duizend Griekfe kruinen brak.
 Dat fcheen in 't eerst vry wat te wezen,
 Maar och! die breuk aan dees of geen,
 Wierd wederom terftond genezen,
 Wat dat men fmaakt met balk, of fteen.
 De dappre Pyrrus ftaat te dreigen
 In 't voorfte van het hof portaal,
 Als of hy alle man wou rygen,
 Aan zyn rapier als fpeetjes aal:
 Zyn wapens, glad gefchuurt met doeken,
 Zyn fchild, en helm te byfter fyn,
 Die glommen als boekweite koeken,
 By 't glinfren van de manefchyn;
 Hem volgde Perifas den grooten,
 Die met Achilles karoffier,
 En al de Scyrfche jonkheid fchooten,
 En wierpen naer het hof met vier;
 Doch Pyrrus zelf teeg eerst aan 't houwen,
 En floeg een yffelyke fcheur
 Outrent de poft, met klou op klouwen,
 En brak de henzels van de deur,
 Ja na dat hy die ter neer deed rollen,
 Hieuw hy in het befcot een fpleet,
 Daar wel een gilde Os door zou hollen
 Met ziel en lyf, en al den vleet.

Men zag de groote galleryen,
En al de zaalen in 't verschieft,
Daar Priamus zyn gasteryen
Wel eer zo rykelyken schaffen liet:
Men zag de Koninklyke zaalen,
Daar eer de Princelyke tryn
Hun herten plachten op te halen,
In Spaanze, Frauze en Rynsche wyn:
Het voorhuis stond noch vol soldaten,
Bezet met wacht en helbaardijs,
Getroost om niemand in te laten
Van deze Griekze granadiers,
Maar het binnenhuis dat klonk van karmen,
En zuchten als een holle ton,
Ja 't wasser lacy? en och armen
Of men geen andre lui en kon:
De bogen en gewelffels klaatren,
Van al dat vrouwelyk gerucht,
Ja zelf de lucht en aarde schaatren,
En gaven stadig zucht op zucht:
De Juffers als benaude katten,
Die vliegen 't hof door al haar macht,
En gaan om post en pylaars vatten,
En kussen die vast goeden nacht?
Maar Pyrrus, och! die wreë verrader,
Houwd noch al aan met al zyn macht,
En rust niet (als zyn schelmze vader
Die meenig eerlyk man om bracht)
Geen wacht noch grendel kon bedryven,
Dat hy de deur niet met een smak
Door al zyn bonzen, en rameyen,
Deed nederstorten op het vlak.
Straks was 't ruimbaan met piek en klingen,
De wachters stuiven weg als stof.
Terwyl de grieken binnen springen,
En makent in 't paleis zo grof
Dat nimmer springvloed, schoonze dyken
En dammen, huis en hoven slaakt,

Schoon zy met stal, en fchap gaat ftryken,
 Het ooit zo flordig heeft gemaakt
 Ik zag 'er Pyrrus niet verfchoonen,
 Met zyn bebloed, en ettrigitaal:
 Ik zag 'er ook Vorft Atreus zoonen,
 Braveeren in het voorportaal:
 Ik zag 'er, half beroofd van zinnen,
 Zelf oude en magre Hekuba,
 Met honderd van haar zwagerinnen,
 Die deerlyk riepen om gena:
 Ik zag 'er Priaam by d' altaaren,
 Het vuur het geen hy had geboet,
 Uitdooven met zyn eigen aaren,
 En met zyn oude, en koude bloed,
 De vyftig fchoone ledekanten
 (Waar op zyn zoons noch met fatzoen
 Een leger hadden kunnen planten,
 Gelyk wel wis was te vermoên)
 Die ftorten nu met haar pylaren,
 Van goud, en zilver, met een plof
 En dekens, van het fynfte garen,
 Vlak op de deel neêr in het ftof;
 Daar rook, en vonken wat verwajen,
 En ftuiten, was den Griek den baas,
 En 't zat 'er al zo dicht als kraajen
 Ontrent een dood, en stinkend aas:
 Maar licht zoud gy ook gaaren weten,
 Hoe dat Priaam die oude held,
 Zyn grooten geest heeft uitgedreten,
 En zond naer 't Elizefche veld,
 Toen hy nu d' ondergang der wallen
 Verftond, en met een groot gedruis
 Zyn poorten zag ter neder vallen,
 En al de grieken in zyn huis,
 Schoof hy het harnas om zyn fchouwer,
 (Van outheid bevende in zyn py)
 En hing onnuttelyk zyn houwer
 Heel ongewoonlyk op zyn zy.

Zyn zy, die beter voor het bakken,
 Tot onderschraging van de vent,
 Gediend was van een koppel krukken,
 Als van dit doodlyk instrument:
 Hy docht'er nochtans meê te kerven,
 En stapt heel styfjes in de nood,
 Getroost om eerelyk te sterven,
 En noch te vechten voor zyn dood.
 Daar stond in 't midden van dees hoven
 Een hoog altaar in d'open locht,
 Ontrent gelyk een bakkers oven,
 Daar zich een lauwerier om vlocht:
 Hier zat, met hare zwagerinnen,
 Den ouden Hekuba rondom,
 Al leunende met borst, en kinnen,
 Op deze naâre heiligdom:
 Gelyk een vlucht zich zit te droogen,
 Van duiven in een dichte schuur,
 Een grouwelyke bui ontvloogen,
 Die noch al bulderd nat en guur;
 Zy kuste, en zoende vast met karmen,
 De Goden, zo van hout, als steen,
 Ja d'andren drukten ze in haar armen,
 En aan haar poezelige leên.
 Als Hekuba, met natte wangen,
 Haar Priames heel dol van moed,
 Zag loopen met dit tuig behangen,
 Riep zy, eilaas! myn goejen bloed!
 Wat razerny bezit uw zinnen?
 Myn alderliefste en oude man,
 Wat zortheid doet u dit beginnen,
 En trekken u dees wapens an?
 Waar toch zo haast naer toe gevloeden?
 Uw hulp en komt ons niet te stâ,
 Wy hebben u nu niet van noden,
 Ja zulke helpers doen ons schâ:
 Al kwam zelf Hektor uit de graven,
 Ik achte 't noch zo veel portuur,

Of iemand met zyn kop wou draven,
 Op een zedikke steene muur.
 Neen zet u meê by deze altaaren,
 En laat die onze schutzels zyn,
 Of laat ons t' zaam ten hemel vaaren,
 En eeten t' zamen ambrozyen.
 Zo sprak dit besje zonder tanden,
 En plante vast haar bestevaar,
 Al meê al om die oude randen,
 Van dezen droevigen altaar.
 Maar Polytus met rapse kooten,
 Door Pyrrus wreede zwaard gewond,
 Komt voort, door pyl, en zwaarden slooten,
 En loopt, daar hy slechts ruimte vond:
 Doch Pyrrus zat hem op de hielen,
 En trok hem na op een galop,
 Verhit om deze ziel t' ontzielen,
 En 't zwaard te prikken door zyn rop,
 En nu, nu kwam hy hem te vatten,
 En stak hem 't lemmer in de huid,
 Zo dat hy voor zyn vader spatte,
 En spoog daar bloed en lever uit.
 Toen kon Priam, te zeer bewoogen
 Door 't spatten van dat edel bloed,
 Schoon hy de dood zag voor zyn oogen,
 Niet meer bedwingen zynen moed;
 Maar riep, ach! zyn 'er Goôn hier boven,
 Tot straf van eenig schelm, of guit,
 (Hoewel ik niet en kan gelooven)
 Zo heb je 'et hier te slecht verbruit:
 De droes mocht dan uw plaats bekleden,
 O Pyrrus! mits van lit tot lit,
 Men u by Pluto zal ontleden,
 En branden aan een staale spit,
 Mids gy myn zoon hier hebt gaan vatten,
 En stak hem dwars door met uw zwaard,
 Dat zelf het laauwe bloed kwam spatten,
 Hier in myn vaderlyke baard.

Gy liegt het dat gy van Achilles
 Gebooren zyt, zo braaf van moed,
 Gy zyt by hem een drooge Jilles,
 Een hondsvot, en een laffen bloed;
 Hy had meer in zyn eene vinger,
 Als gy hebt in uw heele lyf,
 Al hebje zulk een langen slinger,
 Gy zyt een guitzak van bedryf;
 Achil gaf noch naar eer en schande,
 En luisterde naar myn gebeên,
 En gaf ons Hektors lyf in handen,
 Ja zond het ons weêrom: maar neen,
 Gy durfd . . . en mid zo ging hy zwygen,
 En dacht met een dien snooden boef,
 Vlak met zyn werpschicht door te rygen,
 Maar och! de lans en had geen troef,
 Hy sluitend af op klinkend koper,
 En bleef naau hangen aan de rant,
 Wyl ondertusschen deze strooper
 Hem dit weer toefmakte in passant:
 Wel gy zult dan de boodschap dragen
 Aan Heer Achil, myn vroomevaâr,
 Hoe kwalik dat zyn kinders slaagen,
 Gelyk als schelmen met malkaâr.
 Maar eer ik u de ziel doe spouwen,
 Bid ik instantlyk voor het lest,
 Dat gy het toch wel wilt onthouwen,
 En deen vooral by hen jou best,
 Hier meê kunt gy de reis beginnen;
 Dit zeggende met groot misbaar,
 Trok hy hem met verwoede zinnen,
 Al bevende naar het altaar
 Al glibberende met zyn hielen,
 In 't lauwe bloed van zynen zoon,
 Daar Pyrrus voor had hem t' ontzielen,
 Om zo te staaplen doên op doên.
 Zyn slinker hand zat in zyn hairen,
 En met de rechter hand deed hy

Het schittrend zwaard tot 't hecht toe varen
 In Priaams oude en loome zy.
 Dit was het lot van deze Koning,
 En 't het end van dees vermaarde kwant,
 Na hy den val zag van zyn wooning,
 En 't heele Pergamun in brand.
 Helaas! dees Vorst van zo veel ryken,
 En van het Aziatisch land,
 Lei onbekend by d' andere lyken,
 Hier mee gesneuveld op de strand.
 Zyn lichaam, mids het zo gezold was,
 Gescheiden van zyn gryze kop,
 Die ook een end van daar gerold was,
 Lei zonder naam gints by een trop,
 Een bange vrees met kille klauwen,
 Greep my doe eerst mee by de mou
 En ging my dus in d' ooren snauwen,
 Eneas! wacht je, dit raakt jou.
 U vader, om dees streek van jaaren,
 Is nu licht ook al in de neep,
 Zie hoe je vrou en kinders vaaren,
 Of al je volkje raakt om zeep.
 Kyk naer je huis, of 't zal 'er stinken,
 Kreüza, en luul uw kind,
 Zyn nu licht lang al in de vinken,
 Waar kyk je na, of ben je blind?
 Ik zag rontom aan alle kanten,
 En ging myn hier eens over zien,
 Maar als myn makkers, en trawanten,
 Die waren door of weg gaan vliën.
 Een deel om zich niet te bezeeren,
 Door 't vier, die waren van het dak,
 Van boven neer gaan voltizeren
 Met geen gemakkelyke smak:
 Een deel met wonden overladen,
 't Geen hen de lieve vlucht benam,
 Die waren tot een karbonade,
 Gemaakt gints door een heete vlam.

In 't end, ik schoot'er dan slechts over,
Als ik in Vestaas tempeldeur
Kwam dalen, stil door struik, en lover,
Daar my ontmoete deze geur:
Ik zag Helena zitten gluuren,
Gedoken in de predikstoel
Heel stillletjes, en zonder buuren,
Zelf zonder koppelaar of boel:
Een licht als van een dieve slonsje,
Dat lichte my al om ter sluik,
Zo dat ik zelf het minste fronsje
Kon zien in haar satyne huik:
Zy (vreezende dus voor den tuiker,
Om het verbranden van zyn stad,
En voor haar man gelyk de duiker,
Die zy zo schelms bedroogen had:
Wel wetend' dat zy was den trommel,
Die al ons landen bracht in roer,
Om wie heel Troje voor den drommel,
En voor zint felten heenen voer)
Had zich al ziddrend hier verborgen,
Gelyk een gaudief in een huis,
Die vast in honderd duizend zorgen
Verneemt een ongemeen gedruis.
De wraak begon myn ziel t'ontsteken,
En dreef een moordzucht door myn lyf,
Om straks myn vaderland te wreken,
Aan dit verdoemde ritzig wyf:
Zal zy (riep ik) die teef der teeven,
Heelshuits weer keeren naer haar land,
En weer naer Sparten heenen streeven,
Die oorzaak is van deze brand?
Zal zy weer naer Myceenen keeren,
Om daar gelyk in zegenpraal,
Eens fraai de gek met ons te scheeren,
In haar Barbaarsche, en Grieksche taal?
Zal zy haar man, en huis, en vaders
Weer zien, en kinders groot, en klein,

Na zy een langen wyl haar aders,
 Hier heeft gevuld met onze wyn,
 Zal zy haar liefste weergaan streelen,
 Dat hoorenbeest, die laffe fiel,
 Na zy hier lang de hoer ging speelen
 Met Paris onze losse ziel?
 Zal zy verzeld met Trooische Joffers,
 En met een lengte Gricks gespuis,
 Gaan tyen met pakket, en koffers,
 Naar haar verlaate land, en huis?
 Terwyl Priaam hier leid gefneuveld,
 En Troje tot de grond verbrand,
 Gelyk een puinhoop leid geheuveld:
 O neen! dat varken moet van kant.
 O neen! 'k kan dat zo niet vertceeren,
 Al acht men 't voor geen dapper man.
 Die hier een vrou wat af gaat smeeren,
 Die hoer die moet 'er nochtans an:
 De zommge zullen wel staan yzen,
 En maken wonder veel geschals,
 Maar zommge zullen wel staan yzen,
 Dat ik die kronje bracht om hals:
 Ook zal 't my naderhand noch bollen,
 Dat ik dees as zo heb geboet,
 Met deze donderkol der kollen,
 Te smooren in haar ritzig bloed.
 Dus holde vast myn dollen zinnen,
 Door wraak, en razerny aan 't gaan,
 Wyl ik de moeder van het minnen,
 Vrou Venus voor myn oog zag staan;
 Zy kwam in 't licht als van een fakkel
 Heel schielyk by my, onverdocht,
 Mids zy zo vlug gelyk een kwakkel
 Was neer gestreken uit de locht.
 Haar wezen (als der hemelingen
 Gewoon zyn) was heel net en schoon,
 En meer genegen om te zingen,
 Als om te kermen by de doon.

Zy greep my by myn handen,
 En zong heel aangenaam van taal,
 Dees woorden uit haar witte tanden,
 En uit haar lipjes van koraal:
 Myn zoon, wat ydle razernyen.
 Gaan u zo schendig door het brein,
 Dat gy al uwe zorg laat glien,
 En denkt in 't minst niet meer op myn?
 Hebt gy geen lust om my te bekyken,
 Hoe of uw oude ziel al vaard,
 Of hem de dood niet by de lyken
 Al meê gesleept heeft by zyn baard,
 En of uw lief noch aâm mag haalen,
 Wat of uw zoon Askaan verricht
 Daar zo veel vyanden om dwaalen,
 Als muggen om het fakkellicht:
 Want zo myn zorg het niet gestuit had,
 Waar meê ik hen beschermen kwam,
 't Was wis dat uw gellacht al uit had,
 En door het zwaard, en door de vlam,
 Wil u in 't minst dan meer bemoejen
 Met Paris, of Helenaas ramp,
 De Goden doen uw vesten gloejen,
 En dus verzwinden door den damp.
 De Goden vol van ongenade,
 Die hebben lust uw gansche stad
 Te maken tot een karbonade,
 En al die praal die zy bezat;
 Bezie (want ik zal straks uw oogen
 Aflichten deze donkerheid)
 Waar meê de menscheid is ontoogen,
 Op dat gy zien moogt waar gy zyt:
 Vrees niet, ik zal u niet bedriegen,
 Volg slechts gehoorzaam myn bevel,
 De Goden houden niet van liegen,
 Myn goeje zoon dat weet je wel:
 Zie daar de muur gints is verbrooken,
 Ontrent dien grooten hoop met steen,

Daar

Daar gy 't zo deerlyk op ziet rooken,
 Met stof en dampen onder een,
 Daar sloopt Neptuin vast met zyn gaffel
 De vest, zo schriklyk dat men grouwd,
 En vloekte te yffelyk uit zyn waffel,
 Dat hy de stad eerst heeft gebouwd;
 Zie Jono gints met macht staan roepen,
 Gewapend op de Scheese poort,
 Waar blyven nu soldaat, en stoepen,
 Za Griekse krygers trekt vast voort:
 Zie om hoe Pallas staat te kraajen,
 Op't hof, zyn hoogverheven trans,
 Of zy het al wou zien en braajen
 Met haar Meduzaas schild, en lans.
 Jupyn, myn goede Heer, en vader,
 Zet zelf de Grieken krachten by,
 En helpt al mee als een verrader,
 Uw stad te deerlyk in de ly.
 Myn zoon, trek gy des aan het zakken,
 En hou jy 't hier zo voor gedaan,
 En ga terstond je biezen pakken,
 En laat uw zorgen op my staan,
 Ik zal je veilig convojeeren,
 Tot by en in je vaders hof,
 Wil alje vrees slechts van je weeren,
 Adieu, 'k verlaat je, met verlof,
 Hier mee was Venus niet te vinden,
 En wyl ik 'er het minst om dacht,
 Ging zy haar zelf gezwind verzwinden,
 Dat maklyk gaan kon want't was nacht.
 Wyl ik de Goon hun lust zag boeten
 In Trojes deerlyke puin,
 Gelyk als varkens die staan wroeten
 In een heel gierlyke tuin:
 Toen zag ik eerst hoe 't gantsche Trojen
 Als in een zee van vlammen stond,
 En hoe men't droevig om ging rojen,
 En nederstorten tot den grond:

Gelyk een eik met hooge takken,
 Daar twaalf vlugge dorpers knechts
 Met bylen zitten op te hakken,
 Aan alle zyen slinghs, en reghs,
 Die na een lang, en twyflig dreigen
 Dan oost, dan west, al gins en weer,
 Allengskens neêr begint te zygen,
 En ploft in 't end al davrend neêr.
 Ik stygje hier op van de trappen,
 En ga (beveiligt door 't gelei
 Der goôn) door zwaard, en vlamme stappen
 Zelf zonder zengen van myn py:
 Waar dat ik draafde met myn schonken
 Daar pakte zich de Griek van daan,
 Ja zelf de rook, en vlam, en vonken,
 Die maakten datelyk ruimbaan;
 Maar toen ik nu was t'huis gekomen
 In ons aloud, en groot kasteel,
 't Geen dicht, en diep lag in de boomen,
 Had ik een wonderlyk krakeel;
 Myn vader, dien ik straks ging vragen
 Of hy wou zitten op myn nek,
 Om hem zo naer 't gebergt te dragen
 Die schoor (zo 't schein) met my de gek:
 Hy wou zyn stad niet overleven
 Maar sterven meê in deze brand,
 En hy en kost zich niet begeven
 Om meê te zwerven achter land:
 Maar gy (riep hy) gy jonge kwanten
 Die 't leven noch schat voor geneugt,
 Gy moogt noch wat gaan lanterfantent
 Trekt gy lui t'zamen op den vlucht:
 Had my het noodlot willen sparen
 't Had ook met een myn huis en hof
 Noch voor een wyl tyds gaan bewaren,
 Maar neen, nu moet ik'er op of,
 Wy hebben al genoeg zien vallen
 In 't storten van dees groote stad,

Met zulke wyd beroemde wallen,
 Ik ben de brand, en kryg al zat:
 Gaat gy slechts hier op henen draven,
 En red u zelve uit den nood,
 En houd myn lichaam voor begraven,
 Ik zal wel raken aan myn dood:
 Dit kleed van d'alderfynste felpen
 Zal noch wel iemand dieflichand
 Bekooren, om myn voort te helpen,
 Al wast maar om myn gouwe kant:
 Het graf dat acht ik niemendalle,
 Ja 'k acht het een profytlyk werk,
 Mids gy geen geld hoeft te vermallen
 Om my te leggen in de kerk;
 (Daar nu met paapze, en zotte mienen
 De gravemakers zo veel broên,
 Onnut en geklyk aan verdienen,
 Dat zy vet leven van de doên)
 Ik heb toch lang myn oude dagen,
 Die slechts verlangen naer het lef
 In spyt en weerwil moeten dragen,
 Van Jupiter en al de reft:
 Die vader van de Goên, en menschen,
 Betoonde met zyn donderkloot,
 Hoe zeer hy naer myn dood moest wenschen
 Toen hy laaft naer myn votten schoot.
 Dit waren yffre en stale wetten
 By deze oude en taje gaff,
 Die hier by bleef, niet om te zetten,
 Gelyk een gaudief by de baf.
 Wy vallen hier op aan het kermen
 Myn zoon, en vrou, en al ons huis
 Dat ging den ouden man omermen,
 En viel hem aan met naâr gedruis,
 Om hem (wast mogelyk) met zuchten
 Wat om te zetten van zyn stuk,
 Dat hy gelyk met ons ging vluchten,
 Tot vryding van zyn ongeluk.

Maar

Maar neen, hy wouw 'er niet af weeten,
 En met dit opzet bleef hy pas,
 In zynen zetel neer gezeteu,
 Of hy 'er in gespykert was.
 Ik ga weêr naer myn harnas vatten
 Gelyk een desperate vent
 Die vlak zyn dood te moet wou spatten,
 Want doe was al myn raad ten end,
 Ach! riep ik vader wat voor geuren,
 En droeve potzen speelt gy nu,
 Meent gy dat ik zo deur zou peuren,
 En heen gaan zakken zonder u!
 Hoe durft gy zulke woorden braken
 En dat voor uw godvruchte zoor
 Uit uwe vaderlyke kaken,
 Op zulk een onderaartsche toon?
 Men kan de Goden niet bedriegen,
 Indien het deze heeren lult
 Dat alles in de kaars moet vliegen,
 Zo zal 't zo zyn, weest des geruft;
 Maar van u kan ik niet gehengen
 Dat gy, en u, en al uw zaad
 Zo deerlyk om den hals zou brengen,
 Dat is te grouwelyken daad
 Je hoeft des niet lang te verlangen,
 En binnen het vierden van een uur
 Zie ik u wisselyk al hangen,
 Of gaar gebraden door het vuur
 Straks zult gy Pyrrus aan zien stuiven
 Noch vars met Pryaams bloed besmet,
 Die met zyn dodelyke kluiven
 En vaâr, en kinders t' zaam verplet,
 De zoon in 't aanzien van zyn ouders,
 De vader voor 't geweide altaar,
 Slaat hy de kop van zyne schouders,
 En sleept hem door het bloed by 't hair;
 Hebt gy my hierom door de klingen
 Gered, myn goeje moeder lief?

Hebt gy my hierom zo doen springen
 Gelyk een nagejaagde dief,
 Door vier en vlam, om dan t' aanschouwen
 Hoe dat de vyanden myn vaar,
 En zoon, en vrou aan hutspot houwen,
 En mengen 't kakzel door malakaar?
 Op mannen, wapen! wapen! wapen!
 Op! op! 't is nu den laaften dag!
 Legt niet te geeuwen noch te gapen,
 Maar waagt met my noch eenen slag
 Za! za! waar zyn nu deze Griekjes,
 Waar is dat kanaleus gespuis,
 Ik zweer ik zal hen noch als kriekjes
 Al t' zaam vermorzelen tot gruis?
 Ei lieve, doet de deur toch open,
 Ik bidje niemand hou my vast;
 Ik zal myn huid noch duer verkopen
 Kom ik de vyand op zyn balt.
 Hier op ga ik myn wapens vatten,
 En dacht zo met een run de deur,
 En zo ten huizen uit te spattnen,
 Maar neen, myn vrou die schoot daar veur?
 Sy greep my schielyk by myn kuiten
 En toonde my myn enig kind,
 En ging my met dees rede fluiten,
 Die zy uitbalkte half ontzind:
 Zo gy u zelven wilt bederven,
 Myn lieve man, door zulken dood,
 Zo neem ons meê te zaam te sterven,
 En laat ons hier niet in de nood.
 Of ziet gy noch wat heyl in 't fryden,
 En weet gy noch een beedje raad,
 Zo wyl ik u eigen huis bevryden
 Eer dat gy op een ander gaat.
 Voor wien wou gy ons hier toch laten,
 Uw vader, my, en uwen zoon?
 Voor dat jan hagel en soldaren,
 Wel dat stond ons te byster schoon.

Terwyl myn vrou haar dus liet hooren,
 En speelde wakker met haar murf,
 Zo kwam ons zo wat vreemts te vooren
 Het geen ik nauwelyks zeggen durf,
 Iul (noch onder onze handen,
 Daar hy by my, en moeder zat)
 Scheen door een vreemde streek te branden,
 Op het tipje van zyn harzen vat.
 De vlam die speelde heel verzadigt
 Slechs om de lokken van zyn kruin,
 Gelyk men vry, en onbeschaadigt
 Vaak lichjes ziet in hei, of duin.
 Wy beefden t' zaam van schrik, en kruisten
 Ons zelfs met een verbaast getier,
 En trachten straks met hand, en vuisten
 Te blusschen dit verdwaalde vier
 Waar om Iul door onzen yver,
 Die dus wat hard wierd aan gezet,
 Zomtyds ontving een wisse dryver,
 En per abuis, een goe sifflet:
 Maar vader, met gevouwe handen,
 En met een heel verheugt gelaat,
 Stiet dit gebedjen uit zyn tanden,
 Terwyl hy 't oog ten hemel slaat:
 O Jupiter! die kunt bestieren,
 Gelyk men zeght het minste gruis,
 Ja zelve alder kleinste mieren,
 Ja zelf een vloot, een mug, een luis:
 Zo gy u immer liet bekooren,
 Door een ootmoedelyk begeer,
 Zo wil ons nu toch eens verhooren,
 Of ik geloofje nimmermeer:
 O neen wy zyn noch schelm, noch guiten,
 Ziet des of gy ons hulp kunt biën,
 En wilje in ons faueur besluiten,
 Zo laat ons eens een teken zien.
 En nauwelyks had hy uit met graven
 Of (zie de gauheid van dien God)

Straks hoord men drie vier donderslagen,
 Ter linkerhand op zyn gebod:
 Men zag ook (wie zoud het gelooven?)
 Hoe dat een star, met snellen vaart,
 De gansche lucht kwam door gestooven,
 Die na zich sleepte een lange staart,
 En schoot de gevel, hel van luister,
 Vlak over, vallende in het woud:
 Dees liet een streek na door het duister
 Gelyk een regenboog van goud,
 Een regenboog als van pistolen,
 Of van de zuiverste ducaat;
 Maar ook een stank als dove kolen,
 Of 't alderstinkenste privaat.
 Myn vader hier op (heel van zinnen
 Verandert) dankte star, en goôn,
 En riep laat ons nu gaan beginnen
 't Is tyd, kom aan myn lieve zoon,
 'k Ben nu gereed met u te dwalen,
 Za! pakken wy ons slechts van hier,
 Al wou je met me naer Westfalen,
 Het scheelt my gans niet eenen zier.
 En gy, ô Goden! die voor dezen
 Hier zo eerbiedig zyt gelooft,
 Wilt gy de stad niet gunstig wezen,
 Het moet ons wel zyn, volgtje hooft:
 Maar wilt ons huisgezin bewaren,
 (Naer 't gunstig teken, dat gy mild,
 Ons hebt believen t'openbaren)
 En doet met Troje datje wilt.
 Maar gy Eneas, wat is ditte?
 Waar zyn de paarden, kat, en tel;
 Kom, kom, 't is tyd om op te zitte
 Hoe staa je zo? verstaaje wel?
 En nailyks floot de man zyn kaken
 Wanneer het vier al nader kwam,
 Zo dat ik klarelyk het kraken
 Begon te hooren van de vlam.

Ach!

Ach! riep ik, Vader wil niet marren,
 Ben ik het die u wederhoud?
 Praat hier van wagens, noch van karren
 Of wy zyn altermaal om kout.
 Hoort gy geen klatren van de houwers?
 Kom, sla jou schinkels op myn nek,
 Ik zalje voeren op myn schouwers
 Uit dees verdoemde, en doodsche plek.
 Uw pak en zal my niet bezwaren,
 Maar een, en zelfde lot, en luk,
 Zal ons te zamen wedervaren,
 Het zy tot blydschap, of tot druk;
 Iulus zal ik meê gaan pakken
 Al dravende aan myn rechter zy,
 Myn vrou mach volgen op myn hakken,
 En houwen 't slipje van myn py.
 En gy, ô knechts, en knappegasten!
 Komt luistert met een snedig oor,
 Naer 't geen dat ik u ga belasten,
 En geeft myn redens stip gehoor:
 Daar leid pas buiten deze wallen,
 Een oud graf, en een oude kerk,
 Dat tot de grond schier is vervallen,
 En op dat graf een oude zerk,
 En deze zark die leid gedoocken
 In 't oude loof van een cypres,
 Daar 't dikwils byster placht te spooken,
 Door een vermaarde toveres;
 Ziet daar, daar zalmen t'zamen trekken
 Een ieder door bezondre paân,
 Die nu zyn schinkels best kan rekken
 Die isser nu het besten aan.
 Kom vader, vat de heiligheden,
 En al de Goôn u toevertrout,
 Al speeld dit volkje zonder reden,
 Zy zyn nochtans van 't spraakzaamst goud:
 Ik bid je tast ze doch voor my aan,
 Want ik ben smeerig met verlof,

Ik hoop dit volk zal ons noch by staan,
 Al wast fleghs met hun eigen stof.
 Na dat ik dit zo had staan zeggen,
 Ging ik een roffe leeuwevacht
 Op bei myn breede schouwers leggen,
 Pas tot een zadel voor myn vracht.
 Hier op liet ik myn vader stappen,
 En nederzitten met gemak,
 Die zich neêr plante op deze lappen,
 Met al de Goden in een zak.
 Myn zoontje (noch niet groot gewassen)
 't Geen my zyn rechterhantje gaf,
 Volgt my met ongelyke passen
 Vast op myn zy na op een draf.
 Myn huisvrouw digjes op myn zoolen,
 Myn rokje vattende achter aan,
 Terwyl wy vast door slop, en holen,
 En nare grotten henen gaan.
 Ik die korts benden wist te splyten,
 En bracht veel Grieken op den vlucht,
 Sta nu schier in myn broek te schyten
 Op 't hooren van het minst gerucht.
 Het minste dat'er ook mocht wezen,
 Deed my straks lillen in myn vacht,
 En deed my daatlyk teffens vrezén,
 En voor my zelf, en voor myn vracht.
 En nu begon het eind te naken,
 En nu zag ik de poort al aan,
 En dacht, met heel verheugde kaken,
 Nu is myn meeste vrees gedaan:
 Als een getrappelt ons al nader,
 En nader kwam met zwaar gerucht,
 Waar op myn ruitèr, of myn vader
 My toe riep, zoon tei op de vlucht,
 Ik zie voor ons rondassen blinken,
 En 't sliken van de storremboên,
 Gansch bloed! 't zal hier te byster stinken,
 Zo gy niet daatlyk voort gaat spoên.

'k Loof niet dat ooit een paard door spooren
 Zo fiks zich op de loop begaf,
 Als ik op deze stem te hooren
 Myn koten spoelden op een draf.
 Maar noch en kan ik niet bedenken,
 Wat droes dat doe myn harzenvat
 Zo dol, en zinneloos ging krenken,
 Dat ik myn zelf by na vergat.
 Want toen ik van de weg ging stappen,
 En vlood voor deze Griekse trop,
 Om dat my niemand zou betrappen,
 En deerlyk grypen by de kop,
 Zo bleef, helaas! myn huisvrouw achter,
 Ik weet niet door wat avontuur,
 't Zy door haar tred licht vry wat zachter,
 Of door 't ontmoeten van een buur
 Die zy voor 't laatste noch eens kuste,
 Of dat zy wat vergeten had;
 Of dat zy wat heeft moeten rusten,
 En zo geraakt was in de mat.
 Ik weet'er waarheid van, noch logen,
 Als dit, dat my noch al ontrufft,
 Dat ik haar nimmer met myn oogen
 Weêr zag, of heb adieu gekufft.
 Noch ik begon haar eer te missen,
 Voor dat wy kwamen aan het graf,
 En Ceres nare wildernissen,
 Met geen gemakkelyke draf:
 Als ik daar 't felfchap met myn oogen
 Ter deeg befichtigde in het ront,
 Bevond ik my te schelms bedroogen,
 Mids ik myn vrou daar niet en vond;
 Hoe teeg ik niet aan 't parlesjanten?
 Wat maakten ik niet als misbaar?
 De Goden waren flechs bacchanten,
 En pure schelmen met malkaâr:
 Ja niemand wou ik ook verschoonen,
 Zelf Venus niet, myn eige moêr,

Die om haar sprookje te beloonen,
 Ik schold voor een blankette hoer,
 Die my gestaag wat voor ging liegen,
 Gelyk een goeje slechte kwant
 Heel lichtelyk is te bedriegen,
 Met sprookjes van 't luilekkerland:
 Want dit kan ieder een wel gissen,
 Dat het my nooit was zulken rou,
 Myn vaderland te moeten missen,
 Als zulken eerlyken vrou.
 Ik liet dan achter dees struëllen
 Myn Troische Huisgoôn, kind en vaâr
 Aan myn getrouwe metgezellen,
 Om te beschutten voor gevaar,
 Terwyl 'k myn wapens aan ga trekken,
 En zet myn helmet op de kop,
 Getroost om weer naer steê te rekken,
 De zelfde weg op een galop.
 Myn moed wierd hevig aangedreven,
 Om myn weêr op dit zelfde pas,
 Door slop en holen te begeven,
 Daar ik strak door gekomen was;
 Ik kwam dan weder langs de muuren,
 En in dat donkere portaal,
 Daar ik door schrik was door gaan schuuren,
 En riep wel hondertduizendmaal.
 Ik zag, ja lette op alle stappen,
 Naukeurig met een fakkel licht,
 Maar niemand van hen wou wat klappen,
 Zo dat ik niemendal verricht.
 De vrees begon my aan te pakken
 Mids 't hier zo eenig was en naâr,
 Zo dat ik daar van daan ging zakken,
 En weer ging kruien op een aâr.
 Ik keerde weêr naer onze muuren,
 Want lichtelyk dacht ik, per abuis
 Of door een vreemde slag van kuuren,
 Zal zy weêr zyn gekeert naer huis.

(Want

(Want vrouwen hebben dikwils vlagen,
 Dat zy om een vergete pot,
 Haar lyf en leven zouden wagen,
 Al lykt het ons al vry wat zot.)
 Maar neen, 't was daar al vol van Grieken,
 Die met een gruwelyk gekrak,
 Een vlam met schitterende wicken
 Deën vliegen langs het gantsche dak.
 Van hier liep ik naer Priaams hoven,
 En zag hoe 't met het slot al stond,
 Maar ach! dat gloeiden als een oven,
 Met duizend kolen in zyn mond.
 Op 't lege plein en galeryen,
 By Junoos praalgedachtenis
 Daar staan braveeren met haar byen,
 Heer Fenix, en dien schelm Ulis,
 Om snedig op de buit te paffen:
 Want hier lei al de Troische schat,
 Gesleept uit koor, en kerke kaffen,
 En alle huizen yan de stad.
 Een macht van goude en zilvre kannen,
 En schaal, en kruik, en tafelbort,
 Een macht van potten, en van pannen,
 En lepels also dicht als gort,
 Een lengte zilvere toebaks doozen,
 Waar van Ulyfles dien rabou,
 Daar een toeflak aan zyn matroozen
 Dat hy hem eensjes stoppen zou.
 Een macht van mutsjes, en van pinten,
 Van kroes; en andere snuiftery,
 Van kleeren met en zonder linten,
 Die ik om korthed fla voorby.
 Hier zag men noch een tal van wyven,
 Die met een overgeven moed,
 Noch staan te trekken, en te kyven,
 Met de foldaten, om haar goed.
 Een tal van kinders mee geloopen,
 Die staan haar by in dezen ftryd,

En teien voor haar moers aan 't stroopen,
 Met naar en jammerlyk gekryt.
 Ik balk hier op ook mee Kreüze!
 Areüze! met een holle bast,
 Helaas waar steekje metje luize
 Myn lieve wyf, ik zoekje vast;
 Ik zoek naer u met groot verlangen,
 Ik bidje, houje doch niet stom,
 Want ik zal wis myn zelf verhangen,
 Vind ik je nu niet haast weerom
 Dus gaimde ik langs de straat en stoepen
 Met een verbaasde en vlugge tret,
 En had licht eenwig noch staan roepen,
 Had my dat spookzel niet belet.
 Kreüzaas schim kwam my te voren,
 Maar vry veel grooter na dees schyn
 Van oogen, neus, en neers, en ooren,
 Als zy voor dezen plag te zyn.
 Och hoe begon ik doe te yzen!
 Myn stem bleef steken in myn krop,
 En al myn haif begon te yzen!
 Als varkens borstels op myn kop;
 En met deed zy haar kaken open,
 En roerde dus haar tonge blad;
 Wat legt gy dus vergeefs te loopen
 Gelyk een zotskop door de stad,
 Myn zoete man! staak deze grillen,
 De Goden zyn dus van advys;
 Dat gy nu zonder my uw spillen
 Zult moeten pakken op dees reis:
 't Is Junoos, en Iupyns begeeren,
 Uit welkers vorstelyke last
 Gy my zult moeten excuzeeren,
 Mids dien ik by hen bleef te gast.
 Maar ach! wat zien ik u laveren,
 Langs meenig onbekende grond?
 Wat zien ik u noch trakkazeeren
 Gelyk een pure vagebond,

Voor gy noch komt met uwe makkers
Aan 't vet Hefpeerjen, ſchoon begroeit,
Lang welkers ſchoone en weelige akkers
De Libianſche Tyber vloeit:
Hier zal 't met u breë dingen wezen,
En Koninkryk, en Koningin,
Zal al uw ſmart dan weer genezen
Wat dunkje? is dat naerje zin?
Hou op, 't is lang genoeg gekreten,
Ei doet het ſlegs tot myn gerief,
En wil ſlegs deze druk vergeten
Gy vind wel haalt een ander lief,
Weeft ook gerult, gy zult nooit hooren
Dat ik (wiens ſchoonmoer Venus was
Uit 't Dardaaniſche bloed gebooren)
Ooit ſpinnen zal Myrmidons vlas,
Ja ik zal zelf nooit Griekze huizen
Of flooten en kasteelen zien.
Noch ik zal nooit aan Griekze luizen
Gedwongen zyn den ſtryd te bien.
Noch nooit haar juffers kamenieren,
O neen! daar ben ik van bevryd;
Des roept de vreugd weer doorje nieren
Je vrou word nooit een Griekſe meid,
Maar ziet verheugd nu d' Engelen danzen
Op 't ſnorren van Apoloos lier,
En zit heel ſnedig wat te ſchranzen
Aan 't paterſtuk van 's hemels ſtier.
Nu lief adieu ik moet vertrekken,
Maar let voor al wel op ons kind,
En wil het 's nachts wat warmpjes dekken,
Want lichtelyk vat het ſchaap de wind.
Mit zweegze en ging gezwind verzwinden,
Terwyl ik met een heele zucht
Vergeefs haar na riep, myn beminde,
Begeef u toch niet op de vlucht!
Tot driemaal dacht ik haar te vatten,
En noch i' omhelzen om haar nek,

Maar

Maar driemaal ging haar schynzel spatten,
 En schoor (zo 't schein) met my de gek.
 Des moest ik my dan weer gaan spoeyen
 Naar 't dal, daar al het volkje lag,
 Dat zo gewis was aan gaan groeyen
 Als muggen op een heeten dag.
 Ik was benieut om aan te schouwen,
 't gezelschap van myn kammeraats,
 Van zulk een lengte mans, en vrouwen,
 Van zulk een lengte jongemaats,
 Van zulk een lengte slegt rapalje
 't Geen hier by een gekomen was,
 (Hoewel men ons al t' zaam canalje,
 Nu wel mocht noemen in dat cas)
 Hier was vergaart uit alle hoeken,
 Gereed om met hun lyf en goed,
 En my, een ander land te zoeken,
 En andre steden langs de vloed:
 Elk was getroost met my te varen
 Als met een eerlyk kapeteyn
 Die zich verstonde, op stroom en baren
 Zo wel als op een glas met wyn;
 En nu begon de nacht te zwichten,
 En Lucifer begon zyn naars,
 Alreê ter bedden uit te lichten,
 En klom op Ida met zyn kaars.
 De Griek had over al met wakers
 Depoort bezet, dat speet ons meest,
 Des moesten wy gelyk de Quakers
 Wel volgen 't dryven van ons geest.
 Daar viel voor ons niet meer te vegen,
 Dus spoeide ik my op myn vertrek,
 En klom den berg op heel verlegen,
 Met mynen gryzaart op myn nek.

E Y N D E.

D E
HARDERSZANGEN
V A N
VIRGILIUS,

Tegen elkander opgezongen

D O O R

J. U. en W. v. F.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

Aan den Tuingod

P R I A P U S.

Eerwaarde Heer.

WY komen met geen vargebakke eyerstruiven, noch roompotten ten offer, om onze hoven en tuinen in uwe goeje gratie te rekommandeeren, gelyk u in onze Tytelplaat van ettelijke Dorperessen, en Veldnimfjes gedaan word; maar wy komen u, met groote eerbiedigheid, een zekere soort van Aubade verceeren, waar van den inhoud u zonder twyffel niet onbekend zal zyn, alzo den goeden Maro, met zyn schelle veldfluit, in de Siciliaansche velden, en dichtbeplante hoven, wel voor deze uw ooren daar meê placht te streelen, wanneer zyn Latynsche Veldgezangen hem in het beroemd Italien een eeuwige naam maakten. Deze zelve zyn het, die wy op een tweevoudige toon gereed staan in plat Neêrduits voor U E. op te zingen; de wellustige eenzaamheid der velden, en bosschen, ons noodigende, om iets vermakelyks voor u op het tapyt te brengen. Alzo men hier van alle kanten ziet, met wat reverentie dat hier uw hofheerschappy gevierd word, vermits elk een naar zyn fatzoen een beeld oprecht, al was het slechts van ouwe lappen, of zaamgenaaide matten; om u in forme van een Molik, de versbezaaide bedden, en bloezemryke karsseboomen, &c. te rekommandeeren; om door het verbaast opslag uwer oogen, de roovende spreuwen, en diefachtige mossen een schrik aan te jaagen, om ten

O

koste

AAN DEN TUINGOD.

koſte van den armen dorper, haar ingewanden niet met het gezaaide tot barſtens toe op te vullen. Wy derhalven deze Meſſieurs na-aapende en u in onze tytelpaat een koper beeld, naar de ouwe zwier toetakelende, rekommandeeren u de beſcherming dezer onzer Zangen, die zonder twyffel meê niet weinig perykel zullen loopen, van menig ſpreuwebet door te moeten ſtaan. Maar zulk een fynmans zoon, gelyk als gy zyt, tot onzen Kromwel (alias Protecteur) aannemende, zo durven wy hoopen, dat gy haar met ons eens lelyk zult helpen uitlacchen, om haar te doen bevinden,

*Dat hy onnut zyn tanden ſlyt,
Die op een keiſteen zit en byt.*

Want immers alzo doof, en ongevoelyk, verze-ker ik u, dat men ons in deze gelegentheid zal vinden, in het aanhooren van de gewoonlyke beſchimpingen dezer eeuwe. Alzo wy ons geenzins kreunende aan 't geen een ander zeyd, alleen ons geluk willen ſtellen, in uw eerwaardigheit door onze Zangen eenig vermaak gegeven te hebben; waar aan wy niet twyffelen, of gy zult, om de oude liefhebbers wil, een gunſtig oor verleenen, en die zelve met uw aangeboore beleeftheid ontfangende, ons doen blyken, dat gy nooit met eenige poſſers, noch ſtremlisnappen (dat anders uw ordinaris banker, en offerhanden zyn) beter zyt onthaald geweest.

En zo gy anders voor een eerlyk Tuingod wilt paſſeeren, zo maak, dat'er voortaan geen dorper, noch bouman te vinden is, die door u aanpryzen, deze
Zan-

P R I A P U S.

Zangen niet fiks op zyn knokkels heeft; op dat Virgilius in ons Nederland, zo wel als in Italiën, eeuwig mag leven, en zyn lof door alle velden, en bosschen, door deze twee nieuwe toonen gestadig mag weêrgalmen; die wy vertrouwen, dat (hoe vreemde zwieren, en verdraaijngen zy ook maken) den *Bascontinuo* echter geen schand aan zullen doen, gelyk als al te wel in *unifono* daar 't meê accordeerende.

Ontfang dan, zo het u belieft, met gunst, in uw ruige, opgerekte geluitvangers, deze serenade, die alleen t' uwer eere wierd opgezongen uit de longen van een koppel

Uwer ootmoedigste Dienaren,

J. U. en W. v. F.

Aan den Heere

J. U.

Op zyn Harderszangen, van Virgilius.

DE Roomfche Maro op een Duitsche toon te zingen
Die met de grondftem op een haitjen akkordeert,
Te maken dat het vee in 't klaver voltizeert?
En dat het bloejend bosch van vreugde staat te fpringen;

De kristalyne beek tot danffen aan te dringen;
Te zingen dat de froom door aandacht ruglings keert;
Te maken dat de koe, hoe graag, geen kost begeert,
Maar, als door 't zang verrukt, geen gras meer door kan
wringen;

Te maken dat een troep van weeldrige Saters,
Gaan hulppen in het ront gelyk als Maartfche katers,
Verzelfchapt met een rei met Nimfen, lucht ter voet;

Dat geef ik eens in driën aan alle Muzikanten,
Die ooit hun knokels op fiool, of blaastuig planten,
En dat 's nochtans het geen dat hier uw veldliet doet.

W. v. F.

T I T Y R.

Eerste Harderszang.

I N H O U D.

*Terwyl dat Melibé met zuchten,
De droeve burgerkryg gaat vluchten,
Blyft Týyr t' huis gerust en stil,
Door Cesars wil.*

M E L I B E U S, T Y T E R.

M E L I B E U S.

A Ch Týyr! gy legt vast gerust, en stil te droe-
men,
Hier in de schaduw van dees breede boeke boe-
men,
En steld een velddeun op uw schelle Har-
ders fluit,

Terwyl wy vluchten uit ons vaderland, en uit
Ons haaglyk errefdeel, met droef, en bitter zuchten;
Wy zyn gedwongen uit ons vaderland te vluchten,
En gy legt hier in't loof, en leerd met zoet gegil,
Het bosch den weêrgalm, van uw schoonen Amaril.

T I T Y R

O Melibé! ik mag hem vry myn godheid noemen,
Die my dees gunst bewees, dat ik hier in de bloemen
My kan verlusten, zonder schrik voor ongeval:
Want denk, dat ik hem als een God staag eeren zal;
Ik zal zyn altaar noch wel dikmaal vet besmeeren,
Als ik met meeniglam zyn heilig feest zal eeren;
Hy heeft beschikt, dat gints myn vee zo veilig graast,
En dat ik hier (gelyk gy ziet) heel onverbaast

Mag speelen op myn fluit, 't geen myne ziel geluſte.

MELIBEUS.

Neen, ik benyde u niet, dat gy zo ſtil mogt ruſten,
Maar een verwondering heeft my veel eer vervoerd
Mits hier het gantſche veld rondom zois beroerd,
Zie hoe ik zelve vlucht met af geloofde beenen,
En dryf van verre deze geijes voor my heene:

Ja heb genoeg te doen, dat ik deze achter my

Met moeite voortſleep, door dees zachte klaverwey,
Mits zy twee jongen ſlas wierp in de hazelheggen,
En moeft die op een ſteen cilacy! laten leggen

Ten proje van een raaf of hongerige gier:

Hoe dikwils bracht den eik, gezengd van 'shemels vier,
Ons dezen onheil vol beklag niet wel terooren?

Hoe dikwils heeft het my de ſluikſche kraaidoen hooren,
Als hy al kraſſende op een hollen eiken zat?

Had ik myn zinnen ſlechts dier tyd by een gehad.

Maar Titer, wil ons toch die groote Godeens noemen,
Wiensgunſt gy datelyk zo loflyk wiſt te roemen.

TITYR.

Myn vriend, ik heb wel eer, ik plompe en domme beeft,
In zulken zotterny, en misverſtand geweest,
Dat ik die ſtad, daar wy ons vee vaak heen doen ſtryken,
(Ons kleine Mantua) by Rome wou gelyken,
Want ik wiſt hoe het jong de hond niet veel ontweek,
En dat het lammetje het ſchaapje wel geleek;
En zo placht ik het groot by 't kleintjen af te meten;
Maar deze ſtad, op zes, en noch een berg gezeten,
Steekt zyn verheven kruin by andre ſteden uit,
Als een cipresboom by het lange lynenkruit.

MELIBEUS.

Wat maakte u toch zo tot dien Roomſchen reis genegen?

TITYR.

Myn vryheyd, dien ik laat, maar nochtans heb verkregen,
Als my de baard nu grys voor 't gladde ſchaarmes viel
Doe was't dat ik ze noch na lange wyl behiel,
Na dat my Amaril bedwong om haar te minnen,
En Galathé geheel te dryven uit myn zinnen;

Want

Want ik beken, ('t geen my noch alte dapper spyt)
 Dat, wyl ik Galathé zo vierig heb gevryt,
 Ik nooit in 't minste deel dees vryheid had te hoopen,
 Maar zach slechts onbedacht myn geldje gantsch verloopen;
 Want schoon ik dikwils met een heerlyk offerlam,
 Of met een vette kaas in steê ter marrikt kwam,
 Ik keerde altyd te rug naar huis met leege handen.

MELIBEUS.

Ik was verwonderd, hoedat gy bedrukt uw landen
 Vergat, ô Amaril! en viel de Goôn te voet;
 Ik dacht al, waarom of zy 't oof niet afendoet:
 Maar Tityr was van huis de haveloze pynen
 Die Tityr, ja de bosschen, en fonteinen.

TITYR.

Wat zou ik doen; 't was noch al best, myn lieve man,
 Daar was geen beter plaats om deze droeve ban
 Te ontvluchten, noch ik zag geen Goden van myn leven,
 Zo gunstig om aan my myn vryheid weêr te geven.
 Ha, vriend! daar wierd ik eerst dien jongeling gewaar,
 Winsgeurige altaar ik gestadig jaar op jaar,
 Tot twaelf dagen toe eerbiedig zal doen smoken.
 Hy was 't, die eerst op myn verzoek dus heeft gesproken:
 Gaat knaepen, dryft u vee daar gy 't voor dezen joeg,
 En spand uw osfen, als gy plag, vry in den ploeg.

MELIBEUS.

Gy zult uw land dan in uw gryzen dag behouwen,
 Daar gy genoeg en wel uw kost op kund bebouwen!
 Hoewel een barre kei, en modderige plas,
 Uw gantsche beemd omgord met lies en bies gewas.
 Dies zal geen vreemde wei uw dragend vee beletten.
 Noch uw buermans schaad zal het uwe niet beletten,
 Gelukkige! gy kund by uw bekende stroom,
 Of by een heilige bron, in 't lommer van een boom,
 Een koeltjescheppen, naer uw eigen welgevallen,
 Terwyl gelyk voorheen uw nabuurs wilge wallen
 Daar staag de By in zuigt en aaft met zagt gemor,
 U sluimrig maken, met haar dommelend gesnor.

Gins zal de snoejer, die zyn wyngaardrank gaat dwingen,
Eens lustig uit de borst in uwe rotssteen zingen:

Ja uwe ringelduif slaakt geen zins zyn gekor,

Dat u zo zeer verheugd, al luid het hees en schor;
Noch ook de tortel, zal uit uwe velden vluchten,
Maar zal hier op een olm gestadig zitten zuchten.

T I T Y R.

Dieshalven zal het hert eer vliegen door de lueht,
Eer zal de vis langs strant gaan weiden met genucht,
Eer zal de Perziaan zich in den Arar wassen,
En Duitsland drinken uit des Tigris klaaren plassen,
Eer ik dat wezen, zo bekoorelyk van min,
Zo vol liefstalligheid zal bannen uit myn zin.

M E L I B E U S.

Maar wy, eilacy! wy, wymogen, nat van traanen,
Nu wel gaan vluchten naer de dorstige Afrikanen;
Of naer de Schyten; of Oäxes snelle vloed,
Die in Kretenzerland met zyne golven spoed;
Om naer het eiland van de wrevelige Britten,
Die veer van menschen, een onnenschelyk ryk bezitten,
Dat door de Watergod, omringd van dolle zeën,
Bykans van deze krits en aardkloot is gesneën.
Of my wel ooit dat luk noch eens zou kunnen beuren,
Dat ik, na langen wyl, veer buitens landste treuren,
Hier weer zou keeren, by myn zoode en rieden dak,
Daar ik zo menig dag in heerschte met gemak,
Om my hier over 't zaad, met zyn gezwolle aären,
Eens te verwonderen, na ettelyke jaaren?

Zal dan een krygsman, met een goddelooze hand,
Aanvaarden zulken praal van nieuw gewonnen land?

Zal dan een vreemdeling gaan eeten van myn kooren?

Wat word uit burgerkryg ons niet al ramp gebooren.

Zie hier de landen, die ik zelve bracht in 't zaat,

Za Melibé, maak dat uw tuin wat cierlyk staat,

Gy moogt uw boompjes op een ry wel netjes planten,
Bezonder als het is voor zulke bloetverwanten.

Komt, geitjes, gaat, ei! gaat, wel eer gelukkig vee,

Verlaat met my uw erf, en aangename stee.

Ik

Ik zal u toch niet meer gins in een hol, van veere,
 Al sluimerend, het gras zien van de rots affcheeren:
 Myn deuntjes zyn gedaan, en gy zult u niet meer
 Verlusten in het groen, verzeld van uwen Heer

TITYR

Maar gy kund onderwyl hier van de nacht wel rusten,
 En in het loof by my u zelve wat verlusten;

Ik heb hier ooft, en ook kastanjes, glad van bast,
 En wees opverschemelk van avond toch myngast.
 Want zie de schou begint door't gantsche dorpte rooken,
 Ik loof myn knapen zyn alree al aan het kooken;
 De bergen rekken ook haar schaduw langzaam uit,
 Mids Phebus zich begeeft naer zyn gewoone bruit,
 J. U

T I T Y R.

Eerste Harderszang.

Op een andere Toon.

I N H O U D.

*Dit eerste, en droevig Harders lied,
 Dat zal, ô Lezer! u verhalen,
 Hoe dat een Barentje van Galea
 (Toen dees Historie is geschied)
 Eens op kwam buldren uit Westfalen,
 En 't gansche land bracht in 't verdriet,
 En meenig boer het gat uit stiet;
 Waar van'er hier een aan komt dwalen,
 Die deze klacht doet, gy die ziet.*

M E L I B E U S , T Y T E R .

M E L I B E U S .

OTyter! gy legt hier gedoken,
 In frisse schau van boom, en kruit,
 En zit geruſt een pyp te ſnoken,
 Of ſpeelt een deuntjen op je fluit;
 Daar wy ons eer, en huis verlaten,
 En vluchten land, en dorp, en Stad;
 Dewyl 't janhagel van ſoldaten
 Op nieuws ons veertert after 't gat,
 En ons uit 't zachte neſt doet ſpringen.
 Gy onderwyl, geruſt, en ſtil,

Leert

Leert bosch, en berg den echo zingen,
Van d' overschoone Amaril.

TITYR.

Een man, die 'k wel een God mach noemen,
Liet Melibé, ons dit gemak!

Des zal ik hem ook ceuwig roemen,
En zetten in myn almanak.

Voor hem zal ik steeds offer brengen,
Voor hem zal ik met meenig lam,

Zyn heiligen altaar besprengen,
En vieren hem met rook, en vlam.

Want hy gelyk gy hier kunt speuren,
Is oorzaak dat ik hier in vree;

Mag deuntjes op myn zakpyp neuren,
En weien myn gelukkig vee.

MELIBEUS

Dit luk, 't geen wy u niet benien,
Maakt my verwondert, en verblyd;
Mids (schoon dat hier van alle zyen
De drommel dus op stelten ryd
Gy noch uw eerdeel mocht behouwen.

Maar Tyter! ach, zie met wat pyn,
Dat ik myn geitjes voort ga stouwen,
Die met haar baas schier kreupel zyn.

Dees ouwe wil geen voet vertreden,
Ei, zie den bloed hoe dat hy beeft;

'k Loof dat gy op zyn oude leden
Misschien een kraamvrou's koorsje heeft;

Mids hy gong by de hazalaren,
Misschien noch geen dard'half uur geleên,

Twee zoete jongen kwam te baren;
Die zy slechts op een bloote steen,

Door haastigheid had uit gesmeten;
En die ik, door die zelfde haat,

Helaas, daar deerlyk heb vergeten,
Daar nu licht al een kraai op aaft.

Ach! (had men zo verri' kunnen kyken)
Hoe vaak was ons dat kwaad voorspeld,

(Door

Door 't nederstoten onzer eiken,
 Door wind en donder in het veld.
 Hoe dikwils hebben ons de kraajen
 Ter slinkerhand, dees droeve tyd
 (Al zyn het juist geen pappgajen)
 Wel toe geroepen, en voorzeid;
 Doch (wyl het klagen niet kan baten)
 Ei zeg my eens, wat God is dat?
 Daar ik u straks van hoorde praten,
 En die u heeft bevryd gehad?

TITUR.

Ik pleg, ô Melibé! te meenen,
 Ik domme vlegel als ik was,
 Ja dommer dan een koppel Deenen,
 (Te weten ossen) in dat kas,
 Dat die vermaarde stad van Romen
 Mee even eens was als het vlek,
 Daar wy zomtyds te merrikt komen,
 Met onze schaapjes op de nek:
 Pas, of ik jong geboren wulpen,
 By doggen, muisen by een kat,
 En distels by de schoonste tulpen,
 Ja kwaad by goed geleden had.
 Maar deze stad die steek zyn hoorens
 Zo ver by andere steden uit,
 (Of anders recht gezeit zyn toorens)
 Als de cypres by het lynebruit.

MELIBEUS.

Maar zeg, wat dreef u toch naer Romen?

TITUR.

Myn vryheid, die 'k, hoewel wat laat,
 Noch echter eyndeleyk heb bekomen,
 Nu my de braad al gryzen gaat.
 Ik heb die dan in 't end verwurven,
 Na dat my Galathé verliet;
 En dat (toen die min was verstorven)
 Ik viel in Amarils gebied:
 Want dat darf ik u goeds moeds zweeren,

Dat

Dat door de min van Galathé,
Ik nooit in vryheid dacht te keeren;
Mids ik geen acht sloeg op myn vee,
Noch op de rest van al myn zaken:

'k Had goed koop zien, dat koe en stier,
Wel slaagden in het klavermaken,
Het strekte my tot geen plaizier:
'k Had goed koop parssen kaas, en zuivel,
En brengen die te mart en steé,
Myn geld vloog altyd voor den duivel,
En 'k bracht nooit duit, noch stuiver mee.

MELIBBEUS.

Ik was verwondert in die tycn,
O Amaril! en wist gantsch niet,
Voor wie dat gy zo lang liep schreien,
En d' appels aan de boomen liet.

Maar nu begin ik eerst te vatten,
Dat 't was om deze goeje knecht,
Die toen naer Rome was gaan spatten:

Maar, by myn keel, jy kreet met recht,
Want al de bergen, en de boomen,
(Al of zy hadden oog en stem;
Ja zelfs de velden en de stroomen
Die riepen droevig mee om hem.

TIFYR

Wat zou ik doen? een slaaf te sterven,
Dat docht my dat misstond my wat;
Daarom, om vryheid te verwerven,
Zo rukte ik op het hazepad:

En daar vind ik, niet zonder vragen
O Melibé! dien jongen held.

Voor wien dat jaarlyks, twaalf dagen,
Myn altaar rooken zal in 't veld.

Daar vong ik met twee vrolyke ooren,
Dees zoete woorden uit zyn mond:

*Gaat, weid uw schaapjes als te voren,
En ploegt in vred' uwe oude grond.*

MELIBEUS.

O zaalge gryzaart! deze landen,
 Die blyven dan uw errifdeel!
 En gy houd voor u oude tanden,
 Noch meer te kauwen dan te veel.
 Schoon een gedeelte van u weyen,
 Naar dat ik zie van d' eene kant,
 Met rots en modder van ter zyen,
 En dicht met biezen zyn beplant.

Doch Hier door mocht gy ook weêr denken,
 Dat 't schurft van 's naaste buurmans vee
 Zo licht het uwe niet zal krenken,
 Gelyk het aârs misschien wel dee.
 O zaalge gryzaard! in de lommer
 Der boomen, by uw eigen beek,
 Zult gy geruft en vry van kommer,
 Verslyten meenig zoete week.
 Hier zal ik uwe buurmans hagedooren
 Daar meenig by voor heenen vliegt,
 Al zachjes brommen in u ooren,
 Tot dat gy legt in slaap gewiegt
 Hier zult gy (wyl hy staat te snoejen)
 Den eenen tuinman of zyn maat,
 Van verre deuntjes hooren loejen,
 Gelyk een koe die kalven gaat.
 En ondertusschen zal den tortel
 (Uw wellust) op een olmentak,
 Beblaad van loof, en diep van wortel,
 Vast zitten korren als een krak.

TITYR.

Veel eer zal dan het hart de wolken?
 De vis bewoonen 't drooge land;
 De Perziaan, en Duitsche volken,
 Die zullen eerder zyn verplant,
 Of door den aardkloot henen zinken,
 Door een uitheemsche tovery;
 De Duitscher zal eer d' Arar drinken,
 Den Perziaan veel eer het Y,

Eer ik de heusheid zal vergeten,
 Die ik van dezen jongeling,
 Wiens deugden niet zyn af te meten,
 Wel eer zo onverdiend ontving.

MELIBEÛS.

En wy, wy mogen heen gaan rekken
 Naer 't altyd dorstig Afrika,
 Daar men geen kleed hoeft aan te trekken,
 Want dat komt d' armoe wel te sta;
 Of naer het ongenadig noorden,
 Daar 't altyd winter is, vol kou,
 En daar men voor een hand raboorden,
 Wel licht een pondgroot krygen zou,
 Of naer 't vermaarde eiland Kreten,
 Op d' oever van de snelle Oax
 Daar t' volk noch durft geen kikkers eten,
 Mids zy daar roepen, kwix, voor kwax;
 Of naer de vergelege Britten
 (Een woest canailje groot en klein)
 Die zo ver van de menschen zitten,
 Dat zy schier heel onmenschlyk zyn.

Ach! of ik wel zou hoopenderven
 Dat ik myn waarde vaderland,
 Naer zo veel jaren om te zwerven,
 Wel eens zal weêr zien naderhand
 Of ik myn arme boere wooning,
 En dat vervallen zoojen dak
 (Waar dat ik heb geleest als Koning,
 Wel eens zal weêr zien met mak?
 Ach! zal dat ruigte van soldaten,
 Daar toch de droes zyn gat aan veegt,
 En daar 't dozyn (om wel te praten)
 Van deugd misschien geen pond en weegt,
 Dees schoone landen dan bezitten?
 Zo wel beploegt, zo ryk bezaait,
 En die 'k noch zelve om hielp spitten :
 Ach! zullen die zyn afgemaait
 Van die verdoemde vreemdelingen?

Die

Die lichtelyk van ons graan en wyn,
 Eens van mooiaaltje zullen zingen,
 Terwyl de meesters balling zyn,
 Ach! wat kan tweedracht niet verwekken,
 In burgers vol van onverftand .
 Ei , zie, voor wat ontzinde gekken
 Dat wy ons akkers, en ons land.
 Zo lang met smart bearrebeiden?
 Ent Melibé vry peeren an,
 En wil vry wyngaardranken fnyden,
 Zo raaktje vrucht haaft aan de man.

Doch gy, myn altyd waarde geitjes!
 (Nu droef, doch eer gelukkig vee!
 Wel aan verlaat u klaverweitjes,
 En trek nu met u baas ter zee.
 Ik in een groene fchau gelegen,
 Zal u miffchien na dees niet meer
 Langs berg, en vetbesgraasde wegen,
 Zien loopen draven op en neêr.
 Ik zal licht nooit meer deuntjes zingen,
 Terwyl gy in de varffche beemt
 Loopt vrolyk huppelen en fpringen,
 En't maagdom van de klaver neemt.

TITUR.

Gy kund dees nacht wel by my blyven,
 Myn goeje landsman Melibé!
 Kom, wil uw geitjes ftalwaarts dryven;
 En blyf hier flapen met je vee:
 Wy hebben appels, en kartfengen,
 Met varffche boter na den tyd;
 Wy zullen 't nachjen overbrengen,
 En denken aan geen zwaarigheid.
 Ik zie de fchoorsteen gints al rooken,
 Wel aan, wyl dat den avond zakt,
 En dat de pot al is aan 't kooken,
 Is 't beft zich ftaks naer huis gepakt.

W. v. P.

ALE-

ALEXIS.

Tweede Harderszang.

INHOU D.

*Zie Koridon. schier dol van zinnen,
 Port zyn Alexis tot wederminnen;
 Maar mids die spot met zyn gefluit,
 Scheit by 'er uit.*

DE herder Korydon verbrande vast van binnen,
 Door 't blakend vier, dat hem Alexis deed beminnen,
 Die overschoone, die zyn meesters wellust was,
 Maar al zyn minnevier smolt, zonder hoop tot as;
 Zo dat hy hier in schau van dichte beukeboomen,
 Vol nare mymering, gedurig liep te droomen,
 En storte, moer alleen, met troosteloos geluit
 Voor bosch en bergen, dees verwardc klachten uit:
 O wreede! gy hebt dan met my geen medelyen,
 Gy acht myn vaarzen niet die voor u komt tot schreien
 Uw barze ziel die blyft tot my al even straf,
 Dwingt my eindelyk te jammerlyk in 't graf,
 Nu vlied het veedezon, en schuwt de zonnen stralen,
 En kan een koeltjen in de dichte lovers halen:
 De hagedoorn verfrist de groene hagedis:
 De thym en knofook word gestamt van Thestylis,
 Om zyne mayers, gantsch verhit, en afgedreven,
 Door deze frisse vocht weêr nieuwe kracht te geven,
 Terwyl ik slechts, verstaat door Phebus heete straal,
 Staag zonder jaaffenis in uwe liefde dwaal,
 En hoor aan alle kant de hegge en struiken steenen
 Van heesche krekels, die met my haar dorst beweenen
 Had ik niet duizentmaal gelukkiger geweest,
 Had ik slechts Amaril, zo nors en bars van geest.

En al haar spytigheid en afgunſt moeten vlyen,
 Of had ik ſlechs Menalk zyn boosheid moeten zyn,
 Al was hy bruin, en gy heel blank van aangezicht,
 O overſchoone! als het heldre morgenlicht,
 Neen, pocht niet al te veel op uw ſnee witte kaken,
 Al is de windblom blank, wiens oog kan hy vermaken,
 Terwyl een ieder na de bruinfte bezen zoekt?
 O wreede Alexis! die myn minnevier vervloekt,
 Gy kent niet eens die geen, die gy dus gaat verfoeien,
 Hoe ryk van room, hoe ryk van weelderige koeien.
 Gy vraagt niet eens, wie 't is die u zo zeer bemind,
 Noch wie het is, die gantſch geen heul by u en vind.
 Ik kan mei vee en land de rykſte bouman tergen,
 'k Heb duizent ſchapeu op de Siciliaanſe bergen.
 Ik kan u verſche melk des zomers aan gaan biên,
 En ben des winters zelf van verze room verziên.
 Ik kan die deuntjes op myn lieſlyk fluitje zingen,
 Daar eer Amſion kon zyn willig vee meê dwingen,
 Op het gebergte van d'Acteeſen Araciit.
 Ik ben ook geenzins zo miſmaakt, myn zoete kind!
 Of ik mag Dafnis wel heel ónbefchroomt van herten
 (Schoon gy het oordeel ſtreekt) in ſchonigheid wel terten.
 Ik ſpiegelde my kortſ in Thetis heldre plas,
 Wanneer de zee geſtild, en zonder golven was,
 Heeft my de ſchadu ſlechs niet in den ſtroom bedrogen.
 Ach! wierd gy eindlyk eens met myn verdriet bewogen,
 En naamt getrooſt met my uw toevlucht tot het veld,
 Hoewel de puntigheid van 't hof daar niet en geld,
 En gingt meê woonen in dees laage boere daken,
 't Zy dat gy op de jacht u zelveu woud vermaken,
 Of dryven met genucht een koppel weeldrig vee,
 Door 't grage klaver, of langs groene maluwe;
 Of dat gy Pan in 't boſch met ons woud nagaan fluiten.
 Pan was God d'eerſte die een reeks van riedespruiten
 Te zamen kleefde als op een ry met buigzaam waſch,
 En die de herders en het vee behoed in 't gras.
 Des hoeft het u ook in het minſte niet te spyten,
 Dat gy uw lipjes op dit fluitje wat ging ſlyten.

Wat stont Amyntas om die kunst al moeiten uit?
 Ik heb een ruispyp met een ongelyk geluit,
 By trapjes t' zaam gevoegt van gladde en holle rieden,
 Die my Dametas op zyn dood bedaan kwam bieden,
 En sprak; myn vriend, ontfangt dees fluit op myn begeer,
 Die nu in handen valt van dezen tweeden heer,
 Dus sprak Dametas wyl zyn lieve ziel ging vluchten,
 En wyl Amyntas, vol van afgunst, stond te zuchten.
 En boven dit vond ik noch korts met groot gevaar,
 En in een groeizaam dal twee geitjes, schoon van haif
 Heel net gespikkelt, met sneeu witte en zwarte vlekjes,
 Zy zuigen dagelyks met snobbende trekjes,
 Den beiden uiers van het schaapje schoonjes droog.
 Ik houze slechts voor u, ô wellust van myn oog.
 Hoe bad my Thestyles nu onlangs vol begeeren,
 Dat ik ze hem, op alle vriendschap, zou vereeren,
 En zeker denk ook vry dat dit gebeuren zal,
 Want gy acht toch myn gift en gaven niemendal;
 Maar ach wat heeft de min al wonderlyke ylagen!
 Hoe zou ik u myn lief in 't minste deel mishagen.
 Neen overschoone, spoei, spoei herwaarts uwen voet,
 De Nimsjes treden u het lichten dans te moet,
 Verzien met korfjes vol van witte lely struiken
 Zie Nais, die gelyk een Maiblom op komt hruken,
 Plukt blanke violet en mankop, bruin van kleur,
 Zy vlecht de tyloos en de dille, zoet van geur,
 En breik een ruikertje van roozen, traeci doorweven,
 En kruiden die een reuk als amber van zich geven,
 Zy weeft een kransje, schoon getchildert om en om,
 Van bruine bezen en van geele goudeblou.
 Ik, ik zal zelve kween, met ruigen schel bewossen,
 Voor u gaan zoeken, in kastaanjes in de bossen,
 Een vruch die Amaril zo wonder garen at,
 Ook geele pruimen die ik voor wat heerlyk schat,
 Ik, ik zal u, ô gy welriekende laurier!
 En u, ô myrten! die naast haar het wout komt tieren
 Afplukken, want als gy te zamen zyt verzelt,
 Blaast gy een zoete geur en wazem over 't veld.

Maar Korydongy zyt te boers, wil u bedenken,
Alexis lacht met u, en spot met uw gefchenken,

Want zelve Iölas, dien overboerzen vent,
Zou u niet wyken in een fchenkent compliment.

Helaas, ik armen hals! wat mocht ik toch beginnen,
Dat ik met giften deze min dacht te verwinnen?

Wat stroide ik anders als myn bloemen in den wind,
En deed de zwynen, heel bemodert en ontzind,
Den klaren water bron tot aan de grond beroeren.

Wat razerny komt u van onze bosfen voeren?

Was Paris niet wel eer, die Koninklyke zoon,
Jad'Oppergod Jupyn dit stillebos gewoon?

Laat Pallas het paleis, dat zy heeft willen bouwen,
Voor haar alleenig, als haar erfdeel behouwen:

Het bos is 't geen dat ik voor alle plaatzen min.

De leeu vervolgt den wolf met een verwoede zin,
De wolf den geit, de geit de groene klaverweien,
Ik myn Alexis, die ik eeuwiglyk zal vryen.

Een ieder dier dat heeft zyn eigen zinlykheid.

Maar ziet, gins komt de var al van zyn arbeid,
Hy fleep den ploeg op zy, en haast zich naer de stallen.
Zie Phebus, nu gereet om in de zee te vallen,

Verdubbelt onze fchim, en maakt den avond koel,
Terwyl dat ik myn brand noch even tel gevoel:

De min die houd geen maat, en wil geen uittel langen.
Ach Koridon! wat heeft u malent brein bevangen?

Ach Koryden! hoe dus, wat dolheid gaat u aan?

Gy hebt uw wyngaard half gefnoeid half gins laten ftaan,
Die onghavent om den ollemboom blyft hangen:

Het was veel beter dat gy ietwes aan ging vangen,

Dat u ten minften wat profyts of nuts aanbrocht,

Al was 't maar, dat gy flechs wat taaje liezen zocht;

Of zat een korfjen in dees aangename weien,
Van zachte biezen voor wat tyd verdryfte breien:

't Is moglyk dat gy haast een andre liefste vind,

Al ftaat Alexis dus uw klachten in den wind.

ALEXIS.

Tweede Harderszang.

Op een andere Toon.

I N H O U D.

*Hoe dat, door dwaze min gedreven,
Een Harder giert door bosch, en veld,
En aan 't geboomt' zyn smert verteld,
Dat hem noch heul noch troost kan geven;
Ja, hoe hy door dit wreed geweld,
Pas als een slak in 't zout versmelt;
En hoe hy, in de plaats van weeven,
Raâst als een koppel appelteeven,
Dat is 't het geen dit zang vermeld.*

EEn harder (Korydon geheeten)
Was door Alex (een schoone knaap)
Zo hellch met zotte min bezeeten,
Dat hy, als een Makasserze aap,
(Mids hy geen troost en kon verwerven)
De naare bosschen in, en uit,
Vaak vol van wanhoop liep te zwerven;
Waar hy met een verroeft geluit,
Zomtyds een lengte van gezangen,
En zotte klachten, als ontzind,
Lei uit zyn magre hals te prangen,
Die slechts verstooven in den wind.
O wreede (riep hy duizend maalen)
O trotse Alex! gy acht my niet;

En zult my noch zo lang doen dwalen,
 Tot dat ik 'er den bek in schiet.
 Het vee verkwikt zig in de lommers
 De Hagediffen, rad ter poot
 En groen van huid gelyk komkommers.
 Die loopen vrolyk langs de floot,
 Of bergen zich in dichte blaajers;
 Ja d' onvermoeide Thestylis,
 Hakt look, en moeskruid voor de maajers,
 En zet hen vrolyk aan den dis.
 Maar laas! ik door myn min gedreven,
 Vervolg u steeds vol ongena;
 Terwyl een springhaan, zes, of zeven,
 Slechs baud in 't wild myn klachten na.
 Ach! nooit viel 't my zo zwaar te lyen,
 Zo meenig zoete en dartle gril,
 En zo veel dwaze tyraniën
 Van myn ver steurden Amaril.
 Gewis, noch zy, noch al haar parten,
 Noch zelf Menalk, al was hy bruin
 Die gingen my nooit zo ter harten,
 Gelyk men dit liet in de kruin.

O knaap! wil niet te moeidig roemen
 Op d'edle witheid van uw vel;
 De vert verslensl gelyk de bloemen,
 En bruine karffen smaken wel.
 O wreede! gy gaat my verachten,
 En vraagd niet eens wie dat ik ben,
 Noch hoe veel schaapjes, dik van vachten,
 Dat ik wel daaglyks melken ken.
 Gints loopen, even als konynen,
 Myn lammertjes berg op, berg neer:
 Net duizend zyn 'er van de mynen,
 Wat dunkt u ben ik niet een Heer?
 't Mag zomer, of 't mag winter wezen,
 'k Heb nooit gebrek van melk of kaas:
 Voorts heb ik vaâr noch moër te vreezen:
 Wat dunkt u, ben ik niet een baas.

Ik zing ook met een bevend keeltje,
 Gelyk een tweeden Amphion,
 En op de fluit, of op het veeltje,
 Wou 'k wel een zien die 't beter kon.
 Ook dunkt my zeker dat myn facie
 Noch geen godzegtens verdient,
 Want 't jongesmaken en haar gratie
 Verftong myn vaâr meer als je mient:
 Want lestmaal, toe de wind ging leggen,
 Bekeek ik my eens in de beek,
 En zeper, om recht uit te zeggen,
 My docht dat ik al goelyk leek.
 'k Wou noch wel een vaantje houwen,
 Dat jy me (als jy) het zeggen woud)
 Hoe zeer je ook van my schynt te grouwen,
 Noch wel voor Dafnis kiezen zoud.
 Ach! dat gy my maar eens wond toonen,
 Dat al myn sineken zo veel hulp,
 Dat gy met my op 't land woud wonen
 In een met rietgedekte stulp;
 En 't grage vee met my woud weien,
 In 't fris en geurig klaverblad,
 En zomtyds eens ter jacht woud tyen,
 En veetren hart, en hind naer 't gat.
 Gewis, dan zoud gy eerst bevinden
 Wat wellust 't land ons geven kan;
 Dan zoud gy in de schau der linden
 Vaak zingen met den Boschgod Pan.
 God Pan, met zyn gesplitste kooten,
 Die eerst de fluit gevonden heeft,
 Uit riet, en biezen uit de slooten,
 Wel vast met wasch aan een gekleeft,
 Dees, zeg ik, die voor vee, en schapen,
 En die voor akkers, veld, en kruit,
 En die ook zorg draagt voor de knapen,
 Die zou uw leeren op de fluit
 Wat deuntjes dat jy zoud begeeren,
 Van 't nieuwe slag zo wel als 't oud:

Daar onze Amyntas, om te leeren,
 Zo vaak zyn kop om heeft geklout.
 'k Heb noch een fluit van veertien pypen,
 (Die 'k evenwel niet heel wel weet,
 Of jy zoud kunnen overgrypen,
 Want zie, zy zyn wat langs en breed)
 Dees heeft Dametas mygegeven,
 Wanneer hy op zyn doodbed lei,
 En toen, op 't tipje van zyn leven,
 Hy noch dees laaste woorden zei:
*Neem Koridon, myn vriend, dees pypen;
 En zyt daar tweede meester van.*
 Hier mee ging hy zyn poort toe nypen,
 En sturf gelyk een eerlyk man.

Dees gift mocht onze Amynt niet lyen,
 Maar borst des schier van spyt, en rou,
 Ja ieder vreesden in die tyen,
 Dat zig de vent verhangen zou,
 En echter wil ik wel beloven,
 Die ikze aan u vereeren zal:
 Met noch twee geitjes daar en boven,
 Die 'k onlangs hier in 't naaste dal,
 Niet zonder prykel heb gekregen;
 En die, heel spikkelig van huid,
 Het schaaap zyn uyers ydel veegen,
 En zuipen die daags tweemaal uit.
 Thestylis liet m'er om te teemen,
 En presenteert my gelt daar veur,
 En indien jyze niet wilt nemen,
 Hy gaat 'er by myn keel mee deur.

O schoone knaap wil herwaarts rukken:
 Zie hoe de Nymfen, schier als dol,
 Voor uw vast roos en lely plukken,
 By armen, ja by manden vol.
 De schoone Nais mengt violen,
 Met tyloos, dil, en koorenblom,
 En heet u, ofje kwaamd uit Poolen,
 Met groote stacie wellekom!

Al d' andre komen u begroeten
 Met ander tuig van riekend kruid,
 En strooijen 't u langs hoofd en voeten,
 Gelyk een maagdelyke bruid.
 Ik zelve zal u ruige peeren.
 (Die men in Holland kweën heet)
 Gaan plukken, om u te vereeren,
 Want ik weet dat jy die gaaren eet.
 Of zoje lust hebt tot kerstengen,
 Die Amaril zo garen at,
 Daar zal 'k je een heel bosfu van brengen,
 Al zyn zy noch zo duur in stad.

Hier by zal ik gcheele pruimen
 (Voorwaar een eerelyke vrucht,
 Schoon zy by wyl de poort doet ruimen
 Aan meenig eerelooze lucht)
 Doen eeten van myn besjes boomen,
 Dat 't zop u druipt langs borst en kin;
 En die jy zelf kund plukken komen,
 Wanneer 't jou slechts schiet in den zin!

Voorts moet gy 't u, ô Myrtetelgen!
 En lauwerbladen! zoet van geur,
 In 't alderminste deel niet belgen,
 Dat ik u vaak aan 't plukken peur,
 Om myn Alexis u te geven:
 Op dat uw lucht, zo wonder zoet,
 Te zaam zyn neusgat ingedreven,
 Zyn reukkas wat vermaak aandoet.

Maar ach wiens kruin, of harsfenwinken,
 Of ooit zo zotten praat uit stiet?
 Ach! Koridon gy zyt een kinkel,
 En uwe Alexis acht u niet.
 Of zo gy wilt met giften sryen,
 Zal lölas, die lompen jool,
 U licht noch ver de loef af snyen,
 Mids hy zo milt is als een Pool.

Helaas! wat heb ik toch begonnen?
 Wat heb ik dus ontzint, en mal,

My hier een kluwentje gesponnen,
 Daar ik my in verhangen zal?
 Ik zond de winden in de bloemen,
 De zwynen in de zuivre bron:
 Helaas! wie zou zich niet verdoemen
 Die zulk een zotte stuk begon?

Waar vlucht gy toch, ô harffenlooze!
 Waar loop gy henen dus ontzint?
 Wat legt gy hier uw gal te loozen,
 En braakt slechts woorden in de wind?
 Keer weêr van daar gy zyt gevloeden;
 Verlaat Alexis en de stad.

De Trooifche Paris, ja de Goden,
 Die hebben 't bosch bewoond gehad.
 Laat Pallas wonen in haar slooten
 Die zy voor dezen heeft gebout;
 En laat ons weêr naer huis gaan stooten,
 En wonen vredig in het woud.

Elk volgt zyn eige zinlykheidje;
 De leeu die zit den wolf naer 't gat,
 De wolf die zoekt het tamme geitje,
 Het geitje zoekt het klaverblad.
 In 't end een ieder zoekt het zyne,
 Gelyk ik myn Alexis zoek;
 Doch steeds vervolgt van zo veel pynen,
 Dat ik by na myn zelf vervloek.

Zie, d'offen afgemat van 't ploegen,
 En nu ontslagen van haar kruis,
 Gaan, schoon zy noch van d'arbeid zwoegen,
 Met ploeg met al, geruft naer huis.
 De gulde zon, alreets aan 't zakken,
 Maakt dat op aard de schadu groeit,
 En gaat zich meê naer bed toe pakken,
 Gantsch afgeslooft en heel vermoeit:
 Doch ik gantsch afgemat van branden,
 Voel noch myn vuur niet uitgebluft;
 Noch zie voor my geen heil op handen,
 Dat my eens stellen kan in rust.

Want

Want wie kan toch de liefde stillen?
 Die kleine gaudiet als hy is,
 Had wis al wat op zyn billen,
 Kreeg ik de roe eens uit de pis.

Wel aan dan Koridon? couragie!
 Za, zet de dolheid uit je kop;
 Verlaat dees ydele vryagie,
 En geef uw dwaze min de schop;
 Uw schoone wyngaard half gesneden,
 Hangt woest rontom den ollemboom,
 En word slechts met den voet getreden,
 Terwyl gy ronkt als in een droom,
 En niet eens denkt die te verliezen:
 Wel aan, rys dan eens uit den dut,
 En tracht dat gy met taeje biezen,
 Uw volle ranken ondersteut.
 Laat deze zoete Alexis varen,
 En, om te komen tot besluit,
 Zoek in zyn plaats weêr twee paar aaren,
 En zeg, dat hy zyn moêr wat bruit.

W. v. F

PALEMON.

Derde Harderszang.

I N H O U D.

*Twee harders, heftig in 't krakeelen,
 Geraken hier om stryd aan spelen,
 Terwyl Palemon sneeg verzind,
 Wie dat het wind.*

MENALKAS, DAMETAS, PALEMON.

MENALKAS.

DAmetas, zeg wy eens wiens schaapjes dryft gy voort
 Zeg is 't het vee niet dat aan Melibeus hoord?

DA-

D A M E T A S.

Neen, vriend, 't hoort Egon toe, die, heelverwart in 't vryen,
My bad of ik het wilde in deze velden weyen.

M E N A L K A S.

O altyd jammerlyk en ongelukkig vee!
Vloek vry uw meesters lier, de ſchoone Neëré,
Wiens zoet gezicht hem ſtaag uit uwe wei komt voeren,
En doet hem my vol vrees en minnenyd beloeren,
Terwyl hy u, helaas! een ander overlangt,
Dietweemaal in een uur uw uiers ydel prangt,
En weet de melk niet ſlechts de ſchapeu uit te trekken,
Maar gaat de lamren zelf haar nodig zog onttrekken.

D A M E T A S.

Alzachjes ſinman, ei! al zacht myn goed gezet,
Zie wat je zegt: men ken u ook te wonder wel,
Is 't u vergeten, doe die boekken van ter zyen
U laatſt begrunden als zy u gins zagen ſnyen,
't Was in 't kapelletje; de Nimfjes, vol van lach,
Die belgde zich des niet, ſchoon elk uw boosheid zag.

M E N A L K A S.

Ik loof gy meent, doe zy my laaftmaal zagen loopen,
In Mykons boomgaard, om wat appelen te ſtroopen;
Of doe ik in zyn telg en jeugdig druive blad,
Zo wakker met myn mes aan zynetroffen zat.

D A M E T A S.

Zeg liever gins ontrent die oude boekeftronken,
Daar gy laatſt Dafnis boog aan ſtukken hebt geklonken,
En braakt zyn pylon, ó afgunſtge! 't was u leet,
Dat deze jongeling dat ruigje kreeg, en 't ſpeet
U zo, dat had gy u duſaan hem niet gewroken,
Gy had gewis van ſpyt u zelf wel dood geſtoken.

M E N A L K A S.

Ach! moct ik lyden dat zo ſchellemzen geboeft,
Nu dus met laſter en met ſchelden overſnoeft,
Wat zal ik dan wel van myn meesters moeten hooren?
Zeg booswigt, kwam ik u noch laaftmaal niet verſtooren,
Wanneer gy Damons ram weg ſtal met ſlimmer zwier?
Zyn Hondwolf blaſte noch en maakte groot getier,
Naar

Naar als ik riep, blyf staan, wil nu de vlucht niet kiezen,
(Za Tyter pas op 't vee) toen dookt gy in de liezen.

D A M E T A S.

Hoe zou hy my die bok, die hy zo heus verloor,
En die ik met myn fluit hem afwon naer behoer
Niet leveren? ei zeg, wie zou dat zo vergeten?
Doch zo je lichtlyk van de wedding niet mocht weten,
Zo zeg ik u, dat my (naer Damons eige woord)
Dees ram al lang al had als eigen toegehoord,
Schoon hy my stadig zocht met uitstel niet te geven.

M E N A L K A S.

Hoe, gy dien meester met de fluit te boven streven?
O martelaar! bliest gy wel ooit een goeje toon?
Wat plaagt gy meenigmaal, gins by de zangerstroon,
Ontrent den driespronk niet met jammerlyke zwieren,
Al droeve deunen op u valse fluit te gieren.

D A M E T A S.

Hebt gy dan 't hert wel dat gy eens een kansje waagt,
Om eens te zien wie dat den prys van 't speelen draagt?
Ik durfje met dees koe wel tarten, 't puik der puiken,
Hy levert tweemaal daags twee volle mellik kruiken,
En voed twee kalvren op dat haar geen voedzel let.
Nu zeg eens op? wat is 't dat gy hier tegen zet?

M E N A L K A S.

Neen, van myn vee zou ik de minste geit niet wagen,
Want tweemaal word het van myn vader alle dagen
En van myn stiefmoër, die my al te lydig kweld,
Zelf tot het minste lam naukeurig na geteld:
Hy teld de geiten, en myn stiefmoër teld de schapen:
Maar zie hier iets waar in gy meerder lust zult rapen,
Nadien gy zin hebt dat wy wedden tegen een.
Ik zet dees kroezen, frai uit boekkenhout gesneen.
Alcimedon, zo zeer vermaart van wonderheden,
Die ging'er al zyn kracht en kunst schier aan besteden.
De zachte naat is schoon verciert met druif en blom,
En voorts zo krulter veil en klief bes om en om,
Recht in het midden staan twe hoofden, schoon vanwezen,
Het een van Konon, en het aar, laat zien, van dezen,

Die

Die met een vreemde rei de gantche waereld mat,
 Ten dienste van de zee, ten dienst van land en stad:
 Die ons ook leerde in welken tyd men best zou zaeijen,
 En weêr in welken tyd men meest met vrucht zou maeijen:
 Ik hebze nimmer met de minstedronk besmeurt,
 Maar heb die altyd voor wat ongemeens bekeurt.

D A M E T A S.

De zelfde meester heeft'er my ook twegegeven,
 Met zachte beereklaau om oor en rant geweven,
 Hy heeft 'er Orpheus net en aardig op gesteld,
 Gevolgt van bosch in klip door 't uitgeworteld veld
 Maar wat of flus uw brien zo buiten 't spoor deed wyken,
 Dat gy uw kroezen by myn koe woud gaan gelyken?
 O neen ik houdje meê dees kroezen, nooit besmeurd
 Die ik ook altyd voor wat heerlyks hebgekeurd.

M E N A L K A S.

Gy zult my evenwel van daag zo niet ontvlieden,
 Je moogt niet af, al zou't wat tot myn schâ geschieden
 Dat hy vry zegsman zy die ons eerst treed te moed,
 Zie gints Palemon, die zich zachjes herwaarts spoeit
 Ik zal u leeren myn schamperlyk te dreigen,
 En hoe het beter was dat gy wat leerde zwygen,

D A M E T A S

Pallemon buur, die juist zo heerlyk komt te pas,
 Ik bidje zet u hier wat neder in het gras,
 En let op ons gezang eens slip, met alje zinnen,
 Wie dat'er van ons tweên de zang prys hoord te winnen,
 Het is voorzeker omgeen kleinigheid gewet:
 Nu, za Menalkas, ô! in my isgeen belet.

P A L E M O N,

Hef aan terwyl wy aan dees zachte klaverweijen
 Vast neder zitten, daar het kruid aan alle zyen,
 En al de boomen staan en bioejen in haar jeugd?
 Het bosch dat lacht ons toe met schaterende vreugd:
 Nooit kwam 'er schonder jaar myn vrolyk hert bekooren.
 Kom, Damon, laat ons eerst uw schelle ruispyp hooren
 En gy Menalkas, volg uw beurt, wanneer hy staakt.
 De Zanggodeffen zyn met beurtzang meest vermaakt.

D A-

D A M E T A S.

Ik neem myn aanvang dan, ô vader aller Goden,
 Van u, myn Zanggodin gehoorzaamd uw geboden.
 O vader, gy vervuld de hemelen, en d'aard,
 Op uw bevel zo wierd het kruid en bosch gebaard,
 Gy hebt gemaakt dat ik voor niemand hoeft zwichten,
 Gy scheidt vermaak in myn bekoorelyk dichten.

M E N A L K A S.

Maar gy, ô Febus, naer wiensgunst den Dichter haakt,
 Ik weet hoe myn gezang u op het hoogst behaagt.
 Ik ben altyd voorzien, om volgens uw behaagen,
 Staag milde giften aan uw altaar op te draagen:
 Ik heb lauwrieren, noch bepaereld met haar vlucht;
 Ik heb hier maaibloem, met een lieflyke lucht.

D A M E T A S.

Myn Galathé, die staag myn ziertje kon bekooren,
 Dat dertle meisje werpt een appel naer myn ooren,
 En gaat dan in het loof van dichte wilgen vliên,
 Maar wenscht slechts, schuilende, dat ik haar eerst mag

M E N A L K A S.

(zien.

Maar myn Amyntas, die alleen myn brand kon blussen,
 Die loopt my zelf te moet, en noodigd my tot kussen.
 Diaan was nimmer aan myn brakken zo bekend,
 Als hy geduurig myn gezelschap is gewend.

D A M E T A S.

Ik heb een schoon geschenk gereed naer myn behagen,
 Om aan myn Venus, als een offer, op te dragen:
 Ik kreeg een heerlyk nest, al zat het vry wat hoog,
 Van tortelduiven hier nu onlangs in het oog.

M E N A L K A S.

Ik deed myn knaap van daag tien appelen bestellen,
 Aan myn verkooren lief, met heel vergulde schellen;
 Ik had'er meer gestierd, maar 't kost doe juist niet zyn,
 Maar morgen stuur ik haar wel lichtelyk een dozyn.

D A M E T A S.

Hoe vaak heeft Galathé my niet wel voor gezwooren,
 Dat zy geen ander lief, als my, had uitverkooren.

Ach

Ach! winden, breng dit eens by Venus aan den dag!
Op dat zy zich erbarmd met myn vergeefsch geklag,

M E N A L K A S.

O myn Amynas! zegt wat kan 't Menalkas baaten,
Dat gy gestadig zegt, dat gy hem noit zult haaten,
Daar gy het zwyn vast door het bosch jaagd, hier en daar
Terwyl ik leedig, en vol angst, het net bewaar.

D A M E T A S

Iël zend Fyllis hier, en wil ze fraei verciereu,
Ik zal op heeden myn geboortedag gaan viereu,
Maar kom, vermaak hier ook eens lustig uwen geeft,
Als ik myn Mestkalfslacht op 't jaarlyks akkerfeest.

M E N A L K A S.

Dees Fyllis kan myn hart ook allermeest behagen,
Want zy was 't, die nu laatst zo bitter stond te klaagen
Op myn vertrek, en riep my kermende achter na:
Vaar wel, vaar eeuwig wel, myn waardigste Jöla.

D A M E T A S.

Het vee schrikt aldermeest voor wreede wolve tanden,
Den oest voor buijen, die de akkers slaan te schanden,
Het bosch voor stormwind, die zyn boomter neder stort
Máar ik schrik aldermeest als Amarillis knort.

M E N A L K A S.

Het drooge zaat verlangt het aldermeest naer regen,
't Gespeende geitje naer de haagjes aan de wegen,
Het zwangre schaapje naer de gryze wilgeboom,
Ik na Amyntas, daar ik dagen nacht van droom.

D A M E T A S.

De groote Pollio, al zingik boerse zangen,
Haakt nochtans naer myn fluit met ongemeen verlangen
Za Zanggodinnen! wyt een paerelwitte stier,
Op dat ik zyne gunst gelyk wat godlyks vier.

M E N A L K A S.

Wat legt gy Pollio met veel gezang te kwellen,
Die zelfs zo heereelyk zyn lier weet op te stellen?
Neen, weid een dolien stier, die stadig als ontzind,
Met u het stof oprukt, en werpt het in de wind.

D A-

D A M E T A S.

O Pollio! laat die, die u gestaag beminnen,
Die vreugde die gy voelt, gevoelen in hun zinnen:
Dat staag de honig in hun korven overvloed,
Daar staag de roode roos op hunnen distel groeid.

M E N A L K A S.

Die Bavius, dien nar, en zyn gedicht wil winnen,
Die zal ook Mevius wel pryzen in zyn zinnen,
En laat die man de vos vry spannen in het jok,
En laat hem melken, tot zyn straf, de stootse bok.

D A M E T A S.

Zie toe, gy die daar gints de bloemen uit gaat plukken;
Zie toe gy knaapen die naer aardbes staat te bukken,
Verlaat uw bezigheid, en vlucht uit dit gewas,
Hier leid een kille slang, en schuifeld in het gras.

M E N A L K A S.

Gy harders wilt uw vee wat van die kant afweyen;
Het schaap kon lichtlyk van den gladden oever glyn:
De ram die viel terstond in 't water onverdacht.
Zie hoe hy gints noch staat, en droogd zyn natte vacht.

D A M E T A S.

Hoor Tityr! dryf het vee wat verder van de stroomen,
Gints naer de weijen, of de schadu van de boomen,
Ik zal het altemaal noch lichtlyk van de week
Zelf af gaan wassen in dees klare waterbeek.

M E N A L K A S.

Voort jonges dryft het vee wat ras uit Febus oogen,
De groote hitte mocht haar uiers licht verdroogen:
Op dat wy niet al weér, gelyk voorleden reis,
Gaan melken zonder vrucht, en keeren even wys.

D A M E T A S.

Wat mag het schoonste gras by zieke koeijen gelden?
Ei zie, wat schraalder vee dryft gy op vette velden!
Ik loof door't zelfde vier, waar door de harder kwynt,
Dat ook zyn mager vee, gelyk het sneeu verdwynt.

M E N A L K A S.

Ach neen! het is geen min die dus zyn vee komt haaten,
Het is wat anders dat haar 't vleesch dryft van de graaten;

Q

Doch

Doch ik ben onbewust wat schelm het zo bezag,
 Door welkers nydig oog het magerd dag op dag.

D A M E T A S.

Kund gy dit raadzel raân, al zyt gy sneeg van harten,
 Zo zeg ik, dat gy zelf Apollo wel moogt tarten;

In welke stad of land, of vreemde wildernis
 De hemel niet meer als drie ellen breed is?

M E N A I K A S.

Kund gy de rechte zin ook op dit raedzel passen,
 In welke landstreek dat de konings bloemen wassen,

Zo Zweer ik u, dat ik zo daatlyk ben te vreên,
 Om Fillis af te staan, en latenze u alleen.

P A L E M O N,

Ik ben niet machtig om dat zwaar geschil te sliffen.
 Ik weet niet wien vantween de koe behoort te missen:

Den een verdiendze, en den anderen isze waard,

Ja voords een ieder die 't met u zo loflyk klaard,
 't Zy hyde zoete min verband uit zyn gedachten,

't Zy hem de liefde met zyn pakje komt bevrachten,
 Komt, kraamtje tuigjen op, en stopt de waterkraan,

Het veld is nat genoeg, en ik genoeg voldaan.

J. U.

PA-

PALEMÓN.

Derde Harderszang.

Op een ander Toon.

I N H O U D.

*Twee harders, na een bits verwyft
 Van hun begane schellemstukken,
 Gaan eindlyk aan het zingen rukken,
 En balken ieder op, om stryd.
 Hun zangen, waar in zin noch slot is,
 En die op kreuple pooten staan,
 Die raad ik, indien by niet zot is,
 Den lezer vlak verby te slaan;
 Mids om dit zotte dorperstied,
 De rymer 't werk schier steken liet.*

MENALKAS, DAMETAS, PALEMÓN.

MENALKAS.

DAmetas, zeg my eens wiens vee dit is;
 Is 't Melibé?

DAMETAS.

Neen speciaal, dat 's mis:

't Komt Egon toe, die 't my beval te weiden.

MENALKAS.

Het vee was wel indien de baas niet vryde,
 Maar wyl die steeds Neëer loopt naer 't gat,
 Zo is zyn vee te deerlyk in de mat,
 En moet zyns meesters zothed wel bezuuren,

Q 2

Mids

Mids gy het schaaap melkt viermaal in twee uren,
 En mids gy slechts voor hureling verstrekt,
 Het arme lam zyn melk, en zog ontrekt.

D A M E T A S.

Gy durft my dat zo naar 't wambus douwen,
 En denkt niet eens dat het u wel kond rouwen:
 Maar fynmans zoon, men kenne u ook vry wel;
 Want of 't u heugt toen gy in de kapel
 Zo leelyk wierd begrimbekt van de bokken,
 En toen de nimfen zo aan 't lachen trokken.
 Toen waart gy... maar 't zal best zyn nat ik zwyg,
 Eer ik op u te zeer aan 't schelden tyg.

M E N A L K A S.

Neen zeg vry op, enlaat ons vry eens hooren;
 Want jy behoeft dit niet in 't hart te smoooren.
 Of praatje van toen 'k voor een week of twee,
 In Mykons thuyne de wyngaart ranken snee?

D A M E T A S.

O neen ik praat van toen gy ingenomen
 Van puure haat, lest by de beukeboomen
 De boog van Dafnis stukken braakt,
 Die, spyt uwe neus, hy had tot prys gemaakt:
 Gewis had gy u hier door niet gewroken.
 'k Loofj' had uit spyt uw zelf den hals gebroken.

M E N A L K A S.

Zo my een gaudief dit zo stout verwyte,
 Wat heeft een baas dan niet voor vrygheit?
 O fiel! zag ik u niet voor weinig dagen
 Ter sluik, de geit van Damon met u dragen,
 In spyt zelfs van het blaffen van den hond,
 En toen ik riep: *ô Tityr! zie in 't rond;*
Want zie Dameet is met uw geit aan 't loopen.
 Laagt gy toen niet dicht in den heg gekroopen;

D A M E T A S.

Dunkt u dat ik door, een dieffstal hem ontnam
 Een geit die my als meester eigen kwam,
 En die ik hem met zang had afgewonnen.
 De geit was myn gelyk by zelf zou konnen

Getuigen; maar de vent lei steeds en zwoer,
Dat hy die niet kon levren om zyn moêr.

M E N A L K A S.

Jy hem met zang, jy, zeg ik, hem verwonnen?
Wel lieve knecht! hoe heb jy dat begonnen?
Myn goeje man! meen jy dat men niet weet
Hoe deereylyk gy lest noch laagt en kreet
Gints op den weg, waar dat gy met uw fluiten,
De lui zomtyds beweegden, om met duiten
Uit deerenis te stillen uw gezang,
Dat droever klouk als ramlen van een tang.

D A M E T A S.

't Is uw beleeftheid die u zo doet spreken.
Doch om u mee den loef eens af te steken,
Zo hef met my eens aan heb gy het hart.
Ik heb wel eer een kloeker uitgetart;
Des wil ik graag met u om stryd eens zingen.
Dees jonge koe (om u bet aan te dringen)
Die je op een dag wel twemaal melken moogt,
Hoewel zy thans twee jonge kalven zoogt,
Ben ik te vreên by 't zangspel op te zetten.
Gy, zo gy my het roemen wilt beletten,
Zeg op wat gy hier weder tegen zet.

M E N A L K A S.

Ik heb geen schaap dat ik hier by verwed,
Vermids myn stiefmoêr my steeds leid te kwellen,
Met tweemaal daags de schapen naer te tellen,
Terwyl myn vaâr de bokken overziet;
Doch wyl die koe by jou zo overschiet,
Zo zet ik daar twee beuke kroezen tegen,
Die gy zult zien dat wel een koe op wegen.
Alcimedon die snee daar voor een wyl
Een wyngaard op doormengt met geurig veil,
En eikel loof dwars door den andren henen:
In 't midden staan twee beelden, waar van 't eenen
Heer Konon is, en 't andere die kwant,
Die eerst de kunst der almanakken vand;
En die ons eerst geleert heeft hoe men zaayen

En enten moet, en wanneer men moet maayen,
 Dees kroezen zyn 't die 'k tegen u verwed,
 Schoon 'k daar noch nooit myn mond, aan heb gezet,
 Mids ik die steeds hou in myn kas beslooten.

D A M E T A S.

Wat of de man al uit zyn kruin mag stooten?
 Wat zyn, ik bid, twee kelken by een koe?
 Doch zo gy wilt, 'k heb daar twee weergaas toe,
 Die schiet al eens als d'uwe zyn besneden:
 Dees zyn het dan, indien gy zyt te vreden,
 Die 'k tegen u en uw gezang verwed,
 Schoon 'k daar ook nooit myn mond aan heb gezet.

M E N A L K A S.

Gy moogt niet af. Ik wil de kans eens wagen.
 Zie daar Palemon, die juist recht ter slagen
 Ons nadert om hier rechter van te zyn.
 Ik zweer dat ik zal maken, broedermyn,
 Dat gy zo hoog voortaan niet meer zult snoeven.

D A M E T A S.

Wel, kund gy wat, zo wil het eens beproeven:
 Ik sta u vast, en wyk u niet een flap.
 Palemon buur, kom zet je zinnen schrap,
 En luister toe met mond, met neus, en ooren;
 Want gy kund nooit zo zwaren wedspjel hooren.

P A L E M O N.

Hef op, terwyl wy zitten hier in 't groen,
 Daar bosch en veld met nieuwe spruiten bloen,
 En daar het jaar schier zit als bruid te pryken.
 Wel aan, begin Dameer, en laat ons kyken
 Wie van u tveen voor baas mag zyn gekeurt.
 Menalkas zal u volgen op zyn beurt,
 Nadien dat de Kameensche Zanggodinnen
 De beurtzang meer dan andere trant beminnen.

D A M E T A S.

*Z*A Muzen, laat ons dan beginnen
 Van God Jupyn, die 't alles ziet,
 En die ik altyd zal beminnen,
 Mids by vermaak schiept in myn lied.

M E N A L K A S.

Voor my ik wil God Febus roemen,
Mids by my lief heeft als zyn kind:
Voor hem bewaar ik altyd bloemen
Van myrt, laurier en hyacinth.

D A M E T A S.

Myn Galathé, dat dartel meisje,
Dat wierp my gisteren met een peer,
En wou wel dat ik haar een reisje....
Maar holla, hou ik zeg niet meer.

M E N A L K A S.

Maar Amynt myn slookebrandje,
Volgt my zo suedig op de bak,
Dat ik hem heb als aan een bandje,
Gelyk Diaan haar beste brak.

D A M E T A S.

Nu weet ik wat ik myn matresje
Eens zal vereeren naer haar zin;
Te weten, een klein duivenesje,
Met twee paar kruikentjes daar in.

M E N A L K A S.

Tien appels gink ik flus vereeren
Aan myn Amynt, maar morgen vroeg.
Zend ik hem noch ruim zo veel peeren,
Zo heeft hy lang genoeg.

D A M E T A S

Ach! met wat minnelyke woorden
Streelt my zomtyds myn Galathé.
O winden! die dit dikwil hoorden,
Ei, deelt het toch de goden mee.

M E N A L K A S.

Schoon dat gy my zeer wel moogt lyen,
Amyntas! wat doet my dat goet?
Wyl ik, als gy terjacht gaat tyen,
Alleen het net bewaren moet.

D A M E T A S.

O Iolas! op myn verjaaren
Schaf ik van dezen dag myn taart,

Q 4

Voor

Voor u zal ik een stuk bewaren,
Brenge my slechts Fyllis herrewaart.

MENALKAS.

Dees Fyllis min ik boven allen;
Want toen ik lest vertrok van haar,
Liet hy dees woorden zich ontvallen:
Vaar wel, myn lief, leef hondert jaar.

DAMETAS.

De stal mach voor de wolf verschrikken,
En d'oegst voor regen, 't bosch voor wind;
Maar amarils versteurde bliken
Die doen my schreien als een kind.

MENALKAS.

Het zaad mag baken naer de regen;
Het zuigend lam na 's moeders speen;
De bok naer appels op de wegen,
Ik haak naer myn Amynt alleen.

DAMETAS.

Heer Pollio bewint zyn veerzen,
En word myn boersch gezang niet moe;
O Muzen! gunt gy ze aan geen neerzen,
Zo geeft den lezer toch een koe.

MENALKAS.

Heer Pollio maakt zelf gedichten,
Ten minsten also goed als jy:
Wilt gy den lezer dan verplichten
Zo geeft hem vry een stier daar by.

DAMETAS.

O Pollio! die u beminnen
En uw gezworeen dichters zyn,
Laat die hun brood toch by u winnen,
En meê toch zuipen van uw wyn.

MENALKAS.

Die zulke droevige gezangen
Als d'uwe mind, is also dwaas,
Of by een vos in 't net won vangen,
En bokken melken om de kaas.

D A M E T A S.

O knapen, laat het aardbeiplukken,
Gints komt een kouwe slang op 't mat;
Za, maaktje straks van hier te rukken,
Eer by je vetert achter 't gat.

M E N A L K A S.

O knapen, wilt de schapen keeren,
En houtze gints wat van de wal,
Eer zy in 't water voltizeeren;
Want ziet, dat tuig word zomtyds mal.

D A M E T A S.

Wil Tityr, op de geiten passen,
En dryfze van de sloot van daan:
Ik zalze zelver flus wel wassen,
Eer dat wy noch naer huis toe gaan.

M E N A L K A S.

Za, dryft het vee ter kooi, gy knapen;
Haar melk droogt vast van bitten op,
Zo dat wy weër uit al de schapen,
Licht krygen niet de minste drop.

D A M E T A S.

Hoe zie ik in zo vette weide
Zo droeven, en zo magren stier?
Ik loof dat vee, en herder beide
Vergaan door 't zelfde minnevier.

M E N A L K A S.

't Is waar, by druipt schier van de graaten;
Doch 't is de min niet die hem scheelt:
Maar 'k loof een kol, die moet my baten,
Die aan myn vee die potzen speelt.

D A M E T A S.

Ik zal u als een God verbogen,
Kund gy my zeggen in wat land,
En waar, men met drie ellebogen
Den heelen hemel over spant.

M E N A L K A S.

Kom zeg my, om hier op te passen
Een raadzel dat niet wyzer luid,

*Waar dat de koningsbloemen wassen,
En hou vry Fyllis tot uw bruid.*

P A L E M O N.

Ja wel goe lui, wat heb ik veel te zeggen?
Om zulk een zwaar verschil ter neêr te leggen,
Daar heeft myn kruin niet harffens genoeg toe;
Want d'een verdient zo wel als d'aâr de koe,
Wyl d'een zo wel als d'ander door zyn zingen,
En door zyn min schynt naer de prys te dingen:
Maar 't is genoeg gevochten in de mat,
Sluit toe de beek, de beemden zyn al nat.

W. v. F.

P O L L I O.

Vierde Harderszang.

I N H O U D.

*Ziet hier het geen Sibil voorspelde,
En licht van beter hel vermelde,
Als van dees Pollio zyn zoon
Naer Maroos toon.*

OZanggoddessen, die met lieffelyk verlangen,
Gestadig zyt beluft naer Siciljaansche zangen,
Gunt dat ik eens myn dicht op hooger toonen stel,
Een ieder heeft geen lust, in 't platte en boersche spel
Der elzeboomen, en der lage tamarinden,
Maar zo wy onze snaar op hooger toonen winden,
En spelen van het bosch, verheven van der aart,
Die hooge trant is noch den burgermeester waart.
Nu naakt de goutgeele eeu, wiens alderlaatste tyen
Ons lang voorspelt zyn van Sibilles prophecyeen.

Een

Een rei van eeuwen, met vermakelyken voet,
 Treed ons verzelt van rust, en vrolykheid te moet.
 De zuivre maagt daalt weêr van 's hemels gulde vonken,
 En lacht ons toe met haar bekorelyke lonken.
 Eene andere afkomst, vol van goddelyke praal,
 Word ons gezonden uit des hemels hooge zaal.
 O kuize moeder; die de kraamvrouskomt verlichten,
 Lucyn! verhoor myn bee, de bee van myn gedichten,
 Daald met uw heil, en hulp van uw gunstrykste troon,
 By dees geboorte van dees wonderlyke zoon:
 Die zoon, voor wiensgezicht nu d'yzre eeu zal duiken,
 Wanneer de rede door de wereld op zal luiken.
 Uw Febus heerst nu op zyn Koninklyke stoel.
 O Pollio! wanneer men u met groot gewoel,
 Voor Burgermeester van het ryk zal uit zien schreeuwen,
 Dan zal de luister en de glorie van alle eeuwen
 Zyn intré nemen in ons land vol vrolykheid;
 De maanden zullen dan veel breeder uitgebreit
 Haar loop in wellust en genuchten doen verzwinden;
 Jazo men ergens noch een schellemstuk mocht vinden,
 Dat ooit de wereld met zyn gruwlen had gekwelt,
 Dat word op uw gebied terstond ter neêr geveld.
 Op uw gebied zult gy dien grooten zoon zien baren,
 Die noch gelyk een God ten hemel op zal varen,
 Daar hy de heiden in den rei der Hemelgoôn
 Zal zien spanceeren om den Goddelyken troon,
 Terwyl zy door zyn glans en majesteit bewogen,
 Hem weêr aanschouwen heel verbaast, en opgetogen.
 Hy zal in rust en vree des werelds gansche ryk
 Beheerschen door een kracht, zyn vaders kracht gelyk:
 Maar, ô gy waartste van de menschelyke zoonen!
 Het aardryk zal u eerst met slecht geschenk beloonen,
 Van beziën en veil met kronkelende spruit,
 Van lacchent beere klau, doormengt met bonckruit.
 Het schaapje zal van zelf, schoon dat het niemand hoede,
 Met uiers styf van melk naer zynen stal gaan spoede.
 Geen koe, noch runt zal in den zegenryken eeu,
 De tanden schroomen van den hongerygen leeu:

Uw

Uw kindschewieg zal zelf een vruchtbre stroom doen vlie-
Die al het veld met blom en kruid zal overgieten. (ten.

De slang zal barsten aan zyn eige gif in 't gras ;
Ja al 't bedrieglyk kruid, en 't doodelyk gewas
Zal voort verdorren, en tot aan den wortel smooren.

De roos van Affur zal hier ieders oog bekooren :

Maar als gy nu den lofen wydberuchte daân
Der helden, en van uw heer vader zult verstaan,
Hoe heerlyk dat hun naam en luister stond te bloeyen,
Dan zal men eerst als goud het zaadland op zien groeyen :
Dan zal men eerst de druif, met purper tros te pronk,
Zien hangen aan den ongesnoeiden distelstronk.

De heilige eikel zal bedauden honig zweten.

Maar ach ! de schelmery blyft noch niet gansch vergeten.
Daar zal noch al, zo hier, en daar, een voetstap staan
Van holle gierigheid, en bloedige oorlogsdâân,

Dees zullen noch de mensch, belust op winst verkloeken,
Om zonder schrik, de kolk van Tetis te bezoeken,

Om groote steden te bewallen voor geweld,
Om met het ploegmes weêr te kerven door het veld.

Een andre Thyfys zal hier weêr te voorschyn komen :

Een andere Argos, die langs Tritons gryze stromen,

Het puik der helden zal vervoeren met zyn kiel :

De dappere Achilles, met zyn bloed beluste ziel,

Zal weêr op nieuw een heir met kryzende geschallen

Doen zeilen met zyn vloot naer Trojes hooge wallen.

Doch eindlyk, als gy met geneugelyken spoet

Zult reizen uit uw jeugd tot mannelyker groet,

Dan zal de stierman zelf de woeste zee verlaten,

En al zyn handel in de vreemde landen haten,

Want al het land bloeit hier van alderhande vrucht,

Schoon dat het niet voor 't mes van scherpe ploegen
zucht.

De weelge wyngaard staat van druive schier te scheuren,
En hoeft om 't wreed gebit van 't snoeimes niet te treu-
ren.

O d'akkerman verlost zyn stieren uit het trou.

Men vind geen wol doorverft met vremde kleurge brou.

De

De ram zal zelf, daar hy door't lange gras gaat spoeyen,
Langs zyn bekoorlyk vel, van heugelyk purper gloeyen

De lammeren met verw wat blozender van kleur.

De Schikgodeffen zelfs, die d'onverschronkte keur,
En wil van 't noodlot met eenpaarge draden spinnen,
Die deden hare spil dees heuglyke eeu beginnen.

Doorluchte zoon, die zelfs de faam als knecht gebied,
O grooten aanwas van God Jupiters gebied?

Zie, hoe de wereld u haar gulde toom komt geven,
Terwyl vast zee, en lucht, en aardkloot staan te beven,
Zie hoe't hier al met lust uw tyden ziet te moet.

Ach! had myn ouderdom slechts zo veel jaar te goet,
Om deze dagen, vol van zegen, te zien pralen.

En om genoegzaam uwe daden te verhalen;

Dan zou zelfs Orfeus, met zyn Tracifch veldgeklank,
Niet konnen halen by myn goddelyk gezank;

Al ging Kalliope haar Orfeus steeds verzellen,

En schoon Apollo zelf zyn Linus fluit kwam stellen
De boschgod Pan, zo hy met my verhief om stryd,

O ja de boschgod was gewis het wedspel kwyt.

Begin, ó tedre spruit, tot moeder liefste wennen,

En haar met zoeten lach van ander t' onderkennen:

Zy droeg met arrebeid, en kommerlyke smart,

Tien lange maanden u geduldig onder't hart.

Lacht moederlief eenstoe, want die dit ouders weigren,

Die zullen niet vergood als Goôn ten hemel steigren,

Die worden van den dis der Goden afgeband,

En treden nimmer op hun godlyd ledekant.

J. U.

POL-

P O L L I O.

Vierde Harderszang.

Op een ander Toon.

I N H O U D.

*Een Burgermeester van oud Romen
Wierd eens papaatje van een zoon;
Die Maro, op een wytze toon,
Kwam met dit zang verwelkomen.
De goude een, die hy voorspeld,
Daar, lykt, is niets van nagebleven,
Want Maro, die dit heeft geschreven,
Heeft niet veel goud daar van geteld.
Des is dit zang, naer zyn verstand,
Een sprookje van 't luilekkerland.*

Siciliaansche zanggoddinnen,
Verlaat met my het herdersriet,
En laat ons eens wat groots beginnen;
Want elk behaagt myn veldzang niet.
Of zo wy noch van bossen zingen,
Zo doet de Burgermeester dan
Met zulke slechte en zoete dingen
Wat meer vermaak en vreugt toch an.
Nu is de laatste tyd aan 't komen
Die eer Sibil ons heeft voorspeld,
En die zy in haar tover droomen
Ons lang voor waarheid heeft verteld.
Nu komt'er weêr een reeks van tyden,
Waar in de zuivre maagd Astrê,

En God Saturnus met haar beiden,
 Ons weer belooven rust en vree.
 Nu komt'er van de hemel zakken
 Een afkomst, waar voor d'yzere eeuw
 Gaat op 't gezwinst haar biezen pakken,
 Gelyk een schaapje voor de leeu.
 Lucyn! gy, die de hulp der vrouwen,
 En patrones der vroemoërs zyt,
 Ei, help hier toch wat beenen houwen,
 En maak de moër dit pakje kwyt.
 Om ons die eeu te doen herleeven,
 Waar in men voor een hand vol goud
 Geen hand vol mosselen zal geeven,
 Mids 't zo gemeen zal zyn als 't zout,
 En waar men, in de plaats van knoopen,
 Zal peerlen dragen aan zyn rok;
 Ja zelf het wild langs straat zien loopen,
 Zo gaar als of het van een kok
 Gefrikasseert was, of gebraden:
 In 't end, waar in men zich in wyn,
 In plaats van water zal gaan baden,
 En altyd lui, en lekker zyn.

O Pollio, dees tyd der tyden,
 Zal, wyl gy Burgermeester zyt,
 Beginnen zich langs d'aard te spreiden,
 En maken ons alle onheil kwyt.
 Of mocht'er noch een voetstap blyven
 Van onze aloude scheimery,
 Die zal uw wys beleid verdryven,
 Gelyk het kruis de rovery.

Hy onderwyl zal nimmer sterven,
 Maar met de Goden zyn gepaard,
 En al zyns vaders deugden erven,
 En heerschen vredig hier op aard:
 Maar, ô gy kind, zo hoog van waarde,
 In plaats van scepter, en van kroon
 Zo zal u van d'onnoosle aarde
 Slechs kruiden worden aangeboën.

Het geitje zal met vollen uyer
 Van zelf zich naer uw krib toe spoên,
 Om u, gewonden in uw luyer,
 Met zyn gelade melk te voên.
 Geen vee zal voor de leeu meer vreezen;
 Uw wieg zal bloejen van jasmyn;
 Geen kruid, noch slang en zal na dezen
 Vergiftig, of verschriklyk zyn.
 d'Assyrische roozen zullen bloejen,
 En schier op alle wegen staan;
 Men zal geen onkruid meer zien groejen,
 Dat mensch, of beest zal kunnen schaân.

Doch als gy dan de lof der helden,
 En al uws vaders daden leest,
 Die u met eenen zullen melden
 De deugden van een edle geest,
 Dan zult gy 't veld vol koorenaijen,
 De doorens zelf vol druiven zien,
 De honig zult gy uit de blaren,
 En schorzen zien der eiken vliên.

Doch daar zal noch iets overblyven
 Van 't oud bedrog van d'eerste tyd,
 't Geen menig mensch noch aan zal dryven,
 Om uit een puure gierigheid,
 Om winst het zeegevaar te waagen;
 Of om door oorlog, en geweld,
 En stad, en volk, en land te plaagen;
 Of tot het ploegen van het veld.
 Dan zal men noch een Tifys vinden,
 En noch een Argo, om het puik
 Der helden, en gezwooren vrienden
 Langs zee te voeren in zyn buik.
 Dan zal men noch een ander Trojen,
 En noch een andre Achilles zien,
 Die 't Trooische leger zal verstrooien,
 En doen als nare nikkers vliên.

Doch alsge in 't end uw manbre jaren
 Bereikt hebt, dan zal schip, en kiel

Ophouden 't zeenat te bevaren,
 In doodgevaar van lyf, en ziel;
 Ja d'aard zal dan van alles teelen;
 Het land zal vry zyn van de ploeg;
 De wyngaard zal geen snoeimes veelen,
 Maar dragen van zich zelf genoeg.
 Geen egge zal meer 't land doorkerven;
 Men zal geen wol, noch schapen vacht
 Behoeven root, of paars te verven;
 Want zelf de ram zal onverwacht,
 In plaats van met beslykte vlokken,
 Met schoon en gloeyend purperroot,
 Van zelve worden overtrokken,
 Al lei hy midden in de floot.

Dees tyden, die de Schikgoddinnen
 Ons vastlyk hebben toegeleid,
 Die zult gy eersdaags zien beginnen,
 Korrekt gelyk ik heb gezeid.

Aanvaar dan, o gy spruit der Goden!
 Uw hooge tytels aan, en staat;
 Want zeker, 't is nu al van nooden,
 Wyl d'aard alreets op 't wagglen staat.
 Zie eens hoe 't alles werd gedreven
 Van vreugd op 't ryzen van uw zon.
 Ach! had ik noch zo lang te leven
 Dat ik uw daden zingen kon:
 Zelf Orfeus, en de schapenhoeder
 Heer Linus, kwam by my te spaad,
 Al nam d'een Kallioop zyn moeder,
 En d'aar Apol zyn vaar te baat.
 Al wou God pan zelf met hem slyen,
 God Pan viel wis by my te zwak,
 En zou vol spyt wel moeten leyen,
 Dat ik hem ver de loef af stak.
 O kleine knaap, geef eens een lachje
 Aan uw mamaatje, die met smert,
 U, als een zwaar en wichtig vrachje,
 Tien maanden lang droeg onder 't hert.

O jonge knaap wil dan beginnen;
 Die d'ouders nooit eens toe en lacht,
 Die word by Goden, noch Godinnen,
 Haar bed noch tafel waard geacht.

W. v. F.

D A F N I S.

Vyfde Harderszang.

I N H O U D.

*Hoor Mopsus naar om Dafnis klagen,
 Maar hoor Menalk verheugd hem dragen
 By alle Helden en de Goôn,
 In 's hemels troôn.*

M E N A L K A S, M O P S U S.

M E N A L K A S.

O Brave Mopsus, welkers schelle herders fluit,
 By myn gezangen past zo vleyent van geluit,
 Wat let ons dat wy niet, daar zich de hazelaren
 Zo koel en luchtig met deze olmen t'zaam vergaren,
 Gaan neder zitten tot een aangename fryd.

M O P S U S.

Om dat gy d'outste zyt past myn gehoorzaamheit;
 Noem slechts een plaats daar gy het aldergraagst zoudt kwe-
 len,

't Zy daar een westerkoelt in 't ziddrent loof komt spelen,
 Die slaag de schadu doet vervliegen hier, en daar;
 't Zy dat gy in een hol wilt spelen, ik ben klaar.
 Ziegins een hol, verciert met ydle druive troffen,
 Wicus wilde schadu ons van keur schynt te verlossen.

M E

M E N A L K A S.

In ons gebergte ken ik niemand welkers fluit
 U uit durft tarten als Amyntas zoet geluit.

M O P S U S.

Hy kan met tarten zelf Apollo wel verveelen,
 Maar heeft hy hart, hy trek met my eens aan het speelen.

M E N A L K A S.

Dat laat ik daar, maar kom, maak eens een goet begins;
 Het zy gy zingen wilt van Filles zoete min,
 't Zygy de dappre lof van Alkon wilt vermelden,
 Of hoe dat Kodrus trok verwoed, en dol aan 't schelden:
 Het scheidt my niet waar op dat gy uw fluitje steld,
 Terwyl dat Tityr vast uw grazend vee verzeld.

M O P S U S.

Diedeuntjes acht ik niet, dat zyn maar lomperyen
 By 't liedje dat ik kortz zo heerelyk ging snyen,
 Met dartle zwieren, op een groene beukeschel,
 Ik vond al neurende dat lustig beurtgespel:
 Dit zal ik liever op myn fluit eens gaan verzoeken,
 Laat dan Amyntas vry hier komen ons verkloeken.

M E N A L K A S.

Zo ver de taaje wilg met vruchtloos lover dak,
 Moet wyken met haar telg de bloude olyven tak,
 Zo ver levender voor de hazelaar moet stryken.
 Zover moet, naer ons dunkt, Amyntas voor u wyken.

M O P S U S.

Gy pryft my dat ik 'thoor, en wyl hier niemand staat,
 Ik bidje, zwyg, dat is maar kinderlyke praat;
 Wy zyn hier ook in 't hol alree zo koel van lomren,
 En ik ben reed om my met Dafnis te bekomren.
 De Veldgoddinnen, met beklagelyke rei,
 Beweenden Dafnis met een ongemeen geschrei,
 Alwaar hy raakte om hals, en deerlyk lei verslagen.
 Gy hazelaren, en gy vloeders, die haar klagen
 Gehoort hebt, kunt hier van getuigen in het rond,
 Wanneer zyn moeder by het bleke lichaam stond,
 En greep het in haar arm met droevige geruchten;
 Ja scholt de Goden en de starren met haar zuchten.

Men zag ook niemand op dien jammerlyken dag,
 O Dafnis, die eens dacht, verwacht in zyn geklag,
 Om zyn verzade koe te dryven naar de beken:
 Het vee heeft zelf de muil aan 't water niet gesteken,
 Noch proefde op dien dag ook de minste lover niet,
 Zo zeer was elk begaan om uw bedrukt verdriet.
 Het naar gebergte, en al de bosschen zelf vermelden
 Hoe de fiere leeu zich om uw dood verfelde,
 En brulde dat het wout weërgalmde van geschrei.
 't Was Dafnis die ons eerst zo moedig op een rei
 De tigers, die hy uit Armenie gink verbannen,
 Braaf leerde in het garcel, als makke rossen, spannen.
 't Was Dafnis die ons eerst dien ongebonden dans,
 Met staken inden vuist, omkrult met wyngaard krans
 Wuft leerde springen voor de God der frisse vochten.
 Gelyk een wyngaard, om een ouden olm gevlochten,
 De gantsche stam vereert met kranzelingen zwier;
 Gelyk de bolle druif den wyngaard is tot cier;
 Gelyk de dappere en de mannelijke stieren,
 De gantsche kudde met haar braaven tred vereieren?
 Gelyk het kooren al de velden strekt tot pracht,
 Zo waart gy Dafnis ook de praal van uw geslacht.
 Toen 't wreevle noodlot u voor eeuwig dwong te slapen,
 Bekreunde Pales zich niet meer met onze schapen,
 En vluchte met haar gunst zo datelyk van hier.
 Apol vloog zelve weg, met jammerlyk getier,
 Ja d'akker daar men eerst het zwaarste zaat zag bloeyen,
 Daar ziet men niet als stro en groulyk onkruid groeyen.
 Daar eerst de violet en zacht bedaude roos
 Heel keurig pronkte by de geele tydeloos,
 Daar groeyen krabbers, en gehaakte distelstronken.
 O herders, die schier half in tranen legt verdronken,
 Bespreit het aartryk met een kleed van riekend kruit:
 Beschaut de bronnen dicht met meien, gul van spruit:
 De bleke Dafnis komt u tot zyn stacy nooden,
 Wilt hier een macht van steen en aard te zamen kroeden.
 Komt, recht een graf voor hem met hoog verheven top:
 En snyter met een grif dees gulde vaarzen op:

*Hier rust ik Dafnis, zo vermaard door bosch en velde,
 Dat zelf het hoog gestarnt myn groote roem vermelde,
 Ik dreef wel 't schoonste vee door 't fris en welig gras;
 Maar ieder zei dat ik noch schoonder berder was.*

M E N A L K A S.

Waar by zal ik 't vermaak van uw gezang gelyken,
 Dat geen gezangen in vermaak behoeft te wyken?

O Dichter, uw gezang, zo goddelyk van gaaf,
 Verkwikt ons als de slaap een afgesloofde slaaf;
 Of als een frisse dronk, uit koele watervloeden,
 Een machteloze ziel by Febus droogste gloeden.

Ik zeg dat gy alleen uw meester niet gelykt,
 Maar dat gy met gezang hem ver den loef afftrykt.
 Gy, ô gelukkigste, van onze jongelingen,
 Zult bilik d'eerste zyn die voorts na hem zal zingen.

Op dat ik evenwel zo heerlyken zank
 Niet onbeantwoort laat, hoewel met slechter klank,
 Zo zal ik ook eens, naer myn uitterste vermogen,
 Uw Dafnis voeren tot aan 's hemels gulde boogen,
 En draven met zyn lof, daar hy zyn plaats verdient.
 Uw Dafnis was ons meê geen onbekende vriend.

M O P S U S.

Myn vriend Menalkas, schoon gy eeuwig ging bedenken,
 Zoud gy wel grager gift aan Mopsus kunnen schenken!

Myn Dafnis was ook waard, zo overschoon als jong,
 Dat men met fluit, en stem eens heerlyk van hem zong;
 Ja Stimichon prees kortst wel dapper die gedichten,
 Die zyn vermaarde roem tot aan de wolken lichten;
 Gy kent den aart wel van die vent, zo vol fenyn,
 Die niemand pryzen zou of 't most een wonder zyn.

M E N A L K A S.

De geest van Dafnis trat in een bewolkte wagen,
 En liet zich daatlyk door de donkre wolken dragen;
 Maar wyl hy spoeide naer des hemels breede zaal,
 Stond hy verbystert in haar ongewoon portaal,
 Mids hy beneden hem gewaar wierd 's hemels wondren,
 De sterren, zon en maan, het bliksemen en dondren;

Toen wierd de blyde vreugd op nieuw hier weer hersteld,
 En vloog langs bosch en berg, langs hof, langs stad, en
 veld;
 De wufte Satyr, en de herder trok aan 't danffen,
 En al de Nymfjes hups verciert met rooze kranffen;
 De geitjes trippelen in 't gras van vreugd vervoerd,
 Mids haar geen looze wolf met sellen tand beloerd;
 Geen jager gink zyn net in dichte bosfchen stellen,
 Om hart of hinden in zyn ftrikken te beknellen.
 d'Oprechte Dafnis mind de lieffelyke rust:
 De bergen fchaterden met ongewoone luft;
 Door dien geen grazend vee haar ruige kruin kwam fnoeyē
 De rotzen fcheenen zelf van blydfchap op te loeyen,
 Wier loeyen 't klappend bosch met weérklank ftraks
 vergroot,
 En roepen ō Menalk! uw Dafnis is vergood,
 Hy is vergood, wil vry zyn nieuwe Godheid loven.
 O Dafnis, die nu heerfcht gelyk een God hier boven,
 Zie, zie uw volk om laag met gunftige oogen aan;
 Ziehier vier altaars op dees groene heuvel ftaan,
 Twee zynder die voor u eerbiedig zullen roken,
 Gelyk ik d'andre twee voor Iebus op doe fmoeken,
 Twee bekers, die van melk ftaan fchuimen op den rant,
 Zal ik tot uwer eer, met een godvruchte hand,
 Uitplengen yder jaar, en zo veel oly kroezen.
 Ik zal myn gaffen ook de wyn met brave roezen,
 Op u gezontheit, eerst toe duwen, lucht van aart,
 't Zy dat de winter ons doet kruipen by den haart,
 Of dat de zomer ons bedekt met koele telgen,
 Wy zullen Arius met gulde fchalen zwelgen,
 Een nieuwe wyn, die zelf den nektar tartien kan.
 Ik zal myn Damon, en de Lyktifche Egon dan
 Braaf op doen zingen, dol bekranft met wyngaard kranffen.
 Alfesibetis zal de Saters naer gaan danffen,
 En dribblen luchtig met een kromme en loffe zwier,
 Op 't klinken van den fluit, en 't gronzen van den lier.
 Dus zal ik jarelyks uw groote naam verhalen,
 Als ik de Nymfjes myn belofte zal betalen,

En zuivren onze beemt met smokend offervier.
 Zo lang het wilde zwyn op bergen vind zyn tier,
 Zo lang de vis zich in 't water zal vermaken,
 Zo lang de by met lust naer zoete thym zal baken,
 Zo lang de krekkel met zyn schaterent geluid
 Zal snakken naer den dauw in 't nat bevochte kruid,
 Zo lang zal elk uw naam, en lof door onze velden,
 Zo lang zal elk uw roem door onze bosschen melden.
 Jad'akkerman zal ook met offer, jaar op jaar,
 Uw naam gaan loven met een dankbaarlyk gebaar,
 Gelyk by Bacchus, en vrou Ceres gaat bezoeken;
 Want gy hebt macht zyn zaat te zegnen en te vloeken.

M O P S U S.

Wat zal ik u, ô myn behagelyke vriend,
 Vergelden voor een lied dat al te veel verdient!
 Geen westerkoelte, als hy door't zidrend blad komt zuizen,
 Geen zeegolf, als hy op de gryze strant komt bruizen,
 Geen liefelyk morren van een klare watervliet,
 Heeft my ooit zo gestreelt als uw betoovrend liet.

M E N A L K A S.

Eerst zal ik, met verlof, u deze luit vereeren,
 Op deze was 't dat ik die zoete deunging leeren
 Van Koridon, die op Alexis, dol van zin,
 Verflingert was, met een beklagelyke min;
 Op deze was 't daar ik laatstmaal ook op vermelde:
Hou, welkers vee loopt hier en graaft door onze velden,
Zyn't niet de schaapjes van den berder Melibé?

M O P S U S.

En gy aanvaard dees staf, Menalkas, op myn bee,
 Dien ik Antigenes, de grootste myner vrienden
 En waardig dat ik hem met hart en ziel beminde,
 Staag heb geweigert, ik verachte zyn geprag.
 Daar hy my onvermoeit meê kwelde dag aan dag.
 Zag gy'er ooit wel een zo net van knobbel topjes,
 Zo heerelyk verciert met kopre spyker knopjes.

J. U.

D A F N I S.

Vyfde Harderszang.

Op een andere Toon.

I N H O U D.

*Twee herders zingen lyk gedichten,
Ter eeren van een doode kwant;
Voor wie dat zy een grafstee flichten,
Als voor een pastorale Sant;
Mids zy hem halen uit de dooden,
En plaatzen by Messieurs de Goden.*

M E N A I K A S, M O P S U S.

M E N A I K A S.

WEL, Mopsus maat, wyl dat jy op de fluit,
En ik in 't zang al fyntjes zyn ervaren,
Wat let ons toch, dat wy by 't geurig kruit
Niet zingen gaan in schau der hazelaren?

M O P S U S.

Ik ben te vreên; maar d'eer zy aan uw baard:
Zo 't u belieft, zo zult gy eerst beginnen,
Uw ouderdom is my wel zo veel waard,
Dat ik my graag wil laten overwinnen.
Wel, zet u dan, 't zy hier by deze stronk,
Wiens frisse blaân de weste wind doet leven,
Of gaan wy gints veel eer in die spelonk,
Zo cierelyk met wyngaardrank omweven.

ME-

MENAALKAS.

Ik heb geen kans te zingen tegen jou,
 Vermids Amynt zelf pas by u mag halen.

MOPUSUS.

Wel, of die vent zelf Febus tarten wou,
 Wat roert dat my? laat hem zyn hert ophalen.

MENAALKAS.

Nu Mopusus maat, kom, hef jy maar eens op;
 Het zy gy wilt van Filles zyn vryagie,
 Of dat je noch een deun hebt in je kop,
 Van Alkons lof, of Kodrus zyn kyvagie.
 Begin flechs: wyl dat Tityr, gins in 't groen,
 Ons grazend vee oppassen zal, en weyen.

MOPUSUS.

'k Wil u veel eer een liedje hooren doen,
 Dat 'k onderdaags hier in een boom ging snyen,
 En buiten welk ik nu geen ander zing;
 Maar 'k wed, zo draa als ik 't kom op te heffen,
 Dat gy zult zien, vol van verwondering,
 Dat geen Amynt my ooit zal overtreffen.

MENAALKAS.

Pas even eens als voor de bleke olyf
 De taacie wilg moet als met oerbied zwichten,
 Zo moet Amynt, al was hy zulke vyf,
 Uw zang ter eer, voor u de muts affichten.

MOPUSUS.

Laat afhier van; wy zyn hier reets aan 't hol,
 Des wil ik u, wanneer wy zyn gezeten,
 Doen hooren, door een stukjen van B Mol,
 Of Mopusus ook het zingen heeft vergeten.

GEZANG.

DE Water, Bosch, en Veldgodinnen
 Beweenden onze Dafnis lest,
 En trokken, even als zottinnen,
 Haar lokken uit, schier elk om 't best;
 Elk lei te kermen en te klagen,
 En vloekte, zo in Duits, als Wals,

Om dat, in 't bloeyenst van zyn dagen,
Dees kwant juist was geraakt om hals.

O hazelaren, en gy stroomen,
Gy waart getuigen van haar rou,
Wanneer zyn moeder (och! die vroomme,
En lieve en eerlyke ouwe vrou)
Haar zoon, dus jammerlyk verflagen,
Noch kwam omhelzen daar by let,
En Goon, en sterren aan dorst klagen
Van wreetheid, en van schelmery.

Och! Dafnis, wat was in die tyen
Uw dood voor ons vol smert en rou?
Geen berder kost zyn offen weyen,
Maar liet slechts sterven wat dat wou,
Het vee kreeg in haar holle wagen
In al die tyd, noch nat, noch droog,
Maar hielden toen mee vastendagen,
Want niemand at, noch dronk, noch zoog.
O Dafnis! bosch, en bergen schreeuwen,
En zeggen noch aan klein, en groot,
Hoe zelf de Lybiaansche leeuwen
Van droefheid huilden om uw dood.

't Was Dafnis, die aan ons, als mannen,
De wreede tigers heeft geleert
Voor paarden in de koets te spannen,
Schier als in lammeren verkeert.

't Was Dafnis, die ons wyngaardkranssen
Om 't hooft van Bacchus vlechten deed,
En die de reyen leerde danffen
Met stokken, frai met groen bekleed.

Gelyk de wyngaardrank de boomen,
Gelyk de druif den wyngaard ciert,
Gelyk de gladde vis de stroomen,
Die vrolyk door haar golven zwiert,
Gelykerwys de schoone stieren
De kudden, ja gelyk 't gebrat
Een gantsche tafel kan vercierem,
Zo waart gy ook al ons cieraat

Maar nu, na dat de wreede Parkes,
 Die helsche spinsters met malkeer,
 Veel slimmer noch als spinhuisvarkes,
 Door een klein knipje van haar schaar,
 Dat draatje hebben los gesneden,
 Dat ziel en lichaam zamen bond,
 Nu leid met u ons luk vertreden,
 Nu is het alles in den bond.

Vrou Pales gaet ons veld verlaten,
 En God Apol die schiet ons op;
 Wy mogen daar nu wat om praten,
 Maar 'k zweer het steekt ons in den krop.
 Wy hebben goed koop koren zaayen,
 Ja zeker, dat is wel van noô,
 Wyl al de vruchten die wy maayen,
 Slechts niet dan distels zyn en stroo.
 Alwaar eer d'aangename roozen,
 Daar eer de purpre violet,
 In 't midden van de tydeloozen,
 Te pronken plackten op het bed,
 Daar valt nu anders niet te plukken,
 Dan magre distels by 't dozyn,
 Daar zonder krokels op te rukken,
 Men niet gemeenzaam meê kan zyn.

Bestroit, ô herders, veld en wegen,
 Bekranst fontein, en bron met groen;
 Want 'k heb nu onlangs tyng gekregen,
 Dat Dafnis zulks gebied te doen.
 Wilt hem met een grasslee stichten
 Van marmarsteen, zo glad als tin,
 En by aldien jy wat kunt dichten,
 Zo schryft daar deze Vaarzen in:

Ik Dafnis, opgevoed in bosschen,
 Maar tot de sterren toe vermaart,
 Ik die wel eer veel weeldrige ossen,
 En mooye schaapjes heb bewaart,
 En die noch mooyer plag te wezen
 Dan al myn vee, zo schoon van huid,

Die hier, aan die dit kunnen lezen,
De weet, dat ik hier leg: dat 's uit.

M E N A L K A S.

O brave Mopsus, dees uw gezangen
Verkwikken my gelyk de slaap
Die geen doet die naer rust verlangen,
En maken dat ik staa en gaap
Op het vervolg, met ope kaken:
Geen koele bron, noch frisse teug,
Kan zo ecn dorstig hert vermaken,
Als ik my om uw zang verheug.
Weg fluit, wyl gy in 't zingen mede
Reets zyt zo fliks als d'oude baas,
Gy zult naast hem de stoel bekleden,
En zyn de meester in zyn plaats.
Doch schoon gy elk kunt overtreffen,
Zal ik iets brengen voor den dag,
Om hem tot in 't gesternt te verheffen,
Wyl hy ons meê te minnen plag.

M O P S U S.

Nooit kunt gy my meêr gunst bewyzen,
Dan datge iets t'zyner eere neurt;
Ook is hy waardig om te pryzen,
Wyl Stimichon zulks wettig keurt.

M E N A L K A S gezang.

DE schoone Dafnis ziet van verre
De poort des hemels in 't verschiet,
En vliegt vast over wolk, en sterren
Gelyk een kievit over 't riet.
Hier over danffen de Nayaden,
En bosch, en bergen zyn verheugt;
Dryaden, en Hamadryaden,
En alles trippelt des van vreugt.
De wolf zelf vlamt niet meer op schapen,
Men spant geen net om hert, of rbee,
Of wilde zwynen te betrapen,
Want Dafnis mint de rust, en vree.

Zelf

Zelf d'ongeschoore berg, en klippen,
Want die gebruiken geen barbiers,
Die stooten uit haar ruige lippen
Meê vreugdgeschallen vol getiers.
Elk jeugd, en schreeut door bosch en velden,
Ik weet schier niet uit ernst, of spot,
Maar al wat stem heeft hoort men melden:
De schoone Dafnis is een God.

O Dafnis, zo dat niet geloogen,
Of puur verdicht is, maar dat jy
Nu zulk een man bent van vermogen,
Zo staat jou oude maats toch by.
Zie daar, hier plant ik vier altaren,
Voor Febus twee, en twee voor jou;
Daar op zo zal ik alle jaren
Twee potten vol van rystenbrou
Voor u ten offer komen brengen;
Met noch twee kelken, strecke vol
Met oly, die 'k voor u zal plengen,
In spyt zelf van Signeur Apol.
Voorts zal ik boven al gedenken,
Myn gasten vaak een brave kroes
Op uw gezondheid om te schenken,
En zuipen menig schoone roes,
By zomertyd in groene velden,
En in de winter by het vier,
En eeuwig noch uw dengden melden,
By nat, en droog, by wyn, en bier.
'k Zal nieuwe most uit zilvre schalen:
Of liever uit een paar stoops kan
Daar men zyn aam eens in kan halen,
Toe schenken aan Jan Alleman.
Darnetus zal my liedjes zingen,
Met Egon; en Alfesibé
Zal vrolyk met de Saters springen,
En danffen een gailjaard of twee.
Dus zullen wy u eeuwig minnen,
En vieren, als wy voor het land

*Aan Boschgoôn, en aan Veldgoddinnen,
's Jaars plegen onzen offerband.*

*Zo lang het zwyn in wildernissen,
En op de bergen zich onthoud;
Zo lang'er noch geschobde wiffen
In 't nat zyn, daar men 't bier van brouwt
Zo lang de honigbei de bloemen,
De krekkel verschen dan bemind,
Zo lang zal men uw dengden roemen,
Ja zo lang als men menschen vind.
De bouman, offe en schapenboeder,
Die zullen steeds uw dienaars zyn;
En u (spyt Bacchus, en de moeder
Van d'eer ontschaakte Proserpyn)
Hun jarelykschen offer brengen;
En gy zult, om die offerband,
Uw levedagen niet gebengen,
Dat krygers komen in hun land,*

M O P S U S.

Menalkas, ach! waar meê zal ik u loonen,
Voorzulk een zoet en aangenaam gezang?
Of eer, waar door zal ik u kunnen toonen,
Wat vrolykheit dat ik daar door ontfang?
Gewis, geen koelte uit het verfrisschend zuien,
Geen lenten, noch geen vrolyk zomerweêr,
Geen strant, geen beek geen veld geen bosch, noch kruien,
Vermaakten ooit myn hert, en ziel, zo zeer.

M E N A L K A S.

Ik zal u eerst, myn vriend dees fluit vereeren,
Die ons die deun nu lest, van Koridon
En Melibé, eerst deê van buiten leeren,
En die ik kortst daar na met zingen won.

M O P S U S.

En gy Menalk! wil van myn hand ontfangen,
Dees nieuwe en netbekwaste herdersonstaf,
Die 'k zelve nooit aan Antigeeën wou langên,
Hoe schoone woorden hy my daar om gaf.
Zie eens, ik bid, hoe fraai hy is beslagen

Met koopre spykertjes, zo hier en daar;
 Ei, wil die toch tot myn gedachtenis dragen,
 Gelyk als ik om u dees fluit bewaar.

W. v. F.

S I L E N U S.

Sefte Harderszang.

I N H O U D.

*Zileen raakt door een pots aan 't zingen,
 En zingt veel wonderlyke dingen,
 Van 's werelds opkomst en geboort;
 En dan zo voort.*

DE DICHTER.

MYnZanggodin, die my in rymkunst komt verligten,
 Verwaardigde zich eerst om Syrakusche dichtten
 Te speelen met een zachte en lieffelyke toon,
 En was ook zonder schaamt dit stille bosch gewoon.
 Toen poogde ik eens myn vaars op hooger trant te stellen,
 Ik wou van Vorsten, en van oorlog gaan vertellen;
 Maar Febus trok my stil en zacht by 't slinker oor,
 En zei: myn zoete man, my lieve Dichter, hoor
 Het past een herders kind het weeldrig vee te dryven,
 En met zyn ruispyp by een boersgezang te blyven;
 Dies neem ik voor om op dit dun gesneden riet
 My te vermaken, met een lustig herders liet.
 O Varus, gy zult toch wel andre Dichters krygen,
 Die met uw groote roem tot aan de wolken stygen,
 En zingen met gedreun dien droeven oorlogstoon,
 Ik zing een deuntjen als Apol my heeft geboôn.

Het

Het zal noch meenig hert vol vreugde wel bekooren,
 Als het zyn zoet gefchal en zwieren aan zal hooren.

De tamerinden, en het gantsche bosch en dal

Zal Varus zingen met een aangenaam gefchal:

Geen lied heeft ooit Apol met meerder lust gefchreven,

Als dat met Varus naam en wil wierd opgeheven.

O Zanggodinnen! heft slechts op met volle vreugd.

Mnasyf en Chromis in de lente van hun jeugd,

Die zagen by geval Silenus dapper dronken,

In 't hol van een spelonk geweldig leggen ronken,

Zyn aders puilden door het 'sandren daagse nat,

Dat hy, gelyk hy plag, tot barstens binnen had.

Zyn wyngaardkrans, by na aan flenteren gereeten,

Lci gins slechts in de hoek van zyne kop gefincten.

Hier hing een zware pul aan haar gefleten oor.

Dees jongens kwamen naau dit fchoon gezicht te voor;

Of straks wift elk met spoed de kranssen los te winden,

En gingen Bacchus knaap, en hand en voeten binden;

Want deze gryzaart had vergeefs hen meenig reis

Een zoete deun belooft met ongemeene wys.

De dertele Egle, 't puik der wutte Veldgoddinnen,

Zag nau dit klugje met een zoeten lach beginnen,

Of liep dees makkers, half verschrikt en bly, te moet.

Zy vat een moereby, en wreef het zwarte bloet

Om 't gausche bakkus van Sileen, die nu met kyven

Zyn doddrig gezicht uit slaap begon te wryven,

Maar lachte als hy dit speel ter deege zelf vernam.

Waarom hebt gy myn leen, riep hy, nu loom en stram,

Zo vast geknevelt, en zo leeg aan een gebonden?

Gy hebt nu rykkelyk uw weêrwraak wel gevonden,

Maakt slechts maar los, en wilt myn handen straks ont-

Het was u eers genoeg, dat gy dit dorst beftaan. (ftaan,

Noemt slechts een deuntje dat gy 't liefste zoud begeeren,

Ik ben gereet om u een deuntje te vereeren.

Maar deze Nymf, die my zo fraaitjes heett befmeurt,

Toen krygt hier namaals wel wat anders tot haar beurt.

Dit hief hy op, en zong, ontkneveld uit dees kranssen.

Doe had gy eerst met vreugd de Sater op zien danffen,

En

En't wildgedierte op een verdeelde en nette maat;
 Ja d'eiken schudden zelf de voisjens op een draat.
 Parnas wierd nooit zo zeer door Febus lier bewogen,
 Nooit stond Rodope zo vol vreugde ooit opgetogen
 Met Ismaars hooge klip door Orpheus zoet geïchal:
 Dewyl hy d'opkomst zong van 't wonderlyk heel al:
 Hoe dat de zaden van de lucht, en zee, en aarde,
 En ook van 't vloeyent vier allengskens zich vergaarden,
 En zamen drongen door die groote ydelheid,
 Uit welke zaden dat dit alles is bereid,
 Want zy de teere krits des werlds deden groeyen;
 Hoe d'aard wierd hard en vast, en Nereus zich ging spoeyen
 Met zyne golven daar hem 't looppark was bewalt,
 En dus kreeg alle ding allenskens zyn gestalt.
 Nu zong hy weêr, hoe d'aard bleef staan als opgetogen,
 Als zy de glans eerst zag van Febus hemelsche ooggen,
 En hoe de regen van de hooge wolken droop.
 Het bosch gevoelde 't zop dat door zyn aders kroop,
 En deê doe eerst zyn telg en bladeren verspreiden,
 Waar onder het gediert zo hier en daar liep weiden,
 En dwaalden ongewoon langs berg, en bron, en dal.
 Daar na zo zong hy voort hoe dat, toen 't eerste tal
 Van 't menschelyk geslacht op twee na was verlooren,
 Uit Pyrrhâs steenen weêr het tweede wierd herboren.
 Voorts van Saturnus, en Prometheus dievery,
 Die op de Kaukasus, met eindeloos geschrei,
 Het stadig knagen van dien gragen gier moet harden,
 Die hem met krommen bek de lever scheurd aan flarden.
 En dan van Hylas, by wat sprong, en waterval
 Het bootsvolk hem verloor, en riep met naâr geschal:
 Hou Hylas! dat de strant van Hylas stont te klinken.
 Hy troost Pasifaë, wier roem noch licht zou blinken,
 Indien men nimmer had gekend het runderdier.
 Hy troost haar, dol verzot op een sneeuwithe slier.
 Rampzalige, riep hy, wat dulle razernyen
 Vervoeren u, helaas! tot zulke zotternyen?
 De dwaze dochters, die van Proteus zyn geteeld, (veelt,
 Die hebben 't bloeyend veld met schreeuwen wel ver-

Maar geen van haar deed ooit zo geilen liefde blaken,
 Om naer het bliffen van zo vuilen vuur te haken,
 Hoewel de zottigheid haar menigmaal genoeg
 Deed ziddren voor het juk, en grouwen voor de ploeg;
 Ja deed haar hoorens in het glatte voorhoofd zoeken.
 Kampzaalge maagt, die nu slechts dwaalt in alle hoeken,
 Door bosch, en bergen, om te plegen uw gevry,
 Terwyl uw blanke stier, met zyn spierwitte zy,
 Herkaut, en graaft in schau van bruine eikelfruiken,
 Opzachte maeiblaên die het gantsche veld doen ruiken;
 Of volgt, vol vuurs, een koe in 't midden van den trop.
 Kretenzer Nimfjes! die op de Dikteezetop
 U zelf verlustigt, sluit uw bosschen, sluit uw velden,
 Of ons noch mogelyk een dwalende voet spoor melde,
 Den rechten weg waar hy naer toe gevloeden was;
 Of mooglyk zal hy haast belust op weelig gras,
 Of op een rochtig beest van zelf wel komen spoeyen
 Naer den Gortynsen stal, verzeld van vier paar koeyen.
 Toen zong hy voort hoe dat dien overschoonen bruid,
 Door gulden appels in haar loopbaan wierd gestuit.
 Toen Febus zusters, die met droevig leet bewogen,
 Heel schielyk wierden met een bittren schel betogen,
 En schooten op gelyk een weelige eizenboom
 Voorts hoe dat Gallus, by Permissus waterstroom,
 Aldwalend wierd gevoert door een der Zanggoddinnen
 Op Aons stylen berg, en Helikonse tinnen,
 Hoe Febus negental met al zyn wyze stoet,
 Zich voor hem boogen met een minelyke groet,
 Wyl Linus, zo vermaart door harderszang en danssen,
 Verciert met zappige eppe en purpre rooze kranffen,
 Hem duste moet trad met bekoorlyk geluit:
 O Gallus, 't neegental dat schenkt u deze fluit,
 Daar het Hesiodus wel eer meê heeft beschonken,
 Wiens oud Askrees gezank zo heerlyk heeft geklonken,
 Dat zelf den barfschen eik verliet zyn berg en dal,
 En volgde zonder draal zyn lieflyk fluitgeschal.
 Hier op moet gy, ô praal van onze metgezellen,
 Den grooten oorspronk van't Gryneefche bosch vertellen,
 Op

Op datter nooit een wout ter wereld zy genoemt,
 Waar op dat Febus zo met zyn gezangen roemt.
 Wat zong gy noch? wat ging de wynknaap meer verhalen?
 't Is best dat ik het met een korte snoer bepale,
 Want zou ik zeggen hoe hy noch van Scilla zong,
 Dan Nifus dochter, die Ulyffes vloot besprong,
 En die zyn makkers zo elendig heeft verflonden,
 Haar navel, zegt men, was omgort van dollen honden;
 Of hoe zich Tereus, met een wonderlyke kracht,
 Van 't een wezen straks in 't ander had gebracht;
 Of welke wreede spys hem Filomeel ging diffen,
 En weêr ontvluchten door de dichte wilderniffen,
 Met deze vlerken daar zy eerst zyn droevig huis
 Meê oversnorde met een jammerlyk gedruis.
 Ik zou gewiffelyk wel in al die stof verdwalen,
 Want hy zong alles dat Apollo door zyn zalen
 Deed klinken in het oor van zynen Eurotas,
 Die overlukkige, die zo gelukkig was:
 't Was ook niet mogelyk dat hy dit luk kon smooren,
 Hy liet het daatlyk aan zyn groenclauwren hooren,
 En wou dat zy het straks opzongen dat het klonk.
 Dit zong hy zittende dan in zyn wynspelonk.
 De heuvelen in 't rond door 't schateren van varre,
 Verhieven zynen toon aan 't blaau gewelf der starren,
 Tot dat den avondstond, hoewel noch veel te vroeg,
 En tegen 's hemels dank, de zon ter koetze joeg,
 En weêr de herders straks om 't kleine vee te tellen,
 En om 't noch voor de nacht op veilgen stal te stellen.

J. U.

SILENUS.

Sefte Harderszang.

Op een andere Toon.

I N H O U D.

*Sileen de dikke wyngaardsknaap,
 Wel dicht van nieuwe most bezoopen,
 Word van twee jongens; in zyn slaap,
 Geboeid met taaië wyngaardknoopen,
 En zwart beklad met moerbeizop,
 Waar door hy, aangepord tot zingen,
 Een tal van liedjes trekt te wringen
 Uit zyn verroefte gorgelkrop:
 Die licht aan die geen die ze lezen,
 Slechts puure fabels zullen wezen.*

D E D I C H T E R.

THalia, 't puikjen aller Mufen,
 Zong lest met my een hardersliet;
 Op d'ouwe trant van Syrakusen,
 En schaamde zich haar neering niet;
 Maar toen 'k daar na van grooter dingen,
 (Die ik voor veld en bosch verkoor)
 Van kryg, en Koningen wou zingen,
 Zo trok my God Apol by 't oor,
 En zei my stil: hoor hier jy vryer,
 Jy word my wat te groots van geest

Voor

Voor zulk een lompe fchapeweyer:
Schoenlapper hou je by je leeft.
Blyf jy slechts by jou hardersdeunen,
En by jou oud beblade riet,
En wil je met de rest niet kreunen,
Want zeker, 't is je ambacht niet.

Derhalven (wyl 't u aan Poëten,
O Varus! nooit ontbreken zal,
Die uwe daden zullen weten
Te zingen, over berg, en dal)
Zo zal ik my daar wel van wachten,
En door Apolloos last, en dwang,
Alweêr den koekkoek moeten slachten,
En zingen steeds myn oude zang.

Doch zo daar iemand noch mocht **wezen**,
Die, even als een zwangre vrou,
Belust was om dit veers te lezen,
(Schoon 't licht een zotskap **wezen zou**)
Die zal noch hooren, hoe de velden,
Hoe dat de boomen, klein, en groot,
Noch zelf den lof van Varus melden,
Ja zelf de kikkers in de floot,
Die zal hy hooren Varus kwekken,
In spyt van d'onbespraakte pad;
Zelf Febus ziet geen liever trekken,
Dan die van Varus op het blad.
Des moet'er, wat ik ook mag zingen,
Van Varus komen iet ter baan,
Al zou ik t' eer perfors indringen;
Ja zelf al zou 't t' eer kwalyk staan.

Wel aan, heft op dan Zanggodinnen,
Doch wacht: om dat dit veers aars stuit,
Zo wy d'histoire hier beginnen,
Zo moet'er eerst dees regel uit.

Nu: Chromis en Mnazyl, twee jonge
Kabouters, vonden in zyn hol,
Sileen leest van de slaap besprongen,
Met al zyn aaren streeke vol.

Zyn krans, 't vercierzel van zyn hairen,
 (Want toen en droeg men noch geen hoet)
 Gestrengt van groene wyngaardblaren,
 Lag gints vertreden met de voet.
 Gints hing, aan een verfleien oorgreep,
 Een oude zesstoops aarde pul,
 Die menigmaal in een kloek doorneep,
 Dees altyddorstige kadul.
 Dees guits, hier op van vreugd aan 't springen,
 (Want zie, hy had hen vaak beloofd
 Een koddig deuntje voor te zingen)
 En gaan hem, in zyn wyn bedoofd,
 Wel dicht bewinden in zyn bladen:
 Toen Egle juist meê derwaards kwam
 (Nimf Egle, 't puikje der Najaden)
 Die nauylks deze pots vernam,
 Of trok de vent meê aan te pakken,
 En nam een moerbeï in haar vuist,
 Die zy hem wreef langs 't kinnebakken,
 En Maakte hem zo zwart begruist
 Gelyk een Vorst uit Orienten.
 Hy veegde 't, wakker wordende, of,
 En riep: hou, hou, wat zeldrementen!
 Jou kleine platjes, dat 's te grof.
 Gantsch bloemerherten! kost ik loopen,
 Ik zweer, ik zou die stoute pry.....
 Maar, komt, komt (zeid hy) maakt die knopen
 Weêr los, en geeft myn handen vry,
 Ik zal, gelyk ik u beloofd heb,
 Al zingen wat je hebben wilt;
 Want wyl ik noch de wyn in 't hoofd heb,
 Zo ben ik met myn zang wat mild.
 Hier op ontbinden zy de banden,
 En hy, zich ziende vry en viank,
 Stiet vyf zes liedjes uit zyn tanden,
 Op welkers naâre wederklank,
 Straks beesten, boomen, Faunen, Saters,
 En al wat pooten roeren kon,

Gelyk een troep van Maartiche katers,
Een zoete rondedans begon.

Want zo vol vreugd zyn zelf de muzen
Om 't zingen van Apollo niet,
Als deze gekken met hun luzen
Om 't balken van een dronke lied.
Ja zo bly waren nooit de klippen
Van Ismarus, noch Rhodopé,
Om 't roeren van Heer Orreus lippen,
Toen hy haar lokte uit barre zee,
Als deze kwauten met malkander,
Op 't zingen van dees dronke vent,
Die 't eene liedje naer het ander
Vast lei te balken zonder end.

Nu zong hy, hoe uit d'elementen,
Uit water, aarde, lucht, en vuur,
Na lang door een te redementen,
Door een heel inaaklyke avontuur,
Die waereld pleksken was geschapen;
Hoe dat het alles, hier om leeg,
Na al dat tuig by een te Ichrapen,
Allengskens noch zyn wezen kreeg;
En hoe het aardryk, als een wonder,
De zon voor d'eerste schynen zag;
En hoe de regen, bliksem, donder,
En al de rest kwam voor den dag;
Ja, hoe 't geboomte begon te groejen;
En hoe 't wel eer een nieuwtje was
Dat bok, en schaaap, en stier, en koejen,
Haar maaltyd deden met wat gras.

Hier na zo zong hy, hoe dat Pyrrha
Haar reijen sijnakte, hier en daar,
En om dat dit wel rynd op Myrrha,
Zo loof ik zong hy ook van haar.
Alyd, hy zong van 't kindereeten
Van Heer Saturnus, en hier by,
Van het verdoemde leervreeten,
En van Prometheus dievery.

Hier na zo zong hy, in wat water
 Dat d' arme Hylas zig verdrank?
 En hoe zyn maats met open snater,
 Vast riepen, Hylas! dat het klonk.

Hier op zo trekt hy aan 't beklagen,
 Van d' arme sloof Palifaë,
 Die, om dat zy geen stier kon dragen,
 Zo schrikkelyken honger leë.

Ach droeve, en al te zotte deeren,
 Riep hy wat dolligheid is dat,
 Dat gy met zulk een dwaas begeeren,
 Een domme stier loopt acher 't gat?
 De Pretides, in oude tyen,
 't Is waar die waren meê wel mal,
 Wanneer zy liepen piereweyen,
 En schreeuwden over berg, en dal;
 Maar geen dat ik weet van haar allen,
 Is ooit zo zot als jy geweest,
 Van dus haar zinnen te doen vallen,
 Op 't schandig troetlen van een beest;
 Nadien dat elk van haar de lasten
 Van ploegen zo verschriklyk vond,
 Dat zy vaak naer haar voorhoofd tasten,
 Of daar niet al een hooren stond.
 O ongelukkigste aller maagden,
 Gy loopt, en dwaald door berg, en dal,
 Wyl hy, die nooit iets naer u vraagde,
 U acht gelyk een oude bal;
 En in de schadu neêr gelegen,
 Herkaaud het vulzel van zyn rob,
 Of loopt te zoeken, langs de wegen,
 Een goelyk koeitjen uit de trop.

O gy Kretenzer Veldgodinnen,
 Ei, sluit toch al uw bosschen toe,
 Of lichtlyk d'oorzaak van haar minnen,
 In het vervolgen van een koe,
 Of in zyn loop naer klaverweyen,
 Een voetstap nagelaten had,

Die men zou kunnen onderscheyen,
 Om hem te volgen op het pad.
 Of keurd gy, Goden, of Godinnen,
 Dees min voor goed; of laat gy 't toc,
 Zo maak, wyl zy een fier moet minnen,
 Dees goeje sloof meê tot een koe.

Hier na zong hy van 't appelrapen
 Van Atalanta, die, wyl dat
 Zy stond op 't blinkend goud te gapen,
 Haar wedloop, en zich zelf vergat.

Hier na vertrok hy hoe die meisjes,
 De zusters van Heer Faëton,
 Veranderden in elzerysjes,
 Gekuipt in een beschorste ton.

Ook zong hy het rampzalig dwaalen
 Van Gallus, langs Permessus stroom;
 En hoe Apol hem in liet haalen,
 Op Helikon; hoe wellekoom
 Dat hy daar was by al die negen
 Gezusters, die, spyt haar gezang,
 Opstonden, en voor Gallus negen,
 Dat 't hembd haar sleepte drie span lang;
 Voords zong hy, hoe hem kwam ontmoeten
 Den harder Linus, die met ep
 Om 't hoofd bekransl, hem dus begroeten,
 Naer dat ik het onthouden heb.

Ontfang, ô Gallus, deze pypen,
 Die u het negental vereerd;
 Wel aan, wil ze in uw knokkels grypen,
 En speeld eens dat 't zyn oog verkeerd.
 Ay hebben certyds toe gekomen
 Dan d'overouden Hesiod;
 Zit zyn ze, daar hy berg, en boomen
 Zo vaak heeft meê ten dans genood.
 Hier zult gy d'afkomst op verhalen
 Van het beroemd Gryneefche woud,
 Om dat Apol, spyt hof, en salen,
 Dat voor zyn waardste woonplaats houd.

Wat zal ik zeggen dat hy meer zong?
 Van Scilla? by wier gordelband
 Een koppel vyf zes honden neêrhong,
 Waar meê men zei dat zy aan strand
 Ulysses schapen zo geplaagd heeft,
 Dat zy een lengte van zyn volk,
 Aan dit tuig in den darm gejaagd heeft,
 Dat hen verslond als in een kolk.

Of zal ik maken een narratie
 Van 't lied 't geen hy van Tereus zong,
 En van zyn vreemde transformatie?
 En hoe hem Filomeel ontfong,
 En wat banket zy hem ging diffen?
 En hoe zy liep door nat, en droog,
 Door bosch, door veld, en wildernissen?
 En met wat vleugels dat zy vloog,
 Wel eertyds over haar paleizen?

O neen; ik zwyg veel liever stil,
 Want ik verdool al in de wyzen,
 Die onze maat in 't zingen hil.

Hy zong al 't gene dat voor dezen
 Apol voor Heer Eurotas zong,
 Die dit zyn lauwwren gaf te lezen,
 Als of dat tuig meê duits verslond;
 In 't end, hy lei zo lang te talmen,
 Dat 't bosch, byna al lang al moe
 Van op zyn zang te wedergalmen,
 Op 't lest al hield zyn bakhuis toe;
 En dat den avond, reeds aan 't zakken,
 In spyt zelf van myn Heer de Zon,
 Den harder dwong zich weg te pakken,
 Wyl 't vee geen gras meer vinden kon.

W. v. F.

M E

MELIBEUS.

Sevende Harderszang.

I N H O U D.

*Wyl Melibé zyn bok kwam zoeken,
Ging Thyrsis Koridon verkloeken,
Maar Koridon na lang geblaas,
Die bleef den baas.*

KORIDON, THYRSIS, BELIBEUS.

DE sneege Dafnis, om den heeten dag t'ontwyken,
School by geval in 't schau van tak, en bladryke eiken,
Daar Thyrsis Koridon tot zingen had gedaagd:
Hun weeldrig vee dat was tot eenen trop gejaagd,
En Thyrsis geitjes, met haar uiers ryk geladen,
Gaan onder Koridon zyn schaapjes zich verzaden;
Zy waren beigelyk in jonkheid, en geneugt;
Het ryke Arkadie was de voedster van hun jeugd,
Getroot om over's hands, en ook gelyk te zingen.
Myn hitze ram, gewoon de schaapjes te bespringen,
Was van de kudde juilt naer deze plaats gevloën
Daar dit gezelschap zat, en stelde vast hun toon;
Den dief out sloop my, en teeg wakker op het rekken,
Als ik myn myrten voor de kou wat ging bedekken.
Ik teeg hem na, tot dat ik Dafnis wierd gewaar,
Die my nau zag, ofriep: δ vriendschap, ben je daar?
Uw ram, en bokjes zyn hier in behouden haven,
Zo dat gy niet met mocite of zorg meer hoeft te slaven:
Voeg u dan (maakt u slechts geen andre kommer doof)
By ons hier neder in de schadu van dit loof.

Straks

Straks zullen hier van zelf de veerzen komen draven
 Uit alle velden, om haar drooge dorst te laven:
 Die groene Mincius bekoorde deze vliet,
 En school zyn oevers in dit opgeschooten riet
 Uit dees geheiligde eik hoord gy de zwarmen brommen,
 Die snorrend zuizen met haar dichtvergaarde drommen.
 Hy zweeg, maar liet myn brein in groot krakeel verwart,
 Dezorg van d'eene zy die porde my het hart,
 Dat ik myn lammren, nu van d'uiers afgetrokken,
 Met spoet zou dryven naer haar afgesloten hokken,
 Mids ik dit Fyllis noch Alcip belasten kost;
 De schaterende vreugd, die ons van zorg verlost,
 Vlyd my ter ander zy met lieffelyke kaken,
 En zaid: wie zou met vreugd naer zulken zang niet haken?
 Hoor hier het zoetste dat Arkadie ooit verzon,
 Hoor, hoor de zangstryd tusschen Thyrs, en Koridon;
 Maar deze trok my met vermakelyke luimen,
 Dat al myn rechte zorg voor zang en spel moest ruimen;
 Zy hadden over 's hands hun toonen dan gesteld,
 Men trokaan't zingen dat het klonk door bosch en veldt,
 De Muzen scheenen naer hun beurtzang te verlangen.
 Dit waren Koridons, dat Thyrsis veldgezangen.

K O R I D O N.

O zoete Nimsjes, van de Libetrensche bron,
 Stort nu een deuntjen op de tong van Koridon,
 Gelyk myn Kodrus zingt vol hagelyke zwieren,
 Die zelf Apollo schier beroofd van zyn laurieren,
 Of zegt gy, dat gy dit aan hem alleenlyk schonk,
 Zo hang ik straks myn fluit aan deze pyn te pronk.

T H Y R S I S.

Arkader harders, wilt den klimkrans niet vergeten,
 En cield met klimmerkruid het hoofd van uw Poëten,
 Op dat het ingewand van Kodrus barst van spyt:
 Of zo hy my noch pryft in weêrwil van zyn nyt,
 So vlecht slechts om myn hoofft een telg met lauwerbeezen,
 Op dat ik nimmer hoef zyn valsche tong te vreezen.

K o-

KORIDON.

O Delia, ontfang dit borstlig zwynenhoofd;
 Dees horens, breed getakt, een groeizaam hert ontroofd,
 De jonge Mykon komt u dit geschenk vereeren;
 Maar mag hy komen tot zyn aangenaam begeeren,
 Hy richt een beeld voor u van marmer, glad gelikt,
 Gedoft in 't Punisch kleed, heel lichtig opgestrikt
 Tot aan de kuiten, die geschoeid met purpre broosjes,
 Heel cierlyk schittren met haar Frigiaansche roosjes.

THYRSIS.

Een kom met zoetemelk, die ik u 's jaars vereer,
 En deze koeken zyn genoeg, ik geef geen meer,
 Neen Priaap: gy hebt maar een tuintje te bewaken.
 Ik heb u nu een beeld van marmer laten maken;
 Maar weest verzekerd dat dit niet lang duuren zal,
 Myn vee is noch niet wel tot zyn volmaakt getal,
 Zo slechts myn liefje dit gebrek haast komt herstellen,
 Ik zal u klaar van goud in mynen bogaerd stellen.

KORIDON.

De thym van Hibla met zyn aangenaamste zoet,
 Is by u zoetigheid niet meer als enkel roet,
 O Galathé, die u by Tetis gaat vermaken,
 De witte zwaan is bruin by 't sneeu van uwe kaken,
 De blanke veil, die nooit verwelkt by wintertyd,
 Moet wyken by u nooit gekreukte schoonigheid,
 Wanneer de tyd komt dat de zatgegraafde varren
 Ter krib gaan spoejen, om het klimmen van de starren:
 Raakt u noch eenigzins de min van Koridon,
 Zo spoeid u herwaards van uw overzilt bron.

THYRSIS.

Wil vry van my als van 't Sardonische onkruid grouwen,
 Dat iemand lacchende de lieve ziel doet spouwen,
 Vlie voor myn min als voor het scharpe distelvier,
 Jaacht my minder als het ongeachte wier,
 Zo deze dag, wyl ik beroofd van u moet weenen,
 My niet veel langer alseen jaar en heeft gescheenen.
 Za pinkjes, spoei naer huis, verlost my van dit leet,
 Schaamt gy u niet, dat gy zo loom en langzaam treed?

K o-

KORIDON.

O koele bronnen, met u groenbemoite stroomen,
 Okruid, veel zachter noch als d'alderzachtste droomen,
 En gy haagappelboom, wiens groengeloofde tak
 Met ydel lommer deze twee strekt tot een dak,
 Erbarm u over 't vee, de brand begint te naaken,
 De zon die heeft alreê zyn dwarfe loop gaan staaken,
 De knopjes zwellen van de blyde wyngaardspruit.

THYRSIS.

(uit.

Hier smookt een wakker vier, en vlamd de schoonsteen
 De vette fakkel schynd en glinsterd om de wanden.
 De posten zyn hier zwart berookt, door 't stadig branden.
 Wy achten Borias, met al zyn guur gejacht,
 Hier minder als de wolf het tal der schapen acht;
 Ja minder als de stroomden oever te bespringen,
 Als hy'er langs vliet met zyn ronde waterringen.

KORIDON.

Hier staan jeneversen kastanjes, ruig van bast,
 Ja d'appels druipen van de tak door overlast,
 En grimlen langs het veld een ieder by zyn boomen.
 De schaterende vreugd komt alles overstroomen;
 Maar vlied Alex van hier met zyn bekoorlyk oog,
 Ziet gy de stroomen zelf tot aan den grond toe droog.

THYRSIS.

Het drooge land begint van alle kant te scheuren,
 Het kruid versmacht van dorst, de hemel staat te treuren.
 God Bacchus gunt geen druif, door stralen afgemat,
 Op naare heuvels, zelf het minste wyngaardblad.
 Maar straks zal 't gansche bosch van vreugde weder bloeien
 Al onze Fyllis, vol van min, weêr hier komt spoeien;
 Ja Jupiter komt zelf op haar bekoorlyk oog,
 Met lieffelyken dau straks daalen van om hoog.

KORIDON.

Alcides haakt naer 't loof der gryze populieren,
 God Bacchus mind den rank van kronkelende zwieren,
 Vrouw Venus scheidt vermaak in 't geurig myrteblad,
 Apol schynt dat laurier voor alle telgen schat;

Maar

Maar Fylles pryft het loof van groene hazelaren,
 Zo lang als Fyllis dat voor lieflykft zal verklaren,
 Veracht ik Venus myrt, en Febus lauwerblaân.

T H Y R S I S.

De fchoonfte boom is d'efch die in het bosch kan ftaan,
 De pyn in hoven, en de populier by ftrooinen:
 Maar Lycidas wilt gy slechts dikwils by my komen,
 Zo zal ook d'efch in 't bosch met zyn bekoorlyk lof,
 Zo zal de pynboom zelf in myn vermaaklyk hof,
 Voor uw vermaaklykheid, en zoet gezelschap wyken:
 Uw zoet gezelschap doet alle andre welluft ftryken.

M E N A L K A S.

Dit is het geen dat ik onthiel van hun gezang,
 Maar Thyrsis viel het veel door Koridon te bang;
 Elk riep van die tyd af, weg Thyrsis met je dichten,
 Het lied van Koridon doet uwe deuntjes zwichten.

Wy pryzen Koridon die loflyk overwon,
 De zangprys hoord aan u, ô dappre Koridon.

J. U.

M E-

MELIBEUS.

Sevenste Harderszang.

Op een ander Toon.

I N H O U D.

*Een berder, na dat hy zyn geit
Weerom vind die hy had verlooren,
Leent aan twee andre, bei zyn ooren,
Die voor hem zingen, elk om stryd.
Na 't janken uit verscheide toonen,
Zo blyft de prys aan Koridon;
Die, wyl hy Thyrsis overwon,
In 't zoet gegalm van long, en koonen,
Den naam van zangbaas over hild,
En deeken wierd van 't zangersgild.*

KORIDON, THYRSIS, MELIBEUS.

't **W**As eens in 't hertje van de zomer,
Dat in de schau van 't eikeblat,
Boer Dafnis, als een joost de droomer
Met 't hoofd in bei zyn handen zat,
Wanneer twee welgelongde harders,
Dat Thyrsis was met Koridon,
Die zich vaak zongen half aan flarders,
En die, voor roosten van de zon,
Hun vee al hadden t'zaam gedreven,
Zich nedervoegden aan zyn zy.

Ik onderwylen, die zo even,
Wyl ik myn myrten staa en sny,

De geit, myn kudman had verlooren,
 Bevond my leelyk in de mat,
 En stond en kraude bei myn ooren,
 Geheel bêteutelt in myn gat.

Hem zoekende nu her-, dan derwaarts,
 Zo kreeg my Dafnis in 't vizier,
 En riep: hou Melibé! koom herwaarts,
 Uw geit, daar gy naer zoekt, is hier.
 Kom zet u, zo 't je tyd mag lyen,
 By ons in deze lommer neêr.

Straks zult gy zien van alle zyen,
 Hoe dat de kudden heên, en weêr,
 Hier tot, en van het water komen.
 Hier boord den oever zich met ried,
 Hier gonst de byzwarm in de boomen,
 In 't end, 't is hier zo mislyk niet.

Wat zou ik doen? ik had geen knapen
 Noch jongens, die, my te geval,
 Myn halfverdoolde geit, en schapen
 Gaan dryven konden naer de stal;
 En echter liet ik my bepraten,
 En ging het geen noodzaaklyk was,
 Om dit gezelschaps wil, verlaten,
 En plante my meê neêr in 't gras.

Te meer, alzo daar een krakeel was
 Gerezen tusschen Koridon
 En Thyrsis, 't geen om zang en keel was,
 Kwansuis, wie beter zingen kon;
 Dit liep zo hoog, dat, van 't verwyten,
 't Geen d'een, en d'ander kwalyk nam,
 Men schier geraakt was aan het smyten,
 En by na al aan 't vechten kwam.
 Weshalven, om die zotte grillen,
 Waar meê dit volk hun herffens scheurt,
 Zo veel het mogelyk was te stillen,
 Zo wierd van ons voor goet gekeurt,
 Dat elk om sryd eens op zou heffen;
 En dat men daa, ter goeder trou,

HARDERSZANGEN

Hem, die zyn maat zou overtreffen,
Den naam van Zangbaas geven zou.

Hier op, na 't stellen van de nooten,
Begonnen zy, in volle silt',
By beurt dees zangen uit te slooten,
Die gy kund lezen, zo gy wilt.

K O R I D O N

Z A N G.

T O O N: Wallis, of Kerfnacht.

O Libetransche Veldgodninnen,
Ei helpt my nu een lied beginnen,
Zo traai als 't ooit myn Kodrus zong;
Of zo my dat niet mocht gebeuren,
Zo zoud gy zien, dat 'k om de geuren,
My straks, met snit met al, verhong.

T H Y R S I S.

T E G E N Z A N G.

T O O N: Idem.

O Dorpers, herders, en Arkaders
Kroont uw Poëet met lauwerbladers,
Op dat zelf Kodrus barst van spyt;
Of zo by my misschien mocht pryzen,
Zo wilt my noch meer eer bewyzen,
In spyt van die geen die 't benyt.

KORIDON.

ZANG.

TOON: Sarabande.

DE kleine Mykon, ô schoone Diane!
 Schenkt u de kop van dit borstelig zwaar,
 Niet dit paar hoorens, die hier in de lanen
 Den armen Akteon ontvallen zyn;
 Doch zo ik eens een ryke meit verwerf,
 Zo zweer ik, zal ik u, eer dat ik sterf,
 Noch eens vereeren een marmre beeld,
 Dat gladder zyn zal als de gladste zeelt.

THYRSIS.

TEGENZANG.

TOON: Idem.

Gy, ô Priaap, zult u moeten beljen
 Met dees twee doffers, en deze pot room;
 Want jy bent anders niet, van oude tyen,
 Dan slechts een Molik in de karffeboom.
 Gy hebt al lang gehad een marmre beeld,
 Schoon 't juist zo glad niet is gelyk een zeelt;
 Maar indien Thyrsis eens met Filis trouwt,
 Zal hy je gieten doen uit louter gout.

KORIDON.

ZANG.

TOON: Amarant.

OGalathé
 Schoonste dechter van Nerd

T 2

Veel

*Veel lekkerder dan roozen,
 Witter dan de snee.
 Ja wiens gezicht,
 Klaarder dan het zonnelicht,
 Myn ziel, zo dicht bevroozen,
 Heeft vol vuur gesticht,
 Indien gy noch gedachten
 Hebt van Koridon,
 Zo kom by hem vernachten,
 Eer dat noch de zon
 Daalt in de zilte bron.*

T H I R S I S.

T E G E N Z A N G.

T O O N: Idem.

*'k W*ensch dat myn huid
 Steets mach stinken als het kruit,
 Dat op 't vergiftig Sardus
 Uit der aarde spruit.
*'k W*ensch my te zyn
 Noch veel slijmer dan fenyn,
 En bitterder dan Dardus,
 Ja dan alsemwyn:
 Zo my dees dag niet langer,
 Hoe hy ook mag vlien,
 Ja niet wel zesmaal banger
 Valt dan andre tien,
 Door u niet eens te zien.

K O R I D O N.

Z A N G.

T O O N: Grand Bouré.

B Emoste bronnen, gras en kruid,
 Veel zachter dan de slaap,
 Ojsteile boomen, ruig van huid,
 Daar ik myn vreugd by raap,
 Beschut het vee van koridon
 Toch voor de zomer zon,
 Die reets zo bevig blaakt,
 Dat zy myn vee, en my tot Mooren maakt.

T H Y R S I S

T E G E N Z A N G.

T O O N: Idem.

Hier is men voor geen konw veruurt,
 Mids hier de schoorsteen rookt;
 Hier zit men eenwig aan den haart,
 En praat, en damp, en smookt;
 Hier achten wy de noordewind
 Veel minder dan een kind,
 Al voor de zes jaar lang:
 De damp die gaat hier steeds zyn oude gang.

K O R I D O N.

Z A N G.

T O O N: Tricarville.

Hier bloeit boom, telg, en spruit,
 Ross, en veld, en gras, kruid,
 Altes lacht met vreugd in d' oogen;
 Maar zo dra als alex zou gaan
 Hier van daan,
 Zou gy dratlyk zien bedroogen
 Kruid, en blaân.

T H I R S I S.

T E G E N Z A N G.

T O O N: Idem.

Veld, en boom, en kruid verdort
 Wyl de lucht vergiftig word;
 Bacchus laat geen druif meer groejen;
 Maar indien myn Fillis nou
 Komen wou,
 Zo zou boom, en kruid weêr bloeyen
 Door den dou.

K O R I D O N.

Z A N G.

T O O N: Gailjarde.

God Herkles mind den populier,
 De myrten Venus, Febus den laurier;
 Maar Fillis mint den hazelaar,
 Des acht ik de rest niet eenen hair.

T H Y R-

T H Y R S I S.

T E G E N Z A N G.

T O O N: Idem.

H*et bosch pocht op den effchenboom,
 Den populier bemint den wáterstroom;
 Maar indien Lycidas my weér bemind,
 Zo acht ik de rest niet meer dan wind.*

Dit was 't, het geen dees kwanten zongen,
 En 't geen, geen zy, met veel naár geichals,
 By na tot barflens van hun longen,
 Valt stieten uit hun maagren hals;
 Maar hoe dat Thyrsis ook mocht schreeuwen,
 Zo was zyn balken al te maal
 Pas als het piepen van de meeuwen
 By 't schaatren van de nachtegaal;
 Des stond hy byster loens te kyken,
 Toen hy den prys niet halen kon,
 Mits d'andre met de naam ging slyken
 Van onzen zangbaas Koridon.

W. v. F.

T O V E R E S.

Achtste Harderszang.

I N H O U D.

*Zie hier een reeks van droeve klachten
Van Damon, om zyn liefs verachten.
Zie hoe een heks door toverkonst,
Buigt 's minnaars gonst.*

D A M O N, A L F E S I B E ù S.

IK ga myn herdersfluit op droeve toonen stellen,
Wy zullen Damons min, vol wanhoop, gaan vertellen,
Alfesibeüs zal met onderaars geschrei,
Op dondren in ons dicht met nare tovery,
Daar hy de jonge koe zo zeer meê kon verbazen,
Dat zy in lange wyl niet machtig waste grazen;
Daar hy het sneegste dier dat men ter wereld vind,
Mee zong in duizeling, gelyk als doof en blind;
Daar hy de snelste vloet zo twyflent mee deed droomen,
Dat hy niet wist of hy naer oost of west zou stroomen.
Kom Muza, laat ons zien hoe Damon klagen kon,
En hoe Alfesibé zyn toverzang begon.
Maar eer ik noch begin, ô praal! ô licht der lichten!
O groote Pollio! begunstig deze dichten,
Schoon gy de klip nu van Timarus boven zweeft,
Oflangs 't Illyrisch strand te water henen streeft;
Ach! zoud wel mogelyk zyn, dat my de Goôn eens gaven,
Dat ik met uwe daân mocht door de wolken draven,
En met uw zangen aan het oost en wester licht.
Habarse zangen, zo hoogdravent van gedicht,

Dat

Dat men die niet en hoeft, gelyk gemeene vaarzen,
 Te zingen, maar alleen op Sofokleesse laarzen.
 Ik neem myn aanvang dan, ô Dichter! van uw gunst,
 En staak op uw gebodn myn aangename kunst,
 Ontfang dees rymen, op uw wenken aangeheven,
 En laat my deze veil door uwe lauwren weven,
 Door uwe lauwren zo vermaart door zegenpraal.
 Denacht verdween noch nau, en Febus helle straal
 Liet noch de frisse dau aan gras en bladers hangen,
 Daar alle beesten staag naer haken en verlangen,
 Wanneer dat Damon, 't wyl hy leunende op het rys
 Van een olyf, zyn zang verhief op deze wys.

D A M O N.

O voorboo van het licht, in 't midden van het donker,
 O morgenstar, wel op, verschyn met uw geflonker,
 Terwyl dat Damon stort zyn droeve minneklacht
 Om Nise, die hem nu zo goddeloos veracht,
 Na zy hem eed, en trou alreë had opgedragen;
 Verschyn terwyl ik vast de Goôn myn ramp ga klagen,
 Hoewel ik haar vergeefs wel eer om hulp verzocht,
 En schoon'er niemand was die eens om Damon docht,
 Ik zal noch even wel haar doove en hoorlooze ooren
 Myn laatsteklachten, vol van wanhoop, aan doen hooren.
 Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.
 't Menalische gebergt dat staag zyn kruin verziët
 Met heilge bosschen, en met schaterende pynen,
 Ziet staag de harders, die van liefde klagen, kwynen,
 En Pan die eerst de fluit verzon van ruizend riet.
 Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.
 Dien bulbak Mopfus gaat de schoone Nise trouwen;
 Nu vryers, nu gevryt, schoon gy de droes deed grouwen
 Met uw mismaakt gelaat, gy krygt de schoonste vrou,
 Het ongelykste paar geeft nu de beste trou.
 Nu mach men griffioens by schoone hengsten spannen.
 Gy zult eerlang de das zyn blooheid zien verbannen,
 En slurpen met den dog uit eenen waterbak.
 Voort Mopfus, haastje wat in 't nieuwe bruilofspak,

Wil vettetoorzen voor uw gaffen afgaan snyen,
 Op dat gy hel by nacht uw bruit naer huis geleye,
 Zy staat toch al en haakt, en jankt vol ongenucht,
 Dat gy zo slofzyt in 't voldoen van hare vreugd.
 Smyt wakker noten uit uw groen bekransde daken,
 En laat met grabbelen de jeugt zich ook vermaken,
 Voer uwe lust zo hoog als Damon zyn verdriet:
 Kom, leit uw liefvol van viers naer 't ledekant, want ziet
 Den avondster begint u al tot rust te vergen,
 Midshy verlaat de kruin van d'alderhoogste bergen;
 Ja zelf van Ata, die u macht van nieskruit biet.
 Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.
 Met recht, ô Nise, gaat gy deze looor trouwen,
 Dewyl gy ider zo wanwaardig aan ginkt schouwen,
 Dewyl gy lachte met myn minnelyke fluit,
 Myn vee was u te schraal, en al te schurft van huid,
 Myn wynbrau veel te ruig, myn baart te lang geschoren,
 Meent gy dan dat de Goôn dees smaait niet aan en hooren?
 Gewis gy zult het noch beklagen met verdriet.
 Za fluit, hef op met my een naâr Melalisch lied.
 De jeugt was nauwlyks met myn twalifjaar gaan stryken,
 En ik kon even aan de laagste takjes reiken,
 Als ik u d'eerste maal kwam in ons hof te zien;
 Ik kwam u noch myn dienst als leitsman aan te biên,
 En trok aan 't schudden daar de geelste peeren hongen,
 Die gy en moeder in uw wufte sluyers vongen,
 Waar door ik raakte in dit oncindelooz verdriet.
 Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.
 Nu ken ik Cupido ter deeg met al zyn vleyen,
 De boomlooze Ismarus, berucht van wreede keyen,
 Of Rodopé heeft hem gespoogen uit haar hart,
 Dat met haar barsheid zelf de diamantsteen tart,
 Of 't alderuiterst' van de Garamantsche klippen
 Heeft hem gevormt van ys op haar besneede tippen,
 Onsmenschelyk geslacht ken zulken wreedheid niet.
 Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.
 De wreede Cupido, met onderaartse vieren,
 Deed zelf de moêr naer bloed van hare kinders tieren,

Die zy verscheurde door een razend minnevier.

O wreede moeder, wat voor wreetheit speelt gy hier?

Gy hoeft dien wreeden zoon in wreetheid niet te wyken;

Maar neen, gy zult maikaâr in wreetheid wel gelyken

Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.

Dat nu de wrede wolf vol vreesde schapen vliet.

De toppige eik moet nu van appels staan te kraken.

Jad' els moet pronken met detyloos op zyn slaken.

De tamaris, wiens loof dicht aan het aartryk wast,

Moet amber zweeten dat het stroomt langs al zyn bast;

Ja d' uil moet nu om stryd de zwaam tot zingen tergen;

Dat Tityr Orfeus zy, een Orfeus op de bergen,

Een andere Arion by dolfynen in den vliet.

Za fluit, hef op met my een naâr Menalisch lied.

Wat scheelt het my, laat vry dit veld met bosch en boomen

Verandren in een zee met bulderende stroomen;

Wat scheelt het my, of't hier, of wel, of kwalyk gaat;

Maar evenwel, vaartwel nadien ik u verlaat.

O boschen, vaart slechts wel, en laat u klip vry stoffen,

Dat Damon van u spits zich ginkter neder ploffen,

De laarite gunst die hy zyn wreede Nise bied.

Staak fluitje! slaakt nu vry dit naâr Menalisch lied.

Dit lied kreet Damon, zo rampzalig, in onze ooren.

Nu Zanggodessen, laat ons ook den antwoord hooren,

Alfesibeüs droeve en naare fluit geschal,

Want icders deuntje heeft op ieders fluit een val.

A L F E S I B E Û S

Za Amaryllis! wil met water herwaarts spoeden,

Geschept uit Styksche of zelf uit Acheronsche vloedden,

Bewin dît altaar met een zachten offerbrand,

Steek straks myn yzerkruid, al smeulende, in den brand

Doemannen wierook met een dikke nevel smoken,

Ik moet gaan zien of ik met kracht, en hulp van spöken

Niet machtig ben, om eens den ondraaiden zin

Van mynen bruidegom te keeren tot myn min;

Ik twyffel niet of ik zal buigen met verlangen

Koom, hier gebreken niet dan heesche toverzangen.

Za

Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,
 Zo haal myn Dafnis 't huis haal Dafnis van de stad.
 Door toverzang trok zelf de maan aan 't zuizebollen:
 Dat hy een duitzeling ten hemel of kwam rollen;
 Door toverzang trock Circe Ulyffes gantsche macht,
 Gelyk als zwynen in een borstelige vacht;
 Door toverzang begon de kille slang te barsten,
 Daarzy zig weeldig in het bedaude kruid vervarften.
 Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,
 Za haal myn Dafnis t' huis, haal Dafnis van de stad.
 Voor 't eerste binde ik u met drie verscheyde dromme
 Van driederhande kleur, driemaal deel altaar omme:
 Tot driemaal voer ik ook dit beeld naer u gesneên,
 Met stille mompeling om dezen altaar heen.
 Geen hel alleen, maar zelf de hemel scheidt gevallen,
 En schynt vermaakt te zyn met ongelyke tallen
 Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,
 Zo haal myn Dafnist' huis, haal dafnis van de stad,
 Sla net drie knoopen in dees draan met vlugge handen
 En roept dan Amaril, ik knoop hier minnebanden.
 Za toverzang hebt gy ooit eenge kracht gehad
 Zo haal myn Dafnis 't huis, haal dafnis van de stad.
 Gelyk dees klei verhard die was versmelt in vloeden,
 Door een en, zelfde vier en met gelyke gloeden,
 Zo moet myn Dafnis voor het vier van myne min,
 Dat hem verharde nu versmelten zynen zin.
 Fluks Amaril strooi meel, en steek ons nieuwe vieren
 Met zwavel in het loof van krakende lauwrieren;
 Want deze Dafnis met zyn blakende minnevier,
 Knarst nu myn hart gelyk een krakende lauwrier.
 Ik smook dan eens lauwrier om Dafniste doen blaken,
 En om met minne vlam zyn heilig hart te kraken.
 Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,
 Zo haal myn Dafnis van 't huis, haal Dafnis van de stad.
 Dees kleeren dorstdien schelm mynoch als pand vertrouwē
 Daar ik voor eeuwig zyne trou mee kost onthouwen,
 Ontfangtze in uwen schoot, ô zwarte en duistere aard,
 Maar zie dat gyze by dees drempel wel bewaart;

Dit zyn die vaste, en die bezworene onderpanden,
Die Dafnis schuldig is te levren in myn handen.

Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,
Za haal myn Dafnis t' huis, haal Dafnis van de stad.

Dees toverkruiden 's nachts gegroeit op kromme stronken
En dit vergif is my van Meris zelf geschonken,

Hy had het zelf voor my te Pontus afgesnoeit,

Te Pontus daar met macht dit onkruid stadig groeit.

Met deze kruiden gink hem Meris vaak bestryken,
En deed zich met 'er vaard een wreede wolf gelyken,

En liep dan huilen in het naarste van het wout.

Met dit vergif dee hy de schimmen bleek, en kout
Van ryzen uit het graf, en sprak hun aan als makkers,
Of dreef het weeldrig zaat van deze op andere akkers.

Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,

Zo haal myn Dafnis 't huis, haal Dafnis van de stad.

Voort Amaryllis, laat nu d'as te voorschyn komen,

En smak die over 't hooft in deze snelle stromen,

Maar zie byloo niet om terwyl deze as versmoort ;

Ja met deze as moet ik myn minnaar noch aan boort.

Hy schynd de hel, met al zyn spooken, niet te vreezen
En schimpt myn tovervaars, en lacht met myn belezzen.

Za toverzang, hebt gy ooit eenge kracht gehad,

Zo haal myn Dafnis t' huis, haal Dafnis van de stad.

Terwyl ik slofom met deze affche weg te spoeden,

Ontsteekt zich d'affche zelf met schitterende gloeden,

Op dezen altaar die reeds lichter lag en brand : (hand
Dees vreemdigheid stelt licht ons slechts wat goets ter

Ik weet waarachtig niet wat dat ik best zal denken,

Of dit geval myn werk of vordren zal, of krenken,

Myn wachter in de deur geeft blaffende den leus,

Hy heeft gewisselyk myn lief al in de neus,

Of streelen liefjes zich gestadig met ydele dromen,

Zwygt toverzangen, zwygt ik zie myn Dafnis komen

J. U.

TO-

T O V E R E S

Achtste Harderszang.

Op een ander Toon.

I N H O U D.

*Twee herders zingen in dit lied:
 Den eenen die leit in 't bosch te steenen,
 En kermt wat om zyn blauwe scheenen,
 Die hy wel eer aan Nise stiet.
 Den andren brengt een vrouw te spreken,
 Die met haar zang vol tooverkunst,
 Haar man wilt buigen tot haar gunst,
 Terwyl hy by de buurt liep steken;
 Hy echter, als de droes voor 't kruis,
 Schrikt voor haar zang, en komt weêr t'huis.*

D A M O N , A L F E S I B E Û S.

IK trek de liedjes van twee harders na te bouwen;
 Dat is van Damon, en zyn maar Alfesibé,
 Wiens zangstryd zelf de beek in stilstant luistren dee;
 Ja zelf de jonge stier betooverde in 't herkauwen.
 Ogy, die nu misschien Tymavus hooge rotzen,
 Of d'Illyrische strand bewandeld, of bezeild,
 't Is noodig dat gy my uw bystand mede deild,
 Op dat ik met dit dicht Apollo zelf mach trotzen.
 Ach! zal ik nooit dien dag eens zien, dat ik met veerzen
 Uw lofde wereld deur met vreugd trompetten mag,
 En brengen ook met een uw dichten aanden dag,

Die

Die niet en snoeyen dan in Sofok lesche leerzen ?
 Van u maak ik 't begin om 't end tot u te stieren ;
 Ontfang dan dit gedicht , daar ik om u met vlyt
 Myn b. uinkas over schein , en al myn nagels byt ,
 En ly dat ik dit veil vlecht onder uw lauwrieren.
 De koude nacht was nauwelyksaan 't zakken ,
 De minnares van Heer Endimion
 Die lichte pas haar maagdelyke hakken ,
 Voor 't nadren van myn heer haar broer , de zon ,
 Toen Damon , onder 't loof van olietakken ,
 Daar hy vol smert zich zelve juist bevon ,
 Dit droefgezang sloeg uit zyn kinnebakken ,
 En met een toon die naâr was dus begon.

D A M O N.

*O morgenstar , begin te dagen ,
 En licht je poort ter bedde eens uit ;
 Wyl dat ik hier vast leg te klagen
 Om Nise , myn geweze bruid.
 Hoewel myn zuchten , met myn weenen
 Stechs verstuiven als de wind ;
 Wyl Damon voor zyn blauwe scheenen
 Daar in , noch zalf , noch pleister vind.
 Wel aan , myn fluitje , help me zingen
 Een droef , en naâr Menalisch lied ;
 Dewyl Menalk wel meer die dingen
 Hier in zyn wildernissen ziet.
 Vermids hy hier , by nacht , en dagen
 Een herder , of een herderin
 Geduurig zuchten hoort , of klagen ,
 En janken van haar zotte min ;
 Ja vaak de Saters hier ziet springen ,
 Op 't ruijschen van God Pan zyn riet.
 Wel aan , myn fluitje help me zingen
 Een droef , en naâr Menalisch lied.
 Ach , Nise gaat met Mopsus trouwen !
 Wat Minnaar zou hier om uit spyt
 Zyn luizen niet te barsten klouwen ,
 Door dit verkeeren van den tyd.*

Nu zullen griffioens en paarden
 Voortaan noch paren onder een;
 De bloede das zal gansch ontaarden,
 En met de bond ter diswaard treên.
 O Mopsus, brand nu wasse fakkels,
 En nieuwe toortzen in uw kluis;
 Uw bruid komt nu, gelyk de kwakkels,
 U in het net van zelver t'huis.
 O zoete bruijom, strooi nu nooten:
 Om uwent wil gaat d'avondster
 Op het gezwinst naer huis toe stooten;
 Misschien alleen, om niet van verr'
 Uw boersche en zotte koesteringen
 Te zien met hartzeer en verriet.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
 Een droef, en naar Menalisch lied.
 O zoete bruid, die 't maagdepakje
 Gewislyk al te lastig vond,
 Hier kryg je nu een aardig brakje,
 Pas als Melampus onze hond.
 Gy die voor dezen elk verachte,
 En die geen zin had in myn fluit;
 Ja, die myn schaapjes, dik van vachten,
 Steets schold als al te schraal van buit:
 Gy die myn ruige baart, en knevel,
 En grove neus vaak hebt begekt,
 Niet wetend dat een brave gevel
 't Vercierzel van een huis verstrekt,
 Pas of gy met de Goden spotte,
 Die ziet nu wel hoe fraai gy zyt
 Me: deze lompsste zot der zotten
 Betaalt voor al uw dertelheid,
 Mils ieder, met verwonderingen,
 U by zo lieven bruijom ziet.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
 Een droef, en naar Menalisch lied.
 'k Was nau myn elfde jaar ontwassen,
 En jy gingt noch pas naer je tien,

Toen ik je pleg al op te passen,
 En naer jou vogen om te zien.
 Wat heb ik jou, en voor je mortje
 Wel peeren uit de boom geschud?
 Die jy dan in dat blauwe schortje
 Plecht staan te vangen by de mud.
 Hoe menig vrolyk maneschynje
 Heb ik met jou wel deurgebracht?
 Wanneer wy speelde tikjemynje
 Of leste betje in de nacht.
 Hoe dikwils plechten wy te joelen,
 Wanneer wy sprongen in het tou?
 Och! toen begoft ik al te voelen,
 Dat my de pos al krullen wou;
 Vermids my zint die tyd bevingen,
 De zotte grillen van Kupid.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
 Een droef, en naar Menalisch lied.
 Nu weet ik wat het Minnegodje,
 Nu weet ik wat de liefde ook is,
 Te weten, slechts en narrig zotje,
 Een koppig kreng, 't geen, naer ik gis,
 Dat wel voor dees in oude tyen
 Was 't misdracht van een tigerbeest;
 Of dat voor 't minst uit harde keyen
 Aan een geklonken is geweest:
 Want 't lykt, zyn doller mymeringen
 Die akkordeeren met ons niet.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
 Een droef, en naar Menalisch lied.
 De wreede liefde bracht de moeder
 Wel eer tot 't moorden van haar kind;
 En gy noch wreeder, en verwoeder
 Vermoort die geen die u bemind.
 Wie zal dan wreeder mogen heeten
 Die wreede moorderes, of gy?
 Zy dorst noch van haar kinders vreeten,
 En schastenze op voor lekkerny;

Maar hoe de nood u ook mocht dringen,
'k Geloof jy bikte op Damon niet.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
Een droef, en naar Menalisch lied.
Laat vry de wolf de fchapen vluchten,
Laat zelf de toppige eikeboom
Vry overladen zyn met vruchten,
Ja druipen zelf van melk en room;
Dat zelf nu d'els ook met narciffen
Op haar verdorde ftruiken bloeit;
Ja dat vry uit de tamariffen
Voortaan den vetten amber vloeit;
Laat nilen zingen tegen zwanen,
Laat Tityr vry een Orfeus zyn.
Laat Orfeus zingen in zyn lanen,
Arion op zyn dollefyn;
Wat roert het my hoe dat de dingen
Hier in de wereld gaan, of niet.

Wel aan, myn fluitje, help me zingen
Een droef, en naar Menalisch lied.
Laat vry het land in zee veranderen,
Het fcheelt my langer niet een zier.

Vaart wel, gy boffchen met maikandren,
De hemel fpaar u lang voor 't vier,
Ik wil myn leven gaan verkorten,
En hangen my hier aan een frop;
Of van dees klip in zee gaan ftoorten
In d'eeene of d'andre vis zyn rob.

O Nife, wyl ik trek aan 't fpringen,
Versmaat dit lef gefchenkje niet,
En gy, myn fluitje, ftaakte te zingen
Dit droef, en naar Menalisch lied.

Dit zoet gezag fliet Damon uit zyn longen;
Maar wat hier op zyn makker heeft gezongen,
Dat zweer ik u dat my vergeten is.
Gy Muzen, die zomtyds de merry p's,
By heele vanen in uw maag gaat douwen,

Indien dat jy 't misschien noch hebt onthouwen,
 Zobid ik u, zegt het voor my eens op,
 Want 'k heb'er reets al pyn van in mynkop.

ALFESIBEÛS.

Za, breng my hier een emmer water,
 Win 't altaar in den offerhand,
 Wyl dat ik, lollende als een kater,
 Dit smelend wierook steek in brand;
 Op dat door kracht van tooverwoorden
 Ik myn verdoolde man bezweer,
 Die nu misschien in andere oorden
 Speelt met een ander wyf mooiweer.
 Hier hapert het nu slechts aan veerzen,
 Want veerzen geven 't werk eerst schyn;
 Vermids die niet alleen aan neerzen,
 Maar ook in 't toouren dienstig zyn.

Za veerzen, doet myn man weerkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 De veerzen kunnen, door 't bezweeren,
 De maan doen poopen in haar gat.
 Door veerzen was het, dat voor dezen
 De snoode Circe Ulysses maats
 Veranderde van menschlyk wezen,
 En zwynen maakte in de plaats.
 De veerzen doen zelf d'alderhardste,
 En koniste slang, in 't weeldrig gras,
 Door haar bezweering stukken barsten,
 Als of het maar een braadworst was.
 Zo kan men door de werken leeren
 Wat deugd een veers in zig bevat.

Za veerzen, doet myn man weerkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 Voor eerst win ik met dees drie drommen,
 O Dafnis u tot driemaal om;
 Terwyl dat ik driemaal leg te brommen,
 En my weer driemaal hou ats stom.
 Uw beeld ga ik tot driemaal dragen
 Om dezen altaar heen en weer;

En driemaal geef ik u wat slagen,
 Om dat je driemaal kwest myn eer.
 't Schynt dat de Goën het drietal eeren,
 Wyl het iet groots in zich bevat.

Za veerzen, doet myn man weerkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 Knoop, Amaril, terstond drie knoopen,
 Met drie verscheide draden, vast;
 Knoop slechts, en doet je kaken open,
 En roep, ik knoop een minncbast.
 Trek hier op straks aan 't lamentceeren,
 En mau tot driemaal als een kat.

Za veerzen, doet myn man weërkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 Gelyk dit klei zo hard als steen word,
 En dat door 't een, en 't zelfde vuur,
 Dit was zo zacht als pure veen word,
 Zo moet ook in dit eigenste zur
 Myn Dafnis in myn min versmelten,
 Of branden liever als harpuis;
 Ja, schoon hy heel was voor zint felten,
 Weër daadlyk komen hier in huis.
 Verstrooi dit meel met volle handen,
 En smyt dees lauwerblaan in 't vier;
 De schelmsche Dafnis doet my branden,
 Zo ik om hem ook dees lauwrier.
 Zo zal men deze vogel leeren
 Te tyen op het hazepad.

Za veerzen, doet myn man weërkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 Zo felle min moet hem bevangen
 Gelyk als van een jonge koe;
 Die tochtig, en moet wulps verlangen,
 Vliegt naer haar stuurfsche minnaar toe,
 Die zy vervolgt langs berg en dalen,
 Tot dat zy eindlyk op de kant
 Eens beeks, om weër wat aam te halen,
 Zich moe, en bygend nederplant;

Waar zy, in haar verliesde dromen,
 Verslyt een goed stuk in de nacht,
 En niet eens denkt om 't huis te komen,
 Wyl niemand haar met eeten wacht:
 Zo snelle min moet hem verteeren,
 Dat hy my steeds loopt achter 't gat.

Za veerzen, doet myn man weérkeeren
 En haalt myn Dafnis uit de stad.
 Dien siel liet my dees onde lappen,
 Gelyk als voor zyn trou te pand;
 En echter is hy wech gaan stappen;
 En ploegt misschien een ander land.
 Des wil ik die hier weg gaan donwen,
 By dezen drempel onder d' aard,
 Want zie, dit tuig is my gebouwen
 Hem weer te leevren met een vaard
 Of anders, zo dit zou failjeren,
 Zo had de heele kunst een gat.

Za veerzen, doet myn man weérkeeren,
 En haalt myn Dafnis uit de stat.
 De goeje Meris heeft voor dezen
 My zelf dit toverkruid besteld;
 't Geen hy in Pontus had gelezen
 Gewasschen op een giftig veld,
 Daar niet dan adders, en serpentes,
 En padd, en slangen met malkaâr
 Als bare duivels redementen,
 En zich steeds zitten in het hair;
 Hier door heb ik hem menig werven
 Zich zien veranderen van buit,
 En als een weerwolf loopen zwerven,
 De nare bosschen in en uit.

Hier door heb ik hem menigmaalen
 De menschen uit het kneukelhuis,
 Of uit het duister graf zien halen,
 Al waren zy al lang tot gruis.
 Hier door kon hy 't gemacide kooren
 Van 't een land voeren op het aâr

*En alles wat 'er wierd verlooren
Weer brengen by den eigenaar.*

*In 't end, hier door stal by met eeren
Al 't geen dat hy van nooden had.*

*Za veerzen, doet myn man weërkeeren,
En haalt my Dafnis uit de stad.*

Za Amaril, ga smyt dees Assen

Nu over 't hooft in de rivier:

Want wyl myn man niet lykt te passen

Op hemel, hel, noch vagevier,

Ja slechts eens lacht met myn bezweeren,

Zo ty 'k hem hier mee naer zyn gat.

*Za veerzen, doet myn man weërkeeren,
En haalt myn Dafnis uit de stad.*

Maar zie wyl ik met open tanden

Vast sta te gapen op dit stuk,

Zo trekt d'altaar van zelf aan 't branden,

Tot teken van het goed geluk,

't Geen ik my reets te moet zie komen.

Maar of ik 't wel gelooven kan?

En zyn dit slechts geen ydle droomen,

Van een verliefde harssenpan?

O neen, want naer ik kan beseffen,

Zo zie 'k myn Dafnis te gemoet;

Ik heb myn hondje hooren keffen

Dat hem op zyn manier begroet.

Wel aan, laat af dan van 't bezweeren,

O veerzen, gy hebt kracht gehad;

Want zie, ik zie myn Dafnis keeren,

Daar komt de vent weër uit de stad.

W. v. F.

M Pr.

M E R I S.

Negende Harderszang.

I N H O U D.

*Na Meris Lycidas vertelde,
Hoe hem de kryg en krygers kwelden,
Zo korte by met vreugt zyn reis.
Met zoeten wys.*

L Y C I D A S, M E R I S.

L Y C I D A S.

HOu Meris, waer naer toe? gaat dat zo naer de stad;
Daar zich de weg heen strekt met zyn vermaaklyk
pad?

M E R I S.

O Lycidas, helaas! is dit wel te verdragen?
Wat komt my over in myn afgeleefde dagen!
Wie had zyn leven op zo droeven tyd gepast?
Zie hoe een vrenden, en een onbekenden gast
Ons hier, als heerschap van ons land de mond komt snoere:
En roept al dreigende: heruit gy oude boeren.
Nu tree ik hier, ach arm! zo droevig oversnoeft,
En draag dees geitjes aan dat eereeloos geboeft.
Dat hy'er slechts aan barst, gebraden, of gezoden;
Het los geval heeft macht om alles om te roden.

L Y C I D A S.

Wat schud het volk dan ook al leugens uit den mou!
Ik had voor vast verstaan, hoe dat Menalkas zou
Al't land behouden, onbeschroomt voor deze guilen,
Van daar de heuvels haar verdorde toppen schuilen,

En dalen nederwaarts in een begraafde wei
 Tot aan het water, daar dien boekboom dichte by,
 Van broffen onderdom, nu kortst ter neder plofte,
 Menalkas zou dit erf, gelyk zy dapper stoffen,
 Heel vry bezitten om zyn aangenaam gedicht,
 Waar voor de barsheid van den stoutste booskop zwicht.

M E R I S.

't Is waar, zo ging de spraak hier door ons dorp, en velden,
 Maar lieve Lycidas, ons Lied mocht zo veel gelden
 By Mavors krygs geschrei, en donderent gesnor,
 Gelyk het piepen, en het lieflyk gekor
 Van een Chaoonfche duif by 't gillen van degieren;
 Zo dat, indien een krai, die by geval kwam zwieren,
 En neêrstreek opeen olm ter linkerhand gesteld,
 My dezen onheil niet te vooren had gespelt,
 Uw Meris lag nu al verfmoot door deze fielen;
 Ja zelf Menalkas floop ontrent de nare zielen.

L Y C I D A S.

Ach Goden! ach myn vriend! gy maakt myn brein
 verwart,
 Waar zou men zulk een hart toch vinden zo verhart?
 Menalkas was met u de dood zo na gekomen?
 O eenigste vermaak van ons geboorte, en stroomen!
 Wie zou de Nimfjes hier, verciert met blom, en kraans,
 Met lieflyk veidgezang dan helpen aan den dans?
 Wie zou een schoon tapyt van vers gebloemde spreyen,
 Om graag te luisteren naer het verdeelde reyen!
 Wie zou vermaakt zyn met een bron vol koele vocht,
 Zo hy geen groene schau rontom zyne aders vlocht,
 Of wie zou eindelyk, eendichje, zo vol minne,
 Zo vol bekoorlykheid naer onze zin verzinnen
 Gelyk ik laatstmaal uit zyn eige mond opschreef,
 Als hem een minnebui al mymerende dreef
 Naer onzen Amaril, de wellust onzer velden?
 Dus ging het liedje dat hy met zyn fluit vermeldde:
 Hoor Iityr, wacht hier wat, ik kom u haast weêr by,
 Dryf vast de schaapjes door dees weelderige wei,

En

En zo naer 't beekje toe als 't lyf begint te zwellen,
Wacht u wel voor den ram dat gy hem niet komt kwellen,
Hy valt te byfter stoots.

M E R I S.

Zeg liever 't geen zyn lier

Aan Varus zong, hoewel noch onvolmaakt van zwier.
Streef Mantua voorby, ô Varus, met u toonen.
Dat Mantua, te dicht by 't dioevige Cremone;
Ik zeg voor valt, zo ooit uw trant zo hoog mag gaan,
De zangers voeren u aan 't teken van de zwaan.

L Y C I D A S.

Zo moet uw byezwarm van dolle yver spoeyen,
Zo moeten d' uiers van uw vette beesten groeyen,
Hef slechts eens wakker op, indien je nu wat weet,
De zangsters maakten my al mee tot een Poëet.
Ik kan al op een reeks van myne rymen roemen,
De Harders gingen my al lang hun Dichter noemen,
Hoe wel ik 't niet meer acht als slechts pluimstrykery;
Want zo 'k by Varus zing, of Cinne, 't paster by
Gelyk het schreeuwen van de ganzen, en de kranen,
By 't liefflyk fluiten van de witgepluimde zwanen.

M E R I S.

Zo was ik juist gezint, en zocht aan alle kant
Een aardig deuntjen op een ongemeenen trant,
Zo ik 'er nu maar mee ten eersten op kan komen.
Kom hier myn liefste in dees cierelyke boomen,
Wat voor vermaak scheidt gy doch uit de woeste zee?
Neen, tre naer 't weelig veld myn zoete Galathé.
Hier blooft de purpre lent met aangename kaken,
En lacht dat dier, en beemt, en beekjes zich vermaken,
De beekjes, daar men staag een zoet gemor in hoort,
Zyn geutig langs de kant met bloem en kruid beboort.
Gins ziet men een spelonk waar voor de telgen zwieren
Met dicht, en duister loof van gryze populieren,
Een taaye wyngaart, met zyn rond gevlochten tak,
Breit voor den ingank koel en luchtig zomerdak.
Kom hier, myn Galathé, en wil uw zin veranderen,
Verlaat de golven dol vast bonzen op malkandren,

Die zelf staan buldren schoon de strant haar niet en ramt,
 Ja schoon geen klip haar met zyn barze voet vergramt.

L Y C I D A S.

Maar voorts, wat was 't dat ik u laast zo hoorde kwelen,
 Als gy alleenig in het maanlicht zat te spelen?

Ik ken de wys wel, maar het rym is my uit 't hoofd.

M E R I S.

O Dafnis, wat legt gy gestaag vergeefs en slooft,
 En gaat gedurig met uw vlug verstant bereeknen,
 Den ouden opkomst van verslete hemels teeknen?

Zie hier hoe Cezar nu, dar Dionces gestarnt,

Met flikkerende toorts in 't blau gewelfzel barnt,

Een star, daar 't kooren met zyn opgezwollen aren

Zich naulyks om van vreugd, en blydschap kan bedaren,

Een star die zelf den druifgoutgeel, en purper bruin

Zal verwen op den berg met staag bescheenen kruin,

Plant nu uw peeren vry, zy zullen ryk geladen,

O Dafnis! met haar ooft uw neven noch verzaden.

Maar Lycidas, ik ben van zang al afgeslooft;

Al 's menschen lust word door den ouderdom gerooft,
 Zy zal ons eindlyk ook de lieve ziel ontryten.

Ik plag wel dagen in gezangen te verslyten,

Doen ik noch op myn dreef, en in myn jongheid was;

Nu raakt dien iever met myn dagen heel in d'as;

Ik ben myn deuntjes schier ten eenemaal vergeten,

Myn schorre keelgat, dat bykans al is verslecten,

Wort van zyn stem veracht, die my staag gaat ontvliên.

De heetze wolf heeft wis op Meris eerst gezien,

Als hy met schor geluit door 't nare bosch liep morren;

Dit droevig onheil heeft myn gorgel doen verschorren.

Menalkas zal uw lust, als gy by hem zult gaan,

Ook overvloedig met dees lietjes wel verzaên.

L Y C I D A S.

Gy doet door uitstel ons 't gebid slechts watertanden,

De zeedie zwygt alree, en luistert op zyn randen,

En haakt naer Meris zang zo lieffelyk van toon.

De winden zwygen stil gelyk als stomme doôn,

En

En durven, vol begeer, haar minsten aam niet halen:
 Ik zie alree de helst van onze weg bepalen,
 Doordien Bianor onszyn grafnaalt voerd den toon,
 Kom laat ons hier in 't loef, daar ons tot rust komt noôn
 Bevryd voor Febus gloet, hier in de schau gaen leggen
 Alwaar debouman vlocht dees dicht gesloten heggen;
 Laat ons hier zingen met een wederzytze keer,
 En leg uw geitjes hier in 't klaver zo lang neer,
 Wy zullen evenwel noch in de stad wel komen;
 Of zo gy voor de nacht voor regen licht mocht schromen,
 Zo laat ons onze weg vervolgen met gezang,
 Al zingende zo valt de weg niet half zo lang.
 Wel op dat we onze reis dan enden in gedichten,
 Laat my uw stramme leên wat van dit pak verlichten.

M E R I S.

Laat af, myn zoon, dit zy voor deze reis genoeg:
 En tracht nu slechts met my om deze reis wat vroeg
 Te eindigen, wanneer Menalkas ons verzelle,
 Zo zullen wy ons lied op breeder toonen stellen.

J. U.

M E R I S.

Negende Harderszang.

Op een andere Toon.

I N H O U D.

*Twee harders, na een pooste praten,
Van het canailje van soldaten,
Vervallen eindlyk op den zang,
En door het eene lied na 't ander,
't Geen zy gaan zingen met malkander,
Valt hen de weg naer stad niet lang.*

L Y C I D A S, M E R I S.

L Y C I D A S.

W El Meris maat, waar jy toch heenen?
Of loopt dat zo eens sloegs naer stee?
Na dat my dunkt, jou oude beenen
Die willen langer kwalyk mee.

M E R I S.

Ja, Lycidas, ik word wat traagjes
Het lykt wel d' ouderdom, en 't wyf,
Die oorzaak zyn van zulke plaagjes,
Die maken my te met wat styf.
Maar daar was weinig aan bdreven,
Zo al myn onluk daar aan hing;
Maar hier by moeten wy beleven,
Dat een verdoemde vremdeling,

Met

Met zyn janhagel van foladten,
 Het geen men nimmer had gevrees't,
 Ons langer niet in rust kan laten,
 Maar speelt vastover al den beest;
 En komt het heele land ontroeren?
 En maakt ons wittig erf tot buit;
 En roept: scheer voort, jououde boeren,
 Dit land is myn, za pakj'er uit

De duivel mocht dit zonder klagen
 Slechs aanzien met een bly gezicht,
 En worden in zyn oude dagen
 Zo deereyk uit 't net gelicht.
 En echter, wyl 't geval gaat draayen,
 Zo moet men noch al zuinig zien;
 Gelyk als wy om hem te paayen,
 Hen deze geitjes aan gaan biën.

L Y C I D A S.

Wel hoe, my docht dat ik gehoord had,
 Dat uw Menalkas door zyn zang
 Den bitzen kryger zo bekoort had,
 Dat hy voor al zyn leven lang,
 Dat land voor zich zou blyven houwen,
 't Geen zich van geen heuvel spreit
 Verby de beek, tot daar dien ouwen
 Verdorpe boom ter neder leit.

Of zou het volk slechs zo wat praten;
 Ik loof het schier; want 'k neem een veers,
 Of liedjes zyn nu by soldaten
 Slechs scheurpapierjes voor de neers.

M E R I S.

Gy zegt zeer wel, want dat janhagel
 Acht nu een veers zo veel als struif,
 Of als het schrapzel van een nagel;
 Ja, als het piepen van een duif,
 Op 't stryken van den fellen arend
 Want maat, al zong jy zes jaar lang,
 De kaaken van mejonker Barend
 Gaan evenwel haar oude gang.

En zo een kraai my niet te vooren
 Ter flinkerhand gewaarschout had,
 Ik loof jy zoud my hier niet hooren,
 Noch dus zien draven in de stad:
 Want 't was wel hondert, zo 't niet meêr is,
 Ja schier wel duizend tegen een,
 Dat zelf Menalkas, enuw Meris
 Niet raakten naer hun besjes heên.

L Y C I D A S.

Och! ken'er zulk een schelmfluk komen
 In eenig Kristenmensch zyngeest?
 Ach! zou onsdan aldus dien vromen
 Menalkas zyn ontroofte geweest?
 Wie zoudan voor de Nimsenzingen;
 Wie zou dan, met zyn zoete fluit,
 Ons vrolyk in het veld doen springen?
 Wie zou het varsch, en geurig kruid
 Voortaan dan de fonteintjes cieren?
 In 't end, wat jongspul zou 'er zyn?
 Daar, by gebrek van tierelieren
 Men niet zou slapen by de wyn?
 Wie zou ons zulke liedjes maken,
 Als dat, 't geen ik u lest ontstal,
 Wanneer we onze Amaril bettaken?
 Laat zien, ik loof ik ken 't nu al.

G E Z A N G.

T O O N : Eersten Karileen.

T *Ityr, ei wyl dat ik heên ga rekken,
 Zo bid ik wei myn geitjes wat,
 'k Ben je by eer 't kalf zyn gat kan lekken,
 Want ik loop maar eens naer slade,
 Ik bid u, doet je vlyt
 Dat gy ze weid.
 Op dat'er de wolf geen koppels nit en byt.*

En als zy zat zyn,
 En wel gegraast naer wensch,
 Zo laatze ook nat zyn,
 Tot vulling van haar pens:
 Maar wacht, je wacht,
 Wel voor die bok,
 Want hy stiet lest twee knoopen van myn rok.

M E R I S.

Zeg liever, 't geen hy lest voor Varus
 Zo deftig t'zyner eere zong,
 En 't geen hy, als een drommedarus,
 Noch onvolmaakt zyn hals uit wrong.

G E Z A N G.

T O O N: O Joosje, &c.

O Varus, indien ons Mantua,
 Te dicht aan 't droef Kremose,
 Veilig blyft van ongena,
 Zo zal de schelle faam
 Niet blazen dan uw naam:
 Ja zelf de gans, en zwanen,
 Die zullen door haar zang,
 Noch van uw dengd vermanen,
 Over hondert jaren lang.

bis.

L Y C I D A S.

Wat zo byloo, dat mag ik lyen;
 Dat dunkt my is noch d'oude trant,
 Hier op zo wensch ik dat uw byen
 Nooit vliegen in een giftig land:
 Hier op zo wensch ik dat uw koeyen,
 In weelderige klaverblaân,
 Als olifanten mogen groeyen,
 En steets met melk beleden gaan.

Maar 'k bid u, laat ons noch wat hooren:
 Want schoon dat ik juist geen Poëet
 Van 's moeders lyf aan ben gebooren,

Zo

Zo dunkt my, dat ik noch wel weet
 Wat veerzen men voor fraai mag roemen;
 't Is waar, dat men in onze buurt
 My ook wel een Poëet wil noemen,
 Maar 'k heb my daar nooit voor verhuurd;
 Want ik heb tegen zulke haanen
 In rymery zo weinig kans,
 Gelyk als by de schelle zwanen
 Het schreeuwen van een heefche gans.

M E R I S.

'k Sta, Lycidas, al vast te denken,
 Of my niet nieus in 't hoofd en schiet,
 Dat ik u noch voor fraai mag schenken;
 Hoor toe, hier heb je een aardig lied.

G E Z A N G.

T O O N: Wel wat of Neeltje meent.

O Schoone Galathé,
 Ei, wat maakt gy in de zee?
 Wat geneugt, of wat vreugt,
 Vind uw jeugd, daar by hier?
 Hier is het altyd lent,
 't Is hier kermis zonder end;
 Daar men zingt, daar men springt,
 Daar men drinkt met plaizier.
 Hier staat de roos
 Steeds in zyn bloos,
 In de schan der wyngaardblâren.
 Verlaat de zee dan strak,
 En komt hier met zak, en pak,
 Uit d'ongestuijme baren.

L Y C I D A S.

Hoe is die wys die ik u hoorde
 Lest zingen in de maneschyn?
 Ik ken de wys wel, maar de woorden
 Dunkt my dat me al ontschooten zyn.

M E-

MERIS.

GEZANG.

TOON: Mynen man is naer Parys.

1.

Dafnis, waarom breekt ge uw kop
 Met het loopen van de sterren;
 Zie daar komt op een gallop,
 Cefars ster alreets al op,
 Van verre, van verre, van verre.

2.

Dat 's een ster die al 't gewas,
 En al de vruchten zegent;
 Die de druif, en 't klavergras
 Met een frisse waterplas
 Beregent, &c.

3.

Dafnis, end nu peeren an,
 Eer dat j' het mocht vergeeten,
 En laat aan je kinders dan,
 Tot in 't tiende lid daar van
 Noch vreeten, &c.

De tyd die gaat met alles slyken,
 Ook zelf met ons geheugenis;
 Want hier by bleef ik staan te kyken,
 Mids my de rest vergeeten is.
 't Gedenkt my, dat ik met myn zingen
 Wel eer de zon te slapen lei;
 En nu vind ik dat my die dingen
 Ontwaait zyn als door tovery.
 De stem die gaat my ook begeven,
 Ik loof al dat een wolf misfchien,
 My in het hertje van myn leven,
 Eer dat ik hem zag, heeft gezien.

X

Doch

Doch laaten wy dit hier by steeken,
 Menalk, de baas van het zangers gild,
 Die zal, als gy hem komt te spreken,
 U zo lang zingen als je wilt.

L Y C I D A S.

Door my op niens weêr op te stellen
 Zo maakt gy, dat myn ongedult.
 U Noch volharden moet te kwellen,
 Op dat je noch wat zingen zult.
 En zie, om u hier toe te troonen,
 Zo liet de zee om golven neêr
 Ja zelf de wind die fluit zyn koonen,
 En roert zelf niet de minste veer.
 Wy zyn al halver weeg gekoomen,
 Want zie daar gints by Bianors grat:
 Laat ons hier in de dichte boomen,
 Die vast de boeren snyden af,
 Noch in pazant een deuntje maken.
 Leg neer je geiten benje moe,
 Wy zullen noch in stee wel raken,
 De poort gaat nou zo vroeg niet toe.
 Of vreesje dat wy noch regen
 Ontmoeten zouden voor den nacht;
 't Gezang dat zal on onderwegen
 Licht die wel houwen van de vacht
 't Gezang zal ons de weg verkorten,
 En ondertuffchen wil ik graag
 Uw vracht wat helpen onderfchorten,
 Kom, geeze my dat ikze draag

M E R I S.

Ei jonge zwyg nu van die dingen,
 Myn keel is al te heefsch veritont;
 En Zo je wel wilt hooren zingen,
 Zo wacht tot dat Menalkas komt

W. v. F.

GAL-

GALLUS.

Tiende Harderszang.

I N H O U D.

*De magre Gallus, dol van zinnen,
Terwyl zyn Lief voor een aâr gaat minnen,
Loopt 't bosch wel razend uit, en in,
Maar volgt de min.*

O Arethuse, gun dat ik myn werk volende, (den ik moet myn Gallus noch een regel schrifts toezenzou iemand ditaan hem wel weigren kunnen? neen, Al noem ik slechts zyn naam, ik noem zyn lof met een Ei zing, dit liedjen eens zo vol van medelyen, Dat het Lykoris niet kan hooren zonder schreien. Maar dat zy straks verlaat haar lief, zo trots en vals, En valt vol waar berou haar Gallus om den hals, Zo zal uw Doris, om met zoeten mond te troetlen, U ten geval, haar stroom niet met de zee bezoetlen, Neemt dan van Gallus vier uw lieffelyk begin, En steld uw snaaren op zyn kommerlyke min: Terwyl de geitjes vast met haar kumuisde lippen, De teere tackjes van de jonge boompjes knippen. Schoon wy hier zyn alleen, wy zingen voor geen doon, De weêrklank van het bosch herkaats de zoete toon. Waar staakt gy Waternymf met uw verglaasde vinnen Toen Gallus schier versmolt van onverdiende minnen? Wat dyk, wat waterdam, wat hemelhooge duin. Was u doe in de weg met zyn bezaude kruin? Parnas de weêrheld met zyn gesplitte toppen, Noch Pindushooge kruin kwam uw den toegang stoppen

Noch Aganip, wiens top Aënic beschout;
 De lauwerier kwam zelf met droevig nat bedout;
 De myrten weenden, en de pyn kreet om zyn pynen:
 Daar hy verlaten in een rotzsteen lag te kwynen;
 En Menalus stort ook beklagelyke weën;
 De koude Liceüs gaf stadig steen op steen;
 De schaapjes die een kring als in een rontom hem toogen,
 Bezien hem treurig met de tranen zelf in de oogen.
 Dit vee te dryven heeft my nimmermeer berout:
 De schoone Adonis dreef zyn schaapjes door het wout
 Ei Gallus, laat u ook dat zoete vee bekooren.
 De harders kwamen op dees jammerlyke kooren,
 En traden toe met vlyt naar deze treur spelonk,
 Daar gy zo trosteloos in tranen schier verdronk
 Ja zelfs de magere en de zuklende ossedryver,
 Liep met Menalkas toe, wiens al te grooten yver
 Noch heel met ekelen begruist zag om de kin.
 Elk riep uit eenen mond: van waar zo droeven min
 Apollo daalde naer omlaag met bleeke wangen.
 En riep: wat razerny heeft dus uw brien bevangen?
 Uw zoete zorg, daar gy zo bang en naar om zucht,
 Is met een ander lief al lang al op de vlucht,
 Die zy langs klippen door de jachtsneeu, staag verbolgen,
 Die zy door speer, en zwaart gemoedigt is te volgen
 Zy vreeft geen onheil zelf in deze nieuwe min?
 Stel deze vryster dan, ô Gallus, uit uw zin.
 Gy zaagt Silvanus met zyn vers bebloemde pruiken,
 Hy schudde dat het klonk zyn lange lelystruiken,
 En groene wortels die hy heel bedrukt verslensst.
 De Boschgod Pan daar heel Arkadie naar wentst,
 En viert zyn godheit, most zyn gank meer t' uwaart slieren
 Maar heel bedroeft, en met beklagelyke zwieren:
 Wy zagen hem maar heel beangstig, slechts van vart,
 Zyn aanzicht was besmeurt, zyn hair en baart verwart,
 Heel rood beklat met vlier, en purpere menibezen,
 Wat zal het eind, spreek hy, der minnekoortze wezen
 Gelyk het gras nooit wort van frissen dau verzaad,
 Gelyk een honigby van zoeten honigraad,

Gelyk een grage geit van 't gulle groen te laden,
 Zo zal uw wreede min door tranen niet verzaden.

De doove liefde slaat uw klachten in den wind:

Maar gy, ô Gallus, noch al even droefgezint,

Riep; ô Arkaders, u moet ik tot zingen vergen;

Gy zingt myn pynen in de hollen van uw bergen:

Gy zyt het welkers zang my op het hoogst behaagt,

En dien den prys by my van alle zangen draagt:

Hoe aangenaam zal dan myn stil gebeenterusten,

Als zich uw veld fluit in myn minne zal verlusten!

Ach! had ik hier myn jeugt versleten in het groen,

Daar 't wollig schaapje zich in 't klaver zat gaat voên,

Of daar de wyngaart, met zyn opgezwole trossen,

Zich kronkelt om een olm ten hemel opgewossen,

Al had ik Fillis dan zo plomp als onbeschoft,

Of zelf Amynt gestreelt, ik was noch niet bekoft;

Ja een, noch eens zo zwart van Febus gloet gebraden:

De bruine bees kan zelf een grage maag verzaden,

De zwarte violet, met aangename geur,

Wort dik wils eer geplukt als roozen, wit van kleur:

Hoe zouden wy te zaam, in schaau van wilge bladen,

Hier onbekommert in een stroom van wellust baden,

Omheint van geurig loof, en taye wyngaart rank?

Amyntas zou zyn stem, met schaterend geklank,

Verheffen door het bosch, en doen myn geest herleven,

Terwyl dat Fillis vast een kransje zat te weven.

Maar zacht, waar ben ik hier? ha! aangename locht,

Ach! wierd ik hier eens van myn wreede lief bezocht?

Hier springt een klare bron, wiens opgespuite waten,

Neêr stortende op den voet der groene rotzen klatren:

Was myn Lykoris in dees aangename wei!

Lykoris! ach! mocht ik myn leven aan uw zy

Hier in 't geboomt vol vreugd, en vrolykheid verslyten;

Maar neen, uw droeve min poogt my van een te ryten,

En voert my niet als moort en oorlog in het hooft,

Ik wor gedurig als van Mavors afgeslooft,

Die my met wapens dreigt, en klatert met zyn tanden:

Van alle kant tracht my de vyand aan te randen.

Gy, gy ziet d'Alpen met haar wit besneeu'de kop:
 Gy ziet de kille Rhym met slaag bevroozen rop.
 Schoon deze twee de Straal van Febus slaag verwinnen,
 Draagt gy noch kouder hart in Gallus te beminnen:
 Gy vliet uw vaderland, gy vliet uw trouwste vriend,
 Gy vliet door sneeu, en ys, en hagelbui, en wind.
 Ach! schoon myn minnenyt met reden u mocht vloeken,
 Noch doet de min my niet als heil voor u verzoeken:
 Neen, dat geen guure vorst verkleum uw teere leên,
 Geen scharpe yschots, noch geschaarde kegelsteen
 Moet in de planten van uw zachte voetjes sneyen.
 Maar zacht myn min wil zich weêr met wat anders vleyen,
 En stelt een versje laatst op myn gedicht ter hand,
 Een minnedeuntjen op een Kalcidaansche trant,
 Het moet wel klinken langs dit veld en klare vlieten,
 Op Siclus hardersluit van zaam gekleefde rieten.
 Nu staat het vast by my, met onverchrokten zin,
 Te leiden hier in 't bosch, en hoolen deze min,
 Die ik ook voor heb met een grif aan alle zyen
 Hier op de linden in haar teere schel te snyen:
 Op elken snee zo weent de zapperige bast.
 't Is vreemt hoe groot, en haast dat hier het schrift in wast:
 Maar schoon dees letters haast in hare wasdom spoeyen,
 Noch vlugger zal myn min in hare wasdom groeyen.
 Ik ondertusschen zal met luchtig veldgezwei,
 Verzelt met Nimfjes hier gaan danzen aan den rei,
 Of met een jagers speer, met breeden dop beslagen,
 De wilde zwynen door de dichte bossen jagen.
 Geen kou noch hagelbui, hoe guur, en bar, zal my
 Beletten, dat ik niet slaag op de jacht en zy,
 Om met de braken, en met dicht gemaafde netten,
 Het ganfch Partheensche geboomte, en paden te bezetten.
 My dunkt ik vlieg al langs de klippen met myn ros.
 Ik hoor 't geschal al door het dicht belooken bosch.
 Ei! wat een grage vreugd doet my de tanden warren.
 Ik hoor de rozen van Cydonien al schatren,
 En brommen op 't geloei der Persiaansche tromp:
 Maar ei, wat zing ik hier? dit lied is veel te stomp

Om deze kanker uit myn gloeyent hert te snyen.
 De weérmin zal alleen myn treurig oog verblyen,
 Zo Jupiter, in 't end bewogen met myn luk,
 Myn niet komt rukken uit dees troosteloze druk.
 Nu haat ik 't bosch weér met zyn nare Boschgodinnen
 Ik vloek de zangkunst in myn omgedraaide zinnen,
 En al het geen dat my terstond zo lieflyk scheen.
 Ik sla de fluit aan gruis op dees begroeide steen!
 Weg, weg, ó eenzaam veld, weg! schaduryke bossen,
 Gy kunt in 't minst myn ziel van deze brand verlossen.
 O brand! wiens dolle vlam, en pynelyke gloet
 Niet is te blussen met al 't ys van Hebrus vloet;
 Jamet al 't winter sneeuw van de Sithoonsche stroomen:
 Alleunde ik kwynende op verdorde beuken boomen,
 En dreefde schaapjes met een heete koorts belaân,
 Daar 't Kreeftevier den Moorgelyk een kool komt
 braân,
 Zo smade ik zelf dien brand by 't vier van deze minne:
 De trotze liefde kan al wat'er leeft verwinnen:
 Laat ons ook wyken voor haar goddelyk gezag.
 Dit zy genoeg, ó Nymf! dit zong ik met beklag
 Aan uw Poëet, geprangt door al te droeven lyen,
 Terwyl ik in 't gebloemte een korfje zat te breyen:
 Maar gy Piërides die zo bekoorlyk zingt,
 Gy zult hem te geval, wiens liefde dat u dringt,
 Dit lied noch menigwerf door bosch, en beemt doen
 Om Gallus wil zult gy dit deuntje dapper pryzen. (ryzen;
 O Gallus! die myn min staag nieuwe groei tozent,
 Gelyk een elze stronk zyn telgen in de lent.
 Kom, staan wy op, de schaau der groene galeryen
 Is ongezont voor al te lange zangers ryen:
 De kille schadu der Jenever schaat het bryn:
 De schadu plag de vrugt vaak schadelyk te zyn.
 Komt geitjes, komt naer huis die u zo zat gingt weyen,
 Want d'avontstar begint zyn vonken te verspreyen.

J. U.

GAL-

G A L L U S.

Tiende Harderszang.

Op een ander Toon.

I N H O U D.

*De Dichter zingt de mymeryen
Van Gallus, die hy, mids zyn lief
Is met een aâr op 't pad gaan tyen,
Kwansuis vertroost met deze brief.
Dit zang, als zynde 't alderleest,
Dunkt my véel zotter dan de rest.*

Help my voor 't laast, ô Arethuse!
Uitbalken het verwachtste lied,
Dat immer minnaar van de Mufen
Uit zyn verbaafde gorgel stiet,
Ik moet het voor myn Gallus zingen;
Wien leest de stralen, van dat ding
Van die Lykoris, zo bevingen,
Dat hy zich zelve schier verhing.
Wie kan aan Gallus refuzeeren
Een klein zoet liedtje, zeer minjoet
Om zingen, en om lammenteeren
Voor iemand die de liefde dood?
Daar op wil Febus u bewaren
Voor 't zoute pekkel van de zee,
Die lichtelyk, met zyn zilte baren,
Aârs schaa aan uw zoet water dee.

'k Zing

'k Zing dan de droeve vryerytjes
 Van Gallus, daar hy steeds van droomd;
 Terwyl de platgeneufde geitjes,
 Vast staan te knabblen aan 't geboomt.
 Byloo wy zingen voor geen dooven,
 Want 't bosch (dat anders heel wel hoord)
 Dat zet een bek op als een oven,
 En baud ons na van woord, tot woord.

In wat voor gaten, ô Najaden!
 Of eer woutapen met malkaâr,
 Staakt gy toen Gallus wierd gebraden
 Van 't minnevuur ruim hallif gaar?
 Want 'k loof Parnassus, noch de kleuters
 Die daar logeeren op zyn top,
 Al zingende als een kou vol kneuters,
 Die hielden u als doen niet op.

De lauwerier, en tamariffen,
 En al de reit die kreet om hem,
 De rotzen (aârs zo stom als vissen)
 Die balkten meê met keel en stem
 De schaapjes meê, met groot benouwen,
 Staan rontfom hem. laat het uit spyt,
 O Gallus! u dan niet berouwen
 Dat gy een schapenhoeder zyt.
 Adonis zelf, die mooje Adonis,
 Was wel een harder. meen jy dan
 Dat het voor u meêr schand, of hoon is,
 Kwanzuis als zynde een edelman?
 Neen, kameraat, die offedryvers,
 En dorpers die u kwamen by,
 En zelf Menalkas, zo vol yvers,
 Die waren al zo goet als jy.

Dees kwanten vroegen u al t'zamen,
 Of het je schorten in je bol?
 Maar God Apol die vroeg by namen,
 Of jy bezeten waart, of dol?
 Denk, zei hy, dat uw lief Lykoris
 (Dit zou akskaks zyn tot uw troost)

Al lang al met een ander door is,
Met wien ze vlucht van west, tot oost.

Sylvanus, met zyn boerepooten,
Kwam met zyn lelien ter baan;
Doch zonder een woord uit te stooten,
Zo stapte hy'er stom van daan.

Pan, met zyn ruige geiteklauwen,
Kwam root van menie voor den dag,
En trok op u dus aan het graauwen:
O zot, waar toe dient dit geklag?
De min die lacht eens met dat zuchten:
De min verzaad zich door geen rou,
Gelyk geen bye, door blom, of vruchten,
Noch kruid, of velden, door den dou.

Doch koppig in uw mymeringen,
Riept gy: ô dorpers, evenwel
Zult gy dit aan uw bergen zingen,
En haar verhaalen myn gekwel.
O! hoe zacht zullen dan myn kuiten,
En schinkels rusten naer myn zin,
Als die hier na gemaakt tot fluiten
Noch zingen zullen van myn min?
Ach! waarom of ik zo ontzind was,
Dat ik niet een wierd van uw maats?
En dat ik Fillis, of Amyntas,
Niet eer bemind heb in de plaats?
Wat schaad het om myn brand te lessen,
Al is Amyntas bruin van vel?
De moerbeï, en de blaauwe bessen,
Ja de violen zyn het wel.
Ik zou hem in de wyngaardranken
By my doen slaapen als een vrou:
Of zomtyds zou hy liedjes janken,
Wyl Filliskransjens plukken zou.

Zie hier zyn bronnen, ô Lycoris!
En hier zyn beemden wonder zacht,
Hier zou ik, in een dommejoris,
Met u verslyten dag, en nacht.

Doch nu zit my de vrede minne
 Met piek, en fabels achter 't gat;
 En gy, ô wreede vyandinne!
 Rukt met een aâr op 't hazepad
 En loopt (het geen my zo doet vlocken)
 Alleen het land uit zonder myn,
 En gaat door sneeu, en Alpen zoeken
 De frisse, en koele rynsche wyn.

Och! och! ik bid u, loopt toch zoetjes,
 Datje geen koorts krygt op je vleis,
 En op datje aan je teere voetjes
 Geen kakhiel krygt door 't koude Ys.
 'k Zal onder wyl Chaldeeſche liedjes
 (Nu kortſ in Duiſch getranſlateerd)
 Op fluiten en ophardersrietjes
 Gaan ſpeelen dat 't zyu oog verkeerd.

Voords hoef ik u hier niet te zweeren,
 Dat ik hier in dit eenzaam woud
 Wil by de beeſten gaan verkeeren,
 En ſnyden daar myn min in 't hout,
 Die met de boomen op zal waſſen,
 Want dat 's myn oud, en vaſt beſluit.

'k Zal onderwyl mee ſneedig paſſen
 Op wilde zwynen, en myn hui
 Niet ſchtoomen, 't zy in kou of hetten,
 Om met een windhondacht, of tien,
 De wilderniſſen te bezetten
 Dat niet een haas het zal ontvliên.
 My dunkt zelf dat ik nu alreede
 Al over berg, en klippen ren;
 En dat ik met gezwinde treden,
 Het zwyn al op de hakken ben.

Het luſt my ook met boog, en pylen
 Te ſchieten als een Perziaan,
 Pas even, of dit onderwylen
 Myn zotte min zou doen vergaan;
 En even of dit onderwylen
 Dat ſlechs maar lacht met iemands rou,

En niet is dan een koppig zotje,
Zyn hart hier door vermurwen zou.

Maar neen, geen Veld, noch Boschgodinnen,
Geen zang, noch fluit, noch zwynejacht,
Die kunnen myn verdoolde zinnen
Weér rukken uit de min zyn macht.
Zulks kan myn smert toch niet verzetten.
Al sturf ik 't zwinters schier van kou,
En dat ik zomer smolt van hetten
'k Loof dat ik noch beminnen zou.

De min doet alle macht bezwyken,
De min verwint zelf de natuur;
Laat ons dan ook vry voor hem wyken,
En zeggen: *Maat, 't is geen portuur.*

Dit zal zo wel zyn, ó Godinnen!
Want uw Poëet die scheid 'er uit;
Wyl hy een kaaskorf zit te spinnen
Of zamenvlecht van keesjeskruid.

O Zanggodinnen, of jy Muizen,
Ei, prys by Gallus toch dit veers;
Op dat hy 't voort niet ga begruizen,
En eens sloegs vegen aan zyn neers;
Ik zeg, by Gallus welkers liefde
Myn ziel en ingewand, zo helpch
Nu zint een korten tyd doorgriefde,
Of zy doorprickt wierd van een els.

Wel aan laat ons dan op gaan ryzen,
De schadu maakt de keel verroeft;
Geneverwater mach men pryzen,
Maar 'k kryg hier van zyn schau de hoeft.

Gaat 't huis, gaat heen dan naer je stallen,
Myn zatte geitjes met malkaâr,
Want d' avondlucht begint te vallen,
En 'k loof de brypot is al gaar.

W. v. F.

E I N D E.

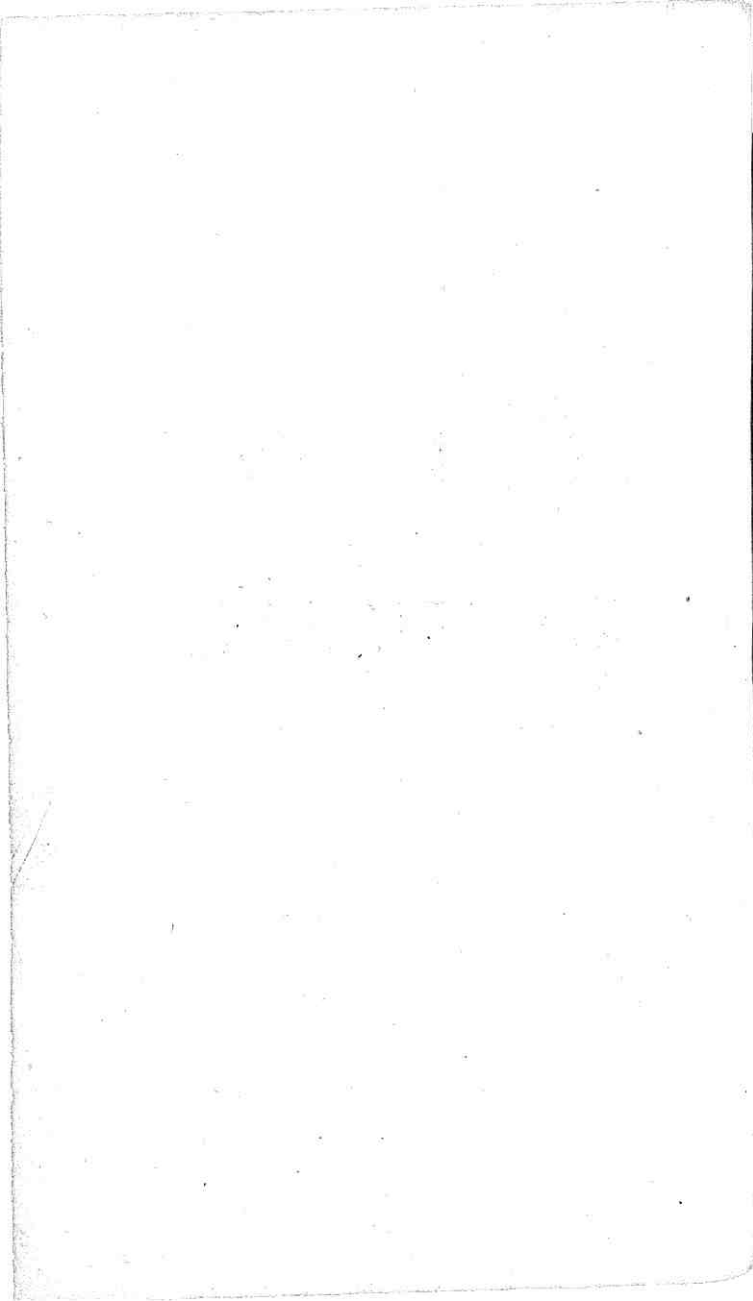
W. V. FOCQUENBROCHS

M I N

IN 'T

LAZARUSHUIS,

B L T S P E L.

O P D R A C H T

Aan den Heere

P. H.

M Y N H E E R,

DE hedendaagsche opzichtige uytsporigheden der liefde hebben my verplicht dezelvige toe te passen den rinkelstoel in 't *Lazarushuis*. Het zal U E. mogelyk vreemd dunken, dat ik U E. opdrage myn gekkepsel, en lichtelyk ingenomen met een belg-zucht, dat *Marten* en *Klaas* voor uwe oogen vertoonen; maar vermids zy dagelyks de stad doorkruischen, en langs de straten en wegen het oog der wyften doen stilstaan, door de vrouwen, die zy aanrandende kussen, hun gebaarden zo doen uitmunten, dat de voorbyganger by zich zelf moet meestmuilen, en klaar zien de gekheid des wae-relds, dat zy zelf in hun redenloosheid, de stralen van genegentheid tot een vrou, in harssenloozen doet uitschitteren, als in vervoerde Minnaars; zo dat zommigen zo verre komen, dat zy des nachts de hekken opklauteren, om de rustplaats van een bevallig schepsel te begluuren, waar in de tochten die het verstand bestryden, zo verre komen, dat zy zich zelve inbeelden de genegentheid te raken van elk een die zy naerspooren. Ik hebbe goed gedacht (gelyk *Erasmus* zyn lot der zothed opgedragen heeft aan de scherpzinnigste verstanden des wae-relds) geen beter beschermheer van myn *Min in 't Lazarushuis* te zullen vinden, als de wydvermaarde naam van U E. door uwe voorzaten zo in Artzenyen, als door U E. in vergaarplaatzen, en zaletten

O P D R A C H T.

letten der Jofferen verheven. Ik hebbe in myn tyd eer ik de dorper kuste van *Guinee*, (doch aangenaam door haar goudmyn) het bezochte veel in geneeskunst gezien, en een tal van welgeboorde mannen weinig behaagd, vermids ik gezien heb dat, de wereld in gekken bestaande, niet veel te vernoegen is in die armste broeders der verftanden. Ik heb niet minder in zaletten der Jongelingen veel uitsporigheden der liefde gezien, die my stoffe geven met *Demokrites* alles te belachen, tot ik eindelyk naer de andere waereld, op een vergunde hoop van een hoger geluk gestegen, in het aangezicht der Zwartens myn oogen verlustede in een getaande verwe. Zo heeft de kwaadwilige *Fortuin* met my getobbeld, tot ik eindelyk, geen tegengifte vindende voor de tyrannien der liefde, my heb overwonnen gevonden van haar trouloosheid; des ik U E. verzoekte myn nagelate Kluchtspelen te erkennen als U E. eigen, dezelve te verdedigen, gelyk een bekwaam voorvechter tegen de lasterende waereld, en voornamentlyk tegen de Messieurs van 't *Nil volentibus arduum*, die, gelyk zy de *Parnas*, in roer stellen, veel op myn *Min in 't Lazarushuis* met berispingen zullen voltizeeren; maar zo U E. niet de pyn waard acht hen te bekibbelen, zo wyftze naer *Forisvaar*. Onderwylen my bevindende verplicht aan U E. perzoon ten hoogsten, zal by myn aflyvigheid U E. toevertrouwen d'opzicht van den bengel in de rinkelstoel, en de *Min in 't Lazarushuis*, en zo zy mogt te voorschyn komen op eenig Toneel, beveele ik U E. perzoon de noodzakelykheid tot alles, waar opm y verlate

W. v. F.

Aan de Goudkust in Guinee.

I N H O U D.

En zeker Edelman, met naam Ferdinand, wonende in den Haag, 's nachts van zyn vryfter komende, een Edelman Reinout gebeten, doorstekken hebbende, komt vluchtende i' Amsteldam by zyn vriend Valerius, met welke by raadpleegt, hoe hy best het gevaar van zyn leven zal ontvluchten. Deze, na veel bedenkens, vind goed hem in 't Lazarushuis voor een zot te bestellen. Ondertusschen gebeurt het, dat een Geldersche Juffer Izabelle binnen de St. Anthony poort komt, dewelke haar ouders ontloopen was, om dat zy haar tegen haar zin wilden nit huwelyken. Haar knecht Leonard die met haar gevlucht was, door dien zy veinsde op hem verliefte te zyn, begint haar afgunst te bemerken, zo dat hy, vreezende met haar achterhaalt te worden, haar i' eenemaal achterde vest niplundert, en verlaat; waar door zy als tot een halve razerny vervoert word, zuchtende en schreeuwende over den jammerlyken staat, waar toe zy zo haast door haar eige zottigheid vervallen was; zo dat Valerius, die nu zyn vriend in 't Lazarushuis besield had, als ook Jorisvaar, Regent van dat huis, beide oordeelden dat ze gek moest zyn; doch Valerius, spyt deze meininge van zotheid, vind zo veel aangenaamheid in haar wezen, dat hy op haar verliefte, en bid Jorisvaar, die haar alrede in zyn logement wou brengen, van wel op haar te letten, veinzende dat zy een was van zyn richten, dewelke hy morgen wederom i' huis zonde bestellen; maar vertrekkende, sineede hy alrede in zyn verliefde godagten, om haar tot zynent te brengen, te laten genezen, en alzo tot zyn genegentheid en liefde te verplichten. Indien de liefde aldus haar rol speelde buiten het Lazarushuis, voorwaar zy stond binnen het zelfve mede niet stil. Want lichtelyk was Valerius noch niet eens verliefte op Izabelle, of een zekere meit Katryn genaamt, was verliefte op zyn vriend Ferdinand, nu Karel genoemd. Zyn minnelyk wezen, en brave gestalte, zonder zyn zotheid eens aan te zien, hadden haar gedachten zo opgetogen, dat zy haar Juffer zelf deze haar liefde niet kon verzwynen. Deze door dit verhaal, als ook door haar eige nieuwsgierigheid hem gaande bezichtigen, word mede door de zelve drift bevangen. Haar naam was Anna, voor veertien dagen met deze haar meid van Haarlem gekomen,

I N H O U D.

om haar Oom, die Regent was van dit huis, te bezoeken, als ook om de stad te bezichtigen. Zy, door haar schoonheid en minnelyk wezen beweegt dezen Karel schier om haar met gelyke liefde te beminnen, 't welk geschiet waar, indien Izabelle, in 't Lazarushuis komende, hem zulks door haar meerder schoonheid niet had belet. Want deze twee kwamen malkanderen nau te zien, of de liefde voegde haar herten met zo onverbreekelyken band aan malkanderen, dat, merkende elkanders verstand in 't midden van haar dwaze zamenpraak uitschitteren, ieder zyn staat en gelegenheid aan den andren openbaarde, zweerende malkander in eeuwigheid te beminnen, en nooit te verlaten. Onderwyl hiel Juffer Anna niet op, maar klampte haargewaaude zot Karel weder aan boort, en verwekte in Izabel, door het vereeren van een strik, aan hem zodanigen jalouzy, dat zy niet, als beswarelyk door de redenen van Karel, daar uit kon verlost worden. Maar viel dit eerste poinet van jalouzy wel uit, het tweede gelukte zo veel te slechter. Katryn om niet wederom met haar Juffer naer Haerlem te vertrekken, en alzo van het lieve gezicht hares zots bedroeft te warden, veinst zich mede zot te zyn. Haar Juffer, deze vond goed vindende, volgt haar voorbeeld, zo dat Jorisvaar, haar beide tot zyn droefheid, in deze droevige staat bevinde, 't zelve aan haar vader Filibert laat weten. Hynceemt voor haar op te sluiten, 't welk hem de Doktor ontraad, en oordeelt veel eer dat het noodzaakelyker is een geveinsde trouw tusschen haar, en Karel te maaken, om haar aldus haar genegenheid te vleyen, en wederom tot verstand te brengen. Dit dan vastgesteld, en van Karel aangenomen zynde, verwekte Izabel tot zulken jalouzy, dat zy Karel verlaat, en haar gewillig van Valerius met een sleetje naer zyn huis laat voeren. Ondertusschen gebeurt het dat Reinoud, die men meende dat Ferdinand nedergelcid had, in de stad komt, en aldaar zonder knecht komende, Leonard haart, en met hem dit Lazarushuis gaat bekyken; alwaar hy, van de Regent genoot zynde op deze zotte bruilof, ook voornceemt te vertooven om zyn nieuwsgierigheid te voldoen. De vader van Anna was nauylks van Haerlem by zyn Oom gekomen, of men begint de bruiloft stacie, daar al de personen van dit Blyspel zamen verschy-
nen, behalven Izabelle en Valerius, die zamen evenwel

I N H O U D.

ook niet lang achter blyven; want Iza-
 bel was nauwlyks in 't huis
 van Valerius, of krygt berouw, en loopt weder naer 't Laza-
 rushuis. Valerius haar achter na, zo dat zy schier gelyk in 't
 midden van deze brailoft verschynen. Zy, van Karel met
 verachting bejegend, en door spyt gedreven, verhaalt daar in 't
 kort hoe Karel die Ferdinand was, die Reinout het leven be-
 nomen had, en alleen zich zot veinst om het gevaar des doods
 te ontvlieden. Terstond was de kamer in roer, en elk zoude
 voor andere deze vermomde Ferdinand op 't lyf gevallen heb-
 ben, ten zy Reinout hem niet het waarachtig verhaal dezer
 geschiedenisse i' eenemaal onschuldig had, zeggende, dat niet
 hy, maar zyn knecht vermomt met zyn kieeren, en zyn naam
 van Ferdinand, gekwest was, doch niet doodelyk, schoon hy dit
 gerucht hadde laten uitsroyen van zyn dood, alleenlyk om te
 zien hoe zyn Matres zich zoude houden; waarom hy ook, om
 deze meening noch meerder te doen versterken, van den Haag
 naer Amsteldam zich hadde begeven. Ieder was verpoegt over
 dit verhaal, doch verlangde niet minder te weten de staat van
 Aagje, anders te recht Izaquelle geheten, welke nieuwgierig-
 heid Leonard aan ieder voldoet, verhalende, hoe hy geveleid
 zynde door haar liefde, haar uit haar vaders huis had vervoert,
 mids haar ouders haar tegen haar zin wilde nitkawelyken, en
 eindelyk merkende haar afgunst tegen hem, haar had nitgeplon-
 dert, waar over hy zich ten besten verontschuldigt, haar alles
 weder gevende. Dit vermeerderde de vrengd zodanig, dat ieder
 niet raadzaam achte te scheiden voor dat Ferdinand met Iza-
 belle, Valerius met Juffron Anna, en Leonard met Katryn
 getrouwt wierd, te zamen, voor zo veel de tyd toeliet, brailoft
 houdende in het Lazarushuis.

VERTOONERS.

KUPIDO *Doet de Voorreden*

FERDINAND, } *Twee jongelingen.*

VALERIUS, }

IZABELLE, *een Geldersche Juffrouw.*

LEONARD, *dienaar van Izabels Vader.*

JORISVAAR, *Vaár van 't Lazarushuis.*

KLAASJE, }

MARTEN } *Twee halve Gekken*

ANNA, *Dochter van Filebert, en nicht van Joris-
vaar.*

KATRYN, *haar Meid.*

DOKTER.

(*Anna.*

FILEBERT, *een Haarlems Koopman, Vader van*

REINOUT, *een Haags Edelman.*

Vier danssende Zotten.

Het spel speelt voort, en in 't Lazarus huis van
Amsteldam, speelende van den eenen avond
tot den andren.

DE MIN

IN 'T

LAZARUSHUIS;

B L Y S P E L.

*KUPIDO doet de Voorreden, zittende in een stoel met
rinkels, in zots kleeren, met een blikke flap voor.*

GY troep van Juffers, en van Heeren,
Die andersins myn slaven bend,
Ik zou u schier wel durven zweeren,
Dat gy uw Meester niet meer kend.
Wie meent gy dat hier zit te kyken?

Wie meent gy, dat gy in dees kap,
En in dees rinkelstoel ziet pryken,
Geharnast met een blikke flap?

Ik weet wel, dat gy nooit verzinnen
Noch denken zult met uw verstand,

Dat gy de groote God der minnen

Hier ziet in 't Lazarushuis geplant;

Maar evenwel, al lyken 't droomen,

Ik ben het zelve dat gy 't weet;

Doch hoe ik hier ben toe gekoomen,

Vraagt dat alleenig den Poëet

Die des Comedie doet vertoonen,

Vermids dat hy, wyl dat hy zweert

Dat, door lang in zyn buurt te wonen,

Hy myn natuur wel heeft geleert,

My voor zo gek, en zot durft schelden,

Dat hy, als per plaizier kwanzuis,

V O O R R E D E N

Op 't lef my by de zotten stelde,
 In 't Amfteldamfche Lafrushuis.
 'k Beken, ik ben geenzijs de wyfte,
 Schoon ik een God ben; maar, wat raat?
 Ik zie, dat dikwils d'aldergryfte
 De grootfte zotheid wel begaat.
 Ben ik daarom dan te verachten,
 Een jongen zynde, als ik ben,
 Wanneer de lui van my verwachten
 Meer wysheid als ik geven ken?
 De kinders werken kindre geuren;
 De zotheid is een eigentchap
 Die van de jeugd niet is te fcheuren,
 Want ieder draagt zyn narrekap.
 My daarom, die 't gebied der herten
 Van al de jeugd is toevertrout,
 My wytmen al die zotte parten,
 Die dagelyks de jonkheid brout;
 En 'k weet, men wytze my met reden,
 Mids ik my zelve een oorzaak vind
 Van hondert duizent zotigheden,
 Die ik doe doen aan die bemind.
 Hoe vaak doe ik een party gekken,
 Uit zotte razerny alleen,
 Hun hair uit kop en knevels trekken,
 Door 't loopen van een blaauwe fcheen?
 Hoe vaak doe ik'er een verlieven,
 Die 't minnen in gedachten pleegt,
 Of met een tal van zotte brieven,
 Daar zyn Matres haar poort aan veegt?
 Hoe vaak doe ik een zotskap draven
 Voor by een huis daar 't alles ruft,
 En elk al leit in fleep begraven,
 Terwylthy floep of klopper kuff?
 Hoe dikmaal doe ik Serenades
 Op zagen voor een zotte floor,
 Die, fpyt courantén, en ballades,
 Al leid te ronken op een oor?

V O O R R E D E N :

Hoe dikmaals doe ik hair en lokken,
 Befineurt, beplakt, en styf van gout,
 Of uitgevallen door de pokken,
 Bewaren voor een heiligdom?
 Hoe vaak heb ik een party dwazen,
 Tot teken van hun zotten brand,
 Een tal van flaiten, en van glazen
 Doen kauwen naar hun ingewand?
 Hoe vaak heb ik een zot bevolen,
 Gestyft door dwaze minnevlam,
 Te zuipen uit gelaân pistolen,
 Op de gezondheid van Madam?
 Terwyl een ander menigmalen,
 Als hem die zelfde drift bekruipt,
 Uit pispot, en uit urinalen
 Een zotte sloofs gezondheid zuipt.
 Een ander, zyn Matres ter eeren,
 Smyt, door een altedulle kuur,
 Zyn wambais, broek, en hoed, en kleeren,
 En al den preutel op het vuur.
 Een ander maakt weêr andre geuren;
 Die licht de Rymer van dit spel,
 Vermids zy alle daag gebeuren,
 Zou kunnen noemen, buiten tel.
 Gelyk, wanneer men by de vrienden
 Hier licht eens om vroeg by de ry
 Men mooglyk wel zou zielen vinden,
 Die 't beter weten noch als hy.
 Dies is't, om deze fraaije zaaken,
 Waar van hy my als bas uitschelt,
 Dat hy my heeft dees stoel doen maaken,
 En hier in 't Lafrushuis gestelt;
 Om u al t'zamen te doen weten,
 Of hy met reden sprak, of niet,
 Toen hy my gek, en zot dorst heeten,
 Met al wat leeft in myn gebiet.
 Of my dees vodden dan niet passen,
 En al dit Lazarus livrei,

V O O R R E D E N .

Als of 'k 'er was in opgewassen,
Dat toont hy u voor eerst in my.
Terstom zal, om u te vergenoegen,
Hy u doen zien met vreemt gedruis,
Hoe zich de minneryen voegen
In de Messieurs van 't Lafrushuis.

Vermids hy voor heeft u te toonen,
Dat nooit de min in beter plaats,
Dan in het gekkenhuis kan woonen,
En by een tal van zotte maats.
Nadien de zothcid, en het minnen
Zo vast aan een gekoppelt zyn,
Dat hy berooft moet zyn van zinnen,
Of voor het minste, zot in schyn,
Die zich tot minnen gaat begeeven;
Want, of in schyn, of der daad,
Is, en de min, en 'sminnaars leven,
Slechts pure zothcid op een draad.

E I N D E .

EER-

E E R S T E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L,

F E R D I N A N D, V A L E R I U S.

F E R D I N A N D.

ZO even kom ik eerst, gelyk gy ziet in stad.
V A L E R I U S.

Maar ik bid u, zeg my, wat verandering, en wat
Verbleekte en dootsche verf bespeur ik in uw we-
zen?

F E R D I N A N D.

't Schynt dat gy uit myn oogmyn rampen weet te leezen.
Helaas, Valerius! myn lyf staat in uw hand.

V A L E R I U S.

Hoe dat?

F E R D I N A N D.

Myn waardsten vriend die met zo waarden band
Van broederlyke trou deelts waart aan my verbonden,
Ik heb, helaas!

V A L E R I U S.

Spreek op.

F E R D I N A N D.

Ik heb....

V A L E R I U S.

Wel nu?

F E R D I N A N D.

Gezonden,

Ter afgrond, een....

V A L E R I U S.

Wie toch?

F E R D I N A N D.

Zacht, hoort men ons hier niet?

V A L E R I U S.

Ik zie geen mensch, spreekt uit.

Y 5

F E R -

346 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS;

F E R D I N A N D.

Ach? tot myn leet, doorsiet
Ik gifren zeker Heer, die my....

V A L E R I U S.

Verlaat dit vreezen,
Hier is geen mensch ontrent die u verdacht kan wezen.

F E R D I N A N D.

Myn angst, Valerius! verbaast my zo, dat ik
Voor 't ruisfchen van de wind, ja voor myn schadu schrik.

V A L E R I U S.

Ik bid, zeg my zyn naam, laat my uw voorval hooren.

F E R D I N A N D.

'k Vrees dat men overal myn stappen na zal spooren,
Zo dat ik, waar ik ben, beducht ben in myn nood.

V A L E R I U S.

Gy schynt my door dees schrik reeds dooder dan de dood.
Zeg my, wie is het doch? laat my zyn naam toch weten?
Wat is hy? Edelman of niet?

F E R D I N A N D.

't Is my vergeten.

V A L E R I U S

O twyffelmoedig hart! voorwaar ik zie in 't end.
Dat gy de trouheid van uw vriend niet meer en kend,
Of dat gy met my spot.

F E R D I N A N D.

Wel aan, nu zal ik spreken
Weet dat ik Reinout dan heb in den Haag doorsteken,

V A L E R I U S

Hoe? Reinout, zegt gy? ach, wat droever ongeluk!

F E R D I N A N D.

Te zwaren slag helaas! te vol van smert en druk,
Zo braven Edelman, die ik zelf nooit te vooren
Gezien had, dus bedroeft, en deerlykt te doen smooren
In 't 'bloeynst van zyn tyd?

V A L E R I U S

Uw onluk iste klaar,
Gewis dit toeval, vriend, dreegt u met veel gevaar,
Mids gy de vrienden van uw vyand hebt te vreezen,
Wiens

Wiensmacht, en groot gezag u doodlyk zullen wezen.

F E R D I N A N D.

Ach! 't schynt dat my de ziel uit schrik en angst begeeft;
 Doch zo zy noch de macht van u te spreken heeft,
 't Is door u vriendschap, die myn hoop noch houd in 't leven,
 Van dat gy my niet zult in deze nood begeben.
 Ach, vriend Valerius, berg my het leven dan,
 Orzonder u ben ik gewis een lyfloos man.
 Maar hoe? gy antwoord niet.

V A L E R I U S.

'k Sta op uw staat te denken.
 Geen lastigheid zal ooit myn plicht van vriendschap kren-
 Onen! ik sta alleen te peinzen wat voor raat (ken.
 My in dit ongeval aan u te geven staat.
 Het feit dat is geschied, en is niet te herhaalen.
 Voorzichtigheid alleen, die is 't, die menigmaalen
 De sterkste vyand door haar listen heeft verheerd,
 Die door de dapperheid vergeeffsch zou zyn gekeerd.
 Dees is 't dan boven al, die ons hier hulp moet geven.
 Maar, hoe, en om wat reën benaamt gy hem het leven?

F E R D I N A N D.

Na dat ik gisteren een goed deel van de nacht
 Had by myn Leonoor in wellust doorgebracht,
 Die ik, gelyk gy weet, al over lang beminde,
 Kwam ik, in 't uitgaan van haar deur, een man te vinden,
 Die, naer ik merkte, met een knecht twee drie verzeld,
 Zich midden op de straat tot myn verspieder steld,
 't Geen Leonoor de deur deed sluiten, en vertrekken;
 En 't geen myn jalouzy zo hevig op kwam wekken,
 Dat na veel woorden, tot verdubbeling van spyt,
 Met het ontbloote staal de rest wierd afgepleit.
 Dees was Heer Reinout, mids ik hem met eige woorden
 (Op 't vragen wie hy was) hem zelf zo noemen hoorde.
 Dees naam my wel bekend, doch door de faam alleen,
 (Vermits ik Reinout zelf nooit had gezien voorheen)
 Kon niet beletten, spyt zyn staat, en groot vermogen,
 Dat ik hem ging te keer. Doch wyl de nacht onze oogen
 Zodanig hield bedekt, dat eerder by 't gevoel

Dan

348 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

Dan 't licht gevochten wierd, zo trof in dit gewoel,
 Doch tot myn ongeluk, dees kling myn vyands leven,
 Die, door myn razerny ten boezem ingedreven,
 Hem met een naare schreeuw ter aarde storten deê.
 Ik hier door gantsch ontroerd, vermids ik prykel leê,
 Van, door zyn knechts gearst, myn leven meê te laten,
 Begeef my op den vlucht, en door verscheide straten,
 Geraak ik in 't voorhout, en zo voort bosch waard in;
 En eer de morgenstond dees dag noch gaf begin,
 Had ik reeds zeven myl door bosch en duin geloopt.
 Zo kan de doodsche vrees een mensch met sporen noopen,
 In 't end ziet gy my hier dus vluchtig t' Amsteldam.

V A L E R I U S.

Odolle jalouzy! ô zotte minnevlam!
 De schuld van 't meeste bloed dat daaglyks word vergoten,
 Is uit uw kooker, en uw zotte drift gesproten.
 Maar ach, myn waarde vrind, waar loopt, waar vlucht
 gy best

Voor uw vervolgers, die zo wel in 't ooft, als west,
 (Vermids 't onmogelyk is de wraaklust te bepaalen)
 U door hun groot gezag zyn machtig t'achterhaalen?
 Ach, vriend, uw dapperheid, en edelmoedig vier
 Dat in uw aders leeft staat heden u te dier,
 Myn geest staat duizenden van vonden t'overwegen,
 Ik denk, en overpeins valt honderd duizend wegen
 Om u te helpen, maar ik vind slechts ydelheid.
 Want hoewel dat gy ryk, en groot van vrienden zyt,
 Zo is 't onmogelyk u zelve te bewaaren
 Voor hen, die in gezag schier Princen evenaaren;
 Maar zagt, daar schiet my iet, naer dat my dunkt, in 't zin:
 De beste raad die valt zomtyds het eerste ons in.
 Zoud gy wel machtig zyn een zotte rol te speelen?

F E R D I N A N D.

Of zot of wys te zyn, kan my thans weinig scheelen.

V A L E R I U S.

't Is noodig dat gy u steld in zo zotten schyn,
 Dat ieder, die u ziet, u waant puur gek te zyn;
 En zo zult gy uw staat voor ieders oog bedekken.

Dat

Dat huis is, als gy weet, een gasthuis, daar de gekken Geherbergt worden in hun zotte razerny.

Indien gy 't wagen durft, en by aldien dat gy
Als een ontzinnige u daar binnen durft begeven,
Zo acht ik u bevryd van het gevaar van 't leven,
Want, en dees zotheid, en het Lazarus habyt,
Zal nooit doen denken, dat gy Ferdinandus zyt.

F E R D I N A N D.

Uwraad behaagd myn zeer. Om dan myn dood te myden,
Ga ik my van dees uur tot zot te zyn bereiden:
En 'k zweer, dat ik my zelf zal veinzen zo ontzind,
Dat gy zelf geen verschil in schyn en waarheid vind.

V A L E R I U S

(deel,

'k Gelooffchier 't geen gy zegt, mids hier in, naar myn oor-
Een minnaer de natuur niet weinig heeft tot voordeel.

T W E E D E T O O N E E L.

I Z A B E L L E, L E O N A R D, *beide in Reisgewaad?*

V A L E R I U S, F A R D I N A N D

L E O N A R D.

Hier ziet gy, Izabel, het machtig Amsteldam.
Dit is de poort, wiens naam van Sint Anthony kwam,
Gins ziet gy langs de straat de steile Zuider tooren;
In 't kort dit is de stad, die uit moeras gebooren,
Aan heele waerelden byna de wetten steld.

I Z A B E L L E.

Ik vind die schoonder noch dan men my had verteld.
'k Beken, ik sta verbaasd door veel verwonderingen.

L E O N A R D.

Gy ziet het slechtste deel.

F E R D I N A N D.

Dit schynen vreemdelingen.

V A L E R I U S.

My dunkt het ook, 't is best hier niet te blyven staan
Maar laat ons datelyk ons spel beginnen gaan.

Treën wy in 't Lafrushuis, om den Regent te spreken,

En

350 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,
En om u met der vaard in't gekkekleed te steeken.

FERDINAND.

Wel aan, wyl't wezen moet, treé dan ter deuren in;
En zo neemt van dees uur myn zotheid zyn begin.

DERDE TOONEEL.

IZAABELLE, LEONARD.

IZAABELLE.

Het is een schoone stad.

LEONARD.

'k Zag beter nooit myn leven.

IZAABELLE.

De hemel Leonard heeft ons veel lúk gegeven,
Van voor de nacht noch hier in stad geraakt te zyn.
Maar ach! hoe sweemt myn hart noch tuffen vrees en pyn,
Wyl ik met u ontvlucht myn land, en huis te gader;
Want laas! wat of uit spyt myn over ouden Vader
Nu niet wel vloekt, en zegt

LEONARD.

Al'tgeen een Edelman
In bloed, en eer gekwetst, uit gramschap zeggen kan.
My dunkt ik zie hem al uit dolheid loopen raazen,
En langs de straat het volk door zyn gezicht verbaazen,
U noemende den hoon, en smaakt van zyn geslacht,
En my een trouloos knecht die u tot oneer bracht.

IZAABELLE.

Zo hy de dwaasheid ooit heeft van myn min geweten,
't Is zeker dat hy my wel zot, en dol zal heten.

LEONARD.

Schoon dat de zotheid was in uw verdoolde zin,
Een onglyk portuur te kiezen door uw min,
Zo wil my daarom nu in 't minste niet verachten,
Noch stoot myn nieu geluk niet om in uw gedachten,
Vermids die liefde, die my nu uw Bruigom maakt,
Doet, dat met een myn staat zo hoog als d'uwe raakt;

En

En schoon ik, als uit niet, ben tot dit luk verweezen,
Denk dat ik nu niet meer ben die ik plag te weezen.

I Z A B E L L E.

Wat reden hebt gy toch, myn waarde Leonard!
Dat gy door deze reën op nieuw myn ziel benard?

L E O N A R D.

Uw woorden, Izabel, doen my verandering vreezen.

I Z A B E L L E

En wat verandering kunt ge uit myn woorden leezen?

L E O N A R D.

'k Merk dat gy my veracht, en u dees vlucht beroud,
Mids ongelyke min nooit vaste stand en houd.

I Z A B E L L E

Hoe! zyt gy minder nu dan toen ik u myn leven,
Ja toen ik u myn eer kwam in uw handen geven?

Wart gy myn dienaar niet.

L E O N A R D.

Wel ja.

I Z A B E L L E.

Wat ongelyk.

Kan u die eer dan doen waar meê ik u verryk,
Van u uit dien staat tot myn bruijom te verhoogen?
Maar neen, gy hebt my zelf, na dat ik zie, bedroogen,
U inborst veinzende, ach, in met my weg te vliên:
Helaas! ik merk het wel.

L E O N A R D.

Hebt gy dat kunnen zien.

En wist gy zelve niet dat zulks u zou berouwen,
En dat ik dat berou zou voor verachting houwen?
Gewislyk, Izabel, gy haat my.

I Z A B E L L E.

Zyt gy zot?

L E O N A R D.

Ik ben wel zot geweest, door 't zamenspannen tot
Dees schandelyke vlucht, verleid door uw gebedden,
Waar door ik dagelyks my vond van u bestreedden.

I Z A B E L L E.

Een teken, dat ik u beminde boven hem,

352 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

Die door myn vaders wil, en zyn gegeven stem,
Ik zonder deze vlucht, te trouwen was gedwongen;
Maar 't schynt dat enkle woord, dat my flus is ontprongen,
Toen ik my zelve zot dorst noemen door myn min,
Kwetst u 't verstand te veel, en speelt u in den zin.
Noemt gy dan Leonard verachting u te minnen,
En door den min alleen berooft te zyn van zinnen!
Gewis, die naam komt met myn hart niet over een.

L E O N A R D.

Uw hart is my bekend, spyt dees verziende reën.

I Z A B E L L E.

Helaas, wie zou myn hart ooit beter kunnen weten,
Dan gy die door den min daar vast zyt in gezeten;
Maar neen, vriend Leonard, het schynt dat gy met list;
Kwanfuis een oorzaak zoekt van opgeworpen twist,
Om onder dezen schyn my schandig te verlaten.
Maar, ach! wat reden is 't, dien my dus doet haten?

L E O N A R D.

Ontrouwe! 't blykt genoeg, hoe zeer gy my versmaat,
En steeds veracht hebt om 't verschil van onze staat,
Waar door gy my uw min onwaardig denkt te wezen.
Want zo uw liefde was zo hoog in top gerezen,
Gelykerwys gy veinst, hoe zoud ge op myn bekeer,
My kunnen weigeren het geen gy noemt uw eer?
Maar neen, onbuigbaar voor myn tneken, en gebeden,
Blyft gy steeds even koel, en houd verstand, en reden,
Waar dat men anders, in een ziel, die recht bemind,
Nooit zo veel achterdocht, en zo veel oordeel vind.

I Z A B E L L E.

Weet gy niet dat de deugd de driten moet verwinnen,
Wanneer zy twiflen om de heersehappy der zinnen?
En dat ik, eer dat de trouw de liefde wettig maakt,
De kuisheid eeren moet? Ô Leonard, gy laakt
't Geen in my, als een deugd, veel eerder is te pryzen.
Wat kan ik anders dan met woorden u bewyzen
Dat ik u min? Gewis had ik my zelf zo bloot,
En u het geil genot gegeven van myn schoot,
'k Weet, die lichtvaardigheid had reets in uw gedachten.

Na

Nadie genooten gunst, my doen van u verachten;
 Vermids men in 't gemeen, na't wetteloos genot,
 Van wien men wierd bemind, veracht word en bespot.

LEONARD.

Een schoone die de ziel kan voor 't genot doen blaken,
 Zal, na't genot, veel eer zyn vlammen heter maken.
 Maar neen, ô Izabel! dees uw wantrouwigheid
 Spruit uit dees oorzaak niet daargy uw deugd mee vleid,
 Maar uit iet anders, 't geen my zien doet uit uw oogen,
 Dat ik van u veracht, bespot ben, en bedroogen.

IZABELLE.

O onverstandige! spaar deze woorden toch.

LEONARD.

Zeg ongelukkige veel eer door uw bedrog.

IZABELLE.

Hoe nu! is dit bedrog? en noemt gy het dan haten
 Om uwe liefde, land, en ouders te verlaten,
 En eer, ja leven zelf te stellen in uw hand?
 Is dit d'ontrouwigheid die gy my steld tot schand?

LEONARD.

Geen reden, Izabel, kan myn geloof verbreken
 Van uw bedrog, vermids dat ik uw vlucht eer reken
 Te zyn veroorzaakt uit een haat tot Konstantyn,
 Met wien gy vreesde haast door dwang getrouwt te zyn,
 Dan wel uit liefde, daar gy my mee kost verleyen.

IZABELLE.

Ach! dees beschuldiging meld my uw schelmeryen.
 't Is waar verrader, dat de min van Konstantyn
 My, spyt myn vaders dwang, nooit kon dan haatlyk zyn.
 Maar wat was d'oorzaak van dit haatlyk regensstreven?
 Was 't niet, om dat ik u myn hart al had gegeven?
 Helaas, myn Leonard, wat onrecht doet gy my
 Door deze uw achterdocht? myn ziel, zet dit ter zy,
 En keer my toch weêr toe uw schoone en minlyke oogen,
 Zogy de tranen, die ik uitstort, op wilt droogen.

LEONARD.

Weg met uw tranen, weg met uw geveinsde min;
 Maar geef my daadlyk de juweelen, die gy in

Z

Uw

354 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

Uw kleederen verbergt, en al de rest met eenen,
Die voor een dag of twee gy my liet sien te Kheenen.

I Z A B E L L E.

Hoe! myn juweelen?

L E O N A R D.

Ja, op dat gy ze op de straat,
Of in de herberg u die niet ontsteelen laat.

I Z A B E L L E.

Waar toe begeert gy die?

L E O N A R D.

'k Zal 't u daar na ontknoopen.

I Z A B E L L E.

Is licht ons geld verteert dat gy die wilt verkopen?

L E O N A R D.

Neen, ik bekeer die slechts om dat ik ze bekeer.

I Z A B E L L E.

Verkoop, indiengy wilt, dees kropboot dan veel eer.

L E O N A R D.

Neen, geef my alles hier.

I Z A B E L L E.

Hoe alles?

L E O N A R D.

Zonder praten,

Geef op.

I Z A B E L L E.

Helaas, myn vriend, gy wilt my licht verlaten.

L E O N A R D.

Dit tegenprevelen zal u niet wel vergaan.

I Z A B E L L E.

Helaas, myn Leonard, wat heb ik u misdaan?

Zyn dees juweelen u zo wei als my niet eigen?

L E O N A R D.

Verraderes, zo is 't, dat gy uw loon zult krygen.

Onkuische, geef my hier, al wat gy hebt.

I Z A B E L L E.

Hoe nu!

Onkuische, ach myn ziel, kryg ik dees naam van u?
Myn waarde bruidegom!

L E O

LEONARD.

Ik wil die naam niet hooren?

Geef uw juweelen, of dees pook zal u doorbooren:

IZABELLE.

Daar zyn ze. Hemel, ach! nu zie ik u nooit meer.

LEONARD.

Za datelyk, geeft my dereft.

IZABELLE.

Myn lief, ik heb niet meer.

LEONARD.

Uw reisrok met uw keurs, fchud uit, en zonder fpreken

IZABELLE.

Hoe keurs en reisrok lief

LEONARD

Dees hand zal u doorfteken

Maakt gy het minfte gerucht, en gy niet alles geeft.

IZABELLE.

Helaas! myn hart dat klopt myn lichaam lilt en beeft
Van enkle fchrik.

LEONARD.

Schud uit, tot 't hemd toe, al uw kleeren.

IZABELLE.

Waar wil dit heen?

LEONARD.

fchud uit eer ik begin te zweeren

IZABELLE.

Daar hebt gy 't al, helaas! wat wilt gy numyn hart?

LEONARD.

Ik heb genoeg, vaar wel, denk eens om Leonard.

VIERDE TONEEL.

IZABELLE *alleen in haar onderkleeren.*

VErrader, gaat gy my zo trouweloos begeben!
Keer weér, keer weér, en neemt met eene toch
myn leven,

Wyl gy my alles, daar 'k van leven zou, ontnemt.

Z 2

Ach

356 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS.

Ach, ik rampzalige! dus arm, en naakt, en vreemt,
 Wat droever ongeval zie ik thans voor myn oogen!
 Maar schoon dat my dien schelm dus deerlyk heeft bedro-
 gen,

't Is my noch troost genoeg, schoon hy myn schatten stal,
 Dat hem myn liefde, noch myn hert niet volgen zal.
 Want schoon dat ik met hem myn ouders, huis, en
 vrienden

Ontvloden ben, geen min (vermits ik nooit beminde)
 Gaf my daar oorzaak toe, maar enkele afschrik van
 Een minnaar, die men my wou geven tot een man.
 Dees dwang alleenig dan, die porde my te vluchten,
 Hoewel daar door gebracht tot zwaarder ongenuchten,
 Want hoe het een bedrog door 't ander word betaald,
 Dat ziet men hier in my naer 't leven afgemaalt,
 Mids ik die zotheid van dien afkeer nu moet boeten;
 Waar door dat ik een man, die eertyds aan myn voeten
 Uit eerbied seigeknielt, en schendig heb veracht.
 Maar laas! waar zal ik heen in 't vallen van de nacht
 Dus naakt, en onbekend? wat zullen die my vinden
 Van my gelooven? ach, hoe gaat gy dus verzwinden
 Myn rykdom, staat, en eer! die ik zo haast verloor,
 Door zotte koppigheid. Maar zacht my dunk ik hoor
 Al volk. Ik zal my hier een weinig neder zetten.

V Y F D E T O O N E E L.

JORISVAAR, VALERIUS, KLAASJE.
 MARTEN, IZABELLE.

J O R I S V A A R
 'k B E loofu, van op hem in alles wel te letten.
 V A L E R I U S.

Maar zou 't niet nodig zyn, dat men zo dra men kon,
 Voor hem een zekre soort van tegengift verzon,
 En dat men hem te met wat dee medicineeren?

J O R I S V A A R.

'k Zal met de Dokter daar eens over confuleeren.

Maar

Maar wyl hy menigmaal puur dol is als gy zegt,
Zal't goet zyn, dat men hem aan yfre ketens legt,
Op dat hy door zyn kwaal al d'andre niet verhindert.

V A L E R I U S.

Terwyl dat nu de maan vast alle daag vermindert,
Waar mee, gelyk gy weet, de zotheid ook vergaat,
Zo is't niet noodig dat men hem noch binden laat;
Maar laat hem nu slechts in de lange rok wat loopen,
Tot dat men zie wat goets men uit hem heeft te hoopen.

J O R I S V A A R.

Zeer wel; maar hoe's zyn naam?

V A L E R I U S.

Zyn naam is Karel.

J O R I S V A A R.

En

Waar is hy toch van daan?

V A L E R I U S.

Van Utrecht.

J O R I S V A A R.

Ik beken

Dat ik hem eerst had voor een Delvenaar genomen,
Vermids my uit die plek veel lui bezoeken komen.
Maar wat was zyn bedryf? en wat is't voor een geest?

V A L E R I U S.

Hy is voor dezen een geleert student geweest,
Doch al te vuurig in de boeken.

J O R I S V A A R.

Naer uw meenen;

Komt het hem daar van daan?

V A L E R I U S.

En van wat min met eenen!

J O R I S V A A R.

Zo is zyn zotheid dan een dubbelt kwaad, also
't Van jonker Pluto komt, en Monsieur Cupido.

V A L E R I U S.

Gewislyk, elk alleen is machtig, om by tyen
De wyfste man het hoofd op stelten te doen ryen.

Z 3

Je

358 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS.

JORISVAAR.

Ja, overdaat, zo wel in studie, als in min,
Berooft ons het verstand, en blaast ons zotheid in.

VALERIUS.

Hoe veel te meer dan, als de twee te zamen komen,
Word door de dubbele kracht de reden ons ontnomen?

JORISVAAR.

Zie hier, hier ziet g'er twee, die door die zelfde kracht,
Ook zot geworden, laatst my mee zyn t' huis gebracht,
Schoon zy te naaaste by daar van nu zyn genezen.

VALERIUS.

Wat zyn zy?

JORISVAAR.

't Plachten eer geleerd luite wezen,
Maar al te diep verwacht door hun Philozophie,
Wierd elk van hen zo zot, voor 't minst, als andere drie
Doch eindelyk door de zorg die voor hen is gedragen,
Ziet men hen zelden meer in d' oude zotte vlagen,
Zodat ik hen gebruik in 't passen op de poort,
En in om boodschappen op te loopen, en zo voort.
Kom Klaasje, kom eens hier.

IZABELLE.

Ach ik begin te vrezen

KLAASJE.

Hier ben ik.

JORISVAAR.

Dat 's een zoon.

KLAASJE,

Dat loof ik kan niet wezen,

Vermids ik met myn vaar voor gansch niet recipocreeer
Want die is lang al dood, ik ben geen zoon dan meer.

VALERIUS.

Ik hoor zyn logica.

JORISVAAR.

En jy Mejonker Marten!

Jy bend een Edelman.

MARTEN.

Zo slechts myn moer geen parten
Ge-

Gespeelt heeft met een boer, terwyl ik wierd gemaakt.

J O R I S V A A R.

Dees is den adeldom zo zeer in 't hooft geraakt,
Dat hy zich schier van 't bloed van Heer Achilles reekent.

V A L E R I U S.

Ik heb hun beider soort van zotheid al geteekent.

M A R T E N.

Maar zeg eens Jorisvaâr, het vuur, is 't kout ofheet?

J O R I S V A A R.

Kout is het altyd niet.

M A R T E N.

Hoe droes of jy dat weet?

En waar of hy de kracht van 't vuur zo wel geleert heeft?
Of is 't, om dat hy 't door een brandmerk geprobeert heeft?

J O R I S V A A R.

Jou gaudief! als je bend

V A L E R I U S.

Ha, ha, wel Jorisvaâr!

Daar heeft hy u gehad. Maar zie, wat vrou zit daar
Gints op de straat?

K L A A S J E.

Ik wed, 'tzel Sinte Tisbe wezen,

Die om haar Pyramus is uit de dood verzezen.

I Z A B E L L E.

Helaas! na dat ik merk, zo heeft men my gezien;

Nu is het al te laat om hier van daan te vliên:

't Zal best zyn dat ik door myn zuchten, en myn klagen

Doe blyken dat men my heeft al myn goet ontdragen,

Of ik noch lichtlyk in 't medogend Amsteldam

In dit myn ongeluk, oftroost, ofhulp bekwam.

M A R T E N.

Zeg vrouwenfch, sta eens op, wat zit jy hier te steenen?

I Z A B E L L E.

O hemel! wil my wraak op dezen schelm verleenen,

Die met myn kleeren my zo veel juweelen stal.

J O R I S V A A R.

Wy komen recht te pas.

VALERIUS.

Ik kenzewelze is mal.

IZABELLE.

Ach ongelukkige! noch nauylks hier gekomen
Word u op eenen sprong al wat gy hebt, ontnomen.

KLAASJE.

O fchepzel!

IZABELLE.

Wat is dit!

KLAASJE.

Houd u een weinig ftil.

IZABELLE

En waarom dat?

KLAASJE.

Om dat ik u eens zoenen wil.

ISABELLE.

Staat af van my, gy ftel.

VALERIUS.

Ik ken dit zotte wezen.

JORISVAAR.

Komzusje, fla jy op, en wil voor ons niet vreczen.

IZABELLE.

Ach! is ter wereld dangeen meer erbarmenis,
Voor een die al haar goed terftond ontftoolen is?

MARTEN.

Indien 't haar herffens zyn daar zy van leid te praten,
Zo zweer ik dat men haar heel weinig heeft gelaten.

IZABELLE.

Acht duizent kroonen was voor 't minfte de waardy,
't Geen in juweelen my ontftoolen heeft van my.

JORISVAAR.

Ik hoor wel uit de text waar op haar zinnen speelen,
Dat dees haar zotheid fpruit uit rykdom en juweelen.

VALERIUS

Dat hebje wel gevat, ik ken haar heele ftaat,
Hou haar om mynent wil van nacht flecht van de ftreet.

JORISVAAR.

Za jongens, pakt haar aan, en leid haar dan naer binnen.

M A R-

MARTEN.

Kom zusje, ga jy meé.

KLAASJE.

Kom aan, myn kind van minnen.

Tree zagjes voort.

I Z A B E L L E.

Waar heen, wat wilt gy met my doen?

Laat los, gy fielen, los.

KLAASJE.

Gans bloed was dat een zoen?

MARTEN.

Hoe vroumensch! sla je my? 'k zweer ik zal jou die parten
Verleeren kom je 't huis.

KLAASJE.

Seg dat je Sinte Marten,

Of van zyn maagschap bent.

MARTEN.

Dieben ik maar te paard.

I Z A B E L L E.

Indien gy, die gy zegt, of van zyn vrienden waard,
Zo zoud gy zo Barbaars en wreed niet met my leven;
Maar zoud my eer de helft van al uw kleeren geven.

J O R I S V A A R.

Kom dochter, ga jy slechts, men zal u hebt geduld,

Ter plaatse brengen daar gy kleeren krygen zult.

Kom ga, waar wacht gy na, gy hebt hier niet te vrezen

MARTEN.

'k Zeg andermaal ga voort; het zal niet anders wezen.

I Z A B E L L E.

Wel wat zal dit doch zyn; waar brengt gy my hier in?

J O R I S V A A R.

Ga slechts gy zult het zien.

KLAASJE.

Za Negerfche Heidin,

Tre in 't gevangen huis.

I Z A B E L L E.

Hoe ben ik dan gevangen?

Wat hebt ik toch misdaan;

Z 5

J o -

362 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS;

J O R I S V A A R.

Ga slechts, gyzult niet hangen.

I Z A B E L L E.

Laas! is dit helpen die, die men het zyn ontnam.
Zyn dit de deugden van 't barmhertig Amsteldam?

J O R I S V A A R.

Des stads barmhertigheid zal u tot voordeel komen.

I Z A B E L L E.

Hoe, vangt gy dan een vrouw die 't haaren is ontnomen?

J O R I S V A A R.

Ga slechts, enteen daar na uw text zo lang gy wild.

I Z A B E L L E.

't Was beter gy myn dief, dan my gevangen hield.

J O R I S V A A R.

Och, die juweelen zyn die sloof in 't hoofd geflagen.

K L A A S.

Kom, als een meid, stap voort.

I Z A B E L L E.

Helaas! myn geld t'ontdragen,

En my te vangen, ach rampzalige als ik ben!

Z E S D E T O O N E E L.

J O R I S V A A R, V A L E R I U S.

J O R I S V A A R.

TErwyl gy ziet, myn Heer, dat ik niet blyven ken,
Maar my genoodzaakt vind wat order te gaan stellen,
Ontrent den toestand van myn zotte huisgezellen,
Zogaik nu, wyl ik u morgen weêr verwacht,
Zogy my spreeken wilt.

V A L E R I U S.

Wel Jorisvaâr, goê nacht;

En wilt vooral toch zorg voor onze Karel dragen;
En wyl hy, als gy ziet, nu vry is van zyn vlagen,
Zoral't genoeg zyn, dat gy in dees lange rok
Hem slechts wat loopen laat.

J O R I S V A A R.

Zeer wel; of anders, 't hok

Is al gereed gemaakt, daar, zo zy willen baren,
 Plaats zullen vinden om hun zelve te bedaren;
 Want in dit huis, myn Heer is alle ding gereet,
 Voor die baldadig is, of die niet beter weet.

V A L E R I U S.

Goê nacht, ik ga, wil toch dat vrouwenfch wel bewaren,
 En fchoon dat zy wat vreemd en yfelyk komt te baren,
 En acht dat niet, maar houd haar dichjes in de val,
 Door dien men u hier af heel wel beloonen zal.

Z E V E N D E T O O N E E L.

V A L E R I U S, *alleen.*

TOt morgen toe heel vroeg. O grootfte myner vrinden!
 Gy zult hier zekerlyk een heerlyke uitkomst vinden.
 Ik ben gelukkig, ja gelukkig ben ik wis,
 Dat d'uitkomst van myn raad zo wel bevallen is,
 Vermids ik tot'er dood was met myn vriend verlegen;
 Doch naulyks heb ik hem in 't Lafrushuis gekregen,
 Daar by gezond, en wys ontvlucht zyn dreigend lot,
 Of zelve keer ik daar weêr uit zo ziek als zot
 Nau heb ik die zottin terftond daar in zien halen,
 Of straks ontving myn ziel zo felle blixemstraalen
 Uit haar lazuur gezicht, dat in die zelfde tyd
 Ik myn verftand verloor, en wierd myn zinnen kwyt;
 Pas of myn zotheid uit de haare was verzezen.
 Ach, wat bevalligheid bevond ik in haar wezen!
 Haar zoete treurigheit, en minnelyke spraak
 Ontfteeken in myn ziel een zotheid vol vermaak,
 Zo dat ik van de min, door varfch ontfteeken hetten,
 My met de zotheid reeds voel van dees vrou befmetten.
 O fpoorelooze min, wat is het dat gy maakt,
 Dat gy op 't onverzienft my met dees zotheid raakt?
 Die my dwingt morgen vroeg weêr naer dit huis te keeren,
 Op dat ik door een lijt volvoer myn zot begeeren;
 Of, op dat men met een, de dwaasheit van myn geest
 Met het ontfelde brein van al de rest geneest.

TWEE-

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L,

A N N A, K A T R Y N.

A N N A.

ZO weet gy dan Katryn my zo ver te bepraten,
 Dat ik om uwent wil myn kamer heb verlaten,
 En hier tot op de plaats met u gekomen ben.
 Zeg op, wat wilt gy nu?

K A T R Y N,

Mejuffer, ik beken
 Dat ik eerwaardig ben gelasterd dan geprezen,
 En dat myn zotheid wis van u bespot moet wezen,
 Als ik u zeggen ga de dooling van myn zin;
 En dat ik hier in huis een nieuwe zot bemin;
 Maar echter, wyl uw Oom straks 't huis is uitgetreden,
 Zo hoor in vrygheid, dat ik u eens in 't breede
 Myn min verhalen ga, terwyl wy hier misschien
 Myn aangename zot terstond wel zullen zien.

A N N A.

Hoe nu, Katryn, wat's dit? wat koorts ontsteld uw zinnen,
 Dat gy vervoerd word tot een Lariuszot te minnen?
 Maar neen, ik ben verdoold, 'k denk dat gy met my spot,
 Vermids men nooit een mensch verliefd zag op een zot.

K A T R Y N.

De min is zelve zot, dat moet Mejuffer weten,
 En die niet zot en is, die mag geen minnaar heeten.

A N N A.

Een teken, dat hy u niet heel veel wysheid laat.

K A T R Y N.

Wie ziet 'er dat de min met wysheid zamen gaat?

A N N A.

Hoe nu, een vreemde zot hier korts eerst ingekomen,
 Die heeft u dan alreë al uw verstand ontnomen?
 't Is goed te zien, dat gy niet veel te missen had.

K A-

K A T R Y N.

Zyn wezen, en gedaant bedrogen my, zo dat
Ik hem daar door in 't eerst lang heb voor wys gerekend.
Want 't was zyn zotheid niet, Mejuffer, die al sprekend
My dus betooverd heeft; maar 't wasterwyl hy zweeg,
Dat ik het minnevuur eerst in myn boezem kreeg.

A N N A.

Hoe, kan een wys mensch toch verlicven door het zwygen?

K A T R Y N.

Gelyk men liefde tot een schildery kan krygen,
Waar in een beeltenis, die ons de zinnen streeld,
Ons, al stilzwygende, vaak hart en ziel ontsteeld,
Zo ben ik met een beeld meê gantsch ontroofd van zinnen.

A N N A.

Wat grooter dolligheid, een stomme steen te minnen.

K A T R Y N.

Oja, 'k heb aan een steen gegeven ziel en hart.

A N N A.

Maar, wat genot of heil, verwacht gy uit dees smart?

K A T R Y N.

Myn heil bestaat alleen in opgeen heil te paffen.

A N N A.

Gy zyt, geloof ik, dol; de maan die is aan 't wassen.

K A T R Y N.

Myn dolheid hangt misschien van 't groejen van de maan,
Maar met de zon van 't luk groeid ook myn liefde aan.

A N N A.

Gy zyt door zon en maan alleen niet zot te heeten;
Maar gy zyt gek en dol door al de acht Planeeten.
't Zal best zyn dat myn Oom u meê een hok vergund,
Waar dat gy uw verstand weêr wat vergaaren kund;
Wyl ik alleen weerom zal naer myn Ouders keeren.

K A T R Y N.

Fer ik het waard gezicht van Karel zou ontbeeren,
Zo heb ik liever hier puur zot, ja dol te zyn.

Keer gy daarom vry weêr naer Haarlem zonder myn.

Want wyl ik, als gy zegt, van liefde zot moet wezen, Zo

Zoblyfik liever hier om my te doen genezen.
Maar zie, daar komt hy aan.

T W E E D E T O O N E E L.

FERDINAND *in zots kleëren*, ANNA, KATRYN.

A N N A.

I S dit uw minnaar dan?

F E R D I N A N D.

Hoe, ik geboejend! wie deê my dees keeten an?
Of hebt gy dit gedaan, hebt gy my binden laten,
Ogrootte kastelein van 't slot van Damiaten?
Zo zweer ik, dat ik my hier over wreeken zal.
Want, schoon dat gy dien reus, pas als een malybal,
Lest met een vuistslag hebt gestierd naer d' Antipoden,
Zo zal ik, achterskind van d'Opperbaas der Goden,
U dadelyk het hert doen zinken in uw broek,
En u doorbooren met een Amsteldamsche koek.

A N N A.

Ach, laat onsvliên, Katryn!

K A T R Y N.

Neen Juffer, laat ons blyven;

Ik weet, hy zal op ons geen overlast bedryven.

F E R D I N A N D.

Zie hier uw dienstbre slaaf, die om uw min verbrand.
O schoone! ontvlucht my niet. Het zwarte Egyptenland,
Noch het barbaars gewest der platgenusde Mooren
Heeft my niet voortgebracht, om hier uw rust te slooren;
Maar, zo gy 't weten wilt: de min die steld my hier
Alstot een voorbeeld van zyn edelaardig vier.
Ik ben, en ik ben 't niet; want zyn is niet van nooden
Dien 't best is niet te zyn, des kom ik hier gevlooden,
Om 't zyn te myen, en om niemendal te zyn.
Wel eer was ik student, maar zeker maagdelyk
Deed voor de boeken my den les van Venus kiezen,
Waar door ik eindelyk moest al myn zyn verliezen;
Want, schoon dat zy aan elk den vryen toegang gaf,

Zo

Zo ftak myn edelheid aan elk de loef noch af.
En, of ik haar geviel, dat geef ik u te giffen,
Wyl zy op zeker tyd my juilt eens had zien piffen.

A N N A.

O onbefchaamde zot, en buffel die'er leeft!

F E R D I N A N D.

'k Bid dat uw Majesteit my toch haar voeten geeft,
Dat ik die kuffen mag; wyl gy, gelyk de Goden,
(Nadien gy godlyk zyt) geen voeten hebt van noden.
Gewis, ik zie in u, 't fchets van die ferafyn,
Die my in Amfteldam nu zot en dol doet zyn.

A N N A.

Wat jammer is 't. Katryn, dat zulke brave leden
Niet naer hun waardigheid beftierd zyn van de reden?

F E R D I N A N D.

Helaas! gy hebt myn hart geraakt met zo veel viers,
Dat ik om u al meer als flaaft ben in Algiers.
In 't end, het vuur dat kruipt van 't hoofd tot in myn zoolen,
En blaakt veel felder als in Etnaas zulfer hoolen;
Deszo gy my in 't kort geen gunftig woord vereerd,
Zo ben ik in een uur tot afch gecalcineerd.

K A T R Y N.

Helaas! ik vrees dat hy u meê al zal behagen.

A N N A.

Wat maand, zeg, ô Katryn, regeerd'er in dees dagen,
Die zo befmettelyk in min, en zotheid is?

K A T R Y N.

Gewis gy zyt gevat, indien ik niet en mis.

A N N A.

Ach, dat ik met myn bloed zyn wysheid weêr kon kopen!

K A T R Y N.

Wat baat het u, helaas! tot zulk een wensch te hoopen?

A N N A.

'k Beken, 't en baat my niet, maar 't wenschen ftaat my vry.

K A T R Y N.

Ach Juffer! deze wensch verwekt my jalouzy.

F E R D I N A N D.

In 't punt van jalouzy, een koppel kneppelflagen

Ge-

368 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

Geplant op 't achterstuk, kan al diedrift verjagen,
Doch wyl de jalouzy in hoorens meest bestaat,
Zo bid ik zeg my eens, wie dat daar vry van gaat;
Lang leeft de groene min; lang moeten d' hoorens leven!
Op dat men die malkaâr noch lang om zunft mag geven
Doch twyffeld gy misschien aan zulken fraaijen zaak,
Zo hoor, hoe ik hier op myn sylogifmus maak.
Elk minnaar is jaloers: de jalouzy maakt hoorens;
Ergo, de hoorenszyn in steden meer als toorens.
Indien gy, schoone! hier de minor op negeerd,
Zo hoor, hoe die in 't kord word van my geprobeerd:
De hoorens, zo die door de jalouzy niet komen,
Hoe krygt men die dan door alleen daar van te droomen!
Wat dunkt u? antwoord eens.

ANNA

Helaas, verdwaaalde geest!
'k Geloof dat hy voor dees wel wys moet zyn geweest.

FERDINAND.

Wilt gy me een vriendschap doen omte riquiesceeten
In Pace?

ANNA

En waar meê;

FERDINAND.

Wilt my die strik vereeren,
Waar ik de roozen van den ezel Apulé
Op afgeschilderd zie; misschien dat zy my meê,
Gelyk als hem wel eer, weêr geven 't oude wezen.
Dit zal myn antidoot, gy myn Apollo wezen.

ANNA.

Ach had het zulken kracht!

FERDINAND.

Het zal myn noortstar zyn.

KATRYN.

Dees zal u beter staan, van geel en karmozyn.

FERDINAND.

Het zal u beter staan, dat gy u met myn zaaken.
Gy kleuter, niet en moeit door 't sluiten van uw kaaken,

AN-

A N N A.

Neen, dees zal beter zyn, want gy zyt beide groen.

F E R D I N A N D.

Ja, op dat dit myn hoop weer mag herleven doen;
Doch in de plaats van u hier weer wat voor te schenken,
Zo zal ik daaglyks drie minnuten aan u denken.

A N N A.

Voorwaar, dit is te lang.

F E R D I N A N D.

'k Beken het is wat veel,
Maar schat het, zo gy wild, slechts op het darden deel.

K A T R Y N.

Ik dacht, ô Juffer, dat gy voor dees zot woud vluchten.

A N N A.

Zwyg stil, Katryn, zyn praat verdryft myn ongenuchten,
Want schoon by menigmaal veel zotte grillen spreekt,
Zo vind ik echter dat daar veel vermaak in steekt.

Maar zacht, daar hoor ik volk. Katryn, laat ons vertrekken,
Omdat door de zameuspraak geen opspraak te verwekken.

Binnen.

F E R D I N A N D.

Gy gaat, myn schoone zon! helaas, wat droever nacht,
Of wat voor nevel, uit den afgrond voort gebracht,
Ontrooft my toch den dag, my door uw licht gegeven?
Maar zacht zy zyn alweg. Wat komt hier herwaarts streven
Helaas, waar ben ik hier gebracht door 't ongeval!

I Z A B E L L E.

Waar ik hier kom, ik vind slechts zotten overal,
Zodat het vruchtloos is hier reden te gebruiken,
Want daar geen reden woont, daar moet de reden duiken.
't Zal best zyn, dat ik my mee puur uitzinnig maak,
Wyl 'k aârs geen middel zie hoe 'k hier van daan geraak;
Want daar de zotheid heerscht, daar word 't verstand
verwezen,

Dees is 't my noodig by dees zotten zot te wezen,
Hoewel van d'andre kant, door zo veel ongeval,
Myn dolheid licht van zelf zyn rol wel speelen zal.

A a

F E R-

370 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

FERDINAND.

O hemel! watis dit? wat zie ik voor myn oogten?
Wat goddelyker licht, wat bliksem uit den hoogen,
Trest my door dees zottin met zulk een gloejend vuur?
O nooit geziene schoone! ô wonder der natuur?
Hoe komt gy in dees staat my zo volmaakt te voeren?
Ach ben ik noch myn zelf, of heb ik my verlooren?
Gewis ik voel myn brein ontroerd door dees zottin,
En myn verstand verhuift op 't komen van de min.

IZABELLE.

Hoenu wat heeft dien zot, dat hy dus opgetogen,
En dus aandachtig staat, en ziet my onder de oogten?

FERDINAND.

Voorwaar een gantsche reeks van jaren achter een
Was noch te korten tyd, om zo veel wonderheên
Rechte bezichtigen? vermids de Hemelingen,
Op 't zien van zo een beeld zelf vol verwonderingen,
En opgetogen, ja betovert zouden staan.
Wel aan ik voeg m'er by en spreek haar eenmaal aan.
Maar hoe, ik sta bedroefd, wyl dat ik ga beginnen,
Te spreken met een steen ontbloot van ziel, en zinnen.

IZABELLE.

Waar sta ik op en denk, en waarom vlucht ik niet?
Het schynt dat zyn gezicht het vluchten my verbied.
Wat welgemaakter man! wat aangenaamer wezen!
Helaas, ik min hem eer, dan dat ik hem zou vreezen

FERDINAND.

O hemelsch schepzel, dat myn ziel vol vuur ontsteekt!
Myn tonge blyft verstomt terwyl myn liefde spreekt.

IZABELLE.

Wat heerlyker stal van lichaam! door wat reeden.
O hemel! is het verstand geen meester van dees leden?

FERDINAND.

De gantsche wereld zou schier sterven van verdriet,
Als hy zo schoonen beeld berooft van zinnen ziet.

IZABELLE.

Rampzalige! gy zyt gely vergulde vaten,
Die inder daad gemaakt om amber in te laten,

Recht

Recht tegen alle reën vervult zyn met fenyn;
 Hoewel dat ik gevoel dat gy, helaas en myn,
 Schoon gy u zinnen mist, myn ziel bedroeft van zinnen
 Vermids dat gy my dwingt uw zotheid zelf te minnen.

FERDINAND.

Ach! uit wat kooker, zeg, ô spoorelooze liefd!
 Hebt gy den pyl gezocht waar meê gy my doorgriest?
 En in wat zotter nat hebt zyn punt gaan doopen,
 Waar van ik het vergift voel voor myn aders loopen?

IZABELLE.

Helaas! dat ik hem toch mocht spreken van myn min.

FERDINAND.

Ach! by aldien ik wist ô hemelsche zottin!
 Dat u een zot, wiens lot alleen hem zot doet wezen,
 U aangenaam zou zyn wanneer hy was genezen,
 Zo wierd ik datelyk wys, in spyt zelf van myn nood,
 Nadien dat ik by u geen vrees heb voor de dood.

IZABELLE.

Hoe! ben ik niet de geen, die door myn knecht bedroogen,
 En arm geplundert ben? na dat ik eerst uit d' oogen,
 Van bei myn ouders zo stoutmoedig was gevlicht?
 En sta ik nu bedeeft, verwonnen, en beducht,
 Door het aanzien van een zot, bedroeft van ziel en reden
 Niet waardig van o hem myn oogen te besteden?
 Helaas wat twyffel ik? ben ik mee zot in 't end?

Ferdinand spreekt haar aan.

FERDINAND.

Ach daar verdwynd myn zon, wyl zy haar oogen wend,
 O Nacht verwekster, ei, doe toch die mist verdwynnen
 En laat toch uw gezicht op nieuws myn ziel beschynen.

IZABELLE.

Dus spraakzaam en beleeft?

FERDINAND.

Myn schoone! noch myn geest,
 Noch myn verstand is nooit voor dezen zot geweest,
 Maar, wyl uit u te zien myn zotheid is verrezen,
 Zo zweer ik eeuwiglyk met u mee zot te wezen.

A a 2

IZA-

I Z A B E L L E.

Za pagies! haast u wat, brengt al het volk by een.

F E R D I N A N D.

Helaas! daar holt haar geest weer buiten alle reën,
Ik wil my mee als zy in volle zothed stellen.

I Z A B E L L E.

Brenge my zo daatlyk hier een van myn beste tellen,
Die my vereert zyn van myn ridder Mandrikart.

F E R D I N A N D.

't Schynt als of door Romans haar brein dus is verwart,
Die zeker huidendaags veel nieuwe zothed teelen,
Wel aan 't lust my met haar die zelfde rol te speelen
Za, brengt my hier myn paard, myn zabel, schild en speer
Want daar mee trek ik dien doorluchten reus te keer,
Die lestmaal Zakripand tweemaal den zaal deed ruimen;
Za, brengt my myn helmet, beschäut met groene pluimen,
Vermids myn oude min voortaan als rook verdwynt,
Terwyl een nieuwe hoöp weërom myn ziel beschynt.

I Z A B E L L E.

Gy ridder, wie gy zyt, wilt my den beugel houwen.

F E R D I N A N D.

Dat ik u dienaar ben dat moogt gy vast vertrouwen,
Want gy, gy zyt de ziel waar door myn lichaam leeft.

I Z A B E L L E.

Hoe fiel, byt gy my in de voeten.

F E R D I N A N D.

Waarom geeft

Gy dus den naam van fiel, Princes, aan uw gevangen,
Die uit ootmoedigheid blyft aan u voeten hangen?

I Z A B E L L E.

Weet gy wel ridder dat ik Doralize ben?

F E R D I N A N D.

Uw groote schoonheid maakt dat ik u daar voor ken;
Maar ly dat ik met een uw Mandrikart mag wezen.

I Z A B E L L E.

Wel aan, ik sta 't u toe, schoon Mandrikart voor dezen
In wysheid plagte zyn een Fenix van zyn tyd,
Daar gy de grootste zot van heel Europe zyt.

FER

F E R D I N A N D.

'k Beken ik ben een zot maar zaagt gy my van binnen,
'k Weet dat ik Mandrikart in wysheid zou verzwinnen.

I Z A B E L L E.

Ga, vraag myn schildknaap of Rogier is hier geweest.

F E R D I N A N D.

Hy zaid dat men zyn fchip door zeker zwaar tempeest
Heeft op de kufft gejaagt, hy kwam flus aan gevloen;
Maar dat by nu by 't vaar zyn fchoenen zit te droogen,

I Z A B E L L E.

Hoe is u naam;

F E R D I N A N D.

Myn naam? 'k loof dat die Karel is.

I Z A B E L L E.

Zo zyt gy dan geen neef van jonker Amadis?

F E R D I N A N D.

Zyn neef? weldegelyk. 't Is noch geen maand geleden
Dat ik en hy ter jacht op kabbelhonwen reden.

I Z A B E L L E.

Zeg, kend gy Roeland wel?

F E R D I N A N D.

Zeer wel, zo 'k aârs niet weet.

Is het die man niet die zo graag pompoenen eet?

I Z A B E L L E.

Het is een eerlyk man,

F E R D I N A N D.

Wel heet ik u dat liegen?

I Z A B E L L E.

Neen, neen, dees is niet zot, of 'k moet my wel bedriegen,
Enzelver zotter zyn dan ik hem heb geacht:
Helaas! waarheef de min in zotheid zo veel macht!

F E R D I N A N D

't Schijnt fchier als of zy iet van myn verftand moet
peinzen,

Daarom volhard ik beft in my noch zot te veinzen

Welaan ik wil ter jacht; men zadeld my myn paard.

Waar zyn de brakken? dat men fraks de honden paart.

Brengt hier de valken, met de winden, en de fretten.

374 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

I Z A B E L L E.

Waar zyn de vuurroers, met de hoorens, ende netten

F E R D I N A N D.

Waar zyn de jagers? za, wy moeten op den tril.
Maar brengt geen valken, mids ik zelve vliegen wil?
Ja, zo hoog, dat ik zelf de starren en plancten
Zal kunnen vangen om voor wildbraad op te vreeten.

I Z A B E L L E.

Za geeft my garen aan op dat ik netten braai,
Want ginder in 't verschiet daar komt een papegai.

D E R D E T O O N E E L.

J O R I S V A A R, I Z A B E L L E, F E R D I N A N D,

J O R I S V A A R.

IK heb u Juffrou hier een nieuwe rok doen maken,
Die ik u passen wil? wil dan dit praetje staken,
En gamet my in huis. Engy heer Karel, zult,
Zo 't u belieft, aan my toerekenen de schuld,
Dat 'k u beletten ga u niet met haar te moeyen:
Want zotten hoeven hier geen zotten voort te broeijen.

F E R D I N A N D.

Hoe komt de wysheid jou toch uit de bokkenbaard?

I Z A B E L L E.

Gansbloet, wat is je mont met zulk een neusbewaart,

J O R I S V A A R.

Gelyk gy zeer wel zegt, de wysheid hoor ik garen,
Maar of dat gintze hok u mee wel zal bewaren,
Om u die praetjens met malkanderte verbien,
Dat zult gy lichtelyk in 't korte meê eenszien

I Z A B E L L E.

Ik lach met u, ja toch ik ben vry in alle zaken?
Want ik heb vryheid van myn huik en broek te maken,
Ja zelve van myn hart en knapzak als ik wil.

J O R I S V A A R.

Kom, kom, al praats genoeg, gamet my, en zwyg stil

I Z A B E L L E.

Vaar wel dan waarde zot.

F E R -

F E R D I N A N D.

O hemelfche zottinne!

Ik zeg u duizentmaal vaarwel.

J O R I S V A A R.

Kom, kom, naer binnen.

V I E R D E T O O N E E L.

F E R D I N A N D *alleen.*

HOu stand, ga lankzaam, myn gedacht!
 Wil gy niet door de wind verzwinden,
 't Is noodig, dat gy zyt verdacht,
 Zo gy het rechte spoor wilt vinden,
 Dat gy 't verstand tot leidsman wacht.

Gy gaat wel daar de wil u leid,
 Door d'eerste driften aangedreven;
 Maar laas! de reden die beschreit
 't Gevaar waar in ge u hebt begeben,
 Door 't hollen van uw lossigheid.

O neen, ô neen, keer liever weêr;
 Want de berooving van uw zinnen
 Ontroofst uw ziel zyn glans en eer,
 En voorts, door een zottin te minnen,
 Stort al de vreugd van 't minnen neêr.

Weg min, wiens dwang my tegenstreeft;
 Weg dwaas en al te zot verkiezen,
 Vermids het gansch geen reden geeft,
 Zyn brein en reden te verliezen,
 Om een die brein noch reden heeft.

V Y F D E T O O N E E L.

V A L E R I U S, F E R D I N A N D.

V A L E R I U S.

WEet, Ferdinand, dat gy myn zotheid eer zult
 vloeken,

Dan my bedanken voor dat ik u kom bezoeken;
 Want, vriend, om uwent wil kom ik nu herwaarts niet;
 Maar om myn zelve, die door zeker vreemt verdriet,

376 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

Helaas! het leven, met myn vryheid heb verlooren.

F E R D I N A N D.

Ach, vriend Valerius, wat doet gy my hier hooren?
Heeft iemand my verspied? weet iemand waar ik ben?
En dat ik in dit huis my niet verbergen ken?

V A L E R I U S.

Tot noch toe, waarde vriend, is uw verblyf verborgen,
En voor ontdekt te zyn hebt gy in't minst te zorgen,
Vermids dat u dit kleed bewaart tot beter lot;
Maar ach, myn Ferdinand, ik zelf, ik zelf ben zot;
En wyl myn zotheid zich niet langer kan verschuilen,
Zou't ons wel noodig zyn van klederen te ruilen.

F E R D I N A N D.

Zeg my, Valerius, wat voorval dat dit is,
Dat dus uw brein verdraait uit zyn gestaltenis?
Helaas! wat doet uw vers, wat doet uw geest verdwynen?
Wat heeft in't end uw staat verandert in de myne?

V A L E R I U S.

Heeft men hier gisteren in't vallen van de nacht
Geen zekere zottin in't Lafrushuis gebracht,
Wiens schoonheid, by de zon, by hemel en planeeten,
Ja by d'ontferfelykheid schier niet is af te meeten.

F E R D I N A N D.

Hoe! iszy d'uwelicht, deeshemelsche zottin?

V A L E R I U S.

Waszy de myne, als ik me, eilaas, de haare vin!

F E R D I N A N D.

Kom, ga met my in huis, om u wat neêr te stellen,
Waargymy, zo't u lust, uw voorval zult vertellen.

V A L E R I U S.

O hemel!

F E R D I N A N D.

Hoe! gyzucht.

V A L E R I U S.

Ik zucht, myn vriend, met reên;
Nadien ik met myn hart myn brein verlies met een.

D E R D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

F E R D I N A N D *alleen.*

I S dan 't geval noch niet vermoed,
 I Van in myn onluk, zo vervolgen,
 My met een kwelling te vervolgen,
 Die alle daag noch wast en groeid?

Laas! in de plaats van hier t'ontvluchten
 Het dreigend onluk van myn dood,
 Zo strekt dit huis my, in myn nood,
 Een dood van duizend ongenuchten.

Want pas, als of door vlaag op vlaag
 Myn ziel nooit finarts genoeg kon vinden,
 Zo word de waardste van myn vrienden
 Op niens my tot een dubble plaag.

Valerius, wien myn gedachten
 Bekend zyn als zyn eigen hart,
 Komt en vermeedert noch myn finart,
 In plaats van hulp van hem te wachten.

Vermids hy mee door myn zottin,
 Met my, in eenen staat gebracht is;
 En zweerd dat hem de ziel verkracht is,
 Door 't vuur van deze zelfde min.

Hy zweerd te sterven duizend dooden,
 Zo zy niet bluft zyn heete brand;
 Want weinig reden, en verstand
 Heeft de verhitte min van nooden.

Daarom zo tracht hy hier van daan
 Haar uit dit Lafrushuis te lichten;
 Kwanzuis als iemand van zyn nichten,
 Waar van de zorg op hem moet staan.

O liefde, in hoe veel zielsgevaren
 En leeft, en sterft, en kwynt die geen,
 Die ge in uw slaverny doet treen,
 Wanneer u keetens hem bewaren!

378 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS;

Maar echter, spyt dees smert en pyn,
't Zy men my wys of zot wil schryven,
Laat my by myn zottin slechts blyven;
Wilt gy my niet puur zot doen zyn.

T W E E D E T O O N E E L.

A N N A, F E R D I N A N D.

A N N A.

HOe! of ik van my zelf geen tyding dan zal hooren?
Hier zeg ik, daar ik eerst myn zelve heb verlooren;
Maar neen! ik dool misschien, midsmyn geheugenis
Licht meê, met myn verstand, my reeds ontvlogen is.
Want d'al te wreede min weet my het hart t'ontrukken,
En breekt myn zinnen, met een eenetrek, aan stukken;
Jazo, dat spyt de naam van zot, en dwaaze min,
Ik in my zelf de daad noch tienmaal zotter vin.
Een zot, helaas, vervoerd myn welbepaalde zinnen,
Die reeds al zotter zyn, dan hy, die zy beminnen;
Zo dat ik van een zot ben het Kameleon,
Nadien dat ik zyn verfduschielyk overwon.

F E R D I N A N D.

Naer dat ik hooren kan uit deze haar gedachten,
Zo zal't my noodig zyn my wat voor haar te wachten.
't Zal best zyn dat ik tracht de zotheid van haar min
Weêr door myn zotheid te verdryven uit haar zin,
Dies ik my zotter noch gaveinzen dan voor dezen.

A N N A.

Zal dan een zot, helaas, myn overwinnaar wezen?
En zal ik, ...

F E R D I N A N D.

Hebt gy hier niet in passant misschien
Gevoeld, geproefd, getast, gerooken of gezien
Een zekere olifant die ik flus heb verlooren?
Gekleed in 't groen fluweel van 't gat tot aan zyn ooren,
En net gefigureerd met laarzen aan het been.

A N-

A N N A.

En hebt gy myn hier zelf niet eer gezien alleen,
Wanhoopig in myn druk, en treurig in myn lyen?

F E R D I N A N D.

Die eens, ô zuster, lyd, zal zig ook eens verblyden.

A N N A.

O woorden, die, indien prophezyn waard,
Myd alderlukkigste zoud maken hier op aard.

F E R D I N A N D.

Op insternakelen, ô geele en roo karooten,
Indien gy loopen kost op uw gesplitste pooten,
Hoe zoud gy draven op het roeren van een trom!

A N N A.

Helaas! hoe schielyk keerd zyn zotheid wederom!

F E R D I N A N D.

Zo gy't geen ik verloor my weder kunt bestellen,
Zal ik tot bergloon u vereeren twee paar bellen.

A N N A.

Getukkig zou ik zyn indien ik u verstand,
Dat gy verlooren hebt weer stellen kon ter hand.

F E R D I N A N D.

Kom, geef het my weêrom. indiengy't hebt gevonden,
Of ik zweer katonje dat ik voor jou oude zonden,
Al benje noch zo mooi, u snyten zal met slijk.

A N N A.

Zeg eens, uw vryster is die wel zo mooi als ik?

F E R D I N A N D

Wel deeglyk; want zy doet, elk die haar ziet ontvonken,
Vermids zy is van sineu en peper zaam geklonken.

Zy is het die my bind met een ontbreekbre band,
Mids zy door't zelfde vuur, dat my verteerd, verbrand.

A N N A

Om haar Alleen helaas! hebt ge uw verstand verlooren.

F E R D I N A N D.

Het branden van haar oog dat maak de lui tot Mooren,
En het lachgen van haar mond geeft zulken zoeten trek,
Dat wel een waterfnip zou vliegen in haar bek.

AN-

380 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS

A N N A.

Helaas! in plaats dat dit myn min diend om te keeren,
 Zo doet zyn zotterny myn liefde noch vermeerren.
 Ach! met wat schoonder geest zou hy niet zyn vercierd,
 Indien van deze kwaal zyn brein genezen wierd?

F E R D I N A N D.

't Schynt dat gy by u zelf staat te filosofeeren;
 Des om myn redenen daar by te copuleeren,
 Zo weet, dat Amor (aars een vreemde en snaak se vent)
 De ziel, deziel het lyf regeerd naar 't temperament,
 Waar uit ik induceer, dat, naer de temperamenten.
 De min vaak wonderlyk in 't lyf moet redementen.

A N N A.

Hou op hier van genoeg; maar zeg waar is myn lind.
 Van hoop, dat ik u gaf?

F E R D I N A N D.

 Dat is al aande wind:
 Want zynde niet heel zot in 't minnen, noch in 'thoopen
 Zo moest ik datelyk dat troefblad laten loopen,
 En diskarteeren dat behendig uit de weeg,
 Zo dra ik beter kaart, en spel in handen kreeg.

A N N A.

Wat kreeg gy dan?

F E R D I N A N D.

Ik kreeg een Koningin van herten,
 Die zelf de Koningin van Vrankryk wel mocht tarten
 In veel Provintiente winnen in een uur,
 Hoewel hier tegen, door een vreemden avontuur,
 Myn vyand in het spel, hoewel myn vriend in 't leven,
 Door een verdoemde steek myn gantsche kaart vergeven,
 En ydel maakte door het zien van 't zelfde blad,
 Dat my de winst van 't spel schier al verzekerd had.
 Dit deed wel haaft door twilt ons vriendschap als verzwijn-
 Tot vyand makende detwee getroufte vrienden, (den
 Vermids de vriendschap in myn min, en 't speelen, stuit,
 Want daar men speelt, of mind, daar heeft de vriendschap

A N N A.

Zo is myn hoop dan weg?

F E R-

FERDINAND

Zo doet myn hoop met eenen.

ANNA.

Wilt gy een ander?

FERDINAND.

Hoe, tegeven, ofte leenen

ANNA.

Te geven, zo gy wilt,

FERDINAND.

Waar hebt gy dan het lind?

ANNA

Hier op myn hoofd;

FERDINAND.

Zo hoog.

ANNA

Hoe nu dan, zyt gy blind?

FERDINAND

Wel, maakt het dan eens los.

ANNA.

Gy moet het zelf ontbinden.

FERDINAND

Sta dan zo lang wat still, ik zal de knoop wel vinden.

Hy ontbind haar hoofdstrik.

ANNA

Ontknoop ze, ze is voor u. O hemel! zo ik dorst
'k Zou hem omhelzen, en hem drukken aan myn borst;
Maar waarom durf ik niet, geen mensch is hierop wegen
Een zot gelyk hy is, wat is daar aan gelegen;

Zy omhelst hem.

FERDINAND

Hoe nou wat doet gy my? al zachjes met gemak,
Of hoe na wilt gy my steelen uit de zak?

ANNA

Helaas! hy laat toe hem in myn arm te knoopen,
O dwaze en zotte min, wat kund gy my doen hoopen;

D E R.

382 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

DERDE TOONEEL.

IZABELLE *in zotte kleêren*, ANNA, FERDINAND

IZABELLE.

Die knoop staat wonder wel, neen, neen, ga zo vry,
voort,

Want jy bent allebei pas zo lang als 't behoord,
Voor my ik wensch dat gy een tal van blyde jaren,
Indeze omhelzing, met malkander wel moogt varen.

Maar hoe, verrader? hoe zyt gy myn Mandrikart,
Die Doralice reeds gegeven had u hart?

Helaas! ik heb alreeds berou van die gedachten,
Die my wel eer wat goeds deên uit u liefde wachten.

En gy in 't heimelyk getrouwe Landgravin
Van Denemarken, zeg wat dolheit schiet u in
Dat zo gy wys zyt, gy hier zot word by de zotten?
Vertreck, want ieder een zal met u tabbert spotten
Daar gy al slepende de vloer den neus meê snuit.

ANNA.

Al zagghjes, Aagjes, zacht roept zo niet overluid.

IZABELLE.

Neen, kakelaarster, ga, 'k wil u gezicht niet veelen,
Wyl gy het wettig kind zyn erfrecht zoekt t' ontfleelen.

ANNA

Het zal my best zyn dat ik hier van daan vertrek,
Eer dat een ander my niet mede kend voor gek.

VIERDE TOONEEL.

FERDINAND, IZABELLE.

FERDINAND.

Wat koppelaarster zou myn zaak zich meêr bemoeijen?
Wat komt dit Lazrushuis al kuuren uit te broeijen?
Waarom is 't dat men u een zoon noemt van de min?
Daar ik u eer den naam van vader waardig vin,
Nadien men dagelyks kan door uw daden hooren,
Dat hy door u alleen zo dikwils word gebooren.

Gy

Gy hebt, ô schoone, my verlost ter goeder tyd
 Van dees gehaate vrou; maar hoe, wat treurigheid
 Vertoon zich in haar oog! hoe staat dus opgetogen
 Die schoonheid, die myn ziel vervoerd heeft met haar ogen?
 Ach! waarom spreekt gy niet? Wat speelt 't u in den zin?

I Z A B E L L E.

Het roud my, dat ik met Mevrouw de Landgravin
 Dus stout gesproken heb, voor eerst, om dat ik vreeze
 Dat gy my denken zult van haar jaloerste wezen:
 Ten anderen, om dat ik heb uw vreugd gestoord,
 Endat ik door myn komst u heb van een gescheurd.

F E R D I N A N D.

Ach, Aagje! zo ik haar bemin, zo durfik zweeren,
 Dat my de bliksem vry als boskruid mag verteeren,
 En, zo ik niet en ben die zelfde Mandrikart
 Die Doralice alleen draagt binnen in zyn hart;
 Maar wyl zy, als gy weet, is zotter dan wy alle,
 Zo hebben wy uit joks met een wat staan te mallen;
 En zo 't niet anders is, zo wensch ik, dat voortaan
 Uw hart my sterven doet, gebakken of gebrään.

I Z A B E L L E.

Ofiel! gy veinst op nieuw het hollen van uw zinnen.
 Neen, neen, waart gy gekookt zo zou ik u beminnen,
 Vermids, zo gy dan juist niet wel gevielt aan my,
 Ik uzo datelyk zou hakken tot pasty.
 Zo dra ik in dit huis myn voeten kwam te stellen,
 Zo dra begon myn oog mee naer uw muts te hellen,
 En zo gy my niet had doen twyfflen aan u hart,
 Gy waart, spyt Rodomond, altyd myn Mandrikart.

F E R D I N A N D.

O liefde! doe dees vrou 't verstand toch weder komen,
 Wyl gy, die geen die 't had, het zynen hebt ontnomen.

I Z A B E L L E.

O min! zo gy in macht meêr dan Apollo zyt,
 Zo Maak aan deze man terstond zyn zotheid kwyt.

F E R D I N A N D.

Doe in dit schoone beeld, ô liefde! een ziel herleven,
 Op dat ik haar myn smart eens mag te kennen geven.

I Z A -

384. DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS.

I Z A B E L L E.

O min, dit wonderwerk past aan uw kracht alleen,
Doe hem myn vuur dan zien, en brand hem ook met een.

F E R D I N A N D.

O hemel! deze vrou diend u tot gunst te wekken.

I Z A B E L L E.

Ik durf my zelf aan hem noch niet geheel ontdekken,
Voor dat ik zie wat ik van hem gelooven mag.

F E R D I N A N D.

Eer durf ik myn verstand niet brengen aan den dag.
Voor dat ik heb gezien waar voor ik haar moet achten.

I Z A B E L L E.

'k Zal in myn zotterny hem melden myn gedachten,
Om te beproeven of zyn min noch reden kend.

F E R D I N A N D.

'k Zal haar in staat van zot verhaalen myn elend,
Op dat zy, zo zy dus myn liefde komt te weten,
Zo zy niet zot en is, myn oogen niet zot mag heeten.

I Z A B E L L E.

Zeg fynman, weet gy wel wat dat de liefde is?

F E R D I N A N D.

De liefde? dat's een guit, die nu al lang, na 'k gis,
Is opgehangen, en voor bokking hangt te droogen:
Of anders, 't is een drift oorspronkelyk uit d'oogen,
Die naer 't bezitten haakt van 't geen de ziel bemind.

I Z A B E L L E.

O groote min, heb dank wyl gy zo wel begint!

F E R D I N A N D.

De min is tweederlei, naer 'k dikwils heb gelezen,
Des vind ik, dat de schoonte ook tweederlei moet wezen,
Als d'een van 't lichaam, en dan d'ander van de geest,
Waar van de laatste aan u onthouden is geweest,
Niet om de glans alleen van d'ander te verdooven,
Maar om myn ziel met een al zyn vermaak t'ontrooven.

I Z A B E L L E.

Hoe is het mogelijk dat hy dit oordeel geeft,
En dat myn zothed schat dat hy geen wysheid heeft?

F E R

F E R D I N A N D.

Maar gy, die my zo veel weet van de min te vragen,
Kend gy zyn krachten wel?

I Z A B E L L E

Ik weet zyn zotte vlagen,
En wat die gaudief op een eerlyk mensch vermag?
Want van dat uur, helaas, dat ik u eerstmaal zag,
Heb ik zyn mogentheid zodanig ondervonden,
Dat ik uit zyn geweld nooit vrees te zyn ontbonden.

F E R D I N A N D.

Mint gy my dan, myn lief?

I Z A B E L L E.

Hoe nu, hy merkt myn brand.

Gewis hy is niet zot.

F E R D I N A N D.

Gewis zy heeft verstand.

I Z A B E L L E.

Versta gy wat ik zeg, ô Koning van Westfalen?
Ik min u in myn hart als krabben en garnalen.

F E R D I N A N D

En gy, doorluchtigste Princesse van Mogol,
Ik min u in myn maag als varsch gezoute schol.

I Z A B E L L E.

Hy antwoord in myn taal, wie zal dat zotheid heten?

F E R D I N A N D

Indien zy zot is, ach, zoben ik zelf bezeten.

I Z A B E L L E.

'k Zou wis van u veel meêr bemind zyn, en geacht,
Zo Gy myn afkomst wist en myn beroemd geslacht.

F E R D I N A N D.

Wel, weet van uw kant ook, dat spyt dees zotte kleeren
Die 't noodlot my lest tot een kermis kwam vereeren,
Dat ik een Edelman, en zo ryk ben van schat,
Dat ik per-overdaat een hond hou met een kat,

I Z A B E L L E.

Een fiel, na dat hy my had uit myn land genomen,
En na hy hier met my was t' Amsteldam gekomen,
Heeft my verraden, en ontstolen ook met een

386 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS.

Al wat ik by my had, doch liet my 't hart alleen,
En wyl ik hier op straat myn ramp zat te beweenen,
En dat my by geval dit volk daar hoorde steenen,
Zo hebben zy voor zot my in dit slot gebracht,
Ter audientie van de souveraine macht.

F E R D I N A N D.

En ik, door ongeluk, heb zeker heer doorsteken,
Waar door ik vluchtende ben in dit huis geweken,
Om myn vervolgers niet te vallen in de hand;
Nu speel ik hier voor zot, wyl 't missen van 't verstand
Myn nek en hals bewaard voor meester hans zyn slagen,
Midsik veel liever die van Iorisvaar wil dragen,
Dan dat een Intendant van 't recht van Graafflykheid,
My, zonder compliment, 't hoofd voor de voeten leit.

I Z A B E L L E.

Spreekt gy met ernst.

F E R D I N A N D.

Gewis; en gy, spreekt gy met reden?

I Z A B E L L E.

Wel ja.

F E R D I N A N D.

Is 't waar myn zoon! ei, wil die dan besteden
In wat medogentheid te toonen om myn smart.
Zie, hoe de min bestiert myn ziel en hart;
Wyl ik, u wanende berooft te zyn van zinnen,
Zelfs, spyt u zotheid, u gedwongen was te minnen,
En denk, of door de min myn geest niet zelve dwaald,
Wyl ik u in dees staat heb myn geheim verhaald.

I Z A B E L L E.

Om deze oprechtigheid met myne te vergelden,
Zo weet ook dat ik ben die ik tertoud vertelde,
En hier de gene daar gy my hebt voor geacht.
Myn naam is Izabel, en 't Adelyk geslacht,
Zo oud, en wyd beroemt, waar uit ik ben gesproten,
Is Gelders, en verwant aan 't meeste deel der Groten;
En vorders ben ik die, die zich gelukkig vind
Van in dees zotte staat van u te zyn bemind,
Gelyk ik u na dees getuigenis hoop te geven,

Wyl

Wyl dat gy my't geheim ontdekt hebt van uw leven,
 Hoe dat myn minnend hart meer't uwe is als het myn;
 Jadat ik tot ter dood uw dienaar zal zyn.

F E R D I N A N D.

O groote hemel! wat geluk komt my ontmoeten?
 Myn schone!k werp van vreugt my zelve voor uw voeten,
 Wyl ik u eeuwiglyk voor myn Godin erken.

I Z A B E L L E.

Sta op, dit is een eer, die ik niet waardig ben.

V Y F D E T O O N E E L.

J O R I S V A A R , I Z A B E L L E , F E R D I N A N D.

J O R I S V A A R.

AL weér an by malkaar? wel hei! waar wil dit henen?
 Alk zweer dat ik jou lui zal breken hals, en benen,
 Gavoort zeg ik in huis, ziet zo, hoe smaakjedat?

F E R D I N A N D.

Jou gryze roffiaan, jou bakhuis als een kat,
 Jou oude woudaap, met je kamelotte kaken,
 Moogt gy niet langer zien dat goe lui vrede maken?

J O R I S V A A R.

Geen woorden zeg ik, maar ga straks geschikt in huis,
 Of anders zweer ik u, dat gy niet eenen luis.
 Noch op je kop of vleis meér zult in't leven houwen,
 Mids ik ze met een stok te morzelen zal touwen.

Hou Marten, Klaasje hou! waar ben je met je twien?

I Z A B E L L E.

't Was tot ons ongeluk dat hy ons kwam te zien.

ZESDE TOONEEL.

MARTEN, KLAASJE, JORISVAAR,
FERDINAND, IZABELLE.

WMARTEN.
At is hier nieus te doen? wie is'er dood gesteken?

JORISVAAR.

Op dat dit koppeltje malkaâr niet weêr zou spreken,
Zo legt my dees Sinjeur zyn voeten in den band,
En geeft dees Juffrou eens een koord om ieders hand.

IZABELLE.

Die niet en heeft gedaan, wat schuld heeft die te boeten?

FERDINAND.

Boei my de handen mee zo wel als bei myn voeten;
Maar laat myn zuster gaan, die heeft in 't minst geen schult.

JORISVAAR.

'k Zweer datge uw eerste bec wel haast verkrygen zult,
Zo gy de mocite neemt van noch wat praats te maken.
Za jongens, pakt haar aan, en let voor alle zaken
Dat gy haar houd van een, des pakt vooral op hem.

FERDINAND.

O ouwerwets model van Heer Methusalem!
'k Zweer, zo het fatum my weêr in myn ryk doet keren,
Dat ik u zal tot straf in pik doen frikasseren.

KLAASJE.

O zotskap, weet gy dan 't gebruik van 't huis noch niet?
Zeg, wanneer is 't dat gy hier vrouws by mannen ziet?

JORISVAAR.

Kom, stapter slechts mee weg.

FERDINAND.

Waar wild gy henen slappen?
Of wilt gy in de kroeg een paartje laten tappen?

KLAASJE.

Kompeetje, marschjy voort.

IZABELLE.

Voert gy my mee dan heen?

JORISVAAR.

Gaat voort met alle bei, maar houdze wel van een.

ZE-

Z E V E N D E T O O N E E L.

J O R I S V A A R *alleen.*

VErwonder my geenzins te zien dat dees zottinne,
 Zig van een zotte vent, als dees, kan doen beminnen,
 Daar zy zo gryzen, en zo wyzen ouwen man,
 Schier door haar oogen in temtatie brengen kan.
 Ik weet niet, die zottin helpt my het brein aan 't dwalen,
 't Hooft draait my of 'er zat een meulen in te malen.
 Wel liefde! wat is dit? word gy dan langer zot?
 En speelt gy by de Goon noch voor een eerlyk God?
 Laas! wie zal dan voortaan op d'ouderdom vertrouwen?
 Want gy, ô kleine fiel! ontziet noch jong noch ouwen.
 En, 't zy hoe dat het zy in 't grys, of blonde hair,
 Uw drift speelt in den mensch altyd voor koppelaar.

B5 ;

VIERS

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

IZABELLE *met handboeyens aan.*

Hoewel dat my 't gebruik der handen is benomen,
 Zo ben ik echter noch myn wachters ook ontcomē,
 Want noch een keten, noch een wachter acht of
 Kan een verliefde ziel zyn heete drift verbiē: (tien
 Want waarom zou de min zo groot niet van vermogen
 Zyn, als Mercurius? die, 1pyt de duizent oogen
 Van Argus, hen ontfal zyn menschgeweze koe?
 Gewisselyk de min is alzo groot: want hoe
 Men hem meer dwingen wil, beknellen en bevatten,
 Hoe meer hem deze band zal buiten band doen spatten.
 Want pas als vyand van dat hoort tot tyranny,
 Breekt hy zyn boeyens los, en stelt zich zelve vry.

TWEDE TOONEEL.

IZABELLE, FERDINAND.

FERDINAND.

Hoenu, men heeft u dan geboeyent aan uw handen,
 Myn waardetweede ziel! en gy, ô yfse banden!
 Versmelt noch niet door 't vuir, daar ieder een van blaakt,
 Die slechts de minste traal van deze zon genaakt?
 Gelukkig yzer! ô benyens waarde keten!
 Die tot gevangenis der handen word versleten,
 Waarvan de Minnegod de groote scepter staf,
 En 't opperfte gebied van alle harten gaf.
 Gelukkig yzer! ach, mocht ik uw plaats bekleden,
 En boeyen in uw steê dees goddelyke leden,
 Ik zweer, op dat dees hand te meêr zou zyn vereert,
 Dat ik gewisselyk haast wierd in goud verkeert;
 Maar ach! boeit men om my dees schoone ledematen?

IZABELLE.

Dees yfse boeyens, in de plaats van diete haten,

Zyn

Zyn my, wyl my de min om u die overlaat,
Tot kostelyk geseente, en prachtig arm cieraat.

FERDINAND.

Indien 't cieraaden zyn, u van de min gegeven,
Zo schenk ik aan die band met een myn ziel en leven,
Nadien die blinde God, door een en zelfde gloet
Ons harten zamen smelt, en die vereenen doet:
Gelyk, tot blyk dat wy maar een zaak wezen moeten,
Hy u de handen boeit, gelyk als my de voeten,
Pas of een enkele band hem niet en kan volstaan,
Om ons in eeuwigheid niet weêr van een t'ontslaan.

IZABELLE.

Deboejens, waar in ik uw voeten zie geslagen,
Die zweer ik, dat ik meê steeds om myn hart zal dragen,
Dewyl dat ik in die, daar my uw min meê bind,
Myn aldergrootste vreugd, en al myn glorie vind.
Alleen bedroef ik my, dat 't boeyen van myn handen,
De drift in myn belet, die ik in my voel branden,
Van u t'omhelzen, daar myn ziel nu naer zyn macht,
U zyn omhelzing geeft alleenig in gedacht.
Wel aan myn tweede ziel, omhels my zonder schromen.

DERDE TOONEEL.

KATRYN, FERDINAND, IZABELLE.

KATRYN.

Heel tydig vind ik my hier op het mat te komen.
Gy siel, laat gaan, laat los, wat doet gy dees zottin?

IZABELLE.

Verrader, wilt gy my verkrachten?

KATRYN.

Hoe vriendin?

Deed hy u dan geweld?

IZABELLE.

O ja.

FERDINAND.

Geweld van liefde.

Bb 4

Ka.

372 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

KATRYN

Gy Heer student, ofdroes, 't was best, zo'tu beliefde,
Dat gy liet loopen deze ontzinde, en zotte meit.
Wat heet zy u gedaan dat gy steeds by haar zyt?

F E R D I N A N D.

Zy heeft my met een pyl in 't ingewant getroffen,
Daar men een olifant meê zou ter aarde ploffen,
Wat dunkt u, heb ik dan geen reden tot myn wraak?

I Z A B E L L E.

Haar zotte jalouzy die hoor ik met vermaak.

K A T R Y N.

Zult gy u eeuwig dan staan spiegen in haare oogen?
Zie my toch meê eens aan.

F E R D I N A N D.

Helaas wat groot vermogen
Hebt gy in uw gezicht, ô platgeneusde maagt!
Wyl dat gy door een lonk my schier naar bed toejaagt:

K A T R Y N.

Schoon dat gy my veracht, noch zult gy zo niet scheiden,
Mids ik u niet wil zien vertrekken met u bieden.

I Z A B E L L E.

Gansch herfst en winter, en gansch zomer alle drie,
Wat zoeter gratje dat ik in dees Juffrou zie?
Och, och, wat moet die sloof in bei haar longen branden!
Ik loof voor vastelyk d'hondsdagen zyn op handen.

K A T R Y N.

Wel, waarom ziet gy my niet meê eens vriendelyk aan

I Z A B E L L E.

'k Zweer, zonder jokken, dat het kwalyk is gedaan;
Doch gy Heer Mandrikart, blyf hier, ik ga vertrekken,
Om hier myn jalouzy niet hooger op te wekken.

F E R D I N A N D.

Hoe nu, zal deze mist op nieus weêr oorzaak zyn,
Dat ik ontbeeren zou myn schoone zonneshyn?
O wreede Roodmond! ontschaakt gy Doralice?
'k Zweer dat ik volgen zal, of 't leven zelfs verliezen.

VIER-

VIERDE TOONEEL.

K A T R Y N *alleen.*

IS 't mogelyk hemel, isser smart?
 Op aard' by myne te gelyken
 Helaas! wat droefheid moet niet wyken
 Voor 't vreemde lyden van myn hart?

Moet ik dan sterven door de min
 Om deze zot? die, door 't verachten,
 My klaar doet zien in myn gedachten
 Dat hy my laat voor dees zottin.

O neen! ik zal haar dolligheid
 Zien door myn haar dolheit om te zetten,
 En zo haar zamenkomst beletten,
 Eer dat dit vuur zich verder spreit.

Want om dit Huis te houden in,
 En niet naar Haarlem weêr te keeren,
 Zo wil ik om geen schyn t' ontbeeren,
 De zothed volgen van myn min.

'k Wil myn gaan veinzen zo ontzint,
 Dat men my hier zal moeten laten,
 Want zal het minnen ons wat baten,
 Zo moet hy zot zyn die bemint.

Wel aan, wat let my dat ik straks niet ga beginnen?

Holla myn pagies, met myn juffers, en slavinnen!

Waar is myn gansche trein? waar blyft het hofgezin?

Za, maakt myn koets gereed, en spand de paarden in,

Vermids ik datelyk wil naar de Koning ryden.

Gy Prins, geef my uw hand, om my ten hoof te leiden?

En gy myn dwergen, brengt uw waayers voor den dag

Op dat ik voor de zon myn wat verkoelen mag.

Dit is een goet begin, om tot het werk te treden.

VYFDE TOONEEL.

ANNA, KATRYN.

HOe, staat gy hier Katryn? wat maakt gy hier beneden?

KATRYN.

Hoe, noemt gy my Katryn? noem my uw Koningin.

ANNA.

Helaas, wat slechter tyng ontfang ik daar vriendin?

KATRYN.

Hoe, slechte tyng? wattyng?

ANNA.

Te droevig om te hooren.

KATRYN.

Hoe, droevig! is'er iets van 't Koninkryk verlooren?
Of is de gantsche vloot van Indië vergaan?

ANNA.

Myn Vader doet terstont my door een brief verstaan,
Dat het zyn wil is, dat wy straks naer Haerlem keeren,
Vermids dat hy my t'huis niet langer kan ontbeeren,
Gelyk'er ook met die aan Jorisvaar een kwam,
Waar in hy wierd verzocht, dat hy my t'Amsteldam,
Vermids 't noodzaklyk was, niet langer op zou houwen,
Maar eer hoe liever weêr zou naer huis toe stouwen.

KATRYN.

Wel, dat het gantsche ryk dan straks victorie brand.

ANNA.

Wat ryk?

KATRYN.

Dat Koninkryk, dat ik met dees myn hand
Als Koningin regeer.

ANNA.

Hoenu, waar zyn uw zinnen?

KATRYN.

Ik zoek myn moeder vast een schoonzoon aan te winnen.

ANNA.

Gewisslyk zy is zot, en al haar oordeel kwyt.

KA-

K A T R Y N.

Daar door heb ik myn ziel van meerder smert bevryt.

A N N A

Wat toverkruit, Katryn, heb gy toch ingezoogen?

K A T R Y N.

Een toverkruit, 't geen ik ontving door bei myn oogen.

A N N A.

Bedaar u toch Katryn.

K A T R Y N.

Vertrek, gy valsche pry!

A N N A

Gelukkig zyt gy wis in deze uw zotterny,
Nadien dat gy daar door hier noch zult blyven moogen,
En alle dagen zien die schoone en vriendlyke oogen,
Waar van ik in myn ziel zoo diepe wonden draag,
Dat ik alleen om haar dit myn vertrek beklaag.

K A T R Y N.

Waar zyn myn slaven, en myn zwarte Japoneezen?

A N N A.

Ach, die zo zot mocht zyn, hoe lukkig zou hy wezen!

K A T R Y N.

Za! breng my water, op dat ik myn handen wasch.

A N N A.

Hoe woelt haar malend brein in dien ontstelden kas!
Maar hoe, wat of my let dat ik, reets zot ten delen,
Haar voorbeeld nu niet volg, en puur voor zot ga spelen,
Dewyl dat ik daar in twee zaken schyn te zien,
Waar door myn minnend hart veel voordeel kan geschien?
Waar van het eerste is, dat het missen van myn zinnen,
Voorzeker in dit huis my zal een plaats doen winnen,
Daar ik haatt anderzints van hier zal moetengaan:
Het tweede is, dat ik dus myn brand zal doen verstaan
Aan myn beminden zot, die ik in alle deelen
Zozal gelyken in myn zotte rol te spelen,
Dat, als men my om hem bespeurt zodol, en mal,
Myn vader my gewis met Karel trouwen zal;
Verinids hy, ziende 'k kwaat alleen uit hem gerezen,
Wis door dit huwelyk myn zotheid zal genezen.

Wel

396 DE MÏN IN 'T LAZARUSHUIS.

Wel aan dan ik begin. Vaarwel dan myn verstant,
Want daar de min regeert moet wysheid aan een kant.

K A T R Y N.

Holla myn kamermaagt! waar zyt gy, kom van binnen.

A N N A.

Wat is 't gebieden van Mevrouw de Koninginne?

K A T R Y N.

Het is byna een uur dat ik hier heb gewacht,
En niemand heeft my noch myn morgendrank gebracht.

A N N A.

Uw kamerjonker zal terstont uw wil volvoeren,
Hy staat vast aan den haart een pot met bry te roeren.

K A T R Y N.

Zeg dat hy zich wat spoeid; of dat men in der yl
Zyn rug wat smeeren zal met 't handvat van een dwyl.
Maar hoe, wat wil dit zyn dat Juffrou voor 't bestraffen,
My, in myn zotterny, als nieuwe stof komt schaffen?

A N N A.

Dus volg ik van dees floor alleen de zotheid in,
Om dat ik zelve volg de zotheid van myn min.

K A T R Y N.

'k Geloof dat zy de grond verspied van myn gedachten,
Des zal het noodig zyn my wat voor haar te wachten.

A N N A.

O grooté Koningin, gints komt een pagie aan,
Die u een tyding brengt uit 't eiland van de Maan.

K A T R Y N.

Wel licht zal het een boef van Jonker Karel wezen;
Zeg dat hy binnen komt, en niets behoeft te vrezen.

A N N A.

Hoe! spreekt gy hier by my van deze vagabond?

K A T R Y N.

Mag ik myn bruijons naam niet nemen in myn mond?

A N N A.

Hoe nu, uw bruijon, daar hy aan een aar getrouwt is?

K A T R Y N.

Getrouwt?

A N-

A N N A

Jatoch.

K A T R Y N.

Met wie?

A N N A.

Dat's tyding die al oud is,

Met my.

K A T R Y N.

Met u? en wie heeft u toch t'zaam in d'echt vereent?

A N N A.

De Paap.

K A T R Y N.

De papegaai geloof ik dat gy meent.

A N N A.

Wel wat mag dees zottin dog in haar harffens brouwen,
Meend gy myn echte man dan op een nieu te trouwen?

K A T R Y N.

Hoe nu! rampzalig dier, weet gy met wie gy spreekt?

En vrees gy noch niet dat uw Koningin zich wreekt

Op uw vermeete tong? za, waar zyn myn Soldaten?

Ik wil dat men de trom terstont zal roeren laten,

En dat men 't gantsche heir zo daadlyk brengte veld,

Mids ik my wreken wil van dit uitheemsch geweld.

A N N A.

En ik wil u terstond de Kroonen gaan verpletten.

K A T R Y N.

Hoe nu! zal myn slavin zich tegen my verzetten?

Een bastaard, die de schand maakt van haar gants geslagt?

Za pagie, haal my straks drie Zwitzers van de wagt,

Op dat ik haar terstond doe slepen uit myn oogen.

A N N A.

Gy hebt, ô Koningin, dwars door uw strot gelogen.

K A T R Y N.

Gelogen! za wel aan, ontfang dan dees sufflet.

A N N A.

O varken! wacht ik zweer dat ik u dat belet.

Zy vechten.

ZES.

SESTE TOONEEL.

JORISVAAR, VALERIUS, ANNA, KATRYN.

J O R I S V A A R.

KOm heer Valerius zo lang eens met my buiten,
Op dat ik zie waar uit dit kwaat gerucht mag spruiten,
En daar na zullen wy verhandelen met vermaak
De zaak daar gy om komt.

V A L E R I U S.

Wel aan dan, haaft u strak,
Want gints zie ik uw nicht met een zottin aan 't vechten.

J O R I S V A A R.

Hoe Anna wat is dit? laat los malkanders vlechten,
Laat los, en blyf van een. Kom hier, waar ben je Klaas?
Za, sleept my dees zottin terfonde eens van de plaats,
Die hier myn goeje nicht schend neus, en mond, en lokken,
Wyl zy ontzinnig is, en meer als dol. Wat pokken
Beweegt u dat gy haar niet opgesloten laat?

K A T R Y N.

Kend gy my langer niet, gy gryze potentaat?

J O R I S V A A R.

Wel hoe, bent gy 't Katryn?

K A T R Y N.

Ik ben 't.

A N N A.

Dees dollen deeren

Noemt zich een Koningin, en, om my t'affronteeren,
Zo ziet zy dat zy reets met Karel is getrouwt,
Daar ieder een nochtans hem voor myn bruigom houd,
Gelyk wy in der daat ook zyn aan een verbonden.

J O R I S V A A R.

O Hemel! Anna nicht, wat heeft u brein geschonden?

V A L E R I U S.

Ik zweer u Jorisvaar, deestwee zyn beide zot.

J O R I S V A A R.

Wat droes, wel wat is dit? wat helpt haar brein uit 't slot?
Wat

Wat helſcher toverdrank heeft men haar dan geſchonken.

A N N A.

De min is tovenaar, het toverkruid de lonken,
Deminnelyke zwier, en ſchoonheid van 't gelaat,
En zo gy weten wilt, waar uit my dit ontſtaat,
Ga, zie myn Karel eens en zyn bevalligheden,
En oordeel dan of ik ook zot ben zonder reden.

K A T R Y N.

Die zelfde Karel is 't, die my het brein verwarr,
En zo gy niet gelooft, zo zie vry in myn hart,
En opent my dees borſt, wiens binnenſte is te vrozen,
Dat door myn felle brand alreë tot aſch zal wezen.

J O R I S V A A R.

Ach vriend Valerius! wat ongeluk is dit?
't Schynt dat de min alleen haar hollend brein bezit.

K A T R Y N.

Ik ben de Koningin van 't land der Japonezen,
Schoon dat ik voor myn troon dees ſtad heb uitgelezen.

V A L E R I U S.

Ik ſta zo zeer verbaaft door dees ontzinde ſchyn,
Dat ik voor vaſt geloof dat zy betoovert zyn.

J O R I S V A A R.

Dewyl haar dolligheid is uit de min gerezen,
Zo moet dees tovery niet van de kleinſte wezen,
Ach vriend Valerius, gy hebt te kwader tyd,
Dien Karel voor dees twee hier in myn huis geleid.

A N N A.

Wat ſtaan wy droefte zyn? za, za, kom laat ons danzen.

J O R I S V A A R.

Waar wil dit henen?

Zy zingen en danzen

K A T R Y N.

Hei! waar benje kokerjanzen

Nu met je ſtopmes, he.

J O R I S V A A R.

Haar zotheid groeit noch aan.

Myn lieve nicht, was 's dit, laat toch dit danzen ſtaan.

A N

400 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

ANNA.

Ta, la, la, la, la, liere.

JORISVAAR.

Helaas, wat vremde zinnen?

Mynnicht, hoe kreeg gy dit?

ANNA.

Door Karel te beminnen,

Verstaje my noch niet?

JORISVAAR.

Ach, Karel is de man.

VALERIUS.

't Is wonder dat een zot dit vuur verwekken kan.

JORISVAAR.

Nicht Anna!

ANNA.

Dat's voor jou.

VALERIUS.

My dunkt dat 't best zal wezen,

Dat gy haar vast zet, en doorlagen laat genezen.

JORISVAAR.

Ik zal zo daadlyk haar doen zetten in een kot,
Op dat ik haar genees, of maak noch eens zo zot,
En aan haar Vader zo van stonden aan gaan schryven,
Dat, wyl zyn dochter hier gedwongen is te blyven,
Dat het noodzakelyk is, dat hy van stonden aan,
Het zelve hier eens komt zien hoe dat de zaaken staan.
Wat Karel nu belangt, die zal ik zo besluiten,
Dat uit zyn zotheid hier geen zotheid meer zal spruiten.

VALERIUS.

Zo Karel van dit werk de wetende oorzaak was,
Zo was hy sluitens waard; maar 'k bid u...

JORISVAAR.

Ik en pas

Hier op uw bidden niet, ik heb genoeg vernomen
Wat kwaat hy hier verwekt; maar zal hier niemand komen?
Hou Klaas en Marten, hou waarbenje? komt eens uit.

ANNA

Gy sluit myn, leven zelf indiengy Karel sluit.

ZEVEN-

ZEVENDE TOONEEL.

MARTEN, KLAASJE, JORISVAAR,
VALERIUS, ANNA, KATRYN,

W MARTEN.
At is 'er Jorisvaâr dat u zo luid doet baren?

JORISVAAR.
Iets dat myn hart en ziel te lydig komt bezwaaren.

KLAASJE.
Bonjour juffrou Katryn! wel tronie sta jy hier?

KATRYN.
Zo jy my noch niet ziet zo opent u vizier.

KLAASJE.
Hoe na zyn deze twee ook van de maan geslagen?

ANNA.
Dat moetje Karel zo jy het weten wilt, gaan vragen.

MARTEN.
Ja, ja, ik merk het wel, zy hebben 't al gevat.

JORISVAAR.
Ik wil haar zo terstond doen zetten in een gat,
En met den Doktor noch van daag gaan conzuleren,
Om eer hoe liever haar dees ziekte te cureeren,

KLAASJE.
O Juffrou Anna!

ANNA.
Wel? wat wil dees roffiaan!

KLAASJE.
O wysheid! hoe gezwind is 't vaak met u gedaan?
Wat staat gy menig maal op bystre zwakke pooten?
Wyl u de minste wind vaak op u gat kan stooten?
Maar Jorisvaâr, wat droes heeft toch dit vrouvolk in?

JORISVAAR.
Ach vriend, ik weet het niet, zy zeggen 't is de min.

KLAASJE.
Ja! komt dat van de min, zo doet dit huis vergrooten,
Eer dat wy door 't getal malkaâr de deur uitstooten.

402 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS;

JORISAAR.

Wacht, wacht, ik zweer dat ik haar haast genezen wil
Za mannen, vat haar aan.

MARTEN.

Nou juffrou houwje stil.

ANNA.

Welaan gy kerel, kom ik zal my laten vatten. !

MARTEN.

Ja, ja, ik hebje al, ô je zult me niet ontfpatten.

JORISVAAR.

Houd haar te degen vast, en leid haar daadlyk in.

VALERIUS.

Wel, wanneer, zult gy my geven myn zottin?

JORISVAAR.

Zodra als ik dit volk heb in het hok doen steken,
Doch eer zy gaat heb ik noch iets met u te spreken.

ANNA.

Laat los, gy fiel, laat los.

MARTEN

Hou my dat kakebeen.

ANNA.

Ik zeg dat Karel is myn bruidegom alleen

KATRYN.

En ik zeg, dat gy dat hebt door uw hals gelogen,
Want ik ben zelf zyn bruid.

JORISVAAR.

Voortbrengt haar uyt myn oogen.

En geeft haar numro drie zo lang tot haar verblyf,
Tot ik in alderhaast een brief naar Haarlem ichryf.

ACHTSTE TOONEEL.

REINOUT, LEONARD.

REINOUT.

EEr dat wy Leonard, noch uyt dees stad vertrekken,
Zo dacht my in passant dit logement der gekken
Eens te bezigtigen niet ongeraân te zyn.

Gins zie ik op de plaats de gekken by 't dozyn,
 Van 't kernis volk omringt haar perzonagies speelen.
 Kom, treên wy nader om die vreugd met hen te deelen;
 Maar zie, hier komt onseen van 't huisgezin te moet,
 Die met een compliment ons op zyn wys begroet.
 Hy nadert om ons een discoursje te vereeren.

N E G E N D E T O O N E E L.

K L A A S J E , R E I N O U T , L E O N A R D .

K L A A S J E.

MEffieurs, met uw verlof, wat zyt gy toch voor Heeren,
 En wat komt gy hier doen? of komt gy hier misschien
 In dit ons Lafrushuis de zotten eens bezien.

R E I N O U T.

Ja, uit nieuwsgierigheid, want wy zyn vreemdelingen.

K L A A S J E.

'k Loof zo de zotten in jou land met bellen gingen,
 En dat de wereld door de gekken, pas als wy,
 Getekent waren met het Lazarus livry,
 Dat de nieuwsgierigheid van zotten te bekyken
 U niet een voetstap breed had van uw weg doen wyken,
 Mids gy dan weten zou door 't dagelyks gedruis,
 Dat al de wereld niet is als een Lafrushuis:
 Want noem my eens een man, die in zyn gansche leven
 Niet honderd duizenden van zotheên heeft verdreven,
 En by aldien gy weet wat dat uw zotheid is,
 Zo oordeel by uw zelf of ik al heel veel mis.

R E I N O U T.

Ik zweer dat deze vent wel een profect mag heten.

L E O N A R D.

Hoe zot ik ben geweest, dat dien ik wel te weten,
 Doen ik met Izabel myn meestershuis ontvlood,
 En door haar zottigheid de myne heb vergroot.

K L A A S J E.

Doch om u te doen zien, dat maar alleen in 't binden,
 Zomtyds wat onderscheid in zotten is te vinden,

404 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,
Schoon niet een mensch op aard zyn zotheid kan ontvliên,
Zotree met my in huis, ik zal 't u laten zien.

REINOUT.

Zeer wel, wy zullen zien of 't geen gy zegt zal blyken.

KLAASJE.

Wat nieuws is 't dat een gek zyn makkers gaat bekyken.

TIENDE TOONEEL.

JORISVAAR, REINOUT, LEONARD.

JORISVAAR.

GY Heeren, zogy hier dit Godshuis komt bezien,
Vergeet, zo't u belieft, geen aalmis aan te biên.

REINOUT.

Zeer wel patroon, hoe naer zyt gy Regent hier binnen?

JORISVAAR.

Dat ben ik, tot uw dienst, van veel ontzinde zinnen.

REINOUT.

Welaan, zo't u belieft, lei ons eens om myn vrind,
En toon ons eens wat slag van zotten men hier vind.
Wat het gebou belangt, 't lykt, na ik kan bekyken,
Dat het voor armen min gebout is dan voor ryken.
Ik zie een ruime plaats met boomen fraai beplant,
'k Zie alles even schoon en net naer advaant.

JORISVAAR.

Hoor vrind, een woordje.

LEONARD.

Wat belieft u?

JORISVAAR

Mag het wezen,

Zeg my wat Heer is dit, vermids ik uit zyn wezen,
En zyn gestalten is iets groots vermeen te zien.

LEONARD.

Dat weet ik zelve niet, hoewel dat ik hem dien.
Vermids het, dat gy 't weet, geen dag en is geleden,
Dat ik als vreemdeling ben in zyn dienst getreden,
Wyl hy my by geval, juist in zyn herberg vond;

Maar

Maar pas gelyk gy zegt, dat gy bemerken kond
 Dat hy iets groots moet zyn, dat meen ik van gelyken,
 Mids hy in al zyn doen iets ongemeens doet blyken,
 En anders weet ik niet, dan dat hy in den Haag
 Zyn woonplaats houd, daar wy noch lichtelyk van daag,
 Na'k uit hem heb gehoort, weerom naer toe vertrekken.

R E I N O U T.

Ik bid u zeg my eens, wat slag hebt gy van gekken?
 En wat voor zottigheid bezit haar harzens meest?

J O R I S V A A R.

Ik heb'er droevigen, ik heb'er bly van geest;
 'k Heb kooplui, die van geld en wissels disponeeren;
 'k Heb Filozofen, die schier eeuwig disputeeren;
 'k Heb Advokaten en Doktoren by 't dozyn;
 Ik heb Poëten die schier onverdraaglyk zyn
 Met al hun revelen van acht of negen muizen,
 Met een woord dits het puik van alle gekkenhuizen:
 Maar onder al dien hoop, al grypje by degis,
 Zo tast j'er op niet een die niet verliest en is.

R E I N O U T.

Hoe! is het mogelyk, dat in zozotte zinnen
 Die goddelyke drift geplaatst zou zyn van 't minnen?
 Daar ik voor deze dacht, dat nooit de liefde viel
 Dan in een edelen of welgeboren ziel.

J O R I S V A A R.

Indien gy immer in een meening waart bedrogen,
 Zo zyt gy 't nu, myn Heer, nadien ik het vermogen
 Zo vreemt vind van de min, dat ik geloof voor wis,
 Dat buiten hem op aard, geen andre zotheid is;
 Want wyl hier in myn huis, in wat voor zotternyen
 Zy ook vervallen zyn, ik ieder een zie vryen,
 Zo dunkt my heb ik reën te zeggen veilig uit,
 Dat in de min alleen zich alle zotheid sluit.

R E I N O U T.

Dus doende, zoud gy meê, wel door de zelfde reden
 Het hof, ja 't heele land met al haar groote steden
 Uitschelden, naer ik hoor, voor zulk een huis als dit,
 Wyl over al de min schier ieders hart bezit.

406 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS.

J O R I S V A A R.

En waarom niet? wyl ik, die zelfde zottigheden
Die ooit de liefde werkt in hoven, en in sleden,
Hier daaglyks plegen zie in een en zelfde graat;
Want min is altyd min, en 't gaat hoe dat het gaat.
Het is onmogelyk dat iemand in het minnen,
Hy zy wie dat hy zy, blyft meester van zyn zinnen,
Zo dat ik noch eens zeg, gelyk ik heb gezegd,
De zotheid is de min, en min is zottigheid.

R E I N O U T.

En ik zeg, dat de min, een hartstocht die van allen
Zelfs d'edelste is, niet kan in zotte harffens vallen.

J O R I S V A A R.

En ik zeg wederom, gy kalt wat dat gy kalt,
Dat nimmermeer de min als in de zotten valt.
Doch om u 't tegendeel van 't geen gy zegt te toonen,
En hoe de liefde kan in zotte harffens woonen,
Zo nood ik, zo 't u lust, u dezen avond hier
Op zeker huwlyks feest, 't geen hoewel per plaizier,
Of eer om redenen van ons dus is besteecken,
U zal doen blyken, dat de zaak daar wy van spreken
Aan uw kant vals is, en aan myn kant vast en waar.

R E I N O U T.

Gy doet my groot vermaak en zeer veel vrindschap, maar
Waar speelt dit huwelyk, en tusschen wat perzonen?

J O R I S V A A R.

Ik heb Heer, dat gy 't weet, een broer te Haerlem wonen,
Die door de koopmanschap, daar hy zyn werk van maakt,
Tot groote rykdom en hoogachting is geraakt,
Dees heeft een eenig kind, een dochter, die voor dezen,
Zo om haar rykdom als bevalligheid van wezen,
Van jongmans haars gelyk vaak is ten echt verzocht,
Hoewel dat noch de min nooit iets op haar vermocht,
Misschien om eindlyk dies te zwaarder haar te plagen;
Dees heeft my in dit huis voor acht, of veertien dagen
Wat by gewoont, om het vermaak van deze stad
Wat te genieten, die zy nooit gezien en had,
Dees, by na op het punt van weêr naer huis te trekken

Komt

Komt bygeval te zien en van de groote gekken,
 Die, wyl hy wel gemaakt van lyf en leden is,
 De onnoote floof zo treft in haar geheugenis,
 Dat, door de min vervoert, zy, en verstand, en zinnen
 Op eenen bocht verliest doordeze zot te minnen.
 Ik sluit haar op, en ik ontbie haar vader hier,
 Die 'k noch van daag verwacht, en die met geen plaizier
 Gewis zyn eenig kind in deze staat zal vinden;
 Ik haal den Doktor, die in plaats van haar te binden,
 Haar raad t' ontsluiten, en dat men haar vleyen zou
 Met haar aan dezen zotte geven door de trou;
 Op hoop dat door de vreugd, die haar dees schyn zal geven
 Haar razerny weêrom mag worden uitgedreven!
 En dit is 't huwelyk, het geen hoewel verdicht,
 Van daag geschiedt zal, en, 't geen zo gy 't u gezicht
 Kund waardig vinden, u geen kleen vermaak zal geven.

R E I N O U T.

Geen aangener zaak en zag ik nooit myn leven,
 Des is 't dat ik met vreugd d'aanstaande tyd verwacht,
 En zal hier toeven zelfs al was 't tot middernacht.

J O R I S V A A R.

Het zal zo laat niet zyn, wy hebben tyd genomen,
 Zo dra myn broeder slechts zal wezen hier gekomen,
 't Geen in een uur of twee zal wezen naar ik gis,
 Daarom, wyl dat de tyd zo kort op handen is,
 Zo zal ik om u niet van hier te laten scheiden,
 Zo 't u beliest, terwyl het huis eens door doen lyden.

408 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,
VYFDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

F E R D I N A N D *alleen.*

HEt is van daag een dag, dat spyt dees zotte schyn
Ik van het karmis volk hier vrees ontdekt te zyn,
Dies wensch ik in een hol te zitten opgesloten,
Dat nooit de minste straal heeft van de zon genoten,
Om zo myn vreezend hart t' ontnemen al haar pyn,
Te meer, wyl ik van daag kwanzuis zal bruigom zyn,
Gelyk my Jorisvaâr verzocht heeft dat te wezen
Om Juffrouw Anna van haar zotheid te genezen,
En om haar in de min, die haar vervoert tot my,
Kwanzuiste vleyen door dees huwelyks veinzery.

T W E D E E T O O N E E L ,

I Z A B E L L E , F E R D I N A N D .

I Z A B E L L E .

IK kom u zoeken, om u veel geluks te wenschen,
Met iets het geen my maakt d'onlukkigste aller men-
Leef lang gelukkige, doch trouwelooze zot (schê;
Met ubeminde bruid.

F E R D I N A N D .

Spreekt gy uit ernst, of spot,

I Z A B E L L E .

Uit spot? Ô neen, geenzints, wil dat geloof verbannen.
Hoe kan uw huwelyk geschien met Juffrouw Anne,
Verrader! zonder dat zulks is u wil geweest?
En zonder dat my zulks ontroeren zou den geest?

F E R D I N A N D .

Hoe is het mogelyk van deze vroute spreken,
En van dit huwelyk uit zotterny besteken,
En niet te spotten met de zotheid van haar brein;
Ik bid u veinft dan niet versteurt, en gram te zyn,
Oin't geen gy zeer wel weet slechts enkel jok te wezen,
I Z A -

I Z A B E L L E.

In zaken van belang en spotte ik nooit voor dezen,
Veel minder nu, helaas! terwijl gy zyt getrouwt.

F E R D I N A N D.

Getrouwt, wat zegt gy?

I Z A B E L L E.

'k Zeg 't geen ieder zeker houd.

F E R D I N A N D.

Hoe kan men trouwen, en daar zelve niet van weten?

I Z A B E L L E.

Het is genoeg dat men uw huwlyk afkan meten

Uit 't geen besloten is.

F E R D I N A N D.

'k Beken dat dat besluit

Wel waar is, maar ik bid, hoor toch wat dit beduit :
Dit strekt alleen maar om haar zothed te genezen,
Die haar, gelyk men zeyd, op my verliefd doet wezen,
Op hoop door deze vreu'd, van dees vercierde trouw,
Men met dees boertery haar kwaal genezen zou.

I Z A B E L L E.

't Is my onmoglyk dit voor jok of boert te achten,
Nadien dit jok in ernst verkeert in myn gedachten.

F E R D I N A N D.

Myn lief, zo 't anders is, zo wensch ik dat myn hert,
Daar nu uw beeld regeerd, een nest van slangen wert :
Zo wensch ik dat de min myn ondergang mag zweeren,
En dat myn rust en vree in oorlog mag verkeerren :
Zo wensch ik dat myn hoop verstuift, verdwynt, verzwint
Gelyk het lichte kaf voor 't snorren van de wind.
Zo wensch ik zelf dat gy, ô zonne van myn leven !
De minste straal van gunst nooit op myn ziel mogt geven ;
Ja, dat een onweêr van een hollenden orkaan,
Het schip van al myn heil aan flenteren mag slaan.
Ach, kunt gy zulken kwaat dan van uw slaaf geloven?

I Z A B E L L E.

Meent gy door eeden dan my myn geloof r'ontroven?

O neen, in tegendeel uit dees geveinsde schyn,
Geloof ik dies te meer uw huwlyk waar te zyn :

C c 5

Want

410 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

Want hoe meer eeden, hoe oogfchynelyker teken
 Van dat die geen die zweert gewis vol fchult moet fteken.
 Indien, gelyk gy zegt, dit alles was uit boert,
 't Is zeker dat gy nooit zo dierbaare eeden zwoert,
 Die my in tegendeel daarom voor vaft doen peinzen,
 Dat alles waar moet zyn 't geen gy ontkent met veinzen.
 Maar hoe, wat raakt gy my? wat raak ik u in 't end?
 Wat is het dat ik u en gy my fchuldig bend?
 Voor my ik vind geen reën, my machtig te bepraten
 Van, zo 'k u gisteren vond, op heden niet te laten;
 Want wat is toch de dienft die gy my immer deed,
 Waar door ik aan u zou verplicht zyn dat ik weet?
 En wat is toch de zaak waar in wy zyn verdragen,
 En daar ik reën in zie om over u te klagen?
 En waarom moei ik my toch zo zeer met uw ftaat,
 Dat my u huwelyk zo zeer ter herte gaat?
 Gewis, nu zie ik wel dat men niet zonder reden,
 Zot zynde als ik ben, my in dees zotskap kleede:
 Maar nu, Godt dank, weerom geraakt tot myn verftand,
 Zeg ik u weêr adieu, en fchuif u van den hand.

F E R D I N A N D.

Schuift gy my van de hand, en gaat gy my begeben,
 Zo moct ik fterven midts myn ziel door u moet leven.
 't Is waar, Ô Izabel! dat ik u nooit voor dees,
 Dan met myn hart alleen de minfte dienft bewees;
 Maar wat voor dienften zyn toch machtig u te winnen,
 Zo men uw gunft verliest door u te zeer te minnen?
 't Is waar, het is niet lang dat onze minnevlam
 In onze boezemen zyn eerften oorfprong nam;
 Maar hoe vaak ziet m'er twee veel jaren zaam verkeerden,
 Terwyl de Minnegod geen macht had haar te deeren,
 Daar hy in tegendeel vaak in een oogenblik
 Twee zielen zamen bind met een onbreekbren ftrik.
 Daar zyn veel fchoonheên, die, in zich te doen beminnen,
 Alleenig door de tyd vermeersteren de zinnen.
 Maar daar zyn wederom ook fchoonheên, welkers licht
 Zodanig fchitteren, dat op het eerst gezicht
 Een ziel verraft word, die vervoert, en opgetoogen,
 Ter-

Terftond zyn vryheid geeft aan twee verwinnende oogen.
 Zodanig is aan my uw ſchoonheid meê geweest ;
 Indien dat dan de min in een verliefde geeft
 Een dag van ſmart en pyn tot duizend jaar kan maken ,
 Zo is 't reets duizend jaar dat my uw oog deed blaken ,
 Zo is 't reets duizend jaar dat ik als afgodin ,
 In 't binnenſt van myn ziel u aanbid , en bemin.

I Z A B E L L E .

Schoon gy den liſtigen in woorden tracht te maken ,
 Zo is 't onmogelyk dat zulks myn hart kan raken ,
 Mids gy uw wetenſchap vergeefs hier in verſpilt ;
 Maar wint me door de min zo gy myn winnen wilt ,
 Nadien onnoozelheid veel meer , naer myn gedachten ,
 Als de welſprekentheid is in de min te achten.

F E R D I N A N D .

Indien dat dit zo is , zo zweer ik dat de myn ,
 My tot getuigenis kan van myn liefde zyn .
 O min ! wil toch uw kracht doen in haar boezem werken ,
 Ontdooi haar killig ys dat zy myn brand mag merken .
 Myn ſchoone , waarom is 't dat dus uw gramſchap blaakt ,
 En dat gy dooden wilt het geen gy levend maakt ?
 Ach , is 't uw ſchoonheid niet , die my het hart doet leven ,
 En wilt gy door uw haat dit dus de dootſteek geven !
 Neen , neen , myn waarde lief , keer eindelyk weerom ,
 En neem weer in uw gunſt uw trouwe bruidegom ;
 Reik my uw ſchoone hand , opdat met duizend kuffen ,
 In deze felle brand uw gramſchap uit mag bluffen .

I Z A B E L L E .

Hoe ! ik aan u myn hand ! Ô neen ; gewis gy ziet ,
 Noch kend tot noch de drift van myne gramſchap niet .

F E R D I N A N D .

Myn ziel , ik bid

I Z A B E L L E .

Staa af .

F E R D I N A N D .

Myn leven !

I Z A B E L L E .

Ik uw leven ?

F E R -

412 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS;

F E R D I N A N D

Helaas ! 't schynt my de ziel uit droefheid wil begeven.

I Z A B E L L E.

Ga heen, en zoekt de hand van Anna.

F E R D I N A N D.

Gy alleen,

Gy zyt de godheid die van my word aangebeên,
Myn lief, bemerk gy reetsgeen tranen in myn oogen?

I Z A B E L L E.

O neen, ik ben een steen, en blyf gansch onbewogen.

F E R D I N A N D.

Wel dan, ik ga my doôn.

I Z A B E L L E.

'k Zal't aanzien koel van moed.

F E R D I N A N D.

Hoe denkt, gy't geen gy zegt?

I Z A B E L L E.

En doet gy't geen gy doet?

F E R D I N A N D.

Indien ik met myn dood u kan vernoeging geven,
Zo ben ik vaardig om straks t'eindigen myn leven.

I Z A B E L L E.

Ga sterft, indien 't u lust, op dat die tong niet leeft,
Die't schelmfche jawoord uit uw hals gewrongen heeft.

F E R D I N A N D.

Dat jawoord, 't geen die tong voor u heeft uitgesproken,
Dat is, noch kan, noch zal ooit van my zyn verbroken;
Daarom myn Izabel, ik bid dat gy voortaan....

I Z A B E L L E.

Zwyg, daar komt volk.

F E R D I N A N D.

Daar komt myn grootste vyand aan.

DER-

DERDE TOONEEL.

VALERIUS, FERDINAND, IZABELLE

VALERIUS.

IK heb hier voor de deur een sleetje laten komen,
Waar dat zy heimelyk kan werden ingenomen,
Dat niemand haar zal zien zelfs d'alderminste mensch.

FERDINAND.

Gewis, hy komt om u

IZABELLE.

Dat is het geen ik wensch.

FERDINAND.

En zult gy gaan?

IZABELLE.

Gelyk gy zien zult.

FERDINAND.

Droevig scheiden!

VALERIUS.

Ik kwam u zoeken om u naer myn huiste leiden
Mejuffer, dat gy bet dan hier gedient zult zyn.

IZABELLE.

Zyt gy d'Ambassadeur van Koning Harlekyn?

VALERIUS.

Ik ben hier tot uw dienst. Maar gy, hoe gaan uw zaken,
Vriend Karel, kund gy hier u zelve wat vermaken?

FERDINAND.

Maar passlyk, wyl gy weet hoe dat myn dingen staan.

VALERIUS.

Weet gy wel dat ik straks hier heb verlof ontfaan,
Van Aagje uit dit huiste voeren naer het mynen;

FERDINAND.

Terwyl uw dag begint zo gaat myn nacht verdwynen.

VALERIUS.

Ik Wil haar tot mynent doen genezen van haar kwaat.

FERDINAND.

Zo is 't dan zeker dat gy haar vervoeren gaat?

VALERIUS.

Wat wild gy, waarde vriend? myn zot verliefde zinnen,
 Zyn my aarst' enemaal onmoglyk te verwinnen;
 Des heb ik, om die drift te volgen, dit bestaan,
 En kom, gelyk myn nicht, haar halen hier van daan.

IZABELLE.

Hoedanst myn hart van vreugd, kom laat ons dan vertrek.
 Vermids dat ik geenzins getuige wil verstreken (ken,
 Van 't huwlyk dat van daag hier zal in 't huis geschien;
 Maar laat ons in der yl naer d'andere wereld vliën.

VALERIUS.

Wild gy, ô Aagje, dan met my niët 'huis waard keeren?

IZABELLE.

Hoe zou 't my mooglyk zyn u zulks te refuzeeren?
 Gy zyt zo moi, zo net, zo proper en galant,
 Zo cierelyk bestrikt, bepoeyert en bekant,
 Dat'er geen Juffer is, al was 't slechts om je kleeren,
 Die niet gedwongen is uw gratie 'estimeeren.
 Des geef ik my aan u zodanig als ik ben,
 Vermids ik uit uw zwier, en tronie merken ken
 Dat gy wel machtig zyt myn droefheid te verdryven.

FERDINAND.

Wie kan de haat van een vergramde vrou beschryven?
 Maar zacht, 't zal best zyn dat ik dit verdraagen zwyg,
 Op dat ik door myn tong geen meerder onheil kryg:
 Ik ben verzekert dat zy naulyks weg zal wezen,
 Of dat zy door berou haar gramschap zal genezen,
 En weder keeren zal. Wel nu, gy gaat dan heen,
 En gy verlaat myn dus?

IZABELLE.

Vernoegt en wel te vreên.

FERDINAND,

En ik helaas! ik blyf veel droever dan te vooren;
 Maar echter wyl dit dus van 't noodlot is beschooren,
 Zo laat ik gaan, die gaat, en zo ik sterven moet,
 Zo heb ik noch voor 't minst wel veertig jaar te goet.

VALERIUS.

'k Zeg u vaar wel, myn vriend, ik ga met Aagje henen,
 De

De hemel wil u vreugd op 't huwelyks feest verleenen.

I Z A B E L L E.

Adieu kanaalje, ga, zeg aan uw schoone bruit,
Eer dat zy gaat te bed, dat zy haar neus eerst snuit.

F E R D I N A N D.

'k Zal haar de boodschap doen, maar weet vry van gelyken,
Dat zo 't u beuren mocht, gy niet zo bang zoud kyken.

I Z A B E L L E.

Adieu vyf kantebroer.

Algaande, en weêrom nitkomende.

F E R D I N A N D

Adieu boerin in 't rond,

I Z A B E L L E.

Ga heen jou blykers dog.

F E R D I N A N D

Ga kleine liermans hond.

I Z A B E L L E.

Ga, kus de handen van uw kat van mynent wegen.

F E R D I N A N D.

Gagy, om aan uw aap zyn achterpoort te veggen.

V I E R D E T O O N E E L.

F E R D I N A N D. *alleen.*

U It vrees voor onheil dacht my 't veinzen alderbest,
En om te zien wat eind dat nemen zal op 't leest,
't Aanstaande naberou van haar versteurde zinnen;
Want ik ben zeker, dat de drift van my te minnen
Alleen haar heeft vervoerd tot deze jalouzy,
Die in haar heeft gekookt dit vuur van razerny,
't Geen, als zy zich bedenkt, haast voedzel zal ontbeeren,
En haar in korten stond voor vast doen weder keeren?
Nadien daar eens de min een vaste grondslag leid,
Geen twist noch jalouzy die eerste driften scheid:
Derhalven heb ik voor my zelf noch stil te houwen,
Tot dat ik zie waar op dat ik my mag vertrouwen.

VYFDE TOONEEL.

FILEBERT, DOKTER, JORISVAAR.

FILEBERT.

MEt groote droefheid kwam ik hier in Amfteldam;
 Maar het was weêr met vreugd dat ik terftont vernam,
 Dat door den wyzen raad, myn Heer, van u gegeven
 In onze ziekens kwaal, haast hoop te zyn verdreven,
 Want nautlyks sprak ik haar zo daadlyk van de trou,
 En dat ik haar van daagaan Karel geven zou,
 Of daadlyk door dees vreugd was al haar finart vergeten,
 En zy heel spraakzaam, en begeerig om te eten.

DOKTER.

De vreugd van 't huwelyk daar al haar hoop naer strekt,
 Die heeft haar van de dood tot 't leven weêr verwekt,
 Want, als Ovidius lang heeft gezeid voor dezen,
 Met kruiden is de min onmoglyk te genezen,
 Des acht ik 't van Galeen een byftre zotte gril,
 Als hy met dranken zelfde ziel purgeeren wil,
 Daarom is 't best geweest dees raad te appliceeren,
 Die, als gy ziet, de geeft straks in zyn staat doet keeren.

FILEBERT.

Met Anna gaat het wel, maar nu myn meid Katryn,
 Hoe zal het daar mee gaan? wat raad zal daar toe zyn?

DOKTER.

Daar zal ik dadelyk, zodra uw dochter Anne,
 Gehulpen is, myn vleit en kunst op zamen spannen;
 Wel aan dan, dat men haar hier straks breng voor den dag.

JORISVAAR.

Ik zal haar halen gaan.

FILEBERT.

Ga, doet dit broer. Dees siag
 Zou wiffelyk voor my te zwaar zyn om te dragen,
 Want dus myn eenig kind, het steunzel van myn dagen,
 Puur zot, ja dol te zien was wis voor my een straf,
 Die met haar wysheid ook myn leven trok in 't graf.

DOKTER.

Zie daar, daar komt zy zelf.

ZES-

Z E S T E T O O N E E L.

J O R I S V A A R , A N N A , F I L I B E R T , D O K T E R .

J O R I S V A A R .

Kom fraai, kom in, nicht Anne,
 En wil nu door uvreugd vry al uw vrees verbannen?
 Maar toon u boven al verheugd, en wel gezind,
 Op dat u bruigom ziet hoe dat gy hem bemind.

A N N A .

Waar is myn Karel dan?

F I L I B E R T .

Gy falt hem straks aan schouwen,
 Zyt slechts gerust, my kind.

A N N A .

Zal men ons hier dan trouwen?
 Wy staan allenig maar en wachten den Pastoor.

J O R I S V A A R *tegen* F I L I B E R T .
 Een zeker vreemdeling, die by geval, hier door
 Ik komen reyzen, in dit huis flus kwam bekyken
 Heb ik beloofd, wyl hy zyn mildheid heeft doen blyken,
 Dat ik hem het vermaak zou van dit feest doen zien,
 Indien het broeder mag met uw verlof geschiên:
 Zal ik hem halen gaan, of hebt gy'er iets tegen?

F I L I B E R T .

Neen, neen, ga haal hem vry, daar is niet aangelegen.

Z E V E N D E T O O N E E L.

A N N A , F I L I B E R T , D O K T E R .

A N N A .

Indien dat gy van daag kund sluiten dees party,
 Zo geef ik u uit vreugd een zoen tot maaklaardy.

F I L I B E R T .

Denk dochter wie gy zyt, en wil zo mal niet praten.

A N N A .

Hoekan ik wyszyn, daar myn zot my heeft verlaten?

Dd

F 10

F I L I B E R T.

Maar als gy zyt getrouwd, zult gy dan straks daar na
Weêr komen by u zelf?

A N N A.

'k Zeg ja, ja, ja, ja.

Want al myn kwaad is wind, terwyl myn fchip, gedreven
Door zekre zoort van storm, 't behoud is van myn leven;
Want wyl ik reeds al zie de haven in 't verschiet
Die my verlossen zal, zo gaat de wind te niet.

F I L I B E R T.

Zie dochter, wie daar komt.

A N N A.

Hoe nu, wat's dit gy ouwen?

'k Dacht dat gy Karel my, myn lief, zoud aan doen fchou-
wen?

A C H T S T E T O O N E E L.

R E I N O U T, L E O N A R D, J O R I S V A A R,
F I L I B E R D, D O K T E R, A N N A.

R E I N O U T.

MEtuw verlof Meffieurs, dat ik dit feest kom zien.

F I L I B E R T.

Gy zyt ons welkom Heer, en doet ons eer gefchiên.

A N N A.

Wat is dit voor een haan?

F I L I B E R T.

Za, laat hier floelen komen

En zet de poort vry op, op dat hier zonder fchroomen

Elk een mag komen zien; en haal ons hier Katryn,

Want daar het bruiloft is, daar moeten menfchen zyn.

A N N A.

Gy hebt bylôo gelyk, za, laat met duizend mouden.

Terflond myn bruiloftsdag van 't ooft tot 't weft verkou-

Als zynde nu op hand het grootfte huwelyk (den?

Dat ooit gezien is in 't gantsche Kriſtenryk:

Vermids myn bruigom Vorft Pepyn heeft tot zyn broeder,

En

En dat Angelika wel eertyds was zyn moeder,
Die hem by Lankelot in eeren deugden won,
Toen hy uit Engeland te voet ging naer Japon.

J O R I S V A A R.

Hier hebt gy stoelen; komt gy Heeren, zet u neder.

R E I N O U T.

Myn Heer, wy volgenu.

F I L I B E R T.

Dees stoel is u gereeder,
Ik bid u zet je slechts; Heer Dokter kom zit neêr.

A N N A.

En ik zal moeten staan? wel dat 'seen loflyke eor.

F I L I B E R T.

Nu Jorisvaâr, gy wil de Bruigom herwaards haalen.

J O R I S V A A R.

Zeer wel, ik ga zo heen.

A N N A

Jupyn wil u betaalen,

Dat gy noch eindelyk myn wenichen eens vervuld.

F I L I B E R T.

Belooft gy my dan dat gy weêr bedaaren zult?

A N N A.

Zodra ik ben getrouwd zal al myn kwaal vervliegen,
Maar 'k vrees, dat gy me door dit feest slechts wilt bedriegen;
Doch wacht u dat gy my niet voor de zot en houd,
Mids, voor 't geneezen, gy my wis bederven zoud.

F I L I B E R T.

Gy ziet hier alles klaar, waarvoor hebt gy te vreezen?

A N N A.

Wel aan, ik ben te vreeën; maar wie zal speelnoot wezen?

D O K T E R.

Myn Heer, met uw verlof, dat het uw dienaar word.

R E I N O U T.

Neen Heer, gy deed de Bruid en Bruiloft veel te kort.
Ik zal veel liever zelf de speelnoods plaats bekleeden.

D O K T E R.

Het zal genoeg zyn dat ge hem in uw plaats doet treden.

D d 2

R E N

420 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

REINOUT.

Zeg Leonard.

LEONARD.

Myn Heer

REINOUT.

Gy zult hier speelnoot zyn.

LEONARD.

Ik vrees voor ongeluk in deze speelnoots schyn,
Mids ik de zothet zo besmetlyk weet te wezen,
Dat my dit speelnootschap reets doet voor zothet vrezen,
Hogwel dees zothet van dees aangename Bruid,
My reets zo wel bevalt, dat, of ik ben een guit,
Ik van dien braidegom 't geluk schier zou benyen,
En liever voor zyn staat het speelnootschap liet giyen.

ANNA.

Wie zyt gy fynman die hier zult myn speelnoot zyn?

LEONARD.

Ik ben een Edelman.

ANNA.

Zyt gy gezond van brein?

LEONARD.

Ik weet niet beter; maar of door veel op u te letten,
Zou 't lichtelyk kunnen zyn dat gy my zou besmetten.

ANNA.

Geef my u hand, ik zie jy bent een eerlyk man.

DOKTER.

Ging dunkt my in 't verficiet daar komt de Bruigoman.

FILEBERT.

Wel, treën om hem te moet om hem te gaan ontfangen.

NEGENDE TOONEEL.

MARTEN en KLAASJE, met FERDINAND
tusschen hun beiden, aardig op zyn Bruigomsgekleed;
 JORISVAAR met KATRYN aan de hand,
 FILIBERT, ANNA, DOKTER,
 REINOUT, LEONARD.

FILIBERT.

WY wachten, Bruidegom, u valt met groot verlangen;
 Daar neem uw Bruid, en zet u zamen nevens myn,
 Engy Katryn, kom hier, gy zult speeljuffer zyn.

KATRYN.

Speeljuffer ik met haar? 'k was liever dood geslagen,
 Hoe? is't noch niet genoeg my hoorens te doen dragen,
 En niet myn razerny, met dit speeljufferschap,
 Opnieus te voeren op den alderhoogsten trap?
 Neen, neen, ik gaveel eer, en kan dit niet gedoogen.

FILIBERT.

Blyf staan.

KATRYN.

O neen, ik ga, ik ben wat teer van oogen.

FILIBERT.

Blyf hier Katryn, men zal dan naer een ander zien.

ANNA.

Ziehier dees hipokriet, wat zal my noch geschien?

KATRYN.

Zwyg gy Westfaals gediert, 'k wil uw geknor niet hooren,
 En schoon dat uw geluk van daag schynt als gebooren,
 Zo acht ik dees uw trouw met Karel niemendal,
 Mids ik u morgen vroeg hem weer ontfleelen zal.

ANNA.

Ik zal, dat zweer ik u, gy Hartogin van Bremen,
 U met een kapacon dat kakelen benemen.

FILIBERT.

Zwyg stil zottin, en draag wat eerbied aan uw man.

422 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

ANNA.

Mag ik niet spreken?

FERDINAND.

Neen, hou gy uw bek hier van,
Of ik zal u terfoud, indien gy niet wilt zwygen,
Met dubbeld koperdraad de kaaken zamen rygen.

ANNA.

Zyn dit kareffen dan, die my myn Bruigom doet?

FERDINAND.

My dunkt zy zyn voor u noch meêr als al te goet,
Of wilt gy in de plaats veel liever kneppellagen?

ANNA.

Hoe, slagen aan een Bruid?

FERDINAND.

Dat's 't eerste van myn dagen
Dat ik dat heb gehoord. hoe zyt gy dan myn Bruid?

ANNA.

Is dit dan maar bedrog?

FERDINAND.

Eer men dit huwlyk sluit,
Zo zal men noch malkaâr eens zitten in de hairen.

FILIBERT.

Nu zachjes, niet te grof, maar laat dees-zotheid vaaren.

FERDINAND.

Is't langer zotheid dan, dat men de waarheid zeid?
Of noemt gy hem een zot, die uit het trouwen scheid?

KLAASJE.

Wilt gy, Heer Filibert, 't kraakeel niet doen vermeerren,
Zogun dat wy dit feest eens met een dans vereeren,
Die ik flus heb bedacht van vier van onze maats.

LILIBERT.

Dat's goet, waar is uw volk?

KLAASJE.

Zy staan daar op de plaats,
Ik zal hen roepen gaan, zo't u niet zal verveelen.

FILIBERT.

Maar wie zal speelman zyn om dit ballet te speelen?

KLAAS-

K L A A S J E.

Daar naaft zit in dat hok een zotte Muzikant,
Diezal ons wel een deun opzagen in paffant.

F I L I B A R T

Za wakker roep uw volk, en wil maar ftraks beginnen.

K L A A S J E.

Za Rohbert speel eens op, za jongen komt dan binnen.

*Daar word gespeeld, waar op Marten en Klaas de eerste
intree van een zotteballet danssen: de tweede intree
word van vier andere zotten vermeerderd, die al
te zamen als den dans uit is binnen loopen, waar op
ftraks Valerius met Izabel uitkomez.*

T I E N D E T O O N E E L.

V A L E R I U S, I A Z B E L L E, F I L I B E R T, J O R I S -
V A A R, F E R D I N A N D, A N N A, K A T R Y N,
R E I N O U T, L E O N A R D, D O K T E R.

V A L E R I U S.

W At stoutigheid is dit, dat gy myn huis verlaat,
En dus, gelyk als dol, dwist loopen langs de ftraat?

I Z A B E L L E.

't Is niet Valerius, dat ik voor u wil vluchten, (ten.
Maar 'k zoek hier d'oorzaak van myn ramp en ongenuch-

F I L I B E R T.

Wat is dit?

V A L E R I U S.

Dees zottin, is puur gelyk ontzind,
Want nauw kwam ze in myn huis, of snelder dan de wind
Zet zy 't opeengalop de ftraat weêr opte draven,
En heeft niet eer geruft, voor dat zy in de haven
Zich van dit huis begaf, gelyk gy haar hier ziet.

J O R I S V A A R.

Hoe Aagje, wat is dit? 't fchynt of gy die geen vliet
Die meer als iemand tracht uw ziekte te verdryven?

I Z A B E L L E.

Hier is 't alleen, hier is 't dat u die geen ziet blyven,

424 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

Die machtig is myn ziel te stellen weer in vree.
't Is waar, ik dacht in 't eerst dat 't onrecht, 't geen ik leef,
(Vermids 't onmooglyk was de spyt daar van te dragen)
Hem haast voor eeuwiglyk zou uit myn ziel verjagen;
Maar laas! noch spyt, noch vlucht had zo veel macht op my,
Dat ik my kost ontslaan uit al myn slaverny.

V A L E R I U S.

Wat dat ik heb gedaan met dreigen, en gebeden
't Was alles vruchteloos, zy hoorde naer geen reden.

I Z A B E L L E.

Wat reden? hebt gy noch niet uit uw zelfgeleerd,
Dat reden wyken moet wanneer de min regeerd?
Denk dan voortaan niet meêr door reden my te winnen,
Wyl Karel my alleen beroofd heeft van myn zinnen.

LEONARD *ter zyde.*

O hemel, wat ik zie, is het Izabelle niet,
Die ik hier op de straat zo jammerlyk verliet?
Gewis dit ongeluk is haat in 't hoofd geslagen.
Ach, wat verandering reets in zo korte dagen!

V A L E R I U S.

Is Karel dan die geen, die u berooft van brein?
Zo loof ik dat die zot een tovenaer moet zyn.

F E R D I N A N D.

Versteurt u niet, myn vrend, door dien ik van myn leven,
Uw nimmer oorzaak heb tot dit verwyt gegeven.

I Z A B E L L E.

Maar zeg my Ferdinand, zyt gy getrouwd of niet?

F E R D I N A N D.

O ja, dit is myn ziel die gy hier by my ziet.

I Z A B E L L E.

Verrader! 't is dan waar dat ik u heb verlooren?

F E R D I N A N D.

Wyl gy Valerius voormy had uitverkooren,
Troude ik aan Anna voort, uit enkele spyt alleen,
Om dat dat gy my verliet, en vluchte met hem heen:
Dies raad ik u vooral, dat, als een kind van eeren
Gy daadlyk met hem gaat naar uwe ouders keeren,
Die door uw afzyn gy in duizend angsten houd.

I Z A

I Z A B E L L E.

Oschelm! het is dan waar dat gy tanszyt getrouwd,

F E R D I N A N D.

Zy meend het crnft te zyn al't geen ik haar doe hooren.

I Z A B E L L E.

Ofiel! verrader! guit! wyl ik u heb verlooren,
Zozweer ik dat geen mensch u ooit bezitten zal,
Vermids gy sterven zult, al veinsd ge u noch zo mal.

F E R D I N A N D.

Wie zweert, of zy haar spyt niet op myn kop doet daalen?
En myn historie hier in't breed niet gaat verhaalen.

I Z A B E L L E.

Wat meend gy Ferdinand, verrader als gy zyt,
Dat u dit zotte kleed....

F E R D I N A N D.

Ach, 'k ben myn leven kwyt.

St. ft.

I Z A B E L L E.

Neen, wenk my niet. meent gy in deze lappen,
Gelyk een zot vermomd, 't recht, ende dood t'ontsnappen?
En meent gy (spyt dees schyn) dat ieder niet wel ziet,
Dat gy den moorder zyt die Reinout lef doorstiet?

E I L I B E R T.

Hoe Reinout! zacht, laat zien, ôfiel, gewis ik reeken,
Gy zyt die Ferdinand, die Reinout heeft doorsteeken.

F E R D I N A N D.

Hoe nu, gelooft gy dan de praat van een zottin?
Ach! ik ben lyveloos; ô zotte en dwaze min
Gy zyt hier oorzaak van: de duivel haal die gekken,
Die immer aan een vrou haar zielsgeheim ontdekken,
Dewyl zulks oorzaak is van d'aldergrootste pyn.

J O R I S V A A R.

Oschelm! door dit bedrog denkt gy dan vry te zyn;
Maar neen, ik zweer dat gy de straf hier van zult dragen.

F E R D I N A N D.

'k Heb over niemand dan Valerius te klagen,
Mids hy de gene is die my dus bedrogen heeft.

Dd 5

VA-

426 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS;

V A L E R I U S.

Wanneer een vriend zyn vriend, en raad, en bystand geeft,
Acht gy dat voor bedrog, zo heb ik u bedroogen.

R E I N O U T.

O hemel, watis dat! wat zie ik voor myn oogen?
Hoe? is dit Ferdinand, waar van ik heb gehoord,
Dat het gerecht vervolgd, als had hy my vermoord!
Gy Heeren, zo dees man niet anders heeft bedreven,
Dan Dat hy (als gy zegt) aan Reinout nam het leven,
Zo laat hem vryelyk, want hy en heeft geen schuld.

F E R D I N A N D.

Uit wat voor reden Heer?

R E I N O U T.

Geef u noch wat geduld.

Kend gy my Ferdinand?

F E R D I N A N D.

Myn Heer, wil my vergeven,
'k Weet niet dat ik u ooit gezien heb van myn leven.

R E I N O U T.

En nochtans ben ik zelf dien Reinout, die men zeld
Dat onlangs in den Haag door u is neêrgeleid.

F E R D I N A N D.

Ach, zyt gy Reinout Heer? en zyt gy weer verrezen?

R E I N O U T.

Ik heb niet dood geweest, daarom verlaat dit vreezen,
Wyl ik u zeggenga hoe 't alles is geschied,
En wie het is geweest, die gy kwanzuis doorsliet;
Waar door schier ieder een tot noch toe is bedroegen.

V A L E R I U S.

Hoe Heer, was dan uw dood slechts een verdichte logen?

R E I N O U T.

O ja, maar hoor in 't kort waar uit den oorspronk kwam.
Weet dan, ô Ferdinand, dat wyl myn minneslam,
(Waar door myn Celia de boezem had doen blaaken)
Lest dwong op zekre nagt ontrent haar huis te waaken,
('t Geen, als gy weet, naast dat van Leonora slaat)
Om optepaffen; door het waren langs de straat,
Of ik geen minnaar in het heimelyk kon ontdekken,

Die

Die my tot hinderpaal in myne min mocht strekken,
 Vermids ik Celia steeds vond zo koel voor my,
 Dat ik met reden, door een drift van jalouzy
 Vermoede, dat zy wis een ander moest beminnen,
 Aan wien zy heimelyk gegeven had haar zinnen;
 Om deze minnaar dan, die ik by daag niet vond,
 By nacht te zoeken, nam ik voor, haar huis in 't rond
 Zote bewaken, dat daar niemand uit zou komen,
 Die niet van een van ons zou werden waargenomen:
 Ik zelf ga met myn drien ontrent den achterdeur,
 En laat myn eeneknecht, met drie vier andre veur,
 In 't midden van de straat wat heen, en weder treden:
 Dees knecht, die had ik juist, in myn gewaad en kleden,
 Gezeid dat hy zich niet dan Reinout noemen zou,
 Vermids ik Celia daar door bedriegen wou:
 Want ik had hem belast (het geen was voorgenomen)
 Zich te vertoonen, als hy Celia zag komen,
 Als zy haar minnaar zou geleiden aan de straat;
 Want hier door dacht ik haar te vinden op de daat,
 Om haar dan naderhand te kunnen overtuigen,
 Van 't geen ik had gezien: om zo haar hart te buigen
 Tot een bekentenis van dees bedekte min,
 Waar door dat zy van my vervreemde ziel, en zin.
 't Was dan in deze stand, dat wy te wachten stonden,
 Wanneer gy van myn knecht wierd aan de deur gevonden
 Van Leonora, die hy, door een groot abuis,
 Aanzag voor Celia, bedrogen in het huis.
 Hy toond zich dan aan u, gy raad hem te vertrekken,
 En vraagd wie dat hy is? hy om zich zelf t'ontdekken,
 Gelyk hem was belast, zeid dat hy Reinout is.
 Gy, die als vreemdeling, myn naam, naer dat ik gis,
 Lichtzelve niet en kon, 't laat staan myn spraak en wezen,
 Trekt hier op straks van leer; waar uit voort is gerezen,
 Na weinig morgenspraak, dat wederzyds gevecht;
 Waar in gy hebt gekwetst dees myn vermomden knecht,
 Die nau ter aarde lei, of straks zyn maats aan 't roepen,
 Dat Reinout was doorwond, waar op uit alle stoepen.
 Toen gy de vlucht verkoos, straks zo veel volk verscheen,
 Dat

428 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

Dat, wy! dat men myn knecht droeg naer een herberg heen,
 De gantsche straat hem zag voor dood ten huis in dragen,
 Waar door terstond 't gerucht van dat ik was verslagen,
 Zich zo verspreide door de buurten van den Haag,
 Dat op dit eerst gerucht terstond, voor dau, en daag
 Het Hof wel honderd man uitzond, om my te zoeken,
 Wyl ik, zulks hoorende, my zelf in andre hoeken
 Verschool, om hooren of myn dood de minste rou,
 In 't hart van Celia wel ooit verwekken zou;
 Doch op dat niemand in den Haag my mocht ontdekken,
 Besloot ik datelyk naer Amsteldam te trekken,
 Na dat ik aan myn volk, en al myn knechts gebod
 Te veinzen overal, als was ik waarlyk dood,
 En dus ben ik tot noch, hier r' Amsteldam gebleven,
 Waar ik van daag een brief, my van een vriend geschreven,
 Met vreugd ontfangen heb, die my wydloopig meld,
 Hoe zeer zich Celia heeft om myn dood ontfeld;
 En voorts, hoe dat het Hof ook reeds heeft ondervonden,
 Dat men te haastelyk het volk had afgezonden,
 Vermids dat 's anderdaags op 't onderzoeken bleek,
 Wie den gekwetsten is, die, hoewel door een steek
 Ontrent de milt geraakt, geen prykel liep van 't leven,
 Zo dat gy, Heeren, ziet, dat 't geen daar is bedreven,
 Niet anders is geweest als door onkundigheid,
 Die menigmaal een mensch tot groote dooling leid;
 En die tot ons geluk nu zo wel uitgevallen,
 In 't kort, dit werk weêr doet vergaan tot niet met allen.
 Gy dan Heer Ferdinand, zet al nu vrees ter zy,
 En keer vrymoedelyk weêr nser den Haag met my;
 Waar dat ik morgen voor den avond hoop te wezen,
 En van myn Celia myn brand te doen genezen.

F E R D I N A N D.

Voor dit gelukkig end, geef ik den hemel dank,
 En blyf uw dienaar Heer voor al myn leven lank.

F I L I B E R T.

Gewisselyk ik zie, die dees voor zot versleeten,
 Dat men met grooter recht die zelf eer zot mag heeten;
 Doch zeg ons Ferdinand, wis is nu dees zottin,

Die

Die om u , naer het ſchynt , ontzind is door de min?

LEONARD.

Dit ſtuk raakt my alleen , om , wie zy is , t'ontdekken ,
Zo ik haar haat op nieuw niet vreefde te verwekken ,
Mids ik haar vaders knecht veel jaren ben geweeft ,
En zelf licht oorzaak van het hollen van haar geeft.

JORISVAAR.

Zeg ons , hoe dat zy hier is voor dit huis gekomen ,
Waar wy uit medely haar hebben ingenomen?

LEONARD.

Schoon dat my dit verhaal licht ſtrekken zal tot ſchand ,
Zo weet dat ik haar heb gevoerd uit Gelderland ,
En uit haar vaders huis , die ik , hoe hoog gebooren
En edel dat hy is , u zal daar na doen hooren.
Ik bracht haar vluchtende dan hier in Amſterdam ,
Waar ik (wyl tuſſchen ons een zekre ſcheuring kwam ,
Als meê in myn gemoed een ſchrik voor haar Heer vader)
Haar jammerlyk verliet , na dat ik haar te gader
Juweelen , kleed en geld af handig had gemaakt ,
't Geen ik haar al te zaam geheel , en ongeraakt ,
Zo dra het haar belieft , beloof weêrom te geven.
Voort denk ik , dat hier door , door wanhoop aangedreven ,
Zy hier in 't Laſruihuis geraakt is als ontzind ,
Waar zy nu als gy zyt , dees Edelman bemind ;
Door wien , wyl dat zy hem in zotten ſchyn beminde ,
Ik wensch dat zy haar heil in wijsheid weer mag vinden
Vergeef my dan myn fout met Mejuffer Izabel ,
Wyl ik my weer op nieuw tot uwen dienaar ſtel.

I Z A B E L L E.

Zeer wel ik vergeef het u? maar gy , denkt vry gy Heeren
Dat Ferdinand alleen , zo ik hem moet ontbeeren ,
Op nieuw zal oorzaak zyn , dat in myn razerny ,
Men eeuwig in dit huis een plaats beſtel voor my ,

JORISVAAR.

Om eeuwig dan dit ſlag van zotten niet te houwen ,
Zo dunkt my was het beſt dat men haar 't zaam deed trou-

FERDINAND.

(wen

O neen , Valerius , die ik weet dat haar bemind.

En

430 DE MIN IN'T LAZARUSHUIS,

Een aan wiens trouw ik my op 't hoogst verschuldigd vind,
Die acht ik waard dat luk te worden aangeboden.

V A L E R I U S.

Dit is de liefde door geweld en vriendschap dooden;
O neen, myn waarde vriend, uw beider ziel en hart
Zyn al te vast verknocht, om met zo wreeden smart
Van een te zyn gescheurd door myn laf hertigheden:
Neen, neen, bezit elkaar veel duizend jaar in vreden.

F E R D I N A N D.

Ach vriend, uw edle ziel, die 't alles overstreeft,
En dieten tweeden maal my nu het leven geeft,
Verplicht my zo op nieuw, dat ik, dat zelfde leven,
Voor eeuwig in uw dienst met blydschap wensch te geven.
Dochgy, myn waarde lief, die met zo teeren band
My aan uw trouw verbind, wel aan, reik my uw hand,
En wyl nu al 't bedrog en 't veinzen is verdweenen,
Zo neem my voor uw man, en voor uw slaaf met eenen.

I Z A B E L L E.

Neem niet alleen myn hand, maar ook myn ziel daar by,
En vind voor eeuwiglyk een dienares in my.

R E I N O U T.

Men diend met deze vreugd alleen niet op te houwen,
Maar, als tot slot van 't spel, diend al de rest te trouwen.
Hy Heer Valerius, u is alreë bekend
Wie Juffrou Anna is, en voords hoe dat in 't end
Haar trouw met Ferdinand slechts veinzery geweest is,
Indien'er noch een drift van trouwen in uw geest is,
Zo vind ik raadzaam, dat ik zelf als koppelaar,
Op nieuw een huwelyk maak tusschen u en haar.

V A L E R I U S.

Myn Heer, uw voorspraak zou myn ziel waardeerloos
achten,

En zelf met alle vlyt naer zulk een huwelyk trachten,
't Geen my niet anders dan een groot geluk beloofd,
Was deze schoone slechts niet van verstand beroofd.

A N N A.

Indien'er niet is dan het missen van myn zinnen,
Waarom Valerius my niet zou kunnen minnen,

Zo heeft deeszwargheid zeer weinig prykel in;
 Want schoon dat ik my zelf tot veinde door de min,
 Zo heeft dees zotte drift my zo niet kunnen raken,
 Ofgy kund, zogy wilt, my weêr verstandig maken.

F I L I B E R T.

Hoe dochter, zyt gy weêr geraakt tot uw verstand?

A N N A.

'k Zeg, vader, is't uw wil dat ik terstond myn hand
 Geer aan Valerius, om hem my zelf te geven?

V A L E R I U S.

En ik zeg, is't haar wil, dat ik myn gantsche leven
 Gelukkig achten zal, zo 'k haar als Bruid geniet:

F I L I B E R T.

En ik zeg wederom, wyl d'eene zothed niet
 Dan weêr door d'andere gestilt word en genezen,
 Dat gy haar Bruidegom, en gy zyn Bruid zult wezen.

V A L E R I U S.

Heb dank voor deze gunst, ô waardigste zottin,
 Gy word de myne dan, na dat ik het bevin.

A N N A.

Hoe kan'er ooit zottin een waarder Bruigom vinden,
 Dan die zo wel als zy de zothed zelf beminde?

K A T R Y N.

Gy Heeren trouwers, en gy koppelaars met een,
 Hoe nu? laat gy my hier dus ongetroud alleen?
 En ben ik wyzer dan als al dereft te houwen,
 Dat, wyl gy zotten trouw, gy my niet meê wilt trouwen?

F I L I B E R T.

Katryn heeft groot gelyk, men schaft haar meê een man.

K A T R Y N.

Zo een gebedje my hier toe wat helpen kan,
 Messieurs, zo schaft eens raad, dat iemand pas als dezen
 Zo zot gaat worden, en myn Bruidegom wil wezen;
 Of 'k zweer, ik word wel haast dees zotte grillen moe,
 En keer gezond en wys weêrom naer Haarlem toe.

L E O N A R D.

Taft toe Katryn, zie hier, hier heb je een zot gekregen,
 Die zot geworden is, zo straks van u went wegen,

En

432 DE MIN IN 'T LAZARUSHUIS,

En die, indien je wilt, voort zo zet wordengaat,
Dat hy u by zyn hand terstont de koop toeslaar.

K A T R Y N.

Tast toe, daar is de myn; doch of 't u mocht berouwen
Zo moet ge uw zotheid zelf als oorzaak daar van houwen

F I L I B A R T.

Na zoveel vreugd by een, gy Heeren altermaal,
Zo bid ik niet te gaan dan naar het Avondmaal.

R E I N O U T.

Dees eer is onverdiend; doch echter duste scheiden,
Na zoveel vreemd geval, dat wil de vreugd niet lyden.

J O R I S V A A R.

Wel tred dan 't zamen in, op dat met dit geruis,
Met eenen einden mag de min van 't Lazrushuis.

E I N D E.

W, V. FOCQUENBROCHS.

VERWARDE

JALOUZY,

B L T S P E L.

. E e

VERTOONDERS.

R O G I E R, *Burger van Amsteldam.*

L E O N O R A, *zyn Dochter.*

K A T R Y N, *haar Dienstmaagd.*

L E A N D E R, *Minnaar van Leonora.*

D O R E L, *zyn Knecht:*

J A S P E R, *Burger van Amsteldam, en ingebeelde.
hooren drager.*

M A R G R I E T, *zyn Wyf.*

B E R T R A N T, *Oom van Margriet.*

B O U D E W Y N, *Vader van Kristpyn.*

Een zwygende Buurman.

Het Tooneel is op straat, voor de deur van Rogier en Jasper.

D E

VERWARDE JALOUZY,

B E T S P E L.

E E R S T E T O O N E E L,

K A T R Y N, L E O N O R A.

K A T R Y N.

HOe Juffrou, weigerd gy met zo veel straffigheid,
't Geen al de weereld acht zo vol van zoetigheid?
Hoe! zult gy op het woord van trou geduurig
weenen,

En't vrolyk woord van ja, steeds smoren door uw steenen?

Ach, dat men my slechts meê een reisjen trouwen wou!

'k Beloof u, dat men my zo lang niet bidden zou;

Want in de plaats van dat my 't jawoord zou doen beven,

Zou ik'er datelyk hier wel drie honderd geven.

Voorwaar de pedagoog van onze Frederyk,

Uw jongste broertje, had, myns oordeels, groot gelyk,

Toen hy lest by geval van 't vrouvolk kwam te spreken.

Een vrou word, zaid hy, recht by klimop vergeleeken,

Vernids dat, aan de boom gehecht, op 't heerlykft walt,

Maar zynde gansch alleen, zich zelf is tot een last,

En in de weereld is geen ding zo waar bevonden.

En och, ik voel dit wel in my, om al myn zonden;

Want in de zaalge tyd van onze goê Michiel,

Daar ik schier noch om schrei (de hemel heb zyn ziel)

Toen was ik wel wat aars als nu: 'k had vriendlyke oogen,

Fraai hair, 'k was glat en wel: maar dat is al vervloogen,

Gelyk een bliksem, met de vreugde van die tyd.

E e 2

Ja

436 DE VERWARDE JALOUZY,

Ja wel, als ik het denk, ach, wat was ik een Meid!
 'k Liep's winters zonder vuurik wou geen stoof gebruiken,
 'k Flenste altyd in het nat gelyk een ende kuiken;
 Maar nou, ô my! wat is 't, ja zie my nou een reis,
 Nou in de zomer zelf ben ik zo koud als ys,
 En zo zal 't u ook gaan, raakt eens uw tyd verlooren,
 En zo gy niet wilt noch naer man, noch trouwen booren;
 In't end, Juffrou, daar is geen ding geloof me vry,
 Zo zoet, als 's nachts een man te hebben aan zyn zy;
 Al zou 't maar zyn om geen welbekomt u te verliezen,
 Als men juist by geval by nacht eens komt te niezen.

L E O N O R A.

Zoud gy my kunnen raàn dees misdâad te begaan,
 Dat ik Leander liet, en ging Krispyn op slaan?
 Ach, denk vry nimmermeer, dat noch myn vaders dreigen,
 Noch dat uw raad de macht ooit zal op my verkrygen,
 Dat my Krispyn, dien lomp, zou winnen tot zyn vrou,
 Mids dat ik eer het graf dan hem beminnen zou.
 Maar zyt verzekert, dat ik nimmermeer verander
 De liefde en trou die ik ben schuldig aan Leander,
 Vermids myn vader my daar toe eerst heeft geraân:
 Hoewel hy nu weêr tracht zich van het woord t'ontslaan,
 Waar door hy zelf my aan Leander ging verlooven,
 Om 't geen hy ons eerst gaf, ons nu weêrom t'ontrooven.
 Doch hy doe wat hy wil: hy ried my 't minnen aan,
 Des zal myn liefde tot Leander nooit vergaan.

K A T R Y N.

Leander zeker is hier in ook niet te pryzen,
 Dat hy zo buitenstyds is uit het land gaan reizen;
 Voor my, ik ben beducht, vermids hy zo lang beid,
 Dat zyn voorgaande min keer in ontrouwigheid.

L E O N O R A.

Ach! doe my toch niet meêr in myn ellende vreezen.
Zy haalt een schilderytje van Leander uit haar zak.
 Maar 'k bid u, let eens op de trekken van zyn weezen.
 Zie eens of dit gezicht aan my geen trou beloofd,
 En of gy t'onrecht niet zyn ontrou dan geloofd.
 Gewis, myn ziel vind zich verzekerd dat zyn zinnen

My

My zullen eeuwiglyk op aarde alleen beminnen.

K A T R Y N.

't Is zeker dat men niets in zyn gezicht bevind,
Dan 't geen dat waardig is van u te zyn bemind.

L E O N O R A.

En nochtans moet ik... Ach! houd my wat vast Katryne.

Zy beswymt, en laat het schilderytje van Leander vallen.

K A T R Y N.

Ach, Juffrou! ach zy zwymt! helpt buuren, helpt! verschynen
Hier dan geen menschen? ach!

T W E E D E T O O N E E L.

LEONORA, KATRYN, JASPER *beel verbaast
uit zyn deur.*

J A S P E R.

W At of die stem bedied?

K A T R Y N.

Ach! ach! myn Juffrou sterft.

J A S P E R.

Wel nou, is 't anders niet?

Jy maakt hier een gerucht of 't heele land vergaan zou,
Of dat de waereld niet een oogenblik meêr staan zou.
Nou lyk wel laat eens zien, of zy my noch wel hoord.
Zeg Juffrou, ben je dood? och, zy spreekt niet een woord.

K A T R Y N.

Ik bid, houd haar wat vast, 'k ga onze buurman vragen,
Of hy ons helpen wil om haar in huis te dragen.

D E R D E T O O N E E L.

LEONORA, MARGRIET, JASPER *haar de hand
over de boesem strykende.*

J A S P E R.

Z E is overal al koud waar ik haar voel, wat raad?
Doch lyk wel laat eens zien of ook haar hart nog slaat.
Voorwaar ik weet het niet; maar ben ik niet bedrogen.

438 DE VERWARDE JALOUZY,

Zo dunkt my leeft zy noch.

MARGRIET *uit haar venster ziende*

Een vrouw in d'armen van... Maar zagt, 'k daal van de trap,
Op dat ik den verraar noch op het feit betrap.

JASPER.

Veel langer, lykewel, diend gy geen hulp te derven,
Of zy wierd wel zo gek, dat zy ging leggen sterven.
Want 't is een zotte my, zo wel voor vrouw, als man,
Dat iemand sterven gaat wyl hy noch leven kan.

Katryn met een buurman uit.

Ho, ho, kom zyt gy daar?

KATRYN.

En volgt my na, ik zal u naer haar kamer leien
Ach, ach, wat ongeluk! *Zy dragen haar in huis.*

Ei neemt haar met u beien,

VIERDE TOONEEL.

MARGRIET *alleen.*

HY is al weg, zo 't schynt,

Zo dat my d'errigwaan op 't alderielfte pynt;
Want zyn verradery is klaar genoeg gebleken,
Mids ik terfoud daar van zag al te blyklyk teken.
Zo komt het, dat hy steeds met zo veel koeligheid
Betaald al myn onthaal, zo vol van vriendlykheid.
Hy spaard, dien schelm, naer 'k zie, zyn lust voor andre
gasten,

Die hy, geloof ik, voed met steeds by my te vasten.
Zie daar van onze mans de ware afbeeltenis.
Zo vlieden zy het geen dat hen geoorlofd is,
En zoeken op een aar zo in de mat te springen.
In 't eerste zyn 't met ons veel wonderlyke dingen;
Maar die verraders zyn daar na maar vroom in schyn,
En brengen op een aar 't geen zy 't huis schuldig zyn.
Ach, wat zou 't heerlyk zyn dat eens den Raad bestemden,
Dat 't vry stond zo van man te wilsen als van heinden,
Ik loof, dat ik 'er hier misschien wel een do zyn

Zou

Zou vinden, die haar hart zulks meê wel wenfcht met myn.
Zy ziet 't fchilderitje leggen 't geen Leonora had laten vallen.
 Maar wat voor een juweel zie ik hier voor myn voeten?
 Het werk dat fchynt zeer fraai, ik moet hier myn lust eens
 boeten,
 En zien eens wat het is. *Zy raapt 't op.*

V Y F D E T O O N E E L.

J A S P E R, M A R G R I E T.

J A S P E R.

MEn meende zy was dood,
 Maar haar bezwymen is had, zo het blykt, geen nood,
 Vermids zy zo teftond daar van is opgerezen;
 Doch 'k zie myn wyf daar staan.

M A R G R I E T.

Wat aangener wezen

Wat zie ik afgebeeld in deze fchildery!

J A S P E R.

Wat ziet zy daar zo nau? ik voeg my eer dichte by.

Zyn wyf van achteren over de fchouder ziende.

O fchildery! jy komt my niet veel goets te melden:
 Obloed, dit is maaar wis, dat dit myn eer zal gelden.

M A R G R I E T

Niets ween ik, dat ooit myn dagen fchoonder zag,
 Mids men de kunst noch meêr als 't gour waar deeren mag.
 Hou, 't is geparfumeert. *Zy kust het.*

J A S P E R.

Hoe, varken, in myn byzyn

Kuft gy 't? ô myn hoofd! hoe kunje nu noch vry zyn?

M A R G R I E T.

'k Beken, dat ik die vrou op 't hoogft gelukkig vind,
 Die van zo fchoonen man gediend word. en bemind,

Gewis, ik voel, dat ik wel dien dit zien te ftaaken,
 Of dat ik lichtelyk zou in kwâ beking raaken.

Ach wat een zoet gezicht, wat vriendelyk gelaat!

Daar is niets dat ik zie, dat aan hem kwalyk ftaat.

Ach! waarom heb ik meê geen man van zulk een troonje

440 DE VERWARDE JALOUZY,

In plaats van mynen lomp, myn bakbeest?

J A S P E R.

O karoonje!

Hy ontgrypt haar het schilderytje uit de hand.

Hiergryp ik u op't feit, wylgy dus onbedacht,
Jou man, zo wel gemaakt, zo lastert en veracht.
'k Hoor wel jou rekening, ó staaltje, schoon en aardig!
Die luid dan, dat myn Heer Mejuffrou niet is waardig.
Dat jou de kranken haal, jou ritze varken, zeg,
Wat schort aan myn perzoon? wat is'er in de weg?
Dees myn gestaltenis, trots alle braave baazen,
Deestroonje, zo bekwaam om liefde in te blaazen,
Dit hair, dees gang; in't end al't gene dat my raakt,
Is dat een brokje dat u niet voldaan en maakt?
En kan ik, gulzigzwyn, u niet alleen vernoegen?
Maar moet ge uw akker noch van andre laten ploegen?

M A R G R I E T.

'k Versta ten naaften by al wat hy zeggen wil.

Jy meend op deze wys. . .

J A S P E R.

Houd vry je bakhuis stil.

De zaak is al te klaar: ik heb hier in myn handen
Tegoë getuigenis van uwe en myne schanden.

M A R G R I E T.

De gramfchap is al reeds te groot in myn gemoed,
Behalven dat hy die hier noch vermeerderen doet.
Hoor hier eens, kom geef weër: denk dit niet weg te
steeken,

Maar denk eens dat ik. . .

J A S P E R.

Wat? 'k denk jou den hals te breken.

Bloed! had ik al zo wel het principaal hier al,
Als wel't kopy. . .

M A R G R I E T.

Waarom?

J A S P E R.

Waarom? omniemendal,

Myn kuifche vrou! want ja 'k heb onrecht zo te janken,
En

En 'k loof myn kruin moet u noch voor uw gaaf bedanken.
Op de schildery ziende.

Zie hier een reis, zie hier, dit is dat kind van weeld,
 Daargy zo lieffelyk de vrouw van eer meê speeld:
 En waar meê...

M A R G R I E T.
 En waar meê, vaar voort.

J A S P E R.

Ja, en waar mede

Gy... bloemerhart, ik ben schier buiten alle reden.

M A R G R I E T.

Wat of dit dronke beeft hier noch meê zeggen zel?

J A S P E R.

'k Meen varken, jy verstaat my meêr als altewel.
 Jy hebt myn eerste naam van Jasper al versleten,
 En maakt dat men voortaan my zal Kornutusheeten,
 Dat heb ik voor myn eer zo fraaitjes weg; maar jy,
 'k Zwæer, jy raakt met een arm of been daar niet van vry.

M A R G R I E T.

En jy durft my zo lang met zulken praat verveelen?

J A S P E R.

En jy duft my, ô teef! die helsche parten speelen?

M A R G R I E T.

Wat helsche parten, he!

J A S P E R.

Ei, hoor eens wat zy vraagd;
 Maar ja, dat is niet waard dat me'er noch eens om klaagd,
 En of zy my eens met twee hoorens gaat verryken,
 Dat dunkt haar is noch waard dat men my komt bekyken.

M A R G R I E T.

In 't end, na dat gy my dus hebt verongelykt,
 En dat al myn verstand door gramschap schier bezwykt,
 Zo hebt gy 't veinzen noch dus luttig voorgenomen,
 Om door u schelden myn verwytdus voor te komen.
 Wel zulk een vreemd bedryf is hier noch byster raar:
 Diezelver schuldig is beschuldigd hier een aar.

J A S P E R.

Wie zou, alshy haar dus eens hoorde rederyken,

E e s

Niet

442 DE VERWARDE JALOUZY,

Niet zeggen dat haar deugd vond nergens zyn gelyken?

M A R G R I E T.

Ga heen van daar gy komt, loop zoek u Juffrou weer.
Gakus, een streelt die vry, en doet haar noch vry meer;
Maar geef myn schildery my straks weer zonder dralen.

Zy ontnemt hem het schildery en loopt weg

J A S P E R.

Jalooz so snel gy wild, 'k zal u achter haalen.

Z E S D E T O O N E E L.

L E A N D E R. D O R E L.

D O R E L.

'k **B** En bly, wy zyn in 't end dan weder hier in stad;
Maar dorst ik eens, myn Heer, ik vroeg aan u wel...

L E A N D E R.

Wat;

D O R E L.

Wel, benje van de droes of van zyn moer bezeeten,
Dat zo veel ongemak u niet heeft neergefineeten;
Acht dagen lang, die wy zyn onderweeg geweest,
Gezeten elk op 't slimste en uitgeteertste beest,
Dat ooit de wereld droeg, en waar door al myn leeden,
En boven alleen plaats, aan, flarden zyn gereeden.
Die, schynt het, hebben noch op u zo weinig vat,
Dat zonder eeten gy blyft leven vet en glat.

L E A N D E R.

Dees groote haastigheid is geen geenzinds te misprijzen,
Het huwelyk van Lenoor doet my dus vaardig reyzen.
Gy weet dat ik haar min; des kom ik het waarts aan,
Om van dit huwelyk de waarheid te verstaan.

D O R E L.

Ja maat een goet ontbyt, dat zou u 't nodigft wezen,
dat zou uw hart ik zweer 't beletten van veel vrezzen?
Want heer wanneer men wel te deeg gegeten heeft,
't Is zeker dat men min voor d' ongelukken beeft.
Dat weet ik uit myn zelf; want als 'k niet heb gegeten,
Door 't minste dat my let word ik ter neer gesmeten;

Maar

Maar als my 't hart wel is met spys gebollewerkt,
 Zo is 't voor alle nood, en ongeval gesterkt.
 Geloof my, eet dan wat, zo gy naer raad wilt leven,
 Op dat gy beter moogt uw ramp te boven streven.
 En op dat noch uw hart te bet gehart mag zyn,
 Zo weekt het zatjes in een twintig glaasjes wyn.

L E A N D E R.

Ik heb geen eetens lust.

D O R E L.

Ik wel, zou ik schier zweeren;
 Nochtans, myn Heer, men zou uw kost schier prepareren.

L E A N D E R.

Zwyg stil, gebied ik u.

D O R E L.

Ach al te droef gebod!

L E A N D E R.

Ik heb geen honger, maar wel droefheid om myn lot.

D O R E L.

En ik heb honger, en geen kleine droefheid mede,
 Mids dat een zotte mindwingt uw verstand en reden.

L E A N D E R.

Laat my, het geen ik zoek, verwachten hier in stilt,
 En zonder moeilyk zyn, ga ceten, zo gy wilt.

D O R E L.

'k Durf tegen uw gebod, myn Heer, niet langer spreken.

Z E V E N D E T O O N E E L.

L E A N D E R *alleen.*

GEwis ik heb myn zelfte licht in nood gesteken;
 Des vaders woord, zo 'k hoop, dat zal bestendig zyn.
 En van des dochters zy heeft het te weinig schyn,
 Na zo veel eeden, die zy my wel heeft gezwooren,
 Dat zy 't geheug daar van zou hebben reeds verloren.

ACHTSTE TOONEEL.

JASPER, LEANDER.

JASPER.

IK heb't al weêr; nu kan ik naer myn wensch het beeld
Eens zien van dat gedrocht, dat my myn eer ontfteeld.
Ik ken den schender niet. *Hy beziet het schildery.*

LEANDER.

Ach, ben ik niet bedrogen,
Zo speeld myn schildery my daar van ver in d'oogen.

JASPER.

Ellendige als ik ben, ach! in wat wreed geweld
Van laster en van schand is hier myn eer gesteld?
Môct dan, . . . *Leander aanzierende, keerd zich om.*

LEANDER.

Dit heerlyk pand kan, zonder zelf te vreezen,
Van Leonora niet aan hem gekomen wezen.

JASPER.

Moet dan myn eer voortaan dus glat te gronde gaan.
Foei! zal men dan myn naam zien in pask willen staan?
Zal ik dan dus myn schand my voor de neus zien smyten?
En zal men my gestlaâg myn wyfs bedryf verwyten?

LEANDER.

Bedrieg ik my?

JASPER.

O beeft! of gy zo stout wel zyt,
Dat gy my dus bekroond in 't jeugdigt van myn tyd?
En wyl gy vrou zyt van een man, die zo volmaakt is.
Hoe komt dat hy door u in deze schand geraakt is?

LEANDER.

Ach ik bedrieg my niet, 't is wis myn schildery.

JASPER.

Hoe ziet de keerel zo?

LEANDER.

Ach! is 't geen tovery.

JASPER.

Op wie doch heeft hy 't dan?

LEANDER.

O ja, ik ga 't hem vragen.

Hem, holla, vriend, een woord.

JASPER.

Wel hoe of 't hier zal dagen?

LEANDER.

Zou ik van u, myn vriend, wel kunnen weten, wie
U gaf dat schildery, 't geen 'k in uw handen zie?

Jasper ziet nu het schildery, en dan Leander aan.

JASPER zaffes.

Van waar komt hem dees zorg? maar zacht, my dunkt
zyn wezen

Gelykt wel 't zelfde van myn schildery te wezen.

O ja, hy staat verfteld; zo dat ik zeker hou,

Dat dit myn man zel zyn, of eer die van myn vrou.

Overluid tegen Leander.

Ik weet nu al, myn Heer, de reden van uw vrezen,

Vermids dit schildery voor wis zal 't uwe wezen.

't Was in de handen van die geen, die gy wel kend,

En waar meê gy, o schand! te ver gekomen bend,

Om niet ontdekt te zyn in uw onkuifche liefde,

Daarom zo wou ik wel, dat gy, zo 't u beliefd,

Voortaan haar, en uw min, verbande uit uw gedacht,

Vermids een man als ik zulks onbetaamlyk acht.

Maar denk eer, dat de knoop der echte huwlyksbanden..

LEANDER.

Hoe! zy, van wie gy hebt dit schildery in handen,

Die is....

JASPER.

Die is myn vrou, en ik haar man.

LEANDER.

Haar man?

JASPER.

Jaman, en zo vol spyt als iemand denken kan,

En gy weet d'oorzaak wel; des ga ik zo vertrekken,

Om aan haar vrienden dit zo daatlyk meê t'ontdekken.

NEG ENDE TOONEEL.

LEANDER *alleen.*

HElaas! wat hoor ik hier? men had my wel gezegd,
 Dat zy nam tot haar man het puik der beestigheid.
 Ach! schoon gy niet en waart verplicht door duizent eeden,
 Ontrouwe Leonoor, uw trouw nooit te overtreden,
 Het bloot verachten van zulk een verachtlyk beest,
 Dat diende voor uw trouw myn borg te zyn geweest.
 Ondankbre, en wat goed... Maar ach, dees felle slagen,
 Gevoegd by 't ongemak van my op reis verdragen,
 Doen dat my al myn moed, en al myn kracht ontwykt,
 Zo dat myn hart byna door flauwigheid bezwykt.

Hy waggeld.

TIENDE TOONEEL.

MARGRIET *uit haar deur, en* LEANDER *ziende.*

MARGRIET.

IK tegens dank dien schelm... Maar zacht, wat mag
 u letten,

Myn Heer! my dunkt gy zwymd. Wil u wat nederzetten.

LEANDER.

Het is een kwaad dat my straks aangekomen is.

MARGRIET.

Ik vrees, myn Heer, voor u hier een bezwymenis.

Kom best zo lang in huis tot gy wat zyt bekomen.

LEANDER.

Dees gunst werd graag van my, wyl 't zyn moet, aangeno-

(men.

ELFDE TOONEEL.

JASPER, BERTRANT.

BERTRANT.

IS waar, dat ik u zorg niet in die stuk en laak;

Maar doch zo zyt gy al vry haastig in dees zaak:

En al't geen ik van u kom tegen haar te hooren,

Bewyft gansch niet, dat zy dus heeft haar eer verlooren.

Zie

Zie neef dit is een poin dat al vry wat bedied,
En 't geen my eerst bewyft wanneer men 't zelve ziet.

J A S P E R.

Als of gy zeyd, men moet 't eerst voelen, en betasten.

B E R T R A N T.

De groote haastigheid zeer menig man verraste:
Wie weet eens waar van daan zy 't schilderytje heeft,
En of zy die wel kend, die gy de schuld hier geeft.
Des ga, vernem dat eerst, wy zullen raad verschaffen,
En de alder eerste zyn om deze daad te straffen.

T W A A L F D E T O O N E E L.

J A S P E R. *alleen.*

BEken hy spreekt zeer wel, en in der daad, 'tis goed.
Dat men maar zafjes gaat, want ligt heeft myn
gemoed

Zich zelfs dit maar ingebeeld dees hoorenige spookten:
Gewis het zweet is my te haastig uitgebrooken,
En door dit schildery blykt ook myn schand voorwaar,
Als men 't ook zeggen moet, noch niet te byster klaar;
Daar om zo moet ik eerst....

D E R T I E N D E T O O N E E L.

M A R G R I E T *met* L E A N D E R *uit haar deur, 't zamen*
sprekende, J A S P E R *haar ziende.*

J A S P E R.

MAar zacht, wat zal dit wezen?

Ach, ik behoef niet meer voor het kopy te vrezen,
Zie hier eens, by myn keel, de zaak in 't prinzypaal.

M A R G R I E T.

Myn Heer, gy gaat te ras, want lichtlyk dat u kwaal,
Zo gy dus haastig zyt, u weér zal overkomen.

L E A N D E R.

Ik dank u voor de hulp, die 'k van u heb bekomen.
Mids ik nu cenemaal my daar van voel beryd.

VEERTIENDE TOONEEL.

J A S P E R , L E A N D E R .

J A S P E R .

OVarken! 't is voor u noch geen vertrekens tyd?
Maar zacht, hy ziet my? 'k wacht of hy my aan zal
spreken

L E A N D E R . *zaffes.*

Ach! 'k voel door dit gezigt myn hart en ziel doorsteken.
Maar laas! wat baat myn toch voortaan myn ongeduld?
Ach! 't ongeluk van myn lot heeft maar alleen de schuld
Van al myn ongeval, en myn gedurig lyden.
Wat kan ik des meer doen dan slechts zyn luk benyden,
En steeds beklagen myn ellenden en myn rou?

Voorby Jasper gaande, en hem aanziende

Telukkig zyt gy, dat gy hebt zo schoonen vrou.

VYFTIENDE TOONEEL.

J A S P E R *alleen.*

DAt is altyd een taal, die wel is uit te leggen. (zeggen,
O bloed! 'k sta zo versteld door 't geen hy daar gaat
Als of my zo terstond twee hoorens waaiden an.

Hy ziet Leander na.

Ja gaat vry, deze daaden past geen eerlyk man.

ZESTIENDE TOONEEL.

L E O N O R A *hebbende* L E A N D E R , *zien weg**gaan,* J A S P E R ,

L E O N O R A .

HOe, zag ik niet terstond Leander voor myn oogen?
Zou hy zyn weerkomst wel voor my verbergen moo-
(gen?)

J A S P E R .

Telukkig zyt gy, dat gy hebt zo schoonen vrou.
Ja, ongelukkig eer, dat ik dat varken hou,
Die al myn eer en faam zo schandelyk verkeert heeft,
Ver-

Vermids dat zy myn kruin dus fraai gehoornifcort heeft.

Terwyl Jafper dit fpreekt naderd hem Leonora, om hem te fpreeken als hy ophoud.

Maar ondertuffchen laat ik hem valt heenen gaan,
En blyfgelyk een beeld met hangende armen staan.
Ach! 'k moest ten minften hem zyn mantel afgaan ryten,
En hem met fteenen, of met flyk naer d'ooren fnyten;
En fteflen over end de gantfchelyke buurt,
En maken dat hy zo zyn fchelmery bezuurt.

LEONORA.

Die geen, die dadelyk zich van u afging wenden,
Ik bid u, zeg my eens, is't lang dat gy hem kende?

JASPER.

O neen! ik ken hem niet, Mejuffrou, maar myn vrou
Die kent hem maar alleen.

LEONORA.

Waar uit fpruit dees uw rou.

JASPER.

Ik bid, wil d'oorzaak niet van dees myn droefheid vragen;
Maar laat my maar alleen myn ongeluk beklagen.

LEONORA.

Wat is doch d'oorzaak, daar uw fmart uit komen ken?

JASPER.

't Is om geen deuvikken dat ik d'ftreurig ben,
Ik wou 't een ander wel een reis in dryen geven,
Niet bang te kyken, als hy in myn ftaet moeft leven.
Van d'ongelukkigfte die'er te vinden is,
Helaas! ziet gy in my de ware afbeeltenis.
Men heeft my eer en faam op 't fchandelykft ontdragen.
Wat dunkt u, heb ik dan geen reden om te klagen?

LEONORA.

Wie fteeld uw eer?

JASPER.

Die vent, die fchytvalk van het hof,
Die zet my hoorens op, Mejuffrou, met verlof,
En dit heb ik van daag gezien zelfs met myn oogen,
Zo dat ik heel wel weet dat ik niet ben bedroogen.

Ff

LEO-

450 DE VERWARDE JALOUZY,

LEONORA.

Hoe! die geen, die terstond...

JASPER.

Ja, ja, die steelt myn eer;

Want hy bemind myn wyf, en zy bemind hem weêr.

LEONORA.

Ach! 'k had al wel gedacht dat dit ras wederkeeren

Geen haatlyke oorzaak tot myn nadeel kon ontbeeren.

Ach, 't hart dat beefde my zo dra 'k hem kwam te zien,

't Welk wis een teken was van 't geen ik zie geschiên.

JASPER.

Die goeje sloofschynt heel met myn verdriet bewogen.

Zou men van iemand dit noch wel verwachten mogen?

'k Loof neen; want al die geen, die ik het heb gezeid,

Die lachten my noch uit in myne ellendigheid.

LEONORA.

Ofeen verrader wel zo godloos hier op aard is,

En vind men wel een straf, die hy niet dubbeld waard is?

Gewis het leven is hy niet meer waard voortaan,

Na hy dees schelmfche daad vol ontrou heeft begaan.

O hemel, kan het zyn?

JASPER.

't Is voor my al te zeker.

LEONORA.

Bedrieger, valsche drog, ô ontrouwe eedenbreker!

JASPER.

Die goeje ziel!

LEONORA.

Neen, neen, de hel heeft straf noch pyn

Waar door dees schelmfche daad genoeg betaald kan zyn.

JASPER.

Dat is eerst wel gezeid!

LEONORA.

Leeft gy dus met die gene.

Die door onnozelheid geen kwaad van u en meenen?

JASPER.

Ha!

LEO-

LEONORA.

Een die nimmermeer heeft 't minste kwaad gedaan,
Verdiend die dan van u dus valsche te zyn verraan?

JASPER.

Dat's waar.

LEONORA.

Die nimmermeer... maar 't is genoeg; het denken
Aan dees vervloekte daad zou wis myn zinnen krenken.

JASPER.

Myn goeje Juffrou, ei, ontitel u niet zo zser, (meer.
Want door uw klachten word myn droefheid noch veel

LEONORA.

Neen beeld u zelf niet in dat ik hier by zal blyven,
En dat ik dus onnut maar droefheid zou bedryven:
O neen, myn harte wil dat ik dit klagen slaak,
En my in alderhaast ga schikken tot de wraak.

Z E V E N T I E N D E T O O N E E L.

JASPER *alleen.*

DE hemel die wil haar voor deze goetheid loonen.
Doch door haar voorneem komt zy my myn plicht te
En wat my zelve staat in deze zaak te doen: (toonem,
Om my te wreken, om myn schandete verhoën.
Want zo ik niet en wil by ieder een tot spot zyn,
Zo moet ik dit afgrond gaan wreken, of een zot zyn.
Wel aan, ik wil terstond dien schelm dan zoeken gaan,
En hem tot loon zyn kop aan duizend stukken slaan.
'k Zal u, ô schenbrok, 'k zweer 't, die parten wel verleeren,
Van duseen eerlyk man met hoorens te vereeren.
Za wakker dan, dat's gang: biget hy zelder an,
Dat zweer ik hem noch eens. En tot begin hier van,
Ga ik zo dadelyk my steeken in het wapen,
En roepen overal, hy heeft myn wyf beslapen.

A C H T I E N D E T O O N E E L.

ROGIER, LEONORA, KATRYN.

LEONORA.

JA vader, 'k heb myn wil geheelyk omgekeert,
Des handeld vry met my gelyk gy zelfs begeert;

452 DE VERWARDE JALOUZY,

En doet vry met Krispyn terstond myn huwlyk sluiten :
Gy zult my niet een woord daar tegen hooren uiten.
Mids ik myn eige wil geheelyk doe te niet,
En volg gewilliglyk al 't geen gy my gebied.

R O G I E R.

Ach, wat verheugd gy my door dees veranderingen !
Ik zou van enkele vreugd wel hippelen en springen,
Zo 't volk, het geen ons ziet, daarom niet lachen zou.
Kom nader, op dat ik u in myn armen dou.
Zyn kind te kussen is geoorlofd aan een vader,
En vry, dat 't volk daar uit gedachten trekt van kwader.

Hy kust haar.

Ga nu, en zo gy voort in die goê wil volherd,
Zo maakt gy dat ik wel tien jaren jonger werd.

NEGENTIENDE TOONEEL.

LEONORA, KATRYN.

KATRYN.

JA, dees verandering, zo schielyk opgekomen,
Verwonderd my op 't hoogst.

LEONORA.

En als gy hebt vernomen,

Door wat voor reden ik dus van myn opzet wyk,
Zo weet ik, dat gy my zult geven groot gelyk.

KATRYN.

Dat zou wel kunnen zyn.

LEONORA.

Wel, weet dan dat Leander

Alleinig d'oorzaak is waarom ik dus verander,
Mids dees ontrouwe my op 't godlooft heeft verraân.
Want niet alleen was hy . . .

KATRYN.

Maar zie, daar komt hy aan.

TWINTIGSTE TOONEEL.

LEANDER, LEONORA, KATRYN.

LEANDER.

Erik voor eeuwig noch my van u af ga scheidjen,
 Zo wil ik u voor 't laast van uw bedriegeryen....

LEONORA.

Hoe! my te spreken, hebt gy noch die stoutigheid?

LEANDER.

'k Beken, zy is zeer groot, maar uw ondankbaarheid
 Noch grooter, en uw keur, zo schandlyk om te melden,
 Dat ik met reden u mag lasteren, en schelden.
 Leef dan, ja leef vernoegd, sloot al myn vreugden om,
 Door het bezit van zulk een waarde bruidegom.

LEONORA.

'k Zal leven, ja verjaar, en al myn grootst verlangen
 Zal zyn, u hier door niet dan smart te doen ontfangen.

LEANDER.

Wie gaf u reden tot dees gramschap tegen my?

LEONORA.

Hoe schellem, veinst gy noch dees uw bedriegery?

EEN-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

JASPER *gewapent uit*, LEANDER, LEONORA, KATRYN.

JASPER.

ZA, waar is nu dien fielt, dien galgebok verschoolen,
 Die zonder deerenis my heeft myn eer gestoolen?

LEONORA.

Keer om, en antwoord niet, waar zie wie dat daar komt.

LEANDER.

Ach, 'k zie hier....

LEONORA.

Dit gezicht maakt u genoeg verstomt.

LEANDER.

Maar 't diende u eer van schaamte en droefheid te doen
 sterven.

454 DE VERWARDE JALOUZY,

J A S P E R.

Bloed! mag ik van 't geval nu slechts 't geluk verwerven,
 Dat ik hem achterhaal, zo zweer ik is hy dood:
 Vermids dat nu myn moed en gramichap zyn zo groot,
 Dat niemand hier op aard zyn doodsteek zal beletten,
 'k Zal hem dit endje staals tot in zyn darmen zetten,
 Al was het zelf op straat daar 't al de wereld 't ziet.

L E A N D E R.

Zeg, op wien hebt gy 't vriend?

J A S P E R.

Ach, 'k heb 't op niemant niet.

L E A N D E R.

Waar toe dees wapens dan?

J A S P E R *zaffes.*

Ik draag ze voor de regen.

Bloed! had ik nu de moed, ik had hem al doorregen.
 Doch, za, kouragie, kom, hy moet nochtans ter neêr.

L E A N D E R.

Wat zegt gy?

J A S P E R.

Ach, ik spreek geen enkel woord myn Heer,

Hy slaat zich zelfs op de borsten op de troni om kwaat te worden.

O laffe en bloode bok, waar blyft uw eer nu leggen?

Schep moet, zeg ik, schep moet.

L E O N O R A.

Hy komt genoeg te zeggen,

Vermids hy uw bedryf hier door genoeg verwyf.

L E A N D E R.

Ja, 'k zie hier door wel recht hoe schuldig dat gy zyt,
 Door zulk een ontrou, die me onmoglyk kan vergeven,
 En wiens gelyk nooit op aarde is bedreven.

J A S P E R.

Waarom heb ik geen hart?

L E O N O R A.

Ach, zwyg verrader vry,

De reden al te strafen al te wreed voor my.

J A S P E R *zaffes.*

Ziet gy niet met wat vlyt dat zy uw zaken voorstaat.

Za fchep dan moed, myn zoon, eer dat hy daatlyk doorgaat,
En op dat hy hem niet tot uwer fcha verweerd,
Stoot hem van achteren deur, wyl hy zyn rug omkeerd.

*Leander doet onverhoets een flap of twee ter zyden, waar
door Jasper, die hem naderde, om hem van ach-
teren te deurfteeken, wêr de rug treed.*

LEANDER.

Nadien dees reden dan, ô valfche, aan u mishagen,
Zo wilt gy, naer ik hoor, dat ik noch niet zal klagen,
Maar pryzen eer de keur zo fchoon van u gedaan?

LEONORA.

Myn keur behaagd my wel, en daar leid u niet aan

LEANDER.

O ja, gy doet noch wel u valsheid te verweeren.

JASPER.

Voorzeker doet zy wel myn recht te defendeeren,
En deze daad, myn Heer, ftrekt my te zeer tot fchand,
Om niet te klagen. Bloed! ik heb te veel verftand,
Maar anders, 'k zweer de ftad zou van wat anders wagen.

LEANDER.

Wat maakt u dus ontzind? en wat voor beeftig klagen.

JASPER.

Houd op: gy zyt te wel van myn verdriet bewuft;
Maar uw confcientie diend te wezen ongeruft,
En moest u weten doen, dat steeds myn wyf myn wyfis,
En dat het in het minft geen redelyk bedryf is,
Dat in myn byzyn gy haar te verleiden tracht.

LEANDER.

Dees errigwaan in u is waardig uitgelacht.
Ga heen, en wil uw zelf vry van die zorg bevryen,
'k Weet wel, zy hoord u toe, maar dat ik zou verlyen...

LEONORA

Ach, met wat listigheid, verrader, veinfd gy hier!

LEANDER.

Hoe! gy vermoed my dan dat door een onkuifch vles
Myn ziel tot overspel zou werden aangedreven?

LEONORA.

Spreek my niet aan, maar hem, hy zal u antwoord geven.

J A S P E R.

Gy dryft welspreekender als ik myn zaken voort,
 En gy begrypt myn recht gelyk als het behoord.

TWEE-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

M A R G R I E T, J A S P E R, L E O N O R A,
 L E A N D E R, K A T R Y N.

M A R G R I E T.

IK ben hier niet van zins op straat gerucht te maken;
 Mejjuffrou, noch op u veel scheldens uit te braken;
 Hoewel myn jalouzy al is in top geraakt,
 Maar 'k ben ook gantsch niet zot, en zie wel wat gy maakt.
 Dees uwe liefde is heel verfoeijelyk, en schandig,
 Vermids dat gy een hart my hebt gemaakt afhandig,
 't Geen niemand hier op aard toekomen kan dan my.

L E O N O R A.

Dit voorspel van haar min doet zy hier al wat vry.

J A S P E R.

Uw komst, karonje, was hier gantschelyk niet van noden,
 En niemand had van ons uw byzyn hier ontboden.
 Gy komt en steurt haar maar, ter wyl zy voor my plyt;
 Doch 'k loof gy meend dat zy uw minnaar u ontvryt.

L E O N O R A.

Gavry, want in die zorg zyt gy geheel bedrogen.

tegen Leander.

Nu blykt het klaar genoeg of 't waarheid is, of flogen.

L E A N D E R.

Wat maakt men my hier wys?

K A T R Y N.

Voorwaar, 'k kan niet verstaan

Waaruit dees warring spruit, noch hoe zy zal vergaan.
 Ik heb hier op een wyl myn zinnen al staan slypen,
 Doch hoe ik meerder hoor, hoe 'k minder kan begrypen.
 't Is best dat ik hier meê eens spreek in dit geval.

Zy steld zich tusschen Leander en Leonora.

'k Bid, antwoord my elk eens op 't geen ik vragen zal.

tegen Leander.

Waar meê beschuldigd gy myn Juffrou, zeg Leander?

L E A N D E R.

Dat deze ontrouwe my versmaad heeft voor een ander,
En dat ik met een min, die nooit vond zyns gelyk,
Hier komende op't gerucht van dit haar huwelyk, (den)
(Schoon ik nooit dacht dat zy haar trou dus had gefchon-
Haar vind getrouwd te zyn, en met een aar verbonden.

K A T R Y N.

Getroud! met wie?

L E A N D E R.

Met hem. *op Jasper ziende.*

K A T R Y N.

Met hem? wel dat is raar.

L E A N D E R.

Welja,

K A T R Y N.

Wie zei u dat?

L E A N D E R.

Hy flusjes.

K A T R Y N *aan Jasper.*

Is het waar?

J A S P E R.

Welja, ik heb gezeid, dat 'k aan myn wyf getrouwd was.

L E A N D E R.

Ik heb flus wel gezien, hoe zeer uw hart benoud was,
Toengy vol errigwaan bezaagt myn schildery.

J A S P E R.

Dat's waar, daar is het weêr.

L E A N D E R.

Gy zeide ook tegen my,

Dat zy, van wien gy had dat schildery gekregen,
Uw echte huisvrouw was; wat hebt gy daar dan tegen?

J A S P E R.

Wel deeglyk; want ik heb't ontweldigd uit haar hand,

wyzende op zyn vrou.

En 'k was noch, zonder dat, onwetend van myn schand.

458 DE VERWARDE JALOUZY,

M A R G R I E T.

Wel wat of my van daag noch langer zal ontmoeten?
Ik heb het by geval gevonden voor myn voeten.

wyzende op Leander.

En zelftoen ik, myn Heer, nauw te zotte klacht,
In zyn bezwymenis heb in myn huis gebracht,
Heb ik niet eens gekend de trekken van zyn wezen.

L E O N O R A.

Uit my alleenig is dees warring eerst gereezen,
Mids ik het vallen liet flus in myn flauwigheid,

wyzende op Jasper.

Waar in dat gy my zelf hebt naer myn huis geleid.

K A T R Y N.

Gy ziet wel, dat ik noch dit garen moest ontwinden,
En dat gy zonder my z noch verward zoud vinden.

J A S P E R.

Zal men nu dit dan zo voor goed geld nemen aan;
'k Weet niet, of noch myn kruin daar toe wel wil verstaan.

M A R G R I E T.

Myn achterdocht is ook noch zo niet ganfch vervlogen,
En hoe zoet 't kwaat ook zy, 'k vrees noch te zyn bedrogen.

J A S P E R.

Ei! kom laat ons malkaâr gelooven vroom te zyn;
Gy waagt niet veel van 't uwe, en ik waag veel van 't myn.
Kom, kom, fla toe de koop, die u nu komt te vooren.

M A R G R I E T

t Is wel: maar wacht je kop, zo 'k weêr iet kom te hoor en.

*Leonora tegen Leander, na dat zy een wyl tyds
ftil zamen gefproken hebben.*

L E O N O R A.

O hemel! zo't zo is, ach, wat heb ik gedaan?
Myn gramfchap, al te licht, zal my te zwaar vergaan.
O ja, wyl ik my dacht van u te zyn bedrogen,
Heeft myn gehoorzaamheid my in dit net getogen;
En 'k heb bewilligd in het huwlyk van Kriſpyn,
Mids ik daar door van u gewroken dacht te zyn.
Ik heb myn vader flus beloofd met hem te trouwen;

Maar

Maar zie daar komt hy zelf.

LEANDER.

Hy zal zyn woord wel houwen.

DRIE-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

ROGIER, LEANDER, LEONORA, JASPER,
MARGRIET, KATRYN.

LEANDER *tegen* ROGIER.

HYn Heer, gy ziet my weer gekomen in dit land,
Vergezelschap met myn min, en met myn oude brand
Des hoop ik, dat ik niet hebt myn beloft verlooren,
Maar my nu gunnen zult 't bezit van Leonore.

ROGIER.

Myn Heer, die ik weer zie gekomen in dit land,
Verzelschapt met uw min, en met uw oude brand,
En die hoopt, dat ik niet heb myn beloft verloren,
Maar u nu gunnen zal 't bezit van Leonore,
Je fuis ton Serviteur, charissimo Signore!

LEANDER.

Ho nu, myn Heer, wilt gy dan dus myn hoop verraân?

ROGIER.

Oja, myn Heer, ik heb myn schuld, en plicht voldaan.
Myn dochter volgt myn wil.

LEONORA.

Myn plicht, die nooit vergaan moet,
Wil, dat ik my van 't woord, 't geen ik u gaf, ontslaan moet.

ROGIER.

Hoè nu? antwoord gy dus op 't geen ik u gebied?
En breekt gy dus gezwind uw goeje wil te niet,
Die gy had voor Krispyn? maar 'k zie zyn vader komen,
Die 't huwlyk sluiten wis van daag heeft voorgenomen.

VIER-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

BOUDEWYN, ROGIER, LEANDER, LEONORA,
JASPER, MARGRIET, KATRYN.

ROGIER.

WEl wat brengt u ons hier, Seigneur Heer Boudewyn?
BOUDEWYN.

Een zaak van groot belang van wegen myn Krispyn,
Waar door dat ik myn woort niet meêr aan u kan houwen,
Vermids myn zoon, die ik wou met uw dochter trouwen,
Alzint vier maanden tyds, in't heimelyk zich heeft
Aan Izabel verloofd, daar hy getrouwd by leeft.
En mids haar ouders goed en afkomst, my beletten
My tegen dit verbond en hunne trou te zetten,
Zokom ik....

ROGIER.

Houdvry op. Zogy uw zoon Krispyn

Dusbuiten uwe wil getrouwd bevindte zyn,
Weet dat myn dochter ook verloofd is aan een ander,
En dat ik haar al lang ben schuldig aan Leander,
Wiens goej' hoedanigheên ik zo in waarde hou,
Dat ik myn dochter hem ga scheuken tot zyn vrou.

BOUDEWYN.

Dees keur behaagd my zeer.

LEANDER.

Al'tvoorspoed van myn leven

Komt gy my t'zeffens met dees schoone gaaf te geven.

ROGIER.

Kom laat ons gaan den dag bestemmen van uw trou.

JASPER.

Wie daecht ooit zo gekroond te wezen door zyn vrou
Als ik? des ziet gy wel, dat men geen schyn moet achten;
Mids die steeds doolen doet door valsheid van gedachten.
Neemt een exempel dan aan dit myn ongeval,
En schoongy't alles ziet, geloofd vry niet met al.

E I N D E.

T Y M O N

V A N

L U C I A N U S.

Tooneelſchwys uitgebeeld door de zamen-
ſpraak dezer navolgende Perſonen.

T Y M O N, *een gewezen Rykaart.*
J U P I T E R, *een Hemelſvoogd.*
M E R K U R I U S, *zyn zoon, en boode.*
P L U T U S, *de Rykdom,*
A R M O E D E, *een eerlyke vrou.*
G N A T H O N I D E S, *een Pannelikker.*
F I L I A D E S, *een Pluimſtryker.*
D E M E A S, *een Redenaar.*
T H R A S I K L E S, *een Philoſooph.*
B L E P S I A S, *mê 't een of 't ander.*

De reſt die niet en ſpreken zyn ſtommen.

E E R S T E T O O N E E L.

T Y M O N, *alleen in het land delvende.*

O Jupiter! patroon der Goden,
Wel waard geëerd, bemind, gevreesd;
Mids gy aan eik, die 't had van noden,
Steeds vriend, en holpes zyt geweest.
O gy verſtoorde Blikſembraker!
Wolkscheurder, felle Dönderaar!
O Wind! ô Storm! ô Buijenmaker!
Aardſchudder, trofſe Hagelaar!
Of zo u immer de Poëten
Noch voor uw doopnaam (dat 's Jupyti)

Een

Een andre naam te geven wecten,
 Vooral wanneer ze in 't rymen zyn:
 Want dan is 't, dat ze u vaak herdoopen,
 En namen geven naer hun zin,
 Want heeft hun veers een scheurtjen open,
 Daar steeken ze u gevoeglyk in.
 Waar is nu 't kraken van uw donder?
 Waar nu uw bliksem en zyn vuur,
 't Geen eertyds werkte zo veel wonder,
 In menig vreemden avontuur?
 't Schynt of zulks nu maar beuzelingen,
 En niet dan enkele droomen zyn,
 Daar de Poëten slechts van zingen,
 Gelyk van sprookjens zonder schyn:
 Want 'k weet niet waarom dat uw pylen,
 Die gy (tot straffen toegerust
 Wel eer zo vaak op aard deed ylen,
 Nu leggen koud, en uitgeblust;
 En dat gy niet wat gloënde stralen
 Hebt in uw magazyn bewaard,
 En die tot straf niet nêr doet dalen
 Op zo veel monsters hier op aard.

Hoe, zult gy dulden dat na dezen
 Het heilloos volk dat hier beneën,
 Eer 't vuur zal van een fakkel vrezē,
 Ja eer het rollen van een steen,
 Dan wel uw bliksem, en uw donder?
 Ja dat het u niet, maar 't geval;
 (Al smeet gy d'aarde bovenste onder)
 Slechts hun verdelging wyten zal?
 Zult gy uw goedheid zien ontkennen,
 En lastren of j' 'er niet en waard?
 En nimmer met uw bliksem schennen
 Die u verachten hier op aard?

Heeft zelf Salmoneus u voor dezen
 Niet blykelyk genoeg veracht,
 Wanneer hy u gelyk zou wezen,
 Zo wel in godheid als in macht?

En waarlyk, 't was niet zonder reden:
Want wie zou u verachten niet,
Wyl gy de schelmen hier beneden,
Met toegeloooken oogen ziet?

Gy zuft, en slaapt, gelyk die geenen,
Die door een hoogen ouderdom
Zien al hun lust en kracht verdweenen,
En kykt niet meer naer 't aardryk om.

Wel eer, in 't jeugdigt van uw jaaren,
Wanneer uw geesten en verstand
Noch vlug, en op haar snedigft waaren,
Hield gy hen beter in den band.
Toen liet gy d'ondeugd niet geworden,
Mids doen de donder uit uw vuift
Hen steeds langs kop, en ooren snorden;
Toen was 't dat gy als onbezuift,
Met hagel, en met bliksemstralen,
(Die gy gestaåg, gelyk als zaad,
Hen liet op nek en schouwers dalen)

U wrecker toonde van het kwaat:
Toen deed gy vaak het aardryk beeven,
Ja splyten met een gram gemoed,
Toen, door uw wraakzucht aangedreeven,
Liet gy by wyl een watervloed
Ten top der hoogste bergen kruipen,
Waar door gy 't gantsch, en godloos zaat
Vaak deed by duizenden verzuipen,
Tot straf van zo veel heilloos kwaat.
Hier uit deed gy die schipbreuk komen,
Ten tyde van Deukalion;
Waardoor, uit het geweld der stroomen,
Een schuitje zich nauw bergen kon;
Waar in alleen noch was beslooten
Het overschot van 't aardfch geslacht,
Waar uit daar na is voortgesprooten
Een zaad, dat u noch meer veracht.
Ja, 't geen u voor uw oogenluiken
Te recht met zyn ontrouheid loond:

Wyl niemand u doet offers ruiken,
 Noch ook uw beeltenis meer kroond
 Met blaau van eiken, en olyven,
 Ten waar men noch in't Olympifch fpei,
 Schoon d' eer, die zy u daar toefchryven,
 Meêr uitgewoont, gefchiet, dan wel
 Uit eerbied, en godsdienftigheden.
 In 't end, men tracht, ô baas der Goôn,
 U, als Saturnus, te vortreden,
 En u te fehoppen uit uw troon.

Doch fchoongy zelf zeer kund weten,
 Hoe vaak ze u tempel, en altaar
 Gefchonden hebben, en verfmieten,
 Ja hoe haar beeld zelf vaak gevaar
 Geloopen heeft, van door hun handen
 Op den Olympus te vergaan,
 'k Laat staan, dat men het offerhanden
 Of eer zou hebben aangedaan)
 Zo bleef gy doch zo lui, en leedig,
 (Gy, zeg ik, die een blikfem voerd)
 Dat gy dit aanzagt even vreedig,
 Als of het werk u niet en roerd;
 Ja, of gy buuren had, noch honden,
 Die, opgewekt door uw gerucht,
 Die fchenders niet vervolgen konden,
 Wyl hy zich pakten op den vlucht.
 Maar neen, Jupyn, die van te vooren
 Dien dapren Reuzendwinger was,
 Zat licht en kraude bei zyn ooren,
 Of't kwam zyn hoogheid niet te pas
 't Geweer te halen van de wanden,
 Om hen te maalen eens tot puin,
 Die hem, in fpyt zelf van zyn tanden,
 Het hair vast fehoooren van zyn kruin.
 Of daar was licht weêr een Europe,
 Die hem, ontfteeken van de min,
 Licht weêr voor bul langs't land deed lopen,
 Tot honger van zyn gemalin.

Of licht was by in goude reegen
 Weêr in een maagd haar schoot gestort;
 Om daar zyn dartle lust te pleegen,
 Terwyl men hem zyn knevels kort.

En dit zult gy noch langer lyen,
 O puik der Goden, en voortaan
 Zo veel verdoemde schelmeryen
 Noch tot uw schand in dwang zien gaan?
 Ach neen, 't is tyd uw zelf te wreeken;
 Om van noch veel meer Faëtons,
 Dan wel voor dezen te doen spreken,
 En van noch meer Deukalions.
 Doch op dat ik hier by laat steeken
 Het geen de gantsche weerd raakt,
 En eens van 't myn begin te spreken,
 Zo hoor eens verder hoe men 't maakt.

Ik, die van ieder een voor dezen,
 Terwyl ik goud en schyven had,
 Placht als een God geviert te wezen,
 Ja, die al d'eer was van de stad;
 Ik die door mildheid, en myn gaaven,
 Zo veel Atheners heb verrykt,
 En uit zo groot een tal van slaaven,
 Gemaakt dat elk een Prins gelyk;
 Ik, die door alles weg te schenken,
 Slegs om myn vrienden wel te doen,
 Nooit op myn eige zelf te denken,
 Om zelf myn armoe te verhoên;
 Ik, zeg ik, zie my nu van allen,
 Die ik tot rykdom heb gebracht,
 Nu ik in armoe ben vervallen,
 Verjaagt, gehaat, bespot, veracht.

Indien my een van hen komt moeten,
 Die ziet my nau ter sluik eens aan,
 En hoe beleeft ik hem mag groeten,
 Hy laat zyn muts verachtelyk slaan;
 En doet my, die hem van het myne
 Zo rykkelyk heb meê gedeelt,

Aan zich alzo verfoeilijk schynen,
Gelyk een oud verwurpen beeld.

Een aader, zo hy my ziet komen,
Uit vrees, van dat door my te zien
Hy 's nachts iet schrikelyks mocht dromen,
Zou wel in huis en winkels vlien:
Hoewel hy noch niet lang geleeden,
Alleen van myn geboden hing,
En me als een God heeft aanbeeden,
Waar van hy goed en bloed ontfing.

In 't end, de nood die my kwam kwellen,
En die my bracht in ongenae,
Liet my tot kleed dees ruige vellen,
En tot myn rykdom deze spâe;
Die my het leven op moet houwen,
Wyl dat ik hier voor huereling
Het land help spitten, en behouwen,
En denk op 's weerelds wisseling,
't Welk my, hoewel wat spaa, doet leeren
Hoe al des 's weerelds heerlykheid
Gezwint in rampspoet kan verkeeren,
En niet en is dan ydelheid.

Doch 't voordeel 't geen dit eenzaam leven,
In spyt van al myn ongeval,
My voortaan tot myn troost kan geven,
Is, dat ik niet meer zien en zal,
Hoe dat een tal van guits, en gekken,
Alleen maar menschen in den schyn,
't Geluk onwaardig tot zich trekken,
En onverdiend voorspoedig zyn.
Want niets is zo vol smarts op aarde,
Dan dat een vroom en eel gemoed,
Een ander ryk ziet zonder waarde,
En zelve kwynt in arremoed.

Wel aan, in 't end dan brave Jovis,
Saturnus en Vrou Rheas zoon,
Toon dat voortaan uw oor niet doof is,
En dat de slaap u is ontvloën.

Mids gy reeds langer hebt geslaapen,
 Dan eertyds Epimenides.
 Za wil u langer niet vergaapen.
 By de een of ander matres.
 Gryp weer den bliksem in u vingeren,
 En wil van den hoogen Erna of
 Die eenmaal naer beneden slingren,
 En maalen 't al tot gruis en stof.
 Wil van dien jeugdigen en vroomen,
 En eertyds dapperen Jupyn,
 Een teken doen op aarde koomen,
 Dat tot den schelmen schrik mag zyn.
 Zo men 't slechts niet voor waar mag stellen,
 't Geen de Kretenzen van uw dood
 En uw begraffenis vertelden,
 En dat gy zyt van macht ontbloot.

T W E E D E T O O N E E L.

J U P I T E R , M E R K U R I U S .

J U P I T E R .

Wie is Mercurius die geene
 Die in het Attische gebergt,
 Aan den Hymetus my met steenen,
 En klagen dus aan d'ooren tergt?
 Wie is 't die my dorst komen kwellen?
 Hoe! 't is dunkt my een armen bloed,
 Bedoft met rouwe lammer vellen,
 Die met een spaa in d'aarde wroet.
 Doch 'k hoor wel dat het wis moet weezen.
 Een Filosooph of kaakelaar,
 Mids ieder een behalven deze,
 Beducht zou weezen voor gevaar,
 In ons dus godloos te verwyten,
 Al 't geen hy tot ons nadeel denkt,
 En tegen ons dus uit te kryten
 't Geen ons gezag en godheid krenkt.

G g 2

M E R -

M E R K U R I U S ,

Hoe! groote Vader, kan het weezen,
 Dat gy dien Tymon niet meer kend?
 De zoon Echekratis, 't is dezen,
 Die u wel certyds was gewent
 Met uitgekijpte offerhanden,
 Die hy voor uw altaar deed bloên,
 En voor uw neus alleen deed branden,
 Steets zo veel dienst en eer te doen.
 t' Is hy, die schieklyk ryk geworden,
 Ons door zyn milde vroome geest,
 Zo vaak tot vreugd en blyschap porde,
 In hét vieren van uw jaarlyks feest.

J U P I T E R .

Hoe! wat zyn dees veranderingen?
 Is dit dien eerlyken man,
 Dien rykkaart, die de vreemdelingen
 En vrienden eer schier baden an?
 Wat is dees fynman toch weervaren,
 Dat hy dus arm van goed berooft.
 Bemorft, en vuil aan baard, en hairen,
 Dus deerlyk om het kosje slooft?

M E R K U R I U S .

Hem heeft, gelyk als ik het rechen,
 Alleen zyn vroomheid dit gedaan;
 Of eer, wanneer men recht zal spreken.
 Heeft hem zyn zorgloosheid verraan.
 Vermids dat die in hem de paalen
 Van mildheid verr' te buiten ging:
 Want niet alleen, met wel t'onthaalen
 Die geen die armoe kwalyk sting,
 Maar ook met (zonder keur van vrienden,
 Of vreemden) ieder wel te doen,
 Heeft hy zich zelve doen verslinden,
 Van die hy met zyn brood ging voên.
 En die als raavens, en als gieren
 Zyn leever pikten dag en nacht,
 En die hem, knaagend vlees en spieren.

Voorts

Voorts hebben in dees staat gebracht,
 Schoon hy voor 't paikje van zyn vrienden,
 En voor zyn trouwite makker nam,
 Die hy door gunst meest kost verbinden,
 En die hem 't meest vergaften kwam;
 Als of die goedhard schier geloofde,
 Dat die geen, die hy dus ging voën,
 Hem maar alleen zyn goed ontroofde,
 Om hem daar vriendschap mee te doen;
 Maar deze, na zy hem zyn schonken
 Tot 't been toe hadden afgeknaagt,
 En die tot 't merg toe uitgedronken,
 En hem zyn buidel kaal gevaagt,
 Die hebben hem wel haast verlaaten,
 Van vrienden en van goed ontbloot,
 Hem niet meer groetende op de straaten;
 Ja hem niet kennende in zyn nood.
 'k Laat staan dat zy hem van gelyken,
 Gelyk hy hen wel eertyds dee,
 Van 't hunne iets zouden overryken,
 Of deelen hem zomtyds iet mee.

Hierom uit schaamt de stad ontvluchtend,
 Zich klievend met een schapen buit,
 Schelt hy, al spittende, en al zuchtend,
 d'Ondankbre steedelingen uit;
 Die ryk geworden door zyn gaaven,
 Hem nu verby gaan, schoon zy eer
 Zich stelden als zyn dienstbre slaaven,
 En kennen nu zyn naam niet meer.

J U P I T E R.

Nochtans een man, niet om verachten,
 En die met recht d'ondankbre scheld;
 Doch op dat wy dees mee niet slachten,
 En mee niet zyn in 't tal gestelt,
 Van die geen die zyn dienst vergeeten,
 Vermids hy ons zo meenig stier
 En zuiver lam, gelyk wy weeten,
 Gestookt heeft tot ons offervier,

Waar van de waaffem myn gedachten
 Noch kittelt, door zyn lekkerheid,
 Zo laat ons hem op't spoedigst trachten
 Te redden uit dees dienstbaarheyd,
 Hoewel ik om de schelmeryen,
 En 's volks verdoemde ontuchtigheid,
 Haar dieffstal, en haar tooveryen,
 En al haar andre godloosheid,
 Die my vaak schrikken doen en beeven,
 En die de weereld deurgeschien,
 Het Attisch land, en 't volk zyn leven
 In lang daar niet heb aangezien,
 Voornaamlyk zedert dat de tyden,
 Zo zot, en boos geworden zyn,
 Dat men met ydie reedenstryden
 De wysheid geeft zo valschen schyn,
 Dat men met tieren en met raazen
 Slechs den geleerde speelen wil,
 En dat men niet dan vieze vaazen,
 Gestraag ziet trekken in verschil:
 't Welk my gezucht belet te hooren
 Van meenig droef, doch eel gemoet,
 Nadien 't my met geslootene ooren,
 Ja schier als roerloos zitten doet,
 Nau wetende of door al dat warren,
 Ik d' oude wereld noch wel ken,
 Ja zelf of ik door zo veel narren
 Wel veilig in myn hemel ben.
 En hirom is 't dat gy moet weten,
 Dat ik dees eereyke vriend
 Mee heb gelyk de rest vergeten,
 Schoon ik zyn deugd steets heb bemind.
 En daarom, zonder lang te dralen,
 Zult gy; Merkuur van stonden aan
 Myn Heer de rykdom hier gaan halen,
 En straks met hem naar Tymon gaan:
 Doch zeg hem dat hy met zyn schatten,
 Schoon Tymon wat geweld bedryft.

Dees man zo haast niet gaat ontspatten,
Maar dat hy troulyk by hem blyft.

Voorts, sal ik my in't kort beraden,
Met wat voor straf en helse pyn,
Ik die ondankbre zal beladen
Die oorzaak van zyn rampspoed zyn.
Ik zal toonen dat 't my leet is,
Dat ik uun straf dus heb gestaakt,
Zo draa myn bliksem weer versmeet is,
Die vry was schaaloois geraakt,
Door hem al t'onbezuikt te werpen
Nu laatst op Anaxagoras
Die zyn discipels in wou scherpen,
Dat hier om hoog geen God en was:
Want wyl ik hem dacht te verbranden,
En dat myn bliksem nam zyn veert,
Heeft Perikles met bei zyn handen,
Die van dien boofwicht afgekeert,
Waar door by juist is op den tempel
Van Kastor en zyn broer gedaalt,
Die zy van top af tot den drempel
Tot puin en gruis toe heeft gemaakt:
Waar door hy zelf juist is gebroken
Aan twee drie stralen, maar ik zweer 't,
Dat Tymon zich zal zien gewroken,
Zo dra hy is gerepareert;
Hoewel 't hen strafs genoeg zal wezen,
Wanneer zy zullen zien, vol spyt,
Dat Tymon weder is verreezen,
En ryker is dan voor dees tyd.

M E R K U R I U S.

Nu zie ik eerst, hoe veel 't kan baaten,
In 't roepen onbeschaamt te zyn;
Alleenig niet in Advokaten,
Maar ook in lui vol angst, en pyn,
Die onbeschaamt in 't lamenteeren,
't Geen meest geschied van Mof en Knoet,
Vaak eenig voordeel obtineeren,

't Geen een, die 't waart is missen moet,
 'k Zie Tymon hier in korte dagen
 Wel haast weer tot zyn stant geraakt,
 Na hy door zyn luitruchtig klagen
 Jupyn aandachtig heeft gemaakt.
 Want had dien bloed gestraag gezwegen,
 Uit schaamte en eerbied tot Jupyn,
 Zo had hy geen gehoor verkregen,
 En zou noch al vergeeten zyn.

D E R D E T O O N E E L.

P L U T U S, J U P I T E R, M E R K U R I U S.

P L U T U S.

EN ik, ô Jupiter, zou garen,
 Schoon gy my 't tegendeel gebied,
 Veel liever deze moeite sparen,
 En hem niet by gaan.

J U P I T E R.

Waarom niet,
 Myn goeje Plutus, in 't byzonder,
 Nu ik u weder derwaarts zend?

P L U T U S.

Om dat, by bliksem en by donder,
 Ik schier vervloeken zou die vend,
 Die my zo goddeloos misdaan heeft,
 Die my geplukt heeft, en gescheurt,
 En die my als een zot verdaan heeft,
 Schoon ik hem had voor wys gekeurt.
 Ja, die, als die geen, die hun handen
 Aan 't vuur 't geen vlam, en vonken geeft,
 Bevreesd zyn met veel smart te branden,
 My uit zyn huis gewurpen heeft.
 En zou ik weêr by hem gaan leven,
 Om my weêr aan een deel geboeft,
 Van hoer en schelmen te doen geven,
 Gelyk ik reets al heb beproeft?

Ach!

Ach! zend my eerder tot zo eenen
 Die myn dienste en waarde ken;
 En laat my stappen tot die geenen
 By wie 'k geacht en welkom ben.
 Maar laat die harssenlooze zotten,
 Die d'armoe stellen boven my,
 Eer in hun vuil en stank verrotten,
 En blyven in hun slaaverny.
 En laat hen van hun spaâ verwachten,
 Die troost voor al hun angst en pyn,
 Waar van zy, door my te verachten,
 Met billik recht versteeken zyn.

J U P I T E R.

En ik durf u van Tymons wegen
 Wel zweeren, dat hy na dees tyd
 Meer dan voor dees zal overwegen
 Wat goet onthaal gy waardig zyt:
 Mids hem zyn spaâ genoeg kan leeren,
 Gelyk zyn rug hem mee wel doet,
 Dat gy veel meerder zyt om t'eeren,
 Dan d'altyd kwynende arremoed.

Doch, ik mach nu met recht wel vraagen,
 Waarom gy nu dus knorrig zyt?
 Dewyl gy Tymon aan durft klaagen,
 Om dat hy u in vryigheid
 Liet naer uw welgevallen loopen;
 En dat hy zonder errigwaan,
 U zette deur en venster open,
 Ja, zonder acht op u te slaan;
 Daar gy voor dezen placht te schelden
 Op zulke, die door wreken aard,
 U in beslote kisten stelden,
 Als of gy hun gevangen waard;
 En door daar zegels op te zetten,
 U zo bedomten het gezicht,
 Dat zy u eeuwen lang beletten
 't Genot van 't gulde zonnelicht.

Dit klaagde gy ons meenig werven,

Wann'er gy zwoerd by brand en moord,
 Dat men u duizent doon dee sterven,
 In naare duisternis versmoort.
 Gansch bleek kwam't gy ons toen ontmoeten,
 Vol zorg, heel zwart van baart, en hair,
 Met vingren, krom aan hand, en voeten,
 Gelyk een Joodsche Schacheraar;
 En zwoerd, dat gy het zoud ontloopen,
 Vond gy slechts ooit de minste reet,
 Of't alderminste scheurtjen open,
 Mids gy daar kwalyk waard besteed.
 In't end, gy schold voor't smootst der guiten
 Die u, gelyk een Danaë,
 Ging in een yfre kamer sluiten,
 En die u zo veel lyden dee;
 De duivel haal de Pedagoogen
 Dus schold, en raalde gy als doen,
 Die met hun onverzaatbere oogen,
 Een goed mans kind zo zober voen.
 Toen vloekte gy die zotte liefde,
 Daar zy hun daaden mee bekleen,
 Mids zy veel, zo't hen beliefde,
 Waard met hun haat dan min te vreen.
 Wyl ze u noch durvende gebruiken,
 Terwyl het hen geoorloft was,
 U, spyt hun hongerige buiken,
 Begraven hielden in hun kas,
 Die zy by dagen en by nachten,
 Wel dicht met zegels toegeplakt,
 En zo bewaarden, en bewachten,
 Dat gy daar 't hooft nooit buiten stakt,
 Als of zy't nuts genoeg vertrouden
 Voor hen te wezen, zo men jou
 Slechts mochten aan een aâr onthouden,
 Die daar 't gebruik af nemen zou.
 Pas als een hond, die aan een keten
 De haver in de stal bewaart,
 Die daar van zelve niet kan eeten,

Noch zulks vergunt aan 't hongrig paard.

Toen ging gy ook die geen belpotten,
 Die door een vreemde jalouzy,
 Als zynde 't puik van alle zotten,
 Zo leefden in hun slaverny,
 Dat zy, wantrouwig van zich zelven,
 In een verborge Warnarspot,
 Hun rykdom onder d'aard bedelven,
 Zich zelf niet gunnend het genot;
 Niet denkend, dat misschien een ander,
 Het zy een huisknecht, of een meid,
 Of lichtlyk beide met malkander,
 Getergt door 's meesters scharzigheid,
 Die doode eens zullen op gaan wekken,
 En weêr begraven in hun blaas:
 Terwyl zy in hun hart begekken
 Hun zotten en bedrukten baas,
 Die by een duistere lantaren,
 Of een gebrekelyke lamp,
 Weêr door zyn woeker mag vergaren,
 't Geen hy dan kwyt is in zyn ramp
 Dees dunkt het my zeer vreemt te wezen,
 O Plutus, dat gy nu ter tyd,
 Recht anders dan gy deed voor dezen;
 Aan Tymon zyn bedryf verwyf.

P L U T U S.

Zo gy het werk wel gaat door zoeken,
 Zo zult gy zien, dat ik met recht
 En d'een en d'ander mach vervloeken,
 Want elk van beide is even slecht.
 Want Tymon, die gy dus gaat roemen,
 Mag ik in plaats van mild, en goed,
 Wel eerder onbedachtzaam noemen;
 Ja schelden voor een slechte bloed,
 Die geene weêr, die my in 't duister
 Besluiten, pas als in een kou,
 Ot die my zetten in een kluisfer.
 Op dat ik vetter worden zou,

En die my vrezen aan te raaken,
 Zich zelf niet gunnend het genot,
 Die mach ik ook met reeden laaken,
 En schelden voor ontzint, en zot,
 Vermits zy my byna verworgen,
 En niet myn boejen doen vergaan,
 Niet denken dat zyn overmorgen,
 Licht moeten naer hun besjes gaan,
 En My aan iemand anders laaten,
 Die al dat lang geschacherd gelt,
 Die al de goude en zilvre vaten
 Licht in een oogenblik versmelt.
 Derhalven prys ik die, noch dezen,
 Maar die geen, die in marigheid.
 En mild een spaarzaam kunnen wezen,
 Want die strek ik tot nuttigheid.

Ik bid om Gods wil vader Jovis
 Oordeel, als gy het wel beschout,
 Of hy niet zot naer u geloof is,
 Die, als hy heeft een vrou getrouwt,
 Die 't schoonste is van heel Euroope,
 Op haar in 't minste geen acht en slaat,
 Maar als voor hoer lang straat laat loopen,
 't Geen hem in 't minst ter herte gaat;
 Ja dat hy zelf, door huis en deuren,
 En zonder eenig errigwaan,
 Voor haar eens t' opnen, goet zal keuren,
 Dat zy hem 't hooft zal kroonen gaau.
 Wat dunkt u, mag dat liefde heeten!
 Dat zegt gy niet, naar dat ik het gis,
 Mids gy zelfs al te wel wilt weeten.
 Hoe dat het hart eens minnaars is.
 En wederom. Indien een tweede
 En schoon en deugdzaam wyf geniet,
 En van zyn trouwen geeft tot reeden,
 Dat zulk tot teeling is geschiet?
 En dat hy nochtans ondertusschen,
 In plaats van haar verhoole brand

Gelyk als het betaamt te bliffen,
 Haar nooit genaakt met mond, of hand,
 En zelf niet dulden mag, of lyden,
 Dat ooit een ander haar beziet,
 Nadien hy om dat te vermyden,
 Haar venfter, deur, en ftraat verbied;
 Ja zelf haar opfluit alle dagen,
 Want zy, onvruchtbaar, en alleen
 Haar maagdom eeuwig mag beklagen,
 Met treurig zuchten en geweent:
 Daar hy nochtans zal durven zweeren,
 Dat hy veel liefde heeft tot haar,
 't Geen zyn gezicht wel fchynt te leeren,
 Nadien hy maager, bleek, en naar,
 Wel lyk den minnaar te vertoonen;
 Daar nochtans deze beeltenis,
 Met droeve en ingevalle koonen,
 't Model van een heel zinlooze is.

Mag men dees, dunkt u, zo niet noemen?

Terwyl hy zulk een fchoone vrou
 In plaats dat hy haar letebloemen
 In volle welluft plukken zou,
 Dus laat verfenzen, en verkouwen,
 Nooit luifter ziende van de zon,
 Nadien dat hy haar fchynt te houwen,
 Als een befloote klooster non.

Dus is het ook met my geleege,
 Nadien den een my zo verfmaat,
 Dat hy als fchynt met my geleege,
 En my byna de deur uitflaat,
 Daar weêr een aar my op zal fluiten
 Gelyk een slaaf of vluchteling;
 Ja als het fnooft van alle guiten,
 Die nauwelyks waard was dat hy hing.

J U P I T E R.

Wat legt gy dan op hen te fchelden,
 Nadien dat zy fiên alle bei
 Zich zelf met ftrafs genoeg vergelden,

Door

Door hun verdoemde zotterny?
 Wel d' eerste, die van alle zyden
 Hun vleyers hebben in het rond,
 Zien als Fineüs van Harpyen
 Het brood zig rukken uit den mond.
 De laatste, even als Tantalén,
 Als hygend met een drooge borst,
 Schoon 't goud verguld hun huis en zalen,
 Vergaan van honger en van dorst
 Doch, ga nu heen, en wil niet vrezén,
 Mids Tymon, al te wel geleert,
 Aan u veel minlyker zal wezen,
 En alles doen wat gy begeert.

P L U T U S.

Zal hy dan eindelyk atterlaaten
 My door een bodemlooze mand
 Of door een zeef met duizent gaten,
 Te gieten met zo dwazen hand?
 Als of hy aars niet deé dan denken,
 Als dat ik met een watervloed.
 Hem in zyn schatten zou verdrenken,
 En hem versmooren in zyn goed,
 Het welk my altyd heeft doen vreezen,
 Dat ik myn overkostlyk nat,
 Als de Danardes zels voor dezen,
 Zal vrugtloos gieten in een vat.
 Waar in geen bodem is te vinden;
 En 't geen, hoe sneedig dat men giet,
 Het water daadlyk doet verzwinden,
 En alles weer vergaan tot niet.

J U P I T E R.

Wel daarom zo hy deze duigen
 En deze bodem niet verknipt,
 En zo dat lek niet doet zuigen,
 Daar dus zyn goed door heenen driipt,
 Zo zal hy licht in korte stonden,
 Door het verkwisten van zyn schat,
 Zyn spaâ straks hebben weer gevonden,

In d'ydle bodem van zyn vat.
 Daarom zo gaat nu zonder schroomen,
 En maakt hem ryk, als voor dees tyd.
 En gy Merkuur, in wederkomen,
 Zo maakt dat gy indachtig zyt,
 En van een half dozyn Cyelooopen
 Te brengen uit den Etna hier,
 Op dat myn bliksem, die wy hoopen
 Dat niet lang zyn zal onder 't vier,
 Door hen mach worden gekalfaatert,
 Op dat ik 't godloos aards gespuis
 Aan d'oor mag gonzen dat het klaetert,
 Om hen te morffelen tot gruis.

VIERDE TOONEEL.

MERKURIUS, PLUTUS.

MERKURIUS.

KOm vriendschap Plutus, laat ons flentren;
 Maar hoe! wat schortje aan jou gank?
 Jy zoud niet deugen om te entren,
 Want kameraad je lykt wel mank.

PLUTUS.

Dat heb ik niet altyt, myn goëhart,
 Maar uitgezonden van Jupyn,
 Zo lykt het, dat ik lam ter voet ward,
 En dat ik ga met groote pyn;
 Zo dat ik met myn traage schreeden,
 By die lui, daar ik heenen reis,
 Vaak niet eer kom, voor dat ze alreede
 Al oud geworden zyn, en grys.
 Maar als 't eens gaat op een vertrekken,
 Dan word ik weër gezwind, en rap,
 Dan zoud gy my zomtyds zien rekken,
 Een myl zes, zeven in een stap.
 Dan word ik zo gezwind van schinkels,
 Dat ik met u op glatte baan,

Al heb je al vleugels aan joa inkels,
 Wel eens een wedloop aan wou gaan.
 Want, dat je 'et weet, geen vogelpennen,
 Noch zelf geen oog, hoe snel het zy,
 Zou my dan achterhalen kennen,
 Want 'k vlieg dan als door tovery.

M E R K U R I U S.

Dat 's met verlof te plomp geloogen,
 Myn goeje Plutus; want ik zweer,
 Dat ik'er met myn eigen oogen
 Wel duizend heb gezien, en meer,
 Die gistren om een strop te koopen
 Geen oortje hadden in hun zak,
 Om zich uit armoê op te knoopen,
 Daar zy van daag, op hun gemak,
 Zich in een fulpe koets doen trekken;
 Gevolgt van een lakei drie vier,
 Die zo aan dees verwaande gekken,
 Straks geven een heel hoofsche zwier.
 Zo geeft men zich in andre ryken
 Dan heel goet koop voor Graaven uit:
 Schoon alles, 't geen hun zuiks doet lyken,
 Slechs uit hun geld en kleeren spruit.
 Want buiten die, zo doen hun werken,
 Door al te blykelyken schyn,
 Genoeg aan al de wereld merken,
 Dat zy niet dan canailje zyn.
 Nochtans een diefzak vol pittoolen,
 Waar van misschien het meeste part
 Is puur gewoekert, of gestoolen,
 Die geeft dit volk zo grootzen hart,
 Dat, schoon zy 't zelve naulyks weeten
 Hoe dat hun 't geld is aan gewaait,
 Zy al hun eerste staat vergeeten,
 Als of de wind die had verdraait.

P L U T U S.

Dat steund al op heel andre gronden,
 Myn groote maat, want tot dat volk

Word ik niet van Jupyn gezonden,
 Maar van de Vorst der helsche kolk,
 Die meê wel schatten uit kan deelen
 Zo wel, ja eerder dan Jupyn,
 Vermids het rooven, kaapen, steelen,
 De wegen tot zyn rykdom zyn.

Maar, wanneer ik eens moet verhuizen
 Van 't eene heerschoep naer het aâr,
 Dan zou gy meenigmaal je luizen
 Van spyt zien barsten als een snaar.
 Want naaulyks is myn baas gaan sterven,
 Of daadlyk zie jy met geraas
 De vrienden om het lykhuys zwerven,
 Gelyk als kraajen om een aas.
 Straks slaat men meenig diefsche pooten
 Aan brief, en bul, en testament;
 Daar ik dan dicht leg in geslooten,
 Met zegels, en met parkement.
 Daar vecht men dan, om my t'ontleeden,
 Als zeven wyven om een broek:
 Terwyl den armen overleeden
 In d'een of d'andre donkre hoek,
 Licht leid op stinkend stroo te rotten,
 Bedekt met een hairbastig kleed,
 Daar licht het leger van de rotten
 Wel eer haar tanden op versleet.

Dan zoud gy meenigmaal die gekken,
 Die door hun werk en hongrig hart
 Myn meesters hoopen te veritrekken,
 Gints zien staan gaapen op de mart,
 Op het ontsluiten der papieren,
 Gelyk een postpaart op zyn voer;
 Of, als een nest vol wilde gieren,
 Op 't aazen van haar diefsche moer.

Daar na, als 't zegel opgebrooken,
 En bul, en brief geleezen zyn,
 En dat myn baas is uitgesprooken,
 Hy zy dan bloedvriend, of kouzyn,

Of d'een of d'ander pannelikker,
 Of meid, of knecht, of hoer, of boef,
 Die zou je dan vaak als een nikker,
 Eer licht het lyk noch is te groef,
 Met my, gewonden in papieren,
 Zien rukken op het haazepad;
 Niet wetend' hoe zich aan te tieren,
 Met dees zyn nieu verwurven fchat.

Straks is die grootste zot vergeeten
 Wie hy voor dezen is geweest;
 Want heeft hy Jan of Piet geheten,
 Zo gaat hy daadlyk in zyn geest
 Een nieuwe tytel practizeeren,
 Die hem ontkend maakt aan zyn maats,
 En doet zich Jonker proclameeren,
 Of Heer van zulk, of zulken plaats.
 Zo trekt hy aan 't moeiweêr te speelen,
 En laat de vrienden, onder een,
 Doch zonder 't minst hen mee te deelen,
 In 't hart een ware rou bekleen.
 Niet om 't verlies van d'overleede;
 Maar mids de vis hem is ontsnapt,
 Die 't aas, 't geen zy daar aan besteeden,
 Zo vruchteloos heeft weg gehapt.

Dees rekel, euvel, en hartbaltig,
 Valt dan met lyf en ziel op my;
 En valt aan al de weereld luttig,
 En pleegt op elk schier tyranny.
 Alleen niet op die 't volk gebieden
 En met zyn gelt regeeren kan,
 Maar zelve meede op vrye lieden,
 Want ieder vaart daar kwaalyk van:
 Zyn arme slaven met malkander,
 Zit hy gedurig op den balt,
 Om zo te proeven op een ander,
 Hoe frai hem 't meesters ambacht past.

Dit duurt zo lang, tot hy aan 't hollen
 Door d'een of d'andre middel raakt;

't Zy by hoeren , en by snollen .

Zyn goetjēn in de vinken maakt

Of dat met paarden , of met honden

Of lichtelyk met de haanemat ,

Of hondert andre flechte vonden ,

Zyn rykdom raakt op 't haazepat?

Of dat hy eindelyk tot het zuipen ,

Of tot den dobbelzich begeeft ;

Of dat hy licht noch doller stuipen

Tot kwisting aangenoomen heeft ?

Of dat , 't geen 't slimste noch is van allen ,

Hy in het tyranniek geweld

Der pannelikkers is gevallen

Want dat volk is de pest van 't geld.

Want door te zweeren dat hy schoon is ,

Ja schoonder dan de Nireüs was ,

En goelyker dan een Adonis ,

Ja dat zyn schrandre harflenkas

Uliffes zelf niet hoeft te wyken ,

Endat zelfs Hektors dapperheid

By zyne niet is te gelyken ,

Maar heel door hem verwonnen leid ;

Ja dat men zyn rykdom , en zyn schatten ,

't Goed van een Krefus zes , of acht ,

Genoegzaam kunnen overvatten ,

En dat hem elk noch ryker acht.

Dit , zeg ik , aan hem wyste maaken ,

Doet hem met dit verdoemde volk ,

Zo lang aan het verkwisten raaken ,

Tot dat , als in een diepe kolk ,

Al zyn geërrefde pistoolen ,

Die eer zo kaarig een voor een ,

Geschacherd waaren , of gestoolen ,

Gevaaren voor den duivel heen.

M E R K U R I U S .

Dat is zo als gy komt te zeggen :

Maar wyl wy zyn op deze praat ,

Zo bid ik , my eens uit te leggen ,

Hoe jy, wanneer je alleenig gaat,
 De weg zo net weet naer te spooren,
 Daar je zo blind bent als een uil:
 En zomtyds over kop, en ooren,
 Niet half verzuipt in graft of kuil.
 En hoe jy juist dat-volk kund weeten,
 Dat zo bemind word van Jupyn:
 En waar uit jy dan kund afmeetten,
 Of zy het geld al waardig zyn?

P L U T U S.

Hoe! meen jy dat ik uitgezonden,
 Die geene die ik zoek, juist vin?

M E R K U R I U S.

Neen, 'k heb te veel recht aârs bevonden,
 En daarom beeld ik 't my niet in;
 Want anders zoud gy zo veel vroome
 En brave lui niet overslaan,
 En niet by zo veel zotten komen,
 Die aârs met slabben zouden gaan.
 Maar 'k bid u, wil my eens verhaalen,
 Wat maakt gy toch al onderweeg?

P L U T U S.

Ik loop slegs blindelings te dwaalen,
 En zie niet aan, noch straat noch steeg;
 Tot dat ik eindtyk in de handen
 Van d'eene of d'andre kwidam val,
 Die my juist eerst komt aan te randen,
 Of juist te moed komt by beval.
 Want die word straks myn baas, en dezen
 Kom ik dan toe, gelyk ik zeg,
 En 't zy hy dwaas of zot mag wezen,
 Dat vetje heeft hy altyd weg.
 Hier over dankt hy mensch noch Goden,
 Dan u Mercurius alleen;
 Die dan niet als een simple bode,
 Maar als iets groots word aangebeên.

M E R K U R I U S.

Ik hoor dan wel, myn blinde fytman,

Indien je hier in slechts niet liegt,
 Hoe dapper zich die goe Jupyn dan
 In al zyn meeningen bedriegt:
 Vermids hy denkt dat gy op aarde
 Aan niemand aars uw schatten geeft,
 Dan die hy door hun deugd, en waarde,
 Alleen daar toe gekooren heeft.

P L U T U S.

En wel met recht word hy bedroogen,
 Myn goeje lansknecht, want nadien
 Dat hy wel weet, dat bei myn oogen
 Geen luisduims var niet kunnen zien,
 Zo dunkt my is hy slecht beraaden,
 Dat hy my uitzend om een ding
 Te zoeken gaan langs veld en paaden,
 Dat lichtlik in de gantsche kring
 Des weerlds niet meer is te vinden;
 En dat een Lyuceüs misschien,
 'k Laat staan zo deerlyken blinden,
 Licht van zyn leven niet zou zien.
 En daarom, wyl dat hier de vromen
 Zo dun en zober zyn gezaait,
 En dat je naau op straat kunt komen,
 Of dat je een zot in d'oogen waait,
 Zo is 'r geen wonder, dat dees leste
 My altyd loopen op het lyf,
 En dat ik altyd aan de beste,
 En braaffte lui ondankbaar blyf.

M E R K U R I U S.

Maar, als gy hen eens gaat verlaaten,
 Hoe komt het dan, al ben je blind,
 Dat gy dan rennend langs de straten,
 In deze vlucht den weg wel vind.

P L U T U S.

Wanneer daar kans is om t'ontsnappen,
 Myn vroome ziel, dan zie ik sneeg;
 Dan kan ik langs myn kooten stappen,
 Als of ik oog en vleugels kreeg.

Hh 3

MER-

M E R K U R I U S.

Doch wil my dit dan ook uitleggen,
 Hoe dat het komt, al ben je blind,
 Doch echter excuzeert myn zeggen,
 Want 'k praat met u als met een vrind,
 En datje bleek, en hol van kaaken,
 En kreupel bend aan ieder been,
 Dat gy u zo bemind kund maaken,
 En van een ieder aangebeên?
 En dat zy, door u te verwerven,
 Zich achten vry van alle nood,
 En wederom, door u te derven,
 Gestraag als loopen in hun dood.

Ik heb'er van die leste natie
 Altyd wel meer gekend als een,
 Die uit een paure desperatie,
 En dat licht om een blauwe schein,
 Die gy hen had aan u doen loopen,
 Zich wurgden 't enge gorgelgat,
 Of zich uit dolligheid verzoopen,
 Om dat 't hen steeds verstoeten had.
 Hoewel jy zelve zult bekennen,
 Indien jy anderzins met myn
 Slechs uw gebreeken kund erkennen
 Dat het verdoemde zotten zyn;
 Van met hen blinde en ydle zinnen
 Zulk een wanschapenen gedrocht,
 Gelyk als gy zyt te beminnen,
 Door zulk een harssenlooze tocht.

P L U T U S.

Hoe! meend gy dat my elk kan kyken
 Zo naakt gelyk gy my nu vind?
 En dat het ieder een kan blyken,
 Dat Plutus kreupel is en blind?

M E R K U R I U S.

Wel waarom niet? 't en zy ze ontzint zyn,
 Of voor het minst, dat ze altemaal,
 Noch meerder, dan jy zelve, blind zyn,

P L U -

PLUTUS.

Neen, ook niet blind, myn speciaal;
 Maar onverstand houd hen bedroogen,
 En zothed, dat haar speelnoot is,
 Die doet my schoon zyn in hun oogen,
 En slaat hun geest met duisternis.

Hier by haal ik? gelyk de Joffers,
 Om niet te lyken 't geen ik ben,
 Al myn juweelen uit myn koffers,
 En wat ik moois bedenken ken,
 Om elk van my niet te doen grouwen;
 En schik my zo galantjes op,
 Dat ieder die my aan komt schouwen,
 My aanziet voor een kernispop.

Een greinsje naer de kunst besneden,
 Bedekt myn bakhuis blaau, en peers,
 En vyf zes yzers op myn leden
 Doen my zo recht gaan als een keers.
 De glans van helle diamanten,
 De reuk van amber en jasmyn,
 't Zatyn, 't fluweel en traliekanten,
 En voorts al wat'er fraais mag zyn,
 Dat doet my zo charmant parceren,
 Dat al de Juffers van het land
 By my wel mogen komen leeren,
 Hoe men galant wind op galand,
 En hoe men slaven aan moet lokken:
 Vermids'er onder zulk een schyn,
 Gelyk als onder goude rokken,
 Veel fouten lang verborgen zyn;
 Want dit maakt ieder een bedroogen,
 En dat maakt ieder, die my ziet,
 Terstont van liefde als opgetoogen,
 En dol, zo hy my niet geniet.
 Maar, zag hy my eens uit myn kleeren,
 Gelyk'er meenig Juffer is,
 Die dat ook niet graag zou begeeren,
 Ik hou voor zeker, en gewis,

Dat hy zich zelf wel zou vervloeken,
Op dat hy placht zo zot te zyn,
Van al zyn luk en heil te zoeken,
By iets, veel vuilder als fenyn.

M E R K U R I U S.

Maar zeg eens, als gy gout en schyven,
En u al hebben in hun hand,
Waarom zy dan zo zot noch blyven,
En even vol van onverstand?

Ja zo, dat die u zich ontrooven,
Of met geweld ontnemen wou,
Wel zekerlyk had te gelooven,
Dat hy zyn kop eer krygen zou.
Want dan is 't immers wel te peinzen,
Dat jy hen niet onkenbaar bend;
En dat, in spyt van al uw greinzen,
Men u wel duur en weêr duur kend.

P L U T U S.

Om in die dooling hen te houwen,
Heb ik meer hulpers, broeder myn,
Dan jy je leven zoud vertrouwen.

M E R K U R I U S.

Ik bid u, zeg eens wie die zyn.

P L U T U S.

Zo meenigmaal het komt gebeuren,
Dat iemand als, een groot gewin,
My t'huis ontfangt met open deuren,
Zo sluipt daar ook met eenen in,
De hoovaardy met haar gespeelen,
De hoogmoed, en laatsdunkentheid,
Die daadlyk d'ingang mededeelen
Aan staatzucht, en wellustigheid.
Och d'afgunst met Mevrouw haar moeder,
En d'eigenbaat zyn aan haar zy,
Gevolgt van luiheid en haar broeder
De dikgekopte zotterny.
't Bedrog, de valsheid, en veel andren,
't Veraad, en dieffsche lastering,

En

EN, noch ruim hondert met malkandren,
 Die voegen zich meê in den kring.
 Waar meê, zo dra als iemands zinnen
 Vermand, en ingenomen zyn,
 Zo haar by 't geen hy moest beminnen,
 En mind het kwaat in schoonen schyn,
 En my, die oorzaak van zyn zonden,
 En 't hoeft ben van die helbaardiers,
 Die my bewaaken in het ronde,
 Die liefkooft hy met zo veel viers,
 Dat hy veel eer zou branden willen,
 Of smooren 't keelgat in een rou,
 Ja zich veel liever laten villen,
 Eer dat hy my verlaaten zou.

M E R K U R I U S.

Haar hoe zyt gy toch vast te houwen,
 Ten zy gy zelf wild zyn gevat?
 Want na dat ik u aan kan schouwen,
 Zo lykt gy my zo glibbergat,
 En slibberig van huit te weezen,
 Dat ik, zo gy de myne waard,
 Gestraag zou zyn in duizent vreezen,
 Dat ik een aal had by de staart.
 Of is 't om steeds in alle zaaken
 Recht aâts te zyn als uw party,
 Vrouw artemoe, die zo veel haaken,
 En oogen draagt aan rok, en py,
 Dat, zo men aan de minste zoomen
 Haar van haar kleeren slechts eens tast,
 Daar nimmermeer weêr af kan koomen,
 Maar eeuwig blyft aan 't teefje vast.
 Maar zagt; 't is best dat ik myn vragen
 Voor dees tyd liever achter laat,
 Want 'k meen, de rest verby gellagen,
 O Plutus, dat wy door de praat
 Iets hebben onderweeg vergeeten.

P L U T U S.

Wat is dat toch?

Hh 5

MER.

M E R K U R I U S.

Dat wy de fchat,
Die men aan Tymon toe zou meeten,
Niet hebben mee gebracht gehad.

P L U T U S.

Weest gy van die kant vry te vreedn;
Die man die heb ik altyd reë:
Want wyl hy anders hier beneeden
In d'aarde slaapt in volle vreë,
Zo heeft hy last, van op geen raazen,
Of kloppen, iemand op te doen;
Maar door eens in myn vuist te blaazen,
Zult gy hem straks zien herwaarts spoen.

M E R K U R I U S.

Wel gaan wy dan; doch neem dit stokje,
Of hou my om de zekerheid,
Zo lang van achtren by myn rokje,
Tot onze reis is afgeleid.

P L U T U S.

Gy zegt zeer wel, want zonder leyen,
Zo liep ik naer myn oude trant,
De rechte weg wel weer byzyen,
En viel weer in een zot zyn hand.
Maar zacht, wat hoor ik gints zo klappen?
Wat is dat 't geen myn ooren tergt.

V Y F D E T O O N E E L.

M E R K U R I U S, P L U T U S.

*En door 't ophalen van een gordyn, vertoont zich in 't ver-
schiet, Tymon, Armoede, Kracht, Sterkte,
Wysheid, Verstand, ende Honger.*

M E R K U R I U S.

't **I**S Tymon die gints staat te kappen,
En arbeid in het hart gebergt,
Maar hoe! na dat ik kan bemerken,
Zo heeft hy d'armoe aan zyn zy,

Die

Die 't fchynt hem moedigt om te werken
 De kracht , en Sterkte staan 'er by;
 De Wysheid met een broer die jonger
 Dan hy is, dat 's, myn Heer 't Verstand,
 En boven al de magre Honger,
 Die heeft hy aan zyn rechterhand;
 En strekken hem voor lyfstrawanten,
 Daar zeker al de zotte stoet,
 Van al jou luye lanterfantten,
 Met groote schand voor wyken moet.

P L U T U S.

Och, laat ons dan terstond vertrekken,
 Myn groote maat, want met de lui
 Is by myn zieter niet te gekken,
 Ik zweer u, dat wy niet een brui
 Nu zullen by de vent uitrechten,
 Zo lang hy naar haar wetten leeft,
 En zo lang hy zo trouwe knechten,
 Als deze kwanten, by zig heeft.

M E R K U R I U S.

Jupyn die heeft het aars beslooten,
 Des is ons hier geen vrees van noôn.

A R M O E.

Waar gaat gy met dees beenen stooten?
 Zeg eens gezwinde May's zoon.

M E R K U R I U S.

Wy zyn van God Jupyn gezonden,
 Totdeze Tymon, die gy ziet.

A R M O E.

Dat werde mimmer waar bevonden,
 Of immers dat en hoop ik niet,
 Hoe! zal ik plusus weer zien komen
 By Tymon, die ik zedert lef,
 Als voor myn zoon had aangenoomen;
 Wanneer hy door die deugden pest
 Bedurven was voor al zyn lezen?
 En die ik zelf aan d'Arreheid,
 En aande wysheid had gegeven ,

Om

Om onder haar gehoorzaamheid
 Hem tot een eerlyk man te maken?
 Gelyk hy nu geworden is,
 En zou ik hem nu kwyt gaan raken?
 Neen, Argus dooder, dat is mis.

Hoe! acht gy d'Armoë dan zo fchandig,
 En zo veracht een ding te zyn;
 Dat gy my maken wilt afhandig,
 Een man die ik alleen voor myn
 Als voor myn erfdeel dacht te houwen;
 En die ik tot myn trooft en vreugd,
 Pas als op nieus heb gaan herbouwen,
 Naer 't voorbeeld van de ware deugd,
 En zou ik dees nu overgeven
 Aan deze Plutus; die miſſchien,
 Als hy dan weër op nieus zyn leven,
 Door zyn verdoemde diſciplien,
 Van Welluſt, Hoogmoet, en van Luiheid,
 Geheel en al verbaſtert had,
 En weer gemaakt, dat hy den bruiheid
 Van myn zo dier gekochten ſchat,
 My hem weerom zal derwaarts zenden,
 Veel ſlimmer dan hy immer was;
 Vol traagheid, ſchanden, en ellenden,
 En al zyn deugd vergaan tot as.

M E R K U R I U S.

Dit 's Juffer Armoë, 't geen dat heden
 Jupyn begeert, des is 't u beſt
 Te zwygen.

A R M O E.

Wysheid, en de reſt.
 Komt, volgt my met gezwinde treden,
 Op dat dees ſynman in het kort
 Gewaar mag worden, door de reden,
 Van wie dat hy verlaten word;
 En wie ik by hem plag te wezen;
 Dat is zyn byſtand in den nood,
 En die hem 't al heb onderwezen,

Wat

Want ooit de deugd in zig besloot?
 En die, zo lang hy my beminde,
 Hem heb gezond, en kloek doen zyn
 En die hem vreugde heb doen vinden,
 In 't midden van verdriet, en pyn.
 Ja die hem de gemeene zaaken,
 Van 's werelds staat, en prachtigheid,
 Heb naar verdiensten leeren laaken,
 En schelden slechts voor ydelheidt

ZESDE TOONEEL.

Merkurius, Tymon, Plutus.

Merkurius.

ZY lichten naar ik zie, haar hielen;
 Wel aan komt laat ons by haar gaan.

Tymon

Wat komt gy hier doen, ô gy fielen,
 Waar komt gy uit de hel van daan?
 Dat gy een arbeidsman komt steuren,
 En hem weêr moeilykheid verwekt?
 Doch 'k zweêr dat gy het zult betreuren,
 Zo gy zo daadlyk niet vertrekt:
 Ik zal terstont met steen, en keyen,
 Zo gy een oogenblik blyft staan,
 U zo onzagt naer huis toe leyen,
 Dat het u deerlyk zal vergaan.

Merkurius.

Wil ons dus onheusch niet bejegnen,
 O Tymon, hoor eerst wie wy zyn,
 En laat zo licht geen steenen reegnen,
 Op d' Afgezanten van Jupyn.
 Ik ben Merkurius, en dezen
 Is Plutus, die u koomen by,
 Om uw weêr schatryk te doen wezen,
 En vry van dees uw slaverny.
 Wil dan de rykdom weer ontfangen,

En

En geef aan schop en spaâ de zak:
 Leef weer voortaan naer uw verlangen,
 In volle wellust en gemak.

T Y M O N.

Al waard gy, die gy komt te zeggen
 Ja zelfs de duivel met zyn moer,
 Zo zult gy voelen op uw reggen,
 De kneppelslagen van een boer,
 Indien je straks niet voort gaat rekken,
 Voornaamentlyk die blinde vent,
 Die ik zo dicht meen of te dekken,
 Dat hy niet heel, noch ongeschend,
 Zal uit myn gramme klauwen raaken.

P L U T U S.

Och och Merkuur, myn waarde vriend,
 Ik bid u laat ons voeten maaken,
 Want deze kerel is ontzind.

M E R K U R I U S.

Hoe Tymon, dus hoe langs hoe w reeder
 Al zagjes man, bedaarje wat,
 En zet u gram gemoet wat neder;
 Let eens, wat rykdom en wat schat,
 Dat u zo mild word aangeboden.
 Neem die veel liever blylyk aan,
 En wil de goeje gunst der Goden,
 En deze giften niet versmaan.
 Word weer gelyk gy waard voor dezen,
 De machtigste van 't gansche ryk,
 En doet u eeren, deinen, vrezen,
 Ja word opnieus een Prins gelyk.

T Y M O N.

Ik heb met u hier niet te schaffen,
 Daarom zo pakt u hier van daan,
 En maakt my hier niet veel te blaffen,
 Of't zal jou breynkas kwaalij gaan.
 Dees spaâ kan ik voor rykdom strekken,
 En ik had al geluks genoeg

Zo gy zo daadlyk gingt vertrekken,
En dat nooit mensch meer naer my vroeg.

MERKURIUS.

Al zachjes, Tymon, schoon de menschen
U licht met reden haatlyk zyn,
Zo moet gy doch geen kwaat toe wenschen
Aan ons, die u van God Jupyn,
Die zich voor u toont zo zorgvuldig,
Zyn tot uw bystand toegesiert;
En op wie gy dus onverduldig
Met lasterwoorden scheld, en tiert.

TYMON.

'k Heb God Jupyn hier voor te danken;
Maar deze kreupele Vulkaan
Wensch ik veel eer voor duizent kranken,
Eer ik hem by my zou ontsaân.

MERKURIUS.

Waarom toch?

TYMON.

Om dat hy voor dezen
My placht van zo veel heilloos kwaad
Den eenigen autheur te wezen;
Wanneer hy door zyn schelms verraad,
My overleeverde in de handen
Der pannelikkers, welkers list
Met zo veel dievery, en schanden,
Myn schat en rykdom heeft verkwift.
Wannêr hy my met een verwekte
De haat, en nyd van ieder een;
In 't end, doen hy my oorzaak strekte
Van al myn smaet, en moeilykheên.
Want, na dat hy myn gantsche leven
Geheel en al bedurven had,
Ging hy my schandelyk begeven,
En liet my 't spot zyn van de stad.

Daar in het tegendeel de schrandre,
Een nooit volpreezene Arremoe,
Myn leven nu heeft doen verandren,

Waar

Waar door ik nu my zelve voê:
 Is 't niet zo vet, ruim zo eerlyk,
 Vermids ik nu al 's werels goed,
 Geheel geruft en onbegeerlyk,
 Heb leeren schoppen met den voet,
 En nooit op menschen meer wil hoopen,
 Of ietwes 't geen verkeeren ken;
 Mids ik my zelf nu kan bedropen,
 En met myn spaâ te vreden ben.

Nu weet ik eerst van rechte schatten,
 En waare rykdom ik bezit,
 Die dief noch vleyer aan kan vatten,
 Noch schenden met zyn scherp gebit;
 Ja, die geen grau, hoe fel gebeten,
 Noch die geen listige tieran,
 Ooit uit myn kisten weg zal vreten,
 Noch met geweld ontrooven kan.

Ik dan, op nieuw weer als herbooren,
 En in den arbeid reets verhart;
 Wil naer geen eer noch rykdom hooren,
 Maar ban de grootsheid uit myn hart;
 En hou my met myn spaâ te vreden,
 Die al myn rykdom in zich heeft,
 Wyl zy, ten koste van myn leeden,
 My rykkelyk myn nooddruft geeft.

Gy moogt, Merkuur, dan vry weer keeren
 Van daar gy kwaamt, doch zeg Jupyn,
 Zo hy my wil verobligeeren,
 Dat het my gunst genoeg zal zyn,
 Zo hy om my geen volk op aarde,
 Laat leven in gerustigheid,
 Maar alles wat'er leeft, naer waarde
 Doet weenen tot in eeuwigheid.

M E R K U R I U S ,

Al zachjes, wil eerst overweegen
 Wat gy begeert, myn goeje knecht,
 Het komt juist ieder niet geleege,
 Zo lang te weenen als gy zegt.

Daar-

Daarom zo laat uw gramfchap vaaren,
 Die uw zo kindsche beë doet doen;
 En vat d'occafie by de hairen,
 Eer dat zy zich weer weg gaat spoen.
 Laat Plutus weer by u vernachten,
 En laat hem welkom by u zyn,
 Zo gy de gunft niet wilt verachten,
 Die u gefchied van God Jupyn.

PLUTUS.

Wilt gy dat ik myn eige zaaken
 O Tymon, eens by u bepleid?
 En u met reden waar ga maaken
 Myn deugd en uw ondankbaarheid?
 Of zult gy het niet kwalyk neemen
 Zo ik iets tot myn voordeel zeg?

TYMON.

Indien gy niet te lang wilt teemen,
 Zo praat vry eens een poosje weg:
 'k Zal, om Merkuur fijn wil, u hooren;
 Maar zeg uw reden klaar en kort.

PLUTUS.

Schoon gy my even van te vooren,
 Vry wat wydlopig hebt beknort,
 En dat ik daar door mee wel reden
 Van vry wat veel te zeggen had,
 Zo zal ik niet veel tyd befteden,
 In u te doen gedenken, dat
 Gy onrecht hebt my dus te laaken,
 Nadien gy niet ontkennen kunt,
 Wat eer en heerlyke zaaken
 Ik u voor deze heb vergunt;
 Heb ik u al 't vermaak van 't leven,
 Als rykdom, staat en waardigheid,
 In 't end, heb ik u niet gegeven,
 Al wat men noemt welluftigheid?
 Heb ik uw naam niet doen herklincken,
 Waar dat men menfchen vinden kon?
 Heb ik uw glorie niet doen bliinken,

Gelyk de luister van de zon?
 En durft gy my noch d'oorzaak heeten
 Van uw verderf en slaverny?
 Waar in gy zyt ter neêr gefineeten,
 Door puur bedrog en vleyery.

Ik had veel eer van u te klagen,
 Om dat gy in de helsche kolk,
 Voor my gegraven, door de lagen,
 Van dat verdoemde en schelmfche volk,
 My zo verachtlyk hebt gemeten;
 En van dat pannelikkend tuig
 Zo schandelyk hebt op doen vreeten,
 Dat u slechts lichte van de huig.

Ben ik dan oorzaak uwer smarten?
 Ben ik dan oorzaak van de rest,
 Van zo veel zotte kwiffers parten,
 Waar mee gy my als door de pest,
 Of door de kanker hebt verflonden?
 Neen Tymon maar, dat zynze niet
 Gy smheet u zelf als voor de honden,
 En bracht u zelf in dit verdriet.

Des kan ik 't geen gy flus kwaamt zeggen,
 Als dat ik u zo vroeg begaf,
 Met goeje reden wederleggen,
 En geven u de schuld daar af.
 Mids gy my zelve hebt verflooten,
 En weg geworpen uit uw huis,
 Ja als met emmers uitgegooten,
 Als water door een open fluis.
 En hierom draagt gy nu met reden
 In plaats van zyde of rood fluweel,
 Dees ruige vellen om uw leden,
 En hebt steeds d'Armoë tot uw deel.

Voorts kan de goe Merkuur getuigen,
 Met wat voor droefheid, smart en rou,
 Ik voor Jupyns bevel moest buigen,
 Toen hy my herwaarts zenden wou,
 Vermids het my niet was vergeeten

Hoe ſchandig gy my hebt geplaagt,
Veracht, verſchopt, van een gereeten,
Ja als een gaudief weg gejaagt.

MERKURIUS.

Doch nu, ô Plutus, kund gy merken,
Dat, door zyn eige ſchaa geleert,
En door dus deerelyk te werken,
Hy te enemaal zal zyn verkeert;
En nu veel beter dan voor dezen,
En met meer gunſt onthaalen zal.
Wel, wie zyn vriend dan weêr gaan wezen
En red hem uit zyn ongeval:
En doet hem, wyl hy ſtaat te graven,
Den ſchat ontmoeten met zyn ſpaâ;
Op dat door 't zien van deze gaven,
Hy zich met meer verſtand beëraa.

TYMON.

Helaas, ik voel my overwonnen!
O Mayâs zoon! ik ſchiet te kort,
Wie zou'er tegen ſtreeven kunnen,
Als men van Goôn geroepen word?
In 't end, ik voel my zelf gedwongen
Weer ryk te worden op een nu;
Maar ach! waar word ik toe gedwongen?
En wat een laſt word my door u
Nu weder op den hals gefmeeten?
Daar ik tot noch toe, zo geruſt,
Myn dagen heb in vree verſleeten,
En daar, zo veel my is bewuſt,
Ik nimmer eenig kwaad verdient heb,
Daar moet ik nu, door God Jupyn,
Die 't echter ſchynt dat ik te vriend heb,
Weêr ryk, en ſteets in onruſt zyn.

MERKURIUS.

Hou moed, ô Tymon, wil niet vrezèn;
En gryp de rykdom by het hair?
Al zou het maar alleenig wezen,
Om al de ſchelmen met malkaâr,

Die u voor dezen zo verachten,
 Wanneer gy noch in armoë waard,
 Van puure spyt te doen versinachten,
 Als ze u weer ryk zyn en vermaard.

Doch wyl allengs de nacht gaat daalen,
 Moet ik van d'Étna, in passant,
 Een Cyclops twee op drie gaan haalen,
 En keeren zo weer na myn land.
 Goe nacht dan, goe lui met malkander,
 Ik raa u dat gy vrienden zyt,
 Op dat den eenen aan den ander,
 Geen oorzaak aan doet van verwyf.

P L U T U S.

'k Geloof dat hy is heen gaan slappen;
 Want schoon dat ik wat siechblind ben,
 Zo dunkt my dat ik het aan 't klappen
 Wel van zyn vleugels hooren ken.

Doch onderwyl, trekt gy aan 't graven,
 Ik zal de schat, myn grootte vriend,
 Fluks op 't gezwinft doen herwaarts draven,
 En maaken dat je hem straks vind.

O schat! u roep ik hier te naadren,
 Op dat gy Tymon gunstig zyt,
 En u weer van hem laat vergaadren,
 In 't midden van zyn areheid.

Za Tymon, nu niet lang te droomen,
 Spit nu, en delf uit al uw macht,
 Gy zult hem daadlyk op zien koomen;
 En onderwyl adieu: goe nacht.

Z E V E N D E T O O N E E L.

T Y M O N *alleen.*

WEL aan myn spaa, help my de gronden
 Doorspitten dan van deze gyk,
 Tot dat gy hebt de schat gevonden,
 In d'ingewanden van het slyk.

Maar zacht, wat voel ik zich hier kanten?

O Goôn! ô lukkige Merkuur!
 O goedertierne Karikanten!
 Wat is dit voor een avontuur?
 Van waar kan zo veel goed toch koomen?
 Maar slaap ik niet? en waak ik al?
 Helaas! ik vrees, dat na dit droomen,
 Ik niet dan steenen vinden zal.

Maar neen, geen droom houd my bedroogen,
 'k Heb zuiver goud in het gezicht,
 Wiens luister dat my straalt in d'oogen,
 Veel vroolyker dan 't zonnlicht.

O alderschoonste der metaalen!
 O wellust van het aardsch geslacht!
 Die als het vuur met heldre stralen,
 Gestadig schittert dag en nacht.
 O meer dan aangename schatten!
 Gy moet my dubbelt welkom zyn;
 U wil ik in myn armen vatten,
 Wyl ik geloof, dat God Jupyn
 Weer uw gedaant' heeft aangenoomen;
 Helaas! wat Juffer, klein, of groot,
 Zou zulk een schoone minnaar schroomen,
 t'Ontfangen met een open schoot?

O Midas! Krezus! en gy ryke
 Geschenken van Apolloos kerk!
 U r'hans by Tymon te gelyken,
 Was niet dan zot en kinderwerk,
 By wien geen tien Sardanapaalen,
 By wien geen bergen van Peru,
 Met al haar rykdom kunnen haalen.
 Wel aan myn spaâ dan, dat ik u,
 Schoon gy my plagt zo waart te wezen;
 Nu aan dees dorre stronk op hang,
 Wyl dat ik weêr, gelyk voor dezen,
 De rykdom in uw plaats ontfang.

Nu wil ik dorp, en stad verlaten,
 En al het menschelyk geslacht,
 Voortaan als baare duivels haten,

Mids 't my voor dezen heeft veracht.
 Nu wil ik in een naare tooren,
 Gebout in droevige eenzaamheid,
 Om nooit meer van my te doen hooren,
 Verslyten gaan myn levens tyd.
 Daar wil ik gaan een grasseé bouwen,
 Voor my, en voor myn waarde schat;
 En al wat leeft voor vyand houwen,
 Wat ooit de naam van menschen had,
 Dit is myn voorneem dan na dezen,
 Dit zal voortaan myn wet dan zyn;
 En eenig mensch zyn vriend te wezen,
 Slegs puure zotterny by myn:
 Zich over iemands leet t'ontfarmen,
 Te zuchten als een ander leid,
 Of mild te wezen aan den armen,
 Niet dan een puure dolligheid:
 Ooit heul aan eenig mensch te geven,
 Niet dan een schelmstuk of verraad,
 Maar als een wolf alleen te leven,
 Dat zal de vreugd zyn van myn staat.
 Ja zo, dat die ik aan kom schouwen,
 Zyn leven vry vervloeken mag,
 En die minuut voor doodlyk houwen,
 Waar in dat Tymon hem bezag.
 In 't end, ik wil geen menschen achten,
 Dan slechts voor rotzen, en voor steen,
 En alle maagschappy verachten,
 Ja alle trou met voeten treên,
 En niet dan d'eenzaamheid beminnen,
 Ja zo, dat ik voor nicht, noch neef,
 Voor lands lui, vrienden en vriendinnen,
 Voortaan gelyk verstorven leef.
 Zo dat, en vaderland, na dezen,
 En stam, en bloed, en maagschappy
 Voor my slechts namen zullen wezen
 Van dwaasheid, en van hoovaardy.
 Laat Tymon maar alleenig ryk zyn,

En voorts vry, al wat leeft, vergaan,
 Laat niemand hem op aard gelyk zyn,
 Wyl dat hy 't alles wil verzaân;
 En niemand hebben tot zyn buuren,
 Maar in dees zobere woestyn,
 Vervreemt van alle kreatuuren,
 Voor eeuwig opgeslooten zyn.
 En laat hem, zo hy doch moet sterven,
 Zich zelf slechts wel doen van zyn goed,
 Of dat hy naamaals aan zyn erven,
 Daar stuk, noch lap van vinden doet.
 En laat my elk de bynaam geven,
 Van menschenhater, 't is myn eer;
 Vermids ik in myn gansche leven,
 Geen mensch op aard tot vriend begeer.
 De tekens hier van zullen wezen,
 Een onverzetbre koppigheid,
 En norstie wreetheid in het wezen,
 In 't end, een pure onmenschlykheid.

Ja zo, dat in de plaats van stelpen,
 Den brand in een outsteeken huis,
 Ik eer de gloed zal gaande helpen,
 Door pik, door zwavel, of harpuis.
 En schoon ik iemand hulp kon geven,
 Die by geval in gracht, of sloot
 In doods gevaar was van zyn leven,
 Door hem te redden uit de nood,
 Hem eer de kop zal ondersteeken,
 Dat hy nooit zon of maan meer ziet;
 Want zo zal ik my zelve wreeken,
 Van 't geen my eertyds is geschied.

Dit zyn de wetten van het leven
 Des zoons van Echeratides,
 Die hy zich zelf heeft voorgeschreven,
 Als tot een dagelyksche les.

Wel aan, dat wy die dan onthouwen,
 Getrou, standvast en heiliglyk;
 Doch om voor eerst veel kwaats te brouwen

Zo dunkt het my noodzaakelyk,
Te roepen doen langs markt en straten,
Hoe dat op nieuws myn zaaken staan;
Op dat die geene, die my haten,
Zich zelf terstond verhangen gaan.

Maar zacht, wat zie ik giuts van varren?
Wat volk ontdekt zich hier dus stout?
'k Denk immers niet dat deze narren
De lucht al hebben van myn goud.
Wat, zal ik op dees heuvel steigren,
En my verbergen uit hun oog,
En hen geheel myn aanspraak weigren,
Om slechts met steenen van om hoog,
Hen te begroeten hier beneden?
Of zal ik in dees eene zaak
Myn nieuwe wetten overtreden?
En hen noch eenmaal staan te spraak?
O ja, ik zal hen eens verwachten,
Om zien wat hen doet herwaarts spoen:
En om hen, door hen te verachten,
Een dubbelt hartzeer aan te doen.

Laat zien wie d'eerste toch zal wezen.
Ho, ho, het is Gnathonides,
Dien pannelikker, die voor dezen,
Na dat ik hem een reis vyf, zes,
Had om een avondmaal gebeden,
My gaf een strop in plaats van brood;
En my met kneppels op myn leden,
Vertrooſte in al myn hongers nood:
Daar hy wel cer zo meenigmaalen
Tot mynent, by na alle daag,
Zyn ingewand placht vol te haalen,
Tot overſtolpens van zyn maag.

Maar zacht eens, laat hem herwaarts koomen,
't Zweer dat hy d'eerste van hen al,
Zal van de baare duivel droomen;
En heels huits niet vertrekken zal.

ACHTSTE TOONEEL.

GNATHONIDES, TYMON.

GNATHONIDES.

A Ch! heb ik het niet wel geweeten,
Dat Tymon, zulk een goeyen Heer,
Niet van de Goën zou zyn vergeeten,
Maar wel weër raken in zyn eert?

Gegroet moety, ô Tymon, wezen,
O braafte, en mildste van ons land!
Om welkers schoon en minlyk wezen,
Zo menig Juffer zich verbrand.

TYMON.

Ik wil u goeden avond wenschen,
O schellemsê Gnathonides,
Verdoemde slokop aller menschen,
Ja slimmer dan een gier vyf, zes.

GNATHONIDES.

Gy zyt noch d'oude zoete praater;
Maar waar is 't gaffmaal nu te nacht?
Of eet men nu tot uwent laater,
Dan men altyd voor dezen placht?

Maar, bloed! wat had ik schier vergeeten!
'k Heb daar een liedjen in myn zak,
Waar op het puikje der Poeëten
Drie weeken lang zyn harffens brak,
Dat kwam ik u expres vereeren,
Vermids het niet en aardig is,
De wys kan ik u daadlyk leeren,
Terwyl wy zitten aan den dis.

TYMON.

Ik zal, indien gy wat wilt zingen,
U leeren straks een andre wys,
Die ik u uit uw hals zal wringen,
Met deze kneppel op uw vleis.

li 5

GNA-

GNATHONIDES.

Wat's dit? hoe Tymon, geeft gy flagen
 Voor goeje diensten? ach! ik zweer,
 Dat ik u zal aan't Recht beklagen,
 Gelyk een vechter zonder eer.

T Y M O N.

Stoot gy noch een woord uit uw kaaken,
 En licht gy niet terstond uw hiel,
 Zo zult gy my straks schuldig maaken,
 Aan het vermoorden van een siel.

GNATHONIDES.

Ei, staak dat liever, mag het weezen;
 Dat doodslaan is wat ongezond;
 Leg liever, om my te geneezen,
 Eengoude pleister op myn wond;
 Dat sal voor vast my daadlyk helpen;
 Want 'k loof, jy weet wel voor gewis,
 Dat dat om't loopend bloed te stelpen,
 Een souvereine middel is.

T Y M O N.

Hoe! durft gy hier noch plaats bewaaren?

GNATHONIDES.

Neen, neen, ik ga; maar 'k wensch, dat gy't
 U eeuwig moogt op't hart zien vaaren,
 Dat gy dus wreed geworden zyt.

N E G E N D E T O O N E E L.

T Y M O N *alleen.*

DEES is altyd voor eerst gaan rekken;
 Maar zacht, gints komt Filiades,
 in 't ambacht van het pannelekker,
 De weêrga van Gnathonides.

Dees kwant, na dat ik hem voor dezen
 Een goed stuk lands geschonken had,
 Om dat hy my eens had geprezen,
 Als't puik der Zangers van de stad,
 En my had weeten, wys te maaken,

Dat

Dat ik, spyt harp, spyt luit, en veel,
 Zelfs Goon en menschen kon vermaaken,
 Met 't lieflyk gorglen van myn keel;
 En dat ik hem tot loon, met eenen
 Zyn dochter ryk had uitgetroud,
 Heeft, toen hy my daar na zag steenen,
 My met een goeje kneppel hout
 (In plaats van hulp oft troost te geven)
 Zo wreed en deerelyk gegroet,
 Dat ik dien schender al myn leven,
 Myn kromme rug noch wyten moet.

TIENDE TOONEEL.

FILIADES, TYMON.

FILIADES.

O Onbeschaamtheid van die sielen!
 Nu kent men eerst Heer Tymon weêr;
 Die zy voor deze zo ontvielen,
 Wanneer zyn voorspoet nam een keer;
 Nu ziet men weêr die taaffelvrienden,
 Nu ziet men weêr Gnathonides,
 Hem om zyn rykdom komen vinden,
 Recht anders als Filiades;
 Die, in een Stad met hem gebooren,
 En altyd met hem opgevoed,
 Hem niet meer minde van te vooren,
 In voorspoed dan in tegenspoed.

Noch lang, ô Tymon, moet gy leven,
 En dat gy nimmer ramp beproeft,
 Maar 'k bid u, toch wel acht te geven
 Op het rampzalige geboeft,
 Die slechts een mensch met woorden paajen,
 En niet dan vriend aan taaffel zyn;
 Maar anders, in der daad slechts kraajen,
 En ravens in een menschen schyn.
 Wil op dat volk toch niet vertrouwen,

Na-

Nadien gy hun liefstaligheid
Wel moogt voor klaare tekens houwen,
Van vleijende geltzuchtigheid.

Doch ik, in plaats van hen te lyken,
Kwam herwaards met een goed stuk geld,
Om u uit vriendschap toe te reiken;
Maar juist wierd my langs straat verteld,
Dat gy zulks nu niet hebt van noden,
Maar door uw deugd, en waardigheid,
En door de gunst der groote Goden,
Op nicus weêr ryk geworden zyt.

Des kom ik slechts om u te raaden,
Dat gy die schelmen onder een,
Die slechts maar op uw geldkist laaden,
Nooit weder in uw gunst laat treên.

Doch wat mag ik van raaden spreken,
Daar gy een Nestor, vyf of zes,
In wysheid kund de loef af steeken.

T Y M O N.

't Zal ook zo zyn Filiades;
Doch 'k bid u komt een weinig nader,
Op dat ik u met deze spa,
Waar op ik vast myn kracht vergader,
Het harsfenvat in morsfen sla.

F I L I A D E S.

Och! help, het hoofd is my gebrooken,
Om dat ik deze ondankbre man,
Een wyze raad heb toe gesproken,
Ach! is dit dan het loon hier van?

binnen.

E L F D E T O O N E E L.

T Y M O N *alleen.*

Wie zie ik daar weêr herwaards treden,
Met die papieren in zyn hand,
En met zo netgemeete schreeden?
O! 't is Demas; deze kwant,
Die van myn maagschap roemid te wezen,

En

En die een Redenaar wil zyn,
 Heeft (toen hy eens om schuld voor dezen
 Gevangen was gezet) van 't myn
 Zestien talenten op een plokje,
 Aan schout en schuldenaars betaald,
 Het geen hem anders op zyn rokje,
 Of op zyn kap zon zyn gedaald;
 Doch daar na, toen myn geld verteerd was,
 En hy weêr vry wat goeds bezat,
 Zo zwoer hy (wyl het rad verkeerd was)
 Dat hy my nooit gezien had.

TWAALFDE TOONEEL.

D E M E A S, T Y M O N.

D E M E A S.

VEel heyls wil u Jupyn verleenen,
 O Tymon! die door uw verstand
 Het steunzel zyt van ons Atheenen,
 En d'eer van 't gantsche Griekenland.
 Kom, laat ik u de stad in leyen,
 Waar dat gy markt, stadhuis of hof,
 En als onze oude burgeryen,
 Zult hooren melden van uw lof.
 Doch eer wy ons op weg begeyen,
 Zo bid ik, hoor eens het beiluit,
 't Geen ik heb tot uw eer geschreven,
 En 't geen in dezer voegen luid:

*Alzo dat Tymon, zoon van Echekratides,
 Den Kolytenfer, door zyn wysheid, deugd, en oordeel,
 En kloekheid, aan dit land, geduurig zo veel voordeel,
 En dienften heeft gedaan, als andre vyf, of zes,
 En hier en boven, op een dag, met warsteling,
 Met wedloop, zo te voet, als ook te paard te rennen,
 Met het tournoi, en met de staciekar, te mennem,
 In het Olympisch spel het al te boeven ging,
 En prys op prys heeft weg gedragen.*

III

T Y M O N.

Hoe kan dat zyn! wyl ik op 't feest
Van een Olympus van myn dagen,
Zelf nimmer kyker ben geweest.

D E M E A S.

Wat 's dat? hier namaals zult gy 't wezen,
Doch echter vind ik het niet kwaad,
Dit in passant daar by te leezen;
Doch 'k bid u, hoort hoe 't verder gaat:

*En dat hy onlangs noch van de Peloponnesen
Twee legers op een dag verdreef, verwon, en sloeg.*

T Y M O N.

Hoe duivel heeft dat kunnen wezen?
Daar ik nooit zwaart of degen droeg.

D E M E A S.

Gy spreekt zeer zedig van u zelve:
Maar zulks, door een vergetelheid,
Uit ons geheugenis te delven,
Was al te groote ondankbaarheid.

*En dat hy voorders door veel heereyke wetten,
Die hy geschreven heeft, en door zyn krygsbeleit,
Aan het gemeene best geen kleine nuttigheid
(Zo om d'ondengden als om tweedracht te beletten)
Heeft toegebracht. Zo is 't dat edle en wyze Heeren,
Zo van 't stadhuis, als 't hof, zo adel, als 't gemeen,
Beslooten hebben hem een beeltnis, niet uit steen,
Maar uit fyn louter goud, zyn groote deugd ter eeren
Te laten snyden, en dat aan een vrou Pallas zy,
Te zetten in haar Kerk, gekroond met zeven kroonen,
Met bliksemstralen in zyn hand; en om te toonen
Hoe ieder hem voortaan zal eeren naer waardy,
Zo is 't besluit van 't hof, dat men met vreugdevieren,
Met dans en mommery, met seesten, en muzyk,
Met het tooneelspel, en met honderd diergelyk,
Zal 's jaarelyks een dag tot zyner eeren vieren.*

In kennisse van my,

D E M E A S.

Die dit schreef,
Als zynde Tymons slaaf, discipel, vriend en neef. Dit

Dit is 't, het geen ik noch voorheenen,
 Aan u kwam brengen voor de nacht;
 Maar, ach! waarom of ik met eenen
 Myn zoontje niet heb meê gebracht,
 Dat 'k naer u Tymon heb doen heeten?

T Y M O N.

Gy raaskalt, loof ik, in uw geest,
 Mids gy (zo veel ik ooit kost weeten)
 Noch nimmer zyt getrouwd geweest.

D E M E A S.

Maar 'k zal 't aanstaande jaar gaan trouwen,
 En maken kinders by 't dozyn:
 En 't eerste ('t geen men moet vertrouwen,
 Dat wis een jonge zoon zal zyn)
 Dat zal ik Tymon laten noemen.

T Y M O N.

Of gy hier na, ô oude knecht,
 U van u trouwdag zult beroemen,
 En kinders maaken als gy zegt,
 Dat zou my kunst zyn om te weeten;
 Maar 'k meen dat deze kneppelslag,
 U 't trouwen wel zal doen vergeten,
 En heugen tot den laatsten dag.

D E M E A S.

Wat's dit? ai my! myn hoofd, en ooren!
 Hoe Tymon pleegt gy Tyranny?
 En slaat gy dus een vrygebooren?
 En die geen slaaf en is als gy?
 Ik zweer dat gy dit zult ontgelden;
 Wanneer ik, opeen andre trant,
 U naar de waarheid uit zal schelden,
 Om dat gy 't Raadhuis hebt verbrand.

T Y M O N.

O fiel, nooit zag men 't Raadhuis branden,
 Des ziet men hoe uw valsheid blykt.

D E M E A S.

't Wastoen gy met uw dieffsche handen,
 U uit 'slands spaarkist hebt verrykt.

T Y-

T Y M O N.

Dat liegt gy ook in alle deelen,
Midsniemand ooit 's Lands spaarkist stal.

D E M E A S.

Men zal het dan hier na noch steelen,
En ondertuffchen hebt gy 'tal.

T Y M O N.

Wel, neem dan weer op nieuws wat flagen.

D E M E A S.

Ai my! myn fchouwerblaân! ai my!

VEERTIENDE TOONEEL,

T Y M O N *alleen*

LAat af van fchreeuwen, en van klagen,
Of goed koop kryg je 'er noch wat by,
Het zou voorwaar een flecht stuk werk zyn,
Dat ik twee Legers zou verflaan,
En als een God in Pallas Kerk zyn,
En zo vermaard van dappre daân;
En dat ik zulken fiel der fielen,
Zo dadelyk, indien ik wou,
Niet met myn vuiften zou vernielen,
En niet aan riemen fcheuren zou.

Maar zie, wie komt ons gints weêr nader,
Is 't niet den wyzen Trafiekles?

O ja, het is dien gryzen vader,
Wiens baard fchier van een fpan vyf, zes,
Hem zwaddert over bei zyn fchoeren;
Eizie, hoe vreemd hy d'oogen flaat,
En als een tyger fchynt te loeren,
En hoe hy vast al preevlen gaat.
Zyn gansche wezen flaat verwilderd,
Als van een Tryton, welkers vlas,
Gelyk hem Zeuxis heeft gefchilderd,
Meê kruift, en ongcheekeld was.

Dees fynman, ftemmig in zyn kleêren,
En byfter zeedig in zyn gang,

En

En spaarzaam in het geld verteeren,
 Weet 's morgens vyf, zes uren lang,
 Veel wonders van de deugd te spreken:
 Aanpryzende de matigheid,
 En vloekende de helsche treeken
 Van allerlei wellustigheid.

Maar als hy 'savonds, wel gewassen,
 Zich heeft geplant ontrent den dis,
 Dan zoud gy zien, door't gulzig brassen,
 Hoe hem zyn les vergeten is.
 Dan zoud gy (als hy met zyn vingren
 Mag streelen een gevulde kelk)
 Hem zien de wyn naer 't hart toe slingren,
 Gelyk een zuigeling de melk,
 Dan zoud gy zien hoe hy met oogen,
 Met hand en kaaken schermtuifeert,
 En schier met knie, en elleboogen
 Een ander uit de schotel weert.
 Zyn kin, wel dik met vet belobbert,
 Schier tot zyn ooren toe in 't rond,
 Hangt (wyl hy 't eeten binnen slobbert,
 Gelyk een grage waterhond)
 Geduurig over tafel heenen,
 Met 't heele lichaam in een bocht,
 Als of de goeje man, met eenen,
 De wysheid in de schotels zocht.

Zyn voorste vinger heeft door 't vegen;
 't Geen hy langs bord en schotels doet,
 In 't rond alzo veel eeld gekregen,
 Gelyk de zoolen van myn voet.
 En noch hoord men hem altyd klagen,
 Als of hy nooit genoeg en had,
 Schoon dat hy drie paar heele dagen
 Aan tafel vast gespykerd zat.

Daar na, wanneer hy zat, en vol is,
 Adieu dan al myn zedigheit;
 Vermids hy dan als zot, en dol is,
 Door schandige ongebondenheit.

Hier by komt dan een eeuwige talmen,
 Van disputeeren by den drank;
 Dat zaal en kamer staat te galmen,
 En daverd met een dronke klank.
 Hier op zo volgt dan uit der mage
 't Uitwerpzel van zyn ingewant,
 't Geen hem voor dood naar huis doet dragen,
 Of smakken op een ledekant;
 Want hy, gelyk een beelt zo dronken,
 Of pas als in een zwyn verkeerd,
 Zo lang blyft in zyn drek te ronken,
 Tot dat zyn wyn weer is verteerd.

Voorts hoeft hy niet een mensch te wyken
 In loosheid noch in fieltery.
 Want nauylks vind men zyns gelyken
 In leugens, en bedriegery.
 In 't pannelikken is hy handig,
 In 't vloeken roept hy haagnevelt,
 't Bedrog verstaat hy heel verstandig,
 Mids d' onbeschaamtheid hem verzeld.
 In 't end, een man van d' andre wereld,
 Met zo veel wys vernuft belaân,
 En zo veel wetenschap bepereld,
 Dat het hem mank en krom doet gaan.

Daarom, wie dat hy dan mag wezen,
 En ook hoe zedig dat hy zy,
 Zo mag hy vry myn kneukels vrezén,
 Komt hy ons noch wat nader by.

Hoe nu! wat is 't of zyn het droomen?
 Hoe! Trafikles hier noch zo laat.

VEERTIENDE TOONEEL.

TRASIKLES, TYMON.

TRASIKLES.

D At gy my herwaardsaan ziet komen,
 Is, Tymon, in een andre staat,
 En met heel andere gedachten,
 Als 't volk dat straks vertrokken is.
 Die slechts uw geld en rykdom achten,
 En u slechts minnen om den dis,
 En u veel winds in d' ooren maken;
 U, zeg ik, die door goedigheid,
 Geen acht slaat op uw eigen zaken,
 En zomtyds al t' onnozel zyt.

Voor my, gy weet dat my een kopje
 Met karrenmelk, of koldenschaal,
 Of dat een klein en zober sopje,
 Genoeg is tot myn avondmaal.
 En dat, wanneer ik vet wil smullen
 Een waterkersjen, of radys,
 Met broot en zoud my altyd zullen
 Verstrekken voor een zondagspys.
 Het water, weet gy van gelyken:
 Dat uit een ruischende fontein,
 Altyd by my heeft moeten wyken
 By d' alderbeste vernewyn.
 Ook weet gy, dat dit schrale rokje,
 By my voor purper weerd geacht,
 En dat ik by dit eike stokje
 Geen staf, noch goude scepter acht.
 Want al de rykdom hier op aarde,
 En al het goud van 't Moorenland,
 Dat is by my van zo veel waarde,
 Gelyk de schulpen van de strand.
 Des kom ik hier alleenig nader,
 Om u, en uwent wil alleen;

Kk 2

Om

Om u te raden als een vader,
 Hoe gy uw rykdom zult besteën;
 Die van zo veel ontelbre kwaden
 Den schadelyken oorspronk is,
 Daarom zo gy u wilt doen raden,
 Zo zult gy daatlyk, voor gewis,
 Al wat gy hebt in zee doen werpen,
 Gelyk een doodelyk fenyn,
 Voor een die zyn verstand wil scherpen,
 En die een Filosoof wil zyn.
 Maar echter juist niet in het midden,
 Maar tot de diepte van uw knien.
 En dat zo veel ik u mag bidden,
 Geen mensch danik dat aan mag zien.
 Of zo u dat niet kan behagen,
 Zo smakt het anders uit uw huis.
 Of geeft 't aan vrienden, en aan magen,
 En hout schier zelf noch munt, noch kruis,
 Geef dezen een, die twee tallenten;
 Doch voor een Filosoof gewis,
 't Is billyk dat die van uw renten
 Met dubbeld deel gezegend is.

Voor my, ik zal my wel vernoegen,
 (Schoon ik het niet begeer voor myn,
 Maar om 't myn vrienden toe te voegen,
 Wanneer het zou noodzaaklyk zyn)
 Indien gy my dit kleine zakje,
 't Geen nautyks aarhalf mudde hout,
 Woud maken tot een draagbaar pakje,
 En dat uit vriendschap vullen woud,

Want iemand die filosofeeren,
 En leven wil op zyn gemak,
 Moet niet meer wenschen, noch begeeren,
 Dan 't daaglyks nootdrift van zyn zak.

T Y M O N

Uw zeggen heeft zeer goede reden;
 Maar eer dat ik, ó Trafikles,
 Myn geld noch aan u ga besteden;

Zo zal ik met een vuist vyf, zes,
 U eerst wat andre munt toe tellen,
 En met een toegift van myn spa,
 Myn mildigheid zo wel verzellen,
 Dat ik geen kruis meêr houden ga.

TRASIKLES.

O Burgers! ô gebied! ô wetten!
 Ach! kunt gy dees verdoemde sielt,
 Niet in een vrye stad beletten,
 Dat hy een eerlyk man vernielt?

VYFTIENDE TOONEEL.

TYMON *alleen.*

LAat hier uw long niet leeg te schudden,
 En balk hier dus niet als een koe,
 Or'k geefu, goet koop, op die mudden,
 Noch daatelyk wel een schepel toe.

Maar wat is dit? ik zie van varren,
 Noch van dit volkje drie dozyn,
 Zo dat ik vrees van deze narren,
 Niet veilig hier alleen te zyn.
 'k Zie Bleptias met Laches loopen,
 Als of het was om lyf en goet;
 Maar 'k zweer, zy zullen't dier bekoopen,
 Met al den aanhang van hun stoet:
 Mids ik myn spa wat rust verleenen,
 En op dees heuvel klimmen zal,
 En hen van ver, met kei en steenen,
 Behagelen in't naaste dal.

TYMON VAN LUCIANUS;
ZESTIENDE TOONEEL.

BLEPSIAS, TYMON.

BLEPSIAS.

A Ch Tymon! Tymon! wil niet finyten,
Want niemand van ons blyft 'er staan.

TYMON.

Verdoemde schelmen! 't zou my spyten
U ongewond te laten gaan;
Des wil 'k u hevig en verbolgen,
Terwyl ik u noch raken ken,
U zo lang op de hakken volgen,
Tot dat 'k van u gewrooken ben.

*Einde van 't Eerste Deel van FOCQUENBROCHS
Thalia, of Geurige Zang-godin.*

Ter Geboorte Verjaaring van

Mejuffrou

JOHANNA WILMERDONKX.

W At God bezielt myn borst en aderen?
Ik blaak van heilige razerny.
Genaade, ik zal uw Godheid naderen,
En met myn trant en Poëzy
Een schoonheid door de wolken dragen,
Die u, gelyk de dau het land
Verfrischt in heete zomerdagen,
Wanneer de Kreeft de Mooren brand.
O zielsbekoорlyke oogenblikken!
O schoone dag, ô stond, ô uur!
Wie kan uw waarde en grootheid wikken,
Waar in gy't pronkbeeld der natuur
Het licht des hemels deed aanschouwen,
Waar meê de schoone Adonis zou
Veel liever dan met Venus trouwen,
In 't lieffelyk Sabeesch landsdou.
O ja JOHANNE, uw hemelsch oog
Zyn als de blikfems van Jupyn.
Wat sterfelyk mensch kan, haar vermoogen
Beschouwende, ongevoelig zyn?
De grootste God der Hemelgoden
Had, waartge op Tirus strand geweest,
Met u naar Kreten toe gevloten,
Om zich te spieglen in uw leest.
Geen Danaë zou hem bewegen
Door haar bckoorelyk gelaat,
Op wien hy als een goude regen
Zich neêrstorte uit den hoogsten staat.
Waard gy Onone, en ik zo teder
Van u bemind als Paris was,
Noch Grickenland, noch wind, noch weder
Zou my niet, noch d'onmeetbre plas,
Veel min Helene u doen verlaten.
O neen, JOHANNE, ik zou omu

't Geluk van Junoos byzyn haaten;
 Myn oog wierd door haar lonken schuw.
 Gy, gy alleen kunt my ontroeren,
 Wanneer 't u straalend oog gelieft
 Haar vuur tot in myn ziel te voeren,
 Een vuur, waar door gy ieder grieft.
 Ken ik van uitgepikte Roozen,
 Van Lelien, zo schoon van glans,
 Gemengt met geele Tydeloozen,
 U vlechten met myn hand een krans,
 Hoe zou my zulk een last behagen?
 Maar ach! de sneeu bedekt het land
 In deze guure winterdagen,
 Hoewel myn hart als Etna brand.
 Waar meê zal ik u dan verjaren?
 Wat wenschen op uw Jaargety?
 Zo u Apolloos zang en snaaren
 Bekooren, of zyn Poëzy,
 Dan zal hy uwe deugden zingen,
 Dat d'echo van dat schel geluit
 Door dichte boomen heen zal dringen,
 Tot daar ze op hooge rotzen stuit.
 Hy zal u Krefus schatten wenschen,
 Minervaa's schoonte en wysbeleit,
 En dat uw jeugt nooit mag verslenschen:
 Zyn lier zal u d'onsterfelykheid
 Opperen; ja hy zal u dragen
 In 't koor der Goden na uw dood,
 Alwaar u glans weer op zal dagen
 Veel schoonder dan zy d'aard genoot.
 Nu zal hy 't Bruidsbed u bereijen
 Met een die u behaagt, en mind:
 De Nimfen zullen u geleijen,
 Dewyl u 't Godendom bezind.
 Elk wenscht met my zyu keel te paaren,
 En honderdmaal u te verjaaren.

Gebooren den 8 Ja-
 nuary, 1667.

A. BÛGAERT.